

शैक्षिक मञ्जरी

२०७८ फागुन

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, काठमाडौं

शैक्षिक मञ्जरी

२०७८ फागुन

नेपाल सरकार

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, काठमाडौं

शैक्षिक दर्पण २०७८ प्रकाशन समिति

सल्लाहकार : श्री नन्दलाल पौडेल

सम्पादन मण्डल : युवराज दाहाल - संयोजक
दुर्गा प्रसाद सिलवाल - सदस्य
फणिन्द्र प्रसाद घिमिरे - सदस्य
ईश्वरी प्रसाद सुवेदी - सदस्य

सहयोगी : टा.ना.सु. मैयाकुमारी श्रेष्ठ
प्रा.स. पार्वती ढुङ्गाना
प्रा.स. मञ्जु जोशी

संस्करण : दोस्रो, २०७८ फागुन

सङ्ख्या : ५०० प्रति

मुद्रण : एलायन्स प्रिन्टर्स एण्ड मिडिया हाउस प्रा.लि.

प्रकाशक : शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, काठमाडौं

फोन नं. : ०१-४२८४५९९, ४२८२५८५, पयाक्स नं. : ०१-४२८४५९९

इमेल : edcuktm@gmail.com

वेबसाइट : www.kathmandu.edu.gov.np

नोटिस बोर्ड : १६१८०१४२८४५९९

पत्र संख्या:-

चलानी नं.:-

नेपाल सरकार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय

सिंहदरबार,
काठमाडौं, नेपाल ।

विषय : शुभकामना !

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, काठमान्डौले जिल्लाका सबै स्थानीय तहहरूको संक्षिप्त जानकारी सहित शैक्षिक स्थिति र शिक्षाका सम्बन्धमा भैरहेका गतिविधि समेटेर «शैक्षिक मञ्जरी-२०७८» प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी व्यक्त गर्दछु ।

जिल्ला भित्रको शैक्षिक स्थिति, शैक्षिक क्षेत्रमा देखिएका समस्या, विद्यालयहरूको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय उपलब्धि लगायतका विषयवस्तु समेटेर शिक्षा विज्ञ तथा सरोकारवालाहरूका विभिन्न ज्ञानवर्द्धक लेख रचना समावेश गरी प्रकाशन हुन लागेको शैक्षिक मञ्जरी जिल्ला भित्रको शैक्षिक गतिविधि तथा शैक्षिक तथ्याङ्कको सम्बन्धमा उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

शैक्षिक मञ्जरीमा समावेश विषयवस्तु अनुसन्धानमुलक हुनेछन् जसले आगामी दिनमा जिल्लाको शैक्षिक स्थितिको भावी रणनीति तयार गर्ने थप आधार प्रदान गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । त्यसैगरी जिल्लाको शैक्षिक उन्नयन एवं प्रगतिमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईले खेलेको भूमिका र योगदानको उच्च कदर गर्दै थप क्रियाशील हुन यस इकाईलाई थप प्रोत्साहन पुग्ने पनि विश्वास लिएको छु ।

आगामी दिनमा यस जिल्लाले शिक्षा क्षेत्रको सर्वाङ्गीण विकासको लागि थप प्रभावकारी कार्यक्रमहरू ल्याई त्यसको कार्यान्वयन मार्फत देशकै उदाहरणीय शैक्षिक क्षेत्रको रूपमा आफूलाई स्थापित गर्ने विषयमा यो शैक्षिक मञ्जरी आँखिझ्याल बन्न सकोस भन्ने शुभेच्छा सहित «शैक्षिक मञ्जरी-२०७८» सँग सम्बद्ध सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

मिति: २०७८।०९।१८

(यादव प्रसाद कोइराला)

सचिव

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र

(.....शाखा)

पत्र संख्या :-

चलानी नं. :-

सानोठिमी, भक्तपुर

मिति : २०७८-०९-०६

शुभकामना

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, काठमाडौंले जिल्लाका सबै पालिकाहरुको संक्षिप्त परिचय सहित विविध सामाग्री समेटिएको शैक्षिक मञ्जरी - २०७८ प्रकाशन गर्न लागेको थाहा पाउँदा अत्यन्त खुशी लागेको छ । जिल्लाको शैक्षिक तथ्याङ्क तथा शिक्षा सम्बन्धी विविध विषयवस्तु सहित आगामी शैक्षिक योजना र विभिन्न लेख रचना संकलन गरी प्रकाशन गर्न लागेको यस शैक्षिक मञ्जरी - २०७८, शिक्षा क्षेत्रमा चासो राख्ने सबैका लागि उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

शिक्षाको पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै शैक्षिक आयाममा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईले खेलेको भूमिका र योगदानको उच्च कदर गर्दछु । यस खालका विविध नवप्रर्वधनात्मक र सृजनात्मक कार्यहरु मार्फत शिक्षा क्षेत्रमा देखापरेका समस्या समाधान सहित जिल्लाको थप शैक्षिक सुधार गरी आगामी दिनमा शिक्षा क्षेत्रमा औँल्याइएका उपलब्धीहरु हासिल गर्दै समग्र राष्ट्रकै विकासमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याउन सक्ने अपेक्षा व्यक्त गर्दछु । साथै संस्थाको कुशल संचालन र व्यवस्थापन मार्फत मुलुककै अग्रणी इकाइका रुपमा विकास गर्न इकाइ प्रमुख लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी वर्गमा सफलता मिलोस् भन्ने काममा सहित शैक्षिक मञ्जरी प्रकाशनमा सहयोग पुर्याउने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

.....

चूडामणि पौडेल
महानिर्देशक

भूमिका

नेपालको संविधानले परम्परागत केन्द्रीकृत राज्य व्यवस्थालाई खारेज गरी तीन तहको सरकार हुने गरी सङ्घात्मक राज्य व्यवस्था कायम गरेको छ। सोहीअनुसार अधिकारको बाँडफाँड गरिएको छ। शिक्षा सेवाअन्तर्गत आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रभित्र समावेश गरिएको छ। संक्रमणकालीन अवस्थालाई ध्यानमा राखी स्थानीय तह, प्रदेश र सङ्घीय तहको जिल्लास्तरका कार्यहरूको समन्वय तथा कतिपय साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालयका कार्यहरूलाई निरन्तरता दिनका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको व्यवस्था भएको छ।

आम नागरिकका शैक्षिक आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न घरदैलोमा शैक्षिक सेवाको अनुभूति गर्ने गरी व्यवस्था गर्न स्थानीय तहहरूको सङ्गठन संरचनामा शिक्षा विभाग र शिक्षा महाशाखा र शिक्षा, युवा तथा खेलकुल शाखा आदि नामबाट शिक्षा सेवा प्रवाहका लागि संरचना खडा गरिएको छ भने प्रदेश स्तरमा सामाजिक विकास मन्त्रालयअन्तर्गत उच्च शिक्षा महाशाखा तथा शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा, शिक्षा विकास निर्देशनालय र शिक्षक तालिम केन्द्रको व्यवस्था रहेको छ। संक्रमणकालीन अवस्था रहेकोले स्थानीय तथा जिल्लास्तरमा शैक्षिक कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि समन्वयकारी निकायको आवश्यकता अनुभव गरिएको अवस्थाले नै शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको अस्तित्व स्वीकार गरिएको स्पष्ट छ।

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ आफैमा समन्वयकारी निकाय भएकोले यसले जिल्ला स्तरमा सूचनाहरूलाई व्यवस्थित रूपमा प्रवाह गर्नुपर्ने हुन्छ, भने कतिपय कार्यहरूको मध्यस्थता गर्नुपर्ने हुन सक्छ। सङ्घीय इकाइ भएकाले फेरि यसलाई सङ्घको हस्तछेपको रूपमा पनि सेवाग्राहीले बुझ्न सक्ने भएकाले यसको कार्यादेश र कार्यविवरण जनसमक्ष स्पष्टसँग राख्न सक्नुपर्दछ। यही कुरालाई मध्यनजर गरेर विविध सूचना तथा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको समग्र परिदृष्यलाई समेटेर पुनः शैक्षिक मञ्जरी, २०७८ प्रकाशन गर्ने जमर्को गरिएको छ।

यसले शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको संरचना र कार्यक्षेत्र, समसामयिक कानुनी प्रावधानहरू, शिक्षण सुधारका केही उपायहरू र काठमाडौं जिल्लाका सबै विद्यालय तथा विभिन्न सङ्घसंस्थाको सम्पर्क तथा शिक्षा क्षेत्रको संरचना समेतलाई समेट्ने कोसिस गरेको छ। यसबाट शिक्षा क्षेत्रमा सरोकार राख्नेहरूका लागि यो सहयोगी समग्री बन्ने अपेक्षा गरिएको छ।

यसलाई यो रूपमा ल्याउन विभिन्न कोणबाट सहयोग गर्नुहुने मेरो कार्यालयका सहकर्मी मित्रहरू, विभिन्न व्यक्ति र सङ्घसंस्थाहरू धन्यवादको पात्र हुनुहुन्छ। यसलाई राम्ररी अध्ययन गरी यसको कमिकमजोरी औँल्याइदिएर थप सुधारका लागि सहयोग पुऱ्याइदिनुहुन समग्र पाठकवर्गमा हार्दिक अपील गर्दछु।

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, काठमाडौं।

विषय सूची

खण्ड १

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको परिचय	१
१.१ साङ्गठनिक संरचना	१
१.२ कार्यदिश	१
१.३ कार्यविवरण	३
१.४ इकाइको साइनबोर्ड र छाप	५
१.५ इकाइको व्यवस्थापन परिवर्तन	६
१.६ इकाइको कार्यालय	७
१.६ इकाइको नागरिक बडापत्र	७

खण्ड २

काठमाडौं जिल्लास्थित स्थानीय तहको सङ्क्षिप्त परिचय	१२
२.१ दक्षिणकाली नगरपालिका	१२
२.२ कीर्तिपुर नगरपालिका	१८
२.३ चन्द्रागिरी नगरपालिका	२५
२.४ नागार्जुन नगरपालिका	३३
२.५ तारकेश्वर नगरपालिका	४१
२.६ टोखा नगरपालिका	४९
२.७ बूढानीलकण्ठ नगरपालिका	५६
२.८ गोकर्णेश्वर नगरपालिका	६५
२.९ कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका	७४
२.१० शङ्खरापुर नगरपालिका	८२
२.११ काठमाडौं महानगरपालिका	९४

खण्ड ३

नेपालको शिक्षा व्यवस्था	११५
३.१ नेपालको संविधानमा शिक्षा सम्बन्धमा भएको व्यवस्था	११५
३.२ शिक्षाको संरचना	११८
३.३ शिक्षाका राष्ट्रिय तथा तहगत उद्देश्यहरू	१२०
३.४ विद्यालय शिक्षामा कानून व्यवस्था	१२३
३.४.१ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को व्यवस्था	१२३
३.४.२ शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधनसहित) र शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधनसहित) तथा अन्य निर्देशिका तथा कार्यविधिहरूको व्यवस्था	१२५

खण्ड ४

शिक्षा सेवाका विविध आयामहरू	१४६
४.१ राष्ट्रिय किताबखाना शिक्षक र उपलब्ध सेवाको जानकारी	१४६

४.२	शिक्षक सेवा आयोगको पाठ्यक्रम र यसको सान्दर्भिकता	१५१
४.३	वागमती प्रदेशमा विद्यालयीय शिक्षामा जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धिसम्बन्धी गतिविधिहरू : सङ्क्षिप्त चर्चा	१५८
४.४	नेपालमा एकीकृत पाठ्यक्रम : सैद्धान्तिक पक्ष र कार्यान्वयनका आधार	१७१
४.५	ज्ञानमा आधारित समाज	१८१

खण्ड ५

जिल्लाको शैक्षिक अवस्था		१८७
५.१	शैक्षिक संस्थाहरू	१८७
५.१.१	पूर्व प्राथमिक तह (बाल विकास केन्द्र)	१८७
५.१.२	संस्थागत विद्यालयहरू	१८८
५.१.३	सामुदायिक विद्यालयहरू र कार्यरत प्रधानाध्यापकहरू	१८८
५.२	स्थानीय तहअनुसार शिक्षक दरवन्दी विवरण, २०७४	१९५
५.३	विद्यार्थी विवरण	१९७
५.३.१	कुल विद्यार्थी विवरण	१९७

खण्ड ६

महत्त्वपूर्ण सम्पर्क फोन नम्बर र इमेल ठेगाना		२०१
६.१	मन्त्रालय मातहत निकायका सम्पर्क व्यक्तिहरूको नाम र सम्पर्क नम्बर	२०१
६.२	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र शिक्षासम्बन्धी अन्य सङ्घसंस्थाका वेबसाइट, फोन नं. र इमेल ठेगाना	२०३
६.३	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयअन्तर्गतका सम्पर्क नम्बरहरू	२०४
६.४	सामाजिक विकास मन्त्रालयहरूका टेलिफोन नम्बरहरू	२०५
६.५	शिक्षा विकास निर्देशनालयका टेलिफोन नम्बरहरू	२०६
६.६	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइका टेलिफोन नम्बरहरू	२०६
६.७	सबै स्थानीय तहहरूको वेबसाइट विवरण	२०७

अनुसूची १

शिक्षा क्षेत्रसम्बद्ध विभिन्न निकायको सङ्गठन संरचना		२२३
१.	शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना	२२३
२.	शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको सङ्गठन संरचना	२२४
३.	पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको सङ्गठन संरचना	२२५
४.	शिक्षक सेवा आयोगको सङ्गठन संरचना	२२६
५.	राष्ट्रसेवक किताबखानाको सङ्गठन संरचना	२२७
६.	सामाजिक विकास मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना	२२८
७.	शिक्षा विकास निर्देशनालयको सङ्गठन संरचना	२२९
८.	शिक्षा तालिम केन्द्रको सङ्गठन संरचना	२३०

खण्ड १

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको परिचय

१.१ साङ्गठनिक संरचना

मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७४।१२।२७ को निर्णयअनुसार शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ देशका ७७ ओटै जिल्लामा स्थापना भएका हुन्। कम्तीमा ५ देखि बढीमा ९ जनासम्म कर्मचारी रहने गरी स्थापना भएका यी इकाइहरू जिल्ला प्रशासन कार्यालयअन्तर्गत स्थापना गरिएको जिल्ला स्तरीय शिक्षा प्रशासनको सङ्क्रमणकालीन व्यवस्था हो। शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ काठमाडौंअन्तर्गत जम्मा ९ जना कर्मचारी रहेको छरितो कर्मचारी सङ्गठन छ।

क्र.सं.	पदको नाम	श्रेणी/स्तर	सेवा	समूह	उपसमूह	मौजुदा	थप	घट	स्वीकृत	कैफियत
१	उपसचिव	रा.प.द्वि.	शिक्षा	शि.प्र.		०	१	०	१	
२	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	शिक्षा	शि.प्र.	निरीक्षण	०	३	०	३	
३	प्राविधिक सहायक	रा.प.अनं.प्र.	शिक्षा	शि.प्र.	निरीक्षण	०	२	०	२	
४	हसचा	श्रेणी विहीन				०	१	०	१	
५	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन				०	२	०	२	
६	जम्मा					०	९	०	९	

१.२ कार्यादेश

इकाइ प्रमुखलाई अर्को व्यवस्था नभएसम्मका लागि शिक्षासम्बन्धी प्रचलित कानूनको परिधिभित्र रही स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले गरेको व्यवस्थाभित्र नपरेका र जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरूले विगतमा सञ्चालन गरिरहेका शिक्षासम्बन्धी कार्यहरू गर्ने गरी कार्यादेश प्राप्त भएको छ। नवगठित इकाइको स्थापना, व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा अर्को व्यवस्था नभएसम्मको लागि इकाइ प्रमुखले शिक्षासम्बन्धी प्रचलित कानूनको परिधिभित्र रही देहायबामोजिम आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग र पालना गर्नुहुन नेपाल सरकार (माननीय मन्त्रिस्तर) को मिति २०७५।१।११ को निर्णयानुसार जानकारी गराइन्छ (२०७५।०१।११ मा प्राप्त) भन्ने व्यहोरा कार्यादेशमा उल्लेख भएको छ।

क्र.सं.	कार्यादेश
१	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको स्वीकृत कार्यविवरणअनुसारका कामहरू सम्पादन गर्ने।
२	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा (२) को (ज) बमोजिम स्थानीय तहको काम कर्तव्य र अधिकारभित्र पर्ने उल्लेखित शिक्षासम्बन्धी कामहरू बाहेकका कानूनबमोजिम साविकमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय तथा जिल्ला शिक्षा अधिकारीबाट सम्पादन हुँदै आएका कामहरू सम्पादन गर्ने।

३	नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७४।१२।२७ को निर्णयअनुसार नवगठित इकाइले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११(२)(ज) मा उल्लेख भएको स्थानीय तहले गर्ने कामबाहेकका साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरूले गरिआएको र नेपाल सरकारबाट स्वीकृत “इकाइ” को कार्यविवरणबमोजिमका कार्यहरू गर्नका लागि आवश्यक पर्ने चलअचल सम्पत्ति बाहेकको बाँकी सम्पत्ति स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०४ बमोजिम सम्पत्ति, दायित्व तथा बजेटको हस्तान्तरण गर्नुपर्ने विषयमा कानूनबमोजिम गठित जिल्ला समितिसँग समन्वय गरी इकाइको लागि आवश्यक चलअचल स्रोत साधनको व्यवस्था मिलाउने ।
४	आर्थिक वर्ष २०७४।७५ को स्वीकृत कार्यक्रम र बजेटअनुसारका सम्पादन भइसकेका कार्यहरूको अभिलेख र सम्पादन हुन बाँकी रहेका बजेट तथा कार्यक्रम इकाइमा स्थानान्तरण गर्ने ।
५	रा.प. द्वितीय श्रेणीका अधिकृत इकाइ प्रमुख हुने जिल्लाका साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरू अर्को व्यवस्था नभएसम्म इकाइमा नै बसी कामकाज गर्ने र तलब भत्ता सोही इकाइबाटै खर्च लेख्ने ।
६	रा.प. तृतीय श्रेणीका अधिकृत इकाइ प्रमुख हुने जिल्लामा साविकदेखि कार्यरत जिशिअहरूले केन्द्रबाट तोकिएको इकाइ प्रमुखलाई विस्तृत विवरणसहितको दायित्व र अभिलेखको बरबुझारथ गरिसकेपछि मात्र जिशिअ र उपजिशिअहरूले शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयमा जानको लागि मन्त्रालयलाई जानकारी गराई रमाना लिने र अन्य बाँकी सबै कर्मचारीहरू इकाइमा नै बसी कामकाज गर्ने र तलब भत्ता सोही इकाइबाट खर्च लेख्ने ।
७	साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा पद रही हाल विभिन्न निकायमा काजमा खटिएका कर्मचारीहरूको तलब भत्ता पूर्ववत् जिल्लाका नवगठित इकाइबाटै भुक्तानी गर्ने ।
८	अस्थायी दरवन्दी तथा करार सेवामा काम गरिरहेका कर्मचारीको हकमा २०७५ आषाढ मसान्तसम्मको दरवन्दी स्वीकृत भई तलब भत्तासमेत विनियोजन भइसकेको हुनाले सम्बन्धित इकाइबाट सम्पादन हुने काम र आवश्यकताको आधारमा बढीमा २०७५ साल आषाढ मसान्तसम्म कामकाजमा लगाउने र तलब भत्ता सम्बन्धित इकाइबाट भुक्तानी गर्ने ।
९	साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालयको सम्पत्ति, दायित्व, कागजात, शिक्षक, विद्यार्थी, विद्यालयहरूसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण विषयको विस्तृत विवरण उल्लेखित भएको एक अद्यावधिक लगत बनाई इकाइ प्रमुखले शिक्षा विभाग र सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा १५ दिनभित्र अनिवार्य रूपमा पेश गर्ने ।
१०	यस मन्त्रालयबाट सम्पादन गर्नुपर्ने जिम्मेवारीभित्र परेका शैक्षिक कार्यहरू सम्पादन गर्नका लागि साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालयको सट्टा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ गठन भएको हो । यस इकाइका लागि स्वीकृत दरवन्दी पनि शिक्षा प्रशासन कै हुन् र यिनको सेवा सञ्चालन पनि यसै मन्त्रालयबाटै हुने व्यवस्थाबमोजिम शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको उत्तरदायित्व यस मन्त्रालयप्रति रहिरहने छ । कार्य सम्पादनको प्रतिवेदन पूर्ववत: यस मन्त्रालय वा अन्तर्गतका केन्द्रीय निकायमा गने र आवश्यकताबमोजिम प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय र प्रजिअ समक्ष गर्ने ।

११	जिल्ला प्रशासन कार्यालयअन्तर्गत स्थापित भएको यस इकाइका इकाइ प्रमुखले स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको अधीनमा रही प्रमुख जिल्ला अधिकारीको प्रत्यक्ष नियन्त्रण, निर्देशन र समन्वयमा आफ्नो जिम्मेवारी सम्पादन गर्ने । इकाइ प्रमुखले जिल्ला बाहिर जाँदा प्रमुख जिल्ला अधिकारीबाट काज वा बिदा स्वीकृत गराउनु पर्ने ।
१२	नवगठित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ प्रमुखको पदनाम जिल्लागत स्वीकृत सङ्गठन संरचनामा उल्लेख भएबमोजिम “उपसचिव” र “शाखा” अधिकृत लेख्ने ।
१३	यस मन्त्रालयबाट गरिने परिपत्र, आदेश तथा सूचनाहरू द्रुत सम्प्रेषणको प्रयोजनार्थ मन्त्रालयको वेबसाइट र इमेलमार्फत पठाइने हुँदा नियमित रूपमा वेबसाइट र इमेलको चेकजाँच गरी पत्र तथा सूचना प्राप्त गरी सोबमोजिम तोकिएको समयभित्र कार्यसम्पादन गर्नु गराउनु हुने छ ।

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को ०७४।१२।२७ को निर्णयबाट स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ कार्यान्वयन भएपछि जिल्ला शिक्षा कार्यालय विधिवत रूपमा खारेज हुँदा उक्त नेपालको संविधानअनुसार स्थानीय तहले प्राप्त गरेको अधिकार सूचीअनुसार उक्त ऐनमा आएका दफा ११(२)ज. बाहेकका कार्यहरू सम्पादनमा समस्या नहोस् भन्नका लागि यो व्यवस्था भएको कुरा माथिको कार्यदेशबाट स्पष्ट हुन्छ ।

१.३ कार्यविवरण

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ प्रमुखलाई प्राप्त भएको कार्यदेशका आधारमा देहायअनुसारको कार्यविवरण समेत प्राप्त भएको छ । यसै आधारमा इकाइले आफ्ना कार्यहरूलाई अगाडि बढाइ रहेको छ ।

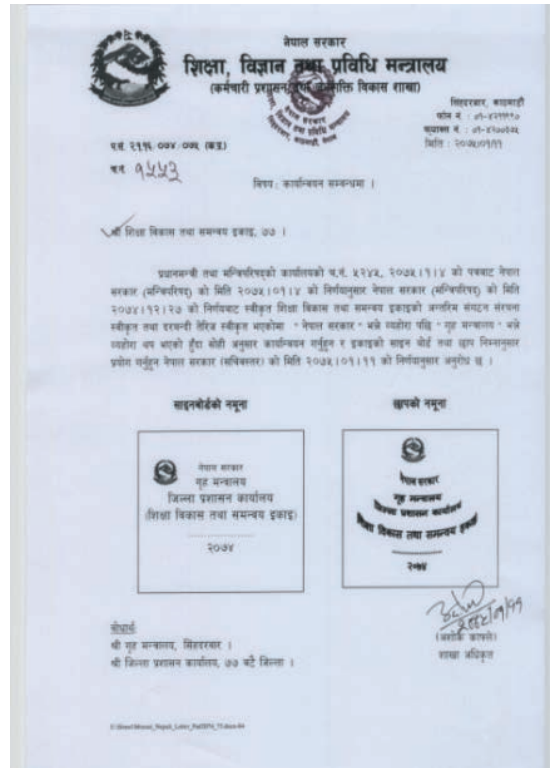
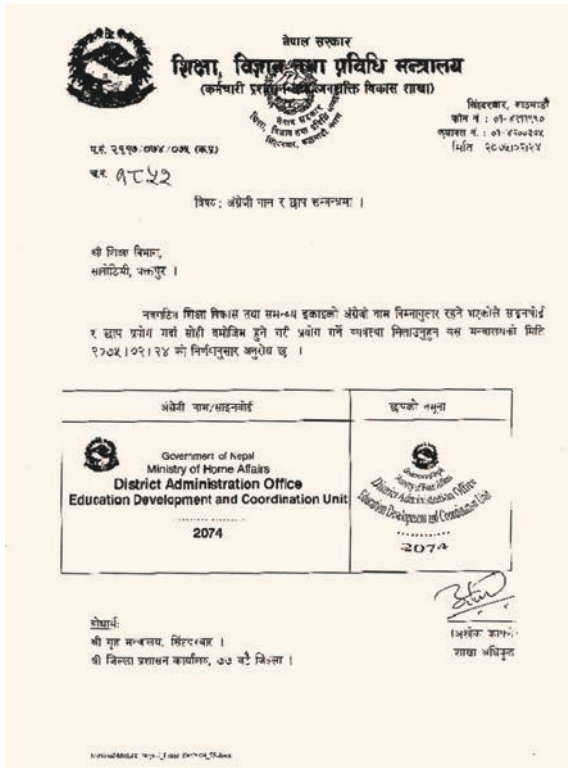
शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको कार्यविवरण

- १ शिक्षासम्बन्धी सङ्घीय कानून, नीति निर्देशन कार्यक्रमको प्रवाहीकरण र कार्यान्वयनको अनुगमन तथा सोको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- २ विद्यालय क्षेत्र विकास योजनाको कार्यक्रमको जिल्लास्तरमा कार्यान्वयन गर्ने, यसको कार्यान्वयनको जिल्लास्तरीय प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने, दिगो विकासका लागि शिक्षासँग सम्बन्धित विषयमा पद्धतिगत सूचकका आधारमा केन्द्रलाई प्रतिवेदन दिने ।
- ३ प्रचलित कानून, निर्धारित मापदण्ड, मानक, कार्य निर्देशिका, शिक्षामा समता, सूचक योजनाका उद्देश्य एवम् सूचकका आधारमा जिल्ला भित्रका विद्यालयहरूको समग्र शैक्षिक पद्धति भौतिक साधनको पर्याप्तता, मानवीय स्रोको व्यवस्थापन, संस्थागत क्षमता तथा कार्यप्रगतिहरूको लेखाजोखा गरी स्थानीय तह, प्रदेश र सङ्घलाई पृष्ठपोषण दिने ।
- ४ राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप र पाठ्यपुस्तकको प्रबोधीकरण, कार्यान्वयनको अनुगमन र रिपोर्टिङ गर्ने ।
- ५ स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण, कक्षा कोठामा गरिने शिक्षकहरूका कार्यमूलक अनुसन्धान, मातृभाषामा शिक्षा, विशेष प्रकृतिका विद्यालयहरूको सञ्चालन, द्वैभाषिक शिक्षा, बहुकक्षा, बहुवर्ग शिक्षण जस्ता विषयमा प्रबोधीकरण र मागको आधारमा सहजीकरण गर्ने ।
- ६ कक्षा १० र १२ को परीक्षाको रजिस्ट्रेशन, परीक्षा आवेदन फारम सङ्कलन, परीक्षा व्यवस्थापन र उत्तरपुस्तिका परीक्षण व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने ।
- ७ विद्यालय स्तरीय शैक्षिक तथ्याङ्कको जिल्लागत सङ्कलन, विश्लेषण र रिपोर्टिङसम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने ।

- ८ विगतका जिल्ला शिक्षक छनौट समितिका निर्णयहरू, जिल्ला शिक्षा समितिका बैठक पुस्तिकाहरू, कक्षा ८ र १० तथा एसएलसीका मार्क लेजर र अभिलेखहरू सुरक्षित राख्ने र प्रमाणित गरी प्रतिलिपि दिने ।
- ९ स्थानीय तहले गर्ने कामसँग सम्बन्धित जस्तै शिक्षकको व्यक्तिगत विवरण, विद्यालय अनुमतिसम्बन्धी, विद्यालय निर्माणसम्बन्धी अभिलेखहरू सम्बन्धित स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गरी सोको अभिलेख राख्ने ।
- १० स्थानीय सरकारले तयार पार्ने गाउँ शिक्षा योजना र नगर शिक्षा योजनामा मागको आधारमा प्राविधिक सहजीकरण गर्ने । यस्ता योजनाहरूको नमुना छनौट गरी प्राविधिक लेखाजोखा गर्ने र सोको प्रतिवेदन प्रदेश र केन्द्रस्तरमा पठाउने ।
- ११ जिल्लाभित्रका समसामयिक शैक्षिक मुद्दाहरूको पहिचान गरी सोको सम्बोधन तथा शैक्षिक सुधारका लागि सम्बन्धित निकायमा प्रस्तुत गर्ने ।
- १२ विद्यालयहरूको विद्यालय सुधार योजना निर्माणका लागि विद्यालयको माग र आवश्यकताका आधारमा विशेषज्ञहरूको रोष्टर तयार गरी प्राविधिक सहयोग गर्ने ।
- १३ विद्यालयहरूको सामाजिक परीक्षणका लागि विद्यालयको माग र आवश्यकताका आधारमा विशेषज्ञहरूको रोस्टर तयार गरी प्राविधिक सहयोग गर्ने ।
- १४ नमुना विद्यालयहरूको विकास तथा विद्यालयमा नमुना शिक्षण गर्ने प्रयोजनका लागि र जिल्लाभरमा एकै प्रकारको न्यूनतम शैक्षिकस्तर तथा गुणस्तर कायम राख्नका लागि विभिन्न स्थानीय सरकारहरूबिच नियमित सम्पर्क, सरसल्लाह र आवश्यक समन्वय तथा अन्तरक्रिया गर्ने ।
- १५ जिल्लामा शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि शिक्षक तालिम, शिक्षकद्वारा गरिने कार्यमूलक अनुसन्धान र अन्य प्रवर्धनात्मक काम, अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा र समावेशी शिक्षाका लागि आवश्यक तालिमका काममा समन्वय गर्ने ।
- १६ जिल्लाभित्रका विद्यालय, प्राविधिक शिक्षालय र शिशु विकास केन्द्रसम्बन्धी अभिलेख तयार गरी प्रदेश र सङ्घमा पठाउने ।
- १७ शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि समय समयमा स्रोतव्यक्ति प्रधानाध्यापक, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष र शिक्षक अभिभावक सङ्घका अध्यक्षको बैठक तथा अन्तरक्रियात्मक गोष्ठी सञ्चालन गर्ने ।
- १८ स्थानीय सरकारबाट माग भई आएबमोजिम समय समयमा विद्यालयहरूमा भइरहेको पठनपाठनको निरीक्षण गर्ने ।
- १९ शिक्षक नियुक्ति, बढुवा, र पदस्थापनसम्बन्धी शिक्षक सेवा आयोगबाट तोकिएबमोजिमका निर्देशित वा प्रत्यायोजित कार्यहरू गर्ने ।
- २० राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डबाट तोकिएबमोजिमका निर्देशित वा प्रत्यायोजित कार्यहरू गर्ने गराउने ।
- २१ सङ्घ र प्रदेश सरकारले तोकेका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

जिल्ला शिक्षा कार्यालय खारेज हुँदा कतिपय प्राविधिक कार्यहरू खास गरी अभिलेख व्यवस्थापन, प्रमाणीकरण र हस्तान्तरण, औषधोपचार, बिरामी बिदाको रकम, उपादान र निवृत्तभरण जस्ता शिक्षकका सुविधासम्बन्धी कार्यहरू, कक्षा १०, ११ र १२ को परीक्षासम्बन्धी केही व्यवस्थापकीय कार्यहरू, शैक्षिक तथ्याङ्कसम्बन्धी कार्यहरू, अन्तर तह र निकाय समन्वय तथा शिक्षा व्यवस्थापन र प्रशासनसम्बन्धी प्राविधिक सहयोग समेतका लागि यो इकाइको व्यवस्था भएको स्पष्ट छ ।

१.४ इकाइको साइनबोर्ड र छाप

२०७४ साल चैत्र २८ गतेदेखि जिल्ला शिक्षा कार्यालय विधिवत रूपमा खारेज भई शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको व्यवस्था भएपछि इकाइले प्रयोग गर्ने कार्यालयको साइनबोर्ड र छापको पनि व्यवस्था भयो । शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको मिति २०७५/११/११ र २०७५ जेष्ठ २४को पत्रअनुसार सबै शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइहरूमा सो विषयमा पत्राचार भएको थियो ।

१.५ इकाइको व्यवस्थापन परिवर्तन

२०७४ साल चैत २८ गते जिल्ला प्रशासन कार्यालय (गृह मन्त्रालय) अन्तर्गत स्थापना भएको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७५।१।९ को निर्णयअनुसार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गत रहने गरी व्यवस्थापन भएको थियो। २०७५।१।२३ को पत्रका आधारमा यसले एक जिल्ला स्तरीय सङ्घीय कार्यालयको रूपमा स्थापना भई हालसम्म आफ्नो छुट्टै कोडमा आर्थिक कारोवारसहित वार्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ।

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
महालेखा नियन्त्रक कार्यालय
Financial Comptroller General Office

प.सं. २०७५/००३

च.नं. ३४३

मिति : २०७५।१।२३

विषय : कारोवार हस्तान्तरण।

श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय,
सवै।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको च.नं. ४४८, मिति, २०७५।१।०६ को पत्रबाट मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७५।१।९ को निर्णयानुसार जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत रहेको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गत रहने भएकोले यस मन्त्रालयको मिति २०७५।१।०।२९ को निर्णयअनुसार (सचिवस्तरीय) देहाय बमोजिम हुन अनुरोध भई आएको छ :

१) शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र, विद्यालय शिक्षक किताबखानाबाट चालु आ.व.को अखितयारी/LMBIS बमोजिम निकास/खर्च भएका सम्पूर्ण कारोवारहरू सहित बाकी रहेको बजेट/कार्यक्रम शिक्षा विकास तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र मातहत रहने शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा कायम गरिने।

२) स्वीकृत सगठन सरचना बमोजिम सवै शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइहरूलाई कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय मार्फत नयाँ कार्यालय कोड उपलब्ध गराई निकास/खर्च सम्बन्धी काम कारवाही गर्ने,

३) चालु आ.व.को ख.६ समूहका खाता, राजस्व तथा धरोटी सम्बन्धी सम्पूर्ण कारोवारहरू तथा बाकी रकम शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा कायम गर्ने,

४) शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट प्रदान गरिने सम्पूर्ण आर्थिक कारोवार शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मार्फत गर्ने।

यसैगरी अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७५।१।२२, च.नं. २०४५ को पत्रबाट शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको बजेट तथा कार्यक्रम शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गत नै ब.उ.शि.नं. ३५००१४ मा रहेको र सोही अनुसार शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको LMBIS मा अद्यावधिक गरिएको व्यहोरा मिति २०७५।१।१० को निर्णयानुसार अनुरोध छ भन्ने पत्र प्राप्त भएको सन्दर्भमा साविक जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गतको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको नामको रहेको अखितयारी/LMBIS बाट भएका निकास/खर्च अन्य आर्थिक कारोवार शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको निर्णय अनुसार (साविक उल्लेखित) गर्ने र यस अर्थ जिल्ला प्रशासन अन्तर्गतको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको नाममा भएका आर्थिक कारोवार घटाई शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गतको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको नाममा समायोजन गर्ने मिति २०७५।१।२३ को निर्णयानुसार (महालेखा नियन्त्रक स्तरीय) अनुरोध छ।

(नारायण बहादुर थापा)
लेखा अधिकृत

बोधार्थ

श्री अर्थ मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं।

श्री गृह मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं।

श्री शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं।

१.६ इकाइको कार्यालय

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ काठमाडौंको कार्यालय साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालय काठमाडौं रहेको स्थान काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं १३ ताहाचल, चागलमा रहेको छ ।

१.७ इकाइको नागरिक वडापत्र

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ जिल्लास्तरमा सञ्चालित सङ्घीय समन्वय कार्यालयको रूपमा रहेको छ । साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालयले सम्पादन गर्दै आएका स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले समेट्न नसकेका कतिपय प्राविधिक विषयहरू पनि यस इकाइले हेर्ने हुँदा नागरिक सेवाको क्षेत्रमा यसको औचित्य सावित भएको स्पष्ट छ । इकाइको वडापत्र तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, काठमाडौंको नागरिक वडापत्र

क्र.सं.	सम्पादन गर्ने कार्यहरू	आवश्यक कागजात तथा सेवा लिने प्रकृया	कार्यसम्पादन कक्ष	कार्यसम्पादन गर्दा लाम्ने शुल्क तथा राजस्व	कार्यसम्पादन गर्दा लाम्ने समय	जिम्मेवार अधिकारी	गुनासो सुन्ने तथा अन्तिम निर्णय दिने अधिकारी
१	दर्ताचलानी	इकाइ प्रमुखलाई सम्बोधन गरिएको निवेदन तथा चिठीपत्र	कोठा नं. २ र १९	नि:शुल्क	तुरन्त	विद्यालय प्रशासन शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	कार्यालयसम्बन्धी जानकारी एवं सोधपुछ	मौखिक वा लिखित निवेदन			तुरन्त		
	गुनासो सुन्वाई तथा उजुरी व्यवस्थापन	गुनासो पेटिका/गुनासो टिपेर खसाल्ने वा इकाइ प्रमुखलाई गुनासो टिपाउने वा निवेदन दिने			गुनासोको प्रकृति हेरी सोही दिन वा भोलिपल्ट		

२	परीक्षासँग सम्बन्धित कार्यहरू						
	शैक्षिक सत्र २०७३ र सो भन्दा अघिल्लो वर्षका कक्षा ८ को लब्धाङ्क पत्रमा नाम, थर र जन्म मिति स्तोधान	—विद्यालयको सिफारिस, —जन्मदर्ता प्रमाण पत्र, —कक्षा-८ को सक्कल मार्कसिट —रकम जम्मा गरेको सक्कलै भौचर	कोठा नं. ७, ८, र ९ परीक्षा शाखा	रु. २००।-	आवश्यक कागजातसहित पेश हुन आएमा तुरुन्तै	परीक्षा शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	कक्षा-९ को रजिस्ट्रेशनसम्बन्धी कार्य (विद्यालयगत रूपमा)	—कक्षा ८ को ग्रेडसिटको प्रतिलिपि —जन्मदर्ता प्रमाण पत्र, —रीतपूर्वक भरिएको फाराम राजस्व जम्मा गरेको भौचर सहित विद्यालयले समष्टिगत विवरण तयार गरी बुझाउने	कोठा नं. ७, ८ र ९ परीक्षा शाखा	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकेबमोजिमको राजस्व	आवश्यक कागजातसहित पेश हुन आएमा तुरुन्तै	परीक्षा शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	कक्षा १० का विद्यार्थीहरूको आवेदन फारामसम्बन्धी कार्य (विद्यालयगत रूपमा)	कक्षा ८ को ग्रेडसिटको प्रतिलिपि जन्मदर्ता प्रमाण पत्र रजिस्ट्रेशन मेनुको प्रतिलिपि, कक्षा ९ को ग्रेडसिटको प्रतिलिपिसहित विद्यालयले समष्टिगत विवरण तयार गरी बुझाउने	कोठा नं. ७, ८ र ९ परीक्षा शाखा	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकेबमोजिमको राजस्व	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकेबमोजिमको समयानुसार	परीक्षा शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	माध्यमिक शिक्षा परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड (प.नि.का.) ले तोकेअनुसार परीक्षा केन्द्र निर्धारण, परीक्षा सञ्चालन, अनुमति र उत्तरपुस्तिका परीक्षण केन्द्रमा ढुवानी	कोठानं. ७, ८, र ९ परीक्षा शाखा	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकेबमोजिम राजस्व	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकेबमोजिमको अवधिमा	परीक्षा शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	SEE परीक्षाको प्रमाण पत्र तथा लेजर वितरण (विद्यालयगत रूपमा)	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकेअनुसार विद्यालयगत रूपमा राजस्व बुझाई लिन सकिने	कोठानं. ७, ८, र ९ परीक्षा शाखा	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकेबमोजिम राजस्व	SEE को नतिजा प्रकाशित भई इकाइमा प्राप्त भएको मितिले ७ दिनभित्र	परीक्षा शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	SEE को प्रमाण पत्रमा नाम, थर र जन्म मिति संशोधनको लागि सिफारिस (परीक्षाफल प्रकाशित भएको मितिले ६ महिनाभित्र मात्र)	विद्यालयको सिफारिस, जन्मदर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि, प्रवेश पत्रको प्रतिलिपि र रीतपूर्वकको निवेदन	कोठानं. ७, ८, र ९ परीक्षा शाखा	निःशुल्क	आवश्यक कागजातसहित रीतपूर्वक निवेदन प्राप्त भएपछि सोही दिन सिफारिस	परीक्षा शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	लब्धाङ्क पत्र/ग्रेडसिट तथा अन्य प्रमाण पत्र सत्यापन	सक्कलै लब्धाङ्क पत्र र अन्य सत्यापन गर्नुपर्ने प्रमाण पत्रहरू	कोठानं. ७, ८, र ९ परीक्षा शाखा	प्रतिव्यक्ति रु. ५००	आवश्यक कागजातसहित रीतपूर्वक निवेदन प्राप्त भएपछि सोही दिन सिफारिस	परीक्षा शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
३	विद्यालय प्रशासनसँग सम्बन्धित कार्यहरू						
	शिक्षक सेवा आयोगबाट स्थायी नियुक्तिका लागि सिफारिस भई आएका शिक्षकहरूलाई स्थायी नियुक्ति प्रदान	—आयोगको सिफारिस पत्र —सक्कलै प्रवेश पत्र —निरोगिताको प्रमाण पत्र —नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि —स्थायी अध्यापन अनुमति पत्र र अन्य शैक्षिक योग्यताका प्रमाण पत्रका प्रमाणित प्रतिलिपि	कोठानं. १९ विप्र शाखा	सबै तहको लागि रु. ५००	शिक्षक ऐन तथा नियमावलीअनुसार सिफारिस दर्ता भएको ३० दिनभित्र	विद्यालय प्रशासन शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	अध्यापन अनुमति पत्र वितरण प्रतिलिपि तथा संशोधनका लागि सिफारिस	—रीतपूर्वकको निवेदन —सक्कलै प्रवेश पत्र, —नागरिकताको प्रमाण पत्रको	कोठा नं. १९ विप्र शाखा	अध्यापन अनुमति पत्र रु. २००	तुरुन्त, कार्य प्रकृति हेरी सोही दिन वा पेश गरेको	विद्यालय प्रशासन शाखाको	इकाइ प्रमुख

	प्रतिलिपि —२ प्रति पासपोर्ट साइजको फोटोहरू —नगद जम्मा गरेको भौचर वा रसिद	कोठा नं. १९ विप्र शाखा	अध्यापन अनुमति पत्रको प्रतिलिपि रु. १०० (राजस्व)	भोलिपल्ट	शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
रिक्त शिक्षक पदमा पदपूर्ति (करार) अनुमति प्रदान	शिक्षक रिक्त कसरी भएको हो सोको प्रमाण (राजीनामा वा अवकाश वा बिदाको प्रमाण) वि.व्य.स. को बैठकको निर्णयसहित रीतपूर्वक निवेदन दिने	कोठानं. १९ विद्यालय, प्रशासन शाखा	नि:शुल्क	पेश भएको दिन वा पेश भएको भोलिपल्ट	विद्यालय प्रशासनको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
करार शिक्षक अभिलेखीकरण	शिक्षक करार गर्न दिइएको अनुमति पत्र, वि.व्य.स. को नियुक्तिसम्बन्धी निर्णय, अभिलेखीकरण गरिदिने विद्यालयको पत्र, उम्मेदवारको नागरिकताको प्रमाण पत्र, स्थायी अध्यापन अनुमति पत्र, शैक्षिक प्रमाण पत्रको प्रतिलिपिसहित करार शिक्षक अभिलेखीकरणका लागि विद्यालयले लेखेको पत्र	कोठा नं. १९ विद्यालय, प्रशासन शाखा	जिल्ला शिक्षा समितिको खातामा नगद जम्मा गरेको भौचर, प्रा.शि: रु. ५०० नि.मा.शि: रु. ५०० मा.शि: रु. १०००	पेश भएको दिन वा पेश भएको भोलिपल्ट	विद्यालय प्रशासनको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
शिक्षकको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन	कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम नियमानुसार सुपरी वेक्षण र पुरावलोकन भई प्राप्त भएपछि कानुनले तोकिदिएको अवधिमा तोकिएको कार्य गरी सम्बन्धित निकायमा सम्प्रेषण गर्ने	कोठा नं. १९ विद्यालय, प्रशासन शाखा	नि:शुल्क	शि.से. आयोग नियमावलीमा उल्लेख भएबमोजिम		इकाइ प्रमुख
शिक्षकहरूको असाधारण बिदा, अध्ययन बिदा स्वीकृति तथा अभिलेखीकरण	विद्यालय व्यवस्थापन समिति र सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस वैकल्पिक शिक्षकको व्यवस्था गरिने व्यहोराको वि.व्य.स. को प्रतिबद्धता बिदामा बस्नु पर्ने मनासिव कारण र प्रमाण खुलेको बिदामा बस्ने शिक्षकको निवेदन असाधारण बिदाको हकमा संचित बिरामी बिदा सकिएको व्यहोराको विद्यालयको पत्र	कोठा नं. १९ विद्यालय, प्रशासन शाखा	नि:शुल्क	पेश भएको दिन वा पेश भएको भोलिपल्ट		इकाइ प्रमुख
शिक्षक सरुवा	सरुवा हुने शिक्षकको स्थायी नियुक्ति पत्र रीतपूर्वक भरिएको शिक्षा नियमावलीको अनुसूची-१७ सरुवा भई आउने र जाने विद्यालयका वि.व्य.स. र सम्बन्धित स्थानीय तहको सहमतिसम्बन्धी निर्णयको प्रतिलिपिहरू र विद्यालयको पत्र	कोठा नं. १९ विद्यालय, प्रशासन शाखा	प्रा.वि.: रु. १००० नि.मा.वि.: रु. १५०० मा.वि.: रु. २०००	पेश भएको मितिले ७ दिनभित्र		इकाइ प्रमुख
शिक्षक अवकाश, निवृत्तिभरण, उपदान, औषधी उपचार खर्च सिफारिससम्बन्धी कार्य	सिटरोल नभरेका व्यक्तिहरूले सिटरोल (शिक्षक वैयक्तिक विवरण-२ प्रति नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि-२ प्रति	कोठा नं. १९ विद्यालय, प्रशासन शाखा	नि:शुल्क	पेश भएको दिन वा पेश भएको भोलिपल्ट	विद्यालय प्रशासनको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख इकाइ प्रमुख

		शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि- २ प्रति					इकाइ प्रमुख
		विद्यालयको स्वीकृति पत्रको प्रतिलिपि- २ प्रति					इकाइ प्रमुख
		सरुवा पत्र, रमाना पत्र, हाजिरी भएको पत्रको प्रतिलिपि-२/२ प्रति					इकाइ प्रमुख
		बहुवा भएको भए सो पत्रको प्रतिलिपि-२ प्रति					इकाइ प्रमुख
		राजीनामा, अवकाश पत्रको प्रतिलिपि -२/२ प्रति					इकाइ प्रमुख
		बरबुझारथ गरेको प्रमाण पत्र-२ प्रति					इकाइ प्रमुख
		अध्ययन/बेतलबी बिदा लिए नलिएको विद्यालयको पत्र-२ प्रति					इकाइ प्रमुख
		विद्यालयले सेवा प्रमाणित गरेको पत्र-२ प्रति, विद्यालय र स्थानीय तहको विद्यालय निरीक्षकबाट प्रमाणित सञ्चित बिरामी बिदाको विवरण -२ प्रति					इकाइ प्रमुख
		विद्यालयले तलब, ग्रेड प्रमाणित गरेको पत्र -२ प्रति					इकाइ प्रमुख
		औषधि उपचार खर्च लिए नलिएको पत्र-२ प्रति					इकाइ प्रमुख
		अध्यापन अनुमति पत्रको प्रतिलिपि- २ प्रति					इकाइ प्रमुख
		शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्रका प्रतिलिपिहरू २/२ प्रति					इकाइ प्रमुख
५	स्वीकृत वार्षिक योजना र कार्यक्रमसँग सम्बन्धित कार्यहरू						
	जिल्लाको शैक्षिक तथ्याङ्क तयारी तथा प्रवोधीकरण	कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिकाले तोकेबमोजिम	कोटा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा	निःशुल्क	निरन्तर	योजना तथा कार्यक्रम शाखाको शाखा अधिकृत	इकाइ प्रमुख
	शैक्षिक परामर्श तथा समन्वयसम्बन्धी कार्यहरू	कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिकाले तोकेबमोजिम	कोटा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा		निरन्तर		इकाइ प्रमुख
	शहीदका छोराछोरीलाई छात्रवृत्ति (गैरआवासीय - उच्च माध्यमिक)	छात्रवृत्ति निर्देशिका २०७४ ले तोकेबमोजिमका कागजातहरू	कोटा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा		कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिकाले तोकेबमोजिमको समयमा		इकाइ प्रमुख
	द्वन्द्व पीडित छात्रवृत्ति (गैरआवासीय - उच्च माध्यमिक)	छात्रवृत्ति निर्देशिका २०७४ ले तोकेबमोजिमका कागजातहरू	कोटा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा		कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिकाले तोकेबमोजिमको समयमा		इकाइ प्रमुख
	वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्तिका लागि निवेदन सङ्कलन तथा सम्प्रेषण	वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति सञ्चालन कार्यविधि २०७१को व्यवस्थाबमोजिमका कागजात र प्रकृया	कोटा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा		निर्देशिकाले तोकेबमोजिम		इकाइ प्रमुख

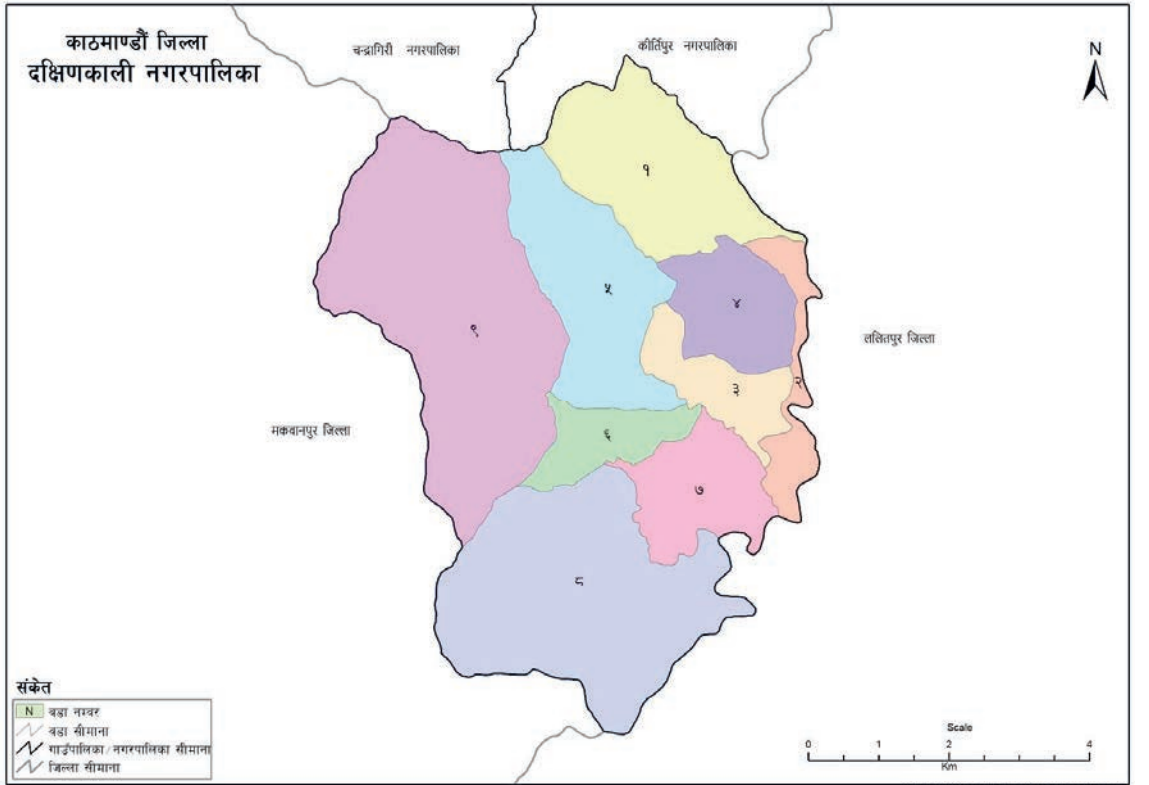
	विविध प्रकारका तालिमको लागि समन्वय, सञ्चालन, अनुगमन तथा प्रतिवेदन	स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम, प्राप्त माग र इकाइले तय गरेको वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि अनुसार	कोठा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा		निरन्तर		इकाइ प्रमुख
	सबै किसिमका विद्यालयहरूको अनुगमन, निरीक्षण, प्रतिवेदन र सिफारिससम्बन्धी कार्यहरू	आवश्यकताका आधारमा तत्काल उपयुक्त कार्यविधि तयार गरी कार्य सम्पादन गरिने	कोठा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा		निरन्तर		इकाइ प्रमुख
६	वेरुजु फर्याटसम्बन्धी कार्य	प्राप्त बिल भर्पाई सङ्कलन गर्ने, प्रस्ताव तयारी, म.ले.प. को कार्यालयमा पेश	कोठा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा तथा कोठा नं. १८ आर्थिक प्रशासन शाखा	निःशुल्क	निरन्तर		इकाइ प्रमुख
७	सूचनाको अध्यावधिक एवं प्रकाशन	सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिमका सूचनाहरू	कोठा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा	निःशुल्क	त्रैमासिक रूपमा		इकाइ प्रमुख
८	सूचना प्रदान	मागको आधारमा सूचना प्रदान गर्ने	कोठा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा	सूचनाको प्रकृति अनुसार निःशुल्कदेखि रु. ५० सम्म	सूचनाका आधारमा तत्कालदेखि ७ दिनभित्र	सूचना अधिकारी	इकाइ प्रमुख
९	शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र एवम् अन्य केन्द्रीय निकायबाट समय समयमा तोकिएका कार्यहरू	प्राप्त नीतिनियम, निर्देशिका र परिपत्र अनुसार सम्पादन गर्न निर्देशन भए अनुसार	कोठा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा	तोकिएको नर्मस् अनुसार	निरन्तर		इकाइ प्रमुख
१०	शिक्षा विकास निर्देशनालय वागमती प्रदेश हेटौडाबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरू	प्राप्त नीतिनियम, निर्देशिका, परिपत्र र कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका तथा सम्बन्धित मन्त्रालय, निर्देशनालयबाट तय भएको कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया अनुसार समन्वय तथा अन्य तोकिएका कार्यहरू	कोठा नं. १२ योजना तथा कार्यक्रम शाखा	तोकिएको नर्मस् अनुसार	निरन्तर		इकाइ प्रमुख

खण्ड २

काठमाडौं जिल्लास्थित स्थानीय तहको सङ्क्षिप्त परिचय

२.१. दक्षिणकाली नगरपालिका

काठमाडौं जिल्लाको दक्षिण क्षेत्रमा रहेको यस दक्षिणकाली नगरपालिका ऐतिहासिक, धार्मिक र सांस्कृतिक, पर्यटकीय स्थलका रूपमा परिचित रहेको छ । पूर्वमा ललितपुर जिल्ला, पश्चिममा मकवानपुर जिल्ला, उत्तरमा कीर्तिपुर, चन्द्रागिरी नगरपालिका तथा दक्षिणमा ललितपुर र मकवानपुर जिल्ला रहेको यस दक्षिणकाली नगरपालिकाको घोषणा मिति २०७१ मंसिर १६ गते नेपाल सरकार, मन्त्रीपरिषद्को निर्णयानुसार साविक चाल्नाखेल, सेतीदेवी, शेषनारायण, दक्षिणकाली, टल्कु डुडेचौर र छैमले गाविसलाई समेटेर स्थापना गरिएको हो । यो नगरपालिका देशको राजधानी काठमाडौंदेखि करिब १८ कि.मी. दक्षिणमा अवस्थित छ ।

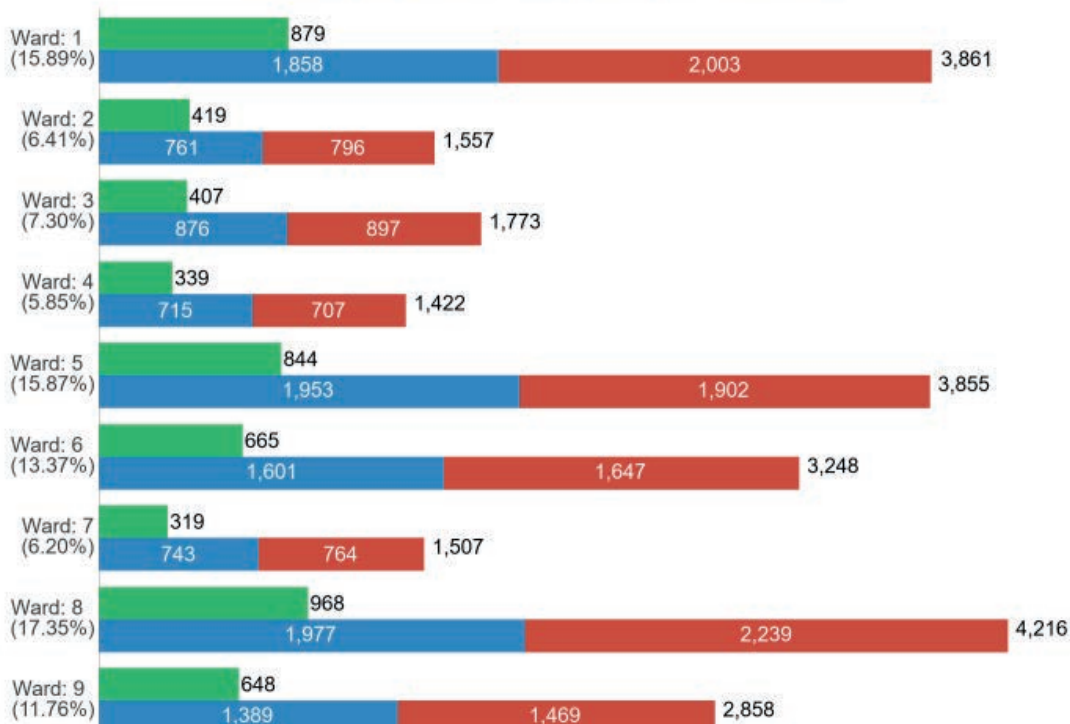
स्रोत: स्थलरूप नक्सा (स्केल १:२०००/१:३०००), गाउँ विकास र जनगणना २०६८, वीजियु ल्यान्ड विभाग, सर्वेक्ष साम्रील तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय
तस्वीर पार्ने : ड. शक्ति चौधरी, सचिवालय, विमान, काठमाडौं

वडागत जनसङ्ख्या

कुल जम्मा ४२.६८ वर्ग किलोमिटरमा फैलिएको दक्षिणकाली नगरपालिकाको कुल जनसङ्ख्या २४,२९६ रहेको छ । वडागत रूपमा क्षेत्रफल र जनसङ्ख्या तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

Dakshinkali Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 24,297 [Male: 11,873 (48.87%), Female: 12,424 (51.13%)]
Households: 5,488 (4.43 persons per Household)

(Chart Creator/Analyst: Milan Karki | Copyright © NepalArchives.Com | Data Source: CBS, Nepal)

■ Male ■ Female ■ Households

यस नगरपालिकामा धार्मिक तथा ऐतिहासिक पवित्र शक्तिपीठ, धार्मिक स्थलहरूलगायत विभिन्न मौलिक संस्कृति, प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण रहेकोले पर्यटनको प्रचुर सम्भावना बोकेको छ । ऐतिहासिक महत्त्व बोकेको सांस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण संस्कृतिको अनुपम नमूना हो दक्षिणकाली नगरपालिका ।

जैविक विविधता तथा प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण र विविध जातजाति, भाषाभाषी र धर्मावलम्बीहरूको साझा बसोबास यस स्थानमा रहेको छ । एसियाकै दोस्रो तथा नेपालको प्रथम जलविद्युत् आयोजना चन्द्रज्योति जलविद्युत् गृह यस नगरपालिकामा अवस्थित रहेको छ । यस नगरपालिका धार्मिक, पर्यटकीय तथा आर्थिक रूपले आफैँमा आत्मनिर्भर रहन प्रचुर सम्भावना बोकेको छ । सांस्कृतिक रूपमा मनाइने श्री हरिशङ्कर जात्रा तथा बज्रयोगिनी जात्रा यस नगरपालिकको प्रमुख पर्वहरूमा पर्दछन् ।

हिन्दुहरूको शक्तिपीठ दक्षिणकाली मन्दिर, गोपालेश्वर मन्दिर, शेषनारायण मन्दिर, बौद्धमार्गीहरूका लागि पद्मशम्भुभूले तपस्या गरेको असुरा गुफा तथा ह्याडलासी गुम्बा काठमाडौँ जिल्लाकै सबैभन्दा अग्लो वाणासुर डाँडा (२,२७८ मि.), पञ्जल गणेश, कटुवाल दह, पर्यटनको विकासका लागि चाल्नाखेलको बोसनडाँडा, हात्तीवन डाँडा, डाँडीखेल, छेमलेको जातिपोखरी, सेतीदेवी मन्दिर, बज्रयोगिनी तथा गोरखनाथ मन्दिर, पौराणिक फर्पिङको नेवारी बस्ती, झम्केश्वरी मन्दिर आदि क्षेत्रमा रहेका छन् ।

दक्षिणकाली नगरपालिकाको ऐतिहासिक तथा धार्मिक पृष्ठभूमि केलाउँदा दक्षिणकाली मन्दिर तथा प्राचीन बस्ती रहेको फर्पिङ सहर (शिखरापुर नगर) दुवैको आ-आफ्नो महत्त्व रहेको छ । पौराणिक, धार्मिक इतिहासअनुसार भगवान् श्रीकृष्णबाट चरणस्पर्श भएको पूण्यभूमि तथा बौद्धग्रन्थअनुसार बोधिसत्व पद्मशम्भुभवको तपस्यास्थल तथा हिन्दुहरूको आरध्यदेवी पवित्र धार्मिक तीर्थस्थल माता श्रीदक्षिणकाली मन्दिरको नामबाट यस नगरपालिकाको नामकरण भएको हो । यो नगरपालिका साक्षर र खुल्ला दिसामुक्त घोषणा भइसकेको छ ।

विद्यालय विवरण

क्र.स.	नाम धर	प्र	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सम्पर्क न
१	अमृत मान श्रेष्ठ	प्र.अ	श्री कृष्ण मा.वि.	द.न.पा - ८ - छैमले	९८४१२६७८९९
२	राम क्वाजी बस्नेत	प्र.अ	अरुणोदय मा.वि.	द.न.पा. - ५ - गतिखेल	९८२११२१८
३	राम कुमार बस्नेत	प्र.अ	रोतीदेवी मा.वि.	द.न.पा. - ३ - गोखेल	९८४१२५२१९७
४	श्याम बहादुर बलामी	प्र.अ	पद्मकन्या मा.वि.	द.न.पा. - ८ - छैमले	९८४१३०५३३४
५	बिदुर कुमार भण्डारी	प्र.अ	रोतीदेवी मा.वि.	द.न.पा. - ९ - टल्कु	९८४१२४४४८४
६	सुरेन्द्र लामा	प्र.अ	वामभेनु मा.वि.	द.न.पा. - २ - पाखाचोक	९८४१०५२३३६
७	कमल राइका	प्र.अ	खोकना जन मा.वि.	द.न.पा. - २ - लोक्क	९८४१६७२५४५
८	कृष्ण कुमार श्रेष्ठ	प्र.अ	फभिद्र मा.वि.	द.न.पा. - ६ - गणेश स्थान	९८४१२२०७२१
९	रामचन्द्र के.सी.	प्र.अ	चम्पादेवी मा.वि.	द.न.पा. - १ - चौरन	९८४१८२७६७१
१०	सरराधन्व श्रेष्ठ	प्र.अ	गणेश आ.वि.	द.न.पा. - ३ - भद्रयाड	९८४१४३७५४१
११	कमला कुमारी बिष्ट	प्र.अ	बाल सुधार आ.वि.	द.न.पा. - ४ - चौबारी	९८४९५५५५२२
१२	निर कुमार लामा	प्र.अ	ध्याम्पादेवी आ.वि.	द.न.पा. - ८ - सिमपानी	९८४१४०६६९३
१३	भक्तनारायण मानन्धर	प्र.अ	ईन्द्रायणी आ.वि.	द.न.पा. - ९ - टल्कु	९८४१२०३६७३
१४	प्रधुम्न के.सी.	प्र.अ	चान्नाखेल आ.वि.	द.न.पा. - १ - चान्नाखेल	९८४१३६३१६५
१५	राजन अधिकारी	प्र.अ	कालीदेवी आ.वि.	द.न.पा - ९ - लामागाउँ	९८४१९५९९४२
१६	कृष्ण बहादुर लामा	प्र.अ	दक्षिण महाकाल आ.वि.	द.न.पा - ९ - डाँडीखेल	९७४९३३६२०१
१७	राम कुमार उप्रेती	प्र.अ	बाघ भैरव आ.वि.	द.न.पा. - ७ - कोपुगाउँ	९८४०३९५९२६
१८	छर्प्या रिमाल	प्र.अ	शिवशक्ति आ.वि.	द.न.पा. - ८ - छैमले	९८२३५६३२५९
१९	श्याम कुमार बस्नेत	प्र.अ	मनकामना आ.वि.	द.न.पा. - ६ - फुल्चोक	९८४१३६१८१८
२०	सिताराम के.सी.	प्र.अ	डोल्नु आ.वि.	द.न.पा. - ५ - डोल्नु	९८४१३९९२९०
२१	रमेश के.सी	प्र.अ	कार्टिनल इ.बोर्डिङ्ग स्कूल	द.न.पा. - ५ - डोल्नु	९८५११०४२४८
२२	हरeram अधिकारी	प्र.अ	एशियन तारापुञ्ज मा.वि	द.न.पा. - १	९८५१०४४६३१
२३	पुरुशोत्तम भुर्तेल	प्र.अ	प्रिनसिपल स्कूल	द.न.पा. - ६	९८५१०९२१६६
२४	बिनोद महत	प्र.अ	शिखरापुर सामुदायिक विद्यालय	द.न.पा. - ६	९८४९३१७७३२
२५	रत्न लामा	प्र.अ	त्रिडमा पल्युल उर्गेन दोर्जे छोलिङ्ग मा.वि	द.न.पा. - ९	९७४९४४४४११
२६	नबिन अमात्य	प्र.अ	त्रिभुवन आर्दश आवाशिय मा.वि	द.न.पा. - ५	९८४९४०२७७९
२७	कर्म थापे लामा	प्र.अ	कर्मा साम्नेन लिङ्ग आनी गुम्बा	द.न.पा - ५	९८४८३२१९९०
२८	साङ्गे निमा सेर्पा	प्र.अ	साम्मे मेमोरियल गुम्बा	द.न.पा - ५	९८०३०४६४०९
२९	दीपा थापा मगर	प्र.अ	पञ्चरत्न बालबालिका	द.न.पा - १, खहरे	९८१८४०७९९३
३०	सन्तोष क्षेत्री	प्र.अ	अंकुरण बाइलन्ड इन्सपायर स्कूल	द.न.पा - १, खहरे	९८५११२१११८
३१	अजिता कार्की	प्र.अ	जुनकिरी बोर्डिङ्ग स्कूल	द.न.पा - ३ भञ्ज्याङ्ग	९८६०३१९६४३
३२	मनिषा बस्नेत	प्र.अ	डिल्फिन म्याजिक स्कूल	द.न.पा - ९ लामागाँउ	
३३	निरोज श्रेष्ठ	प्र.अ	क्याम्पस प्रमुख	द.न.पा. - ६	९८५१०१३०५५

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या						आवश्यक दरवन्दी				पुलमा रहेको दरवन्दी सङ्ख्या				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने		जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी	जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण					
प्रावि		निमा		मावि १-१०		प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	४८	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात																					
११८	९	२७	२०	३९	७	५	७६	४५	५०	६	५१	२	०	०	०	४	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०

दरवन्दी मिलानको क्रममा दक्षिणकाली नगरपालिकामा प्राथमिक र निमा तहको जम्मा ४८ दरवन्दी खुद पुलमा रहेकोमा ११ दरवन्दी (प्राथमिक ९ र निमा २) कट्टी भई ३७ प्राथमिक तहको दरवन्दी खुद पुलमा रहेको अवस्था छ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	४३६	४६०	८९६	२९	४१	७०	२६८	२६६	५३४	७६	८३	१५९	१०	२०	३०
कक्षा १	१९१	१९१	३८२	१७	२५	४२	१२५	१२२	२४७	३५	३४	६९	८	२	१०
कक्षा २	२१३	३११	५२४	१५	१०	२५	१४५	२२२	३६७	३६	५९	९५	११	१२	२३
कक्षा ३	२०८	३१७	५२५	११	२०	३१	१३८	२१८	३५६	५१	६१	११२	४	११	१५
कक्षा ४	२३७	२५०	४८७	२२	१६	३८	१६७	१८६	३५३	४३	४६	८९	५	२	७
कक्षा ५	२२९	२८८	५१७	१८	२१	३९	१५९	१८५	३४४	४७	७६	१२३	५	६	११
१-५ जम्मा	१०७८	१३५७	२४३५	८३	९२	१७५	७३४	९३३	१६६७	२१२	२७६	४८८	३३	३३	६६
कक्षा ६	२४३	२६९	५१२	१७	२४	४१	१५२	१६९	३२१	५९	६७	१२६	१५	९	२४
कक्षा ७	२४३	२३४	४७७	१६	११	२७	१५१	१५२	३०३	६७	६५	१३२	८	६	१४
कक्षा ८	२५३	२५५	५०८	१३	१३	२६	१७८	१७५	३५३	५२	६३	११५	१०	४	१४
६-८ जम्मा	७३९	७५८	१४९७	४६	४८	९४	४८१	४९६	९७७	१७८	१९५	३७३	३३	१९	५२
१-८ जम्मा	१८१७	२११५	३९३२	१२९	१४०	२६९	१२१५	१४२९	२६४४	३९०	४७१	८६१	६६	५२	११८
कक्षा ९	२३४	२२७	४६१	१०	१८	२८	१६२	१३९	३०१	५२	६५	११७	१०	५	१५
कक्षा १०	२२१	२२८	४४९	१५	१४	२९	१२९	१४६	२७५	६७	६०	१२७	१०	८	१८
९-१० जम्मा	४५५	४५५	९१०	२५	३२	५७	२९१	२८५	५७६	११९	१२५	२४४	२०	१३	३३
कक्षा ११	१२९	११८	२४७	७	९	१६	९१	६८	१५९	३१	३९	७०	०	२	२
कक्षा १२	१६२	१५०	३१२	१०	७	१७	१००	९५	१९५	५०	४६	९६	२	२	४
११-१२ जम्मा	२९१	२६८	५५९	१७	१६	३३	१९१	१६३	३५४	८१	८५	१६६	२	४	६
९-१२ जम्मा	७४६	७२३	१४६९	४२	४८	९०	४८२	४४८	९३०	२००	२१०	४१०	२२	१७	३९
कुल जम्मा	२५६३	२८३८	५४०१	१७१	१८८	३५९	१६९७	१८७७	३५७४	५९०	६८१	१२७१	८८	६९	१५७

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	१५०	१५३	३०३	११	१३	२४	९४	९८	१९२	४०	४०	८०	५	२	७
कक्षा १	६१	६२	१२३	५	५	१०	४१	४०	८१	१३	१६	२९	२	१	३
कक्षा २	९१	११६	२०७	६	५	११	५८	६८	१२६	२२	३९	६१	५	४	९
कक्षा ३	९९	११८	२१७	६	४	१०	५१	७४	१२५	४१	३६	७७	१	४	५
कक्षा ४	९४	८०	१७४	७	५	१२	५८	५४	११२	२६	२०	४६	३	१	४
कक्षा ५	८२	१०४	१८६	७	५	१२	४५	५३	९८	२८	४३	७१	२	३	५
१-५ जम्मा	४२७	४८०	९०७	३१	२४	५५	२५३	२८९	५४२	१३०	१५४	२८४	१३	१३	२६
कक्षा ६	८७	१०३	१९०	५	७	१२	३८	४८	८६	३६	४४	८०	८	४	१२
कक्षा ७	८२	८६	१६८	७	४	११	३९	३९	७८	३३	३८	७१	२	५	७
कक्षा ८	९०	९७	१८७	७	६	१३	५६	५२	१०८	२६	३६	६२	१	३	४
६-८ जम्मा	२५९	२८६	५४५	१९	१७	३६	१३३	१३९	२७२	९५	११८	२१३	११	१२	२३
१-८ जम्मा	६८६	७६६	१४५२	५०	४१	९१	३८६	४२८	८१४	२२५	२७२	४९७	२४	२५	४९
कक्षा ९	९२	८७	१७९	३	७	१०	५४	३६	९०	२६	४१	६७	९	३	१२
कक्षा १०	७२	९०	१६२	३	८	११	३०	४१	७१	३१	३६	६७	८	५	१३
९-१० जम्मा	१६४	१७७	३४१	६	१५	२१	८४	७७	१६१	५७	७७	१३४	१७	८	२५
कक्षा ११	२१	२८	४९	२	०	२	१३	११	२४	६	१७	२३	०	०	०
कक्षा १२	१८	३१	४९	२	३	५	६	१६	२२	९	११	२०	१	१	२
११-१२ जम्मा	३९	५९	९८	४	३	७	१९	२७	४६	१५	२८	४३	१	१	२
९-१२ जम्मा	२०३	२३६	४३९	१०	१८	२८	१०३	१०४	२०७	७२	१०५	१७७	१८	९	२७
कुल जम्मा	८८९	१००२	१८९१	६०	५९	११९	४८९	५३२	१०२१	२९७	३७७	६७४	४२	३४	७६

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

सूचक	कक्षा																													
	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
उत्तीर्ण	८३.५५	९१.२३	८८.२६	९१.८	९५.०७	९३.७९	९०.३	९४.७८	९२.५९	८९.६१	९५.५	९२.९९	९२.१८	९२.३९	९२.२९	९४.८७	९१.७६	९३.२१	९३.४२	९५.१	९४.२९	९१.३२	९१.८३	९१.६	९५.७३	९२.८६	९४.२४	९७.४८	९६.१५	९६.७९
दोहोर्नाजे	७.३६	१.९२	४.०३	२.१९	०.३५	१.०७	३.८	१.२	२.४७	२.६	०	१.११	४.५३	१.४५	२.८९	०.८५	०.३७	०.६	१.३२	०.४१	०.८५	१.८३	१.९५	१.८९	२.१४	१.१९	१.६५	०	०	०
छोड्ने	९.०९	६.८५	७.७२	६.०९	४.५८	५.१४	५.९१	४.०२	४.९४	७.७९	४.५	५.९	३.२९	६.१६	४.८२	४.२७	७.८७	६.१९	५.२६	४.४९	४.८६	६.८५	६.२३	६.५१	२.१४	५.९५	४.१२	२.५२	३.८५	३.२१

दक्षिणकाली नगरपालिकाको साक्षरता स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर											२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति							
साक्षर जनसङ्ख्या									साक्षरता प्रतिशत									
पढ्न र लेख्न जाने			पढ्न मात्र जाने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जाने	निरक्षर जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या	साक्षरता प्रतिशत	बाँकी निरक्षर	साक्षर घोषणा भएको मिति
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा			पुरुष	महिला	जम्मा					
१३६०	७६८५	१७०४५	२६९	३१६	५८५	१६२९	८००९	१७६३०	७५.२८.	२५.८.	१३६९	३६४३	५०९२	१७८९२	१७०३९	९६.००.	७८९	२०७६।१।१६

सम्पर्क

फोन : +९७७-०१-४७१००२८, ४७१०४३९, ४७१०४१७, ४७१०३२५

अडियो नोटिस बोर्ड : १६१८०१४७१०४३९

ईमेल : info@dakshinkalimun.gov.np, ito.dakshinkalimun@gmail.com

वेबसाइट : www.dakshinkalimun.gov.np

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

श्री डण्डपाणी शर्मा पौडेल अधिकृत दसौं ९८४१३००२१०

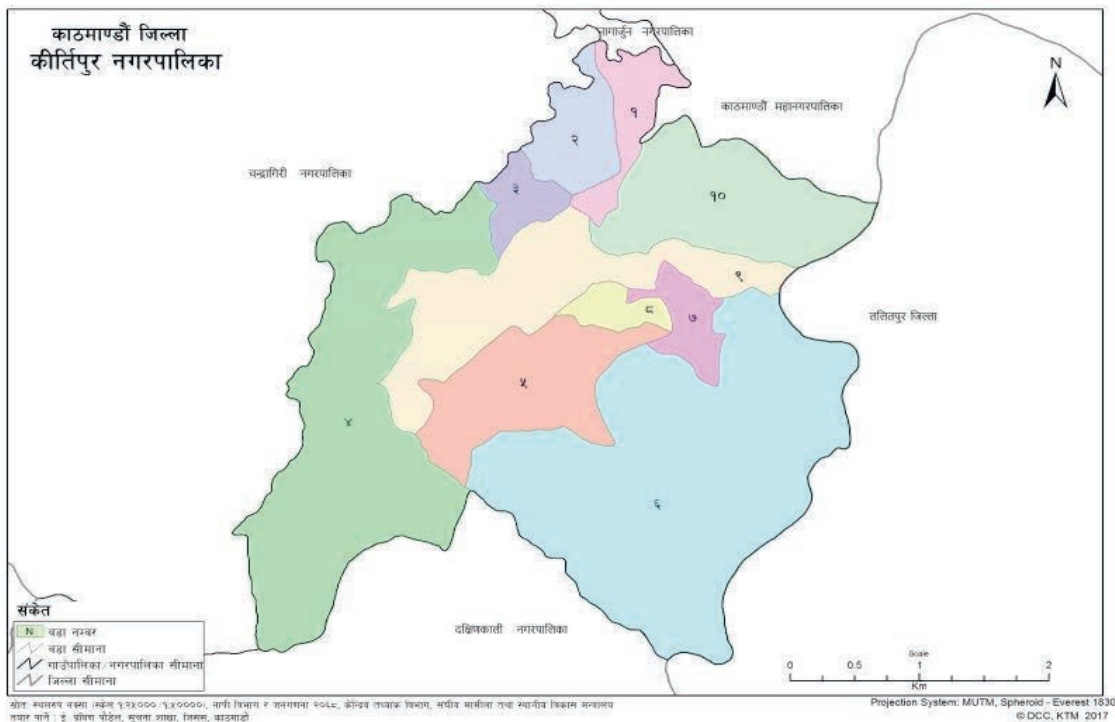
श्री लक्ष्मण दाहाल अधिकृत आठौं ९८५११७२६५०

dahallaxman40@gmail.com

२.२. कीर्तिपुर नगरपालिका

नेपालको इतिहासमा कीर्तिपुर एउटा आफ्नो छुट्टै अस्तित्वमा अगाडि बढिरहेको ऐतिहासिक नगर हो । नेवार जातिहरूको मुख्य बसोबास रहेको ऐतिहासिक कीर्तिपुर नगर वि.सं २०५३ चैत्र १४ गते तत्कालीन आठ गा.वि.स. हरू (लायकु, चिठु बिहार, पालिफल, बाहिरी गाउँ, पाँगा विष्णुदेवी, पाँगा बालकुमारी, चोभार भुतखेल र चम्पादेवी) गाभेर नगरपालिका ऐन, २०४८ अनुसार गठन भएको हो । मल्ल कालदेखि नै कला र संस्कृतिले धनी यस कीर्तिपुर नगरले आधुनिक नेपालको निर्माण गर्ने क्रममा हरेक पाइलामा भाग लिँदै आइरहेको छ । अर्कोतिर प्रत्येक प्रजातान्त्रिक आन्दोलनमा कीर्तिपुरले उल्लेखनीय भूमिका खेल्दै आएको छ ।

कीर्तिपुर सहर व्यावसायिक रूपले भन्ने हो भने विभिन्न औद्योगिक कलकारखानाका साथै सडक यातायत, बजारको व्यवस्था, खानेपानी, बिजुली, सञ्चारका साथै नेपालकै सबैभन्दा पुरानो शिक्षण संस्था त्रिभुवन विश्वविद्यालय कीर्तिपुरमा पर्दछ । कीर्तिपुर सहरको उत्तरमा काठमाडौं महानगरपालिका, दक्षिणमा दक्षिणकाली नगरपालिका, पूर्वमा वागमती नदी र ललितपुर महानगरपालिका, पश्चिममा चन्द्रागिरी नगरपालिका पर्दछ । यस कीर्तिपुर नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १४.७६ कि.मी. रहेको छ भने २०६८ सालको राष्ट्रिय जनगणनाअनुसार कीर्तिपुरको कुल जनसङ्ख्या ६५,६०२ जना छन् जसमा पुरुषको सङ्ख्या ३६,४७६ र महिलाको सङ्ख्या २९,१२६ रहेको छ । कीर्तिपुर नगरमा कीर्तिपुरलगायत पाँगा, चोभार, भाजङ्गल, टौदह, ट्याङ्गला फाँट, चम्पादेवी, नगाउँ, सल्यानस्थान, नयाँ बजार र भत्क्यापाटी आदि प्रमुख स्थान रहेका छन् । यस नगरको अधिकांश भाग कृषि क्षेत्र र जङ्गलले ढाकेको छ । यस नगरमा सडक तथा गल्लीहरूको स्थितिका बारेमा भन्ने हो भने उल्लेखनीय विकास भएको पाइँदैन । जसमा कालोपत्रे सडक ३५ कि.मी., ग्राभेल सडक ४० कि.मी., कच्ची सडक ३५ कि.मी. रहेको छ । बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, र बहुसाँस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण यस नगरपालिका ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक महत्त्वका धरोहरले सम्पन्न छ । यहाँका बासिन्दा सबैभन्दा बढी कृषि पेशामा निर्भर रहेको देखिए तापनि अधिकांशज्याला मजदुरीका अलावा घरेलु उद्योग, पसल व्यवसाय आदि सञ्चालन गरी जीविकोपार्जन गर्दै आइरहेको पाइन्छ । यो खुल्ला दिसामुक्त, साक्षर र पूर्ण खोपयुक्त घोषणा भइसकेको नगरपालिका हो ।

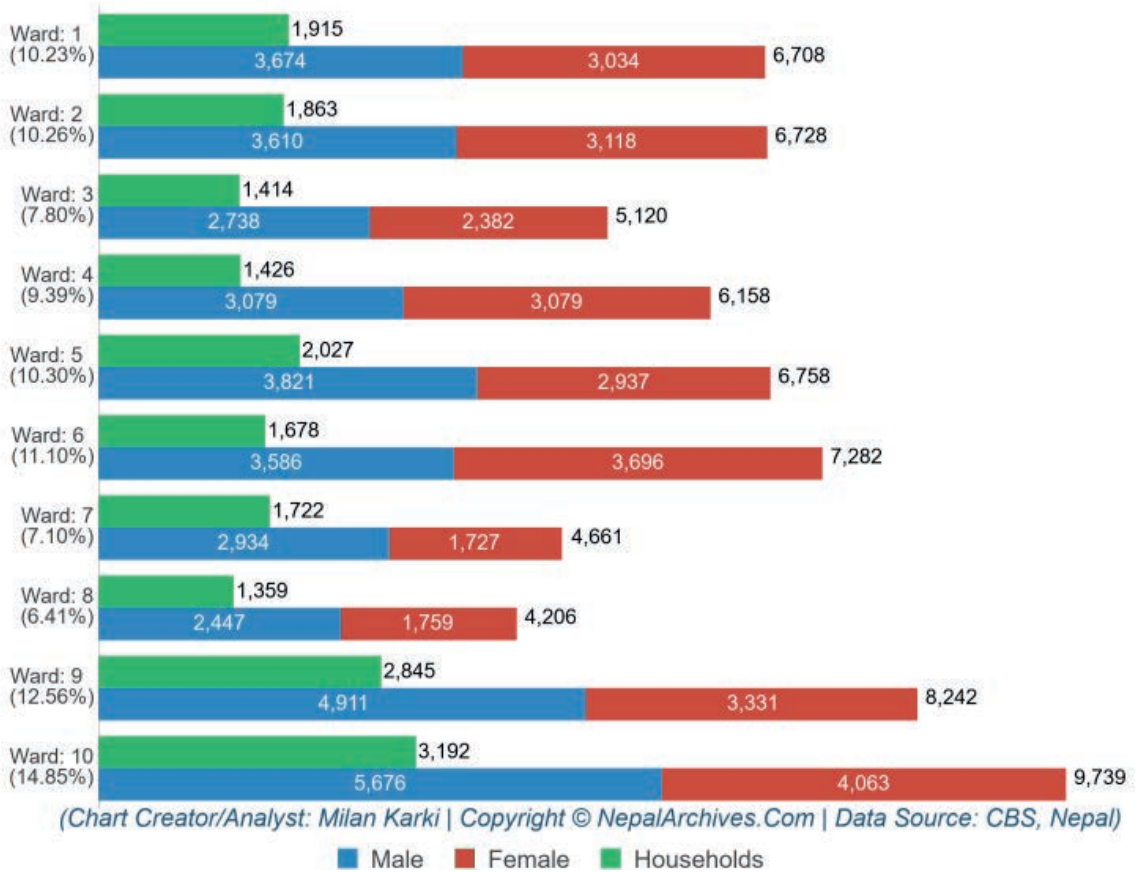
कीर्तिपुर नगरपालिकाभित्र आदिनाथ मन्दिर, चिलन्चो विहार, टौदह, जलविनायक, मञ्जुश्री पार्क, पुष्पलाल पार्क, सहिदस्मृति पार्क, बाघभैरव, विष्णुदेवी मन्दिर, श्रीजालपादेवी ज्वालामुखी योगिनी, जालन्धर पीठ, पिशाचेश्वर महादेवजस्ता धार्मिक एवं पर्यटकीय सम्पदाहरू रहेका छन्।

वडागत जनसङ्ख्या

Kirtipur Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 65,602 [Male: 36,476 (55.60%), Female: 29,126 (44.40%)]

Households: 19,441 (3.37 persons per Household)

विद्यालय विवरण

१. सामुदायिक विद्यालयहरू

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	प्र.अ. को फोन नं.
१	श्री बाघ भैरव मा.वि., चम्पादेवी	४	०-१०	शिवहरि गिरी	९८४९२२५२४५
२	जनसेवा मा.वि., पाँगा	५	०-१२	देवराज महर्जन	९८४९०२१२७४
३	कीर्तिपुर मा.वि., बाहिरीगाउँ	९	०-१०	लिलाधर अधिकारी	९८४९२०३०५७
४	मङ्गल माध्यमिक विद्यालय, कीर्तिपुर	१०	०-१२	लोकलाल महर्जन	९८४९३०१२८५
५	श्री बालकुमारी माध्यमिक विद्यालय, भत्केपाटी	४	०-१०	छात्रमणी अर्याल	९८५११२२९७२
६	गोरखनाथ माध्यमिक विद्यालय, ढोकासी	९	०-१०	मखमल श्रेष्ठ	९८४९३६४५१२
७	टौदह राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय, टौदह	६	०-१२	दिवाकर श्रेष्ठ	९८६३१९५८८४
८	आदिनाथ माध्यमिक विद्यालय, चोभार	६	०-१०	खेमनाथ सिटौला	९८४९४२१४२१
९	वैष्णवी माध्यमिक विद्यालय, भाजङ्गल	७	०-१०	सुनिल कुमार कर्ण	९८६३६६२१२३
१०	विश्व राष्ट्र माध्यमिक विद्यालय, पालिफल	३	०-१०	दिनेश महर्जन	९८४९४९६४०२
११	इन्द्रायणी आवि, देवढोका	२	०-५	फुर्सद महर्जन	९८४९६२९६८०
१२	नवज्योति आवि, पाँगा बसपार्क	८	०-५	कृष्णमान महर्जन	९८४९३७५९४७

२. सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालित विद्यालयहरू

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	प्र.अ. को फोन नं.
१	सल्यानथान मावि, सल्यानथान	४	०-१०	डा. विमल रेग्मी	९८५१२४०२६८
२	लेवोरेटरी मावि, नयाँबाटो	१०	०-१२	लाक्पा सेर्पा	९८५११०७३५५
३	हिलटाउन मावि, बाघभैरव	२	०-१०	राजन तण्डुकार	९८४९२१४२८६
४	पाँगा मावि, विष्णुदेवी	८	०-१०	श्यामसुन्दर महर्जन	९८४९२८८७१२
५	नेपाल एपीएफ स्कुल, बाँझोबारी	४	०-१२	युवराज पराजुली	९८४९३७५८४२
६	राराहिल मेमोरियल मावि, ढुगाउँ	५	०-१०	जगत महर्जन	९८५११५६७२३

३. कम्पनी ऐन अन्तर्गत सञ्चालित संस्थागत विद्यालयहरू

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	प्र.अ. को फोन नं.
१	कीर्ति सेकेण्डरी इङ्लिस मावि, नयाँबजार	९	०-१०	कृष्ण कुमार उपाध्याय	९८४९६६९७८०
२	साउथभ्याली मावि, ढल्पा	३	०-१०	वसन्त कुमार पौडेल	९८४९३०१४७६
३	माउण्ट मेरीगोल्ड स्कुल	७	०-५	हरि शंकर महर्जन	९८४९३०१४३०
४	कीर्तिपुर इङ्लिस बोर्डिङ मावि, चिठु		०-१०	कृष्णमान डङ्गोल	९८४९०५२९७८
५	बाघभैरव इङ्लिस बोर्डिङ मावि, नयाँबजार	९	०-१०	सविता महर्जन	९८४९४८६३११
६	मेगस इङ्लिस मावि, नयाँबजार	९	०-१०	दिनेश शाह	९८४९४७८१७१
७	ग्रिन भिलेज मावि, भत्केपाटी	४	०-१०	पुष्कर कार्की	९८४९७८५४४३
८	शुभकामना एकेडेमी मावि, टौदह	६	०-१०	विजय आचार्य	९८५१०९७७१६
९	साल्भिनिया एकेडेमी भाजङ्गल	८	०-१०	रचना भण्डारी	९८४९०५१८०८
१०	ग्रिन भिलेज एजुकेशन फाउण्डेसन, भत्केपाटी	५	०-१०	रवि भण्डारी	९८५१२४४५५७

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	प्र.अ. को फोन नं.
११	पुष्प सदन आमावि, बाहिरीगाउँ	९	०-१२	यशोदा श्रेष्ठ	९८५१०२१८४५
१२	उज्ज्वल शिशु निकेतन मावि, सहिदपथ	८	०-१२	दिलमान महर्जन	९८५१०६६५२५
१३	ज्योति आवासीय विद्यालय, बाहिरीगाउँ	९	०-५	श्रीमती दुर्गा खनाल	९८४३२४००५७
१४	लोक आदर्श एकेडेमी, ट्याङ्गलाफाँट	२	०-१०	प्रदिप तिमिल्सिना	९८५११३१५०९
१५	ल्याण्डमार्क इण्टरनेशनल स्कुल, मैत्रीनगर	२	०-५	शर्मिला महर्जन	९८४१३४४१४९
१६	एन्जल एकेडेमी, बाहिरीगाउँ	९	०-५	ज्योति एसएस नापित	९८४१४७९९३६
१७	आमा दल्लन स्कुल, मैत्रीनगर	२	०-२	मेघनाथ काफ्ले	९८४१४६३८२
१८	सिम्रिक स्कुल, बाहिरीगाउँ	९	०-१	इच्छाकुमार महर्जन	९८४१५३५३५२६
१९	इनोभेटिभ. प्रि स्कुल	५	ECD/पूर्व प्राशि	सोनिया धजिष्ट	९८४१३०१८५८
२०	स्टार स्कुल	९	०-१	रविन्द्र महर्जन	९८४१४०८७८५
२१	वर्णमाला प्रि स्कुल	१	ECD/पूर्व प्राशि	प्रकाश प्रसाद अधिकारी	९८४१५५४७४६
२२	स्टार मन्टेशरी प्रि स्कुल	३	ECD/पूर्व प्राशि	शारदा देवी डङ्गोल	९८४९५११२३९
२३	एकलव्य भिजन एकेडेमी	४	०-१	राधेश्याम गिरी	९८४१८६३४६५
२४	मार्तण्ड मन्टेशरी शिक्षा केन्द्र	७	ECD/पूर्व प्राशि	सनिता कटुवाल	९८४१५७५४५०
२५	किड्स मेरील्याण्ड मन्टेशरी विद्यालय	५	ECD/पूर्व प्राशि	संगीता के.सी.	९८४१७०४६००
२६	सौगात मन्टेशरी स्कुल	२	०-३	राज्यलक्ष्मी बैदार	९८५११५४८४०

४. निजी गुठीअन्तर्गतका विद्यालयहरू

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	प्र.अ. को फोन नं.
१	क्रियटिभ एकेडेमी मावि, नगाउँ	९	०-१०	बोधनाथ पौडेल	९८५१०१४३१७
२	ग्लोरिया स्कुल, टौदह	६	०-१०	पद्मसेन वली	९८४१५४९१७८

५. वैकल्पिक तथा विशेष विद्यालय र सामुदायिक अध्ययन केन्द्र विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	प्र.अ. को फोन नं.
१	कीर्तिपुर गृहिणी महिला विद्यालय	६	०-५	गंगा महर्जन	९८४१६४९९८९
२	सफलता एचभीआइ शिक्षा सदन	५	१-१०	राज कुमार पुन	९८४१५६४१६९
३	छोकनी गेछाक् स्कुल	६	०-५	टासी घले	९८६९१७८१३३
४	बाघभैरव सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	१०		जमुना धिमिरे	९८४१६४९२४७
५	प्रयास सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	९		सानु महर्जन	९८४१७००६३८
६	कुशेश्वर सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	१०		शान्ति महर्जन	९८४११९५५०६
७	सुस्त मनस्थिति बालकल्याण विद्यालय	९		शान्ति आचार्य	९८४६२२५०७२
८	लेवोरेटरी विशेष विद्यालय	१०	०-१०	लाक्या शर्पा	९८५११०७३५५

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या †							आवश्यक दरवन्दी †				पुलमा रहने दरवन्दी सङ्ख्या ★				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने ★			जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी ★		जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★			
प्रावि		निमा		मावि १-१०			मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि	निमा	मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि	निमा	मावि १-१०		मावि ११-१२			
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	मावि १-१०				मावि ११-१२	मावि १-१०	मावि ११-१२	मावि १-१०			मावि ११-१२	मावि १-१०	मावि ११-१२	मावि १-१०			मावि ११-१२	मावि १-१०	मावि ११-१२	मावि १-१०	मावि ११-१२	
११०	३	३९	४	४१	७	७	४५	४७	५४	९	६८	०	०	०	४	६	२	५६	०	०	०	०	०	०	०	०	

दरवन्दी मिलानको क्रममा कीर्तिपुर नगरपालिकामा प्राथमिक तहको ५६ दरवन्दी खुद पुलमा रहेकोमा ५ दरवन्दी कट्टी भई ५१ दरवन्दी खुद पुलमा रहेको अवस्था छ ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	७९७	९९७	१७९४	५४	५७	१११	३६०	४०१	७६१	२४९	३६७	६१६	७३	९०	१६३
कक्षा १	४३१	५३५	९६६	२८	२३	५१	२०३	२२४	४२७	१५७	२२५	३८२	४३	६३	१०६
कक्षा २	४४७	६४०	१०८७	२४	३९	६३	२२३	२८०	५०३	१६५	२६३	४२८	३५	५८	९३
कक्षा ३	५१८	६३६	११५४	२०	३६	५६	२६४	२८८	५५२	१८८	२७०	४५८	४६	४२	८८
कक्षा ४	४९८	७३३	१२३१	२६	४३	६९	२४३	३३१	५७४	१९९	२९४	४९३	३०	६५	९५
कक्षा ५	५३१	७३९	१२७०	३७	५०	८७	२६१	३४४	६०५	१८१	३००	४८१	५२	४४	९६
१-५ जम्मा	२४२५	३२८३	५७०८	१३५	१९१	३२६	११९४	१४६७	२६६१	८९०	१३५२	२२४२	२०६	२७२	४७८
कक्षा ६	५१८	७४१	१२५९	३२	५३	८५	२६३	३४३	६०६	१९०	२९७	४८७	३३	४८	८१
कक्षा ७	५२३	७०६	१२२९	३३	३९	७२	२६४	३११	५७५	१९५	२९७	४९२	३१	५८	८९
कक्षा ८	४८३	६९९	११८२	२३	२७	५०	२५१	३१०	५६१	१८१	३०८	४८९	२८	५४	८२
६-८ जम्मा	१५२४	२१४६	३६७०	८८	११९	२०७	७७८	९६४	१७४२	५६६	९०२	१४६८	९२	१६०	२५२
१-८ जम्मा	३९४९	५४२९	९३७८	२२३	३१०	५३३	१९७२	२४३१	४४०३	१४५६	२२५४	३७१०	२९८	४३२	७३०
कक्षा ९	५६६	७८१	१३४७	३३	४०	७३	२९२	३४६	६३८	२०७	३३३	५४०	३४	६१	९५
कक्षा १०	५०३	६७५	११७८	२५	२५	५०	२४८	२९७	५४५	१९८	२९८	४९६	३२	५५	८७
९-१० जम्मा	१०६९	१४५६	२५२५	५८	६५	१२३	५४०	६४३	११८३	४०५	६३१	१०३६	६६	११६	१८२
कक्षा ११	३७८	५२०	८९८	१६	२४	४०	१७१	१८८	३५९	१६२	२७८	४४०	२९	३०	५९
कक्षा १२	२९५	४२३	७१८	१८	२३	४१	१५५	१४६	३०१	१०८	२२७	३३५	१४	२७	४१
११-१२ जम्मा	६७३	९४३	१६१६	३४	४७	८१	३२६	३३४	६६०	२७०	५०५	७७५	४३	५७	१००
९-१२ जम्मा	१७४२	२३९९	४१४१	९२	११२	२०४	८६६	९७७	१८४३	६७५	११३६	१८११	१०९	१७३	२८२
कुल जम्मा	५६९१	७८२८	१३५१९	३१५	४२२	७३७	२८३८	३४०८	६२४६	२१३१	३३९०	५५२१	४०७	६०५	१०९२

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	५१४	६४१	११५५	२८	२९	५७	२३१	२७०	५०१	२००	२७८	४७८	५५	६४	११९
कक्षा १	२८१	३८३	६६४	६	८	१४	१२६	१६१	२८७	१२१	१७४	२९५	२८	४०	६८
कक्षा २	३२४	४८१	८०५	९	१८	२७	१५३	२०२	३५५	१३५	२२१	३५६	२७	४०	६७
कक्षा ३	३६३	५०४	८६७	१२	२०	३२	१६२	२१८	३८०	१५६	२३९	३९५	३३	२७	६०
कक्षा ४	३४६	५५९	९०५	१०	२०	३०	१४९	२३८	३८७	१६६	२४८	४१४	२१	५३	७४
कक्षा ५	३७४	५६८	९४२	१२	२१	३३	१७६	२५१	४२७	१४८	२६०	४०८	३८	३६	७४
१-५ जम्मा	१६८८	२४९५	४१८३	४९	८७	१३६	७६६	१०७०	१८३६	७२६	११४२	१८६८	१४७	१९६	३४३
कक्षा ६	३५७	५५५	९१२	८	२९	३७	१८५	२६०	४४५	१३८	२२६	३६४	२६	४०	६६
कक्षा ७	३६४	५२८	८९२	१३	७	२०	१७५	२२८	४०३	१५२	२४४	३९६	२४	४८	७२
कक्षा ८	३१८	५०१	८१९	११	९	२०	१५३	२१६	३६९	१३५	२३९	३७४	१९	३७	५६
६-८ जम्मा	१०३९	१५८४	२६२३	३२	४५	७७	५१३	७०४	१२१७	४२५	७०९	११३४	६९	१२५	१९४
१-८ जम्मा	२७२७	४०७९	६८०६	८१	१३२	२१३	१२७९	१७७४	३०५३	११५१	१८५१	३००२	२१६	३२१	५३७
कक्षा ९	३११	४८१	७९२	७	१२	१९	१६५	२१९	३८४	११९	२१३	३३२	२०	३६	५६
कक्षा १०	३१३	४५१	७६४	११	११	२२	१४६	२०२	३४८	१३१	१९६	३२७	२५	४२	६७
९-१० जम्मा	६२४	९३२	१५५६	१८	२३	४१	३११	४२१	७३२	२५०	४०९	६५९	४५	७८	१२३
कक्षा ११	२४४	३४७	५९१	९	१५	२४	१०१	११४	२१५	११६	२०१	३१७	१८	१७	३५
कक्षा १२	१२८	२१८	३४६	०	७	७	६०	६१	१२१	६१	१३६	१९७	७	१४	२१
११-१२ जम्मा	३७२	५६५	९३७	९	२२	३१	१६१	१७५	३३६	१७७	३३७	५१४	२५	३१	५६
९-१२ जम्मा	९९६	१४९७	२४९३	२७	४५	७२	४७२	५९६	१०६८	४२७	७४६	११७३	७०	१०९	१७९
कुल जम्मा	३७२३	५५७६	९२९९	१०८	१७७	२८५	१७५१	२३७०	४१२१	१५७८	२५९७	४१७५	२८६	४३०	७१६

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

सूचक	कक्षा																													
	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
उत्तीर्ण	८८.३	९१	८९.९	९१.९	९१.५	९१.७	९३.१	९४.९	९४.१	९०.४	९०.४	९०.४	९३.४	९१.८	९२.५	८८.६	८९.१	८८.९	९०.७	८९.७	९०.१	९४.१	९०.७	९२.१	९२.१	९१.२	९१.६	९१.१	९८.९	९९
दोहोर्नाउने दर	६.७	५.१	५.७	१.४	१.३	१.३	०.८	०.२	०.४	२	०.७	१.२	१.५	१.६	१.५	१.५	१.५	१.२	१.६	१.२	१.३	१.४	०.८	१	१.८	२.१	२	०	०.२	०.१
छोड्ने दर	५	३.९	४.४	६.६	७.२	७	६.१	५	५.५	७.७	९	८.४	५.२	६.६	६	९.९	९.८	९.९	७.७	९.१	८.६	४.५	८.६	६.९	६.१	६.६	६.४	०.९	०.९	०.९

कीर्तिपुर नगरपालिकाको साक्षरता स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर											२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति							
साक्षर जनसङ्ख्या									साक्षरता प्रतिशत		निरक्षर जनसङ्ख्या							
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जान्ने	निरक्षर जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या	साक्षरता प्रतिशत	बाँकी निरक्षर	साक्षर घोषणा भएको मिति
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा			पुरुष	महिला	जम्मा					
३२६६७	२१२५६	५३९२३	३३३	४४२	७७५	३३०००	२१६९८	५४६९८	८६८२	१२५	१५७८	५८३४	७४९२	-	-	९६००	-	२०७३

सम्पर्क

फोन नं : +९७७-०१-४३३१६९३, फ्याक्स : +९७७-०१-४३३१३८१

वेबसाइट : www.kirtipurmun.gov.np, ईमेल : ict.munkirtipur@gmail.com

फेसबुक : हेलो कीर्तिपुर नगरपालिका, कीर्तिपुर काठमाडौं

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

श्री टंकलाल गैरे अधिकृत दसौं

९८४१२७०८६५

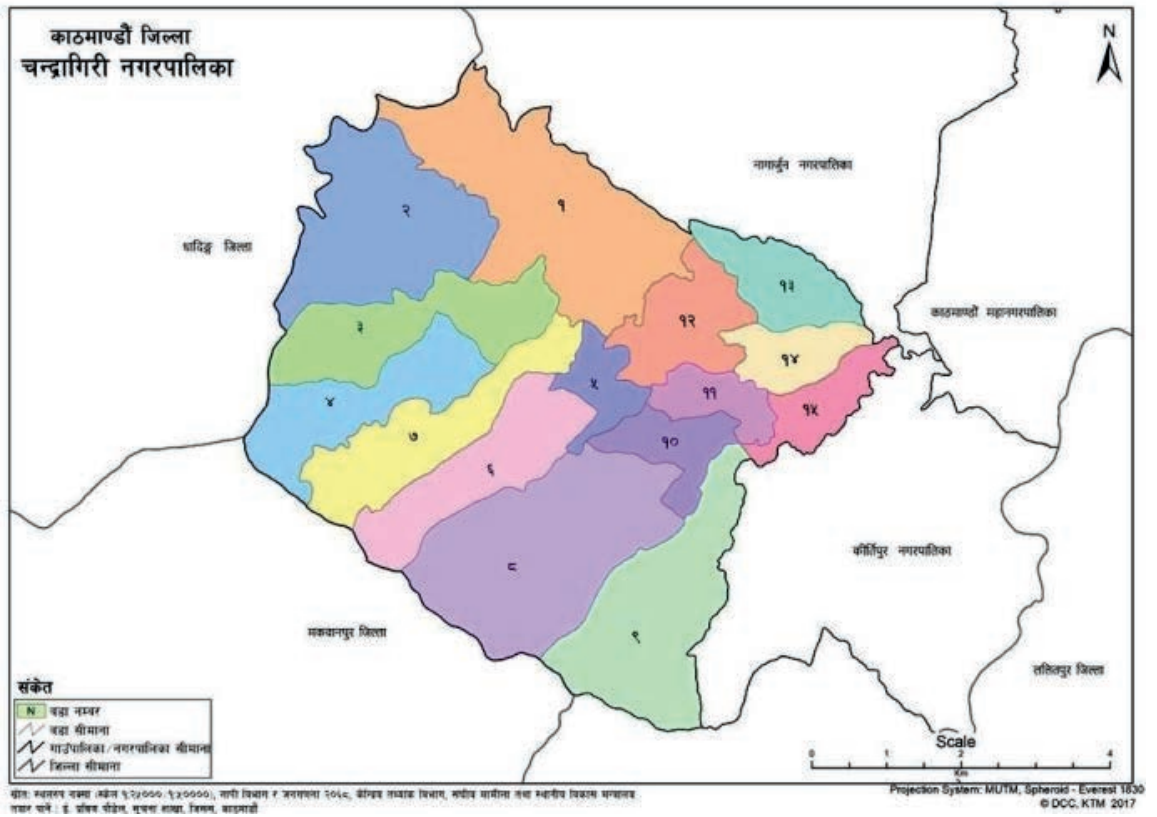
tankagairel@gmail.com

श्री गोविन्द प्र. निरौला अधिकृत आठौं

९८५१०६३६५४

२.३. चन्द्रागिरी नगरपालिका

चन्द्रागिरी नगरपालिका नेपालको प्रदेश नं ३, काठमाडौं जिल्लाभित्रको सबभन्दा ठुलो नगरपालिका हो । नेपाल सरकारको निर्णयबमोजिम मिति २०७१ मंसिर १६ गते स्थानीय विकास मन्त्रालयले थप ६१ वटा नयाँ नगरपालिका थप्दा काठमाडौं जिल्लाको दिक्षणपश्चिम भेगमा रहेको थानकोट, दहचोक, नैकाप नयाँ भञ्ज्याङ, वाड भञ्ज्याङ, बलम्बु, महादेवस्थान, तीनथाना, सतुङ्गल, मातातीर्थ, मच्छेगाउँ र नैकाप पुरानो भञ्ज्याङ गरी जम्मा ११ गाउँ विकास समितिहरूलाई समेटेर जम्मा २५ वडा बनाई चन्द्रागिरी नगरपालिका घोषणा गरिएको हो । नेपालको संविधानअनुसार राज्य पुनःसंरचना आयोगको पुनःसंरचनापछि नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को २०७३ फागुन २२ को स्थानीय तह पुनःसंरचनासम्बन्धी निर्णय फागुन २७ मा राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि स्थानीय तहको व्यवस्था लागू भई चन्द्रागिरी नगरपालिकामा जम्मा १५ वडा कायम भएको हो । यसको कुल क्षेत्रफल ४३.९ वर्ग कि.मी. छ भने जनघनत्व १९४० प्रतिवर्ग कि.मी. रहेको छ । चन्द्रागिरी नगरपालिकाको केन्द्र बलम्बुमा रहेको छ ।

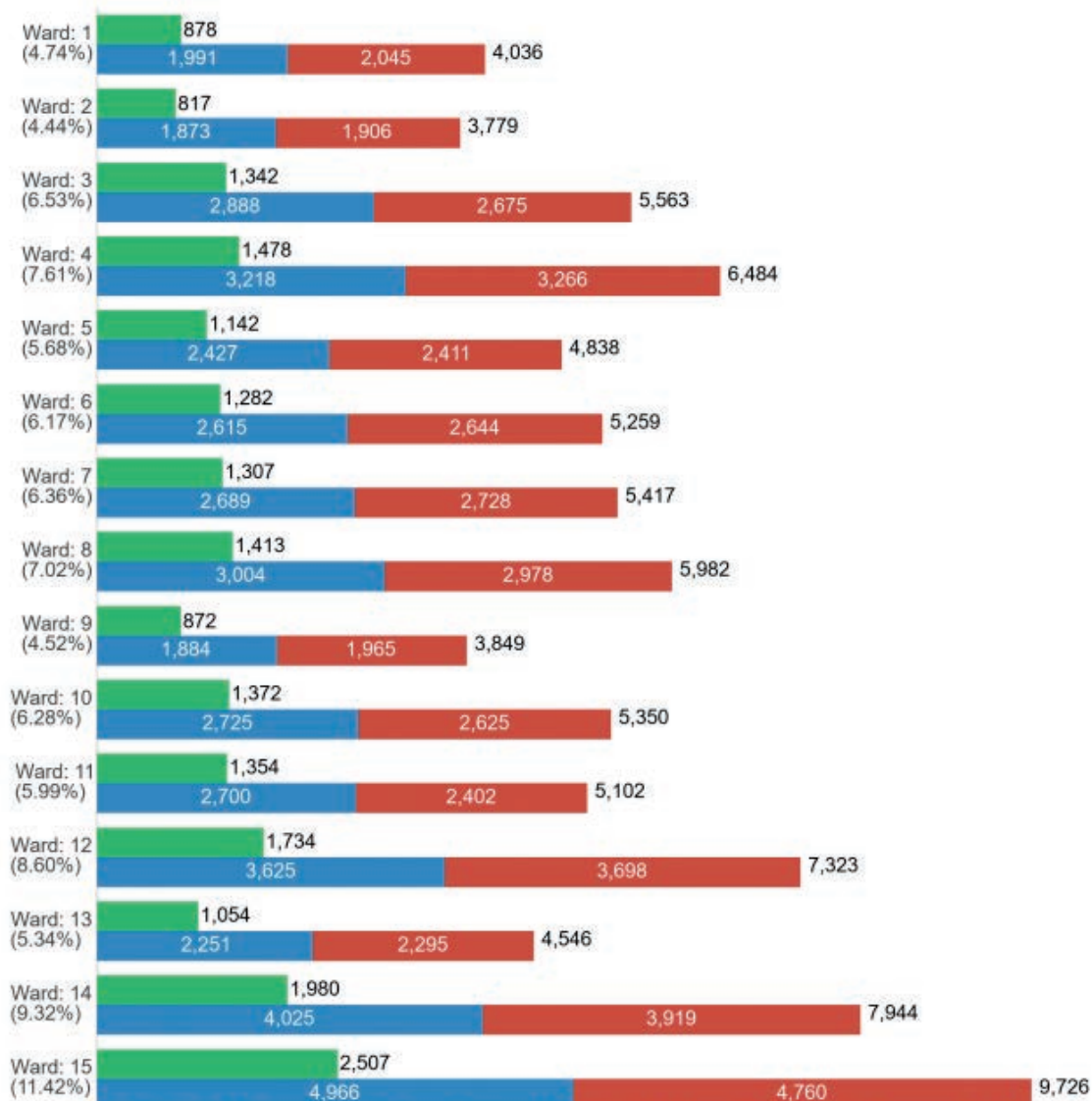
वडागत जनसङ्ख्या

२०६८ को जनगणनाअनुसार चन्द्रागिरी नगरपालिकाको जनसङ्ख्या ८५,१९५ छ जसमा महिलाको सङ्ख्या ४२,३१७ र पुरुषको सङ्ख्या ४२,८७८ रहेको छ । त्यस्तै गरी घरधुरी सङ्ख्या २०,५३२ रहेको छ ।

Chandragiri Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 85,198 [Male: 42,881 (50.33%), Female: 42,317 (49.67%)]

Households: 20,532 (4.15 persons per Household)

(Chart Creator/Analyst: Milan Karki | Copyright © NepalArchives.Com | Data Source: CBS, Nepal)

Male Female Households

यस नगरपालिकामा विभिन्न जातजातिहरूको एक समानको सौहार्द्रपूर्ण बसोबास रहेको पाइन्छ । यस नगरपालिकामा बसोबास गर्ने विभिन्न जातजातिहरूमा क्षेत्री, ब्राह्मण, मगर, थारू, तामाङ, नेवार, कामी, गुरुङ, भोटे, राई आदि रहेका छन् । यस नगरपालिका ऐतिहासिक महत्त्व बोकेको सांस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण धार्मिक तथा ऐतिहासिक पवित्र शक्तिपीठ, धार्मिक स्थलहरूलगायत विभिन्न जैविक विविधता तथा प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण र विभिन्न जातजाति, भाषाभाषी र धर्मावलम्बीहरूको साझा बसोबास भएको यस नगरपालिकामा धार्मिक, पर्यटकीय तथा आर्थिक रूपले आफैँमा आत्मनिर्भर रहन प्रचुर सम्भावना बोकेको नगरपालिका हो ।

विद्यालय विवरण

१. सामुदायिक विद्यालय

S. N.	Name	Ward	Location	Contact Person	Contact No.
१	Balambu Secondary School	१२	Balambu	Suman Raut	९८४१५६३२१०
२	Bhairab Nath Adharbhut Vidyalaya	१०	Boshigaun	Sita Thapa	९८४१३३०५३१
३	Bheem Secondary School	२	Badhbhanjyang	Indra Kapri	९८४१५८७५२६
४	Bidya Mandir Secondary School	१३	Naikap	Madhav Prasad Gautam	९८४१३९७७०८
५	Bishnu Devi Ma V	१५	Tinthana	Diwakar Chaudhary	९८४१३२४७३२
६	Champa Sikhar Adharbhut Vidhyalaya	२	Badbhanjyang	Sanubhai Bhattarai	९८४११८२६३०
७	Chandi Bhairab Ma v	२	Badbhanjyang	Kishor Pande	९८४११६३१५२
८	Chandika Devi Ma V	२	Badbhanjyang	Govinda Budhathoki	९८५१०४७३४८
९	Chundevi Adharbhut Vidhyalaya	९	Machchhegaun	Harisaran Khanal	९८४११५७४७४
१०	Chundevi Ma V	४	Thankot	Megendra Lama	९८४१२९८३१६
११	Jana Bikash Ma V	८	Matathirtha	Madhav Prasad Rizal	९८५१०९८२७५
१२	Jana Chetana Pra V	१	Dahachowk	Uday Kumar Sigdel	९८४१६३९७०१
१३	Janakalyan Ma V	५	Kisipide	Gautam Nakarmi	९८४१५०१३५५
१४	Kankali Ma V	१३	Naikap	Bishnu Prasad Paneru	९८५१०३६२८५
१५	Krishna Ma Vi	१	Dahachok	Balram Karki	९८४१३८२८५१
१६	Maha Laxmi Adharbhut Vidyalaya	६	Matatirtha, Balagaun	Anjana Subedi	९८४११२००५८
१७	Mangal Ma V	१४	Naikap	Krishna Hari Karki	९८४१२९८३८६
१८	Mangalodaya Madhyamic Vidhyalaya	३	Thankot	Kabindra Gopali	९८४१५२०२००
१९	Narayan Jan Ma V	९	Machchhegaun	Krishna Bhakta Thapa	९८४१३९६०११
२०	Nawa Durga Pra V	१	Chandragiri	Arjun Karki	९८४९२४४७१४
२१	Prabhat Ma VI	७	Mahadevsthan	Gobinda Pd. Rupakheti	९८५१०५०५५९
२२	Indra Jyoti Adharbhut Vidyalaya	१	Subedigaun	Raj Kumar Subedi	९८४१००३३४९
२३	Seti Devi Pra V	८	Matatirtha		
२४	Bishnu Devi Sikshya Sadan	११	Satungal	Basant Raj Khatri	९८४१६१६८०९

२. गुरुकुल

S. N.	Name	Ward	Location	Contact Person	Contact No.
१	Matri Aurobindo Vidyalaya	६	Itakhel	Vedananda Pandey	९८६०३१७९३६
२	Parampujania Nara Narayan Baba Asram Gurukul	८	Matatirtha	Pradeep Regmi	९८४११४७१३२

३. वैकल्पिक विद्यालय

S. N.	Name	Ward	Location	Contact Person	Contact No.
१	Unnati Mahila Bidhyalaya	५	Chandragiri	Yamuna Devi Shrestha	९८४११३९६४३
२	Gramin Mahila Bidyalaya	१२	Balambu	Binita Maharjan	९८१३७९८३४०
३	Jagriti Mahila Bidyalaya	१४	Naya Naikap	Goma Devi Gurung	९८४९२२४४९६

४. संस्थागत विद्यालयहरू

S. N.	Name	Ward	Location	Contact Person	Contact No.
१	Srijanshil Disability Rehabilitation Special Education	१४	Naya Naikap	Krishna Prasad Paudel	९८४-६३५०४४२
२	Ambrosia Ideal Secondary School	११	Satungal	Deepak Maharjan	९८५१०९८६५३
३	Approach English School	१५	Tinthana	Rup Bahadur Rai	९८४१७१६८१४
४	BaltaraPratisthan	१२	Balambu	Nirmal Ghimire	९८४१४३३८४४
५	Basic Learning English Secondary School	१०	Bosigaun	Purna Kumar Maharjan	९८४१४२२४०३
६	Bright Angels School	७	Check-post	Govinda Bahadur Thapa	९८४१३२६७९३
७	Bright Future Secondary School	१४	Naya Naikap	Daya Ram Thapa	९८५१०३३४७९
८	Bright Horizon Children's Home School	८	Matatirtha	Pramod Thapaliya	९८५१२४५४५३
९	Bright Stars Academy	६	Check-post,	Maya Bhusal	९८४११५६९७९
१०	Chandragiri Namuna Baikalpic Bidyalaya	१५	Tinthana	Prem Lal Moktan	९८६०७३२८३
११	Dibya Netra Community School	३	Thankot	Nar Bahadur Khadka	९८४१७३४६४४
१२	DivyaYog Gurukul	५	Thankot	Prakash Dhungana	९८४१५७४९५७
१३	Ever Vision School	१२	Balambu	Dilli Sharma	९८४३५०५२२३
१४	Flora Montessori School	३	Ganesthan		
१५	Glory School	१	Montessori Marga	P Thapa	९८५११३१९३४
१६	Golden Flower Garden EBS	१३	Purano Naikap	Krishna Hari Basnet	९८५१०२५३००
१७	Gyan Sudha Academy	१५	Tinthana	Pramod G.C	९८५१२३४४३८
१८	Halin Nawa English School	३	Thankot		
१९	High New Vision Academy	१०	Satungal		
२०	Jesse's International Boarding Secondary School	११	Satungal		
२१	Kanti Kunja Academy	७	Thankot		
२२	Kathmandu Shiksha Campus	१०	Satungal		
२३	Kathmandu Vidhya Sadan English School	७	Mahadevsthan		
२४	Kids Planet Montessori & Child Care Centre	७	Mahadevsthan	Minju Shobha Chitrakar	९८४१८६८५३२
२५	Kids Playland	११	Satungal		

S. N.	Name	Ward	Location	Contact Person	Contact No.
२६	Little Star Montessori Home	१२	Balambu		
२७	Mangalodaya Multiple Campus	४	Thankot		
२८	Mega Public Academy	९	Machchhegaun	Kalyan Krishna Thapa	९८४१२७२१३९
२९	Merry Home Montessori	१५	Munal Club Chowk		
३०	Model School	४	Thankot	Narayan Bhakta Shrestha	१४३१०५२८
३१	Mother Land Secondary School	१४	New Naikap	Bijula Shrestha	९८४१२५५३६६
३२	Mount Chandragiri EBS	४	Kharibot, Thankot	Ramji Prasad Pokharel	९८५११९१८२१
३३	Mount Sagarmatha Brilliant's Academy	५	Thankot	Prashant Shekhar Dutta	९८४१२९४७९१
३४	Mount Saipal Academy	७	High Vision Colony	Rama Amgai	९८४१७१८२७४
३५	Mount Valley School	६	Matatirtha Shrine	Chandra Bahadur Gurung	९८५१०८६८३०
३६	New Diamond Academy	१३	PuranoNaikap		
३७	New Era Montessori	१	Khahare		
३८	New Generation Ideal Academy	१४	Naya Naikap	Yam Bahadur Basnet	९८४१३४७६५६
३९	New Horizon Academy	९	Machchhegaun	Buddha Maharjan	९८४१३६१५६७
४०	Ngagyur Memorial School	६	Thankot Checkpost	Lhakpa Sherpa	९८४३३३३९५५
४१	Nobel Village English Boarding School	६	Mathatirtha	Shyam Krishna Khadka	९८५१०७१९२९
४२	Oracle Ray Academy	१३	Purano Naikap	Rajendra Thapa Magar	९८४११४६४५१
४३	Paradise Readers Academy	१५	Tinthana	Bir Bahadur GC	९८५१०६०८४
४४	Pathik Gyan Niketan	१०	Satungal	Simon Dahal	९८४१६०४७५५
४५	Pranidhi English Secondary School	१२	Balambu	Niru Bhandari	९८१३९४४१२९
४६	Prashanti Paribodh School	७	Checkpost		
४७	Prime English School	१५	Tinthana	Bal Krishna Bhetwal	९८५१०९३५८९
४८	Recast Intensive Academy	१२	Balambu	Shyam Kumar Maharjan	९८४१४७४०७०
४९	Rhododendron International Boarding School	५	Telecom	Milan Gurung	९८५१०३३२८४
५०	Richa Co-educational Home	१	Dahachwok	Navraj Khadka	९८५१०४६६८९
५१	Sambridhi Learning Academy	५	Thankot	Bishnu Prasad Dhital	९८४१४७३३४५
५२	SaptashriGyanpeeth	१२	Balambu	Prakash Gautam	९८४१३२९५३२
५३	Shadberry International Boarding School	१	Khahre, Dahachowk		
५४	Sundarban School Of Science	१५	Dhungaadda	Dhruba Prasad Acharya	९८०३०७४८५२
५५	Sunshine School	५	Thankot	Bikash Maharjan	९८१८६२०३४५
५६	Supreme Model English School	५	Thamkot		
५७	Thankot English School	४	Thankot	Durga Lal Shrestha	९८४१५४२३६०
५८	Tiny Tots School	२	Nagdhunga		
५९	Vidhyashri Academy	१२	Balambu	Rajendra Dhakal	९८५१०४९४५५
६०	West Point High School	३	Thankot	Anju Dixit	१४३१२१९२
६१	Yashaswi Shikshya Sadan	६	Baba Ashram	Yuga Bahadur Panta	९८५११७००३१

स्रोत: चन्द्रागिरी नगरपालिका

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदादरवन्दी सङ्ख्या +							आवश्यक दरवन्दी +				पुलमारहने दरवन्दी सङ्ख्या ★				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने ★			जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी ★		जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★				
प्रावि		निमा		मावि १-१०			मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२		
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात																							
१९५	१७	६६	२०	५८	३२	२	१२६	९६	९१	३	८६	०	०	०	१०	१	१	७४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

दरवन्दी मिलानको क्रममा चन्द्रागिरी नगरपालिकामा प्राथमिक तहको ७४ दरवन्दी खुद पुलमा रहेकोमा १० दरवन्दी कट्टी भई ६४ दरवन्दी खुद पुलमा रहेको अवस्था छ ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	२१५६	२६०९	४७६५	१४३	१५५	२९८	११३६	१३५१	२४८७	६५५	८४०	१४९५	१९२	२२४	४१६
कक्षा १	११९९	१३९१	२५९०	८१	९१	१७२	६६४	७८१	१४४५	३३३	४०७	७४०	१२१	११२	२३३
कक्षा २	११२२	१३९६	२५१८	७२	८६	१५८	६४८	७४४	१३९२	३०५	४४९	७५४	९७	११७	२१४
कक्षा ३	१०७३	१३७१	२४४४	७८	८१	१५९	६००	७१०	१३१०	३१८	४६९	७८७	७७	१११	१८८
कक्षा ४	११७०	१३७९	२५४९	६२	९३	१५५	६१६	७२९	१३४५	३९२	४४८	८४०	९९	१०९	२०८
कक्षा ५	११३६	१३४१	२४७७	७४	८७	१६१	५८४	६५६	१२४०	३८४	४८४	८६८	९४	११३	२०७
१-५ जम्मा	५७००	६८७८	१२५७८	३६७	४३८	८०५	३११२	३६२०	६७३२	१७३२	२२५७	३९८९	४८८	५६२	१०५०
कक्षा ६	१०७३	१२६३	२३३६	६८	५९	१२७	५८४	६८१	१२६५	५१७	४२५	७८७	५९	९८	१५७
कक्षा ७	१०३७	११९५	२२३२	६२	७२	१३४	५४७	६१४	११६१	५११	३९१	७५४	६५	११७	१८२
कक्षा ८	१०५९	१२२३	२२८२	५२	७०	१२२	५५४	६२१	११७५	५५१	४१९	७९६	७६	११३	१८९
६-८ जम्मा	३१६९	३६८१	६८५०	१८२	२०१	३८३	१६८५	१९१६	३६०१	१५७९	१२३५	२३३७	२००	३२८	५२८
१-८ जम्मा	८८६९	१०५५९	१९४२८	५४९	६३९	११८८	४७९७	५५३६	१०३३३	३३११	३४९२	६३२६	६८८	८९०	१५७८
कक्षा ९	१०४७	१०३१	२०७८	५६	३९	९५	५२१	५१०	१०३१	५४०	३९२	७९०	७२	९०	१६२
कक्षा १०	९१८	१०१३	१९३१	५८	६४	१२२	४६८	४७४	९४२	५१६	३७८	७०८	६२	९६	१५८
९-१० जम्मा	१९६५	२०४४	४००९	११४	१०३	२१७	९८९	९८४	१९७३	१०५६	७७०	१४९८	१३४	१८६	३२०
कक्षा ११	२१३	२०१	४१४	६	१३	१९	९८	८५	१८३	१६६	८३	१७५	१७	२०	३७
कक्षा १२	२१८	१९४	४१२	१८	७	२५	९३	७९	१७२	१६५	८९	१८०	१६	१९	३५
११-१२ जम्मा	४३१	३९५	८२६	२४	२०	४४	१९१	१६४	३५५	३३१	१७२	३५५	३३	३९	७२
९-१२ जम्मा	२३९६	२४३९	४८३५	१३८	१२३	२६१	११८०	११४८	२३२८	१३८७	९४२	१८५३	१६७	२२५	३९२
कुल जम्मा	११२६५	१२९९८	२४२६३	६८७	७६२	१४४९	५९७७	६६८४	१२६६१	४६९८	४४३४	८१७९	८५५	१११५	१९७०

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	१५०५	१८६६	३३७१	६१	६७	१२८	७८९	९४०	१७२९	५३७	७०८	१२४५	११८	१५०	२६८
कक्षा १	७२९	९१५	१६४४	२८	३३	६१	३९१	४९७	८८८	२४७	३२७	५७४	६३	५८	१२१
कक्षा २	७४६	१०११	१७५७	२९	४४	७३	४२४	५१८	९४२	२३२	३७५	६०७	६१	७४	१३५
कक्षा ३	६८८	९९३	१६८१	२२	४६	६८	३८८	४८८	८७६	२३५	३८३	६१८	४३	७६	११९
कक्षा ४	७८७	९८०	१७६७	२०	४०	६०	४०२	५१०	९१२	३०८	३५३	६६१	५६	७७	१३३
कक्षा ५	७४७	९५९	१७०६	२९	४२	७१	३६९	४४९	८१८	२९१	३७८	६६९	५८	८९	१४७
१-५ जम्मा	३६९७	४८५८	८५५५	१२८	२०५	३३३	१९७४	२४६२	४४३६	१३१३	१८१६	३१२९	२८१	३७४	६५५
कक्षा ६	६४९	८४०	१४८९	२३	२३	४६	३२५	४२४	७४९	२५८	३१९	५७७	४३	७४	११७
कक्षा ७	६२०	७८९	१४०९	२५	३४	५९	३०५	३७८	६८३	२४६	२७२	५१८	४४	१०४	१४८
कक्षा ८	५८७	७३८	१३२५	१६	२१	३७	२७७	३५६	६३३	२४४	२७४	५१८	५०	८७	१३७
६-८ जम्मा	१८५६	२३६७	४२२३	६४	७८	१४२	९०७	११५८	२०६५	७४८	८६५	१६१३	१३७	२६५	४०२
१-८ जम्मा	५५५३	७२२५	१२७७८	१९२	२८३	४७५	२८८१	३६२०	६५०१	२०६१	२६८१	४७४२	४१८	६३९	१०५७
कक्षा ९	५८६	६६२	१२४८	२०	१८	३८	२६४	३२२	५८६	२४४	२५४	४९८	५८	६८	१२६
कक्षा १०	५०७	६१३	११२०	१९	३२	५१	२४८	२६३	५११	१९४	२४८	४४२	४६	६९	११५
९-१० जम्मा	१०९३	१२७५	२३६८	३९	५०	८९	५१२	५८५	१०९७	४३८	५०२	९४०	१०४	१३७	२४१
कक्षा ११	५८	५९	११७	०	३	३	१४	१५	२९	३९	३६	७५	५	५	१०
कक्षा १२	५१	५३	१०४	२	१	३	१८	२२	४०	३०	२७	५७	१	३	४
११-१२ जम्मा	१०९	११२	२२१	२	४	६	३२	३७	६९	६९	६३	१३२	६	८	१४
९-१२ जम्मा	१२०२	१३८७	२५८९	४१	५४	९५	५४४	६२२	११६६	५०७	५६५	१०७२	११०	१४५	२५५
कुल जम्मा	६७५५	८६१२	१५३६७	२३३	३३७	५७०	३४२५	४२४२	७६६७	२५६८	३२४६	५८१४	५२८	७८४	१३१२

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

सूचक	कक्षा																													
	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
उत्तीर्ण	८४.२१	८३.५९	८३.८७	९३.८९	९३.४५	९३.६४	९३.८१	९३.४६	९३.६२	९३.४६	९४.९६	९४.२९	९५.४१	९५.७५	९५.५९	९३.१९	९२.१	९२.६	९१.३७	८९.९४	९०.६१	९६.८१	९२.११	९४.३९	९४.४८	९१.६६	९२.५१	९७.२	९६.२१	९६.७
दोहोर्नाउने दर	५.२४	६.९३	६.२१	०.२९	०.५३	०.४२	०.६	०.४४	०.५१	०.४	०.३	०.३७	०.५७	०.५७	०.५७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७	०.७७
छोड्ने दर	१.०४	१.४८	१.९१	५.७२	६.०२	५.९३	५.५८	६.१	५.७६	६.०६	४.७४	५.३५	४.०२	३.७८	३.७३	५.१७	५.७४	५.७२	७.०७	७.५७	७.५७	३.०६	६.३५	४.७७	५.७७	७.५१	६.७	२.६४	३.७९	३.२३

चन्द्रागिरी नगरपालिकाको साक्षरता स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर										२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति								
साक्षर जनसङ्ख्या						साक्षरता प्रतिशत		निरक्षर जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या	साक्षरता प्रतिशत	बाँकी निरक्षर	साक्षर घोषणा भएको मिति			
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा	पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जान्ने	पुरुष	महिला						जम्मा		
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा						पुरुष	महिला	जम्मा					
३५१४५	२८९८९	६४१३४	६४०	७९३	१४३३	३५७८५	२९७८२	६५५६७	८१२२	१८९	३७७९	९६२२	१३३९३	७४३८४	७९७५६	९६४७	२६२८	२०७६।१।२०

सम्पर्क

चन्द्रागिरी नगरपालिकाको कार्यालय, बलम्बु, काठमाडौं

फोन : +९७७-०१-४३१५७६६

इमेल : chandragirimun@gmail.com

इन्टरनेट : <https://chandragirimun.gov.np>

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

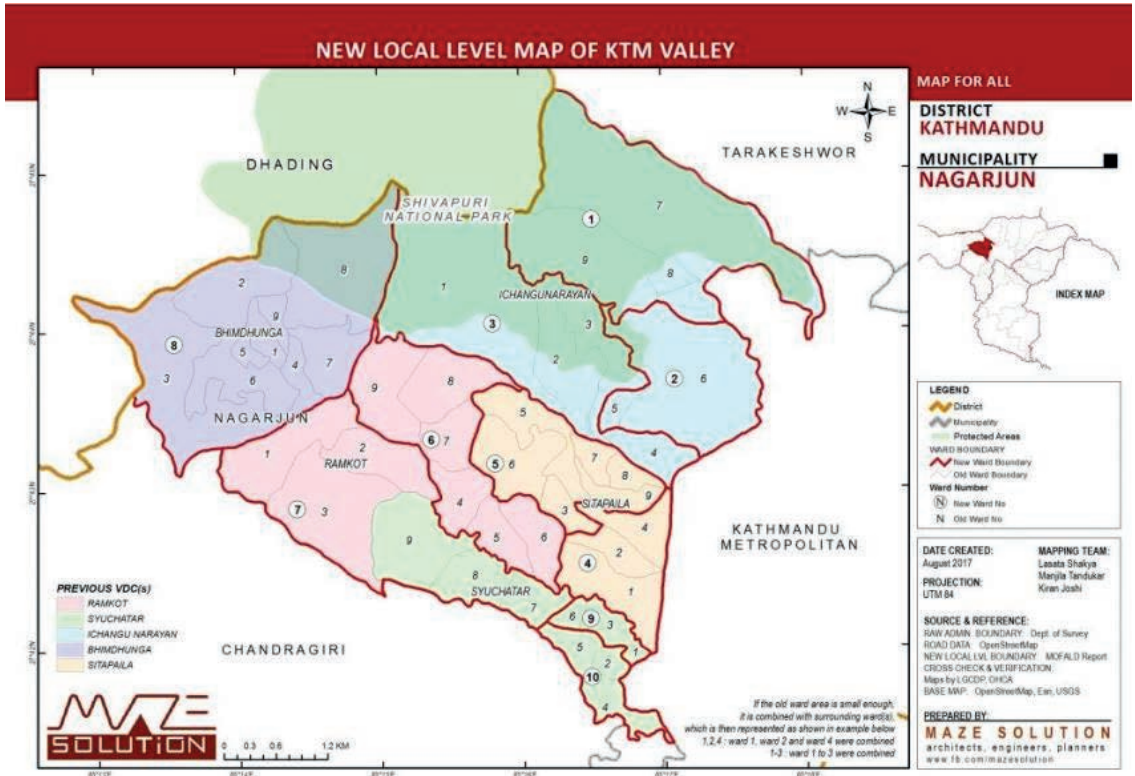
श्री कर्ण ब. भुवाजी अधिकृत दसौं ९८५१२५३६६४ kbhuwaji@gmail.com

श्री सुदर्शन रिजाल अधिकृत आठौं ९८४१७६०५९०

२.४. नागार्जुन नगरपालिका

"समृद्ध नागार्जुनको आधार, पर्यटनसहितको पूर्वाधार"

नेपाल सरकारको निर्णयबमोजिम मिति २०७१ मंसिर १६ गते घोषण भएको यो नगरपालिका वागमती प्रदेशको काठमाडौं जिल्लामा पर्दछ। सङ्घीय संरचनाअनुसार नेपाल सरकारको निर्णयबमोजिम मिति २०७३ फागुन २७ गते नागार्जुन नगरपालिका स्थानीय तहको रूपमा गठन भएको हो। नागार्जुन नगरपालिकाको पूर्वमा काठमाडौं महानगरपालिकाको वडा नं १४, १३, १५ र १६ पश्चिममा धादिङ जिल्ला, उत्तरमा तारकेश्वर नगरपालिका र दक्षिणमा चन्द्रागिरी नगरपालिका रहेका छन्। भौगोलिक दृष्टिबाट यो नगरपालिका देशान्तर ८५° १२' देखि ८५° १७' पूर्वमा र अक्षांश २७° ४०' देखि २७° ४४' उत्तरमा पर्दछ। नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल २९.८ वर्ग कि.मी. रहेको छ। भूबनोटको उचाइ समुद्री सतहदेखि १३०० देखि २५०० मी. सम्म रहेको छ। नागार्जुन नगरपालिकाको केन्द्र नागार्जुन ५, हरिसिद्धिमा रहेको छ।

साविकका इचङ्गुनारायण, सीतापाइला, रामकोट, भीमढुङ्गा र स्युचाटार गाविसहरूलाई एकीकृत गरी नागार्जुन नगरपालिका निर्माण गरिएको हो। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार नगरपालिकाको घरधुरी सङ्ख्या १६,७४६ छ भने कुल जनसङ्ख्या ६७,४२० रहेको छ। जसमध्ये पुरुष ३४,०६४ (५०.२५%) र महिला ३३,३५६ (४९.७५%) रहेका छन्। राज्यका अन्य भागबाट समेत क्रमिक रूपमा बसाइँ सर्ने प्रवृत्ति रहेको हुँदा जनसङ्ख्या तीव्र रूपमा बढिरहेको कुरा वार्षिक ७.६ प्रतिशत जनसङ्ख्या परिवर्तनले पुष्टि गर्दछ। जनगणना २०६८ को प्रतिवेदनअनुसार नागार्जुन नगरपालिकाको जनघनत्व २,३०७ प्रति वर्ग कि.मी. रहेको छ।

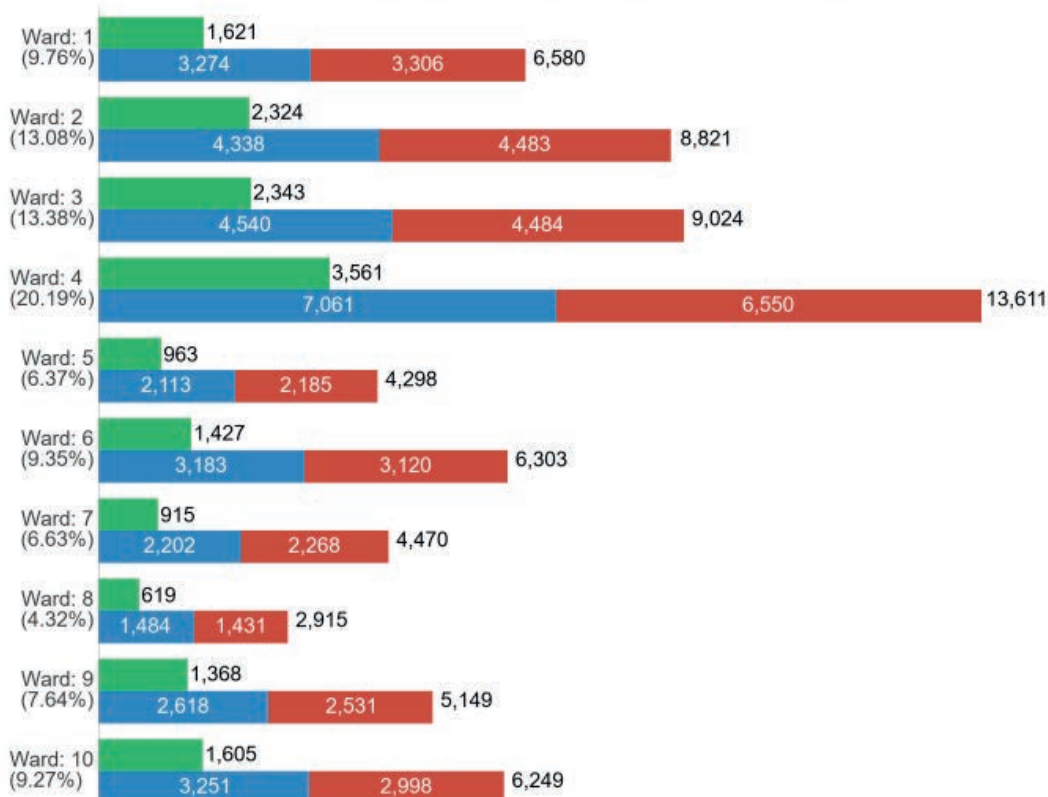
यहाँ विभिन्न जाति तथा धर्मावलम्बीहरूको बसोबास पाइन्छ । नेवार, बाहुन, मगर, सन्यासी तथा क्षेत्री जातिको बाहुल्यता रहेको यस नगरपालिकाका अधिकांश नागरिकहरूले हिन्दु र बौद्ध धर्म मान्ने गर्दछन् । औसत घरपरिवार सङ्ख्या ४.२१ छ भने लिङ्ग अनुपात ०.९८ रहेको छ । यस नगरपालिकामा प्रति वर्ग कि.मी. ५,३६.४ को बसोबास रहेको छ ।

नागार्जुन नगर आफैँमा एक ऐतिहासिक क्षेत्र हो । नगर क्षेत्रभित्र इचङ्गुनारायण मन्दिर, हल्चोक आकास भैरव, रानीवन क्षेत्र, नागार्जुन जामाचो, ह्वाइट गुम्बा, बद्रीनारायणधाम, गणेशमानस्मृति पार्क, सहिद पार्क, भीमसेनस्थान, भीमदुङ्गा, स्विजरल्यान्ड पार्क, हसन्टार गुम्बा, भुवनेश्वरी मन्दिर, पञ्चकन्या मन्दिर, तारकेश्वर मन्दिर, विभिन्न स्थानमा रहेका होम इस्टे जस्तै थाप्ले आदि महत्त्वपूर्ण ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरू रहेका छन् ।

वडागत जनसङ्ख्या विवरण

Nagarjun Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 67,420 [Male: 34,064 (50.53%), Female: 33,356 (49.47%)]
Households: 16,746 (4.03 persons per Household)

(Chart Creator/Analyst: Milan Karki | Copyright © NepalArchives.Com | Data Source: CBS, Nepal)

■ Male ■ Female ■ Households

विद्यालय विवरण

२. संस्थागत विद्यालयहरूको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	वाड नं.	विद्यालयको किसिम	टोल	प्रधानाध्यापक		कैफियत
						नाम	सम्पर्क सेल/ टेलिफोन नं.	
१	कोरोना इन्टरनेशनल स्कुल	०-१२	१	संस्थागत	नर्सरी चोक	सरिता ज्ञवाली	४८८०९८८	
२	क्विन्स गार्डेन स्कुल	०-७	१	संस्थागत	क्विन्स गार्डेन चोक	किरण धिताल	९८४९१६५१९९	
३	चेतना सदन इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१०	१	संस्थागत	राधाकृष्ण मन्दिर	डी. बी. ढकाल	९८४१३९३०९५	
४	नागजुन भ्याली एकेडेमी	०-१२	१	संस्थागत	क्विन्स गार्डेन चोक	भरतराज न्यौपाने	९८४१४१३६१०	
५	न्यू क्रियटिभ बोर्डिङ स्कुल	०-१०	१	संस्थागत	रानीवन	युवराज बस्ताकोटी	९८१८४९९३०८	
६	प्याराडाइज इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१०	१	संस्थागत	रानीवन	दीपेन्द्र श्रेष्ठ	९८४१४१९९१३	
७	लिटल डायमन्ड एकेडेमी		१	संस्थागत	रानीवन			IEMIS अप्राप्त
८	सभ्यता पाठशाला	०-७	१	संस्थागत	रानीवन	रामकुमार दत्त	९८५१०९४९१५	
९	इन्टरनेशनल पिस एकेडेमी	०-१०	२	संस्थागत	सानोभन्ड्याड	रेणु श्रेष्ठ	९८४१५४७२३०	
१०	निक एकेडेमी	०-१२	२	संस्थागत	सानोभन्ड्याड	प्रकाशराज रेग्मी	९८५१०४२८४२	
११	ग्रीन कान्तिपुर इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१२	२	संस्थागत	ठुलो भन्ड्याड	राजेन्द्र प्रधान	९८४३०३५२५७	
१२	ग्लोबल भिजन स्कलर्स एकेडेमी	०-९	२	संस्थागत	राधाकृष्ण मन्दिर	हीरालाल खनाल	९८५१०६४४३५	
१३	डेजी एजुकेशनल एकेडेमी	०-७	७	संस्थागत	रामकोट	राजेन्द्रराज गिरी	९८५१२२६२२८	
१४	बेबी एन्जल इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१०	२	संस्थागत	ठुलो भन्ड्याड	विमलेश महासेठ	९८४१४१५९००	
१५	रीड मोडल स्कुल	०-१२	२	संस्थागत	ठुलो भन्ड्याड	नेत्रबहादुर खत्री	९८५११६५६५२	
१६	लिटल क्याम्बर्स इङ्लिस बो. स्कुल	०-१०	२	संस्थागत	गैहीगाउँ	दिलिप रेग्मी	९८५१०१४३६६	
१७	नाम्प्याल इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-८	२	संस्थागत	ठुलो भन्ड्याड	भेनलोबसाङ्ग थाब्ये.	९८०८२८४७४४	
१८	पिपल्स फ्रेंडसिप एकेडेमी	०-१०	३	संस्थागत	गैहीगाउँ	प्रेमप्रसाद सिग्देल	९८४१४१९३५७	
१९	आर्य एकेडेमी	०-१०	४	संस्थागत	सीतापाइला	रमेश मगर	९८४९०४५८३१	
२०	एन्जल्स होम्स एकेडेमी	०-५	४	संस्थागत	बाफल	आकाश लामा	९८४१४१६३५३	
२१	क्यापिटल हिल इङ्लिस बो. स्कुल	०-१०	४	संस्थागत	सीतापाइला	इन्दिरा चालिसे	९८४१४१२८३४	
२२	ग्रिन फिल्ड नेशनल सेकेण्डरी स्कुल	०-१२	४	संस्थागत	बाफल	खड्गबहादुर बस्नेत	९८५१०११६६९	
२३	ज्योति एकेडेमी	०-१०	४	संस्थागत	बाफल	गोविन्द पञ्जनी	९८५१०६१६५४	
२४	टाइम्स एलिमेन्टरी स्कुल		४	संस्थागत	बाफल	पल्पसा महर्जन	९८५११३०२३४	

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	वाड नं.	विद्यालयको किसिम	टोल	प्रधानाध्यापक		कैफियत
						नाम	सम्पर्क सेल/ टेलिफोन नं.	
२५	पिपल्स एकेडेमी	०-१०	४	संस्थागत	बाफल	रामबाबु सेढाई	९८४१५३४३३६	
२६	बिग बुद्ध नेशनल एकेडेमी	०-१०	४	संस्थागत	शरणपुर	निर्मला श्रेष्ठ	९८४१८३७३८८	
२७	हार्बर्ड होमल्यान्ड इन्टरनेशनल स्कुल	०-१०	४	संस्थागत	बाफल	अर्जुन अधिकारी	९८५१०९३९२२	
२८	एक्सेल पब्लिक इङ्लिस बो. स्कुल	०-१०	५	संस्थागत	बाफल	वासुदेव धिमिरे	९८५११४९२७२	
२९	कर्म समतेनलिड स्कुल	०-५	५	संस्थागत	छकडोल	छवाड दोर्जे	९८०३७८१२६२	
३०	महा मञ्जुश्री इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१२	५	संस्थागत	स्वयम्भू	चुरामणि मरासिनी	९७५७००८००५	
३१	यशस्वी इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१०	५	संस्थागत	थापाचोक	सरोज खड्का	९८५१०१६७५६	
३२	लिटल बुद्ध एकेडेमी	०-३	५	संस्थागत	शरणपुर	देवबहादुर अधिकारी	९८४१०३१९४४	
३३	शिशु निकुञ्ज इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१२	५	संस्थागत	थापाचोक	प्रकाशमान शाही	९८४१३८५४२८	
३४	गजुरमुखी इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१०	६	संस्थागत	रामकोट	अञ्जु कटुवाल	९८४१२२३७४३	
३५	डेवी डाउन एकेडेमी	०-५	६	संस्थागत	रामकोट	दिलिपबहादुर थापा	९८४१५६८११३	
३६	नमुना अध्ययन इङ्लिस बो. स्कुल	०-३	६	संस्थागत	रामकोट	खिमलाल पौड्याल	९८५१२०५३२१	
३७	वीरशेवा नेशनल सेकेन्डरी स्कुल	०-१२	६	संस्थागत	ईछाडोल	चन्द्रबहादुर क्षेत्री	९८५६०४८१८५	
३८	माइलस्टोन युथ इङ्लिस बो. स्कुल	०-१०	७	संस्थागत	रामकोट	शिवराम गिरी	९८५१०८२९४१	
३९	नवीन ज्योति इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल	०-१०	८	संस्थागत	भीमदुङ्गा	सुरेश महतो	९८४१२८५७८०	
४०	रेडियन्ट पब्लिक बोर्डिङ स्कुल	०-१०	९	संस्थागत	स्युचाटार	सूर्यबहादुर के.सी.	९८५११३१९६३	
४१	ज्ञानकुण्ड विद्या मन्दिर	०-१०	१०	संस्थागत	स्युचाटार	गोपालप्रसाद कडेल	९८५१०८८०९०	
४२	नेपाल एकेडेमी इङ्लिस बो. स्कुल	०-६	१०	संस्थागत	स्युचाटार	इनकराज शर्मा	९८४१८७४७१८	
४३	प्रतिभा वर्ल्ड एकेडेमी	०-५	१०	संस्थागत	स्युचाटार			IEMIS अप्राप्त
४४	मण्डला इन्टरनेशनल स्कुल	०-१०	१०	संस्थागत	स्युचाटार	दीपक भट्टराई	९८५११५३२६७	
४५	स्टान्डर्ड कोएड - इङ्लिस बो. स्कुल	०-१०	१०	संस्थागत	स्युचाटार	मोहनलाल श्रेष्ठ	९८५१०९५५१९	

२. सामुदायिक विद्यालहरूको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	वाड नं.	विद्यालयको किसिम	टोल	प्रधानाध्यापक	
						नाम	सम्पर्क सेल/ टेलिफोन नं.
१	बाल विकास माध्यमिक विद्यालय	०-१०	१	सामुदायिक	रानीवन	अञ्जु अर्याल	९८४६०९४६९०
२	सीता बाल विकास आधारभूत विद्यालय	०-८	३	सामुदायिक	गैह्रीगाउँ	विष्णु श्रेष्ठ	९८५१००४०५०
३	इचङ्गु नारायण आधारभूत विद्यालय	०-१०	३	सामुदायिक	इचङ्गु नारायण	अमृता श्रेष्ठ	९८६१७११९२६
४	हलचोक माध्यमिक विद्यालय	०-१०	३	सामुदायिक	हलचोक	केशव नेपाल	९८४१५२४५९१
५	सीतापाइला माध्यमिक विद्यालय	०-१२	४	सामुदायिक	सीतापाइला	लालबाबु गुप्ता	९८५१२२२०४२
६	जन उद्धार माध्यमिक विद्यालय	०-१०	५	सामुदायिक	हरिसिद्धि	रवि खनाल	९८४१५२४१९७
७	युवा सहभागिता मावि	०-१०	५	सामुदायिक	छकडोल	कमल रिमाल	१४२८०००४
८	कल्पेश्वर आधारभूत विद्यालय	०-५	६	सामुदायिक	डाँडागाउँ	भद्रराज कार्की	९८४१४१२१९७
९	ज्योति आधारभूत विद्यालय	०-५	६	सामुदायिक	रामकोट	राधा देवकोटा	९८४३१३३२८६
१०	सीताराम माध्यमिक विद्यालय	०-१०	६	सामुदायिक	डाँडापौवा	सुरेन्द्रबहादुर थापा	९८४१३४१३०३
११	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	०-६	७	सामुदायिक	गौतमथोक	शिवहरि खनाल	९८४१२४३२६
१२	इन्द्र आधारभूत विद्यालय	०-५	७	सामुदायिक	रामकोट	कपिलदेव गिरी	९८५१५९३३९१
१३	रत्नराज्य माध्यमिक विद्यालय	०-१०	७	सामुदायिक	रामकोट	उमा दाहाल	९८४१९१७०७२
१४	पञ्चकन्या माध्यमिक विद्यालय	०-१०	७	सामुदायिक	स्युचाटार, किम्सी	तेजनारायण कापड	९८४३२७४१२७
१५	महेश नारायण आधारभूत विद्यालय	०-५	८	सामुदायिक	थाप्ले	निर्मला लुईटेल	९८४१०८०९५
१६	भीमदुङ्गा आधारभूत विद्यालय	०-८	८	सामुदायिक	पाखुरीफेदी	रामेश्वर लुईटेल	९८४१९२३७९३
१७	बालबोध माध्यमिक विद्यालय	०-१०	८	सामुदायिक	भीमदुङ्गा	जीवनराज मिश्र	९८५१०४९२६१
१८	मझु वा आधारभूत विद्यालय	०-५	८	सामुदायिक	भीमदुङ्गा	श्यामकृष्ण भट्टराई	९८४१८९४८८५
१९	अमरज्योति माध्यमिक विद्यालय	०-१२	१०	सामुदायिक	स्युचाटार	सुन्दर पन्त	९८५१०६८६९०

३. नागार्जुन नगरपालिकाअन्तर्गत सञ्चालित धार्मिक विद्यालयको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	वाड नं.	विद्यालयको किसिम	टोल	प्रधानाध्यापक	
१	कर्मलेशेलिङ विद्यालय	०-८	५	धार्मिक	स्वयम्भू	कर्म साम्दुगुरुङ	९८१८१८०८७३

४. नागार्जुन नगरपालिकाअन्तर्गत सञ्चालित वैकल्पिक/खुल्ला विद्यालयको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	वाड नं.	विद्यालयको किसिम	टोल	प्रधानाध्यापक	
						नाम	सम्पर्क नं.
१	श्रद्धा महिला इङ्लिस बो. स्कुल	१०	२	वैकल्पिक/खुल्ला	डुलो भन्याङ	अञ्जना महर्जन श्रेष्ठ	
२	हाम्रो आदर्श महिला विद्यालय	५	१०	वैकल्पिक/खुल्ला	स्युचाटार	सुष्मा देवकोटा	९८६१८४८८२४

५. नागार्जुन नगरपालिकाअन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको विवरण

क्र.सं.	सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको नाम	अध्यक्षको नाम	परिचालकको नाम	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	इचङ्गु नारायण सासिके नागार्जुन ३	रविन श्रेष्ठ	सञ्जिजा श्रेष्ठ	९८४३१००३५४	
२	रामकोट सासिके नागार्जुन ६	सुन्दरराज पुरी	संगिता गिरी	९८४९४१९१३२	
३	भीमदुङ्गा सासिके नागार्जुन ८	विनोद प्रसाद लुईटेल	सुमित्रा पोखरेल	९८६०६८८९०८	

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या †						आवश्यक दरवन्दी †				पुलमा रहने दरवन्दी सङ्ख्या ★				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने ★		जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी ★		जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★								
प्रावि		निमा		मावि १-१०		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२
१२०	४	४४	१७	३३	१८	६	७६	५६	५४	९	४८	५	०	०	०	३	३	४७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

दरवन्दी मिलानको क्रममा नागार्जुन नगरपालिकामा प्राथमिक तहको ४७ दरवन्दी खुद पुलमा रहेकोमा २ दरवन्दी कट्टी भई ४५ दरवन्दी खुद पुलमा रहेको अवस्था छ ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	१२७८	१६१५	२८९३	७२	११७	१८९	६३१	७३७	१३६८	४०७	५१७	९२४	१५३	२००	३५३
कक्षा १	७८५	८६५	१६५०	२४	५०	७४	४२१	४४१	८६२	२५२	२८२	५३४	८८	९२	१८०
कक्षा २	७५५	९७७	१७३२	४३	६०	१०३	३८६	५०२	८८८	२४५	३०५	५५०	८१	११०	१९१
कक्षा ३	८१७	१०१६	१८३३	३२	५१	८३	४२४	५३६	९६०	२७५	३३४	६०९	८६	९५	१८१
कक्षा ४	८१५	१०३६	१८५१	३५	३६	७१	३८०	५०३	८८३	२९९	३७४	६७३	१००	१२३	२२३
कक्षा ५	७६१	९१५	१६७६	३९	५४	९३	३७४	४१८	७९२	२६९	३३०	५९९	७९	११३	१९२
१-५ जम्मा	३९३३	४८०९	८७४२	१७३	२५१	४२४	१९८५	२४००	४३८५	१३४०	१६२५	२९६५	४३४	५३३	९६७
कक्षा ६	८२४	८६५	१६८९	३२	५०	८२	३९६	४१४	८१०	३१७	३१०	६२७	७९	९१	१७०
कक्षा ७	७१७	८४७	१५६४	३३	३८	७१	३५३	४१२	७६५	२४६	३१४	५६०	८५	८२	१६७
कक्षा ८	६९८	८२४	१५२२	३३	४०	७३	३६२	४०१	७६३	२२१	२८३	५०४	८२	१००	१८२
६-८ जम्मा	२२३९	२५३६	४७७५	९८	१२८	२२६	११११	१२२७	२३३८	७८४	९०७	१६९१	२४६	२७३	५१९
१-८ जम्मा	६१७२	७३४५	१३५१७	२७१	३७९	६५०	३०९६	३६२७	६७२३	२१२४	२५३२	४६५६	६८०	८०६	१४८६
कक्षा ९	६७२	७०४	१३७६	४३	२५	६८	३३९	३२७	६६६	२४४	२६५	५०९	४६	८५	१३१
कक्षा १०	६०१	६४४	१२४५	२०	२०	४०	२७८	३१२	५९०	२४२	२४४	४८६	६१	६८	१२९
९-१० जम्मा	१२७३	१३४८	२६२१	६३	४५	१०८	६१७	६३९	१२५६	४८६	५०९	९९५	१०७	१५३	२६०
कक्षा ११	१८२	१७७	३५९	१३	६	१९	११०	९९	२०९	४६	६०	१०६	१३	१२	२५
कक्षा १२	१०३	७९	१८२	६	१	७	५१	५२	१०३	४४	२३	६७	२	३	५
११-१२ जम्मा	२८५	२५६	५४१	१९	७	२६	१६१	१५१	३१२	९०	८३	१७३	१५	१५	३०
९-१२ जम्मा	१५५८	१६०४	३१६२	८२	५२	१३४	७७८	७९०	१५६८	५७६	५९२	११६८	१२२	१६८	२९०
कुल जम्मा	७७३०	८९४९	१६६७९	३५३	४३१	७८४	३८७४	४४१७	८२९१	२७००	३१२४	५८२४	८०२	९७४	१७७६

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	१०२३	१३००	२३२३	५३	८०	१३३	४८१	५८१	१०६२	३५४	४६५	८१९	१३५	१७४	३०९
कक्षा १	५७९	६४१	१२२०	१४	२४	३८	२७३	२९८	५७१	२२३	२५२	४७५	६९	६७	१३६
कक्षा २	५७२	७४६	१३१८	२६	३०	५६	२७३	३४०	६१३	२०७	२८१	४८८	६६	९५	१६१
कक्षा ३	६३०	८०९	१४३९	१७	२९	४६	२९६	३९९	६९५	२४७	३०४	५५१	७०	७७	१४७
कक्षा ४	५८५	८०८	१३९३	१४	१९	३३	२३८	३५८	५९६	२५४	३३१	५८५	७८	१००	१७८
कक्षा ५	५५६	६६४	१२२०	१६	३०	४६	२४०	२६३	५०३	२४०	२८१	५२१	६०	९०	१५०
१-५ जम्मा	२९२२	३६६८	६५९०	८७	१३२	२१९	१३२०	१६५८	२९७८	११७१	१४४१	२६२०	३४३	४२९	७७२
कक्षा ६	५८६	६४१	१२२७	१४	२५	३९	२५१	२७३	५२४	२६५	२६६	५३१	५६	७७	१३३
कक्षा ७	४६८	६४०	११०८	१३	२२	३५	१९२	२८३	४७५	१९७	२६५	४६२	६६	६९	१३५
कक्षा ८	४५७	५९७	१०५४	१३	१९	३२	२०८	२६३	४७१	१७७	२४१	४१८	५९	७४	१३३
६-८ जम्मा	१५११	१८७८	३३८९	४०	६६	१०६	६५१	८१९	१४७०	६३९	७७२	१४११	१८१	२२०	४०१
१-८ जम्मा	४४३३	५५४६	९९७९	१२७	१९८	३२५	१९७१	२४७७	४४४८	१८१०	२२२१	४०३१	५२४	६४४	११७३
कक्षा ९	४३५	४९८	९३३	२४	१०	३४	१९२	२१३	४०५	१८९	२०७	३९६	३०	६६	९६
कक्षा १०	४११	४८०	८९१	९	११	२०	१७५	२०९	३८४	१८५	२०२	३८७	४२	५८	१००
९-१० जम्मा	८४६	९७८	१८२४	३३	२१	५४	३६७	४२२	७८९	३७४	४०९	७८३	७२	१२४	१९६
कक्षा ११	४८	७५	१२३	१	१	२	२८	४०	६८	१६	२६	४२	३	८	११
कक्षा १२	१५	२३	३८	१	०	१	५	१२	१७	८	११	१९	१	०	१
११-१२ जम्मा	६३	९८	१६१	२	१	३	३३	५२	८५	२४	३७	६१	४	८	१२
१-१२ जम्मा	९०९	१०७६	१९८५	३५	२२	५७	४००	४७४	८७४	३९८	४४६	८४४	७६	१३२	२०८
कुल जम्मा	५३४२	६६२२	११९६४	१६२	२२०	३८२	२३७१	२९५१	५३२२	२२०८	२६६७	४८७५	६००	७८१	१३८१

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

सूचक	कक्षा																													
	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
उसीर्ण	८९.९	९१.५	१०८	९५.१	९६.४	१५.८	९५.५	९५.८	९५.८	९६	९५.९	९५.९	९५.६	९५.७	९६.६	९६.९	९६.८	९६.२	९५.१	९५.६	९४.२	९४.७	९४.५	९६.४	९६.२	९६.३	९८.७	९८.८	९८.७	
दोहो-न्याजे द	५.२	४.५	४.८	०.७	०.७	०.७	०.८	०.३	०.५	०.८	०.९	०.९	०.५	०.६	०.६	०.२	०.४	०.३	०.९	०.६	०.६	१.४	१	०.७	०.८	०.७	०	०	०	
छोड्ने द	४.९	४	४.४	४.३	२.९	३.५	४.२	३.९	४	३.४	३.१	३.३	३.६	३.९	३.७	२.८	२.८	२.८	३.५	४	३.८	५.२	३.९	४.६	३	३.१	१.४	१.२	१.३	

नागार्जुन नगरपालिकाको साक्षरता स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर											२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति							
साक्षर जनसङ्ख्या									साक्षरता प्रतिशत									
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जान्ने	निरक्षर जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या	साक्षरता प्रतिशत	बाँकी निरक्षर	साक्षर घोषणा भएको मिति
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा			पुरुष	महिला	जम्मा					
२१०५९	२४२७६	५३३३५	५०९	५९०	१०९९	२९५६०	२४८६६	५४४२६	८५९४	१७४	२०००	६२१६	८२१६	४६५८८	४५५७७	९७८०	१०९९	२०७६।१।१४

सम्पर्क

फोन : +९७७-०१-४६७१७१६, +९७७-०१-४६७१७१७

इमेल : nagarjun.napa@gmail.com, ito.nagarjunmun@gmail.com

ठेगाना : हरिसिद्धि, सीतापाइला, काठमाडौं ।

सूचना बोर्ड : १६१८०१४६७१७१६

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

श्री कृष्ण ब. कुँवर अधिकृत दर्साँ
श्री सूर्यनाथ कोइराला अधिकृत आठौं

९८५१२०९२८०

kbkunwar२०२७@gmail.com,

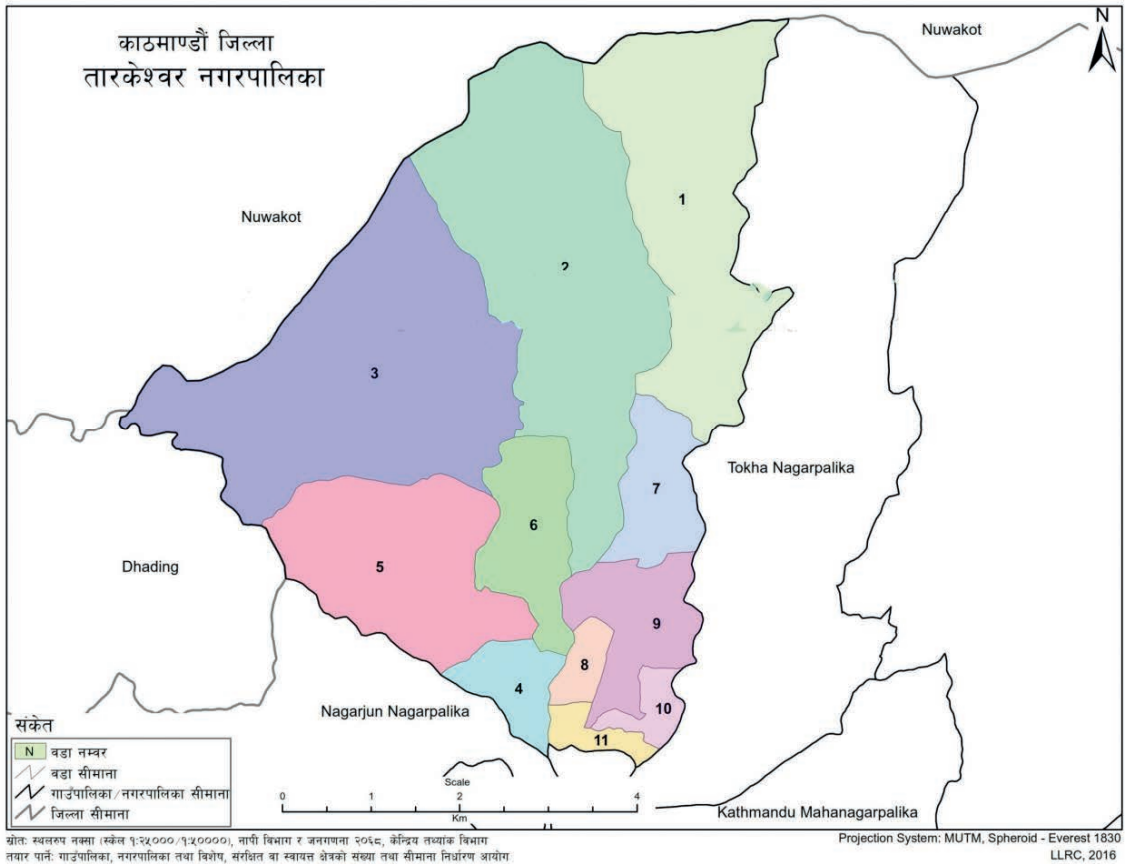
k.suryanath@yahoo.com

nagarjun.education@gmail.com

२.५. तारकेश्वर नगरपालिका

" पर्यटन, कृषि र प्राकृतिक सौन्दर्यको सहर, समृद्ध सांस्कृतिक तारकेश्वर नगर "

पूर्वमा टोखा नगरपालिका, पश्चिममा नागाजुन नगरपालिका, उत्तरमा नुवाकोट जिल्ला तथा दक्षिणमा काठमाडौं महानगरपालिकाको सिमानासँग जोडिएको छ । नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७१ मंसिर १६ को निर्णयानुसार यस क्षेत्रका साविकका साङ्ग्ला, काभ्रेस्थली, जितपुरफेदी, गोलढुङ्गा, धर्मस्थली, फुटुङ र मनमैजु गा.वि.स. समेटेर तारकेश्वर नगरपालिका घोषणा गरिएको हो । तत्कालीन अवस्थामा २१ वटा वडामा विभाजित यो नगरपालिका सङ्घीय नेपालको घोषणापछि आएर ११ वटा वडामा समेटिएको छ ।

स्वस्थानी व्रत कथामा उल्लेख भएअनुसार पौराणिक कालमा सतीदेवीको अङ्ग पतन भई तारकेश्वर महादेव उत्पत्ति भई शक्तिपीठको रूपमा रहेको भनाइ छ । सोही नामबाट यस नगरपालिकाको नाम तारकेश्वर नगरपालिका रहन गएको हो । यो नगरपालिका प्राकृतिक, धार्मिक साँस्कृतिक तथा भाषिक विविधताले भरिपूर्ण छ । साँस्कृतिक शक्तिपीठका रूपमा श्री तारकेश्वर महादेव मन्दिर, पुरानो गुह्येश्वरी मन्दिर, मनमैजु ईन्द्रायणी मन्दिर, भुवनेश्वरी मन्दिर, शान्तिधाम, सिम्लेश्वर महादेव मन्दिर, महाकाल मन्दिर, नारायणदेवी, कल्पेश्वर महादेव, नाखलडोल, बैखु, लोलाङ, पाँचमाने, फेदी बजार, फुटुङ बजार, कुन्चिप्वाकल जस्ता क्षेत्रहरू यस नगरपालिका धार्मिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा रहेका छन् ।

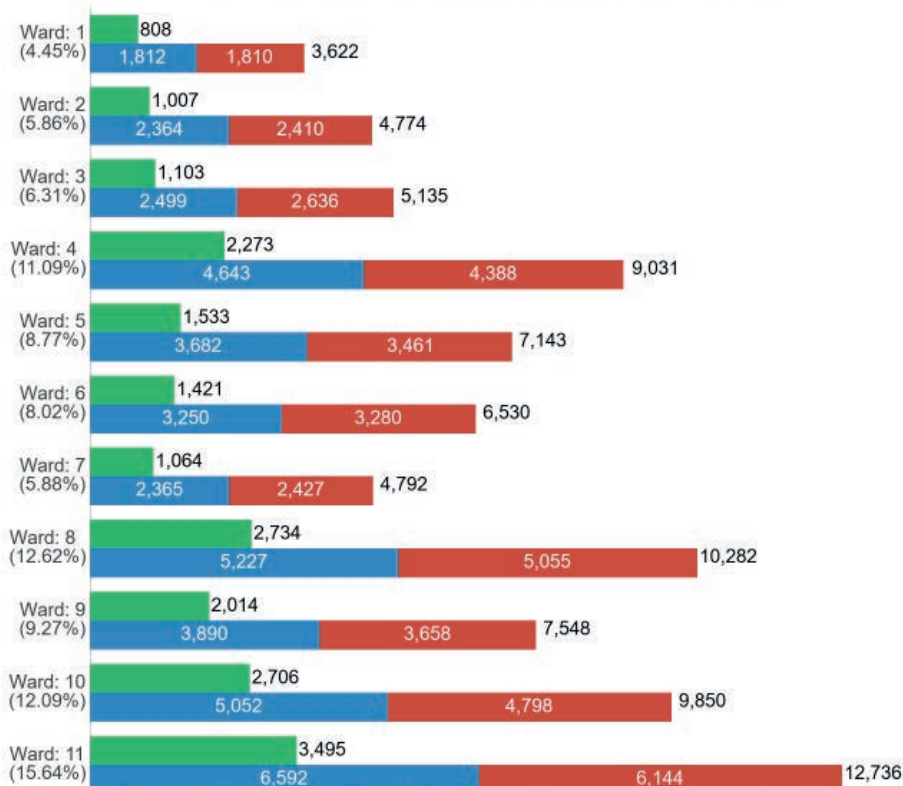
भौगोलिक अवस्थिति

- १) समुन्द्र सहतदेखिको उचाइ : १,३४५ मी.
- २) क्षेत्रफल : ३५ वर्ग कि.मी.
- ३) सिमाना : पूर्व : टोखा नगरपालिका, पश्चिम : नागार्जुन नगरपालिका, उत्तर : नुवाकोट जिल्ला, दक्षिण : काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. १६
- ४) अवस्थिति : देशान्तर : ८५°१८'११", अक्षांश : २७°२७'१२"
- ५) राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन
प्रदेश : वागमती, जिल्ला : काठमाडौं
निर्वाचन क्षेत्र नं. : ६ र ७ (वडा नं. ३, ४ र ५), वडा सङ्ख्या : ११ वटा
जम्मा जनसङ्ख्या : ८१,४४३, पुरुष : ४१,३७६, महिला : ४०,०६७
जनघनत्व : २३०० प्रति व. कि.मी.

वडागत जनसङ्ख्या

Tarakeshwor Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 81,443 [Male: 41,376 (50.80%), Female: 40,067 (49.20%)]
Households: 20,158 (4.04 persons per Household)

(Chart Creator/Analyst: Milan Karki | Copyright © NepalArchives.Com | Data Source: CBS, Nepal)

Male Female Households

विद्यालय विवरण

क्रसं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्र.अ. को सम्पर्क नं.	फोन नं.	सञ्चालित कक्षा
१	कुन्चिपवाकल मा.वि.	१	राजु नेपाल	९८४१४८४७२०	०-१०
२	कालिका कठेरी आवि	१	सुदीप सापकोटा	९८४१५६६२५२	०-५
३	साडला बालकुमारी मावि	१	डा. टीकाराम भट्ट	९८४११२५७५८	०-१२
४	कालीदेवि मा.वि.	२	कृष्णप्रसाद ओझा	९८४१२००१३९	०-१२
५	ज्ञानोदय आ.वि.	२	प्रलाद फुयाँल	९८४१४४५९१३	०-५
६	काभ्रेस्थली मा.वि.	२	श्यामलाल पाण्डे	९८४३६५१०८६	०-१२
७	जितपुर मा.वि.	३	राजेन्द्र ज्ञावली	९८४१२६६२१४	०-१२
८	नागार्जुन ठुलागाँउ मा.वि.	३	अर्जुन फुयाल	९८४१२७८१४६	०-१०
९	कालिका शरण मा.वि.	३	गोपालप्रसाद गजुरेल	९८४९१३६८१०	०-१०
१०	महाँदेव स्थान आ.वि.	३	मेधबहादुर दाहाल	९८४१४२३५५३	०-५
११	सरस्वती आ.वि.	३	विमला बस्नेत	९८४१२५६९९६	०-५
१२	खड्वालकोट आ.वि.	३	उद्धव लामा	९८४९१४२९१०	०-५
१३	पुरानो गुहेश्वरीमा.वि.	४	होमनाथ अंगाई	९८५११९३५११	०-१०
१४	पृथ्वीनारायण मा.वि.	५	नारायणप्रसाद काप्री	९८४३१९४६१	०-१२
१५	नागार्जुन मा.वि.	५	रामकुमारी पैडेल	९८६९५७२४६६	०-१०
१६	ग्राम सेवा मा.वि.	६	तेजनाथ आचार्य	९८४१९१८०६७	०-१२
१७	धर्म विद्याश्रम आ.वि.	६	शान्ती वस्नेत	९८४१२०३७३५	०-५
१८	फुटुङ मा.वि.	७	भगिरथ उपाध्याय	९८४१६९११८१	०-१२
१९	मनमैजु मा.वि.	९	रविना मर्हजन	९८४३४७३४५१	०-१२
२०	मानसिंह धर्म मा.वि.	१०	नारायणजङ्ग थापा	९८५११४७८२७	०-१२
२१	नेपाल राष्ट्रिय मा.वि.	११	निर्मला शाक्य	९८४१५१२७३३	०-१२

तारकेश्वर नगरपालिकाअनर्तगतका धार्मिक विद्यालयहरूको वडागत नामावली

सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्र.अ. को सम्पर्क नं.	फोन नं.	सञ्चालित कक्षा
१	विराट सनातन धर्म संस्कृत	२	अग्नीप्रसाद उपाध्याय	९८४१४१४१९९	

तारकेश्वर नगरपालिकाअनर्तगतका वैकल्पिक विद्यालयहरूको वडागत नामावली

क्रसं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्र.अ. को सम्पर्क नं.	फोन नं.	सञ्चालित कक्षा
१	मनमैजु महिला विद्यालय	९	कल्पना सापकोटा	९८०३०२९४२१	
२	फुटुङ महिला विद्यालय	७	सुधा पौडेल पाण्डे	९८६१०१८३९१	

सामुदायिक सिकाइ केन्द्र					
क्रसं.	केन्द्रको नाम	वडा नं.	परिचारिकाको नाम	फोन नं.	
१	जागृति सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	४	सनिता पुतुवार	९८६०९३९९५८	
२	स्वस्तिक महिला सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	९	शारदा अधिकारी भट्ट	९८४९३४१२७८	
३	मनमैजु महिला सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	१०	फुलकुमारी अधिकारी	९८४९००९१६८	

तारकेश्वर नगरपालिका अन्तर्गतका संस्थागत विद्यालयहरूको वडागत नामावली

क्रसं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्र.अ. को सम्पर्क नं.	फोन नं.	सञ्चालित कक्षा	श्रेणी
१	ल्याण्डमार्क एकाडेमी	१			०-११	
२	बालकुञ्ज विद्यालय	१	भीमबहादुर मल्ल	९८४१३७३९८१	०-५	
३	सस्कार स्कुल	२	रेमकान्त पाठक	९८४१८६२०४२	०-७	
४	ग्रिन हिल्स एकेडेमी	२	राजेश्वर प्र. यादव	९८४१२६९३५५	०-१०	
५	युए.एस.	२	पवित्रा पौडेल	९८२३०६११६१	०-१०	
६	स्पिड भ्याली एकाडेमी	२	नवराज न्यौपाने	९८४१३६९६७८	०-१०	
७	लालीगुराँस विद्या कुञ्ज	२	उमेश बादे	९८५११५५५८३	०-६	
८	तारकेश्वर विद्याकुञ्ज	३	दिपक धिताल	९८६१५६०२०२	०-१०	
९	नर्थ स्टार इ. स्कुल	३	पूर्ण प्र. काफ्ले	९८४१८३२८३८	०-१०	
१०	सेक्रेट हार्ट मा.वि.	४	बद्रीनाथ भट्ट	९७४११२७६२९	०-१०	
११	सृजना ज्ञान सागर स्कुल	४	राजेन्द्र फुयाल	९८५१००५०१३	०-१०	
१२	लालीगुराँस विद्या सदन	४	नेमकृष्ण बादे	९८५११६३४०७	०-१०	
१३	आगमन एकेडेमी	४	नारायण ब. खड्का	९८४११६०६४३	०-१२	
१४	गोलढुङ्गा अर्किड एकाडेमी	४	झनकराज शर्मा	९८४१८७४७९८	०-११	
१५	आदर्श विद्या कुञ्ज	४	त्रैलोक्यविक्रम रेग्मी	९८५१०७३८८३	०१-	
१६	टाईम्स एकाडेमी	५	पदमबहादुर आडी	९८५११५९०२	०-१०	
१७	दीपशिखा मा.वि.	५	दिपक गुरुङ	९८५१०००९००	०-१०	स्थानान्तरण
१८	जेनियल मोर्डन एकाडेमी	५	भिम राई	९८४३७२०१४९	०-९	
१९	बालसृजना बो. स्कुल	५	जयाराम लामिछाने	९८५१२३५३३०	०-१०	
२०	जोभियर्स प्रि स्कुल	५	अभिनास उप्रेती	९८५१०३०२७०	०-५	
२१	निर्वाण इ. स्कुल	५	निर्वाणा महर्जन	९८२३२७५१३६	०-१०	
२२	महाँसरस्वती निकेतन इ. स्कुल	५	राजेन्द्रमान श्रेष्ठ	९८४१६७५०७१	०-५	
२३	एलीगेन्ट पर्ल मा.वि.	५	राजु खड्का	९८१३६३३६१९	०-१०	
२४	संस्कृति शिक्षा सदन	५	रवि के.सी.	९८४३४७३७८९	०-१०	
२५	सेन्ट जोसेफ स्कुल	५	ईन्द्रायणी प्रधान	९८१३९२२६१९	०-११	
२६	बाल कोपिला स्कुल	५	अमर भण्डारी	९८४६२४५४६	०-१	
२७	मिलन धर्मस्थली स्कुल	६	जयाराम लामिछाने	९८५१०९५५१४	०-१०	
२८	गीनिज पब्लिक स्कुल	६	रामकृष्ण अधिकारी	९८४१८८००२९	०-१०	
२९	नर्थ भ्याली मा.वि.	६	सरिता विन्दुकार	९८४१८३३१७०	०-१०	
३०	सन फ्लावर एकेडेमी	६	केशवराज शर्मा	९८४१५८२४७०	०-१०	
३१	पद्मचक्र स्कुल	७	कृष्णप्रसाद तिमल्सिना	९८४९०६९१६४	०-१०	
३२	तेजस्वी एकाडेमी	७	थिरबहादुर बस्नेत	९८५१२४८४८७	०-९	
३३	रोजमेरी आइडल	७	डा. जनार्दन पौडेल	९८५१२७९४०७	०-१०	
३४	महाँलक्ष्मी हाई स्कुल	७	प्रेमसिंह रोकाय	९८१३०५३८७४	०-१०	

३५	काठमाडौं लिं डकन स्कुल	८	सुमित्रा थापा	९८४१४५२६३७	०-१०	
३६	किन्डर गार्डेन स्कुल	८	तिर्थ महर्जन	९८४००५००८२	०-१०	
३७	रमाइलो पाठशाला	८	बेदराज धिमिरे	९८४९११८८७५	०-९	
३८	सिद्धार्थ मोडल एकाडेमी	८	ऋषिराम काफ्री	९८४१४६२८३८	०-१०	
३९	चिल्ड्रेन हेराल्ड एकाडेमी	८	कमल ज्ञवाली	९८५१०६१६०८	०-११	क
४०	ज्ञानभूमि मा.वि.	८	गोविन्द भट्ट	९८५११५७६७८	०-१०	
४१	कौशल इ.बो. स्कुल	८	शिव अर्याल	९८५१०९६११३	०-११	
४२	अमादबलम एकाडेमी	८	लक्ष्मण ढुंगाना	९८४१२३०२५८	०-१०	
४३	मेगा पब्लिक स्कुल	८	अमृत भण्डारी	९८५११७८९९	०-१०	
४४	नेपाल रत्न स्कुल	८	दिपेन्द्र विष्ट	९८४९१८१४२८	०-८	
४५	प्राइम किड्स एकाडेमी	८	चेतन ढकाल	९८५१०२३१५५	०-४	
४६	नर्थ पोल एकाडेमी	९	सुमन श्रेष्ठ	९८४१५६०४०४	०-१०	
४७	माउन्ट लार्को एकाडेमी	९	उत्तमराज पण्डित	९८४१३६५९७८	०-१०	
४८	हिम रश्मि हाई स्कुल	९	लोकेन्द्र खड्का	९८५१०१३२८६	०-१२	क
४९	जीवन ज्योति	९	मनोज श्रेष्ठ	९८५११६०३४२	०-१०	
५०	पिस ल्याण्ड एकाडेमि	९	वासुदेव भट्ट	९८४१२०६७५०	०-१०	
५१	शुभकामना इ.बो. स्कुल	९	शिवहरी लामिछाने	९८४१३६२४७१	०-१०	
५२	एन्जल्स हार्ट मा.वि.	१०	धनबहादुर पुन	९८५१२१४५१८	०-१२	क
५३	लालीगुराँस नेशनल एकाडेमी	१०	गोपाल बुढाथेकी	९८५१००६६९३	०-१२	क
५४	एन्जल्स हार्ट नेशनल स्कुल	१०	टंकबहादुर पुन	९८४९००९०४४	०-६	
५५	नर्थ प्वाइन्ट एकाडेमी	१०	दिवाकर पौडेल	९८४१७१९९१७	०-१०	
५६	न्यु सिरस एकाडेमी	१०	राधा सिटौला	९८४१२४५२८२	०-१०	
५७	स्वर्णदीप इ. स्कुल	११	डिल्ली गुरुङ	९८५१०८८७९०	०-९	
५८	इमेज एकाडेमी	११	रामगोपाल खड्का	९८५११२१६८८	०-१०	
५९	गुरुकुल पब्लिक मा.वि.	११	दिपक कृष्ण श्रेष्ठ	९८५१०८५४४९	०-१०	
६०	प्रोमिनेन्ट किड्स स्कुल	११	जसु थापा	९८४१८१५३०९	०-६	
६१	युकेा हाई स्कुल	११	सुरेश अधिकारी	९८५१०७०४३६	०-१०	
६२	काठमाडौं शिक्षालय	११	धनश्याम पाण्डे	९८५११२७३९२	०-१०	
६३	न्यु एरा एकाडेमी	११	राजन कुँवर	९८५१०६५९३०	०-८	
६४	एभरेष्ट किड्स इ. स्कुल	११	चेतनाथ नेपाल	९८४९६११८६२	०-६	

तारकेश्वर नगरपालिकाअन्तर्गत संस्थागत पूर्व प्राथमिक विद्यालयहरू

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्र.अ. को सम्पर्क नं.	फोन नं.	सञ्चालित कक्षा
१	मेघा किड्स प्रि-स्कुल	१	रोशनी श्रेष्ठ	९८६९०२९१४६	Pre- primary
२	दिव्यश्री पाठशाला	२	सोफी दाहल	९८४१५४६२७०	Pre- primary
३	बालापन प्रि-स्कुल	४	विष्णु शेर्मा प्रसाई	९८५११२११००	Pre- primary
४	सैपाल मन्टेश्वरी	४	रविना भट्ट	९८४३४४७६०९	Pre- primary
५	विज्ञान पाठशाला	४	दिपाकुमारी श्रेष्ठ	९८४९०६२२७७	Pre- primary
६	बाल मञ्जरी मन्टेश्वरी	५	विन्दु थापा सापकोटा	९८५१०९०४९९	Pre- primary
७	सगुन प्रि-प्राइमरी स्कुल	५	सगुन श्रेष्ठ	९८१८३८९८५१	Pre- primary
८	बाल मुस्कान प्रि-स्कुल	५	सीता रेग्मी	९८४९२१४४३१	Pre- primary
९	गृष्मपरी मन्टेश्वरी	५	सिता बोगटी खड्का	९८६०७६७८५०	Pre- primary
१०	वात्सल्य किण्डरवेल्ड	६	राजेश रायमाझी	९८४१२९५४५३	Pre- primary
११	सानो संसार	६	श्रद्धा क्षेत्री	९८५१२४९७९२	Pre- primary

१२	नवरड बाल कुञ्ज	६	रूपा मास्के क्षेत्री	१५१६८१८९	Pre- primary
१३	चेरी किड्स	७	रिना रिमाल	९८४१०२४०५१	Pre- primary
१४	तारकेश्वर पाठशाला	९	अवसर पौडेल	९८६११०७२८२	Pre- primary
१५	जेभियर्स प्रि-स्कूल	९	सूर्य सिक्देल	९८५१०४२६४७	Pre- primary
१६	शुभारम्भ पूर्ण प्राथमिक विद्यालय	११			Pre- primary
१७	किड्स केयर मन्देश्वरी	११	निरा भट्टराई	९८५१२३५३३७	Pre- primary

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या						आवश्यक दरवन्दी				पुलमा रहने दरवन्दी सङ्ख्या				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने				जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी	जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण								
प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२	
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२		
१४२	१४	५०	१९	५५	२३	१९	१०१	७७	९५	२७	५५	०	०	०	८	१७	८	२२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	

दरवन्दी मिलानको क्रममा तारकेश्वर नगरपालिकामा प्राथमिक तहका २२ दरवन्दी खुद पुलमा रहेकोमा ४ दरवन्दी कट्टी भई १८ दरवन्दी खुद पुलमा रहेको अवस्था छ । प्राथमिक तहबाट माथिल्लो तहका लागि सट्टामा रहेका दरवन्दी सम्बन्धित तहको दरवन्दीको रूपमा रूपान्तर भएमा दरवन्दी मिलानको कार्य पूर्ण रूपमा सम्पन्न हुने कुरा नगरपालिकाले जनाएको छ ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	२२७०	२८४५	५११५	१११	१२९	२४०	१२१८	१४०३	२६२१	८०६	११२६	१९३२	९९	१६०	२५९
कक्षा १	९८२	१३६४	२३४६	५४	६०	११४	४६०	६२७	१०८७	४०९	५६८	९७७	५९	१०९	१६८
कक्षा २	११४८	१३१९	२४६७	७१	६४	१३५	६१२	६६४	१२७६	४१०	४९८	९०८	५५	९३	१४८
कक्षा ३	१०७०	१४०७	२४७७	६३	७३	१३६	५२५	६८५	१२१०	४३३	५५९	९९२	४९	८९	१३८
कक्षा ४	१०१३	१२३८	२२५१	४३	५२	९५	५२२	५८९	११११	४०३	५१२	९१५	४५	८५	१३०
कक्षा ५	९८५	११२४	२१०९	६१	६०	१२१	५१८	५१३	१०३१	३६१	४७१	८३२	४५	८०	१२५
१-५ जम्मा	५१९८	६४५२	११६५०	२९२	३०९	६०१	२६३७	३०७८	५७१५	२०१६	२६०८	४६२४	२५३	४५६	७०९
कक्षा ६	९५३	११२४	२०७७	४८	६५	११३	४५३	५६२	१०१५	४०३	४५५	८५८	४९	४२	९१
कक्षा ७	८९०	१११२	२००२	३९	४४	८३	४०५	४९१	८९६	३९८	५१३	९११	४८	६३	१११
कक्षा ८	९०३	१०६४	१९६७	४७	५२	९९	४१४	४९४	९०८	४००	४६४	८६४	४२	५४	९६
६-८ जम्मा	२७४६	३३००	६०४६	१३४	१६१	२९५	१२७२	१५४७	२८१९	१२०१	१४३२	२६३३	१३९	१५९	२९८
१-८ जम्मा	७९४४	९७५२	१७६९६	४२६	४७०	८९६	३९०९	४६२५	८५३४	३२१७	४०४०	७२५७	३९२	६१५	१००७
कक्षा ९	८५९	९६०	१८१९	५०	४१	९१	४०७	४३६	८४३	३७२	४३९	८११	३०	४४	७४
कक्षा १०	८१४	९०७	१७२१	४५	४३	८८	४००	४०५	८०५	३४५	४१७	७६२	२३	४२	६५

१-१० जम्मा	१६७३	१८६७	३५४०	९५	८४	१७९	८०७	८४१	१६४८	७१७	८५६	१५७३	५३	८६	१३९
कक्षा ११	५६३	५७२	११३५	३४	३६	७०	३१०	२८८	५९८	२११	२४०	४५१	८	८	१६
कक्षा १२	५६८	५९२	११६०	४५	३४	७९	३०५	३१८	६२३	२१०	२३२	४४२	८	८	१६
११-१२ जम्मा	११३१	११६४	२२९५	७९	७०	१४९	६१५	६०६	१२२१	४२१	४७२	८९३	१६	१६	३२
९-१२ जम्मा	२८०४	३०३१	५८३५	१७४	१५४	३२८	१४२२	१४४७	२८६९	११३८	१३२८	२४६६	६९	१०२	१७१
कुल जम्मा	१०७४८	१२७८३	२३५३१	६००	६२४	१२२४	५३३१	६०७२	११४०३	४३५५	५३६८	१७२३	४६१	७१७	११७८

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	१८६९	२४५५	४३२४	७८	९३	१७१	१६७	११६९	२१३६	७४४	१०६१	१८०५	८०	१३२	२१२
कक्षा १	७७८	११३६	१९१४	३५	४५	८०	३२४	४९९	८२३	३७३	५०२	८७५	४६	९०	१३६
कक्षा २	८७०	१०२५	१८९५	३०	३३	६३	४३५	४७८	९१३	३६३	४४१	८०४	४२	७३	११५
कक्षा ३	८१३	११२३	१९३६	२८	४०	६८	३६४	५००	८६४	३८३	५०५	८८८	३८	७७	११५
कक्षा ४	७८१	९७०	१७५१	२१	२२	४३	३६९	४०७	७७६	३५४	४६३	८१७	३७	७८	११५
कक्षा ५	६८८	८५१	१५३९	२६	३४	६०	३२८	३३४	६६२	२९८	४१४	७१२	३६	६९	१०५
१-५ जम्मा	३९३०	५१०५	९०३५	१४०	१७४	३१४	१८२०	२२१८	४०३८	१७७१	२३२५	४०९६	१९९	३८७	५८६
कक्षा ६	६८६	८२७	१५१३	२५	३६	६१	२८३	३८४	६६७	३३८	३७४	७१२	४०	३३	७३
कक्षा ७	६११	७८३	१३९४	१६	२१	३७	२४१	२९२	५३३	३१२	४१८	७३०	४२	५१	९३
कक्षा ८	५७३	७१८	१२९१	१८	२१	३९	२२६	२९८	५२४	२९४	३५२	६४६	३५	४७	८२
६-८ जम्मा	१८७०	२३२८	४१९८	५९	७८	१३७	७५०	९७४	१७२४	९४४	११४४	२०८८	११७	१३१	२४८
१-८ जम्मा	५८००	७४३३	१३२३३	१९९	२५२	४५१	२५७०	३१९२	५७६२	२७१५	३४६९	६१८४	३१६	५१८	८३४
कक्षा ९	४९९	६५९	११५८	१९	१७	३६	२०८	२६८	४७६	२४७	३३८	५८५	२५	३६	६१
कक्षा १०	४५६	५९१	१०४७	१३	२३	३६	२०७	२४४	४५१	२१५	२९०	५०५	२०	३४	५४
९-१० जम्मा	९५५	१२५०	२२०५	३२	४०	७२	४१५	५१२	९२७	४६२	६२८	१०९०	४५	७०	११५
कक्षा ११	६२	७८	१४०	४	५	९	३०	४०	७०	२६	२९	५५	२	४	६
कक्षा १२	१०१	११९	२२०	४	२	६	४७	६३	११०	४९	५२	१०१	१	२	३
११-१२ जम्मा	१६३	१९७	३६०	८	७	१५	७७	१०३	१८०	७५	८१	१५६	३	६	९
९-१२ जम्मा	१११८	१४४७	२५६५	४०	४७	८७	४९२	६१५	११०७	५३७	७०९	१२४६	४८	७६	१२४
कुल जम्मा	६९१८	८८८०	१५७९८	२३९	२९९	५३८	३०६२	३८०७	६८६९	३२५२	४१७८	७४३०	३६४	५९४	९५८

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

सूचक	कक्षा																													
	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
उत्तीर्ण	९५.२	९४.९	९५	९६.३	९७	९६.७	९६.९	९६.४	९६.६	९७.९	९६.९	९६.६	९६.२	९६.६	९६.४	९६.६	९६.४	९६.२	९५.६	९४.८	९५.२	९४.९	९३.९	९३.९	९४.३	९३.४	९३.८	९७.८	९६.२	९६.९
बोहो-न्याउने दर	०.७	०.६	०.६	०.५	०.६	०.६	०.३	०.९	०.६	०.३	०.५	०.४	०.७	०.४	०.५	०.६	०.४	०.७	१.२	०.५	०.८	०.९	०.८	०.५	१.९	१.७	१.४	०	०.९	०.९
छोड्ने दर	४.२	४.५	४.३	३.२	२.४	२.८	२.९	२.८	२.८	२.६	३.४	३	३.२	३.५	३.३	३.२	३.९	३.९	३.२	४.६	४	५	६.९	५.६	४.६	५	४.८	२.२	३.७	३

तारकेश्वर नगरपालिकाको साक्षरता स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर										२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति																							
साक्षर जनसङ्ख्या									साक्षरता प्रतिशत			निरक्षर जनसङ्ख्या																					
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने			पढ्न मात्र जान्ने			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या			साक्षरता प्रतिशत			बाँकी निरक्षर			साक्षर घोषणा भएको मिति						
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	
३४४६६	२७७६८	६२२३४	५९०	६७८	११८८	३४९७६	२८४४६	६३४२२	८२६३.	१५८.	३१५७	८७३७	११८९४	९५५७३	९३७३८	९८०८.	१८३५	२०७६।०।२।७															

सम्पर्क

तारकेश्वर नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

धर्मस्थली, काठमाडौं

फोन नं. : +९७७-०१-५१६८१११, ०१-५१६८०५७

इमेल : tarakeshwormun2071@gmail.com

फेसबुक पेज : हेलो तारकेश्वर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धर्मस्थली, काठमाडौं

गुगल प्लस कोड : Q८७२+V८Tarakeshwar

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

श्री होमनाथ न्यौपाने अधिकृत दर्साँ ९८४१५२५१६७

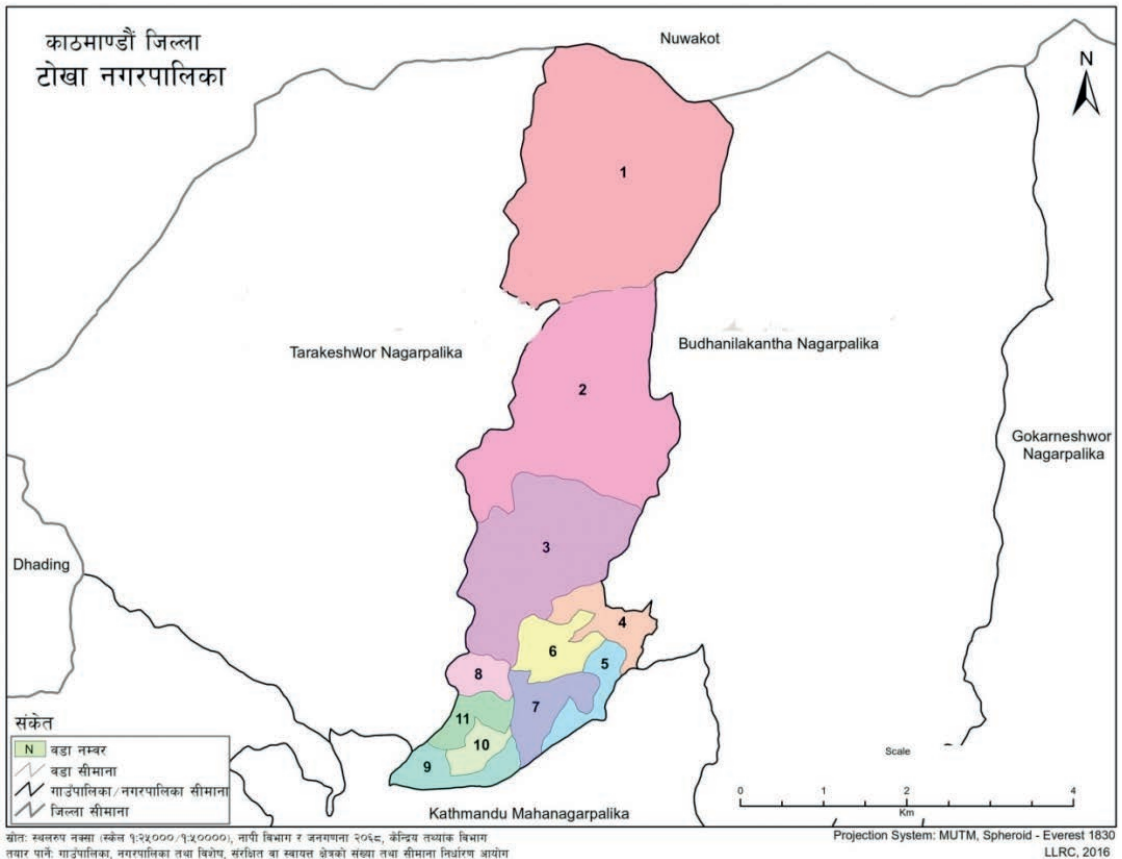
n_homnath@yahoo.com

श्री पदम ब. खत्री अधिकृत आठौं ९८४१५९९४०९

padamkc३१@gmail.com

२.६. टोखा नगरपालिका

काठमाडौं जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं. ५ र ६ का केही भागहरू (साविक गा.वि.स. हरू : झोरमहाँकाल, टोखा चण्डेश्वरी, टोखा सरस्वती, धापासी र गोङ्गबु) समेटी यस टोखा नगरपालिकाको गठन वि.सं. २०७१ मार्ग १६ गते नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयद्वारा भएको हो । प्राचीन वैज्ञानिक बस्ती व्यवस्थापन भएको ऐतिहासिक सहर समेत यसै क्षेत्रमा रहेको छ । हाल यस नगरपालिकाको वडा नं. २ र ३ वडाहरू यस क्षेत्रमा रहेका छन् । यस नगरपालिकाको पूर्वमा बूढानीलकण्ठ नगरपालिका, पश्चिममा तारकेश्वर नगरपालिका, उत्तरमा नुवाकोट जिल्ला र दक्षिणमा काठमाडौं महानगरपालिकाको वडा नं. ३ र २९ पर्दछन् । ११ वटा वडा रहेको यस नगरपालिकाको आकार उत्तर-दक्षिण लामो र पूर्व-पश्चिम केही साँघुरो प्रकृतिको भई शिवपुरी जङ्गलको छत्रछायाँमा १६.९ वर्ग किलो मिटर क्षेत्रमा फैलिएको छ ।

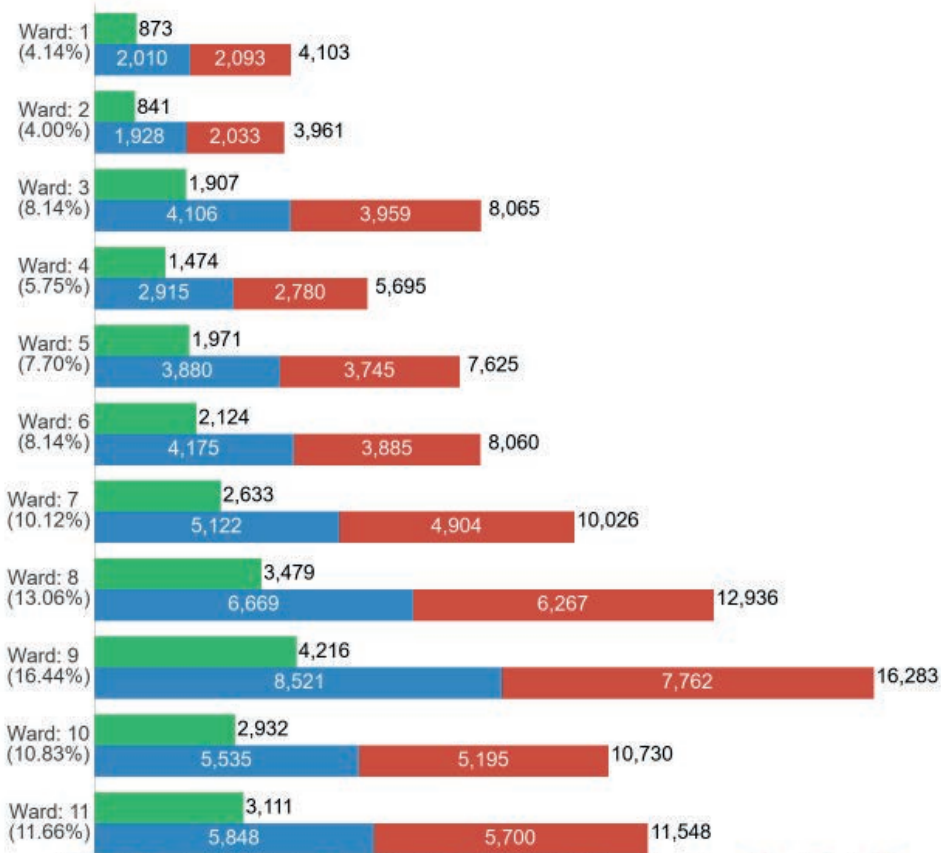
यस नगरपालिकाभित्र बहुजाति र बहुभाषिक गरी जम्मा घरधुरी परिवार सङ्ख्या २५,५६१ र कुल जनसङ्ख्या ९९,०३२ मा पुरुष ४८,३२३ र महिला ५०,९०९ जनाको बसोबास रहेको र जसमा जनघनत्व ५८.५९ प्रतिवर्ग कि.मी. रहेको छ । यसमा कुल साक्षरता दर सरदर ९० प्रतिशत रहेको छ भने यस नगरपालिकाको प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा झोरमहाँकालको वौडेश्वर महादेव, टोखा चण्डेश्वरीको सपनतीर्थ, टोखा सरस्वतीको इन्द्रेणी (भूतखेल) चौर, धापासीको वसुन्धरादेवी, गोङ्गबुको मनोहरतीर्थ, वीचविनायक प्रमुख रूपमा रहेका छन् । यस क्षेत्र भएर बग्ने प्रमुख नदीहरूमा विष्णुमति, साङ्ग्ले खोला र सपनतीर्थ मुख्य रूपमा रहेका छन् । त्यसैगरी, मुख्य पोखरीहरूमा सरस्वती गहनापोखरी,

गणेशपोखरी, सपनतीर्थ र स्नानकुण्ड मुख्य रूपमा रहेका छन्। यस नगरपालिका क्षेत्रमा अन्तर्राष्ट्रिय ख्यातिप्राप्त ग्राण्डी अस्पताल, देउराली जनता फर्मास्युटिकल प्रा.लि. आदि समेत पर्दछन् भने ८ वटा सामुदायिक विद्यालय र ७३ वटा संस्थागत विद्यालयसहित शिशु स्याहार केन्द्रदेखि उच्च शिक्षा अध्ययन गराउने कलेजहरू समेत रहेका छन्। यस नगरपालिकामा एउटा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र ४ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेका छन् भने ६३ वटा सहकारी संस्थाहरू रहेका छन्।

वडागत जनसङ्ख्या

Tokha Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 99,032 [Male: 50,709 (51.20%), Female: 48,323 (48.80%)]
Households: 25,561 (3.87 persons per Household)

(Chart Creator/Analyst: Milan Karki | Copyright © NepalArchives.Com | Data Source: CBS, Nepal)

■ Male ■ Female ■ Households

विद्यालय विवरण

सामुदायिक विद्यालय विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. / सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
१	बौडेश्वर मा.वि.	टोखा-१, झोर	१२ सम्म	उत्तम प्र. अधिकारी	९८४११४५१८२	
२	झोरमहाँकाल मा.वि.	टोखा-१, झोर	१० सम्म	हरिकृष्ण धिताल	९८५१२०३५१०, ०१-५१२७०१५	
३	चण्डेश्वरी आधारभूत वि.	टोखा-२, टोखा	८ सम्म	गोपाल ब. कार्की	९८४३७९८७७७	
४	सरस्वती मा.वि.	टोखा-३, टोखा	१२ सम्म	अर्जुन श्रेष्ठ	९८४१४०४३८५, ०१-५११०१५२	
५	धापासी मा.वि.	टोखा-४, धापासी	१० सम्म	श्रीराम थापा	९८४१३६७२३६, ०१-४३७६९१६	
६	तिलिङ्गाटार मा.वि.	टोखा-७, धापासी	१२ सम्म	सरोज कुमार पाण्डे	९८५११२७०३, ०१-४३७१७८७	
७	जालुपा मा.वि.	टोखा-८, गोङ्गबु	१० सम्म	सुजन कुमार श्रेष्ठ	९८४१३९०८९८, ०१-४३६६१९२	
८	मनोहर मा.वि.	टोखा-१०, गोङ्गबु	१२ सम्म	माधव भट्टराई	९८५४०२८७००, ०१-४३५३९८२	

संस्थागत विद्यालयहरूको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ./सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
१	पब्लिक मा.वि.	टोखा १, झोर	१० सम्म	वासुदेव दु लाल	९८५१०३५७३०, ०१-५१२७०५१	
२	त्रिवेणी सदन इ.वो.मा.वि.	टोखा १, झोर	१० सम्म	कुमार तामाङ	९८०८१४२१६७, ९८५१०५९७६३, ०१-४३७१५३५	
३	ओसिस पब्लिक एकेडेमी	टोखा २, टोखा	१० सम्म	गौतम मगर	९८४३६३९७०३, ९८४१२८४२१	
४	लक्ष्मीपुर इ. मा.वि.	टोखा २, टोखा	१० सम्म	राजेश श्रेष्ठ	९८५११६७४७०, ९८५११३५८६३, ०१-५११०४४६	
५	गणेश मा.वि.	टोखा २, टोखा	१० सम्म	शैलेश डङ्गोल	९८४१६३६०७५, ०१-५११०३७०	
६	विन्ध्यवासिनी मा.वि.	टोखा ३, टोखा	१० सम्म	वेखानारायण डङ्गोल	९८५१०४६८४८, ९८४१५१८५६४, ०१-५११००७५	
७	सत्यसाई शिक्षा सदन	टोखा ३, टोखा	१० सम्म	डा. नरोत्तम प्र. उपाध्याय	९८४१२११३०९, ९८४१३६५७८९, ०१-५११०९६३	
८	डिभाइन स्कुल	टोखा ३, टोखा	१ सम्म	मिनु गिरी वन	९८४९२१४१५६, ९८५१२२५७१४	
९	अमर मा.वि.	टोखा ३, टोखा	१० सम्म	हरिदास श्रेष्ठ	९८४११३६५९६, ०१-२११०२२०	
१०	नितेन मेमोरियल मा.वि.	टोखा ३, टोखा	१२ सम्म	ज्ञानेन्द्र ब. कार्की	९८४१२९१८२३, ०१-२१५०८८२	
११	इडु समिट इ. स्कुल	टोखा ३, गोङ्गबु	८ सम्म	भोलामान सिंह राउत	९८५१०४७८०४, ०१-४३८६३४९	
१२	न्यू मालाश्री इ. स्कुल	टोखा ३, गोङ्गबु	८ सम्म	महेश पाण्डे	९८४१५७६९६३	
१३	क्युपिड चिल्ड्रेन होम एकेडेमी	टोखा ३, गोङ्गबु	१ सम्म	प्रकाशराज बुढाथोकी	९८५१०८२२२४	
१४	एञ्जल प्याराडाइज स्कुल	टोखा ३, गोङ्गबु	६ सम्म	रामकृष्ण डङ्गोल	९८५१०६४०८१	
१५	इडनत्रिज एकेडेमी मा.वि.	टोखा ४, धापासी	१० सम्म	प्रेम कुमार राई	९८५१०७४९४४, ०१-४३७८६७८	
१६	चिल्ड्रेन हेराल्ड इ. स्कुल	टोखा ४, धापासी	८ सम्म	रुद्र उपरकोटी	९८४९२४८८३९, ९८४१५७५१३०, ०१-४३६४५४६	
१७	सुवर्णभूमि बो. स्कुल	टोखा ४, धापासी	८ सम्म	अ. संगीता रुपाखेती	९८४१५६७२६३, ०१-४३७७७८९	
१८	सारथि पाठशाला	टोखा ४, धापासी	५ सम्म	दिपकराज मिश्र	९८५१०८७४२४, ९८४१६३०६५१	
१९	माउण्ट प्लोरी इ.वो.मा.वि.	टोखा ५, वसुन्धरा	१० सम्म	गणेश श्रेष्ठ	९८५१०९३३५६, ०१-४३६३३०८	
२०	ओडिसी एकाडेमी	टोखा ५, वसुन्धरा	१० सम्म	नारायण रोका	९८४१२६०६७८, ०१-४३६३२२०	
२१	पृथ्वी मा.वि.	टोखा ५, वसुन्धरा	१० सम्म	परमजित आले	९८५१०५७५४४, ४३५४१६३	
२२	द स्काई लार्क मा.वि.	टोखा ५, वसुन्धरा	१० सम्म	संगीता राई	९८५१०७१०००, ९८५१०७१०००	
२३	वसुन्धरा नेशनल एकाडेमी	टोखा ५, वसुन्धरा	१० सम्म	टंक कुमार चापागाई	९८४११२०२५७, ०१-४३६६५३१	
२४	चन्द्रविन्दु इ.वो.मा.वि.	टोखा ५, वसुन्धरा	१० सम्म	अरुण के.सी.	९८५१०९७०६३, ०१-४३८८०६५	
२५	एकित्थ एकेडेमी मा.वि.	टोखा ५, वसुन्धरा	१२ सम्म	डा. गोपिलाल न्यौपाने	९८५११६५७६६, ९८४९१८४६८६, ०१-४३८६६५	
२६	नेपाल मोडेल मा.वि.	टोखा ५, वसुन्धरा	१२ सम्म	डिल्लीराम डङ्गोल	९८५१०६५९४१, ९८५११९८८१४, ०१-४३८६०७१	
२७	हेराल्ड इन्टरनेशनल	टोखा ५, वसुन्धरा	१२ सम्म	नारायण प्र. उपाध्याय	९८५१०२७५४४, ९८५१०८७४२४	

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ./सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	ईमेल
२८	युनिभरसिटी स्कुल	टोखा ५, वसुन्धरा	८ सम्म	कल्पना गिरी	९८४१२५३५०१	
२९	सोभिनीयर बो. मा.वि.	टोखा ६, धापासी	१० सम्म	पुरुषोत्तम प्र. पुरी	९८४३६०५३९१, ०१-४३६३४८७	
३०	द ह्वाइट माउण्टेन स्कुल	टोखा ६, धापासी	१२ सम्म	अ. तिलक शर्मा पौडेल	९८४१६५८१६७, ०१-४३६२६९५	
३१	त्रियोग मा.वि.	टोखा ६, धापासी	१२ सम्म	निलद्रीएसपेरियल.	९८५१०५५५९७, ०१-४३६५२८५	
३२	स्वर्णिम इ. बो. स्कुल	टोखा ६, धापासी	५ सम्म	समिर पराजुली	९८४१११४६७७, ९८४१८५७३९८	
३३	माउण्ट जेनियस इ. स्कुल	टोखा ६, धापासी	७ सम्म	रुक्मिणी गौतम	९८४१३३१७२९, ०१-४३५८५१७	
३४	नमोबुद्ध इ. मोडल मा.वि.	टोखा ६, धापासी	१० सम्म	ज्ञान बहादुर तामाङ	९८५११९१५२२, ०१-४३७५७०३	
३५	अपी स्कुल	टोखा ६, धापासी	९ सम्म	रश्मी बस्नेत	९८५११९४०८३, ९८५१०५२९८३, ०१-४३६४५४६	
३६	गोल्डेन वर्ड एकेडेमी	टोखा ६, धापासी	१ सम्म	रजनी मल्ल	९८५११६४८८४	
३७	सप्त गण्डकी बो. मा.वि.	टोखा ७, धापासी	१० सम्म	छेवाङ लामा	९८६०३३२३६७, ९८६०३३२३६९, ०१-४३८२९४४	
३८	पाञ्चायन सेलेष्टियल मा.वि.	टोखा ७, धापासी	१० सम्म	अफुर्पा लामा	९८५११०३५५४, ०१-४३५३७९५	
३९	जे. मेमोरियल बो.	टोखा ७, धापासी	८ सम्म	तारादेवी लामा	९८४१८१३४८९, ०१-४३५४२२०	
४०	ग्रिनल्याण्ड आ. मा.वि.	टोखा ८, गोङ्गबु	१० सम्म	थकिन कुमार गुरुङ	९८५१०६३५३७, ९८५१२२१०६, ०१-४३५५४४६	
४१	प्यारामाउण्ट एकेडेमी	टोखा ८, गोङ्गबु	१० सम्म	मुकुन्द प्र. पाण्डे	९८४१५७५६०९, ०१-४३८१०३४	
४२	रोना इन्टरनेशनल एकेडेमी	टोखा ८, गोङ्गबु	८ सम्म	शारदा चन्द	९८६०३३९६८७, ०१-४३८४३६९	
४३	विद्यानन्द पब्लिक स्कुल	टोखा ८, गोङ्गबु	८ सम्म	वाङ्दी भुटिया	९८६१०२१२०८, ०१-४३८६२८९	
४४	हिमालयन भ्यली इ. मा.वि.	टोखा ८, गोङ्गबु	१० सम्म	दिपेन्द्र थापा	९८५१२२९०३१, ०१-४३६६१८३	
४५	काठमाडौं विद्याकुञ्ज मा.वि.	टोखा ८, गोङ्गबु	१० सम्म	प्रेम प्रसाद कँडेल	९८४३७९०२८८, ९८५११४७२३, ०१-४३८८६५६	
४६	फ्लोरोसेन्ट मा.वि.	टोखा ८, गोङ्गबु	१२ सम्म	कमल प्रसाद न्यौपाने	९८५१०००२४२, ९८५११०२६४०, ०१-४३६१७३३	
४७	चिल्ड्रेन हेभेन इ. स्कुल	टोखा ८, गोङ्गबु	५ सम्म	निरञ्जन ढकाल	९८४९९८३९९३	
४८	किङ्स स्कुल	टोखा ८, गोङ्गबु	५ सम्म	शर्मिला के.सी.	९८४०७६२४१८	
४९	दीपज्योति मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	विमला अधिकारी	९७४११७०६६४, ९७५१०५३६११, ०१-४३५३६७७	
५०	विष्णुमती आ. मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१२ सम्म	नारायण पन्त	९८४१४४८८१८, ९८४१४८३३९८, ०१-४३५४७०८	
५१	कान्तिपुर इ. एकेडेमी मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	माधव प्रसाद अधिकारी	९८५११७०५५८, ०१-४३५९२५३	
५२	नेशनल मोडेल साइन्स मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	दुर्गाप्रसाद न्यौपाने	९८५११४६२७६, ०१-४३५४८८६	
५३	कामना मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	हरिगोविन्द महर्जन	९८५११९४९६६, ०१-४३५४९६६	
५४	दिव्यकान्ति बो. मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	गोविन्द धिताल	९८४१२८०९६५, ९८०८३२२९३९, ०१-४३६०८१७	
५५	गुड स्टार्ट एकेडेमी मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	उत्तम वास्ले	९८४१५५८९६१, ०१-४३६२१७५	
५६	स्वेत सदन मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१२ सम्म	झपिन्द्र न्यौपाने	९८५११६५४४१, ०१-४३८२१८२	
५७	लाकै आ. मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	कृष्ण ढकाल	९८४११९५४९८, ०१-४३५२००६	
५८	मुन स्टार एकेडेमी	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	दुर्गा प्र. बाँस्तोला	९८४१४७५३२२, ९८५१०१७१२०, ०१-४३८९२५३	
५९	सौर्यकुञ्ज मा.वि.	टोखा ९, गोङ्गबु	१० सम्म	मोदराज पाण्डे	९८६०२२९५९२	
६०	नेशनल पिंस आ. मा.वि.	टोखा १०, गोङ्गबु	१० सम्म	दिनेशराज श्रेष्ठ	९८४१७२०६४३, ०१-४३५३२१२	
६१	लुनार बो. मा.वि.	टोखा १०, गोङ्गबु	१० सम्म	बलराम भट्ट	९८४१४२५८९२, ९८५१२२९०५०, ०१-४३५५३०२	
६२	नेचर इ.बो. मा.वि.	टोखा १०, गोङ्गबु	१० सम्म	दिलिप साराङ्कोटी	९७४११५४३१९, ९८४१६११३०२, ०१-४३६०४७२	
६३	एभर योङ इ. एकेडेमी	टोखा १०, गोङ्गबु	१० सम्म	टिका बहादुर राना	९८५१०८८८२५, ९८४६२०४३७४, ०१-४३६५०४०	
६४	नवजीवन मा.वि.	टोखा १०, गोङ्गबु	१२ सम्म	विष्णु प्रसाद ढकाल	९८५१०९०६०९, ९८४१२२९४९४, ०१-४३६४१५०	
६५	अंकुर पट्टी शिक्षा सदन	टोखा १०, गोङ्गबु	१० सम्म	अर्जुन न्यौपाने	९८५११५९९७८, ०१-४३८२०७८	
६६	ज्ञानसिन्धु एकेडेमी उ. मा.वि.	टोखा १०, गोङ्गबु	१२ सम्म	शरण अर्याल	९८४११७२००२, ०१-४३८८३८३	
६७	साउथ वेस्टर्न स्कुल मा.वि.	टोखा १०, गोङ्गबु	१० सम्म	मनोज आचार्य	९८५१०६६३१९, ९८४१४०४५७२, ०१-४३५४२३७	
६८	बेबी ल्याण्ड इ.मा.वि.	टोखा ११, गोङ्गबु	१० सम्म	जीवनकला खत्री	९८५१११६१७५, ०१-४३५३५५२	
६९	निर्मल वाटिका बो. स्कुल	टोखा ११, गोङ्गबु	८ सम्म	शिव थापा	९८५११४८३७८, ०१-४३५७४२९	

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
कक्षा ८	१०२२	१३३२	२३५४	४३	५९	४३	४९१	५८२	१०७३	४०९	५८१	९९०	७९	११०	१८९
६-८ जम्मा	३१४२	३८९२	७०३४	१२५	१४९	१२५	१४६६	१७५२	३२१८	१३०९	१६५४	२९६३	२४२	३३७	५७९
१-८ जम्मा	८६३०	१०७०६	१९३३६	३१५	४२५	३१५	३९७७	४६७२	८६४९	३६३४	४७५०	८३८४	७०२	८५८	१५६०
कक्षा ९	१०५०	११७३	२२२३	४२	५१	४२	४९०	५०१	९९१	४७३	५०५	९७८	४५	११६	१६१
कक्षा १०	११२८	१२२९	२३५७	४६	३५	४६	५३१	५४०	१०७१	४६१	५४८	१००९	९०	१०६	१९६
९-१० जम्मा	२१७८	२४०२	४५८०	८८	८६	८८	१०२१	१०४१	२०६२	९३४	१०५३	१९८७	१३५	२२२	३५७
कक्षा ११	३१०	३३२	६४२	२३	१८	२३	१११	११४	२५५	१३२	१७६	३०८	१४	२४	३८
कक्षा १२	३४१	२५०	५९१	३७	१७	३७	१८३	१२७	३१०	८९	८५	१७४	३२	२१	५३
११-१२ जम्मा	६५१	५८२	१२३३	६०	३५	६०	३२४	२४१	५६५	२२१	२६१	४८२	४६	४५	९१
९-१२ जम्मा	२८२९	२९८४	५८१३	१४८	१२१	१४८	१३४५	१२८२	२६२७	११५५	१३१४	२४६९	१८१	२६७	४४८
कुल जम्मा	११४५९	१३६९०	२५१४९	४६३	५४६	४६३	५३२२	५९५४	११२७६	४७८९	६०६४	१०८५३	८८३	११२५	२००८

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	१५५४	२०४०	३५९४	७५	८४	१५९	७४४	९६८	१७१२	६०२	८३२	१४३४	१३३	१५६	२८९
कक्षा १	८४०	१०९१	१९३१	३४	४१	७५	३७६	४८७	८६३	३७७	५०२	८७९	५३	६१	११४
कक्षा २	८९३	११६२	२०५५	२६	४१	६७	३७३	४६७	८४०	४१३	५६७	९८०	८१	८७	१६६
कक्षा ३	८९०	१२६४	२१५४	२३	३८	६१	३९१	४८९	८८०	४०६	६४०	१०४६	६९	९७	१६६
कक्षा ४	९३५	१२७७	२२१२	२१	२४	४५	३९८	५३२	९३०	४५०	६४६	१०९६	६६	७४	१४०
कक्षा ५	९३७	११५४	२०९१	२८	३०	५८	३९७	४६५	८६२	४३६	५७३	१००९	७५	८६	१६१
१-५ जम्मा	४४९५	५९४८	१०४४३	१३२	१७४	३०६	१९३५	२४४०	४३७५	२०८२	२९२८	५०१०	३४४	४०५	७४९
कक्षा ६	८०२	१०९५	१८९७	२१	२२	४३	३३४	४८३	८१७	३८६	५१०	८९६	६१	८०	१४१
कक्षा ७	७९९	१०२५	१८२४	१८	१९	३७	३५१	४४२	७९३	३७१	४७२	८४३	५९	९२	१५१
कक्षा ८	७२५	११०५	१८३०	१९	३१	५०	३१२	४७१	७८३	३४५	५२०	८६५	४९	८३	१३२
६-८ जम्मा	२३२६	३२२५	५५५१	५८	७२	१३०	९९७	१३९६	२३९३	११०२	१५०२	२६०४	१६९	२५५	४२४
१-८ जम्मा	६८२१	९१७३	१५९९४	१९०	२४६	४३६	२९३२	३८३६	६७६८	३१८४	४४३०	७६१४	५१३	६६०	११७३
कक्षा ९	७८२	९२७	१७०९	२२	२६	४८	३४१	३८४	७२५	३८६	४२४	८१०	३३	९३	१२६
कक्षा १०	७७२	९६३	१७३५	१३	२०	३३	३४३	४१३	७५६	३६६	४५५	८२१	५०	७५	१२५
९-१० जम्मा	१५५४	१८९०	३४४४	३५	४६	८१	६८४	७९७	१४८९	७५२	८७९	१६३१	८३	१६८	२५१
कक्षा ११	१३०	१८५	३१५	१०	४	१४	४७	५१	९८	७०	१२१	१९१	३	९	१२
कक्षा १२	५७	४३	१००	५	२	७	२५	१४	३९	२६	२७	५३	१	०	१
११-१२ जम्मा	१८७	२२८	४१५	१५	६	२१	७२	६५	१३७	९६	१४८	२४४	४	९	१३
९-१२ जम्मा	१७४१	२११८	३८५९	५०	५२	१०२	७५६	८६२	१६१८	८४८	१०२७	१८७५	८७	१७७	२६४
कुल जम्मा	८५६२	११२९१	१९८५३	२४०	२९८	५३८	३६८८	४६९८	८३८६	४०३२	५४५७	९४८९	६००	८३७	१४३७

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

सूचक	कक्षा																					
	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०			
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	
उत्तीर्ण	८७.३	९२.७	९०.३	९३.२	९३.६	९३.४	९१.२	९३.७	९३.५	९४.२	९३.३	९३.७	९४.६	९३.४	९३.९	९४	९४	९२.८	९३.४	९१	९१	९१
दोहो-न्याउने दर	७.४	१.७	४.३	१.३	०.७	१	२.१	०.७	१.४	०.४	०.६	०.५	०.४	०.६	०.५	०.४	०.६	०.६	१.५	१.५	१.५	१.५
छोड्ने दर	५.३	५.६	५.५	५.६	५.७	५.७	६.७	५.६	६.१	५.४	६.२	५.८	५.२	६.१	५.७	५.५	६.३	५.९	७.८	९	९	९

टोखा नगरपालिकाको साक्षरता स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर										२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति													
साक्षर जनसङ्ख्या									साक्षरता प्रतिशत		निरक्षर जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या		१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या		साक्षरता प्रतिशत		बाँकी निरक्षर			
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने		पढ्न मात्र जान्ने		निरक्षर जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या		१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या		साक्षरता प्रतिशत		बाँकी निरक्षर	
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जान्ने	पुरुष	महिला	जम्मा	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या		१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या		साक्षरता प्रतिशत		बाँकी निरक्षर			
४३५६४	३६१६०	७९७२४	५००	७६०	१२६०	४४०६४	३६९२०	८०९८४	८६७७	१३७	२८२२	८०७५	१०८९७	५५०१७	५४२१६	९८५४	८०१	२०७६	११२८				

सम्पर्क

मैजुहिटी, काठमाडौं

फोन नं. : +९७७-०१-४९८५०१३

ईमेल : info@tokhamun.gov.np (primary), hellotokha@gmail.com

गूगल प्लस कोड : PŁWG+४Q Tokha

सन्देश सूचना बोर्ड : १६१८०१४३८५०१३

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

श्री बाबुराम गौतम अधिकृत दसौं

९८४१७५८९७१

baburamकक्षा २५@hotmail.com

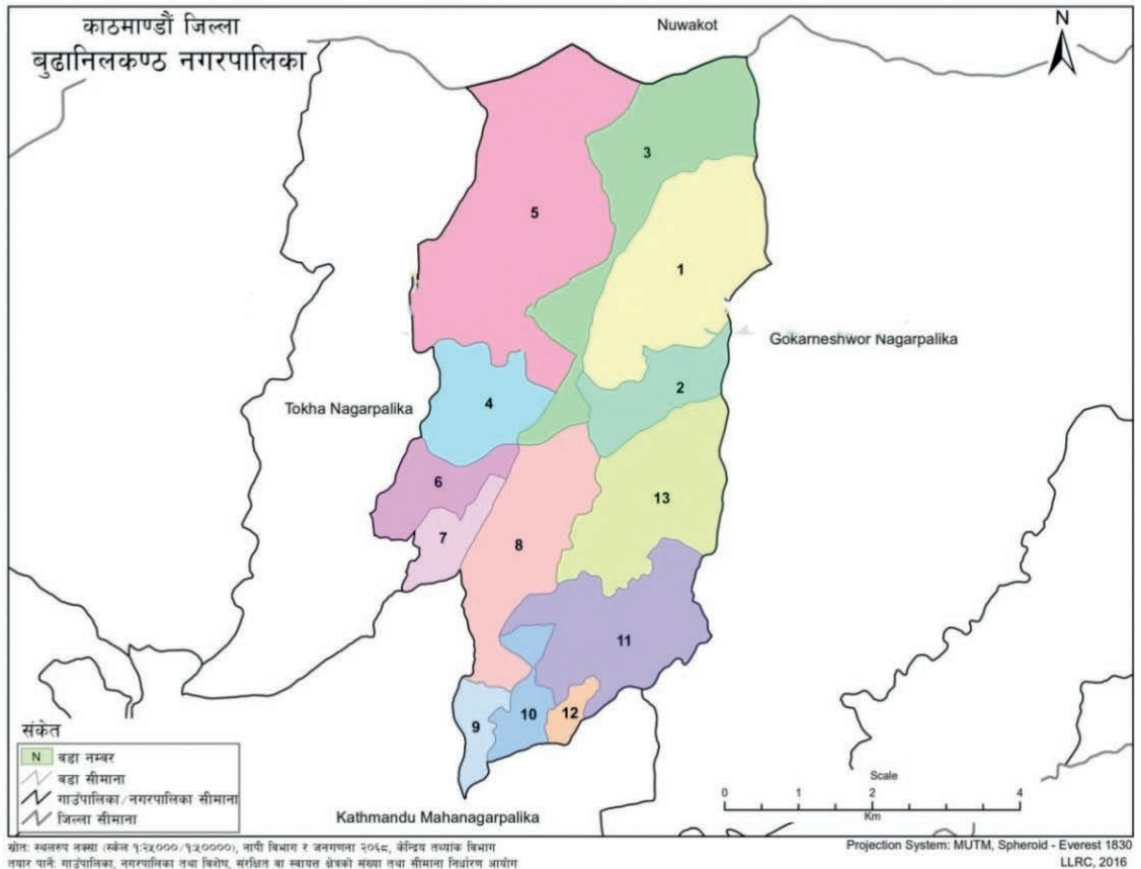
श्री विजया कु. न्यौपाने अधिकृत आठौं

९८४९२२३९९८

२.७. बूढानीलकण्ठ नगरपालिका

"स्वच्छ, शान्त, समृद्ध पर्यटकीय नगर बूढानीलकण्ठ"

बूढानिलकण्ठ नगरपालिका एउटा प्रसिद्ध धार्मिक सम्पदाको नामबाट नामकरण भएको देशकै महत्त्वपूर्ण स्थानीय सरकार हो। नेपालको राजधानी काठमाडौँका ११ वटा नगरपालिकामध्ये जनसङ्ख्याको आधारमा दोस्रो ठुलो (काठमाडौँ महानगरपालिकाबाहेक) यस नगरपालिकाको उत्तरतर्फ नुवाकोट जिल्लाको गाउँपालिकासँग जोडिएको शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज, दक्षिणमा काठमाडौँ महानगरको वडा नं. ३, ४, ६, ७ र टोखा नगरपालिकाको वडा नं. ४ धापासी रहेको छ। त्यस्तै, पश्चिमतर्फ टोखा नगरपालिका पर्दछ। पूर्वतर्फ गोकर्णेश्वर नगरपालिका र का.म.न.पा. वडा नं. ६ सँग जोडिएको छ। साविकका चपली भद्रकाली, विष्णुबूढानीलकण्ठ, खड्का भद्रकाली, महाँकाल, चुनिखेल र कपन गरी ६ गा.वि.स. मिलेर बनेको यस नगरपालिकामा वि.सं. २०६८ को जनगणनाअनुसार १,०७,९१८ जनसङ्ख्या रहेको र हाल करिब २ लाख जनसङ्ख्या बसोबास गर्दछन्। आवासीय क्षेत्र धेरै रहेको यस नगरलाई १३ वडामा विभाजन गरिएको छ।

उत्तरतर्फ शिवपुरी पर्वत शृङ्खला, हरियाली जङ्गल करिब ३ कि.मी. दुरीमा फैलिएको भिरालो भूभाग रहेको छ। दक्षिणतर्फ समथर उर्वर भूभाग रहेकोमा धेरै ठाउँ बाक्लो बस्तीले ढाकेको र केही खाली क्षेत्रहरूमा समेत क्रमशः नयाँ बस्तीहरू निर्माण हुने क्रममा रहेको छ। यस क्षेत्रबाट विष्णुमती, रूद्रमती, धोबीखोला, यज्ञमती जस्ता नदी, खोलाहरू प्रवाहशील छन्। बिचका केही भागहरूमा सार्वजनिक सामुदायिक जङ्गलहरू र सार्वजनिक जग्गामा रहेका परम्परागत

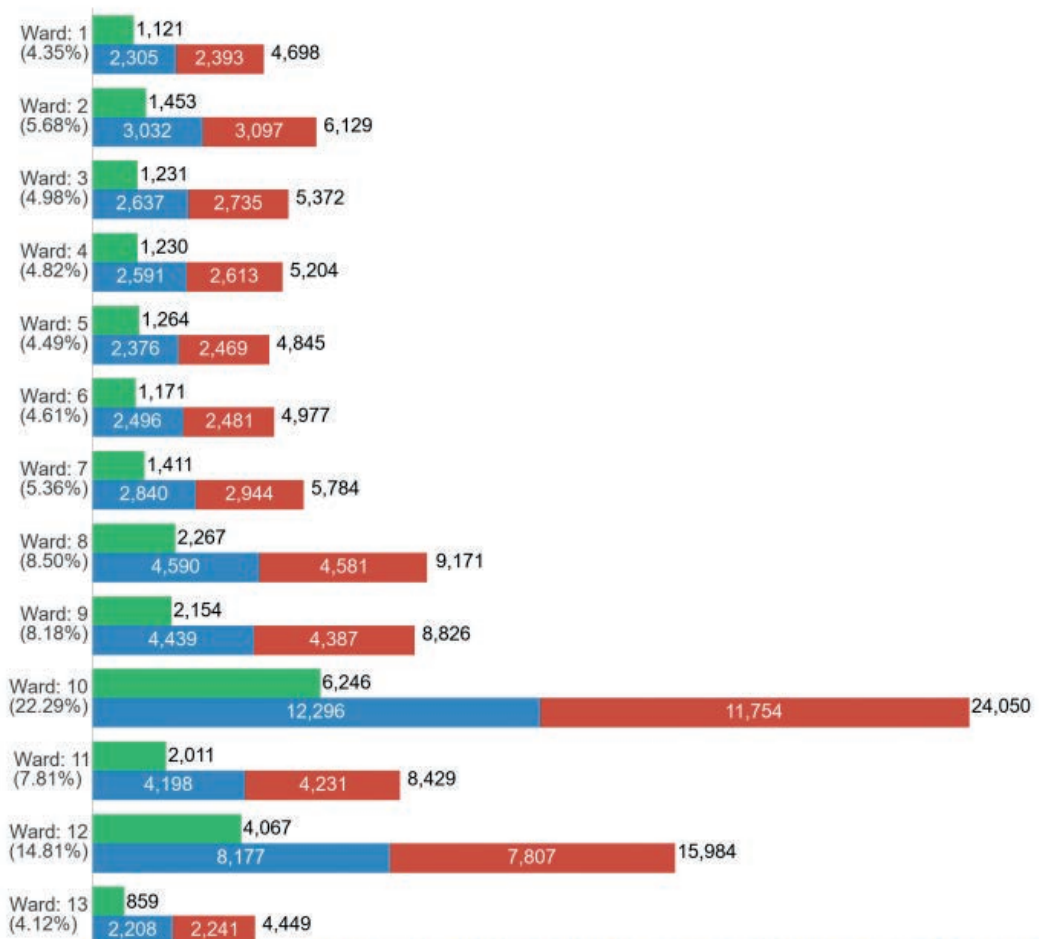
हरियाली क्षेत्रसमेत रहेका छन्। यस नगरपालिकाभित्र प्रसिद्ध बूढानीलकण्ठ मन्दिर, चण्डेश्वरी मन्दिर, रूद्रेश्वर, भद्रकाली, पञ्चकन्या, शिव, कृष्ण जस्ता देवदेवीका मन्दिरहरू रहेका छन्। बौद्धमार्गीहरूका चर्चित आनीगुम्बा लगायत बौद्ध मठहरू रहेका छन्। त्यस्तै, विभिन्न धर्मावलम्बीहरूका आस्थाका केन्द्रहरूसमेत रहेका छन्।

निर्वाचनपश्चात् गठन भएको नगर कार्यपालिकाले जनतालाई सुशासनको प्रत्याभूति दिने आफ्नो नीतिअनुरूप पहिलो बैठकबाट निर्णय गराई हाल संयुक्त स्थानमा सञ्चालन रहेका वडा कार्यालयहरूलाई यही श्रावण १ गतेबाट जनतालाई पायक पर्ने छुट्टा छुट्टै स्थानमा १३ वटा वडा कार्यालय स्थापना गरी सेवा प्रवाह गराउन प्रयत्न गरेका छन्।

वडागत जनसङ्ख्या

Budhanilkantha Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 107,918 [Male: 54,185 (50.21%), Female: 53,733 (49.79%)]
Households: 26,485 (4.07 persons per Household)

(Chart Creator/Analyst: Milan Karki | Copyright © NepalArchives.Com | Data Source: CBS, Nepal)

■ Male ■ Female ■ Households

विद्यालय विवरण

१. सामुदायिक विद्यालयहरू

S.N.	School Name	Ward No	Head Teacher	Head Teacher Number	Email add.
१	Jaya Bhadra Kali Adharbhut Vid.	१	Basudev Thapa	९८४१४१६१३१	bthapabhadrakali@gmail.com
२	Ganesh Ma V	२	Mim Kaji Shrestha	९८४१३१११५९	mimkajis@yahoo.com
३	Atma Bikash Pra V	३	Dharmaraj Thapa	९८४११८४६८५	atmabikash२०४५@gmail.com
४	Budhanilkantha Ma V	३	Dipak Karki	९८५१२५९०२६	dipakkarkisir@gmail.com
५	Shree Shreeram Basic School	४	JanukaDahal	९८४२०६५४३८	rajeshsir३९@gmail.com
६	Madan Ashrit Adarsha Adharbhut Vid	४	Rajaram Bhandari	९८४१५९१५५१	rajarambhandari८०@gmail.com
७	Pancha Kanya Ma V	५	Ram Lama	९८४९०१०९५०	panchakanya२०३७@gmail.com
८	Bal Bikash Samaj Adharbhut Vid	५	Dhorje Tamang	९८१८६४१३१	nefs८९@hotmail.com
९	BhadraKaliPrathamikVidhyalaya	६	Shanta Budhathoki	९८४९३३६४७७	shantabudhathokir@gmail.com
१०	Shree Mahankal Janajagriti Sec. School	८	Padam Bdr Thapa Magar	९८४१३३३०७६	padam०२८.pt@gmail.com
११	Bal Uddhar Secondary School	१०	Binod Pandit	९८५११४७८२७	binodpandit२०००@yahoo.com
१२	Pathivara Basic School	१०	Binod Acharya	९८५११२९४०३	acharyabinod०११@gmail.com
१३	Nepal Charter School	१०	Baburaja Panta	९८४१०४४२२५	baburajapanta@gmail.com
१४	Shree Yagyamati Ma V	११	Mukunda Budhathoki	९८४१८५७०६५	yagyamatischool@gmail.com
१५	Gram Sikshya Mandir Ma V	११	Rudra Koirala	९८५११४०३५४	gramshikshya२०१२@gmail.com
१६	Jana Jagriti Ma V	११	Ram Kaji K.C	९८४११६५९२७	janajagritisecondary@gmail.com
१७	Bal Kumari Basic School	१२	Indra Bahadur Rai	९८४२७७७३५२	balkumaribasicschool७७@gmail.com
१८	Jana Uddhar Secondary School	१३	Hare Ram Khatri	९८४१३८३८३९	hareramkhatri७@gmail.com
१९	Naulin Ma V	१३	Bishnukaji Shrestha	९८४१६८२६७१	bishnushr४५@gmail.com

धार्मिक तथा अन्य विद्यालयहरू

S.N.	School Name	Ward No	Head Teacher	Head Teacher Number
१	Budhanilkantha Mahila Vidyalyaya	३	Fibrani Sherpa	९८१३५३१२९२
२	Budhanilkantha Bed Bidhyashram (Dharmik)	३	Prakash Rupakheti	९८४१२०३७२९
३	Shree Arya Asanga Buddhist Secondary School (Dharmik)	११	Tashi Thundu Sherpa	९८१०१८०४००
४	Gram Sikshya Mandir Ma Vi Open School	११	Rudra Koirala	९८५११४०३५४

संस्थागत विद्यालयहरू

S.N.	School Name	Ward No	Head Teacher	Head Teacher Number	E mail add.
१	Aum School	१	Narad Prasad Bhandari	९८५११४५०६४	sanjaynagarkoti११@gmail.com
२	St. Xavier's English Academy	१	Raj Kumari Shrestha	९८५१०२६३२८	rdpanta१९@yahoo.com
३	Himalayan Happy Children Academy	१	Ram Kumar Rai	९८४१४१९२०८	nepalschool०२@gmail.com
४	Jeevan Jyoti School	१	Joiakim Rai	९८४१३०२८८३	jeevanjyotischool७७७@gmail.com

S.N.	School Name	Ward No	Head Teacher	Head Teacher Number	E mail add.
५	Little Lite Montessori School	१	Anjali Shrestha	९८१८१५७६८८	
६	Diamond EBS	२	Janak Malla Thakuri	९८५११३६४८३	diamondemhsschool@gmail.com
७	Purple Turtle Pre School	२	Juna Manadhar	९८४९७३८९८७	
८	Budhanilkantha Model Comm. Academy	२	Mohan Bhatta	९८४१६६३६०३	budhanilkanthamodel@gmail.com
९	Little Moon English Academy	२	Manas Niroula	९८६०२१५५७०	lmeacademy७५@gmail.com
१०	Victor Hugo Manjushree Vidyapith	२	SaruKhakurel	९८४१११३३४९	sarukhakurel@gmail.com / vhmavi@gmail.com
११	Snowlands Ranag Light of Education School	२	Pema Dolma Gurung (Yubaraj Rai)	९८५१२३०९९७	norchhokinvestment१@gmail.com
१२	Sunrise EBS	२	Bhim Prasad Acharya	९८६१४५२३८६	sunriseboardingschoolnepal@gmail.com
१३	Budhanilkantha Aashram School	३	Pushpa Raj Adhikari	९८५१११५२९२	ashramschool१९८९@gmail.com
१४	Bal Bikas Boarding High School	३	Mahesh Kumar Shrestha	९८५१२२२२७७	bal.bikas.school@gmail.com
१५	Dhrubatar English School	३	J.S. Poudel	९८५१०९७१२६	dhrubataraschool@gmail.com
१६	Himalaya Boarding School	३	Khem Raj Ghimire	९८५११३२८४६	khemghimire२९@gmail.com
१७	Angels Home	३	Janak Thapa	९८५१०८४९९३	
१८	Pinal Pre School	३	Sushma Aryal Adhikari	९८४१९७३३०१	
१९	Budhanilkantha Kind. (Euro Montessori)	३	Sumnima Rai	९८५१०४१४६५	
२०	Tiny tose Montessori School	३	Rama Dahal	९८६०३४२१२१	
२१	National Blooming Academy	४	Sharmila Kunwar	९८४१२७४९३६	jagatshekhhardhakal@gmail.com
२२	Nawa Gyanbhumi Boarding H. School	४	Pradeep Kattel	९८५११७४०३७	amritregmi९८@gmail.com/ pkpallav@yahoo.com
२३	Three Star Academy	४	Pradip Shrestha	९८४१३१९३९९	tsa२०७०@hotmail.com
२४	Hello Kids Academy	४	Parbati Karki	९८४९३५०२२४	
२५	Rishikul Bidhya Niketan	४	Tek bahadur karki	९८४९६४४३२६	rads१२३४.rk@gmail.com
२६	Mअन्य Castle School	४	Anjeeta Gautam	९८४९७३०६०३	
२७	Budhanilkantha Aavashiya EBS	५	Hom Nath Acharya	९८५१२४८८७३	principal@bnks.edu.np/office@bnks.edu.np
२८	Bishnu Budanilkantha EBS	५	Shyam Malla Thakuri	९८५१०१५५८०	
२९	Shristi Gyan Secondary School	५	Bhuwan Khatri	९८५११६२२१८	meninasdonepal@hotmail.com
३०	Fusion Academy	५	Krishna Bhandari	९८५१२००१४४	ksbhandari३२@gmail.com
३१	Mअन्य Lap Montessori School	५	Sunita Pandit	९८४१५७१४६७	
३२	Palyul ling Daliki school	५	Pramila Khatri Pun	९८४१७८६५४४	pkhatripun@gmail.com
३३	Tiny Corners Montessori School	५	Gitanjali Pradhan	९८४१७५४९१७	
३४	Spark Educare Foundation	६	Binod Thapa	९८५१२४९३२९	
३५	JB Memorial EBS	६	Roshan Kumar Thapa	९८५१०९५६५२	jbschool६@gmail.com
३६	Euro School	६	Sailaja Adhikari	९८५१०५४६१६	admin-officer@euroschool.edu.np
३७	Imperial World School	६	Suman Lama	९८४१२४२९६६	principal.iwschool@gmail.com
३८	Bhakti International Academy	६	Shankar Prasad Bhatta	९८४१७२०८१२	bhathanabaraj४४४@gmail.com
३९	Prime Pathsala	६	Dipak Thapa	९८४९४१७५८१	
४०	Morgan International School	६	Dipendra Bhandari	९८५१०२२६९६	morganinternationalschool@gmail.com
४१	Vaatsalya Pre School	६	Urbasi Bhattarai	९८४३२४३६०७	

S.N.	School Name	Ward No	Head Teacher	Head Teacher Number	E mail add.
४२	St. Joseph's English Academy	७	Dambar Singh KC	९८४९१०२३९९	sdrkc५२@gmail.com
४३	Trungram International Academy	७	Uttam Raj Thapa	९८५१०९८८६६	trungramacademy@gmail.com
४४	Bhadrakali English Medium School	७	Acchut K.C.	९८२३५३२९६९	bnapa०३४@gmail.com
४५	Gyan Chakshyu EBS	७	Purnananda Khanal	९८५११७१०५७	surajpangeni५५@gmail.com
४६	Shristi EBS	७	Sunil Dhungana	९८४३१०७८४५	
४७	Manjari Secondary School	७	Tika Gautam	९८४३२७०८००	manjary.glory@gmail.com
४८	David RaJan Memorial English School	८	RajanBiswokarma		drschoo२०१३@gmail.com
४९	Little Hands School	८	Sabita Manandhar	९८४१५७१६९८	
५०	Decasa International Mont. Pre School	८	Neeru Bhandari	९८४३८०१५३९	
५१	Amar Deep EBS	८	Amar Bdr. Timalisina	९८४१२१०४६३	romishramesh@gmail.com
५२	National United School	८	Shayara Hamal	९८५१२१४९५३	nusnepal@gmail.com
५३	Blossom Co-Ed Academy	८	Purnika Chettri	९८४९०४७८३१	
५४	Valley Public High School	८	Krishna Prasad Adhikari	९८५१०४४२४८	valleypublicschool२०५०@gmail.com
५५	Anita Milan International Academy	८	Shishir Adhikari	९८४१४००६४७	
५६	Eurasian School	८	Kewal Bahadur Darjee	९८६०१३५७२३	enmaunik१५@gmail.com
५७	Muna Montessori Day Care	८	Mithila Adhikari	९८४२५८०७५३	
५८	Manoram Pre School	९	samjhana kc	९८५१०९०७६१	
५९	Rising Star Boarding School	९	Krishna Bohora	९८५१२२६९१८	
६०	Sypres Public School	९	Shashi KC	९८५१०२९४४९	sypres२०००@gmail.com
६१	Brainland Academy	९	Paras Mani Dahal	९८५१११६१३०	dahalprashant०१@gmail.com/ brainlandacademy००१@yahoo.com
६२	Neighborhood EBS	९	Madhav Raj Shiwakoti	९८५१०९५५७८	mrsiwakoti@hotmail.com
६३	Lumbini Begineers Academy	९	Arun Pradhan	९८४१९२२४६०	lumbinischool०७५@gmail.com
६४	Saint Devi's Academy English School	९	Rajesh Dhakal	९८४१४६७९७४	sda४०१५०७८@gmail.com
६५	National Ideal Boarding High School	९	Dev Narayan Mahato	९८४१२७५३३४	nibs.college१२३@gmail.com / dnmahato८१@gmail.com
६६	Bigyan English Boarding High School	९	Anil Khatri	९८४३७११९१४	khatrianil८@gmail.com
६७	KaasthamandapVidhyalaya	९	Shiba Thapa	९८४१४२२०९२	infokv@gmail.com
६८	Loyalty Academy	९	Yogesh Chandra Bikram Sambahampha	९८१५९७३२७६	loyaltyacademy२०६०@gmail.com
६९	Baalaark EBS	१०	Rukmani Timalisina	९८५१०९७२७३	
७०	Happy Kids Montessory Home	१०	Krishna Bohora	९८५१२२६९१८	
७१	Brainy Kids Pre School	१०	Anshu Lama	९८४३३३०४६९	
७२	Future Star Montessori Home	१०	Lil Gurung	९८१३९०३९९९	
७३	Motherhood Child Care Centre	१०	Munapandeythapa	९८४११०८३१३	
७४	Life Skills School	१०	Shanta Khadka	९८४१५१०२५०	
७५	Daffodil Boarding School	१०	Ashok Shrestha	९८४१७०१६०७	daffodil२०६५@yahoo.com
७६	Yuyutshu English School	१०	Baburam Bhattra	९८४१२६५२३२	yes२०५३@yahoo.com
७७	Reliance International Academy	१०	Khem Lal Bhusal	९८५१०७९५६८	info.ria.edu@gmail.com
७८	Reliance Co-ed School	१०	DasharathGyawali	९८४१२९४९७३	panchakanya२@gmail.com

S.N.	School Name	Ward No	Head Teacher	Head Teacher Number	E mail add.
७९	Mount Everest EBS	१०	Ganga Chimariya	९८४१४६६४७१	schoolmounteverest@gmail.com
८०	Trinetra Vidya Niketan	१०	Lekh Jung Khatri	९८४९२३५८८४	lekhjangk@gmail.com
८१	Bibhuti Pragya Niketan	१०	BhismaDhakal	९८४१२०५५६६	dhakalbhishmaraj@gmail.com
८२	Selestiyal Homes EBS	१०	SuvashThapaliya	९८६०९०७५०२	
८३	Jugal English Medium School	१०	Bibek Binayee	९८४१४४६५४४	jugal.eng.me.school@gmail.com
८४	Mandu Academy	१०	Nirmal Pokharel	९८४१११६८९६	nirmal_pokhrel@yahoo.com
८५	Tirupati English Boarding High School	१०	Tenjee Bhotia	९८६९३२२२३६	tirupatischool१२३@gmail.com
८६	Princeton Academy	१०	Ganga Devi Ghimire	९८४१९३५८४३	princeton_school०१@hotmail.com
८७	Fairy Land International School	१०	Bishnu Chandra Adhikari	९८५१०९५०३५	fairylandinternationalschool@gmail.com
८८	Reliance Public School	१०	Dilip Nepal	९८४१३९७८७१	info.rps.school@gmail.com
८९	Reliance Kids Home	१०	Nandu Kushwaha	९८६००४४६५३	rbcl२०१०@gmail.com
९०	Joseph High School	१०	Rita Sundas	९८४३३१३४७४	hamrojoseph@yahoo.com/ surya५९२१९@gmail.com
९१	New Millennium School	११	Saraswati Shrestha	९८५११९९३०३	ssaraswoti@nma.edu.np
९२	Gyan Prakash Academy	११	Murari Chalise	९८५११६६९३७	gyan२०६२@gmail.com
९३	Batika Montessori	११	ChhayaAryal	९८४१६९८०७७	
९४	Mount Kailash Awasiya Ma.Vi.	११	Rajshwar Tiwari	९८५११११८३४	mountkailashktn@gmail.com
९५	Dikshalaya Nepal Foundation	११	Durga Prasad Dahal	९८४९२२५२३८	dikshalayanepal@gmail.com/ dahaldrp@gmail.com
९६	Sharada Academy	११	Jhabi Rai	९८४३३१५३०६	jhabirai१२३@gmail.com
९७	Manjughoksha Academy	११	dhoomsanggodup	९८४१४२२०७२	bhoomsang@gmail.com
९८	Samten Memorial EBS	११	Shakti Nepal	९८४१९५९७४४	
९९	Happy Kids Kinder Garden	१२	Sita Nagarkoti	९८४३५९४४४९	
१००	Tri Jyoti EBS	१२	Bhola Prasad Poudyal	९८५१०१७२२०	trijyotishool@gmail.com
१०१	Little Moon High School	१२	Murari Bhandari	९८४१३१५५५१	moon.bhandari@gmail.com
१०२	Prashanti Shikshya Sadan	१२	Samir Bastola	९८५१०३५८६०	samir३३१९९०@gmail.com
१०३	Pioneer Public School	१२	Rajan Shrestha	९८५११७७७८३	flowerybirth@gmail.com
१०४	Moonlight School	१२	Subaskoirala	९८४१८६५९५९	
१०५	Bodhi Sadan Secondary School	१२	Mahesh Kumar Poudyal	९८४१२२५७९३	bodhisadan@gmail.com
१०६	Nava Manjushree Secondary School	१२	Rishi Nath Adhikari	९८५१२७८१००	navamanjushree०१@gmail.com
१०७	Pushpalal Memorial Secondary School	१२	Narayan Babu Timsina	९८५१००९३९४	१४९६८८०५@gmail.com
१०८	Ghataraj Memorial School	१२	Dr. Rajesh Raj Bhattarai	९८४१३१४६५७	budhailkantha१४@gmail.com
१०९	Sital Batika Pre School	१२	Sital Thapa	९८४१८०१३८९	
११०	Harmony Kids School	१३	Laxmi Thapa	९८४१४१७८३६	
१११	Peak Point Academy	१३	Binaya Shrestha	९८५१०१५२०९	peakpoint२०६०@gmail.com
११२	Shishu Milan English School	१३	Budha Golay	९८४१६६०७१४	shishu२०४९@gmail.com
११३	Nawapur Children Home English Medium School	१३	Ishwor KC	९८४३२५३२७४	
११४	Vedvyas Bidhyashram Boarding School	१३	Bijay Neupane	९८५१२३३३३५	vedvyasboardingschool@gmail.com

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या						आवश्यक दरवन्दी				पुलमा रहने दरवन्दी सङ्ख्या				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने		जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी		जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण									
प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२	
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	
११४	१७	३१	२३	२२	१६	१०	८८	६२	५८	१५	४३	०	०	०	८	२०	५	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	

दरवन्दी मिलानको क्रममा बूढानीलकण्ठ नगरपालिकामा प्राथमिक तहको १० दरवन्दी खुद पुलमा रहेकोमा ४ दरवन्दी कट्टी भई ६ दरवन्दी पुलमा रहेको अवस्था छ ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	२६४६	३१६०	५८०६	१७४	२११	३८५	१३६५	१६४५	३०१०	८४५	९८९	१८३४	२५४	३०९	५६३
कक्षा १	१३८२	१७८८	३१७०	९६	१२०	२१६	६६३	८७१	१५३४	४७७	५८५	१०२२	१८६	२०९	३९५
कक्षा २	१३७०	१७६५	३१३५	६६	१२२	१८८	६८९	८५९	१५४८	४७९	६०७	१०८६	१३५	१७७	३१२
कक्षा ३	१४१६	१७६९	३१८५	१०२	९९	२०१	६८३	८५५	१५३८	४८७	६४३	११३०	१४४	१७२	३१६
कक्षा ४	१३८६	१८२१	३२०७	७६	९५	१७१	६६०	८४१	१५०१	५०४	६७८	११८२	१४६	२०७	३५३
कक्षा ५	१४२०	१६३३	३०५३	९१	८३	१७४	६८७	७८४	१४७१	५२०	६२१	११४१	१२२	१४५	२६७
१-५ जम्मा	६९७४	८७७६	१५७५०	४३१	५१९	९५०	३३८२	४२१०	७५९२	२४२७	३१३४	५५६१	७३३	९१०	१६४३
कक्षा ६	१३७४	१६७१	३०४५	६५	७५	१४०	६८०	८०६	१४८६	२६९	६५७	११७४	११२	१३२	२४४
कक्षा ७	१३८६	१६१९	३००५	६९	८०	१४९	७०९	७९३	१५०२	४११	६२३	११३४	९७	१२३	२२०
कक्षा ८	१४०६	१६९७	३१०३	६२	८३	१४५	६९९	८०४	१५०३	९८	६७६	१२२७	९२	१३२	२२४
६-८ जम्मा	४१६६	४९८७	९१५३	१९६	२३८	४३४	२०८८	२४०३	४४९१	७७८	१९५६	३५३५	३०१	३८७	६८८
१-८ जम्मा	१११४०	१३७६३	२४९०३	६२७	७५७	१३८४	५४७०	६६१३	१२०८३	३२०५	५०९०	९०९६	१०३४	१२९७	२३३१
कक्षा ९	१३९५	१६४२	३०३७	६७	७५	१४२	६७३	७९०	१४६३	८१२	६५७	११९७	११४	१२०	२३४
कक्षा १०	१३३२	१५७३	२९०५	७०	७४	१४४	६५३	७४३	१३९६	६५८	६४३	११५९	९३	११२	२०५
९-१० जम्मा	२७२७	३२१५	५९४२	१३७	१४९	२८६	१३२६	१५३३	२८५९	१४७०	१३००	२३५६	२०७	२३२	४३९
कक्षा ११	४८४	४६१	९४५	३६	३४	७०	२५९	२४८	५०७	१६६	१५५	३२१	२३	२४	४७
कक्षा १२	५१४	४३१	९४५	३२	१४	४६	३०१	२४२	५४३	१६५	१६१	३२६	१६	१४	३०
११-१२ जम्मा	९९८	८९२	१८९०	६८	४८	११६	५६०	४९०	१०५०	३३१	३१६	६४७	३९	३८	७७
९-१२ जम्मा	३७२५	४१०७	७८३२	२०५	१९७	४०२	१८८६	२०२३	३९०९	१८०१	१६१६	३००३	२४६	२७०	५१६
कुल जम्मा	१४८६५	१७८७०	३२७३५	८३२	९५४	१७८६	७३५६	८६३६	१५९९२	५००६	६७०६	१२०९९	१२८०	१५६७	२८४७

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राप्ति	२२८६	२७२३	५००९	११८	१३५	२५३	११६७	१४२७	२५९४	७८७	९००	१६८७	२१३	२६१	४७४
कक्षा १	११०९	१४१७	२५२६	४९	६३	११२	५२४	६४७	११७१	३९९	५३४	९३३	१३७	१७०	३०७
कक्षा २	१०७१	१४०९	२४८०	३३	५३	८६	५२७	६७५	१२०२	४०८	५४१	९४९	१०२	१४०	२४२
कक्षा ३	११५१	१४३१	२५८२	६७	५३	१२०	५२७	६६१	११८८	४४२	५७२	१०१४	११५	१४५	२६०
कक्षा ४	१०९२	१५३३	२६२५	४४	५५	९९	४८२	६६६	११४८	४४५	६२७	१०७२	१२१	१८५	३०६
कक्षा ५	११२०	१३२६	२४४६	४७	४१	८८	५११	५९६	११०७	४५७	५६२	१०९९	१०५	१२७	२३२
१-५ जम्मा	५५४३	७११६	१२६५९	२४०	२६५	५०५	२५७१	३२४५	५८१६	२१५१	२८३६	४९८७	५८०	७६७	१३४७
कक्षा ६	१०८१	१३५२	२४३३	३६	३९	७५	५०७	६०७	१११४	४५०	५९५	१०४५	८८	१११	१९९
कक्षा ७	१०५५	१३२३	२३७८	३९	५३	९२	५०६	६०९	१११५	४२६	५५५	९८१	८४	१०६	१९०
कक्षा ८	१०७५	१२९७	२३७२	३५	३९	७४	४७५	५७७	१०५२	४८२	५७३	१०५५	८१	१०७	१८८
६-८ जम्मा	३२११	३९७२	७१८३	११०	१३१	२४१	१४८८	१७९३	३२८१	१३५८	१७२३	३०८१	२५३	३२४	५७७
१-८ जम्मा	८७५४	११०८८	१९८४२	३५०	३९६	७४६	४०५९	५०३८	९०९७	३५०९	४५५९	८०६८	८३३	१०९१	१९२४
कक्षा ९	१०४७	१२७८	२३२५	२७	४६	७३	४७४	५६८	१०४२	४५२	५६६	१०१८	९४	९८	१९२
कक्षा १०	१००८	१२७०	२२७८	३८	४५	८३	४७०	५५८	१०२८	४२८	५६४	९९२	७२	१०२	१७४
९-१० जम्मा	२०५५	२५४८	४६०३	६५	९१	१५६	९४४	११२६	२०७०	८८०	११३०	२०१०	१६६	२००	३६६
कक्षा ११	९८	१०७	२०५	४	०	४	४३	६७	११०	४५	३८	८३	६	२	८
कक्षा १२	१८१	१६५	३४६	७	१	८	९५	९४	१८९	७४	६८	१४२	५	२	७
११-१२ जम्मा	२७९	२७२	५५१	११	१	१२	१३८	१६१	२९९	११९	१०६	२२५	११	४	१५
९-१२ जम्मा	२३३४	२८२०	५१५४	७६	९२	१६८	१०८२	१२८७	२३६९	९९९	१२३६	२२३५	१७७	२०४	३८१
कुल जम्मा	११०८८	१३९०८	२४९९६	४२६	४८८	९१४	५१४१	६३२५	११४६६	४५०८	५७९५	१०३०३	१०१०	१२९५	२३०५

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

स्वक	कक्षा																														
	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०			
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	
उत्तीर्ण	९३.१	९५.२	९४.३	९४.६	९४.५	९४.५	९५.४	९५.३	९५.३	९३.१	९३.२	९३.२	९५	९४.४	९४.७	९५.१	९३.६	९४.३	९४.९	९५	९४.५	९४.७	९३.६	९४.६	९४.९	९५	९५	९५	९८.५	९८.५	९८.५
दोहो-याउने दर	२.२	१.३	१.७	०.६	०.५	०.५	०.८	०.७	०.१	०.४	०.२	०.२	०.५	०.४	०.२	०.५	०.४	०.४	०.३	१.९	०.८	१.३	१.७	१.३	१.५	१.५	०	०	०	०	०
छोड्ने दर	४.७	३.५	४	४.९	५	५	४.९	३.९	४	६.८	६.४	६.६	४.८	५.९	५	४.७	५.९	५.४	४.९	४.५	४.६	४.६	३.३	३.८	३.५	३.५	३.५	३.५	३.५	३.५	

बूढानीलकण्ठ नगरपालिकाको साक्षरता स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर										२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति							
साक्षर जनसङ्ख्या									साक्षरता प्रतिशत								
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जान्ने	निरक्षर जनसङ्ख्या			साक्षरता प्रतिशत	बाँकी निरक्षर	साक्षर घोषणा भएको मिति	
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा			पुरुष	महिला	जम्मा				
४५९८०	३९१०९	८५०८९	६०६	८३२	१४३८	४६५८६	३९९३३	८६५९९	८४८९.	१४३.	३६००	१०२०५	१३८०५	१९८३९४	१९६८४९	१५५३	२०७६।१।१८

सम्पर्क

ठेगाना : हात्तीगौडा, काठमाडौं

फोन : +९७७-०१-४३७२७२५

फ्याक्स :

इमेल : budhanilkanthamun@gmail.com

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

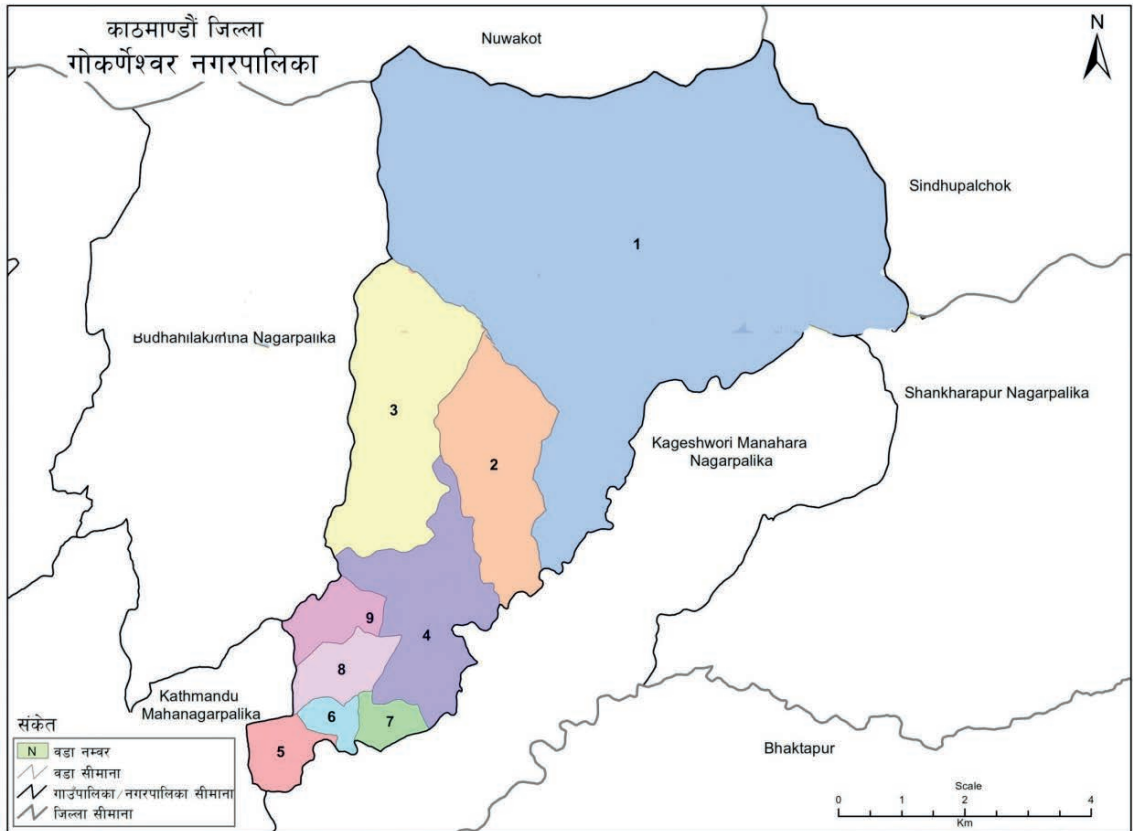
श्री जगन्नाथ (ज्ञवाली) उपाध्याय अधिकृत दसैं ९८४९०६०१६० gyawaliyu@yahoo.com

श्री इन्द्र दाहाल अधिकृत आठौं ९८५१०६६६१७ idahal९५@gmail.com

२.८. गोकर्णेश्वर नगरपालिका

"सांस्कृतिक धरोहरसहितको समृद्ध सहर !
धार्मिक, मौलिकता र विशिष्ट अस्तित्व बोकेको गोकर्णेश्वर नगर" !!

राजधानी काठमाडौंको उतार पूर्वमा अवस्थित ५८.५० वर्ग कि.मी. क्षेत्रफल ओगटेको यस गोकर्णेश्वर नगरपालिका नेपाल सरकारको मिति २०७१ मङ्सिर १६ गतेको निर्णयबाट साबिक सुन्दरीजल, नयाँपाटी, बालुवा, गोकर्ण र जोरपाटी गाविसहरूलाई समेटेी स्थापना भएको नगरपालिका हो । यस नगरपालिकाको नामङ्कन हाल वडा नं. ४ मा अवस्थित श्री गोकर्णेश्वर महादेव मन्दिरको नामबाट भएको छ । सुरु घोषणा हुँदाको बखत १६ वटा वडाहरूमा विभाजन गरिएको यस नगरपालिकाका वडाहरू नेपाल सरकारको मिति ०७३ फागुन २६ गतेको स्थानीय तह घोषणा र पुनःसंरचनापश्चात् नगरपालिकाअन्तर्गत ९ कायम भई यसको केन्द्र जोरपाटी तोकिएको हो ।

स्रोत: स्वरूप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:५००००), मापि विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रित तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, सरलित वा स्वायत्त क्षेत्रको संघा तथा सीमाना निर्धारण आयोग
Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

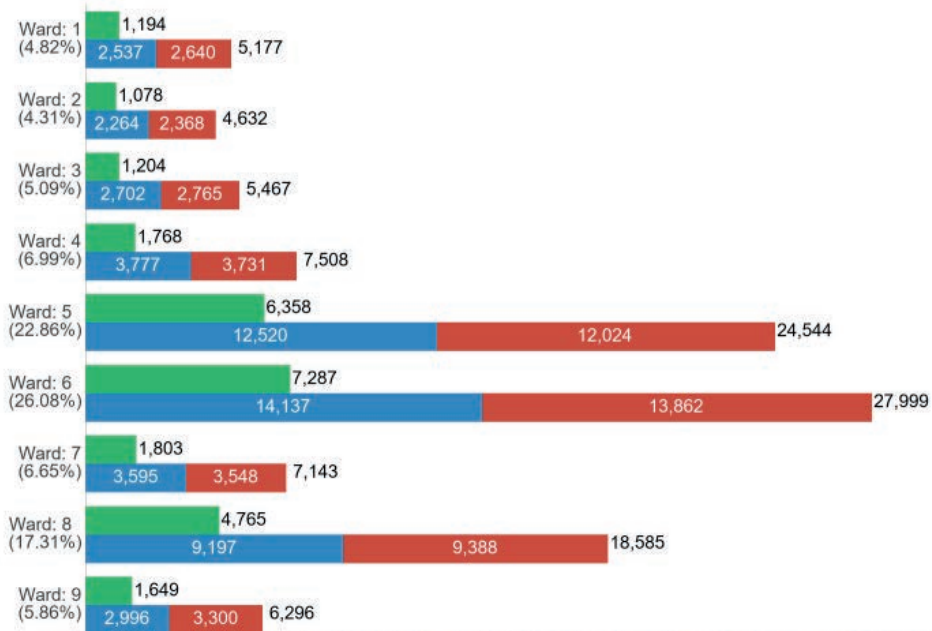
यस नगरपालिकाको पूर्वमा केशवरी मनोहरा नगरपालिका र सिन्धुपाल्चोक जिल्ला, पश्चिममा काठमाडौं महानगरपालिका, उत्तरमा नुवाकोट र सिन्धुपाल्चोक जिल्ला तथा दक्षिणमा काठमाडौं महानगरपालिका र केशवरी मनोहरा नगरपालिका पर्दछन् । २०६८ सालको राष्ट्रिय जनगणनाअनुसार यस नगरपालिकाको जनसङ्ख्या १,०७,३५१ रहेकोमा हालको वृद्धिलाई दृष्टिगत गर्दा यहाँको जनसङ्ख्या एक लाख पचास हजारभन्दा बढी भएको अनुमान गर्न सकिन्छ । भौगोलिक विविधता, आफ्नै छुट्टै मौलिकता, ऐतिहासिक धार्मिकस्थल, पवित्र वागमती नदीले सुशोभित यस नगरपालिकाको भूबनोटमा टार, बेसी, भीरपाखा, फाँट र जङ्गल आदिको समिश्रण रहेको छ ।

यो नगरपालिकाले शैक्षिक सत्र २०७६ देखि आधारभूत तहको कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्मकै स्थानीय पाठ्यक्रम तयार गरी कक्षा १ देखि ८ सम्मकै स्थानीय पाठ्यपुस्तक (मेरो गोकर्णेश्वर, कक्षा ५ र हाप्रो गोकर्णेश्वर, कक्षा ६-८) लागु गरिसकेको छ । ७५३ पालिकामा सबभन्दा पहिला १-८ को पाठ्यक्रम तयार गरी १-८ कै स्थानीय पाठ्यपुस्तक लागु गर्ने एकमात्र पालिका भएको छ ।

वडागत जनसङ्ख्या

Gokarneshwor Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 107,351 [Male: 53,725 (50.05%), Female: 53,626 (49.95%)]
Households: 27,106 (3.96 persons per Household)

(Chart Creator/Analyst: Milan Karki | Copyright © NepalArchives.Com | Data Source: CBS, Nepal)

Male Female Households

विद्यालय विवरण

(क) सामुदायिक विद्यालय विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	अनुमति कक्षा	प्र.अ. को नाम	मोबाइल नं.	वि.व्य.स. अध्यक्ष	मोबाइल नं.
१	बाघद्वार आधारभूत विद्यालय	१	१-३	सन्जय लामा	९८६१२३५३७४	राम मानन्धर	९८५१०६१८५६
२	सुन्दरीजल आधारभूत विद्यालय	१	१-५	प्रकाश कर्माचार्य	९८४१४९६८३९	नानीमाया तामाङ	९८१३२४७८४२
३	ईश्वरी आधारभूत विद्यालय	१	१-८	मधुप्रसाद सिंखडा	९८४१५२२०२२	दीपबहादुर तामाङ	९८२८८१२७६२
४	ओखेनी माध्यमिक विद्यालय	१	१-१२	श्रीराम सिंखडा	९७४१०२४६५५	राम मानन्धर	९८५१०६१६५६
५	रामजानकी आधारभूत विद्यालय	१	१-८	साधुराम फुयाल	९८५१०३३६९९	तीर्थबहादुर तामाङ	९८४९६७०९५६
६	भीमदेव आधारभूत विद्यालय	२	१-८	सीतामाया योञ्जन	९८४९४९९१७४	श्रीकृष्ण ज्योति	९८५१०३२४१४

७	बालसुधार माध्यमिक विद्यालय	२	१-११	हेमराम धिमिरे	९८४११२७८२७	राजकुमार पण्डित क्षेत्री	९८५१०८३७१४
८	तारेभीर आधारभूत विद्यालय	३	१-७	शिवहरि भण्डारी	९८४१४६६५७६	लक्ष्मणवहादुर लामागोले	९८४१५७१७९६
९	ग्रामसुधार आधारभूत विद्यालय	३	१-८	गोपालप्रसाद धमला	९८४११३०६८८	इन्दिरा सापकोटा	९८४१३२११००
१०	देवी बालसुधार मा.वि.	३	१-१०	सीताराम गिरी	९८४१५२१९०४	जयराम विष्ट	९८४१२५३३०१
११	सुन्ताखान माध्यमिक विद्यालय	३	१-१०	भलकप्रसाद अधिकारी	९८४३०४५६३०	उद्वव विष्ट	९८५१०७२१३९
१२	गोकर्ण माध्यमिक विद्यालय	४	१-१२	सुस्मिता कार्की	९८५१२३२२८९	श्रीकृष्ण श्रेष्ठ (जेष्ठ सदस्य)	९८६१९२७५३०
१३	सहयोगी मा.वि./क्याम्पस	४	१-१२	निर्माणकुमार न्यौपाने	९८४१३१५३२४		
१४	खगेन्द्र नवजीवन विशेष शिक्षा मा.वि.	६	१-१२	राघवप्रसाद दवाडी	९८५१०११८१२	रमेश अर्याल	९८४१४११७५७
१५	चामुण्डा मा.वि. (नमूना विद्यालय)	६	१-१२	यादवप्रसाद पौडेल	९८४१३१३२६४	दीपककुमार भण्डारी	९८५१०४२००३
१६	अरुणोदय माध्यमिक विद्यालय	९	१-१२	कृष्णप्रसाद नेपाल	९८५१११३५६६	दीपक रिसाल	९८५१०२५६९३

(ख) संस्थागत विद्यालय विवरण

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	अनुमति कक्षा	संस्थापक/प्रिन्सिपल/सम्पर्क व्यक्तिको नाम	मेबाइल नं.	विद्यालयको फोन नं.	कैफियत
१	ड्याफोडिल पब्लिक स्कुल	१	१-११	माया लामा	९८४१५५२२९८५	०१-४८०१०९५	
२	जिनिअस इङ्लिस स्कुल	१	१-१०	रमा पोखरेल रवीन्द्र रोकाय	९८४१४९५७८६ ९८४११७६७८७	०१-४८००१४७	
३	स्वत बाराही स्कुल	१	१-१०	राजेन्द्र श्रेष्ठ कुमार अर्याल	९८४९०१८२४८ ९८४१०१८२४८	०१-४८००७७४	
४	कृण्डलिनी स्कुल	२	१-१०	पुष्पलाल देवकोटा	९८४९६४७०५७	०१-४८००१०७	
५	हिमश्रृंखला एकेडेमी	२	१-१०	नारायणभक्त श्रेष्ठ	९८४१२०१९१६	०१-४८००५८९	
६	चण्डिकाश्वरी इङ्लिस मा.वि.	२	१-१०	यूरी सिजापती	९८६००८७८९२	०१-४८००४८१	
७	कन्साइन्स इङ्लिस एकेडेमी	२	१-५	पासाड लामा	९८४१२६४२९१	०१-४८००२७३	
८	नव सुन्ताखान मा.वि.	३	१-१०	सुदर्शन थापा	९८५१०३७२७८	०१-४८००९५५	
९	पिस एन्जल्स स्कुल	३	१-६	राजेशकुमार विष्ट	९८४१३२९८५७	-	
१०	स्वर्ण शिक्षा इङ्लिस स्कुल	४	१-१०	गोविन्दवहादुर श्रेष्ठ	९८५१११३१६३	०१-४८००३०६	
११	नामग्याल मा.वि.	४	६-१२	छिमे दोर्जे लेखनाथ गुरुङ	९८१३६२२१४९ ९८४१३०६८४९	०१-४८००९०६	
१२	बल्ड्युथ इङ्लिस स्कुल	४	१-११	निराजन सेढाई कविता सुवेदी	९८५११४११०२ ९८४१०२७०११	-	
१३	उत्तरवाहिनी बोर्डिङ स्कुल	४	१-१०	जानलाल श्रेष्ठ प्रेम श्रेष्ठ	९८५१०६७०३५ ९८५११५११५०	०१-४८०१०२०	
१४	गोकर्णेश्वर लाइट एकेडेमी	४	१-१०	सौर्यनाथ आचार्य	९८५१०२५८६४	०१-५१३४०७५	
१५	गोकर्णेश्वर महादेव मा.वि.	४	१-११	चन्द्रप्रसाद पौडेल	९८५१००२१४०	०१-४८०१११२	
१६	शुभकामना स्कुल	४	१-३	सुमित्रा धिमाल	९८५१०५८१११	०१४८००५४८	
१७	पर्ल्स इङ्लिस एकेडेमी	५	१-१०	अमृता सापकोटा	९८४१७५१३६६	०१-४९१२५५३	
१८	इष्ट पोल मा.वि.	५	१-१२	राजेश राई प्रकाश अधिकारी	९८४१४७३९५१ ९८४१३१३५६०	०१-४९१०९९०	
१९	शान्ति आदर्श मा.वि.	५	१-१०	ऋषिकेश बराल विमल श्रेष्ठ	९८५१०५९५४० ९८४१२२७०९०	०१-४९१२६०३	
२०	सिर्जना इङ्लिस स्कुल	५	१-१०	सुदिप अधिकारी प्रज्वल पुडासैनी	९८५१०५५००३ ९५५१२२५३६३	०१-४९१४२४६	
२१	सुसंस्कार एकेडेमी (साविक : पिस नेपाल एकेडेमी)	५	१-१०	देव कार्की दावा लामा	९८५१११७८५९ ९८४१९६८६८४	०१-४९१२६०३	
२२	मेरील्याण्ड इङ्लिस स्कुल	५	१-१०	अर्थमान तामाङ भलकमान तामाङ	९८५११८०४९७ ९८५११९८११४	०१-४९१२७२४	
२३	विद्या सागर इङ्लिस स्कुल	५	१-१०	सुनिता सिंह बुढाथोकी	९८५११४७९७९	०१-४९१७६९३	

				महेन्द्र जोशी	१८४१२७७४५	
२४	एटलान्टिक इङ्लिस स्कूल	५	१-११	गोकुलबहादुर पण्डित	१८४१४५७५५४	०१-४९१०४१२
२५	लिम्पिया नेशनल स्कूल (साविक : ब्राइट जोन इङ्लिस स्कूल)	५	१-११	मदनराज रेग्मी किशोर टमाटा	१८६८४६७९४२ १८४८५५३२५०	०१-४९१२१५९
२६	एकता जेम्स इङ्लिस एकेडेमी	५	१-१२	भीमबहादुर दर्लामी	१८४१२१६५४३	०१-४९१२४६१
२७	ऋतम्भरा बोर्डिङ स्कूल	५	१-१०	मदन लुइटेल्	१८५११४७८६५	०१-४९१२३५४
२८	याम्बासडर एकेडेमी	५	१-१०	मोहन मल्ल	१८५१०२६१६९	०१-४९१०२८०
२९	सेन्टेनियल मा.वि.	५	१-१२	मोतिराम फुयाल	१८५१२२४७२२	०१-४९१२२३६
३०	टाइमलाइन स्कूल	५	१-१२	रामप्रसाद बडाल	१८५१५११८३४	०१-४९११७८१
३१	केसाड प्राइमरी स्कूल	५	१-५	वसन्त लामा	१८४१४६०११२	०१-४९१५९६०
३२	अक्केमिष्ट एकेडेमी	५	१-१०	कर्मन्त्रविमल क्षेत्री	१८२३८३३००२	०१-४९१२२६७
३३	ब्रम्हास्मी एकेडेमी	५	१-७	वानुदिता आचार्य (ढुंगाना)	१८४१३७९९८०	०१-५२२३०६४
३४	सुनौलो भविष्य इङ्लिस स्कूल	५	१-१०	साधना खतिवडा राजन राई	१८४१७४०५९२ १८४१४८१५००	०१-४९१२४११
३५	त्रिकोण पब्लिक स्कूल	५	१-११	जीतबहादुर वस्नेत	१८५११२१०२५	०१-४९१५०५१
३६	हेलो किड्स स्कूल	५	१-२	स्मृति थापा	१८६००४११११	-
३७	भानु एकेडेमी	५	१-१	रुकु पुडासैनी	१८४१६५५२१८	-
३८	एकता जेम्स एडुकेशनल एण्ड टेक्निकल फाउन्डेशन	६	१-४	भीमबहादुर दर्लामी	१८५१०६२३८८	०१-४९१२४६१
३९	न्यू बुद्ध प्रकाश इङ्लिस बोर्डिङ स्कूल	६	१-१०	अशोककुमार दाहाल चक्र श्रेष्ठ	१८५१०१७६२९ १८४१४६०६८९	०१-४९१०४३२
४०	पेगासस इङ्लिस स्कूल	६	१-१०	रेवतिप्रसाद ढुंगेल	१८४१३६०९४०	०१-४९१३९३९
४१	अरुण ज्योति विद्या मन्दिर	६	१-१०	छेवाङ्छेदर भुटिया	१८२३७००५७४	०१-४९१७५२०
४२	बुद्ध एकेडेमी स्कूल	६	१-१०	यौवनकुमार राना	१८४९९२९२८२	०१-४९१२४१३
४३	कान्तिपुर एकेडेमी स्कूल	६	१-१०	लक्ष्मी गुरूड	१८५१०७१०७९	०१-४९११४३२
४४	विपुल शिक्षा निकेतन	६	१-१०	मोहन अधिकारी	१८५१०७३९२९	०१-४९१३४४६
४५	माउण्ट युराल एकेडेमी	६	१-८	मिलन तामाङ सरस्वती शर्मा	१८४३६५९२९६ १८४०२५१२४६	०१-४९१०५२०
४६	सर्वनाम शिक्षालय	६	१-१२	दुर्गानाथ सिवाकोटी	१८५१०३७३९०	०१-४९१७४७
४७	समता शिक्षा निकेतन	६	१-११	अजय अधिकारी सुरेश पौडेल	१८५१०४४२३४ १८४१४७५१०६	०१-४४८९९५४
४८	सांग्रिला पब्लिक स्कूल	६	१-१०	डम्बर विष्ट कुमार घिमिरे	१८४१३४६१९४ १८५१०७७२४०	०१-४९१४४५१ ०१-४९१४४५२
४९	छहारी इङ्लिस स्कूल	६	१-९	अनिल पराजुली	१८५११८५०५१	०१-४९१४३२०
५०	विद्यामठ स्कूल	६	१-३	हरि ठकुरी	१८५१०१००५३	०१-४९१४३५०
५१	हिमालय इङ्लिस मोडेल स्कूल	६	१-१२	हाल सञ्चालनमा नरहेको		
५२	चार्ल्स डार्विन एकेडेमी	६	१-१२	युवराज काफ्ले	१८४१६११३४१	०१-४९१२९९५
५३	समदर्शी विद्या मन्दिर	६	१-५	रुकमणि सन्जेल	१८४१५८६४४२	०१-४९१३५८४
५४	माउण्ट समिट इङ्लिस स्कूल	६	१-१०	ज्ञानेन्द्र ढुंगाना	१८४१७३९५९	०१-४९१७६३
५५	बालवाटिका इङ्लिस बो. स्कूल	६	१-१०	थानेश्वर भुसाल	१८५११४०७१८	०१-४९१२८०४
५६	रोयल्टी एकेडेमी (साविक : एकता सदन स्कूल)	६	१-१२	देवेन चन्द	१८५१०५५८१७	०१-४९१००६१
५७	लर्डस लाइट एकेडेमी	६	१-१०	निराजन आचार्य	१८५११३१६४७	०१-४९१५९१९
५८	एजेज ग्रेडेड इङ्लिस बो. स्कूल	६	१-१२	गणेश धिताल	१८५१०४६७२३	०१-४९१७३१२
५९	छहारी शिक्षा सदन	६	१-११	अनिल पराजुली	१८५११८५०५१	०१-४९१४३२०

६०	चिल्ड्रेन गार्डन स्कूल	६	१-१	भूम्या लामा	९८०३२५२४०४	०१-४९१५१९०	
६१	बुद्धभूमि स्कूल	६	१-१	चन्दन श्रेष्ठ	९८४९६५९८२१	९८१८९५३६४६	
६२	सनसाइन किड्स इङ्लिस बो. स्कूल	७	१-५	लक्ष्मी थापा अमर श्रेष्ठ	९८४१४१७८३६ ९८५१०५६४५९	०१-५१४६११६	
६३	मनकामना इङ्लिस बो. स्कूल	७	१-१२	रामचन्द्र देवकोटा	९८५१०३५८२९	०१-४९१११८८	
६४	आकाशद्वीप इङ्लिस स्कूल	७	१-१२	मदन सुवेदी	९८५१०५४७५५	०१-४९१०७९७	
६५	जोरपाटी विलिभर्स इङ्लिस स्कूल	७	१-१०	मान्जा तामाङ तुलसा थापा	९८५१२१८४०४ ९८४११७६८६५	०१-४९१४५१०	
६६	योड हार्टस बो. स्कूल	७	१-१०	विजय राई	९८४९१५५९१२	०१-५२२३३३२	
६७	अलमाइटी आइडिअल मोडर्न स्कूल	७	१-१०	गणेशप्रसाद खतिवडा	९८५११६६७९६	०१-५१४६०६९	
६८	बाल संसार मा.वि.	७	१-१०	तेजबहादुर राई	९८५१०९५२०७	०१-४९१७६९७	
६९	सरस्वती मा.वि.	८	१-१२	राजू श्रेष्ठ ध्रुवश्रेष्ठ	९८४१२२९८९९ ९८४१३०१६७८	०१-४९१०५६१	
७०	लिटल वड इङ्लिस मा.वि.	८	१-१२	नारद खड्का रुपेन्द्र पोखेल	९८५११४५८३५ ९८५१०७१४२०	०१-४९१२२३२	
७१	भेनस पब्लिक स्कूल	८	१-१२	नेत्रप्रसाद दाहाल	९८४११४१९७९	०१-४९१२८००	
७२	लिबर्टी एकेडेमी	८	१-१२	ओमप्रसाद ढकाल	९८५१०३७९१९	०१-४९१३४१७	
७३	रिडर्स इङ्लिस मोडेल स्कूल	८	१-१२	बालमुकुन्द कार्की	९८५११६४२८६	०१-४९१०५०४	
७४	निर्मोन्निक मोडर्न एकेडेमी	८	१-१०	भद्र सुनार	९८४१३९६७४९	०१-४९१६५२०	
७५	होली एन्जल्स इङ्लिस स्कूल	८	१-१२	राजकुमार श्रेष्ठ	९८४१८१९७४३	०१-४९१४०४२	
७६	आइलेन्स इङ्लिस बो. स्कूल	८	१-१०	प्रेम दाहाल	९८४१६५२३२८	०१-४९१४६६०	
७७	चक्र स्मृति पाठशाला	८	१-८	अमृता दुवे	९८५११६०६३६	-	
७८	पाँचपोखरी मा.वि.	८	१-१०	सन्देश भण्डारी मेनुका घिमिरे	९८४१२७५१७५ ९८६००४९४०४	०१-५१३४२५५	
७९	मदन भण्डारी मेमोरियल स्कूल	८	१-१०	सुरेन्द्र धिताल	९८४१९६८०००	०१-५२२३०१९	
८०	बौद्ध इन्टरनशनलस्कूल	८	१-१२	हरि लामा	९८४१२८३८१९	०१-४९१३८४४	
८१	बालज्योतिइङ्लिस बो. स्कूल	८	१-४	विक्रम खड्का दावा दोर्जे	९८४९२६५२०८ ९८०३१४२१६७	०१-४९१३२६०	
८२	जोरपाटी लायन्स एकेडेमी	८	१-५	विमला घिमिरे	९८४९१०६८२५	०१-५२२३२२२	
८३	नेपालय इङ्लिस पब्लिक स्कूल	८	१-१०	बुद्ध श्रेष्ठ	९८१३४८७५९६	०१-४९१६२२९	
८४	चित्रदुर्गा इङ्लिस स्कूल	८	१-३	चित्रप्रसाद फुयाल	९८४१७६६७३४	-	
८५	विद्या संस्कार स्कूल	८	१-१२	प्रणय गुरुङ सुरेश अधिकारी	९८४१२३४६९६ ९८१६१९६४८३	०१-४९१७७६९ ०१-४९१८०३४	
८६	होली एकेडेमी	८	१-२	रविता तन्डुकार फुर्वा शेर्पा	९४१५०२८५२ ९८५११०३६४८	०१-५२२३१५१	
८७	श्रीगणेश इङ्लिस बोर्डिङ स्कूल	८	१-२	मुना घिमिरे (गुभाजु) लक्ष्मण घिमिरे	९८५११३८०२७ ९८५१०९१०४२	०१-४९१७२२६	
८८	लिभिड बर्ड इङ्लिस स्कूल	६	१-१०	गुरुप्रसाद लुइटेल	९८५१२२०३९६	९८४१९८२६५६	
८९	नव अरुणीमा मा.वि.	९	१-१०	अर्जुनप्रसाद दंगाल	९८५१०५१०१९	०१-४९१११३०	
९०	विद्या व्यायाम इङ्लिस स्कूल	९	१-११	हरिकृष्ण श्रेष्ठ	९८५१०६२५९६	०१-४९२२७७०	
९१	बाल सृजनालय इङ्लिस मा.वि.	९	१-१०	दोर्जे लामा	९८४३४४६३६७	०१-४९१३९४३	
९२	ग्रीनतारा चाइल्ड हेभेन इङ्लिस स्कूल	९	१-१०	प्रकाशनगरकोटी	९८५११७७९५५	०१-४९१६४४३	
९३	जीवनतारा एकेडेमी	९	१-११	अम्बरबहादुर गिरी	९८४१४४३७६६	०१-४९१६२६०	
९४	ज्योबो कदम्पा स्कूल	९	१-४	आडिछिरिङ लामा सोना लामा	९८६२२४६६२४ ९८१४२९०७५५	-	
९५	संकल्प विद्याश्रम	९	१-१	कृष्णप्रसाद पौडेल	९८४१२१३१२२	-	

(ग) धार्मिक/वैकल्पिक विद्यालय विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	गो.न.पा. वडा नं.	अनुमति कक्षा	सञ्चालक/सम्पर्क व्यक्तिको नाम	मेबाइलनं.	कैफियत
१	कान्ति भैरव गुरुकुल विद्यालय	४	४-१०	पुष्पा पोखरेल	९८४१८७०००५	
२	नमोबुद्ध वैकल्पिक विद्यालय	५	१०	अनिल बस्ताकोटी	९८४३६५२६३७	
३	चामुण्डा वैकल्पिक विद्यालय	५	१०	दीपक रायमाझी	९८५१०९८८०१	
४	आदर्श वैकल्पिक महिला विद्यालय	६	१-५	सूर्यवहादुर राउत	९८४११३०६८८	
५	शान्ति वैकल्पिक विद्यालय	६	१-८	लक्ष्मी थापा	९८४१४०४०६५	
६	खण्डुमा बौद्ध धार्मिक विद्यालय	६	१-१०	कुमारी लामा	९८४१८७५७७५	
७	महिला विद्यालय योगमाया	६	१-८	मन्दिरा दाहाल	९८५१०२४६४०	
८	सरस्वती महिला विद्यालय	७	१-५	रमा गौतम	९८४१७३७४००	
९	सुविधा महिला विद्यालय	८	१-५	हेमवहादुर रावत	९८६१८१३५४९	
१०	एकल मुक्ति महिला विद्यालय	८	१-५	सावित्री रेग्मी	९८३०४५६३०	

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या †				आवश्यक दरवन्दी †				पुलमा रहने दरवन्दी सङ्ख्या ★				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने ★		जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी ★	जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★						
प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि १-१०			मावि ११-१२		प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा									मावि १-१०
१०३	७	३५	१२	३३	९	४	७७	४७	५२	९	३३	०	०	०	०	१०	५	१८	०	०	०	०	०	०	०

दरवन्दी मिलानको क्रममा गोकर्णेश्वर नगरपालिकामा रहेका प्राथमिक तहका १८ खुद पुल दरवन्दी मध्ये ७ दरवन्दी कट्टी भई हाल ११ प्राथमिक तहको खुद पुल दरवन्दी रहेको अवस्था छ ।

गोकर्णेश्वर नगरपालिकाले दरवन्दी मिलान गरी नगर तहबाट स्थानीय पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक कार्यान्वयनका लागि सहजकर्ता ४ दरवन्दी, मा.वि. विषयगत तथा +२ का लागि ११ दरवन्दी र आधारभूत (नि.मा.वि.) तहका लागि आवश्यक विषयगत ११ दरवन्दी थप गरी विषयगत शिक्षकको व्यवस्था गरेको छ ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	२५९६	३१२५	५७२१	१८१	१९५	३७६	१६९१	२०४५	३७३६	५८९	६९८	१२८७	१३५	१८७	३२२
कक्षा १	१३८१	१७०५	३०८६	६५	१०७	१७२	८८४	१०८१	१९६५	३४२	३८८	७३०	९०	१२९	२१९
कक्षा २	१५२०	१७७७	३२९७	९२	११२	२०४	९५१	११११	२०६२	३८९	४५७	८४६	८८	९७	१८५
कक्षा ३	१५५५	१८३७	३३९२	९८	१०७	२०५	९५२	११२०	२०७२	४१५	५०४	९१९	९०	१०६	१९६
कक्षा ४	१५२०	१७९८	३३१८	१०१	८०	१८१	९११	१०५५	१९६६	४१२	५५८	९७०	९५	१०५	२००
कक्षा ५	१४८७	१७८७	३२७४	८९	७७	१६६	९३८	१०९०	२०२८	३९८	५०९	९०७	६२	१११	१७३
१-५ जम्मा	७४६३	८९०४	१६३६७	४४५	४८३	९२८	४६३६	५४५७	१००९३	१९५६	२४१६	४३७२	४२५	५४८	१७३
कक्षा ६	१४६२	१७१२	३१७४	८५	६२	१४७	९३३	१०५६	१९८९	३५९	४८६	८४५	८५	१०८	१९३
कक्षा ७	१४३५	१६०६	३०४१	६७	७३	१४०	८७७	९६६	१८४३	४१८	४७०	८८८	७३	९७	१७०
कक्षा ८	१४७०	१६२४	३०९४	८३	७५	१५८	९३४	९८१	१९१५	३७४	४७५	८४९	७९	९३	१७२
६-८ जम्मा	४३६७	४९४२	९३०९	२३५	२१०	४४५	२७४४	३००३	५७४७	११५१	१४३१	२५८२	२३७	२९८	५३५
१-८ जम्मा	११८३०	१३८४६	२५६७६	६८०	६९३	१३७३	७३८०	८४६०	१५८४०	३१०७	३८४७	६९५४	६६२	८४६	१५०८
कक्षा ९	१४५०	१५५०	३०००	७४	७६	१५०	९६६	९३५	१९०१	३६२	४५७	८१९	४८	८२	१३०
कक्षा १०	१४४०	१६००	३०४०	६७	६७	१३४	९२३	९५२	१८७५	३८९	४९२	८८१	६१	८९	१५०
९-१० जम्मा	२८९०	३१५०	६०४०	१४१	१४३	२८४	१८८९	१८८७	३७७६	७५१	९४१	१७००	१०९	१७१	२८०
कक्षा ११	७८९	८९२	१६८१	३६	३५	७१	५१५	५५७	१०७२	१९७	२३३	४३०	४१	६७	१०८
कक्षा १२	६४७	६८८	१३३५	२६	३९	६५	४५०	४५३	९०३	१३४	१५६	२९०	३७	४०	७७
११-१२ जम्मा	१४३६	१५८०	३०१६	६२	७४	१३६	९६५	१०१०	१९७५	३३१	३९९	७२०	७८	१०७	१८५
९-१२ जम्मा	४३२६	४७३०	९०५६	२०३	२१७	४२०	२८५४	२८९७	५७५१	१०८२	१३३८	२४२०	१८७	२७८	४६५
कुल जम्मा	१६१५६	१८५७६	३४७३२	८८३	९१०	१७९३	१०२३४	११३५७	२१५९९	४१८९	५१८५	९३७४	८४९	११२४	१९७३

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/ तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	२३६१	२८९१	५२५२	१२९	१५४	२८३	१५४०	१८९६	३४३६	५७३	६७६	१२४९	११९	१६५	२८४
कक्षा १	११२९	१४८३	२६१२	३३	७५	१०८	६९४	९२४	१६१८	३२१	३६५	६८६	८१	११९	२००
कक्षा २	१२४७	१५३४	२७८१	६१	७२	१३३	७५०	९४०	१६९०	३५९	४३८	७९७	७७	८४	१६१
कक्षा ३	१२८८	१५६६	२८५४	५८	५९	११७	७६४	९३०	१६९४	३८१	४८२	८६३	८५	९५	१८०
कक्षा ४	१२३६	१५४९	२७८५	५४	५४	१०८	७१५	८७८	१५९३	३८१	५२१	९०२	८५	९६	१८१
कक्षा ५	११६८	१५०७	२६७५	४०	५८	९८	७१६	८९१	१६०७	३५७	४६२	८१९	५५	९६	१५१
१-५ जम्मा	६०६८	७६३९	१३७०७	२४६	३१८	५६४	३६३९	४५६३	८२०२	१७९९	२२६८	४०६७	३८३	४९०	८७३
कक्षा ६	११२९	१४१८	२५४७	४५	३९	८४	६८८	८३४	१५२२	३२७	४४६	७७३	६९	९९	१६८
कक्षा ७	११४८	१३५९	२५०७	३४	४७	८१	६६७	८०९	१४७६	३८२	४१४	७९६	६५	८९	१५४
कक्षा ८	११५८	१३९८	२५५६	४९	४८	९७	७१५	८३१	१५४६	३२८	४३७	७६५	६६	८२	१४८

कक्षा/ तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
६-८ जम्मा	३४३५	४१७५	७६१०	१२८	१३४	२६२	२०७०	२४७४	४५४४	१०३७	१२९७	२३३४	२००	२७०	४७०
१-८ जम्मा	९५०३	११८१४	२१३१७	३७४	४५२	८२६	५७०९	७०३७	१२७४६	२८३६	३५६५	६४०१	५८३	७६०	१३४३
कक्षा ९	११४५	१२९१	२४३६	४२	५०	९२	७५८	७७८	१५३६	३०४	३९३	६९७	४१	७०	१११
कक्षा १०	११६९	१३८३	२५५२	४७	५१	९८	७१९	८११	१५३०	३५०	४४१	७९१	५३	८०	१३३
९-१० जम्मा	२३१४	२६७४	४९८८	८९	१०१	१९०	१४७७	१५८९	३०६६	६५४	८३४	१४८८	९४	१५०	२४४
कक्षा ११	५३२	६८९	१२२१	१४	२१	३५	३३५	४१३	७४८	१४७	१९६	३४३	३६	५९	९५
कक्षा १२	३४३	४४१	७८४	११	१९	३०	२२३	२७५	४९८	८४	११६	२००	२५	३१	५६
११-१२ जम्मा	८७५	११३०	२००५	२५	४०	६५	५५८	६८८	१२४६	२३१	३१२	५४३	६१	९०	१५१
९-१२ जम्मा	३१८९	३८०४	६९९३	११४	१४१	२५५	२०३५	२२७७	४३१२	८८५	११४६	२०३१	१५५	२४०	३९५
कुल जम्मा	१२६९२	१५६१८	२८३१०	४८८	५९३	१०८१	७७४४	९३१४	१७०५८	३७२१	४७११	८४३२	७३८	१०००	१७३८

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

सूचक	कक्षा																																		
	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०							
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा					
उत्तीर्ण	९२	९३	१८५	९२.५	९२.५	१८५	९५.१	९४.४	१८९.५	९२.२	९३.७	१८५.९	९५.६	९६	१९१.६	९५.८	९५	१९०.८	९५.७	९५.४	९५.४	९४.८	९५.१	९०.९	९१.१	९१	९५.६	९५.३	९५.४	९३.७	९३.८	९३.७	९१.७	९१.३	९१.५
दोहो-न्याउने दर	०.३	०.३	०.३	०.५	०.२	०.३	०.७	०.५	०.६	०.१	०.२	०.१	०.२	०.१	०.२	०.३	०.३	०.३	०.४	०.५	०.६	०.१	०.२	०.४	०.५	०.५	०.३	०.३	०.२	०.३	०.६	०.५	०	०	०
छोड्ने दर	७.७	६.७	७.२	६	४.७	५.३	७.१	५.८	६.४	४.४	३.८	४.१	४.८	४.२	४.५	४	४.३	४.१	८.५	८.६	८.५	४.२	४.६	४.४	६	५.६	५.८	०.३	०.७	०.५	०.३	०.७	०.५	०.५	

गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको साक्षरताको स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर											२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति							
साक्षर जनसङ्ख्या									साक्षरता प्रतिशत		निरक्षर जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या	साक्षरता प्रतिशत	बाँकी निरक्षर	साक्षर घोषणा भएको मिति
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जान्ने								
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा			पुरुष	महिला	जम्मा	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या	साक्षरता प्रतिशत	बाँकी निरक्षर	साक्षर घोषणा भएको मिति
४२८८७	३५३००	७८१८७	११३०	१४०२	२५३२	४४०१७	३६७०२	८०७१९	७१००	२५६	५२५०	१२१९९	१८२४९	१०७०००	१०१६९३	९५०४	५३०७	२०७७।१।२५

सम्पर्क

ठेगाना : गोकर्णेश्वर-०८, बेसीगाउँ

फोन नं. : +९७७-०१-४९१४११४, ४९१४११५

फ्याक्स : +९७७-०१-४९१४११६

ईमेल : gokarneshwor2071@gmail.com

टोल फ्री नं. : १६६००१३७८८८

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

श्री विजय प्रसाद आचार्य अधिकृत दसौं
श्री टेकेन्द्र ढकाल अधिकृत आठौं

९८४९२०९३९४

९८५१०८२०२०

bijayacharya११७@gmail.com

iamtekendra@gmail.com

२.९. कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका

"स्वच्छ, सफा हराभरा, बनाऔं कागेश्वरी मनोहरा"

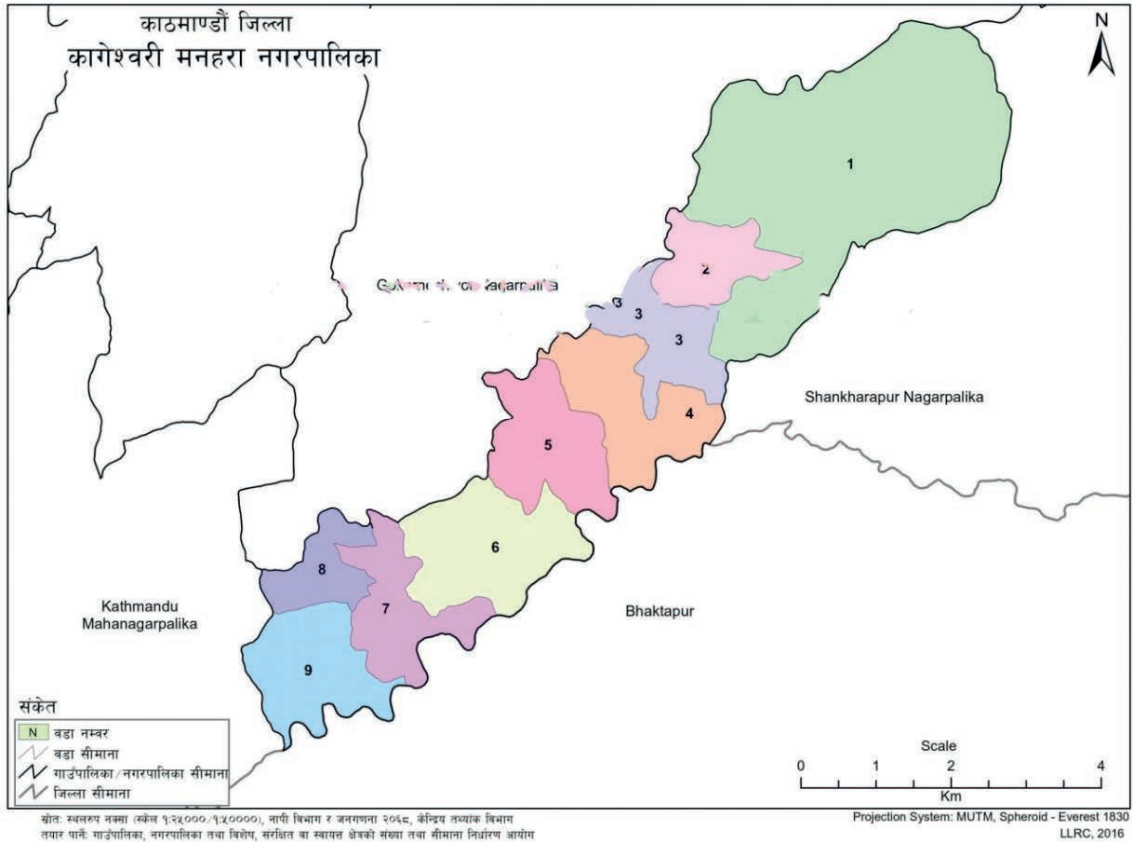
गणतन्त्र नेपालको वागमती प्रदेश काठमाडौं जिल्लाको उत्तर पूर्वमा अवस्थित यस कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका वडा नं. १ (साविकको गागलफेदी गा.वि.स.) मा अवस्थित ऐतिहासिक धार्मिकस्थल कागेश्वरी महादेव मन्दिर र मनोहरा खोलाको नामबाट नामाङ्कन गरिएको हो। यस नगरपालिका मिति २०७१ साल मंसिर १६ गते नेपाल सरकारको मन्त्रिपरिषद्को निर्णयबाट साविकको गोठाटार, मूलपानी, डाँछी, भद्रबास, आलापोट र गागलफेदी गा.वि.स. हरूलाई समायोजन गरी गठन गरिएको हो।

विविध धार्मिक, साँस्कृतिक, प्राकृतिक स्रोतहरूको पहिचान बोकेको यस नगरपालिका २७° ४१' २०" देखि २७° ४६' ३३" उत्तर अक्षांश र ८५° २१' ४५" देखि ८५° २८' १९" पूर्वी देशान्तर मा अवस्थित रहेको छ। समुद्री सतहबाट १२९७ मिटरदेखि २२५८ मिटर उचाइमा रहेको यस नगरपालिका जम्मा २८.८० वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। यस नगरपालिकाको पूर्वमा शङ्खरापुर नगरपालिका, दक्षिण पूर्वमा भक्तपुर जिल्लाको मध्यपुर थिमी नगरपालिका र चाँगुनारायण नगरपालिका, दक्षिण पश्चिममा काठमाडौं महानगरपालिका र उत्तर पश्चिममा गोकर्णेश्वर नगरपालिका पर्दछ। यस नगरपालिकाको हावापानी समशितोष्ण प्रकारको छ। भौगोलिक हिसाबले समथल जमिनदेखि शिवपुरी लेकसम्मको अवस्थिति रहेको छ।

यस नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र मुख्य धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरू क्रमशः कागेश्वरी महादेव मन्दिर, नवतनधाम, चम्पक विनायक मन्दिर, काष्ठभैरव मन्दिर, सीमतीर्थ, गीता मन्दिर, तेजविनायक गणेश मन्दिर, सिद्धकाली मन्दिर, महाकाल भैरव मन्दिर, कोल्मतेश्वर, थली बालकुमारी मन्दिर साथै अन्य देवीदेवता, गुम्बाहरू जस्ता स्थलहरू रहेका छन्। त्यसै गरी यस नगरपालिकाअन्तर्गत पर्ने मुख्य नदीहरू वागमती र मनोहरा रहेका छन् भने सोको अलावा साना खोलाहरू वासुकी, झरुवा, ढकाल, कागेश्वरी, महादेवलगायत नियमित पानीको बहाव रहने अन्य साना खोल्साखोल्सीहरू समेत रहेका छन्।

प्रशासनिक विभाजनअनुसार यस नगरपालिकामा नौ वटा वडाहरू रहेका छन्। कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकाले गरेको घरधुरी जनगणना सर्वेक्षणअनुसार यस नगरपालिकामा जम्मा १०,२१३१ जनसङ्ख्या र २६,१६६ घरधुरी रहेका छन्।

औसत १७०० मिलिमिटर वर्षा हुने यस नगरपालिकाको पूर्वतर्फ रहेको मनोहरा फाँट र पश्चिमतर्फ रहेको वागमती फाँट कृषि उपजका लागि महत्त्वपूर्ण मानिन्छन्। यहाँको महत्त्वपूर्ण कृषि उत्पादनमा धान, गहुँ, मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी र गोलभेंडा खेती रहेका छन्। यस क्षेत्र भई बग्ने नदी तथा खोलाहरूको पानीबाट सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउनसके कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण हुन गई जनताको जीवनस्तरमा थप सुधार हुने सम्भावना सँगसँगै रहेको छ। पूर्वतर्फ रहेको मनोहरा फाँट र पश्चिमतर्फ रहेको वागमती फाँट कृषि उपजका लागि महत्त्वपूर्ण मानिन्छन्। यहाँको महत्त्वपूर्ण कृषि उत्पादनमा धान, गहुँ, मौसमी तथा बेमौसमी तरकारी र गोलभेंडा खेती रहेका छन्। यस क्षेत्र भई बग्ने नदी तथा खोलाहरूको पानीबाट सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउनसके कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण हुन गई जनताको जीवनस्तरमा थप सुधार हुने सम्भावना सँगसँगै रहेको छ।

भौगोलिक अवस्थिति:

सिमाना : पूर्व : शङ्खरापुर नगरपालिका, पश्चिम : काठमाडौं महानगरपालिका र गोकर्णेश्वर नगरपालिका ,
उत्तर : सिन्धुपाल्चोक जिल्ला, दक्षिण : मध्यपुरथिमी नगरपालिका

जनसङ्ख्या : पुरुष: ५२,४१२, महिला: ४९,६३९, तेस्रो लिङ्गी : ५ (कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका, घरधुरी
जनगणना सर्वेक्षण, २०७५)

जम्मा घरधुरी : २६,१६६ (कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका, घरधुरी जनगणना सर्वेक्षण, २०७५)

क्षेत्रफल : २८.८० वर्ग कि.मी.

साक्षरता दर : ८५.२१% (५ वर्षमाथि उमेर समूहको जनसङ्ख्यामध्ये)

औसत जनघनत्व : ३५.४६ व्यक्ति प्रतिहेक्टर

विद्यालय : सामुदायिक विद्यालय - १६, संस्थागत विद्यालय - ४७, गुम्बा विद्यालय - १,
महिला गृहिणी विद्यालय - १

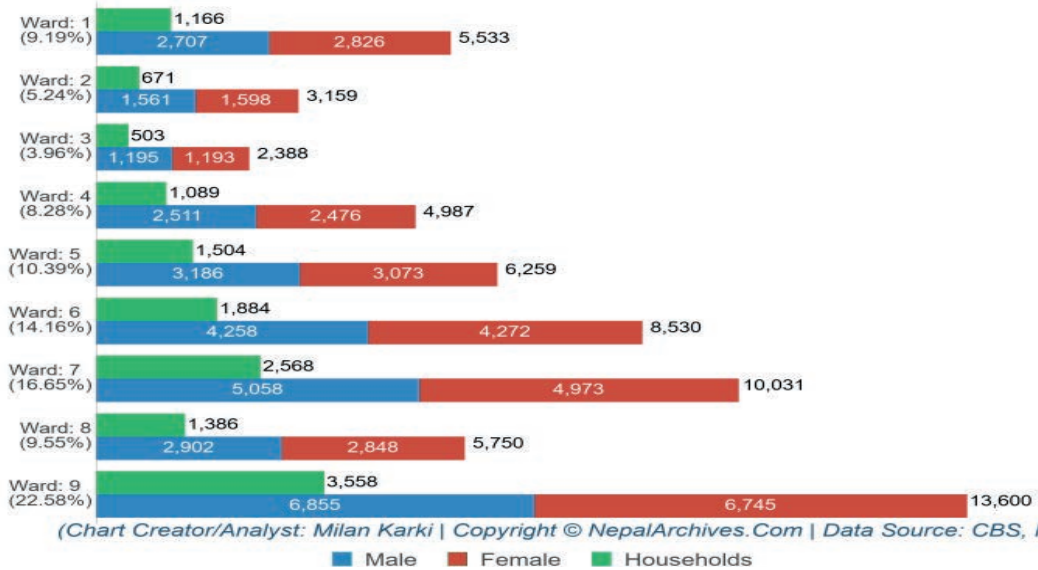
स्वास्थ्य संस्था : ५, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र - १, बर्थिङ सेन्टर - २, आयुर्वेदिक चिकित्सालय - १,
खोप क्लिनिक - २०, गाउँघर क्लिनिक - १३, पशु सेवा केन्द्र - २

वडागत जनसङ्ख्या

जनगणना २०६८ अनुसार कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकाको कुल जनसङ्ख्या ६०,२३७ (महिला : ३०,००४ र पुरुष : ३०,२३३) थियो । २०७५ सालमा गरिएको घरधुरी सर्वेक्षणअनुसार सो जनसङ्ख्या पुरुष : ५२,४१२, महिला : ४९,६३९, तेस्रो लिङ्गी : ५ गरी जम्मा १०२,०५६ हुनुले नगरपालिका तीव्र गतिमा सहरीकरणोन्मुख रहेको बुझ्न सकिन्छ ।

Kageshwori Manohara Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 60,237 [Male: 30,233 (50.19%), Female: 30,004 (49.81%)]
Households: 14,329 (4.20 persons per Household)

विद्यालय विवरण

कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकाअन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका संस्थागत विद्यालयहरूको विवरण २०७७

क्र.सं	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	मो. नं.
१	शान्ति पाठशाला	कागेश्वरी मनोहरा-१	१-१०	देवेन्द्र श्रेष्ठ	९८५१०१२७६२
२	बायोका इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-२	१-१०	गोपाल श्रेष्ठ	९८४०९०९०९०
३	कागेश्वरी विद्या मन्दिर	कागेश्वरी मनोहरा-२	१-१०	आनन्द थापा	९८५१०७५२७२
४	प्रज्ञा शिक्षा सदन	कागेश्वरी मनोहरा-५	१-१०	कुमार अधिकारी	९८४१७०९०६४
५	सृजनशील शिक्षा सदन	कागेश्वरी मनोहरा-३	१-१०	दिपक पुडासैनी	९८५१०१४६६५
६	ब्रह्मकुञ्ज इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-४	१-१०	अनिल पण्डित	९८५१०३४०२४
७	अल्पाइन एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-४	१-१०	अनन्तराम ढकाल	९८५१०३७२७७
८	माउन्ट एभरेस्ट सेकेन्डरी स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-५	१-१०	शिवप्रसाद देवकोटा	९८५१०६०९७७
९	मिनिल्याण्ड इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-५	१-१२	मनिराम वाग्ले	९८४००५०११७
१०	हिन्दु विद्यापिठ	कागेश्वरी मनोहरा-५	१-१२	राजकुमार श्रेष्ठ	९७४१०८४४८८
११	दिव्यश्री एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-५	१-६	कमल चौहान	९८४९५०८३५८
१२	शिक्षालय नेपाल	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-१०	प्रदीप खनाल	९८४१५०७४२६
१३	विद्यामठ स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-३	हरि ठकुरी	९८४१४६०६८९
१४	महाकवि देवकोटा मेमोरियल स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-१०	रमेश प्रसाद शर्मा	९८५१०९४३४९

क्र.सं	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	मो. नं.
१५	मिल्की वे इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-९	राजेश घिमिरे	९८५११५८६८१
१६	बाल गिताञ्जली मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-७	१-१०	महेन्द्र घिमिरे	९८५१०६०६६७
१७	श्रीयन्त्र एजुकेशनल फाउन्डेशन	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-१०	अरुण पौडेल	९८६०४१०६१८
१८	दीक्षान्त पब्लिक स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-७	१-५	बलराम सुवेदी	९८५१२४७५६५
१९	दि भेलोसिटि स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-५	महेन्द्र घिमिरे	९८५१०६०६६७
२०					
२१	विद्याआर्जन इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-७	१-१०	घनेन्द्र भट्टराई	९८५१०३०८४६
२२	प्रारम्भ एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-१०	कृष्ण गौतम	९८५११५८६८१
२३	अक्षरिका इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१०	धिरज थापा	९८५११४९९१८
२४	गोठार इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१०	रामेश्वर दाहाल	९८५१०७२६४४
२५	विद्या विकास इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१२	श्रीराम दाहाल	९८५१००९७१०
२६	विनसम इ. बोर्डिङ स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१२	गोविन्द फ्याक	९८०३६८७३०१
२७	हाइली क्रिएटिभ इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-११	राजु न्यौपाने	९८४१२५१५८६
२८	अक्षरा इ. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१०	रमा भट्टराई	९८५१०२३९०६
२९	दि सेलिब्रेशनको एजुकेशन	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-१२	मुरारी सिग्देल	९८४१४६६३४१
३०	पाणिनि स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	कर्ण शाही	९८५१०४७०३२
३१	अर्किड एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	प्रेम भुजेल	९८५१०४६११६
३२	निर्मल ज्योति आधारभूत विद्यालय	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	छिरिङ तोक्पे लामा	९८१८९१९९४४
३३	एकलव्य शिक्षा सदन	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१०	भुपति खड्का	९८४१८०७८५१
३४	होप एजुकेशन	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-८	जोन बर्नाड शाह	९८४१४०३९६६
३५	कृष्चयन सामुदायिक विद्यालय	कागेश्वरी मनोहरा-७	१-१०	योडङिता लामा	९८४१४१५६५१
३६	गुड्डे एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-४	गंगाशम खनाल	९८५१०५५६९२
३७	न्यु होलिक्रस स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	राई सर	९८१८६९५००२
३८	दर्शना स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	रञ्जन न्यौपाने	९८५१००२४५४
३९					
४०	उज्ज्वल तारा स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-५	सम्झना पोखरेल	९८५१०१९११३
४१	न्यु स्टार पोल स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	नारायण गौतम	९८५१०६५७५७
४२	भीमेश्वर एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१२	अमृत खड्का	९८५१२३७४६७
४३	गोल्डेन वर्ड स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१०	हरिश श्रेष्ठ	९८५१०३५३१२
४४	श्रमशिल स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१०	कमल दाहाल	९७५१००४५८६
४५	मोनाष्टिक स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	ज्ञानेन्द्र पराजुली	९८४१६५८७८०
४६	न्यु मोनाष्टिक स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-७	राजु दाहाल	९८५१०२३४३९
४७	पुष्पबाटिका बोर्डिङ स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	विनोद चुडाल	९८५११७५५५४
४८	टेम्पल ट्री	कागेश्वरी मनोहरा-८	१	सरु थापा	९८५१०१७५८१
४९	मादे स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-३	सन्तबहादुर खड्का	९८५१११३५४५
५०	सप्तऋषि	कागेश्वरी मनोहरा-६	२	मिरा पुडासैनी	९८४१६१३१४१
५१	लिटिल वर्ड स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९			
५२	आर्सा स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-५	१	प्रेमकुमार भण्डारी	९८५११५२८०२
५३	गणेश हिमाल स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-१०	पुष्करराज नेपाल	९८५१०६८२३०
५४	निजानन्द एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-५	२	रविन दाहाल	९८४१३१२५५३
५५	किड्स वर्ल्ड एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-७		मेनुका पोखरेल	९८५१११०१४३
५६	पिसल्याण्ड किन्डरगार्डेन	कागेश्वरी मनोहरा-७	ECD	विन्दु शाही	९८४४०००२०२

क्र.सं	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	मो. नं.
५७	वेस्ट मन्टेशरी	कागेश्वरी मनोहरा-५	१	सञ्जय पि. लामा	९८५१०७६२३५
५८	लिटल स्टार	कागेश्वरी मनोहरा-५	१	चन्द्रा कु. अधिकारी	९८५११३४५४३
५९	नेक्सस स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१०	आर.वि. कटुवाल	९८५१०३०७४८
६०	पद्ममाई गच्छल छोलिङ स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-१	१-८		९८५१००३२९६
६१	निङ्गमा पाल्यूल बोद्ध आधारभूत विद्यालय	कागेश्वरी मनोहरा-१	१-८	सुमन मोक्तान	९८४१४८१०३
६२	नवजागरण महिला गृहिणी विद्यालय	कागेश्वरी मनोहरा-९		सुशिला खतिवडा	९८४१८५२२९७
६३	रोजमेरी प्रि. स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-४	ECD	निर्मला थापा सुवेदी	९८४३२३३३७१
६४	काठमाडौं अर्चना स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	ECD	हेमराज गौतम	९८५१२०३५२५
६५	संस्कारा स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-७	१	इन्द्र दाहाल	९८५१०८४७२७
६६	शिभ्या स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-८	१	रचना पौडेल	९८४१३६५५६७
६७	यूरो स्टार मन्टेशरी	कागेश्वरी मनोहरा-८	१	यादव पाण्डे	९८५११८१९२७
६८	मनास्तु वर्ल्ड स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-३	ECD	दिनेश घिमिरे	९८५१००५१६५
६९	प्रदेश स्कुल	कागेश्वरी मनोहरा-७	ECD	सबिना ढुङ्गाना	९८४९५०८५९९
७०	किङ्डी किङ्स एकेडेमी	कागेश्वरी मनोहरा-८	१	अशोक कु. दाहाल	९८५१०६६३८३
७१	किङ् लिवर्टी	कागेश्वरी मनोहरा-६	१	प्रमोद खनाल	

कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकामा सञ्चालनमा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूको विवरण

क्र.सं	विद्यालयको नाम	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ.को नाम	मो.नं
१	बालउद्धार मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-१	१-१०	नि. सन्तोष फुयाँल	९८५११११०८४
२	सिद्धिमणेश मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-१	१-१२	बुद्धि विलास धिताल	९८५१११२५१२ ९८४५५९४५२०
३	मणिलिङ्गेश्वर आ.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-१	१-८	सरिता अधिकारी	९८४३४४३३३३
४	गागलफेदी हर्ष आ.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-१	१-५	दिलबहादुर श्रेष्ठ	९८६१०२९९३३
५	वालविकास मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-२	१-१०	राजकुमार वाइबा	९८४५२८८६२२
६	नाथेश्वरी आ.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-२	१-५	रामभक्त खड्का	९८४३३३८६१९ ९७४१०५२२८७
७	आदर्श मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-३	१-१०	जयसिंह चौधरी	९८४१६५५०२२
८	चम्पक विनायक आ.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-४	१-५	पार्वती पन्त	९८४१६९३८८५
९	चौलनारायण आ.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-४	१-५	तारा गौतम	९८४९२७१८१०
१०	चलन्टार आ.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-४	१-५	केदारनाथ फुयाल	९८४०५१६७९९
११	कान्तिभैरव मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-५	१-१०	तीर्थराज कोइराला	९८४१४११६६८
१२	नेपाल राष्ट्रिय मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-६	१-१२	पुरुषोत्तम पहाडी	९८५१५२२०४२ ९८५१४३११०
१३	आनन्दभैरव मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-७	१-१०	गीतादेवी कार्की	९८४१६१६९३५
१४	बाल राष्ट्रिय आ.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-८	भवानी चापागाई	९८४९३००१८०
१५	तेज विनायक मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-८	१-१२	मधु तिमल्सिना	९८५११०३५४९
१६	गान्धी आदर्श मा.वि.	कागेश्वरी मनोहरा-९	१-१२		

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या †						आवश्यक दरवन्दी †				पुलमारहने दरवन्दी सङ्ख्या ★				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने ★		जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी ★	जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण ★						
प्रावि		निमा		मावि १-१०		मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि १-१०	मावि ११-१२		
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात																						
११८	१०	५२	१७	४३	१३	४४	८८	६४	६२	१५	४०	५	०	०	०	६	०	३९	०	०	०	०	०	०	०	०	०

दरवन्दी मिलानको क्रममा कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकामा रहेका प्राथमिक तहको ३९ खुद पुल दरवन्दीमध्ये १३ दरवन्दी कट्टी भई २६ दरवन्दी खुद पुलमा रहेको अवस्था छ ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	२३११	२८२२	५१३३	१५३	१६४	३१७	९४७	१०९७	२०४४	१०७७	१३८९	२४६६	१३५	१८७	३२२
कक्षा १	१०३२	१२३६	२२६८	७८	८०	१५८	४६६	४८३	९४९	४३३	६१०	१०४३	९०	१२९	२१९
कक्षा २	११४९	१३९७	२५४६	७७	८३	१६०	४९४	५२७	१०२१	५००	६८६	११८६	८८	९७	१८५
कक्षा ३	११०५	१३४२	२४४७	७६	७९	१५५	४४५	४९६	९४१	५११	६७६	११८७	९०	१०६	१९६
कक्षा ४	१०९०	१३५६	२४४६	७४	६७	१४१	४०४	४८४	८८८	५५३	७३७	१२९०	९५	१०५	२००
कक्षा ५	११३६	१२८२	२४१८	७४	७८	१५२	४४२	४५१	८९३	५७४	६७६	१२५०	६२	१११	१७३
१-५ जम्मा	५५१२	६६१३	१२१२५	३७९	३७९	७५८	२२५१	२४४१	४६९२	२५७१	३३८५	५९५६	४२५	५४८	९७३
कक्षा ६	१०२०	१३०८	२३२८	७३	६६	१३९	३७३	४८४	८५७	५१७	६९४	१२११	८५	१०८	१९३
कक्षा ७	१००६	११३२	२१३८	८०	५८	१३८	३८२	३८९	७७१	४९९	६२४	११२३	७३	९७	१७०
कक्षा ८	९७६	१०५६	२०३२	८०	६८	१४८	३५२	३६४	७१६	५१०	५७७	१०८७	७९	९३	१७२
६-८ जम्मा	३००२	३४९६	६४९८	२३३	१९२	४२५	११०७	१२३७	२३४४	१५२६	१८९५	३४२१	२३७	२९८	५३५
१-८ जम्मा	८५१४	१०१०९	१८६२३	६१२	५७१	११८३	३३५८	३६७८	७०३६	४०९७	५२८०	९३७७	६६२	८४६	१५०८
कक्षा ९	१०१८	९९३	२०११	७३	६३	१३६	३२०	३२५	६४५	५६०	५६१	११२१	४८	८२	१३०
कक्षा १०	८६७	९०४	१७७१	६५	५१	११६	२८६	२६२	५४८	४७४	५४५	१०१९	६१	८९	१५०
९-१० जम्मा	१८८५	१८९७	३७८२	१३८	११४	२५२	६०६	५८७	११९३	१०३४	११०६	२१४०	१०९	१७१	२८०
कक्षा ११	३५३	३०२	६५५	१९	१५	३४	१४६	११९	२६५	१७३	१५९	३३२	४१	६७	१०८
कक्षा १२	४३१	३०३	७३४	३०	१४	४४	१६०	९७	२५७	२३८	१८६	४२४	३७	४०	७७
११-१२ जम्मा	७८४	६०५	१३८९	४९	२९	७८	३०६	२१६	५२२	४११	३४५	७५६	७८	१०७	१८५
९-१२ जम्मा	२६६९	२५०२	५१७१	१८७	१४३	३३०	९१२	८०३	१७१५	१४४५	१४५१	२८९६	१८७	२७८	४६५
कुल जम्मा	१११८३	१२६११	२३७९४	७९९	७१४	१५१३	४२७०	४४८१	८७५१	५५४२	६७३१	१२२७३	८४९	११२४	१९७३

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	१८८१	२४१२	४२९३	९०	११९	२०९	७२४	८७३	१५९७	९७६	१२९३	२२६९	९१	१२६	२१७
कक्षा १	७६३	१०११	१७७४	३८	४६	८४	३१६	३६५	६८१	३७२	५४९	९२१	३६	४८	८४
कक्षा २	८६५	१०९१	१९५६	३३	३६	६९	३२७	३७८	७०५	४५४	६०४	१०५८	५०	७१	१२१
कक्षा ३	८२२	१०६१	१८८३	४२	३६	७८	२८६	३५३	६३९	४३७	५९५	१०३२	५५	७३	१२८
कक्षा ४	८०९	१०६३	१८७२	४७	३९	८६	२४८	३२२	५७०	४७६	६४९	११२५	३८	५३	९१
कक्षा ५	८३३	९७२	१८०५	३९	३४	७३	२८४	३०३	५८७	४८४	५९१	१०७५	२६	४२	६८
१-५ जम्मा	४०९२	५१९८	९२९०	१९९	१९१	३९०	१४६१	१७२१	३१८२	२२२३	२९८८	५२११	२०५	२८७	४९२
कक्षा ६	६८०	९७७	१६५७	३९	३२	७१	२०४	३२५	५२९	४०५	५८७	९९२	३१	३३	६४
कक्षा ७	६६५	८३३	१४९८	४४	२७	७१	२१२	२५३	४६५	३८२	५२२	९०४	२६	२९	५५
कक्षा ८	६३१	७५०	१३८१	४५	३१	७६	१९७	२३४	४३१	३७०	४५६	८२६	१९	२९	४८
६-८ जम्मा	१९७६	२५६०	४५३६	१२८	९०	२१८	६१३	८१२	१४२५	११५७	१५६५	२७२२	७६	९१	१६७
१-८ जम्मा	६०६८	७७५८	१३८२६	३२७	२८१	६०८	२०७४	२५३३	४६०७	३३८०	४५५३	७९३३	२८१	३७८	६५९
कक्षा ९	५९६	६७१	१२६७	२९	२५	५४	१५०	१८३	३३३	३९४	४४०	८३४	२२	२२	४४
कक्षा १०	५२७	६७३	१२००	३२	२६	५८	१३७	१७७	३१४	३४१	४४६	७८७	१७	२२	३९
९-१० जम्मा	११२३	१३४४	२४६७	६१	५१	११२	२८७	३६०	६४७	७३५	८८६	१६२१	३९	४४	८३
कक्षा ११	४३	४७	९०	३	३	६	१०	८	१८	२४	३३	५७	६	३	९
कक्षा १२	४०	४९	८९	२	२	४	१०	१६	२६	२८	३१	५९	०	०	०
११-१२ जम्मा	८३	९६	१७९	५	५	१०	२०	२४	४४	५२	६४	११६	६	३	९
९-१२ जम्मा	१२०६	१४४०	२६४६	६६	५६	१२२	३०७	३८४	६९१	७८७	९५०	१७३७	४५	४७	९२
कुल जम्मा	७२७४	९१९८	१६४७२	३९३	३३७	७३०	२३८१	२९१७	५२९८	४१६७	५५०३	९६७०	३२६	४२५	७५१

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

स्वक	कक्षा																													
	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
उत्तीर्ण	८६.७	८८.१	८७.५	८७.१	८७.५	८७.३	८९.५	९०.८	९०.२	८८.३	८८.५	८८.४	८७.९	९०.८	८९.५	८५.७	८६.१	८५.९	७६.८	७९	७७.९	८७.४	८५.६	८६.५	८४.२	८४	८४.१	८७.४	८७.२	८७.३
दोहो-न्याउने दर	२.७	३.३	३	१	१	१	१.३	१	१.१	२	२.९	२.५	४.५	२.५	३.४	३.८	४.७	४.३	३.८	३.७	३.७	१.३	२.६	२	३.८	३.८	३.८	५.५	७.१	६.३
छोड्ने दर	१०.६	८.५	१.५२	११.१	११.५	११.७	९.१८	८.२	८.६४	९.७४	८.६१	९.१३	७.६३	६.६८	७.१	१०.५	९.२३	९.८१	१९.५	१७.४	१८.४	११.३	११.८	११.६	१२	१२.२	१२.१	७.१२	५.७७	६.४१

कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकाको साक्षरताको स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर											२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति							
साक्षर जनसङ्ख्या									साक्षरता प्रतिशत		निरक्षर जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या	साक्षरता प्रतिशत	बाँकी निरक्षर	साक्षर घोषणा भएको मिति
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जान्ने	निरक्षर							
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र जान्ने	पुरुष	महिला	जम्मा	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या	साक्षरता प्रतिशत
२४९७९	२०५४७	४५५२६	६६७	७६०	१४२७	२५६४६	२१३०७	४६९५३	८१५१.	२५५.	२१८४	६७१६	८९००	७४५००	७२२४४	९६९७.	२२५६	२०७६।१।३

सम्पर्क

सम्पर्क फोन : +९७७-०१-४४५१२४२, ०१-४४५०३५६, ०१-४४५०९८६

टोल फ्रि नं. : १६६००१२७७७७

इमेल : itokageshworimun@gmail.com

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

श्री गोविन्द प्र. शर्मा अधिकृत दसौं ९८५१०६८७९९

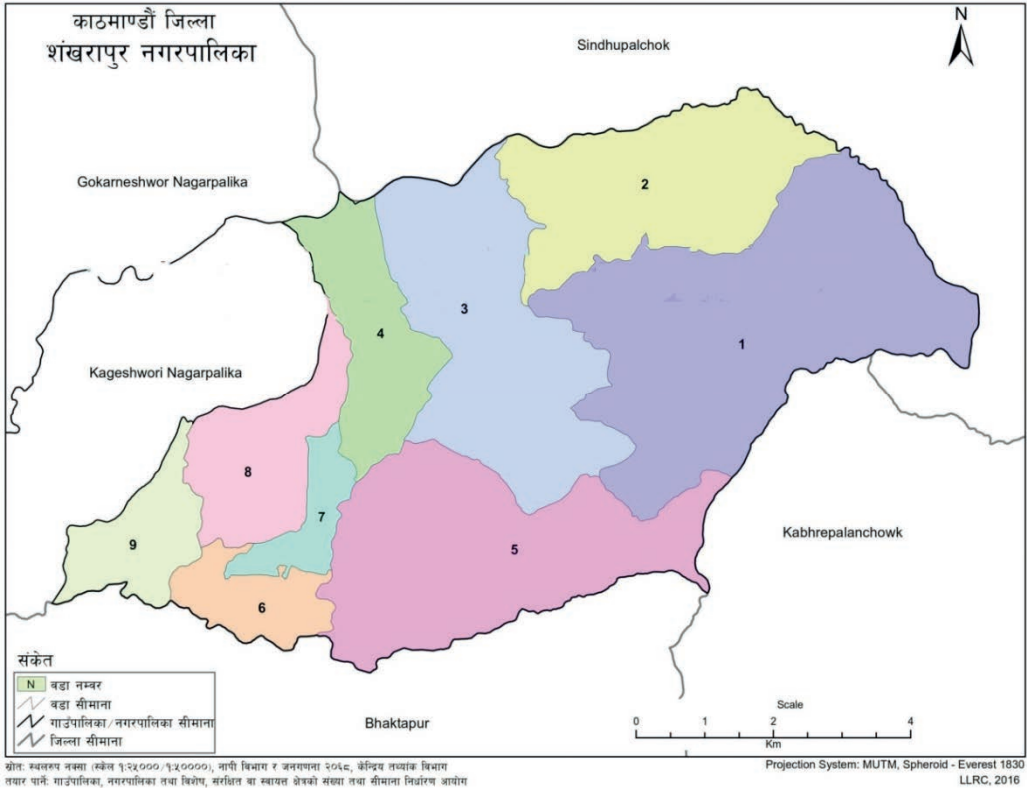
sharmagovinda०८०९@gmail.com

श्री विमल प्र. निरौला अधिकृत आठौं ९८४४०४४१०९

२.१०. शङ्खरापुर नगरपालिका

"पर्यटन र कृषि पर्यटनको मूल आधार, सांस्कृतिक विकास स्थानीय सरकार"

वागमती प्रदेशअन्तर्गत काठमाडौं जिल्लाको पूर्वी क्षेत्रमा रहेको यस नगरपालिका २०७१ साल मंसिर १६ गते स्थापना हुँदा १५ वटा वडामा विभाजन गरिएको नगरपालिका २०७३ सालमा भएका स्थानीय तहको पुनर्संरचनापश्चात् साबिकको इन्द्रायणी, पुखुलाछी, बज्रयोगिनी, लप्सेफेदी, सुनटोल र नाङ्लेभारे गा.वि.स मिलाएर शङ्खरापुर नगरपालिका बनेको हो। हाल कुल ९ वटा वडामा वर्गीकरण गरिएको यस नगरपालिका ऐतिहासिक रूपमा करिब ३३०० वर्षअगाडि जोगदेव बज्राचार्यले कलिगत सम्बत् १८०१ मा योजना बनाई शङ्खको आकारमा साँखु सहरको परिकल्पना गरी बनाएको हुँदा यस नगरको नामकरण शङ्खरापुर नगरपालिका गरिएको हो।

कुल ६०.२१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल रहेको यस नगरपालिका भक्तपुर, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला लगायत काठमाडौं जिल्लाको कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिकासँग जोडिएको छ। नेपालको राजधानी रहेको जिल्लामा रहेको नगरपालिका भए तापनि ग्रामीण बस्ती र भौगोलिक रूपमा विकट रहेको यस नगरको मुख्य विशेषताको रूपमा ऐतिहासिक साँखु सहरलगायत बज्रयोगिनी र शालीनदी रहेका छन्। नगरपालिकाको कुल जनसङ्ख्या २७ हजार २ सय २ रहेको छ जसमा १३,६३३ पुरुष र १३,५६९ महिला रहेका छन्।

तामाङ, नेवार, ब्राह्मण, क्षेत्री, गुरुङलगायतका जातजाति बसोबास गर्ने यस नगरमा बज्रयोगिनी जात्रा, शालीनदी मेला, मणिचुड मेला, माधव नारायण स्वस्थानी व्रत, दसैं जात्रा, इन्द्रायणी जात्रा तथा अन्य जात्रा प्रमुख संस्कृति मानिन्छन्। नगरपालिकाभित्र प्रमुख चाडपर्वका रूपमा दसैं, तिहार, माघे सङ्क्रान्ति, चैतेदसैं, साउने सङ्क्रान्ति, जनैपूर्णिमा, हरितालिका, कृष्णाष्टमी, गाईजात्रा, योमरी पूर्णिमा, ल्होसार, मेनाङ मनाउने गरिएको छ।

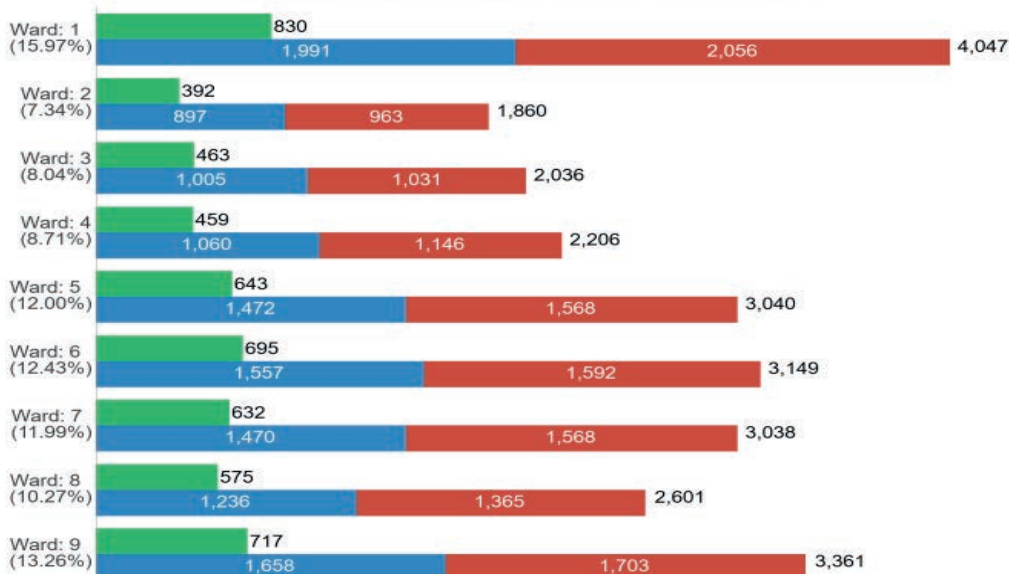
वडागत जनसङ्ख्या

नगरपालिकाको आधिकारिक वेबसाइटमा कुल जनसङ्ख्या २७ हजार २सय २ रहेको छ जसमा १३,६३३ पुरुष र १३,५६९ महिला रहेका उल्लेख भएको भए पनि २०६८ को जनगणनाअनुसार यस नगरपालिकाको जनसङ्ख्या महिला १२,९९२ र पुरुष १२,३४६ गरी कुल २५,३३८ रहेको छ। जसको वडागत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

Shankharapur Municipality, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 25,338 [Male: 12,346 (48.73%), Female: 12,992 (51.27%)]

Households: 5,406 (4.69 persons per Household)

(Chart Creator/Analyst: Milan Karki | Copyright © NepalArchives.Com | Data Source: CBS, Nepal)

■ Male ■ Female ■ Households

विद्यालय विवरण

शंखरापुर नगरपालिका स्थित रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूका प्र अहुरको नामावली					
विद्यालयको नाम	ठेगाना	प्रधानाध्यापको नाम	मोबाइल नं		
1	वाशिका हरण मा वि	शंखरापुर न पा ३	प्रमोद प्रधान	9860014205	
2	चापाबोट मा वि	शंखरापुर न पा १	विष्णुलाल कटवाल	9860938156	
3	भगवति मा वि	शंखरापुर न पा ६	अनुप श्रेष्ठ	9851152749	
4	भार्योदय मा वि	शंखरापुर न पा ६	रुष्मण खत्री	9841501134	
5	राष्ट्रिय मा वि	शंखरापुर न पा ९	अर्जुन कारन्जित	9841244066	
6	उद्यतारा मा वि	शंखरापुर न पा ८	इन्वर बहादुर हुसैन	9841424474	
7	नविनगान मा वि	शंखरापुर न पा १	गुरु प्र दंगाल	9843227615	
8	शारदा मा वि	शंखरापुर न पा २	मान ब तामाङ	9841197648	
9	वैरमहादेव आ वि	शंखरापुर न पा ७	राघव कुमार झा	9851179626	
10	बालज्योति आ वि	शंखरापुर न पा १	सिताराम ठुङ्गाना	9841842798	
11	महेन्द्रवाल आ वि	शंखरापुर न पा ५	केदार ब के सी	9841386728	
12	वन्देवी आ वि	शंखरापुर न पा ८	बुद्धि ब तामाङ	986014274	
13	शिलादेवी आ वि	शंखरापुर न पा ३	मान ब पाख्रिन	9841445791	
14	शलेमाटे आ वि	शंखरापुर न पा १	राजराम उनवाल	9808661175	
15	पौखीचौर आ वि	शंखरापुर न पा १	ठाकुरदत्त दंगाल	9851200111	
16	सूर्यज्योति आ वि	शंखरापुर न पा	शिव ब पत्तान	9711111875	
17	महेन्द्र रा आ वि	शंखरापुर न पा	इश्वरी प्र दंगाल	9801140852	
18	देवी आ वि	शंखरापुर न पा	विना कुमारी श्रेष्ठ	9841348353	
19	जागृति आ वि	शंखरापुर न पा	रामकृष्णा गोतामे	9841289515	
20	भुवनेश्वर आ वि	शंखरापुर न पा	गणेश ब मल्ल	9841306336	
21	सोखु आ वि	शंखरापुर न पा	जगदिश मान श्रेष्ठ	9841513441	
22	मणिचुड आ वि	शंखरापुर न पा	श्रीराम कार्की	9841413250	
23	क्षितिज जनजागृति	शंखरापुर न पा	जिर्मल थापा	9841140901	
संस्थागत विद्यालयहरूका प्र अहुरको नामावली					
1	एअरबिन मा वि	शंखरापुर न पा	लकरा श्रेष्ठ	9851134005	
2	साखु पाल्पारी सा	शंखरापुर न पा	अनुप पौडेल	9851136228	
3	स्पेन्डिड भ्याली सा	शंखरापुर न पा	प्रल्हाद बास्तीना	9851120934	
४	बज्रयोगिनी	शंखरापुर न पा	किशोर थापा	9851170392	
5	सेरेनहित	शंखरापुर न पा	बुद्धी ब कार्की	9851135345	
6	संगम	शंखरापुर न पा	अर्जुन श्रेष्ठ	9851144624	9841930356
७	चिरायु	शंखरापुर न पा	जयराम सापकोटा	9841557467	
8	लक्सैफेटी हिल्साइड	शंखरापुर न पा	राम प्रसाद चौलागाई	9861325160	
9	तिनकन्या एकाडेमी	शंखरापुर न पा	दिपेन्द्र महर्जन	9841417907	
१०	जुनकिरी(PA Nepal)	शंखरापुर न पा	शैमा बज्रपते	9814638474	
11	शंखरापुर किन्डरवल्ड	शंखरापुर न पा	सत्यनदम्भी श्रेष्ठ	9841173654	

सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरू

क्र.सं.	सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको नाम	अध्यक्षको नाम	परिचालकको नाम	परिचालकको सम्पर्क नं.	कैफियत
१	नाङ्लेभारे सासिके	पुनम तामाङ	सरिता बजगाईं	९८६११०९०४४	
२	बज्रयोगिनी सासिके	ललिता सापकोटा	प्रतिभा थापा	९८४०९०९४८०	
३	जनकल्याण सासिके	अप्सरा न्यौपाने	शान्ति तामाङ	९८६०५९२२४९	

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या						आवश्यक दरवन्दी				पुलमा रहने दरवन्दी सङ्ख्या				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने				जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी				जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण					
प्रावि		निमा		मावि ९-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि ९-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि ९-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि ९-१०		मावि ११-१२	
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	
१४२	१४	२४	१४	२५	१०	१०	८३	४६	४२	१५	७३	०	०	०	८	७	५	५३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	

दरवन्दी मिलानको क्रममा शङ्खरापुर नगरपालिकामा रहेको प्राथमिक तहका ५३ खुद पुल दरवन्दीमध्ये २५ दरवन्दी शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र कट्टी गर्नका लागि पठाई बाँकी २८ दरवन्दी हाल खुद पुलमा रहेको अवस्था छ ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	५६४	५९०	११५४	२७	२७	५४	४०२	४२३	८२५	९७	१०७	२०४	३४	२५	५९
कक्षा १	२८९	३२७	६१६	१३	२५	३८	२०९	२१६	४१७	६१	७१	१३२	१४	१५	२९
कक्षा २	३१७	३२४	६४१	२६	१०	३६	२११	२३८	४४९	६४	६०	१२४	१६	१६	३२
कक्षा ३	२८७	३४५	६३२	१४	१८	३२	२०८	२३८	४४६	५१	७०	१२१	१४	१९	३३
कक्षा ४	२५६	२९८	५५४	१७	१४	३१	१८८	२०६	३९४	४७	६४	१११	४	१४	१८
कक्षा ५	२७८	२७६	५५४	२२	११	३३	१८५	१९१	३७६	६०	६८	१२८	११	६	१७
१-५ जम्मा	१४२७	१५७०	२९९७	९२	७८	१७०	९९३	१०८९	२०८२	२८३	३३३	६१६	५९	७०	१२९
कक्षा ६	२५४	२५३	५०७	८	१८	२६	१७६	१६१	३३७	५९	६४	१२३	११	१०	२१
कक्षा ७	२५५	२४४	४९९	१२	९	२१	१७८	१७४	३५२	६३	५६	११९	२	५	७
कक्षा ८	२७१	२४५	५१६	१६	१८	३४	१७७	१५५	३३२	७५	७२	१४७	३	०	३
६-८ जम्मा	७८०	७४२	१५२२	३६	४५	८१	५३१	४९०	१०२१	१९७	१९२	३८९	१६	१५	३१
१-८ जम्मा	२२०७	२३१२	४५१९	१२८	१२३	२५१	१५२४	१५७९	३१०३	४८०	५२५	१००५	७५	८५	१६०
कक्षा ९	२६८	२२८	४९६	९	१०	१९	१९३	१३८	३३१	६४	७८	१४२	२	२	४
कक्षा १०	२२७	१९८	४२५	१०	९	१९	१४८	१३४	२८२	६८	५२	१२०	१	३	४
९-१० जम्मा	४९५	४२६	९२१	१९	१९	३८	३४१	२७२	६१३	१३२	१३०	२६२	३	५	८

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
कक्षा ११	१५५	१३३	२८८	५	६	११	११३	८९	२०२	३६	३८	७४	१	०	१
कक्षा १२	१३१	५५	१८६	७	१	८	१०२	३८	१४०	२२	१६	३८	०	०	०
११-१२ जम्मा	२८६	१८८	४७४	१२	७	१९	२१५	१२७	३४२	५८	५४	११२	१	०	१
९-१२ जम्मा	७८१	६१४	१३९५	३१	२६	५७	५५६	३९९	९५५	१९०	१८४	३७४	४	५	९
कुल जम्मा	२९८८	२९२६	५९१४	१५९	१४९	३०८	२०८०	१९७८	४०५८	६७०	७०९	१३७९	७९	९०	१६९

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राप्ति	२९३	३२७	६२०	१४	१५	२९	१९३	२१७	४१०	६०	७२	१३२	२६	२३	४९
कक्षा १	१०८	१५९	२६७	३	९	१२	५९	९०	१४९	३६	४८	८४	१०	१२	२२
कक्षा २	१३५	१८६	३२१	११	५	१६	७६	१२६	२०२	३७	४१	७८	११	१४	२५
कक्षा ३	१३३	१८८	३२१	३	५	८	८५	११२	१९७	३४	५३	८७	११	१८	२९
कक्षा ४	१००	१५५	२५५	४	६	१०	६१	९६	१५७	३२	३९	७१	३	१४	१७
कक्षा ५	१२५	११९	२४४	५	४	९	७१	६७	१३८	३८	४३	८१	११	५	१६
१-५ जम्मा	६०१	८०७	१४०८	२६	२९	५५	३६२	४९१	८४३	१७७	२२४	४०१	४६	६३	१०९
कक्षा ६	१०६	१२१	२२७	३	९	१२	६०	५७	११७	३४	४८	८२	९	७	१६
कक्षा ७	१०२	९४	१९६	४	१	५	६०	५७	११७	३७	३३	७०	१	३	४
कक्षा ८	१०७	१०९	२१६	६	६	१२	५७	५०	१०७	४४	५३	९७	०	०	०
६-८ जम्मा	३१५	३२४	६३९	१३	१६	२९	१७७	१६४	३४१	११५	१३४	२४९	१०	१०	२०
१-८ जम्मा	९१६	११३१	२०४७	३९	४५	८४	५२९	६५५	११८४	२९२	३५८	६५०	५६	७३	१२९
कक्षा ९	१०८	१०५	२१३	५	६	११	५९	५०	१०९	४३	४८	९१	१	१	२
कक्षा १०	९४	८७	१८१	२	४	६	५९	५३	११२	३३	२९	६२	०	१	१
९-१० जम्मा	२०२	१९२	३९४	७	१०	१७	११८	१०३	२२१	७६	७७	१५३	१	२	३
कक्षा ११	१६	२५	४१	०	०	०	१०	१५	२५	६	१०	१६	०	०	०
कक्षा १२	२९	२१	५०	१	०	१	१९	१२	३१	९	९	१८	०	०	०
११-१२ जम्मा	४५	४६	९१	१	०	१	२९	२७	५६	१५	१९	३४	०	०	०
९-१२ जम्मा	२४७	२३८	४८५	८	१०	१८	१४७	१३०	२७७	९१	९६	१८७	१	२	३
कुल जम्मा	११६३	१३६९	२५३२	४७	५५	१०२	६७६	७८५	१४६१	३८३	४५४	८३७	५७	७५	१३२

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

सूचक	कक्षा																													
	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०											
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा									
उत्तीर्ण	८७.६	८८.१	८७.९	९०.७	९१.५	९१.१	९३.६	९०.४	९१.९	९४.३	९३.२	९३.८	९१.१	८६.४	८८.८	९५.३	८९	९२	८७	८६.५	८६.८	९१.९	९२.९	९२.३	९१.२	८८.१	८९.७	१००	९८.७	९९.४
दोहोर्नाउने दर	७.३	६.३	६.८	२.८	२.३	२.५	२.७	३.८	३.३	२.१	२.१	२.१	२.७	४.७	३.७	२.६	२	२.२	२.९	४.१	३.५	१.२	१.४	१.३	२.२	४.२	३.१	०	०	०
छोड्ने दर	५.१५	५.५३	५.३५	६.५४	६.२	६.३६	३.७६	५.७४	४.८१	३.६३	४.७१	४.१७	६.२५	८.९२	७.५५	२.१३	९.०२	५.७१	१०	१.४६	१.७६	६.९१	५.६९	६.३५	६.६४	७.७७	७.१६	०	१.३	०.६३

शङ्खरापुर नगरपालिकाको साक्षरताको स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर										२०७६ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति																			
साक्षर जनसङ्ख्या						साक्षरता प्रतिशत				निरक्षर जनसङ्ख्या																			
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने			जम्मा			पढ्न र लेख्न सक्ने		पढ्न मात्र जान्ने		निरक्षर जनसङ्ख्या																
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	१५-६० वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या			१५-६० वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या			साक्षरता प्रतिशत			बाँकी निरक्षर			साक्षर घोषणा भएको मिति					
१३६३	७५५५	१६९१८	२१५	२३१	४४६	१५७८	७७८६	१७३६४	७१९५	१९०	१८२४	४३२५	६१४९	२७१००	२६३४८	९६५०	१५२	२०७६।१।११											

अनुकरणीय कार्य

१. नगरपालिका र विद्यालयले सुधारका लागि गर्नुपर्ने कार्यहरूको बारेमा नगर शिक्षा समितिबाट निर्णय गराई कार्यान्वयन गर्ने पहल गरिएको छ ।

मिति २०७६ साल बैसाख २० गते बसेको शङ्खरापुर नगरपालिका, काठमाडौंको शिक्षा समितिको बैठकको निर्णय अनुसार विद्यालयको शैक्षिक सुधारका लागि शङ्खरापुर नगरपालिका र विद्यालयहरूले गर्नु पर्ने कार्यहरू:

शङ्खरापुर नगरपालिकाले गर्नु पर्ने कार्यहरू:

- 1 सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीको अनलाइन (MOODLE) तथा आमने सामने पद्धतिमा ५ दिन सम्मको ICT, DRR, MGML, योग शिक्षा, सेवा प्रवेश तथा बिषयगत लगायतको विभिन्न कष्टमाइज्ड तालिम (ECD, 1-5, 6-8, 9-10, 11-12) सञ्चालन ।
- 2 नेपाल तथा भारतका नमूना विद्यालय अवलोकन भ्रमण र सिकाइ स्थानान्तरण अभ्यास
- 3 शिक्षकहरूको ब्यक्तिगत खातामा तलब निकासको प्रवन्ध गर्ने ।
- 4 सामुहिक विद्यालय अवलोकन भ्रमण अभ्यास गर्ने ।
- 5 विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धीका आधारमा शिक्षकलाई प्रोत्साहन भत्ताको प्रवन्ध गर्ने ।
- 6 शैक्षिक कर सम्बन्धमा छलफल गर्ने ।
- 7 विद्यालयको एकिकृत शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण गर्ने ।
- 8 शिक्षा ऐन, नियमावली, निर्देशिका र कार्यविधि निर्माण गर्ने।
- 9 साक्षरता शिक्षा, कार्यमुलक साक्षरता, निरन्तर शिक्षा र डिजिटल शिक्षा कार्यक्रमको सञ्चालन र साक्षर शङ्खरापुरको नगरपालिकाको घोषणाको तयारी ।
- 10 वडा कार्यालय मार्फत स्रोत साधन सम्पन्न व्यवस्थित बालकक्षा निर्माण ।
- 11 बाल विकासका लागि तालिम प्राप्त शिक्षक/सहजकर्ता विकास ।
- 12 विद्यालयलाई सिपमुलक/रोजगारमुखि तालिम (१ देखि ३ महिना सम्म)
- 13 कक्षा ५, ८ र १० को परीक्षा सञ्चालन गर्ने ।
- 14 अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- 15 NGO /INGO सहकार्य तथा परिचालन गर्ने ।
- 16 त्रैभाषिक शिक्षा नीतिको कार्यान्वयन गर्ने ।
- 17 विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार (विद्यालय भवन तथा Lab, library, ICT lab, Online library लगायतको स्रोत साधन सम्पन्न कक्षाकोठा निर्माण)
- 18 स्रोतसाधन सम्पन्न कक्षाकोठाको निर्माण निर्माण गर्ने ।

- 19 नेपाल खुला विश्वविद्यालयसँगको सहकार्यमा शिक्षकको शैक्षिक योग्यता बृद्धि कार्यक्रम (जस्तै: B.Ed/M.Ed./M. Phil) को पहल गर्ने ।
- 20 कक्षा १ बाटै नपा भित्रका तिष्ठ विद्यार्थीलाई विशेष प्रोत्साहन र सुविधा।
- 21 शैक्षिक सम्मेलन (Teacher, HT, parents, students, students, NGO, municipality, political parties, SMC, College, Poly technique, SKM Nursing college)
- 22 शिक्षासंबन्धी विवरण राखेर नगरपालिकाको वेवसाइ अपडेट गर्नु पर्ने ।
- 23 विद्यालय खाजा कार्यक्रम (हाललाई कक्षा २ सम्म प्रति व्यक्ति रु १५ का दरले विद्यालयमा निकास दिने र आगामी दिनमा क्रमश कक्षा ५ सम्म गर्ने) सञ्चालन गर्ने।
- 24 विद्यालय खाजा कार्यक्रममा बैकल्पिक स्रोतको पहिचान तथा परिचालन गर्ने ।
- 25 सिपमुलक र रोजगारमुखि विषय शिक्षण गर्ने कलेजलाई नगरपालिकाले अनुदान सहयोग गर्ने।
- 26 शङ्खरापुर पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युटमा विषय थप र २ देखि ३ महिना सम्मका तालिम सञ्चालन गर्न अनुरोध गर्ने ।
- 27 एफ एममा आधारित शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गर्ने ।
- 28 आवश्यकता अनुसार विद्यालय नक्शाङ्कन, विद्यालय गाभ्ने, तह वा कक्षा घटाउने ।
- 29 आवश्यकता अनुसार कक्षा घटाइको, मर्ज गरिने र न्यून विद्यार्थी भएको विद्यालयको दरबन्धी नगरपालिकामा पुलमा राखेर अन्य विद्यालयमा काजमा खटाउने ।
- 30 सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान गर्ने ।
- 31 विद्यालय स्तरिय मेयर कप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालनको प्रवन्ध गर्ने ।
- 32 नगरपालिका भित्रको उत्कृष्ट वर्ष शिक्षक घोषणा (प्रमाण पत्र र पुरस्कारसहित) गर्ने।
- 33 कक्षा ८, १०, १२ मा नपा भित्र उच्च अङ्क ल्याउने विद्यार्थीलाई माथिल्लो कक्षा पढन छात्रवृत्ति को प्रवन्ध गर्ने ।
- 34 सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व सम्पत्तिको अभिलेख संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने ।
- 35 कार्य संपादन करार संझौता (नगरपालिकाले प्रधानाध्यापकसँग र प्रधानाध्यापकले शिक्षकसँग) गर्ने ।
- 36 स्थानिय पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक निर्माण (20%, 100%) र कार्यान्वयन गर्ने ।
- 37 अनिवार्य निशुल्क शिक्षाको कार्यान्वयन गर्ने ।

शङ्खरापुर नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरूले शैक्षिक सुधारका लागि गर्नु पर्ने कार्यहरू:

- 1 विद्यालयको दूर दृष्टि, लक्ष्य तथा उद्देश्य र साइनबोर्ड लेख्ने ।
- 2 विद्यालय शिक्षक तथा कर्मचारीको ई हाजिरीको प्रवन्ध गर्ने ।
- 3 राष्ट्रिय गान र कक्षागत गीत कार्यान्वयन गर्ने ।
- 4 विद्यालय भर्ना अभियान सञ्चालन गर्ने (शैक्षिक सत्र २०७६को नारा: सबै बालबालबालिका विद्यालय पठाऔं, नेपाललाई शिक्षितहरूको देश बनाऔं)
- 5 शिक्षकले गरेको कार्य र समय(Teacher time on task)को दैनिक रेकर्ड राख्ने व्यवस्था गर्ने ।
- 6 हरित विद्यालय (वातावरण संरक्षण, बैकल्पिक शक्तिको प्रयोग र शक्तिको बचत, आकासे पानीको व्यवस्थापन, बगैचा र करेसाबारी निर्माण, फोहर व्यवस्थापन, निर्माण कार्यमा न्यून लगानी, शिक्षण सिकाइमा सुधार)को निर्माण
- 7 शिक्षक तथा विद्यार्थीको ड्रेस अनिवार्य गर्ने ।
- 8 अभिभावकले कक्षा लिने र दिने/अभिभावकको विद्यालय जाउ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
- 9 विद्यालय परिसर तथा कक्षाकोठाको दैनिक सरसफाई गर्ने ।
- 10 साप्ताहिक सह/अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने ।
- 11 शैक्षिक सत्र को प्रारम्भमा निम्नानुसारको पाठ्यक्रम कार्यान्वयन योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने ।

क्षेत्र/ एकाइ	उद्देश्य/सिउ	विषयवस्तु	शिक्षण क्रियाकलाप	शिक्षण सामग्री	मूल्याङ्क न	पिरियड संख्या
------------------	--------------	-----------	----------------------	-------------------	----------------	------------------

- 12 शिक्षण सिकाइमा बाल केन्द्रित, परियोजनामा आधारित, सङ्गीत, रैथाने (Indigenous), सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा(ICT) आधारित विधिको प्रयोग गर्ने ।
- 13 निर्धारित समयमा विद्यसकेको गठन/पुनर्गठन गर्ने ।
- 14 विद्यालयमा योग, प्राणायाम र ध्यान(meditation) सञ्चालन गर्ने ।
- 15 बहुकक्षा बहुस्तर(MGML)मा आधारित शिक्षणको अभ्यास गर्ने ।
- 16 एकिकृत पाठ्यक्रममा आधारित शिक्षण(Integrated curriculum based teaching)को तयारी गर्ने ।
- 17 विद्यालयमा आधारित निरन्तर पेसागत क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

- 18 संस्थागत-सामुदायिक विद्यालय सहकार्य गर्ने ।
- 19 अभिभावकले रोजेको माध्यमका आधारमा कक्षा शिक्षणको व्यवस्था गर्ने ।
- 20 कमजोर विद्यार्थीका लागि अतिरिक्त कक्षा(Remedial tuition class)सञ्चालन गर्ने ।
- 21 अन्तर विद्यालय शिक्षक विद्यार्थी भ्रमणको प्रवन्ध गर्ने ।
- 22 शिक्षक विद्यार्थी सगसँगै (कुनै शिक्षकले कक्षा एकमा पढाउन शुरु गरे पछि कक्षा ५ लगातार सोहि शिक्षकले पढाउने) कार्यको अभ्यासको थालनी गर्ने ।
- 23 विद्यार्थी प्रदर्शनी, खेलकुद प्रतियोगिता, विज्ञान प्रदर्शनीको आयोजना गर्ने ।
- 24 बाल क्लब, स्काउट, सदन, जुनियर रेडक्रस सर्कलको गठन र परिचालन गर्ने ।
- 25 शिक्षक तथा विद्यार्थी अनुसासनका बुँदा लेखन (Code of conduct) र कार्यान्वयन गर्ने।
- 26 कक्षा ९-१२ प्रयोगात्मक कक्षाहरुलाई सिप विकास र अर्थोपार्जन गर्ने पद्धतिसँग जोडने ।
- 27 प्रधानाध्यापकले कम्तिमा पनि दैनिक दुई पिरियड कक्षा शिक्षण गर्नु पर्ने ।
- 28 शैक्षिक सामग्री निर्माण कार्यशाला सञ्चालन गर्ने।
- 29 पाठ योजना र शैक्षिक सामग्री सहितको शिक्षण (No teaching without teaching plan and materials) गर्ने।
- 30 विद्यालयमा आय आर्जन कार्यक्रम सञ्चालन (जस्तै:जडिबुटि, फलफुल खेति, तरकारी खेति, मकै खेति, च्याउ खेति, गाई तथा बारखा पालन, माछा पालन, होमस्टे सेवा सञ्चालन अगर, बति बनाउने, मम बतिको क्यान्डल बनाउने, बाती काटने, खेलौना बनाउने, डलहरु बनाउने, पेन्टिङ गर्ने, बेत र बाँसका सामग्री बनाउने आदि) गर्ने ।
- 31 सामाजिक सञ्जालको शिक्षण सिकाइ र सहकार्यमा प्रयोग (जस्तै: Facebook/ messenger) group with HT, Google classroom, Skype for business, blogging, School email/ messenger) गर्ने ।
- 32 विद्यालयमा अतिरिक्त भाषा तथा संस्कृतिको कक्षा (Local/Japanese/ Korean/Arabi/ Chinese language and culture) सञ्चालनमा पहल गर्ने ।
- 33 विद्यालयको साइन बोर्ड नेपाली, अङ्ग्रेजी र स्थानीय भाषामा लेख्ने ।
- 34 प्लाष्टिक रहित विद्यालय, प्लाष्टिक रहित समाज निर्माणमा पहल गर्ने ।
- 35 अनुभवि शिक्षकले नयाँ शिक्षकलाई शिक्षण कला सिकाउने (Teacher mentoring and coaching) कार्यको पबन्ध गर्ने ।

- 36 करारमा शिक्षक नियुक्ति गर्न परेमा शिक्षक सेवा आयोगको बैकल्पिक सूचिबाट गर्ने सो नभएमा नगरपालिकाको कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको शिक्षक नियुक्तिसंबन्धी कार्यविधि अनुसार गर्ने।
- 37 विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम (सुसमा कोइराला मेमोरिय नर्सिङ कलेजको सहकार्यमा) सञ्चालन गर्ने ।
- 38 प्रत्येक दुई महिनामा विद्यार्थीको परीक्षा सञ्चालन र पृष्ठपोषणको प्रवन्ध गर्ने ।
- 39 कक्षा ८ १० र १२ का विद्यार्थीहरूलाई पुराना प्रश्नहरूको अभ्यास गराउने
- 40 विद्यालयमा शुद्ध पिउने पानीको प्रबन्ध गर्ने ।
- 41 विद्यालयमा फोहोर व्यवस्थापन (Reduce- reuse- recycle) गर्ने ।
- 42 विद्यालय-कलेज सहकार्य गर्ने ।
- 43 विद्यालयमा सिसी टिभि, स्मार्ट बोर्ड, डिजिटल प्रविधिमा आधारित संप्रेषण तथा सूचना शिक्षण सिकाइमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगलाई प्रवर्धन गर्ने ।
- 44 विद्यालयमा विभिन्न दिवस तथा उत्सव मनाउने (जस्तै: अभिभावक दिवस, विद्यालय वार्षिक उत्सव, साक्षरता दिवस (सेप्टेम्बर ८), अन्तराष्ट्रिय शिक्षा दिवस(जनवरी २४), राष्ट्रिय योग दिवस (माघ १), शिक्षक दिवस (अक्टोबर ५)/ गुरु पूर्णमा (साउन), विश्व वातावरण दिवस (जुन ५), सरस्वति पुजा (श्रीपञ्चमी)
- 45 विद्यालयमा समाजको रीतिरिवाज र संस्कृतिको जानकारी र प्रवर्धनलाई सामाजिक अध्ययन विषय शिक्षणको अभिन्न अङ्ग बनाउने ।
- 46 प्रहरीसँगको साझेदारीमा ट्राफिम नियम सिकाउने ।
- 47 विद्यालय सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने ।
- 48 सबै शिक्षकहरूले कार्य मूलक अनुसन्धान गर्ने ।
- 49 विद्यालयले पत्रिका/भित्ते पत्रिका,स्मारिका प्रकासन गर्ने ।
- 50 विद्यालयको शैक्षिक सुधार तथा व्यवस्थापनका लागि प्रति महिना एउटा स्टाफ बैठक गरी निर्णय कार्यान्वयन गर्ने
- 51 विद्यालय सुसासन र पारदर्शिता कायम गरी सामाजिक परिक्षण तथा लेखा परिक्षण गर्ने।
- 52 विद्यालय खुल्ने दिन(२२०दिन), पढाइ हुने दिन(२०० दिन) कायम गर्ने ।
- 53 विद्यालयमा नियमितता, शिक्षक हाजीरी र विद्यार्थी हाजीरीको अभिलेख अध्याविधक गर्ने ।

- 54 वार्षिक योजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने ।
- 55 कक्षागत रुपमा विद्यार्थीको विवरण तयार गरी कक्षाकोठाको भित्तामा टाँस्ने ।
- 56 विद्यार्थीको कार्य विभाजन गरी अभिभावकको स्वागत, विद्यालयको जानकारी जस्ता कार्यमा विद्यार्थी परिचालन गर्ने ।
- 57 शिक्षक अभिभावक संगठनको गठन र परिचालन गर्ने ।
- 58 विद्यालयलाई समुदायको सिकाइ केन्द्रको रुपमा विकास गर्ने
- 59 प्रत्येक विद्यालयले फरक पहिचान सहितको रचनात्मक कार्यको प्रदर्शन गर्नु पर्ने ।
- 60 निर्धारित समयमा विद्यालयको तथ्याङ्क अध्याविधक गर्ने र कार्यसंपादन मूल्याङ्कन फारम भर्ने।
- 61 एकिकृत शैक्षिक क्यालेण्डरको कार्यान्वयन गर्ने ।
- 62 सबै विद्यालयहरूले उल्लिखित कार्यहरू गर्नका लागि १५ दिन भित्र कार्य योजना बनाइ नगरपालिकामा पेस गर्नु पर्ने । साथै कुनै विद्यालयले उक्त कार्य गर्न नसक्ने वा गर्न नपर्ने भएमा कारण सहित पेस गर्ने ।

२. शङ्खरापुर गाथा नामक नगर गीत तयार गरी विद्यालयको प्रार्थना समयमा गाउने गरिएको ।

३. स्थानीय पाठ्यक्रम पाठ्यपुस्तक तयार गरी कार्यान्वयन गरिएको ।

सम्पर्क

साँखु बसपार्क

फोन : +९७७ -०१-४४५०३०६, ०१-४४५०३५५

फ्याक्स : +९७७ -०१-४४५०६०६

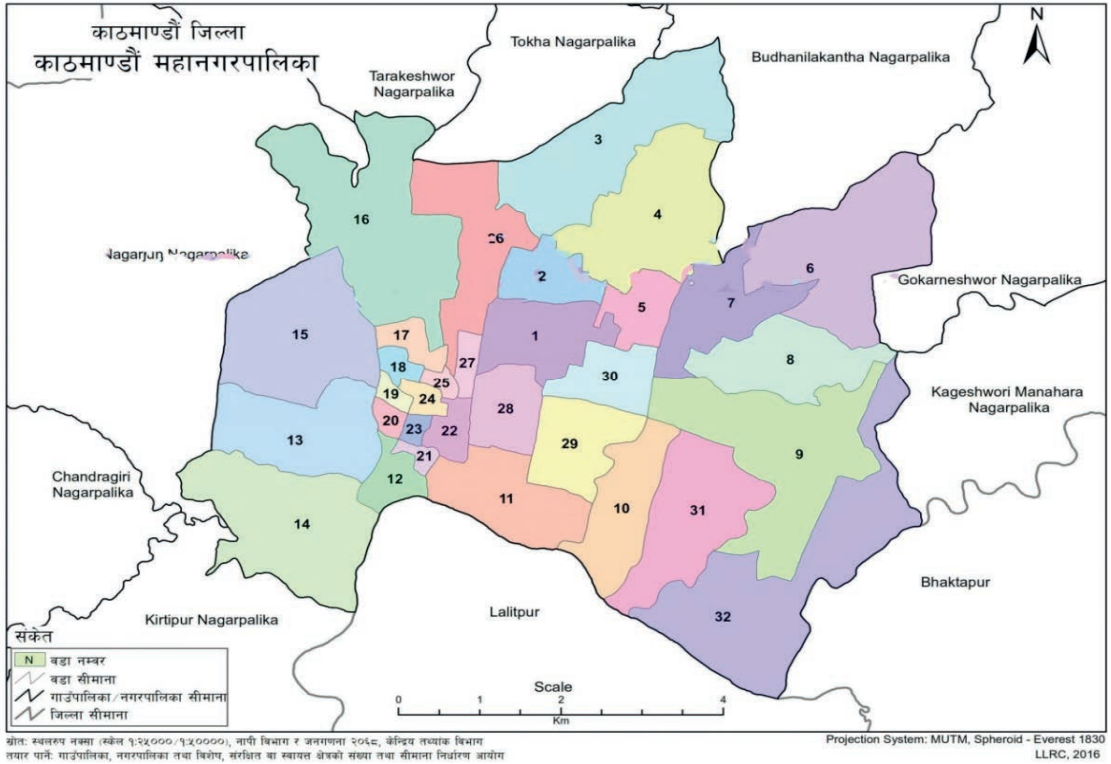
इमेल : shankharapur.municipality@gmail.com

शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा

श्री बौद्धराज निरौला	अधिकृत दसौं	९८४१४२६५७२	baudharaj@gmail.com
श्री कमला पोखरेल	अधिकृत आठौं	९८६४३९९७६८	

२.११. काठमाडौं महानगरपालिका

काठमाडौं नेपालको केन्द्रीय राजधानी सहर तथा मुलुककै पहिलो महानगर पनि हो । यस महानगरको नजिकका रूपमा रहेका दुई ठूला सहरहरूमध्ये दक्षिणतर्फ ललितपुर महानगरपालिका र पूर्वतर्फ भक्तपुर नगरपालिका रहेका छन् ।

शिवपुरी, फुल्चोकी, नागार्जुन र चन्द्रागिरी नामका चार ठूला पहाडहरूको बिचमा रहेको यो महानगर अनुपम भौगोलिक अवस्था, रहस्यपूर्ण जैविक विविधतासहित कचौरा आकारमा समुद्री सतहबाट लगभग १४०० मिटर (४६०० फिट) को उचाइमा ५०.६७ वर्ग किलो मिटरमा फैलिएर २७° २२" उत्तरी अक्षांश र ८५° २०" पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित रहेको छ ।

धार्मिक सहिष्णुता र उच्च सामाजिक मानव सम्बन्ध रहेको यस सहरको इतिहास लगभग २००० वर्ष पुरानो रहेको मानिन्छ । बौद्ध र हिन्दु धर्मावलम्बीहरूको आस्थाको केन्द्रको रूपमा रहेको यो उपत्यका हजारौं प्रकृतिका चाडपर्व, जातजाति, रीतिरिवाज र चालचलनको विविधताभित्र एकता रहेको छ भने, नेपालीहरूमध्येकै एक प्रमुख समुदाय नेवार समुदायको कला र संस्कृतिको धरोहरकै रूपमा समेत रहेको छ ।

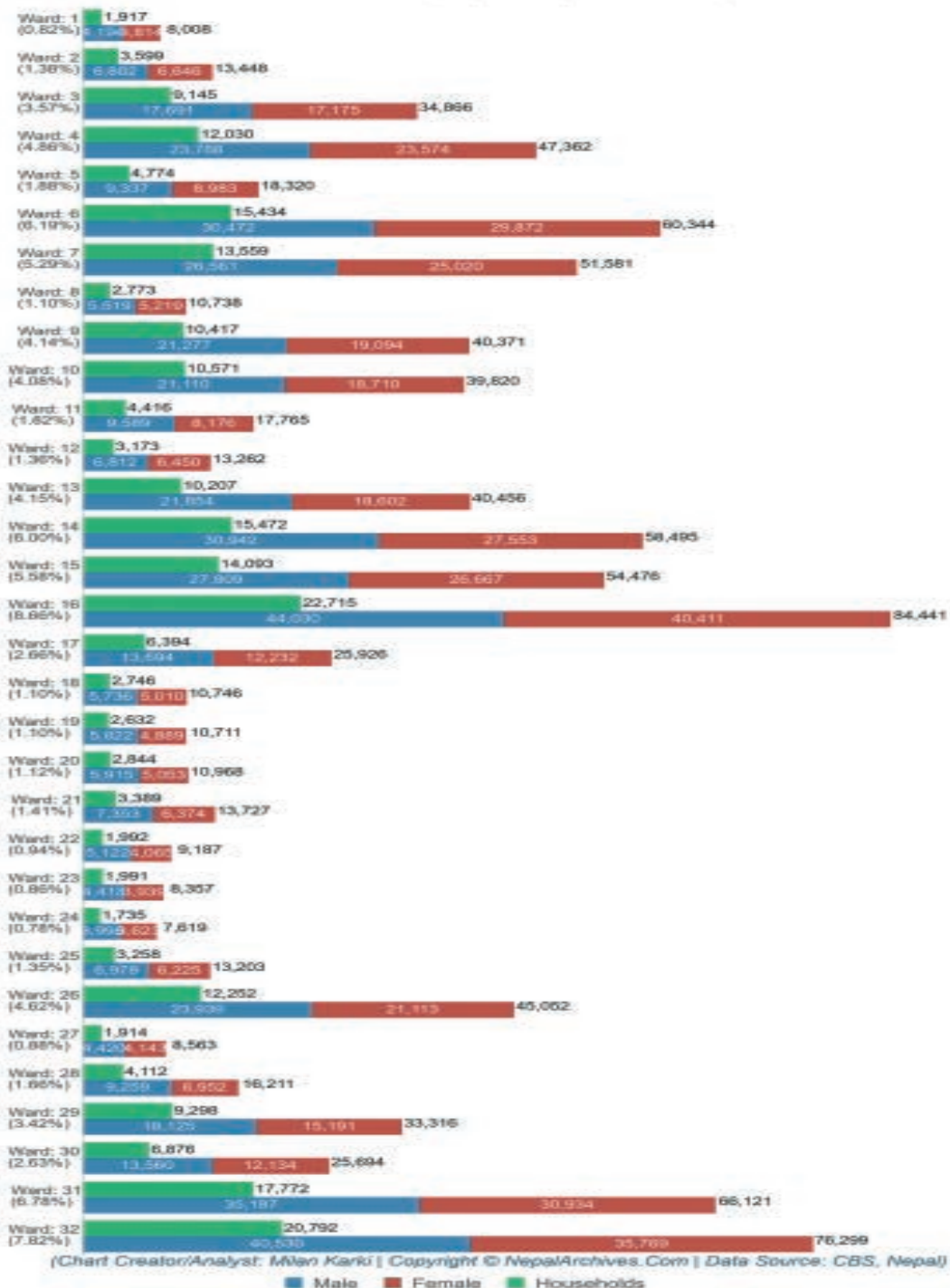
कला, संस्कृतिको जीवन्त इतिहास तथा प्राचीन विशिष्ट शैलीको अनुपम निर्माणका कारण विश्वकै दर्शनीय स्थलहरूमध्येको एक सहरका रूपमा रहेको यस शहरमा स्वयम्भू, बौद्ध, पशुपतिनाथ, हनुमानढोका क्षेत्रलगायतका विश्व सम्पदा सूचीमा अङ्कित अनेकौं स्थलका कारण नेपाल भित्रिने पर्यटहरूको प्रमुख गन्तव्यस्थलका रूपमा पनि यस महानगर रहेको छ ।

इतिहासदेखि नै सम्पन्न र समृद्ध यस महानगर मुलुककै अर्थतन्त्रको केन्द्रविन्दुको रूपमा रहिआएको छ भने, सारा नेपालीको आकर्षणको केन्द्र पनि यसै काठमाडौं महानगर रहेको छ ।

वडागत जनसङ्ख्या

Kathmandu Metropolitan City, Kathmandu District Wardwise Population & Households Chart (2011 Census)

Population: 975,453 [Male: 511,841 (52.47%), Female: 463,612 (47.53%)]
Households: 254,292 (3.84 persons per Household)

विद्यालय विवरण

१. वैकल्पिक, धार्मिक तथा महिला प्रौढ विद्यालयहरू

क्र.सं.	वैकल्पिक विद्यालयहरूको नामावली	वडा	सञ्चालित तह (कक्षा)	सम्पर्क नं
१	श्री उज्यालो विद्या गृह, मालिगाउँ	६	१-१०	९८५११६६००९
२	श्री कञ्चन वैकल्पिक विद्यालय, कालीमाटी	१३	१-१०	
३	श्री जनसेवा वैकल्पिक विद्यालय, कलङ्की	१४	१-१०	९८४१४२१८२१
४	श्री नमुना महिला विद्यालय, नयाँबजार	१६	१-१०	
५	श्री उत्प्रेरणा महिला विद्यालय, तिनकुने	३२	१-१०	९८४१३०९४६४
६	श्री ज्ञानज्योति महिला विद्यालय, चावहिल	७	१-१०	९८४१३८१५३६
७	श्री सिद्धार्थ वैकल्पिक विद्यालय, सामाखुशी		१-१०	
८	श्री सरस्वती वैकल्पिक विद्यालय, वनस्थली		१-१०	
९	श्री जीवनज्योति वैकल्पिक विद्यालय, चावहिल	७	१-१०	९८४३२८१८६०
१०	श्री जेम्स नमुना वैकल्पिक विद्यालय, बानेश्वर		१-१०	
११	श्री विभूती वैकल्पिक विद्यालय, बानेश्वर	३१	१-१०	९८५१०००३३०
१२	श्री सहयोगी पाठशाला वैकल्पिक विद्यालय, भाटभटेनी	४	१-१०	९८४१५३८४३५
१३	श्री सञ्जीवनी वैकल्पिक विद्यालय, चावहिल		१-१०	
१४	श्री सगरमाथा वैकल्पिक विद्यालय, चावहिल	८	१-१०	९८५११६६००९
१५	श्री वैष्णवी वैकल्पिक विद्यालय, बालुवाटार		१-१०	
१६	श्री स्यान्डा वैकल्पिक विद्यालय, सोह्रखुट्टे	१६	१-१०	९८५१२२२८९७
१७	श्री मञ्जुश्री वैकल्पिक विद्यालय, नयाँबजार	१६	१-१०	९८४११६१९०१
१८	श्री वागमती वैकल्पिक मा.वि., चावहिल	५	१-१०	०१४३८१६२८
१९	श्री हाम्रो चेतनशील महिला विद्यालय, कोटेश्वर		१-५	
२०	श्री जागरण महिला विद्यालय, कोटेश्वर		१-८	
२१	श्री सान्त्वना वैकल्पिक विद्यालय, शान्तिनगर	३१	१-५	९८५१०५७२२६
२२	श्री सामूहिक महिला विद्यालय, महाराजगञ्ज-३		१-५	
२३	श्री नेत्र वैकल्पिक महिला विद्यालय, बानेश्वर		१-८	
२४	श्री शेचेन महाबौद्ध विद्यालय, बौद्ध-६		१-१०	
२५	श्री बैतुल मुकदस मर्दसा ईस्लामिया कालिमाटि		१-५	
२६	श्री महिला ज्योति वैकल्पिक विद्यालय, ६ वडा		१-५	
२७	श्री प्रौढ महिला विद्यालय, चावहिल		१-५	
२८	श्री आर्य समाज वैकल्पिक विद्यालय, डिल्लिबजार		१-५	
२९	श्री बौद्धशान्ति महिला विद्यालय, फुलबारी		१-८	
३०	श्री विश्वशान्ति बौद्ध शिक्षालय, कामपा-३२		१-८	
३१	श्री मदरसा खदिजतुल कुबरा, बागबजार		१-५	
३२	श्री मूलपानी महिला विद्यालय (आर्य समाज)		१-५	
३३	श्री जामिया असरफिया रजाउल उलम		१-५	
३४	श्री मदरसा नुरुल कोरान प्रथामिक विद्यालय, नयाँबजार		१-५	
३५	श्री खवालुङ्ग आधारधुत विद्यालय, बौद्ध		१-८	
३६	श्री पूर्णयवति महिला विद्यालय		१-५	
३७	श्री शान्ति विद्यालय विद्यालय, बौद्ध		१-५	
३८	श्री विणा विद्या सदन, क्षेत्रपाटी		१-५	

२. विशेष विद्यालय

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	Kendriya Bahira Ma V	१	Upendra Parajuli	९८४१४४८०३५
२	Sustaanasthiti Pariwarik Sarasallaha Tatha Shrot Vidhyalaya	९	Rabindra K.C	९८४१२८४५७५
३	Nirmal Bal Bikash Vidhyalaya	३१	Jyoti Bhattarai	९८४१५८२२११

३. सामुदायिक विद्यालयहरू

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	Kamal Basic School	१	Man Bahadur Khadka	९८४७९३६४६३
२	Nandi Secondary School	१	Geeta Kafle	९८४१६११२५७
३	Nandi Ratri Ma V	१	N/A	N/A
४	Ranibari Basic School	३	Ramjee Gautam	९८५१००८९८५
५	Bansbari Secondary School	४	Anil Kumar Jha	९८५११८६४४१
६	Mahendra Rastriya Ma V	४	Dev Raj Gurung	९८५१०४३५४२
७	Pancha Kanya Adharbhut Vidyalaya	४	Binita Ranjit	९८५११७७९८९
८	DhumraBaraha Ma V	४	Sujata Rajrawal	०१४४४३४३६
९	Shivapuri Secondary School	५	Dibakar Durdarshi Pandey	९८४१२६४४४०
१०	Tangal Secondary School	५	Rajendra Adhikari	९८५१०३६४६२
११	Shanti Primary School	५	N/A	N/A
१२	Jana Kalyan Ma V	६	Kumari Kamala Rai	९८४१५००२५५
१३	Mahendra Boudha Secondary School	६	N/A	N/A
१४	Nawa Jagriti Secondary School	६	Uddhav Prasad Adhikari	९८४११०८९१३
१५	Bal Byabasahi Kendra Secondary School	७	Shyam Bhandari	९८४१३८८९५७
१६	Mitra Basic School	७	Uma Niraula	९८४१७८३१८६
१७	Shram Rastriya Ma V	७	Narayan Prasad Nepal	९८५१०३२९७८
१८	Pashupati Mitra Ma Vi	७	Chandra Kanta Pandit	९८५११४८३७९
१९	Sarada Basic School	८	Mahendra Rijal	९७४१११६७३
२०	Mangala Devi Ma V	९	N/A	N/A
२१	Sharada Secondary School	९	Thakur Prasad Sigdel	९८४११३७३४७
२२	Balpith Pra V	९	Ram Krishna Magar	९८४१२९१११५
२३	Guheshwori Ma V	९	N/A	N/A
२४	Rudramati Pra V	१०	Manju Sherth	९८४९०३६९३१
२५	Ratna Rajya Ma V	१०	Dr Gita Kharel	९८४१३१४६२१
२६	Jagannath Ma. Vi	११	Anup Stresth	०१२२९८०४४
२७	Bandi Bikash Adharbhut Vidyalaya	११	Purusotam Nepal	०१२२९८०४४
२८	Guheshwori Bal Sikshya Ma V	११	Nita Pokhrel	९८४३०५०९२५
२९	Viswa Niketan Ma V	११	Kedar Prasad Dahal	९८४१७२१३६५
३०	Mahila Bandi Pra V	११	Merina Sakaya	०१२२९८०४४
३१	Mahendra Saraswati Sewa Adharbhut Vidyalaya	१२	Uma Hamal /Prithvi Kumar Magar	९८५११२८७४५
३२	Saraswati Niketan Ma V	१२	Suraj Dangol	९८५११५११२२
३३	Nil Barahi Ma V	१३	Januka Nepal	९८५११८७३२९
३४	Pancha Kanya Ma V	१३	Dinesh Shrestha	९८४१२१७७०५
३५	Gyanodaya Secondary School	१३	N/A	N/A

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
३६	Jana Prabhat Ma V	१३	N/A	N/A
३७	Shree Kuleshwor Secondary School	१४	Sanukanchha Nepal	९८४१३५०४१०
३८	Janapath Ma V	१४	Jit Bahadur Lamichhane	९८४१४७८८०२
३९	Jana Bikash Ma V	१४	Sita Kumari Dhakal	९८४१३५९८११
४०	Gitamata Ma V	१५	Hari Krishna Shrestha	९८४१२४१०२८
४१	Ishwor Pra V	१५	Isor Bahadur Uperity	९८४१३९०४४७
४२	Jana SudharAdharbhut Vidyalaya	१५	Sita Kumari Poudel	९८४१७७३७२२
४३	Buddha Jyoti Bal Udhyan Adharbhut Vidyalaya	१६	Mithu Pant	९८४१५५३२७३
४४	Juddhodaya Madhyamic Vidhyalaya	१६	Laxman Paudel	९८५१०००३३६
४५	Jana Jagriti Gyan Rashmi Secondary School	१६	Mandira Khanal	९८४१६६२७३८
४६	Bal Kalyan Adharbhut Vidyalaya	१६	Arjun Mudvari	९८०८०६०४४५
४७	Nepal Yuwak Ma V	१६	Sarita Kshetry	९८४१७७७६७६
४८	Siddhi Ganesh Ma V	१६	Kehab Prasad Bhandari	९८४१३६११७३
४९	Tarun Ma V	१६	Pramila Sharma Kafle	९८५११०७६५४
५०	Shitala Secondary School	१६	N/A	N/A
५१	Bal Bikash Adharbhut Vidyalaya	१७	Keshav Poudel	९८४३२९०६४१
५२	Nepal Rastriya Adharbhut Vidyalaya	१७	Deepak Kapali	९८४१७३७५५०
५३	Shanti Sikshya Mandir Secondary School	१७	Mahesh Chandra Shakya	९८६०३२५८२५
५४	Bhakta Vidyashram Ma V	१८	Niraj Prasad Pant	९८६८७५६३४४
५५	Kankeshwori Adharbhut Vidyalaya	१९	Uttam Prasad Devkota	९८४१४५४५२२
५६	Arunodaya Basic School	१९	Parthibendra Mishra	९८४१६२२६८५
५७	Paropakar Ma V	२०	Mohan Bdr Nepali	९८५१०४४६३०
५८	Shanti Nikunja Ma V	२०	Gyankaji Maharjan	९८४१५३३०६०
५९	AjadAdharbhut Vidyalaya	२१	Deenabandu Regmi	९८४१५२१४०४
६०	Nawa Yug Ma V	२१	Chudamani Sharma	९८४१३७५४७६
६१	Sawal Dhola Pra V	२१	Puman Rana	९८४१८८८५३०
६२	Himalaya Ma V	२२	Hiralaxmi Shrestha	९७४११३५२४३
६३	Nepal Adarsha Ma V	२२	N/A	N/A
६४	Nirmal Bidyapith Adharbhut Vidyalaya	२२	N/A	N/A
६५	Bidhyodaya Adharbhut Vidyalaya	२३	N/A	N/A
६६	Bal Sewa Ma V	२३	Angur Dahal	९८४१४०७५५८
६७	Nawa Adarsha Ma V	२३	Pramod Krishna Shrestha	९८४१३०६२६२
६८	Tarini Pra V	२४	Sita Ghimire	०१४३६४४६४
६९	Kanya Mandir Secondary School	२५	N/A	N/A
७०	Krishna Mandir Basic School	२५	Debu Kumari Sharma	९८४३०७५६७०
७१	Prabhat Ma V	२५	Rajeshwor Man Shrestha	९८५१०२३३००
७२	Shanti Vidya Griha Secondary School	२६	Sujan Subedi	९८५११४४१६६
७३	Lokhit Basic School	२६	Sabina Gurung	९८४१५८९३२७
७४	Mahankal Ma V	२७	San Manandhar	९८४१४६६३२२
७५	Sanskrit Ma V	२७	Badri Prasad Dahal	९८४१४८४४६६
७६	Tyouda Secondary School	२७	Surendra KC	९८५१२३५४९६
७७	Padmodaya Secondary School	२८	Meena Koirala Pokhrel	९८४१८५१३२१
७८	Sahid Sukra Ma V	२८	N/A	N/A

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
७९	PadmakanyaVidyashram Secondary School	२९	Rita Tiwari	९८४१४६०३२०
८०	Bhanu Ma V	३०	Hem Chandra Mahato	९८५१०६७८९९
८१	Bhimsengola Ma V	३१	Sushil Magar	९८४३६०५०९५
८२	Siddheshwor Ma V	३१	Shyam Shrestha	९८५११६८२६३
८३	Koteshwor Saraswati Ma V	३२	Puspa Raj Kunwar	९८४१४१५७८६
८४	Sarweshwor Adharbhut Vidyalaya	३२	N/A	N/A
८५	Gyan Bikash Adharbhut Vidyalaya	३३	Rama Devi Thapa Adhikari	९८४१५३८६४०

४. संस्थागत विद्यालयहरू

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	Abhisekh Gyan Mandir EBS	१	Shobha Tamang	१२३४५६७८९०
२	Alok Vidyashram School	१	Banita Mittal Agrawal	९८५१०२५४१५
३	Malpi City School	१	Anita Malla	९८५१०७०२०६
४	Brihaspati Vidyasadan	१	Suman Theeng Lama	९८५११०२६३८
५	VS Niketan EBS	१	Romi Nakarmi	१२३४५६७८९०
६	Glacier International	१	Smita Dhakal	९८४३९१६७८४
७	Anupam (Unique) English Boarding School	२	Nabaraj Khadka	९८५११५८७०६
८	Fairyland Apsara	२	Tulashi Rai	९८०३०४००३५
९	Himalaya English Boarding Secondary School	२	N/A	N/A
१०	Best Montessori Elementary EBS	२	N/A	N/A
११	Trimurti SikshyaBidyalya	३	Sampura Rai	९८१८३४८७३५
१२	Stephens International School	३	Amrit Lamichhane	९८५१०८०८८१
१३	Nepal Police School, Samakhusi	३	N/A	N/A
१४	Elim Kids Academy	३	N/A	N/A
१५	Glen Buds Secondary School	३	Navaraj Baral	९८४१२४५३४०
१६	Guheshwori Boarding High School	३	Rabin Gurung	९८५११०३७५६
१७	Gyan Jyoti Academy	३	Goverdhan Thapa	९८५१०८४३५५
१८	Minar High School	३	Krishna Prajapati	९८५१०१११०१
१९	Takshashila Academy	३	Prof. Dr. Jayaraj Acharya	९८४११६२१८०
२०	Amity Wits Co-Educational English Sec. School	३	Surendra Lamsal	९८४१४२३१९१
२१	Sanskar English School	३	Bimala Gurung	९८५१०७५०२७
२२	Kathmandu New Castle School	३	Dr. Shyam Sundar Chaudhary	९८५१०२४५७६
२३	Bandana Progressive English School	३	Dinesh Ghimire	९८५१००५१६५
२४	The Changbagh School	३	Neera Pradhan	९८५१२४९३४१
२५	Liberty Secondary School	३	Rudra Kumar Panta	०१४३५२६२२
२६	Mount Olympus Montessori School	३	Suresh Yadav	०१४०१६६५९
२७	Bhanubhakta Memorial School	३	Bom Bahadur Moktan	९८४१६०७२१२
२८	Ripumardini Sainik Secondary School	३	N/A	N/A
२९	Gorakshya Nikhil Jyoti DivyaVidyashram	३	Bishnu Datt Pandey	९८४९३७७९७१
३०	Anglesword International Academy	३	Yashiba Rehman	९८४३४७३३४८

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
३१	SchEMS Public School	३	RP Khatiwada	९८४१५४१६७१
३२	John Dewey H S School	३	Upashna Subba	९८१७०१२८८९
३३	Meridian International School	३	Prabhu Lal Shah	९८४१३०५३५५
३४	Shridiwa International School	४	Vishal Chhetri	९८०३२५२४०८
३५	Bal Namuna EBS	४	Yubaraj Bhandari	९८४१४००५०३
३६	Bagmati Boarding Secondary School	४	Shyam Datta Adhikari	९८५११४३०९५
३७	New Knowledge English School	४	Juna Gurung	९८४१२५१९९३
३८	Constellation Academic Garden P. Ltd.	४	N/A	N/A
३९	Durga Bhawani Academy	४	N/A	N/A
४०	Ekita International School	४	Kishor KC	९८०३१९८७१४
४१	Bright Land EBS	४	Surendra Lamsal	९८५१०११७८
४२	Himal Academy	४	N/A	N/A
४३	Kantipur English High School	४	Subadra Shrestha	९८५१०२२८२९
४४	Cosmopolitan English School	४	N/A	N/A
४५	MatribhumiSikshyaSadana	४	Anuj Kumar Shrestha	९८५१०७८७३२
४६	Mount Gauri Shankar EBS	४	Ram Krishna Ball	९८५११९८२७
४७	Newton Children's Academy	४	Ram Bahadur KC	९८५१००७२२६
४८	Oliver Public Secondary School	४	Krishna Dahal	९८५१०९३४२०
४९	Kinderpillar Academy	४	Shreeya Shah Basnet	९८०३३०७९९४
५०	Saipal Academy	४	Suman Nagarkoti	९८५११७७५२४
५१	Indreni Bal Batika	४	Malati Pradhan Manandhar	९८४१३९१२३५
५२	Emile Academy International	४	A	०१४६२०६२३
५३	कुले School	४	Hikmat Rayamajhi	९८४१२००७०९
५४	Kathmandu Meridian School	४	N/A	N/A
५५	The Insight Vision EBS	४	Bhim Kumar Shrestha	९८५१०८२३९२
५६	Universal Higher Secondary School	४	Bijay Raj Kharel	९८५१०७२५८९
५७	Universal Preparatory School	४	Dhruba Hari Paudyal	९८४१४९३१४९
५८	Alpine Valley School	४	Ram Prasad Adhikari	९८४१७६९०९०
५९	Whiz Kid International EBS	४	Rajesh Kharael	९८४१२९१८३७
६०	Ashirvad Boarding School	४	Prakash Pant	९८४१८३५६६४
६१	Kathmandu Valley School	४	N/A	N/A
६२	Dikshanta Academy	४	Hari Bahadur Majhi	९८४१४६०६६७
६३	Golden Garden International Academy	४	Nilam Kumar Bhattarai	९८४३०३६७८०
६४	Wendy House School	४	Anup Shah	९८४०३७८८९८
६५	National Creative Co-Educational School	४	N/A	N/A
६६	Best Montessori International School	५	Sangya Shrestha	१२३
६७	St. George International School	५	Megh Raj Bajgain	९८४३५४४९३१
६८	Advanced English Boarding High School	५	Purushottam Devkota	९८५१०९६१०७
६९	Alakapuri High School	५	N/A	N/A

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
७०	Asha Bidya Mandir	५	Bipashyana Shrestha	९८६१७००१३६
७१	Anmol Jyoti Sec. English Boarding School	५	Nitesh Rai	९८४१२४६२९२
७२	Campion Kathmandu Secondary School	५	Khem Raj Dewan	९८५६०३१९६७
७३	Colombus International EBS	५	Muna Silwal	९८४१२५५०७५
७४	Boston English High School	५	Dinesh Kumar Uprety	९८५१००९४८६
७५	Mahendra Bhawan EBS	५	Rakesh Raushan	९८५१२२२८७०
७६	Kathmandu English School	५	Dinesh Khatiwada	९८४९५९७६६०
७७	New Leera Secondary School	५	Subash Shrestha	९८४१२७३६१९
७८	New Sunshine Secondary School	५	Bishnu Prasad Pokharel	९८४१३६८९९०
७९	Pennwood Academy	५	N/A	N/A
८०	Zone Academy School	६	Bhoj Kumar Dhamala	९८५१०३४७०३
८१	St. Julian School	६	None	०१४२५८६९
८२	Kathmandu Vidya Mandir	६	Min Kumar Koirala	९८५१०६२७२२
८३	Three Star English School	६	N/A	N/A
८४	Lovely Angels Angreji Awasiya Vidhyalaya	६	Bhim Bahadur Shahi	९८४१५११४५८
८५	Arunima ShikshyaSadan Secondary School	६	Shova Khanal	९८४९३३७३५०
८६	Arunima Secondary School	६	Ishwori Prasad Lamichhane	९८५१०८५८०४
८७	Aruni Secondary EBS	६	Ishwori Prasad Lamichhane	९८५१०८५८०४
८८	Manjushree Community School	६	N/A	N/A
८९	Bhrikuti EBS	६	Stella Tamang	९८५१०३०४३७
९०	Bouddha Secondary English School	६	Devi Prasad Ghimire	९८४१८४४८५१
९१	British Gurkha Academy	६	Shyam Sundar Kuinkel	९८५१०३९३०२
९२	Boudha Children Heaven Boarding School	६	N/A	N/A
९३	Divine Buds Educational Academy	६	Nilima Pant Binadi	९८४१२८४९१०
९४	GangchenSamling EBS	६	Subash Lama	९८४१२१३६३२
९५	Golden Peak High School	६	Chhatra Mani Rai	९८५१०९८२०७
९६	Gyan Mala EBS	६	N/A	N/A
९७	Hamro Sunshine EBS	६	N/A	N/A
९८	Kailash Bodhi EBS	६	Karma Chongjam	९८५१०६९८५५
९९	Kumari Awasiya EBS	६	N/A	N/A
१००	Elite कुलEBS	६	Bishnu Bahadur GC	९८५११९२४३२
१०१	Lord Buddha Secondary School	६	Aaushma K.C.	९८४१८१३७१५
१०२	Mangal Dip Boarding High School	६	N/A	N/A
१०३	Mansarobar Academy	६	Bijaya Kumari Khanal	९८०३८१०४९८
१०४	Little Wonders EBS	६	N/A	N/A
१०५	Shristi School	६	N/A	N/A
१०६	Nilkhanta Secondary School	६	Kumari Lama	९८४१४९७३९७
१०७	Progressive EBS	६	Moti Khanel	९८४१२९५१०७
१०८	Nirman Nepal Residential EBS	६	Vijoy Biswas	९८४१२४२००५

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१०९	Wits Academy	६	Gyan Bahadur Shrestha	९८५१०९७२२३
११०	Sagarmatha Educational Academy	६	Pusparaj Simkhada	९८५११२४२६८
१११	Sambotta High School	६	Sangita Shrestha	९८५१०८३९२१
११२	Srongtsen Bhrikuti Awasiya EBS	६	Nima	९८०३१७७१०२
११३	Tara Sadan EBS	६	Ramesh Gurung	९८५१०५७८४९
११४	Shechen Mahaboudha Vidhyalaya	६	Jhabindra Kumar Subedi	९८५१००८७५३
११५	Xavier International School	६	N/A	N/A
११६	Genesis Academy	६	Pramila Yonzon	९८४१४४७१०५
११७	I. Joseph Public School	६	Hom Bahadur Adhikari	९८५१०६०५२८
११८	Himsheela Boarding School	६	Raj Kumar Bogati	९८४१२०२४५८
११९	Samata School	६	Suresh Poudel	९८४१४७५१०६
१२०	Toddlers School	६	Ranjana Kayastha	९८४३०१७९३६
१२१	Apex Life School	६	N/A	N/A
१२२	Holy Care EBS	६	S. N. Nair	९८४११६९६८८
१२३	Brain Heart English Boarding School	६	Tapash Shiwakoti (Sharma)	९८१८६४७१९८
१२४	Supreme International School	७	Prem Shrestha	९८४९०५०९८८
१२५	Saraswati Academy	७	Viswa Rai	९८४९१३२६८४
१२६	Texas International High School	७	Shyam Sundar Shrestha	९८५११२०४०९
१२७	Ideal English Secondary School	७	Renu Lama	९८५१०९१७८४
१२८	Akash Ganga EBS	७	Laxmi Gurung	९८४१६०२५९५
१२९	Bon Skylark International Secondary School	७	Ganga Devi Tripathiee	९८४१२७७४०५
१३०	Baba Boarding High School	७	Irine Pradhan	०१४४७१६३१
१३१	Heritage High Academy	७	Rajesh Kumar Limbu	९८४१६८४७०३
१३२	Kathmandu Unified City Secondary School	७	Krishna Prasad Pokhrel	९८४५१११०९३
१३३	Vidhya Sadan English School	७	Laxman Acharya	९८५११४०६६५
१३४	Vinayak English High School	७	Shyam Ghimire	९८४११९५६४२
१३५	Subharambha EBS	७	Puskar Raj Nepal	९८५१०६८२३०
१३६	Shabdalya Nepal	७	Bhubaneshwori Subedi	९८४१३३४५६८
१३७	Om National School	७	Rajiv Bhattra	९८५१२४५४८३
१३८	Eden Public EBS	७	Rohika Nepal	९८१३७२५६३५
१३९	Gyan Deep Sikshya Sadan	७	Sita Bhattarai	९८४१४२७००८
१४०	Hillary English High School	७	TN Bhandari	९८४१५८३१०३
१४१	Jagat Mandir Secondary School	७	Rajan Acharya	९८५१०९८७६
१४२	Kathmandu International School	७	Kailash Karki	९८५१०६७४२७
१४३	Lyceum Model School	७	Rajendra Thapaliya	९८५१०६४८८०
१४४	Mission Public School	७	N/A	N/A
१४५	Mount View School	७	Lokesh Pradhan	९८४१२६४६१०
१४६	St. Lawrence Secondary School	७	Tek Bahadur Yakha	९८४१२६९६८४
१४७	Prerana English Boarding School	७	Dilip Acharya	९८४१५२१२४६

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१४८	Riviera International Academy	७	Prajwal Koirala	९८५१०६४००७
१४९	Satya Sai Academy	७	Karma Raj Simkhada	९८६०४०४७४१
१५०	Bishwa Shiksha Sadan Secondary School	७	Anjana Adhikari	९८४१३५८९१३
१५१	Clinton School	७	Hikmat Rayamajhi	९८४१२००७०९
१५२	Lumbini Academy Secondary School	७	Rabin Chandra Koirala	९८५१०९५५६५
१५३	Rastriya Sungava Boarding High School	७	N/A	N/A
१५४	Elixir Academy	७	Rabin Dahal	९८५१०२१३८७
१५५	HEMS School	७	Shyam Kumar Gautam	९८५१०९९११८५
१५६	Praxis International Academy	७	N/A	N/A
१५७	Sifal Secondary School	७	N/A	N/A
१५८	Euro Kingdom School	७	Kedar Khadka	९८४१४१५८३१
१५९	Paragon Public School	८	Beena Banu	९८५१०५८०३६
१६०	Mokshada School	८	Thakur Timalseña	९८५१०११२४६
१६१	Baba Batika EBS	९	Keshab Adhikari	९८६१२४८२४४
१६२	Shambhavi School	९	Regan Singh	९८४९८४२२८२
१६३	Annapurna English Secondary School	९	Rajeshwor Chaudhary	९८५१२४२०११
१६४	Care English Boarding School	९	Pitambar Ghimire	९८५११४६७६८
१६५	Himali EBS	९	Sadhana Lama	९८४९०४५५१०
१६६	Desh Tilak Memorial EBS	९	Peetambar Mahato	९८५१०७२१५६
१६७	Mount Olives EBS	९	Srijana Sangat	९८०३४६७५२५
१६८	Sewa Sadan EBS	९	Jeevan Karmacharya	९८५१११११८६६
१६९	Teresa Academy	९	N/A	N/A
१७०	Kathmandu Vinayak Shikshalaya	९	N/A	N/A
१७१	Shikshya Shanskar EBS	९	Pushpa Gautam	९८४१२३९०४४
१७२	Sikshyantar School	९	Madhuraj Bhattarai	०१२०४२८३८
१७३	Prasphutan International Academy	९	GokarnaKhanal	९८५१०५२३३९
१७४	Sathya Sai School	९	N/A	N/A
१७५	Dibya Darshan Academy	९	Bhimhang Limbu	९८५१११७४२१
१७६	Nasa National Secondary School	९	Ramesh Awasthi	९८५१२०७५५२
१७७	Ace School	९	Anjila Bista Giri	९८५११८७१०५
१७८	Ambition Academy H S School	१०	Bishnu Kumar Ghimire	९८५१०६७७७२
१७९	Cambridge EBS	१०	Rameshwer Yadav	९८४१५८५९६४
१८०	Canvas Boarding School	१०	Ramesh Kumar Lingden	९८४१४८२११६
१८१	DENEB Academy	१०	Binod Pandit	९८१३४३७०४५
१८२	Pathshala Nepal Foundation	१०	Sanju Acharya	९८५१०७२५९२
१८३	Innovative EBS	१०	Ananta Bahadur Kunwar	९८५१२२३४१६
१८४	National Academy	१०	Krishna Thapa	९८४१२४१३९९
१८५	Nepal Vidyapith	१०	Tulshi Prasad Ghimire	९८५१०१४१०४
१८६	Bhadra Ghale Shikshya Sadan EBS	१०	N/A	N/A

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१८७	Kathmandu Xavier EBS	१०	Ran Bahadur Adhikary	९८५१०९९५१०
१८८	KMC EBS	१०	Dhurba Bhattarai	९८५११०३३७७
१८९	ParijatViddhyaPunja Secondary School	१०	Nitima Mahat	९८४९७८८५५२
१९०	Columbus EBS	१०	Rajan Shrestha	९८४९२३३७८९
१९१	Rose Bud EBS	१०	N/A	N/A
१९२	Buddha Nagar Adharbhut Vidyalaya	१०	Purushottam Nepal	९८४९८३४५२३
१९३	Suryodaya Sadan EBS	१०	Tej Prakash Shrestha	९८५११९८३३०
१९४	Swapna Batika EBS	१०	Dipak Shrestha	९८४९४०७५४१
१९५	City Academy	१०	Khagendra Raut	९८४९८४७११८
१९६	Nobel Academy EBS	१०	Khagendra Khulal	९८४९३४२४३९
१९७	Dhaxin Bindu	१०	Baburam Bastola	९८५११२१७९३
१९८	Kavya EBS	१०	Kishor Thapa Magar	९८४९१९००७७
१९९	Bridge Water International School	१०	N/A	N/A
२००	Liverpool Secondary School	१०	Sudan Dotel	९८५१०८३९१०
२०१	Arniko Secondary Boarding School	११	N/A	N/A
२०२	Vs Niketan EBS	११	N/A	N/A
२०३	Dip EBS	११	N/A	N/A
२०४	Morning Glory High School	११	N/A	N/A
२०५	Sirjanshil English School	११	Bishal Gautam	९८४९२२९६५२
२०६	Shubhadeep Public School	११	Sanumaiya Maharjan	९८४९५५८७३५
२०७	Laxmi Sikshya Sadan EBS	१२	Menaka Joshi Singh	९८४९२३३३३०
२०८	Miniland EBS	१२	Parinita Rimal	९८१३८४३२२६
२०९	Seraphims Public School	१३	Surya Bahadur Dongol	९८१३४३१६५६
२१०	Zenith English Secondary School	१३	Shiva Kumar Shrestha	९८५१०९४९६९
२११	Sai Nilayam EBS	१३	Ram Raja Pandey	९८४९३२४४२८
२१२	Sirius Residential EBS	१३	Rabindra Shrestha	९८४९२७८११२
२१३	Bella Pre School	१३	Supriya	०९४२८५२७७
२१४	Gillette Boarding Secondary School	१३	Netra Subba	९८४९०७४५४०
२१५	Heartland Academy	१३	Chanda Koirala	९८४३४४५३४६
२१६	Capitol Hill Academy	१३	Indu Gautam	९८१९४४९३९२
२१७	Chamunda EBS	१३	Bipin Pradhan	९८४३४०८२४३
२१८	Holy Vision International EBS	१३	Rasmila Shrestha	९८४९८३६५२६
२१९	Intensive International EBS	१३	Matrika Niroula	९७५१०१०१३२
२२०	Jubilant Prajwal Secondary School	१३	Rishi Neupane	९८५११४६४३६
२२१	Kumidini EBS	१३	Ram Chandra Devkota	९८६९०४५९४५
२२२	Mount Glory English Boarding High School	१३	Gopal Prasad Acharya	९८५१०५७२११
२२३	New Florence International EBS	१३	Roshan Raj Gurung	९८५१०१५९४९
२२४	Tripura Secondary School	१३	Mamata Shrestha	९८४९३९२३८२
२२५	Ganga Seconday School	१३	Sanukaji K.C.	९८५१०१३९१४

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
२२६	Blooming Scholars' Academy	१३	Naveen Marasini	०१४२३२३४३
२२७	Future Star English Secondary School	१३	Prem Kumar Thapa	०१४२७७५७०
२२८	Everest Innovative School	१३	N/A	N/A
२२९	Kathmandu Valley School	१३	Timila Shrestha	९८४१७४७७०७
२३०	Crystal Academy	१४	N/A	N/A
२३१	Kamal EBS	१४	Ram Krishna Tandukar	९८५१०६६५७३
२३२	Avant Garde Boarding School	१४	Manik Kumar Shrestha	९८५११०९६१८
२३३	Nepalaya EBS	१४	Ghanshyam Bhattarai	९८४१४४९२१०
२३४	Blue Wren International Boarding School	१४	Ambir Tamang	९८४१०७९२७१
२३५	Cameliya EBS	१४	Drona Raj Koirala	९८४३६७९०६७
२३६	Telic International Model English School (TIMES)	१४	Deepak Bahadur Bhujel	९८५१०७८२६३
२३७	Gyan Kunja EBS	१४	Shankar Gyawali	९८४१६५२२६१
२३८	Nawaneet Toddlers Zone	१४	Neeta Shrestha	०१४२८६३००
२३९	Himsikhar Academy	१४	N/A	N/A
२४०	Ikeda International School	१४	Kanta Rizal	०१४२७९८७८
२४१	Kathmandu Bernhardt EBS	१४	Sagyan Aryal	९८४८०५५४०१
२४२	Learning Realm International EBS	१४	Dipak Joshi	९८४१३१६८१९
२४३	Paramount EBS	१४	Goma Aryal	९८०८०५९५६०
२४४	Purba Paschim EBS	१४	Rajesh Neupane	९८४१२०२०५३
२४५	Wisdom English Academy	१४	Purushottam Adhikari	९८५१०७६४२३
२४६	Rising Star School	१४	Ram Bahadur Adhikari	९८५१०६१०१८
२४७	Green Lawns Academy	१४	Tara Khadka	९८४९३५६१७५
२४८	Kathmandu Bonsai Academy	१४	Raj Kumar Basnet	९८५१०६३०३७
२४९	Cambridge International Boarding Sec. School	१४	Keshab Bahadur Pun	९८५११८३७२७
२५०	Richmond Academy	१४	N/A	N/A
२५१	Edify Int'l School	१४	Abisekh Shah	९८०८०९९००४
२५२	Akhanda BidhyaSadana	१४	Santosh Rijal	९८५१०८७०२९
२५३	NisargaBatika School	१४	Kamana Regmi	९८४१४२२०१२
२५४	Bijayashwori Gyan Mandir EBS	१५	Janarjan Ghimire	९८४१७७९९४४
२५५	Harati Shiksha Mandir	१५	Suman Aryal	९८५११४२१२१
२५६	Modern Nepal Academy	१५	N/A	N/A
२५७	Angel's Valley Model School	१५	Pramila Joshi	९८४१२५५९७८
२५८	Euro School Chauuni Kathmandu	१५	Manoj Parajuli	०१५९०२९६८
२५९	Anandakuti Bidyapith	१५	Sujan Bajracharya	९८४१८२९६९०
२६०	Aastha Vidya Mandir	१५	Sher Bahadur Poudel	९८४१५६९७९७
२६१	Rashmi EBS	१५	Ishwory Prasad Kafle	९८४१३९२१२५
२६२	Little Buddhas' Academy	१५	Narayan Kumar Karki	९८४१०५५००
२६३	Bijayashwori EBS	१५	Bindu Tuladhar	९८४१३२९४५७
२६४	Buddha Jyoti EBS	१५	Arjun Adhikari	९८४१३७८६४९

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
२६५	Dallu Awasiya EBS	१५	Krishna Das Dongol	९८४१३०९११४
२६६	Divya Gyan English Boarding High School	१५	Dambar Bahadur Karki	९८५११८८५९५
२६७	Divyatara Ma V	१५	Uma Shankar Prasad	९८५१२१६६१२
२६८	Sunakhari Pathsala	१५	Nabin Pandey	९८४९११५४४३
२६९	Matri Shishu Vidyalaya	१५	Ojesh Bajracharya	९८५१०२६१४४
२७०	New Arunodaya EBS	१५	Jessica Chemjong	९८५१०४२६४६
२७१	Toddlers Academy EBS	१५	Achutman	९८५१०५२२७०
२७२	Little Genius EBS	१५	Hari Bikram Khadka	९८४९०५७०७९
२७३	Nirvana Academy	१५	Rojeena Maharjan	९८४९८४९०८४
२७४	Supreme School	१५	Narayan Gopal Shrestha	९८४९२५३९६३
२७५	Pragati Higher Secondary Boarding School	१५	Sunita Sijapati	०१४३५५५५५
२७६	Pragya Jyoti English Boarding School	१५	Santosh Pandey	९८५११३६३८८
२७७	Annapurna Vidhya Sadan	१५	Prakash Marasini	९८४९४५२७६३
२७८	National Children's Academy, Nepal	१५	Lekh Nath Dhakal	९८५१०३६२५६
२७९	Swarnim EBS	१५	Sahaji Pant	९८५१०४६८२४
२८०	The Elites Co-ed Secondary School	१५	Jayaram Thapaliya	९८५१०१४६३९
२८१	The Excelsior School	१५	Prashant Rajak	९८४९२२२९४६
२८२	Sunshine EBS	१५	Chandrak Wagle	९८५१०४८९७४
२८३	Bidhyodaya EBS	१५	Ishor Maharjan	९८४९०८७९२०
२८४	Kamana International School	१५	Nabaraj Pandey	०१४२७३३२२
२८५	Tri Ratna Bidyalaya	१५	Raju Lama	९८५४०८१८५७
२८६	Shine Model School	१५	N/A	N/A
२८७	Rainbow International Boarding Sec. School	१५	Binod Babu Dhakal	९८५१०८२१८२
२८८	Swayambhu EBS	१५	Binod Shrestha	९८४९२४४६२६
२८९	Shankari School	१५	Bidur Adhikary	९८५१०८३७०५
२९०	Bibhuti National School	१५	Balaram Rai	९७५१०९०१३३
२९१	Carina International Academy	१५	Balchandra Sapakota	०१४३८५५०४
२९२	Shiva Baba School	१५	Shyam Shredtha	९९८४९२५५३३१
२९३	Sanskriti School	१५	Mani Raj Subedi	९८५१०७७६७१
२९४	Little Star School	१६	N/A	N/A
२९५	Pranjali World School	१६	Suraj Pokhrel	९८५१०४२११२
२९६	Kohinoor School	१६	Manohar Adhikari	९८४९३३८७१६
२९७	Gyansarobar English Boarding School	१६	Bharat Dhital	९८५११०८७३७
२९८	Eternal Light Public Secondary School	१६	Dirgha Hari Dahal	९८४९०७७८०५
२९९	Amrit Secondary Boarding School	१६	Bhagwan Shrestha	९८४९३७८४८४
३००	Bright Heaven Boarding School	१६	Siddha Kumar Giri	९८५११३४८१४
३०१	Deepshikha High School	१६	Deepak Gurung	९८५१०००९००
३०२	कक्षाद Educational Merit School	१६	N/A	N/A
३०३	Geetanjali Secondary English School	१६	Bed Prasad Panta	९८५१०९९५२१

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
३०४	Vibhuti Vidya Mandir	१६	N/A	N/A
३०५	Gorakhhkali English Boarding School	१६	Debu Khadka (Phuyal)	९८४१०९३३२५
३०६	Gyan Mandir EBS	१६	Rabin Basnet	९८४१३७८६४४
३०७	Prasiddha Model School	१६	Vikash Khanal	९८०२०६७०६०
३०८	Asha Vidhyashram School	१६	Anu Dangol	९८५११२७५०१
३०९	Manaslu Public EBS	१६	Anita Amgain	९८४९४९२३२५
३१०	Marshyangdi Boarding High School	१६	Sonam Topgye	९८५१०३४५४८
३११	National Model EBS	१६	abc	१२३४५६७८
३१२	Nawa Indra Dhanush English Boarding School	१६	N/A	N/A
३१३	Nilgiri EBS	१६	Nilgiri	९८४१२४२२७०
३१४	Niharika ShishuKunja Secondary School	१६	Shobha Acharya	९८४९११४२०३
३१५	Oxford Secondary School	१६	Rajendra Prasad Dhakal	९८४१३९२९३३
३१६	Precious National Academy	१६	Gopi Raj Parajuli	९८५१०९०१३५
३१७	Rajan Memorial International School	१६	Dr. Bihani Thapa	९८५१०१९८३२
३१८	Kathmandu Columbus School	१६	Tasneem Mujahid	१२३४५६७८९
३१९	Samridhi School	१६	Anup Manandhar	९८४९२९९९५६
३२०	Saraswati Boarding Secondary School	१६	Suman Malla	९८५११७३९८२
३२१	Saurdeep Boarding School	१६	Gyani Rajbanshi	९८५१०४२८७२
३२२	Siddhartha Vanasthali Institute	१६	Laxman Rajbanshi	०१४३५०८८४
३२३	Prime Global School	१६	Narayan Prasad Sharma	९८५१०४७०९२
३२४	Hrit Academy	१६	Sheetal Babu Shrestha	९८१३३१४९२२
३२५	Swati Sadan School	१६	N/A	N/A
३२६	NCCS Secondary School	१६	N/A	N/A
३२७	Bal Batika International School	१६	N/A	N/A
३२८	Rastriya Tara Secondary School	१६	N/A	N/A
३२९	Trilok Children's Academy	१६	Navaraj Khanal	९८४१४८९५६८
३३०	Sigma Secondary School	१६	N/A	N/A
३३१	Kids Learning School	१६	Sambok Shrestha	९८६११३८०४०
३३२	Paradise International School	१६	Mahendra Wosti	९८४९००७४७५
३३३	Bright Field Education Academy	१७	N/A	N/A
३३४	Central Public School	१७	Sushma Singh Rathaur	९८५१०५२६३०
३३५	Holy Angel Co-Ed English School	१७	N/A	N/A
३३६	Kathmandu Model EBS	१७	Rabin Maharjan	९८५१११६०३५
३३७	Om Education Academy	१७	Karna Shrestha	९८४१२९५२८२
३३८	Whitefield Secondary School	१७	Pramila Panta	९८४३३६१५५२
३३९	Small Heaven Boarding School	१७	Pramila Shahi	९८०३०४४९४८
३४०	Ursa Majar Children Academy	१७	N/A	N/A
३४१	Ekata English School	१८	Gita Shrestha	९८४३६६३५६६
३४२	New Zenith English Model School	१८	Raju Maharjan	९८५१०९४२५६

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
३४३	Jalajala Sishu Sadan EBS	१८	Ishwor Das Sayami	९८५१११११३०
३४४	Next Generation Residential Academy	१९	N/A	N/A
३४५	Kumari EBS	२०	N/A	N/A
३४६	Ashraya Bidya Sadan	२०	Silva Pradhan	९८४१२६५००५
३४७	Namuna EBS	२०	Dev Raj Bhatta	९८४१२६७५५५
३४८	The Rolling Stones School	२०	N/A	N/A
३४९	Gautam EBS	२२	N/A	N/A
३५०	Green Peace Co-Ed School	२२	Sunita Sthapit	९८४१४९९२३६
३५१	English Preparatory School	२२	Mr. Jeevan Shrestha	९८४१२०६८७७
३५२	New Himalaya Bidya Mandir EBS	२६	Shiva Prasad Bastola	९८५६०००३०४
३५३	Harmony Montessori Elementary School	२६	Anuradha Shrestha	९८०३३५८७१८
३५४	Adarsha Yoghari EBS	२६	Lok Prasad Kafle	९८६०२१०९१३
३५५	Everest Awasiya EBS	२६	BishnuPasad Acharya	९८५१०४९९९८
३५६	Maharshi School	२६	Nirmal Poudel	९८५११९२१४२
३५७	Paradigm Public School	२६	Raisin Shrestha	९८४१३८१४५५
३५८	Pushpa Kunj EBS	२६	Eak Bahadur Ale	९८५१०७४६११
३५९	Rehdon Education Foundation	२६	N/A	N/A
३६०	SamakhushiEbs	२६	Yubraj Thapa	९८४१२२१६५०
३६१	Nabodit Bidya Kunja	२६	N/A	N/A
३६२	The Imperial Academy	२६	Chandika Prasad Gautam	९८४१५२३६४४
३६३	Learning Zone Academy	२६	N/A	N/A
३६४	Scholars Home Academy	२६	Ram Nath Acharya	९८५११२२६२१
३६५	Janak Nath Memorial EBS	२६	N/A	N/A
३६६	Belmont International School	२६	Subandha Raj Regmi	९८५१०७५९७५
३६७	Madrasa Islamiya School	२८	N/A	N/A
३६८	Kamyak School	२८	Dr Manoj Kumar Yadav	९८४४२९६३८९
३६९	Royal Public School	२८	Janaki Pant	९८४१५३७७८५
३७०	Siddhartha Public Academy	२८	Anju Thapa	९८५१०२९६९४
३७१	Snow Apex Academy	२८	N/A	N/A
३७२	Uniglobe Secondary School	२८	Ashok Kumar Chaudhary	९८५११९२५०४
३७३	Asian Public School	२९	Gagan Singh Ayer	९८५१०४६६४७
३७४	Basanta Ritu EBS	२९	Bhim Malla	९८४१३७३९८१
३७५	Vijaya Memorial Secondary School	२९	Durga Koirala	९८४१७६६५१२
३७६	Akshar Academy	२९	N/A	N/A
३७७	Rising Academy	२९	Kumar Bahadur Bhattarai	९८५११४१७११
३७८	Marvellous English Boarding School	२९	Ramesh Panthee	९८५११२४८६८
३७९	Occidental Public School	२९	Tek Bahadur Paudyal	९८४१३६२३७७
३८०	The Spangle Boarding High School	२९	N/A	N/A
३८१	Albert English Boarding School	३०	Sujita Adhikari Pokharel	९८४१५८०७८६

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
३८२	Annapurna Secondary School	३०	Chandra Prakash Rajbhandary	९८५१०५११९७
३८३	Galaxy Public School	३०	Surina Sunayani Gurung	९८५११६९४६३
३८४	Saraswati Kunj Secondary School	३०	Sharan Ratna Sthapit	९८५१०७००४६
३८५	The New Summit Secondary School	३०	Ramesh Panthee	९८५११२४८६८
३८६	Babylon National School	३१	Puja Ale Magar	९८०८५७२९३४
३८७	Kathmandu Pragya Kunja School	३१	N/A	N/A
३८८	Neric Academy	३१	Rajendra Khatri	९८५११५४४२५
३८९	Vidhyakunja School	३१	N/A	N/A
३९०	Indra Dhanush Higher Secondary School	३१	Krishna Prasad Bhandari	९८५१०३८८५७
३९१	Kamal Netra ChhunaMuna EBS	३१	N/A	N/A
३९२	Loyala EBS	३१	N/A	N/A
३९३	NK Singh Memorial English Prep. Sec. School	३१	Pramila Singh	१२३४५६७८९
३९४	New Dirghayu Boarding School	३१	Nageshwar Chaudhary	९८४१४०७७५५
३९५	Rayners EBS	३१	Sagar Chaudhary	९८५१०२००४३
३९६	Global School	३१	Dr. Khagendra Prasad Ojha	०१४४८८३१२
३९७	Reliance Residential EBS	३१	Anita Gurung	९८५१०४०१५६
३९८	Gyan Niketan Secondary English School	३१	Sher Bahadur Kunwar	९८५१०९९४४३
३९९	Kathmandu National EBS	३१	Urbashi Malla	९८४३२०८६३५
४००	The Acme Academy	३१	Bhanubhakta Pokharel	९८५१०२७१२६
४०१	Valley View English School	३१	Dhruba Prasad Pokharel	९८५१०२४४५६
४०२	Awareness International Academy (AIA)	३१	Khageshwar Giri	९८५११७१११७
४०३	Global College of Management	३१	Dr. Khagendra Ojha	०१४४९००२१
४०४	Santwona Memorial Academy	३१	Kshitiz Upadhyaya	९८५१२३३०८८
४०५	Axis International School	३१	Dinesh Kumar Pandey	९८५११८५०७३
४०६	Vishwa Shanti Bauddha Shikshyalaya	३१	Mim Shakya	९८४१३५९८५६
४०७	Kaustuv Academy	३२	Kiran Prakash Neupane	९८५११५१४५४
४०८	Vinayak Shristi Niketan Monte. & Elemen. School	३२	Edna Urmila Dunan	९८६११६१७७२
४०९	Lyceum Paradise Academy	३२	N/A	N/A
४१०	Gate Way Academy	३२	R D Bhatta	९८५१०६६४४०
४११	Bal Batika EBS	३२	N/A	N/A
४१२	Angel Lord (Debdoot) Academy School	३२	Tekendra Raj Chemjong	९८४१३७०२६३४
४१३	Asphodel Public School	३२	N/A	N/A
४१४	Greenwich Academy	३२	Subash Thapa	९८५१०३०५२५
४१५	Kathmandu Gurukul EBS	३२	N/A	N/A
४१६	City EBS	३२	Yasodham Tripathi	९८४१२०६०१९
४१७	Deepika School Kathmandu	३२	Anjan Chalise	०१४६०२६०१
४१८	Global Public School	३२	Matrika Karki	९८४१५८१४४०
४१९	Good Shepherd School	३२	Jolly Abraham	९८१३१७२५११
४२०	Grammar Public EBS	३२	Raj Kumar Rai	९८५१०८६३२२

क्रस.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	प्रधानाध्यापक/सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
४२१	New Vision Academy	३२	N/A	N/A
४२२	Hebron EBS	३२	Sanjiv Dhungana	९८४१७४३५४४
४२३	Jagriti Academy	३२	Rajan Kumar Shrestha	९८४१२७२७७८
४२४	LaliguransBatika EBS	३२	Hari Prasad Siwakoti	९८५११८१५२१
४२५	Kadambari Euro School	३२	Bibek Karki	९८५१०८४५९३
४२६	Manak Bal Udhayan EBS	३२	Madhav Rai	९८४१५५४१२३
४२७	Nepal Tara School	३२	N/A	N/A
४२८	Nawa JivanSishu Niketan EBS	३२	Toya Raj Rana	९८४१५६९८९५
४२९	Mount Seb School	३२	Rajeshwori Shrestha	९८४१२८१९३७
४३०	Nawa Jyoti College	३२	Mansuri Malla Thakuri	९८५१०२५८४३
४३१	Cosmic International Academy	३२	Arjun Kumar Khatri	९८५१०७७६७९
४३२	New Tulips EBS	३२	Meena Aryal	९८४१९२५१२३
४३३	Kautilya EBS	३२	N/A	N/A
४३४	Pragya EBS	३२	Thir Prasad Ghimire	९८५११९१७७०
४३५	Koteshwor Multiple Campus	३२	Govinda Bahadur Karki	९८५१०६७७७५
४३६	Best Group Vision EBS	३२	Chandra Krishna Gautam	९८४१३८५३९०
४३७	Career Building International Academy	३२	N/A	N/A
४३८	Ratna Sikshya Sadan EBS	३२	Daya Dhakal	९८४१४११४१२
४३९	Highland English Secondary School	३२	Pralhad Prasad Khanal	९८५१०६९७११
४४०	Subhash Gurukul National Academy	३२	Santoshi Devi Budhathoki	९८४१४५५१०८
४४१	Swarnim Tara Vidya Sadan	३२	Pushpakala Gurung	९८४१२०९७६४
४४२	Sahara National School	३२	Suresh Kumar Chaudhary	९८५१२२३१०२
४४३	Tridevi EBS	३२	Chet Raj Ojha	९८४१७२१५९८
४४४	Triveni Public School	३२	Wangden Lama	९८४१२१२४८३
४४५	Oriental Academy	३२	Ashok Kumar Dahal	९८५१०६६३८३
४४६	Apolo International Academy	३२	Mamta Shah	९८०३१८०३०८
४४७	Apple International School	३२	Dinanath Mainali	०९४११२४१५
४४८	Creation Academy	३२	N/A	N/A
४४९	Kanjirowa National School	३२	Ranjit Thapa	९८५१२३५२१७
४५०	Pentagon International School	३२	Ramesh Pokhrel	९८५११४५२५०
४५१	Skylight School	३२	Baburam Bhusal	९८५१०३०९२२
४५२	Advanced Academy	३२	Dinesh Pradhan	९८४१२८७१७०
४५३	Aims International Academy	३२	Netra Bhujel	९८४१२८५८३३
४५४	Sai Shiksha Niketan School	३३	Bimala Basnet	९८४१८०८७८८
४५५	Pritima English Ma V	३२	N/A	N/A
४५६	Nepal Central High School	३२	N/A	N/A

सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरू

क्र.सं.	सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको नाम	अध्यक्षको नाम	परिचालकको नाम	परिचालकको सम्पर्क नं.	कैफियत
१	चिरायु सासिके, कामपा-३	सञ्जु पौडेल		९८४३१७१२२३	
२	सहारा सासिके, कामपा-४	भूपाल ब. बस्नेत	दिपा कोइराला	९८५१०३२१५२	
३	बालमती सासिके, कामपा-५	हर्क ब. तामाङ		९८४३७४०६६०	
४	नमुना सासिके, कामपा-६	कोपिला खड्का		९८४१३८१५३६	
५	सगरमाथा सासिके, कामपा-७	रामकृष्ण सिं खडा		९८५११६६००९	
६	सञ्जीवनी सासिके, कामपा-८	तेजप्रसाद तिमिसना		९८६०३२७४७०	
७	दिर्घायु सासिके, कामपा-१०	शिवराम कोइराला	अनिता नेपाल	९८४१००८७५८	
८	बङ्गलामुखी सासिके, कामपा-१३	सरिता गौतम		९८४१३९९१०८	
९	जनसेवा सासिके, कामपा-१४	विना दाहाला		९८५१११७८५१	
१०	स्वयम्भू सासिके, कामपा-१५	बिना डङ्गोल		९८४००६९१३८	
११	नयाँबजार सासिके कामपा-१६	धनकुमारी न्यौपाने		९८४१८३२६४६	
१२	तामिसपाखा सासिके, कामपा-१८	न्युछेकाजी महर्जन	नानीहिरा महर्जन	९८४१४५८१६७	
१३	शिवपुरी सासिके कामपा-२९	कल्पना लम्साल		९८४१५३६७८०	
१४	मनोहरबस्ती सासिके, कामपा-३२	रणदीप बस्नेत		९८४१५३६८५५	
१५					निजी

शिक्षक दरवन्दी विवरण

मौजुदा दरवन्दी सङ्ख्या						आवश्यक दरवन्दी				पुलमा रहने दरवन्दी सङ्ख्या				पुलबाट माथिल्लो तहमा गणना हुने		जिल्लाको खुद पुल रहेको दरवन्दी	जिल्लाको खुद पुल दरवन्दीको वितरण				प्रदेशको खुद पुल दरवन्दीको वितरण				
प्रावि		निमा		मावि ९-१०		मावि ११-१२		प्रावि		निमा		मावि ९-१०		मावि ११-१२		प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२		
स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	स्वीकृत	राहात	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२	प्रावि	निमा	मावि ९-१०	मावि ११-१२			
८२९	७०	४०७	७०	३५२	६१	१०	४३४	४१४	४२०	६९	४६५	६३	०	०	०	७	५९	४६२	०	०	०	०	०	०	०

दरवन्दी मिलानको क्रममा काठमाडौं महानगरपालिकामा रहेका प्राथमिक तहका ४६२ खुद पुल दरवन्दी मध्येबाट जम्मा ५७ दरवन्दी कट्टा भई अन्यत्र जिल्लामा स्थानान्तरण भएको छ भने बाँकी खुद पुल सङ्ख्या ४०५ रहेको छ।

विद्यार्थी विवरण २०७७

१. जम्मा विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	९०५७	११२८२	२०३३९	५४०	७०५	१२४५	३७९७	४४८७	८२८४	३१९८	४०७१	७२६९	१४८७	१९८१	३४६८
कक्षा १	५८०९	७२७२	१३०८१	३४६	४२३	७६९	२३८०	२९१२	५२९२	२११६	२७७८	४८९४	९५३	११३०	२०८३
कक्षा २	६८७५	८५३१	१५४०६	३६७	४२८	७९५	२७४५	३३३४	६०७९	२७३४	३४७२	६२०६	१००२	१२७८	२२८०
कक्षा ३	६९८३	८८९८	१५८८१	३८७	४१२	७९९	२८२३	३५६३	६३८६	२७६६	३६६३	६४२९	९९२	१२३८	२२३०

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
कक्षा ४	७१०९	८७८५	१५८९४	२८६	३३४	६२०	२९७८	३५३२	६५१०	२८३९	३६७४	६५१३	९८८	१२३१	२२१९
कक्षा ५	७०१४	८७७५	१५७८९	३१७	४०३	७२०	२८६८	३५४७	६४१५	२८९०	३५८६	६४७६	९३१	१२२८	२१५९
१-५ जम्मा	३३७९०	४२२६१	७६०५१	१७०३	२०००	३७०३	१३७९४	१६८८८	३०६८२	१३३३४५	१७९७३	३०५१८	४८६६	६१०५	१०९७९
कक्षा ६	७०८२	८७७९	१५८६१	३२०	३८५	७०५	२९५७	३५३२	६४८९	२९१५	३६६६	६५८१	८७५	११८२	२०५७
कक्षा ७	७२०३	९०९६	१६२९९	३५५	३७८	७३३	३०७१	३७४८	६८१९	२९३९	३७७४	६७१३	८३२	११८९	२०२१
कक्षा ८	७९२६	९७५८	१७६८४	३७४	४०८	७८२	३३७७	३८४३	७२२०	३२६५	४१६९	७४३४	९०२	१३२३	२२२५
६-८ जम्मा	२२२११	२७६३३	४९८४४	१०४९	११७९	२२२०	९४०५	१११२३	२०५२८	९११९	११६०९	२०७२८	२६०९	३६९४	६३०३
१-८ जम्मा	५६००१	६९८९४	१२५८९५	२७५२	३१७९	५९२३	२३१९९	२८०११	५१२१०	२२४६४	२८७८२	५१२४६	७४७५	९७९९	१७२७४
कक्षा ९	७९२९	९८४१	१७७७०	३३५	३९९	७३४	३२९८	३७५५	७०९३	३३८५	४२९९	७६८४	९०२	१३३५	२२३७
कक्षा १०	८३८०	१०६५७	१९०३७	४२५	४२३	८४८	३५८८	४३२५	७९१३	३५१४	४५८४	८०९८	८३७	१३१६	२१५३
९-१० जम्मा	१६३०९	२०४९८	३६८०७	७६०	८२२	१५८२	६८६६	८१२०	१५००६	६८९९	८८८३	१५७८२	१७३९	२६५१	४३९०
कक्षा ११	५२५१	५७०४	१०९५५	२६६	२५३	५१९	२२९७	२२७५	४५७२	२२२४	२५२३	४७४७	४६३	६५३	१११६
कक्षा १२	६०५९	७०७६	१३१३५	३१४	३५४	६६८	२६४१	२८८६	५५२७	२७२९	३२४९	५९७८	३५७	५७५	९३२
११-१२ जम्मा	११३१०	१२७८०	२४०९०	५८०	६०७	११८७	४९३८	५१६१	१००९९	४९५३	५७७२	१०७२५	८२०	१२२८	२०४८
९-१२ जम्मा	२७६१९	३३२७८	६०८९७	१३४०	१४२९	२७६९	११८२४	१३२८१	२५१०५	११८५२	१४६५५	२६५०७	२५५९	३८७९	६४३८
कुल जम्मा	८३६२०	१०३१७२	१८६७९२	४०९२	४६००	८६९२	३५०२३	४१२९२	७६३१५	३४३१६	४३४३७	७७७५३	१००३४	१३६७८	२३७१२

२. संस्थागत विद्यालयको विद्यार्थी विवरण २०७७

कक्षा/तह	जम्मा			दलित			जनजाति			ब्राह्मण/क्षेत्री			अन्य		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/पूर्व प्राशि	७४१२	९५२५	१७०१७	२९१	४०५	६९६	३१५६	३८१४	६९७०	२९२४	३७५४	६६७८	१०८८	१५२५	२६१३
कक्षा १	४५४०	५९९३	१०५४३	१६८	२१२	३८०	१८५३	२३८२	४२३५	१८५९	२४९९	४३५८	६४९	८०५	१४५४
कक्षा २	५५५१	७०७८	१२६२९	१८३	२१०	३९३	२१७०	२७४५	४९१५	२४२३	३१६५	५५८८	७४८	९३९	१६८७
कक्षा ३	५६७७	७४७१	१३१४८	१८४	२२२	४०६	२२६८	२९७७	५२४५	२४४१	३२९१	५७३२	७३९	९५९	१६९८
कक्षा ४	५६७९	७३०७	१२९७६	१३३	१६७	३००	२३१०	२८६७	५१७७	२४८६	३३२०	५८०६	७२४	९३९	१६६३
कक्षा ५	५५०६	७२१०	१२७१६	१४२	१९९	३४१	२१७८	२८७१	५०४९	२२६५	३१७१	५६३६	७२३	९५८	१६७९
१-५ जम्मा	२६९१५	३४९७९	६१८९४	८१०	१०१०	१८२०	१०७७९	१३८४२	२४६२१	११६७४	१५४४६	२७१२०	३५७३	४६००	८१७३
कक्षा ६	५३२०	७०८७	१२४०७	१३५	२००	३३५	२१५४	२८२९	४९८३	२३८७	३१६१	५५४८	६२९	८८३	१५१२
कक्षा ७	५४०८	७१७१	१२५७९	१६६	१६१	३२७	२२४०	२९२४	५१६४	२३११	३१८१	५५७२	६१५	८९८	१५१३
कक्षा ८	५५८५	७३५९	१२९४४	१७३	१९१	३६४	२३४५	२८८०	५२२५	२४०७	३३३६	५७४३	६५२	९३७	१५८९
६-८ जम्मा	१६३३३	२१६१७	३७९३०	४६४	५५२	१०१६	६७३९	८६३३	१५३७२	७१८५	९६७८	१८६३३	१८९६	२७१८	४६१४
१-८ जम्मा	४३२२८	५६५९६	९९८२४	१२७४	१५६२	२८३६	१७५१८	२२४७५	३९९९३	१८८५९	२५१२४	४३९८३	५४६९	७३१८	१२७८७
कक्षा ९	५६०३	७३६१	१२९६४	१३३	१८९	३२२	२२७५	२८९६	५१७१	२५६२	३३३६	५८९८	६२४	९२७	१५५१
कक्षा १०	५५७९	७१६८	१२७४७	१४२	१४९	२९१	२३४२	२८४७	५१८९	२४६८	३२४६	५७१४	६११	९१७	१५२८
९-१० जम्मा	१११८२	१४५२९	२५७११	२७५	३३८	६१३	४६१७	५७४३	१०३६०	५०३०	६५८२	११६१२	१२३५	१८४४	३०७९
कक्षा ११	२५५१	३०३०	५५८१	४८	५२	१००	१०३३	११८५	२२१८	१२३८	१४३८	२६७६	२३१	३५५	५८६
कक्षा १२	३१४७	४०९५	७२४२	६५	१४८	२१३	१२८२	१५९८	२८८०	१५८१	१९८९	३५७०	२०१	३४८	५४९
११-१२ जम्मा	५६९८	७१२५	१२८२३	११३	२००	३१३	२३१५	२७८३	५०९८	२८९९	३४२७	६२४६	४३२	७०३	११३५
९-१२ जम्मा	१६८८०	२१६५४	३८५३४	३८८	५३८	९२६	६९३२	८५२६	१५४५८	७८४९	१०००९	१७८५८	१६६७	२४४७	४२१४
कुल जम्मा	६०१०८	७८२५०	१३८३५८	१६६२	२१००	३७६२	२४४५०	३१००१	५५४५१	२६७०८	३५१३३	६१८४१	७१३६	९८६५	१७००१

विद्यालय तहमा विद्यार्थी प्रवाहको स्थिति

स्विक	कक्षा																				
	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
उत्तीर्ण	१२३	१३	१२७	१२६	१२५	१२५	१६९	१६२	१६५	१६७	१६२	१६३	१६७	१५७	१६२	१५९	१५५	१६	१७	१६९	१६५
दोहो-न्याउने दर	२.६	२.४	२.५	०.९	०.६	०.७	०.४	०.७	०.५	०.४	०.३	०.३	०.४	०.३	०.३	०.२	०.३	०.३	१.७	२.२	१६५
छोड्ने दर	५.१	४.६	४.८	४.५	४.३	४.४	३.४	३.८	३.६	३.८	३.३	३.६	३.८	४.१	४	३.३	४.१	३.८	१.३	१.७	१.५

काठमाडौं महानगरपालिकाको साक्षरताको स्थिति

२०६८ सालको जनगणनाअनुसार ६ वर्ष र माथिको साक्षरता दर										२०७७ को नगरपालिकास्तरमा भएको सर्वेक्षणअनुसार १५-६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरताको स्थिति									
साक्षर जनसङ्ख्या					साक्षरता प्रतिशत					निरक्षर जनसङ्ख्या									
पढ्न र लेख्न जान्ने			पढ्न मात्र जान्ने		जम्मा		पढ्न र लेख्न सक्ने		पढ्न मात्र जान्ने		निरक्षर जनसङ्ख्या								
पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	१५६०-वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या							
४४७८९९	३६२५७३	८१०४७२	५४४९	७०८०	१२५२९	४५३३४८	३६९६५३	८२३००१	८८५५	१३७	२६४८९	६५८९३	९२३०२	१५६०-वर्ष समूहको जम्मा जनसङ्ख्या					
														१५६०-वर्ष समूहको जम्मा साक्षर जनसङ्ख्या					
														साक्षरता प्रतिशत					
														बाँकी निरक्षर					
														साक्षर घोषणा भएको मिति					
														२०७८/०५/२२					

सम्पर्क

बागदरबार, काठमाडौं

फोन : +९७७ १ ४२३१४८१

फ्याक्स : +९७७ १ ४२६८५०९

ईमेल : mayor@kathmandu.gov.np / ceo@kathmandu.gov.np

शिक्षा विभाग

श्री राम प्र. सुवेदी	अधिकृत दसैं	९८४१३२९०५९	subedibro@gmail.com
श्री तारापति खरेल	अधिकृत आठौं	९८४५४७१८५२	tarapatikhareldp@gmail.com
श्री मोति प्र. भट्टराई	अधिकृत आठौं	९८४२१४८२३४	bhattaraimpr@gmail.com
श्री मोतिराज खनाल	अधिकृत आठौं	९८४१२९५१०७	motirajkhanal@gmail.com

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. <https://www.nepalarchives.com/content/kathmandu-metropolitan-city-kathmandu-profile/>
२. <https://www.nepalarchives.com/content/kageshwori-manohara-municipality-kathmandu-profile/>
३. <https://www.nepalarchives.com/content/shankharapur-municipality-kathmandu-profile/>
४. <https://www.nepalarchives.com/content/gokarneshwor-municipality-kathmandu-profile/>
५. <https://www.nepalarchives.com/content/budhanilkantha-municipality-kathmandu-profile/>
६. <https://www.nepalarchives.com/content/tokha-municipality-kathmandu-profile/>
७. <https://www.nepalarchives.com/content/tarakeshwor-municipality-kathmandu-profile/>
८. <https://www.nepalarchives.com/content/nagarjun-municipality-kathmandu-profile/>
९. <https://www.nepalarchives.com/content/chandragiri-municipality-kathmandu-profile/>
१०. <https://www.nepalarchives.com/content/kirtipur-municipality-kathmandu-profile/>
११. <https://www.nepalarchives.com/content/dakshinkali-municipality-kathmandu-profile/>
१२. <https://kathmandu.gov.np/परिचय/>
१३. <https://kageshworimanoharamun.gov.np/ne/node/३>
१४. <https://gokarneshwormun.gov.np/ne/node/३>
१५. <https://budhanilkanthamun.gov.np/ne/node/२५>
१६. <https://tokhamun.gov.np/ne/node/३>
१७. <https://tarakeshwormun.gov.np/ne/node/३>
१८. <https://nagarjunmun.gov.np/ne/node/३>
१९. <https://chandragirimun.gov.np/ne/node/३>
२०. <https://kirtipurmun.gov.np/ne/node/३>
२१. <https://dakshinkalimun.gov.np/ne/node/३>
२२. <https://shankharapurmun.gov.np/ne/node/२३>
२३. <http://iemis.doe.gov.np>

खण्ड ३ नेपालको शिक्षा व्यवस्था

३.१ नेपालको संविधानमा शिक्षा सम्बन्धमा भएको व्यवस्था

नेपालको संविधानमा रहेका संवैधानिक प्रावधानहरूमा नेपाल स्वतन्त्र, अविभाज्य, सार्वभौम सत्ता सम्पन्न, धर्म निरपेक्ष, समावेशी, लोकतन्त्रात्मक, समाजवाद उन्मुख, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य हो भनी उल्लेख गरिएको छ । नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधीनता र स्वाभिमानलाई अक्षुण्ण राखी जनताको सार्वभौम अधिकार, स्वायत्तता र स्वशासनको अधिकारलाई आत्मसात् गर्दै बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतायुक्त विशेषतालाई आत्मसात् गरी विविधता बीचको एकता, सामाजिक सांस्कृतिक ऐक्यवद्धता, सहिष्णुता र सद्भावलाई संरक्षण एवं प्रवर्धन गर्ने भनी प्रस्तावनामा उल्लेख गरिएको छ ।

नेपालले वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैंगिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गरी आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प संविधानको प्रस्तावनामा गरिएको छ । जनताको प्रतिस्पर्धात्मक बहुदलीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली, नागरिक स्वतन्त्रता, मौलिक अधिकार, मानव अधिकार, बालिग मताधिकार, आवधिक निर्वाचन, पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता तथा स्वतन्त्र, निष्पक्ष र सक्षम न्यायपालिका र कानूनी राज्यको अवधारणा लगायतका लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतामा आधारित समाजवादप्रति प्रतिबद्ध रही समृद्ध राष्ट्र निर्माण गर्ने प्रस्तावनामा उल्लेख गरिएको छ । नेपाललाई संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्ने उद्देश्यले दोस्रो संविधान सभाबाट पारित गरी नेपालको संविधान जारी भएको छ ।

नेपालको प्रथम संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संविधानमा शिक्षा सम्बन्धी मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा राज्यका नीतिहरू र प्राथमिकता क्षेत्रहरूमा उचित व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानमा मौलिक हकको रूपमा शिक्षालाई अंगीकार गरिएको छ । नेपालको संविधानको भाग ३ को मौलिक हक र कर्तव्य सम्बन्धी धारा ३१ शिक्षा सम्बन्धी ५ वटा मौलिक हकको सुनिश्चितता गरिएको छ । शिक्षा सम्बन्धी ५ वटा मौलिक हक र कर्तव्यहरू तपसिल वमोजिम रहेका छन् ।

१. प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक हुने छ ।
२. प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क पाउने हक हुनेछ ।
३. अपांगता भएका र आर्थिक रूपले विपन्न नागरिकलाई कानून वमोजिम निःशुल्क उच्च शिक्षा पाउने हक हुनेछ ।

४. वृष्टि विहीन नागरिकलाई ब्रेललिपि तथा बहिरा र स्वर वा बोलाइ सम्बन्धी अपांगता भएका नागरिकलाई सांकेतिक भाषाको माध्यामबाट कानून वमोजिम निःशुल्क शिक्षा पाउने हक हुनेछ ।

५. नेपालमा बसोबास गर्ने प्रत्येक नेपाली समुदायलाई कानून वमोजिम आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने र त्यसका लागि विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था खोल्ने र सञ्चालन गर्ने हक हुनेछ ।

नेपालको संविधानको धारा ३८ महिलाको हक सम्बन्धी उपधारा (५) मा महिलालाई शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदका आधारमा विशेष अवसर प्राप्त गर्ने हकको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको संविधानको धारा ३९ बाल बालिकाको हक सम्बन्धी उपधारा (२) मा प्रत्येक बाल बालिकालाई परिवार तथा राज्यबाट शिक्षा, स्वास्थ्य, पालन पोषण, उचित स्याहार, खेलकूद, मनोरञ्जन तथा व्यक्तित्व विकासको हकको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको धारा ३९ बाल बालिकाको हक सम्बन्धी उपधारा (३) मा प्रत्येक बाल बालिकालाई प्रारम्भिक बाल विकास तथा बाल सहभागिताको हकको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको बाल बालिकाको हक सम्बन्धी धारा ३९ को उपधारा (७) मा कुनै पनि बाल बालिकालाई घर, विद्यालय वा अन्य जुनसुकै स्थान र अवस्थामा शारीरिक, मानसिक वा अन्य कुनै किसिमको यातना दिन पाइने छैन भनी उल्लेख गरिएको छ ।

नेपालको संविधानको बाल बालिकाको हक सम्बन्धी धारा ३९ को उपधारा (९) मा असहाय, अनाथ, अपांगता भएका, द्वन्द्वपीडित, विस्थापित एवं जोखिममा रहेका बाल बालिकालाई राज्यबाट विशेष संरक्षण र सुविधा पाउने हक हुनेछ भनी उल्लेख गरिएको छ । नेपालको संविधानको दलितको हक सम्बन्धी धारा ४० को उपधारा (२) मा दलित विद्यार्थीलाई प्राथमिकदेखि उच्च शिक्षासम्म कानून वमोजिम छात्रवृत्ति सहित निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरिनेछ । प्राविधिक र व्यावसायिक उच्च शिक्षामा दलितको लागि कानून वमोजिम विशेष व्यवस्था हुने व्यवस्था गरिनेछ ।

नेपालको संविधानको सामाजिक न्यायको हक सम्बन्धी धारा ४२ को उपधारा (२) मा आर्थिक रूपले विपन्न तथा लोपोन्मुख समुदायका नागरिकको संरक्षण, उत्थान, सशक्तिकरण र विकासका लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, आवास, रोजगारी, खाद्यान्न र सामाजिक सुरक्षामा विशेष अवसर तथा लाभ प्राप्त गर्ने हकको व्यवस्था गरिएको छ ।

नेपालको संविधानको सामाजिक न्यायको हक सम्बन्धी धारा ४२ को उपधारा (५) मा नेपालमा अग्रगामी लोकतान्त्रिक परिवर्तनको लागि भएका सबै जन आन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष र क्रान्तिका क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्ने शहीदका परिवार, बेपत्ता पारिएका व्यक्तिका परिवार, लोकतन्त्रका योद्धा, द्वन्द्वपीडित र विस्थापित, अपांगता भएका व्यक्ति, घाइते तथा पीडितलाई न्याय एवं उचित सम्मान सहित शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, आवास र सामाजिक सुरक्षामा कानून वमोजिम प्राथमिकताकासाथ अवसर पाउने हकको व्यवस्था गरिएको छ ।

नेपालको संविधानको भाग ४ राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व सम्बन्धी धारा ५१ (ज) मा नागरिकका आधारभुत आवश्यकता सम्बन्धी नीतिहरूमा शिक्षा सम्बन्धी ४ वटा प्रमुख नीतिहरूलाई प्राथमिकतामा उल्लेख गरिएको छ, जुन तपसिल वमोजिम रहेका छन् ।

(१) शिक्षालाई वैज्ञानिक, प्राविधिक, व्यावसायिक, सीपमूलक, रोजगारमूलक एवं जनमुखी बनाउँदै सक्षम, प्रतिस्पर्धी, नैतिक एवं राष्ट्रिय हितप्रति समर्पित जनशक्ति तयार गर्ने ।

(२) शिक्षा क्षेत्रमा राज्यको लगानी अभिवृद्धि गर्दै शिक्षामा भएको निजी क्षेत्रको लगानीलाई नियमन र व्यवस्थापन गरी सेवामूलक बनाउने ।

(३) उच्च शिक्षालाई सहज, गुणस्तरीय र पहुँच योग्य बनाई क्रमशः निःशुल्क बनाउँदै लैजाने ।

(४) नागरिकको व्यक्तित्व विकासका लागि सामुदायिक सूचना केन्द्र र पुस्तकालयको स्थापना र प्रवर्धन गर्ने ।

नेपालको संविधानको भाग ५ राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५६ को उपधारा (१) मा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुनेछ । नेपालको संविधानको राज्यको संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५६ को उपधारा (२) वमोजिम नेपालको राज्य शक्तिको प्रयोग संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले संविधान तथा कानून वमोजिम गर्नेछन् ।

नेपालको संविधानको राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५६ को उपधारा (३) वमोजिम संविधान प्रारम्भ हुँदाका बखत नेपालमा कायम रहेका अनुसूची-४ मा उल्लेख भए वमोजिमका जिल्लाहरू रहेका प्रदेश रहनेछन् ।

नेपालको संविधानको राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५६ को उपधारा (४) वमोजिम स्थानीय तह अन्तर्गत गाउँपालिका, नगरपालिका र जिल्ला सभा रहनेछन् । गाउँपालिका र नगरपालिकामा रहने वडाको संख्या संघीय कानून वमोजिम हुनेछ ।

नेपालको संविधानको राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५६ को उपधारा (५) वमोजिम संघीय कानून वमोजिम सामाजिक सांस्कृतिक संरक्षण वा आर्थिक विकासका लागि विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्र कायम गर्न सकिनेछ ।

नेपालको संविधानको राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५६ को उपधारा (६) वमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधीनता, राष्ट्रिय हित, सर्वांगीण विकास, बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक संघीय शासन प्रणाली, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानूनी राज्य, शक्ति पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, बहुलता र समानतामा आधारित समतामूलक समाज, समावेशी प्रतिनिधित्व र पहिचानको संरक्षण गर्नेछन् ।

नेपालको संविधानमा राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५७ को उपधारा (१) वमोजिम संघको अधिकार अनुसूची-५ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग संविधान र संघीय कानून वमोजिम हुनेछ ।

नेपालको संविधानमा राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५७ को उपधारा (२) वमोजिम प्रदेशको अधिकार अनुसूची-६ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग संविधान र प्रदेश कानून वमोजिम हुनेछ ।

नेपालको संविधानमा राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५७ को उपधारा (३) वमोजिम संघ र प्रदेशको साझा अधिकार अनुसूची-७ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग संविधान, संघीय कानून र प्रदेश कानून वमोजिम हुनेछ ।

नेपालको संविधानमा राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५७ को उपधारा (४) वमोजिम स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची-८ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग संविधान र गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको कानून वमोजिम हुनेछ ।

नेपालको संविधानमा राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड राज्यको संरचना सम्बन्धी धारा ५७ को उपधारा (५) वमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार अनुसूची-९ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहनेछ र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग यो संविधान र संघीय कानून, प्रदेश कानून र गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको कानून वमोजिम हुनेछ ।

नेपालको संविधानमा राज्यको संरचना र राज्यशक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५७ को उपधारा (६) वमोजिम उपधारा (३) वा (५) वमोजिम प्रदेश सभा, गाउँ सभा वा नगर सभाले कानून बनाउँदा संघीय कानूनसँग

नबाझिने गरी बनाउनु पर्नेछ र प्रदेश सभा, गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको त्यस्तो कानून संघीय कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म आमान्य हुनेछ ।

नेपालको संविधानमा राज्यको संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५७ को उपधारा (७) वमोजिम उपधारा (५) वमोजिम गाउँ सभा वा नगर सभाले कानून बनाउँदा प्रदेश कानूनसँग नबाझिने गरी बनाउनु पर्नेछ र गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको त्यस्तो कानून प्रदेश कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म आमान्य हुनेछ ।

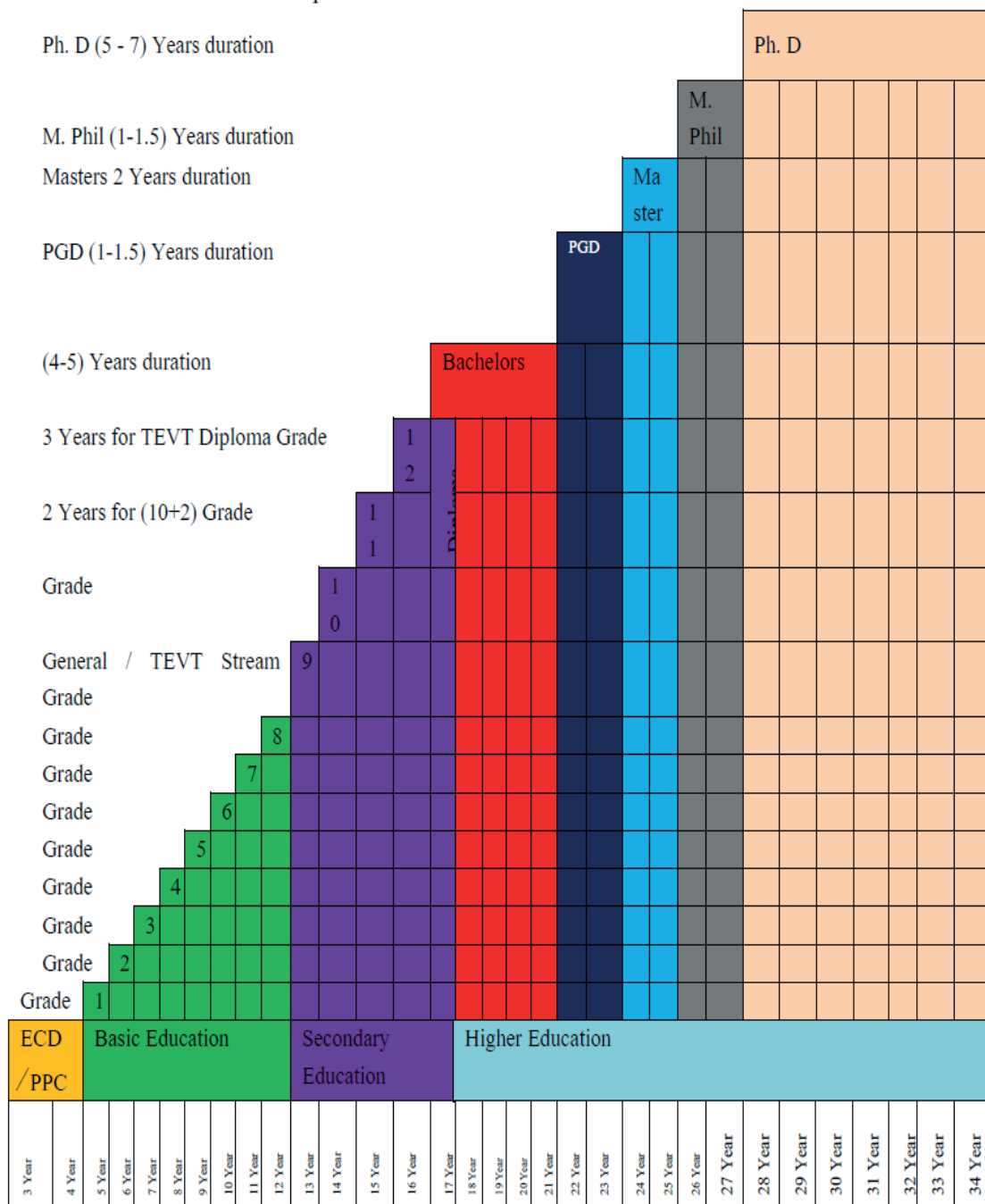
नेपालको संविधानमा राज्यको संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड सम्बन्धी धारा ५८ अवशिष्ट अधिकारमा यस संविधान वमोजिम संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहको अधिकारको सूची वा साझा सूचीमा उल्लेख नभएको वा यो संविधानमा कुनै तहले प्रयोग गर्ने गरी नतोकिएको विषयमा संघको अधिकार हुनेछ ।

नेपालको संविधानको अनुसूची ५, ६, ७, ८ र ९ मा अन्य संवैधानिक निकायहरूका साथै शिक्षासँग सम्बन्धि अधिकार र राज्य शक्तिको बाँडफाँडको व्यवस्था संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई गरिएको छ । नेपालको संविधानको अनुसूची ५ मा संघको अधिकारको सूचीको क्रम संख्या १५ मा केन्द्रीय विश्व विद्यालय; केन्द्रीय स्तरका प्रज्ञा प्रतिष्ठान; विश्व विद्यालय मापदण्ड र नियमन र केन्द्रीय पुस्तकालय सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको अनुसूची ६ मा प्रदेशको अधिकारको सूचीको क्रम संख्या ८ मा प्रदेश विश्व विद्यालय ; उच्च शिक्षा; पुस्तकालय र संग्राहलय सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको अनुसूची ७ को क्रम संख्या २२ मा संघ र प्रदेशको साझा अधिकारको सूचीमा वैज्ञानिक अनुसन्धान र विज्ञान प्रविधि र मानव संसाधन विकास सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको अधिकारको सूचीको क्रम संख्या ८ मा आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ । नेपालको संविधानको अनुसूची ९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकारको सूचीको क्रम संख्या २ मा शिक्षा, खेलकूद र पत्रपत्रिका सम्बन्धी अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ ।

३.२ शिक्षाको संरचना

शिक्षाको राष्ट्रिय नीति, अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास र परिवर्तित सन्दर्भमा नेपालको विद्यालय शिक्षा आधारभूत र माध्यमिक गरी दुई तहको कायम गरिएको छ । विद्यालय शिक्षाको जम्मा अवधि तेह वर्षको भएको छ । आधारभूत तहको शिक्षा प्राप्त गर्ने हक प्रत्येक नागरिकलाई हुनेछ । यस संरचना अनुसार आधारभूत तह पूर्व प्राथमिक शिक्षा वा प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षा देखि कक्षा आठसम्म र माध्यमिक तह कक्षा ९ देखि कक्षा १२ सम्म निर्धारण गरिएको छ । नेपालको शिक्षाको वर्तमान संरचना तपसिल वमोजिम रहेको छ ।

Educational Structure of Nepal

*PGD as professional and optional course.

Source: MOEST, 2074

Note: Stream of School curriculum (General, Sanskrit, Technical and Vocational)

३.३ शिक्षाका राष्ट्रिय तथा तहगत उद्देश्यहरू

राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०६३ ले तय गरेका र समय समयमा परिमार्जन गरेपछि हाल नेपालको शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्:

१. प्रत्येक व्यक्तिमा अन्तर्निहित प्रतिभा र व्यक्तित्व विकासको सम्भावनालाई प्रस्फुटित गर्न सहयोग गर्ने ।
२. प्रत्येक व्यक्तिमा निहित सार्वभौम मानवीय मूल्यकासाथै राष्ट्रिय संस्कृति र अस्मिता, सामाजिक मान्यता र आस्थाहरूको सम्बर्द्धन गरी जीवन्त अनभुवहरू समेट्दै स्वस्थ, सामाजिक तथा सामूहिक जीवन पद्धतिको विकास गर्न चरित्रवान एवम् नैतिकवान नागरिक तयार गर्ने ।
३. स्थानीय तथा राष्ट्रिय स्तरमा व्यावसाय, पेसा एवम् रोजगारीका साथै आवश्यकतानुसार अन्तर्राष्ट्रिय रोजगारी तर्फ उन्मुख उत्पादनमुखी र सीपयुक्त नागरिक तयार गर्न सहयोग गर्ने ।
४. व्यक्तिको सामाजिकीकरणमा सहयोग गर्दै सामाजिक एकतालाई सुदृढ बनाउने ।
५. समाजको आधुनिकीकरणमा सहयोग गरी देश निर्माणका निम्ति मानव संसाधनको विकास गर्ने ।
६. प्राकृतिक वातावरण र राष्ट्रिय सम्पदाको संरक्षण र सदुपयोग गर्न सहयोग गर्ने ।
७. सामाजिक समानता र न्याय बारे चिन्तन गर्दै तदनुरूपको आचरण विकास गर्ने र समावेशी समाज निर्माणमा मद्दत गर्ने ।
८. स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय परिवेश अनुकूल शान्ति, मैत्री, सदभाव, सहिष्णुता र विश्व बन्धुत्वको भावना विकास गरी तदनुरूपको आचरण गर्ने, गराउने र हरेक प्रकारका द्वन्द्व व्यवस्थापनका लागि सक्षम नागरिक तयार गर्ने ।
९. आधुनिक सूचना प्रविधिसँग परिचित भई त्यसको प्रयोग गर्न सक्ने विश्व परिवेश सुहाउँदो दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने ।
१०. राष्ट्र, राष्ट्रियता, लोकतन्त्र, मानव अधिकारप्रति सम्मान गर्ने, समालोचनात्मक तथा रचनात्मक सोच भएका, स्वाभिमानी तथा अरूलाई सम्मान गर्ने र आफू नेपाली भएकोमा गौरव गर्ने नागरिक तयार गर्ने ।
११. नेपाली कला, सौन्दर्य, आदर्श तथा वैशिष्ट्यहरूको संरक्षण र विस्तार तर्फ अभिप्रेरित नागरिक तयार गर्न मद्दत गर्ने ।
१२. प्राकृतिक एवम् दैवी प्रकोपप्रति सचेत रही सम्बन्धित जोखिम न्यूनीकरण गर्न सक्षम नागरिक तयार गर्ने ।

विद्यालय शिक्षाका तहगत उद्देश्यहरू

क. बाल विकास शिक्षाका उद्देश्यहरू

आधारभूत तहमा बाल बालिकाको सरल समायोजनका लागि उनीहरूलाई सम्पूर्ण (शारीरिक तथा मनोवैज्ञानिक) रूपले तयार पार्नु बाल विकास शिक्षाको प्रमुख उद्देश्य हो । विशेष गरी बाल विकास शिक्षाका अन्य उद्देश्यहरू निम्नानुसार छन्:

१. शारीरिक, मानसिक, संवेगात्मक, सामाजिक, नैतिक सिर्जनात्मक पक्षको विकासका लागि अवसर प्रदान गर्नु ।
२. सफा सुगंध रहने बानीको विकास गर्नु ।
३. सामाजिक मूल्य अनुरूप व्यवहार गर्ने बानीको विकास गर्नु ।
४. विद्यालयप्रति सकारात्मक धारणा र व्यवहारको विकास गर्नु ।

५. आधारभूत शिक्षाका लागि तयार पार्नु ।

ख.आधारभूत शिक्षाका सक्षमताहरू (कक्षा१-८)

आधारभूत शिक्षाले विद्यार्थी केन्द्रित शिक्षाका माध्यमद्वारा बाल बालिकामा अन्तरनिहित प्रतिभाको विकास गर्नुपर्दछ । यसको मूल उद्देश्य राष्ट्र र लोकतन्त्रमा विश्वास गरी राष्ट्रियताको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने, अधिकार र कर्तव्यको पालना सहित स्वतन्त्रताको सम्मान गर्ने, सामाजिक र प्राकृतिक वातावरणप्रति सचेत भई मानवीय मूल्य मान्यता अनुकूल व्यवहार गर्ने कर्तव्यनिष्ठ नागरिक उत्पादन गर्नु हो । यस तहको शिक्षा ग्रहण गरिसकेका बाल बालिकाहरू आफ्ना विचारहरू आदान प्रदान गर्न सक्षम, स्वावलम्बी, परिश्रमी, वैज्ञानिक सुझबुझ भएका, स्वास्थ्यप्रति सचेत र नैतिकवान हुनेछन् । आधारभूत शिक्षाको नयाँ पाठ्यक्रम अनुसार आधारभूत शिक्षाका सक्षमताहरू निम्न वमोजिम निर्धारण गरिएका छन् :

१. भाषिक, तार्किक तथा व्यावहारिक गणितीय सीप विकास र प्रयोग ।
२. सूचना र विचारहरूको आदान प्रदान, विश्लेषण तथा सूचना प्रविधिको प्रयोग ।
३. जनसङ्ख्या, वातावरण र दीगो विकासको व्यवस्थापनमा सहयोग ।
४. वैज्ञानिक अवधारणा, तथ्य, सीप, सिद्धान्त, नियम र खोज तथा अनुसन्धानको उपयोग एवम् प्रकृति र जीव बीचको अन्तर सम्वन्ध बोध ।
५. स्वस्थ, नैतिक र असल सामाजिक व्यवहारको विकास ।
६. स्थानीय र आधुनिक पेशा, व्यावसाय र प्रविधिप्रति सम्मान तथा सामान्य व्यावसायिक सीपको प्रयोग ।
७. कला र संस्कृतिको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन ।
८. व्यावहारिक जीवनमा आइपर्ने समस्याको पहिचान, विश्लेषण तथा समाधान ।

ग.माध्यमिक शिक्षाका उद्देश्यहरू (कक्षा९-१२)

राष्ट्रिय परम्परा, संस्कृति, सामाजिक सम्पदा, लोकतान्त्रिक मूल्यसँग परिचित देशको आर्थिक विकासमा योगदान दिन सक्ने, दक्ष र स्वस्थ नागरिकको उत्पादन गर्नु माध्यमिक शिक्षाको उद्देश्य हो । यस तहको मुख्य उद्देश्य देशको सर्वाङ्गीण विकासका लागि क्षमता अनुरूप ठोस योगदान दिन सक्ने सीप युक्त जनशक्ति उत्पादन गर्नु र विश्व विद्यालय शिक्षाका लागि आवश्यक ज्ञान सीप प्रदान गरी सचेत नागरिक तयार पार्नुहो । परिवर्तित पाठ्यक्रम अनुसार माध्यमिक शिक्षाका उद्देश्यहरू निम्न लिखित छन्:

१. देशको बहु सांस्कृतिक र लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यताप्रति गर्व गर्दै सकारात्मक धारणाको विकास गर्नु ।
२. राष्ट्र विकासका लागि सक्षम, आत्मनिर्भर, सीपमूलक र तालिम प्राप्त मानव स्रोत उत्पादन गर्नु ।

३. इमान्दारी, आत्म निर्भरता, रचनात्मकता, परिश्रमीपन, सहयोगीपन, समूहमा काम गर्ने बानी, जवाफदेही, आत्म विश्वास जस्ता गुणको विकास गर्नु ।
४. दैनिक क्रियाकलाप र सामाजिक जीवनमा सक्रिय सहभागिताका लागि सुनाइ, बोलाइ, पढाइ र लेखाइ जस्ता भाषिक क्षमताको विकास गर्नु ।
५. दैनिक जीवनका समस्या समाधानका लागि उपयुक्त ज्ञान विकास गर्नु ।

घ.माध्यमिक शिक्षा (कक्षा९-१०) पाठ्यक्रम, २०७१ अनुसार तहगत सक्षमता

सिकाइ र वास्तविकता बीच सम्बन्ध स्थापित गर्ने, सिद्धान्त र व्यवहारको समन्वय गर्ने, स्वपरावर्तित हुँदै ज्ञान, सीप र क्षमतालाई अद्यावधिक गर्ने, अधिकार, स्वतन्त्रता र समानताको प्रवर्द्धन गर्ने, स्वस्थ जीवनको अभ्यास गर्ने, तार्किक विश्लेषण गरी निर्णय गर्ने, वैज्ञानिक विश्लेषणका आधारमा व्यक्ति, समाज र राष्ट्रको दीगो विकासमा सरिक हुने, नैतिक आचरण प्रदर्शन गर्ने, सामाजिक सद्भावप्रति संवेदनशील हुने, पर्यावरणीय सन्तुलनप्रति संवेदनशील हुने, द्वन्द्व व्यवस्थापन गर्दै दीगो शान्तिका लागि प्रतिबद्ध रहने, आधुनिक ज्ञान, सीप, सूचना, सञ्चार र प्रविधिको प्रयोग गर्ने, स्वावलम्बी र व्यावसायमुखी सीपको अभ्यास गर्ने, राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय आदर्शको सम्मान गर्ने, समाज स्वीकार्य आचरण र कार्य संस्कृतिको अवलम्बन गर्ने, सहिष्णु भाव राख्ने, सिर्जनशील, कल्पनाशील, उद्यमशील एवम् उच्च सोच र आदर्शमा आधारित व्यवहार गर्ने, समसामयिक चुनौतीहरूको सफल व्यवस्थापन गर्ने लगायतका विशेषताहरूले युक्त स्वावलम्बी, बेशभक्त, परिवर्तनमुखी, चिन्तनशील एवम् समावेशी समाज निर्माणमा योगदान गर्न सक्ने नागरिक तयार गर्नु माध्यमिक शिक्षाको मार्ग दर्शन हो । यसका लागि कक्षा ९ र १० का विद्यार्थीमा निम्नानुसारका सक्षमता विकासको अपेक्षा गरिएकोछ :

१. मानवीय मूल्य, मान्यता र लोकतान्त्रिक संस्कार अवलम्बन गर्दै राष्ट्र र राष्ट्रियताको प्रवर्द्धनका लागि सचेत नागरिकको जिम्मेवारी वहन ।
२. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशसँग परिचित भई विविधता, सद्भाव र सह अस्तित्वलाई आत्म सात गर्दै सभ्य, सुसंस्कृत र समतामूलक समाज निर्माणका लागि भूमिका निर्वाह ।
३. दैनिक क्रियाकलापमा आत्म विश्वासका साथ भाषिक सीपको प्रयोग ।
४. प्रभावकारी सिकाइ, रचनात्मक र विश्लेषणात्मक सोच तथा सामाजिक सम्पर्क र सञ्चारबाट विचारहरूको आदान प्रदान ।
५. दैनिक व्यवहारमा आइपर्ने गणितीय समस्या पत्ता लगाई समाधान गर्ने क्षमताको विकास ।
६. जीवन, जगत् र व्यवहारसँगको तादात्म्य बोध गरी समाज सापेक्ष व्यवहार निर्माण ।
७. स्वास्थ्यप्रतिको सचेतता सहित वातावरण संरक्षण र समवर्द्धन तथा जनसङ्ख्या व्यवस्थापनमा सक्रिय सहभागिता ।
८. प्राकृतिक तथा सामाजिक घटनाको विश्लेषण, तिनको असर बोध तथा सकारात्मक व्यवहार प्रदर्शन ।
९. विज्ञान र समाजको अन्तरसम्बन्ध पहिचान सहित समसामयिक प्रविधिलाई व्यावसायिक प्रवर्द्धन र मानव हितमा प्रयोग ।

१०. वैज्ञानिक खोज तथा अनुसन्धान गर्न आवश्यक प्रक्रियागत सीपहरू हासिल गरी आधुनिक प्रविधिहरूको दैनिक जीवनमा प्रयोग ।

ड उच्च शिक्षाको उद्देश्य

उच्च स्तरीय राष्ट्रिय शिक्षा आयोगको प्रतिवेदन २०५५ ले दिएको सुझाव अनुसार उच्च शिक्षाका उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेकाछन्:

१. राष्ट्रिय पहिचान, देशभक्ति, सांस्कृतिक सचेतता, नैतिकता तथा आत्मिक उन्नयनको प्रवर्द्धन गर्नु ।
२. राष्ट्रिय विकासका निमित्त आवश्यक उच्च स्तरीय प्रविधि र सीप प्रदान गर्नु ।
३. राष्ट्रको सर्वाङ्गीण विकासका निमित्त नेतृत्व प्रदान गर्न सक्ने पेशाहरूको विकास गर्नु ।
४. अध्ययन अनुसन्धानद्वारा मानवीय जीवनको गुणस्तरमा सुधार गर्न तथा परिवर्तनशील सामाजिक आवश्यकता र अवस्था अनुरूप परिवर्तित हुँदैजाने ज्ञानका नयाँ नयाँ क्षितिजहरूको विस्तार गर्नु ।
५. सिर्जनात्मक तथा विश्लेषणात्मकताका साथै वैज्ञानिक चिन्तन प्रणाली अँगाली प्राज्ञिक स्वतन्त्रतालाई अक्षुण्ण राख्दै नवीन चिन्तन र प्रविधिहरूको प्रतिपादन गर्नु ।
६. मानव अधिकारको सम्मान, नागरिक अधिकारको सुदृढीकरण, प्रजातान्त्रिक मूल्य र मान्यताको सम्बर्द्धन गर्दै न्यायपूर्ण समाजको सिर्जना गर्नु ।
७. अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने नागरिक तयार गर्नु ।
८. नेतृत्वदायी क्षमताको निर्माण तथा विकास गर्नु ।

स्रोत: शैक्षिक सूचना २०७४

३.४ विद्यालय शिक्षामा कानून व्यवस्था

३.४.१ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को व्यवस्था

परिच्छेद-३ गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार दफा ११. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अधिकार

- (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको एकल अधिकार संविधानको अनुसूची -८ मा उल्लेख भएबमोजिम हुने छ ।
- (२) उपदफा (१) को सर्वमान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुने छ :

ज. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा

- (१) प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ र विशेष शिक्षासम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन,
- (२) सामुदायिक, संस्थागत, गुठी र सहकारी विद्यालय स्थापना, अनुमति, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नियमन,
- (३) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना निर्माण, सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन,
- (४) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,

- (५) गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरूको सम्पत्ति व्यवस्थापन,
- (६) गाउँ तथा नगर शिक्षा समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (७) विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (८) विद्यालयको नामकरण,
- (९) सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन,
- (१०) विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्य सामग्रीको वितरण,
- (११) सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरवन्दी मिलान,
- (१२) विद्यालयको नक्साङ्कन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन,
- (१३) सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (१४) आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन,
- (१५) विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धिको परीक्षण र व्यवस्थापन,
- (१६) निःशुल्क शिक्षा, विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन,
- (१७) द्युसन, कोचिङ जस्ता विद्यालयबाहिर हुने अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन,
- (१८) स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सिप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्धन र स्तरीकरण,
- (१९) स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (२०) माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन,
- (२१) सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको बजेट व्यवस्थापन, विद्यालयको आयव्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमन,
- (२२) शिक्षण सिकाइ, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास,
- (२३) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन ।

परिच्छेद ६, योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने, दफा २६. "साझेदारी वा संयुक्त व्यवस्थापनमा कार्य गर्न सक्ने"

आफ्नो कार्य सञ्चालन गर्दा लागत न्यूनीकरण, स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग वा प्रभावकारी सेवा प्रवाहको लागि देहायको विषयमा अन्य गाउँपालिका वा नगरपालिकासँग साझेदारी, सम्झौता वा संयुक्त व्यवस्थापन गर्न सक्ने छ :-

(झ) आधारभूत तथा माध्यमिक तहको प्राविधिकशिक्षाको सञ्चालन,

माथि उल्लिखित अधिकारहरू स्थानीय तहले आफूले कानुन निर्माण गरेर प्रयोग गर्ने छन् । अन्य विषयको हकमा प्रचलित शिक्षा ऐन २०२८ (संशोधनसहित) र शिक्षा नियमावली २०५९ (संशोधनसहित) तथा अन्य मौजुदा कानुनहरू कानुनबमोजिम निष्क्रिय भएको र खारेज भएको सक्रिय रहन्छन् ।

३.४.२ शिक्षा ऐन, २०२८ (संशोधनसहित) र शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधनसहित) तथा अन्य निर्देशिका तथा कार्यविधिहरूको व्यवस्था

(क) शिक्षाको माध्यम

(१) विद्यालय शिक्षाको माध्यम नेपाली भाषा, अङ्ग्रेजी भाषा वा दुवै भाषा हुने छ। प्राथमिक शिक्षा मातृभाषामा दिन सकिने छ। गैर नेपाली नागरिकले नेपालको विद्यालयमा अध्ययन गर्दा अनिवार्य नेपाली विषयको सट्टा अन्य कुनै भाषाको विषय अध्ययन गर्न सक्ने छ।

(ख) पाठ्यपुस्तक र सन्दर्भ सामग्रीको सम्बन्धमा

विद्यालयहरूले नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भएका पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक तथा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट सूचीकृत भएका सन्दर्भ सामग्रीहरू पठन पाठन गराउनु पर्दछ।

(ग) कक्षा ११ मा भर्नाका लागि आधारहरू

राष्ट्रिय पाठ्यक्रम विकास तथा मूल्याङ्कन परिषद्को २०७७।०५।११ को निर्णयानुसार शैक्षिक सत्र २०७७ मा कक्षा ११ मा विद्यार्थी भर्नासम्बन्धी आधारहरू देहायबमोजिम रहेका छन्। (पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको मिति २०७७।०६।०२ को सूचना)

- कक्षा ११ मा भौतिक विज्ञान, रसायन विज्ञान, जीव विज्ञान र गणित विषय अध्ययन गर्न न्यूनतम औसत ग्रेड प्वाइन्ट (GPA) १.६ (एक दशमलव छ) प्राप्त गरी कक्षा १० मा पढेका अङ्ग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा सी प्लस (C+) ग्रेड प्राप्त गरेको।
- कक्षा ११ मा भौतिक विज्ञान, रसायन विज्ञान, जीव विज्ञान र गणित विषयबाहेक अन्य विषय अध्ययन गर्न न्यूनतम औसत ग्रेड प्वाइन्ट (GPA) १.६ (एक दशमलव छ) प्राप्त गरेको हुनु पर्ने।
- प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र परम्परागत शिक्षाको हकमा शैक्षिक सत्र २०७६ का लागि तोकिएका आधारहरू नै कायम गरिएको।

शैक्षिक सत्र २०७६ मा कक्षा ११ मा भर्नाका लागि आधार

क्रसं	माध्यमिक तह कक्षा ११ मा पढ्न सक्ने विषयहरू	न्यूनतम जिपिए (GPA)	सी प्लस (C+) ल्याउनुपर्ने विषयहरू	डी प्लस (D+) ल्याउनुपर्ने विषयहरू
१	Science Subject Group Physics, Chemistry, Biology/Mathematics/Computer Science/Agriculture	२	Science and Mathematics	English, Nepali and Social Studies २
२	Vocational Subject Group Animal Science/Plant Science, Electrical Engineering/Civil Engineering/Computer Engineering	१.६	-	-
३	Mathematics/ Geography/Accountancy/Economics/Computer Science/Teaching Mathematics/ Psychology/Elements of Finance/Jyotish/Co-Operative Management/Business Studies/Business Mathematics	१.६	-	English, Nepali, Mathematics, Science, and Social Studies

४	Physics Education/Chemistry Education/Biology Education/Teaching Science	१.६	-	English, Nepali, Mathematics, Science, and Social Studies
५	English/Alternative English/Teaching English/Linguistics	१.६	-	English, Nepali, Social Studies
६	Hotel Management/Travel and Tourism	१.६	-	English, Nepali, Mathematics and Social Studies
७	Nepali/Teaching Nepali	१.६	-	English/ Sanskrit Nepali, Social Studies
८	History/Political Science/Culture/Home Science/Sociology/Philosophy/Library and Information Science/Rural Development	१.६	-	English, Nepali and Social Studies
९	Introduction to Education/Instructional Pedagogy/Health and Physical Education/Population Studies/Environment Education	१.६	-	English, Nepali, Science, Health Population and Environment Education
१०	Sanskrit Byakaran/Sahitya/Nyaya/Veda/Niti Shastra/Bouddha Education/Law	१.६	-	English, Sanskrit, Nepali, Social Studies
११	Mass Communication/Human Value Education/Law	१.६	-	English, Nepali, Social Studies
१२	Maithali/Hindi/Newari/French/Japanese/Urdu/German/Chinese and Other Languages	१.६	-	English
१३	Dance/Music/Sculpture/Painting/Applied Arts/Sports and अन्य Languages	१.६	-	English

द्रष्टव्यः आधारभूत विद्यालय प्राविधिक तथा व्यावसायिक धारबाट एसईई पूरा गरेका विद्यार्थीहरूले कक्षा ९ र १० मा सामाजिक अध्ययन विषयको अध्ययनको प्रावधान नभएकाले साधारण धारतर्फ कक्षा ११ मा भर्ना हुन चाहेमा निज विद्यार्थीहरूलाई सामाजिक अध्ययन विषयमा ग्रेडको बन्देज राख्नु पर्ने ।

(घ) कक्षा ९ मा भर्नाका लागि आधारहरू

कक्षा ९ मा भर्नाका लागि आधार विद्यालय शिक्षामा अक्षराङ्कन पद्धति कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७२ (संशोधनसहित) र माध्यमिक शिक्षा (कक्षा १० र १२) सरह मान्यता र समकक्षता निर्धारण निर्देशिका, २०७३ (संशोधनसहित) मा व्यवस्था भएको छ । त्यसको व्यवस्था देहायअनुसार रहेको छ ।

विद्यालय शिक्षामा अक्षराङ्कन पद्धति कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७२ (संशोधनसहित) को व्यवस्था

निर्देशिकाको दफा ४.९ मा कक्षा ९ मा विद्यार्थी भर्नाका आधारहरू दिइएको छ । सो दफाको उपदफा ४.९.१ अनुसार कक्षा ८ का अनिवार्य विषयहरूमा कम्तीमा डी प्लस ग्रेड प्राप्त गरेको हुनु पर्ने छ भन्ने व्यवस्था रहेको छ भने सोही दफाको उपदफा ४.९.२ मा डी प्लसभन्दा तल्ला ग्रेड प्राप्त गरेका विषयहरूमा ग्रेड वृद्धि गर्न चाहेमा सम्बन्धित स्थानीय तहले आवश्यक व्यवस्था गर्ने छ भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

तर शैक्षिक सत्र २०७७ देखि कोभिड १९ को महामारीका कारण परीक्षा हुन नसकेको अवस्थामा सबै विषयमा डी प्लस ल्याउनु पर्ने व्यवस्थालाई संशोधन गरी कुनै ७ विषयमा डी प्लस ल्याएमा कक्षा ९ मा भर्ना गर्न सकिने निर्णय पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले गरेको छ ।

विदेशी बोर्डबाट कक्षा ८ वा सो सरह उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीहरूलाई कक्षा ९ मा भर्ना गर्ने आधारका विषयमा व्यवस्था रहेको छ । निर्देशिकाको दफा ४.९ को उपदफा ४.९.३ अनुसार विदेशी बोर्डबाट कक्षा ८ वा सो सरहको योग्यता हासिल गरेका विद्यार्थीका हकमा सम्बन्धित स्थानीय तहले नमुना कार्यविधिबमोजिम समकक्षता निर्धारण गरी कक्षा ९ मा भर्ना गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

माध्यमिक शिक्षा (कक्षा १० र १२) सरह मान्यता र समकक्षता निर्धारण निर्देशिका, २०७३ (संशोधनसहित)

निर्देशिकाको दफा १६ मा कक्षा १० भन्दा तलका कक्षाको मान्यता तथा समकक्षतासम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ । सो अनुसार देहायको व्यवस्था रहेको छ ।

- (१) अनुसार विदेशी शैक्षिक संस्थाहरूबाट कक्षा ८ वा ९ सरहको अध्ययन पूरा गरी नेपालमा अध्ययन गर्न चाहेमा सम्बन्धित विद्यार्थी वा निजका अभिभावकले विद्यार्थीले पढ्न चाहेको विद्यालयमा विद्यार्थीका शैक्षिक योग्यताका प्रमाणित प्रतिलिपिसहित निवेदन दिनु पर्ने छ । सम्बन्धित विद्यालयले विद्यार्थीको लिखित वा मौखिक परीक्षा लिन आवश्यक ठानेमा उक्त परीक्षा लिई उपयुक्त कक्षामा भर्नाका लागि आफ्नो रायसहित जिल्लास्थित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा अनुमति माग गर्नुपर्ने छ ।
- (२) जिल्लास्थित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले विद्यालयको मागबमोजिम विद्यार्थी भर्ना गर्न उपयुक्त देखेमा कक्षा तोकौ अनुमति दिन सक्ने छ ।
- (३) कक्षा ८ भन्दा तलको हकमा विद्यार्थीको उमेर, शैक्षिक स्तर, बौद्धिक क्षमता र शैक्षिक योग्यताका प्रमाण पत्र हेरी विद्यालयले उपयुक्त कक्षामा भर्ना गर्नसक्ने छ ।

(ड) छात्रवृत्तिसम्बन्धी व्यवस्था

ड१. सामुदायिक विद्यालयले उपलब्ध गराउनु पर्ने छात्रवृत्ति

(१) अपाङ्ग छात्रवृत्ति

अपाङ्ग बालबालिकाहरूलाई अध्ययन अवसरमा अभिवृद्धि गर्न र सिकाइमा गुणस्तर कायम गर्न अपाङ्गता भएका बालबालिकाको लागि छात्रवृत्तिको व्यवस्था छ । अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूलाई अपाङ्गताको वर्गअनुसार आवासीय र गैर आवासीय छात्रवृत्ति स्थानीय तह (गाउँपालिका/नगरपालिका) ले छात्रवृत्ति वितरण गर्नुपर्ने गरी नेपाल सरकारले अनुदान स्थानीय तहमा नै उपलब्ध गराएको छ । त्यसका लागि निम्नानुसारको प्रकृया अवलम्बन गर्नुपर्दछ :

- अपाङ्गताको तीव्रताअनुसार अपाङ्गता भएका कक्षा १-१२ सम्मका विद्यार्थी पहिचान गरी छात्रवृत्ति निर्धारण गर्ने । यो प्रयोजनका लागि विद्यार्थी लेखाजोखा प्राविधिक समित गठन गर्ने र सोमार्फत निर्णय लिने । यो समितिको जिम्मेवारी अपाङ्गता भएका बालबालिकाको सहुलियत तथा सुविधाहरूको उपलब्धताको सुनिश्चितता र प्रभावकारिताको अनुगमन निरीक्षण गरी सुधारमा टेवा दिनु पनि हो ।

संयोजक: स्थानीय तहको शिक्षा हेर्ने प्रमुख

सदस्य: अपाङ्गता क्षेत्रमा काम गर्ने सङ्घसंस्थाका प्रतिनिधि

सदस्य: स्थानीय तहको स्वास्थ्य शाखाको प्रतिनिधि

सदस्य: स्रोत शिक्षक

सदस्य: सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञ प्रतिनिधि र

सदस्य: जिल्लाको लेखाजोखा केन्द्रको संयोजक

श्रेणी विभाजन र पाउने छात्रवृत्ति

क. श्रेणी: आफ्नो घरबाट दैनिक आवतजावत गर्न नसक्ने एवम् अध्ययनका लागि डेरा गरी बस्नुपर्ने गरिब अपाङ्ग बालबालिकालाई आवासीय छात्रवृत्ति वार्षिक रु. ४० हजार

ख. श्रेणी सहयोगी सहायता सेवा छात्रवृत्ति: घरबाट आउँदा जाँदा विद्यालयमा रहँदा निरन्तररूपमा अरूको सहयोग र साधन आवश्यक पर्ने अपाङ्ग बालबालिकालाई प्रति महिना रु. ५००१- का दरले १० महिनाको रु. ५,०००१-

ग. श्रेणी यातायात सेवा छात्रवृत्ति घरबाट आउँदा जाँदा यातायातका साधन वा अन्य उपकरण प्रयोग गर्नुपर्ने अपाङ्ग बालबालिकालाई प्रति महिना रु. ३००१- का दरले १० महिनाको रु. ३,०००१-

घ. श्रेणी शैक्षिक सामग्री छात्रवृत्ति घरबाट आउन सक्ने सामान्य अपाङ्ग बालबालिकालाई प्रति महिना रु. १००१- का दरले १० महिनाको रु. १०००१-

- विद्यार्थीहरू अध्ययन गर्ने विद्यालयमार्फत वितरण गर्ने गरी सम्बन्धित विद्यालय कोषमा स्थानीय तहले रकम निकासा गर्ने,
- आवासीयरूपमा बस्ने विद्यार्थीका लागि उपलब्ध गराइएको रु. ४० हजार रकममध्ये ३५ हजारबाट विद्यार्थीका लागि आवासीय सुविधा प्रदान गर्ने र ५००० व्यक्तिगत सरसफाइका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री (जस्तै साबुन, काइयो, दन्तमन्जन, बुरुस, नेलकटर, कोल्ड क्रिम, स्याम्पु, रुमाल, स्यानिटरी न्याप्टिकन) खरिद गर्न विद्यार्थीलाई भर्पाई गरी बुझाउने

नोट: कुनै सहयोगी संस्थाबाट सोही प्रयोजनका लागि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराएको भए दोहोरो पर्ने गरी छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु हुँदैन।

- स्रोत कक्षामा आवासीयरूपमा नबस्ने वा स्रोतकक्षा नभएका अन्य विद्यालयहरूमा अध्ययन गर्ने अपाङ्ग विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति रकम सम्बन्धित अभिभावकको रोहवरमा विद्यालयले बुझाउने,

(२) दलित छात्रवृत्ति (कक्षा १-८)

स्थानीय तहबाट विद्यालयले भरेको फ्लास रिपोर्टअनुसार शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गराई भर्ना भएको दलित विद्यार्थी सङ्ख्याअनुसार प्रति विद्यार्थी प्रति वर्ष रु. ४०० का दरले विद्यालयको खातामा निकासा दिने र विद्यालयले विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय गराई अभिभावकको रोहवरमा सो छात्रवृत्ति भर्पाई गरी विद्यार्थीलाई बुझाउने र सो विवरण स्थानीय तहमा पठाउने

(३) छात्रा छात्रवृत्ति (कक्षा १-८)

स्थानीय तहबाट विद्यालयले भरेको फ्लास रिपोर्टअनुसार शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गराई भर्ना भएको छात्रा सङ्ख्याअनुसार प्रति विद्यार्थी प्रति वर्ष रु. ४०० का दरले विद्यालयको खातामा निकासा दिने र विद्यालयले विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय गराई अभिभावकको रोहवरमा सो छात्रवृत्ति भर्पाई गरी विद्यार्थीलाई बुझाउने र सो विवरण स्थानीय तहमा पठाउने

(४) लक्षित समूह छात्रवृत्ति

आधारभूत तहमा अध्ययन गर्ने लोपोन्मुख तथा अति सीमान्तकृत समूह (लोपोन्मुख समूहमा पर्ने १० जातजातीहरू : कसुण्डा, बनकरिया, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, किसान, लेप्चे, मेचे र कुसवाडिया तथा अति सीमान्तकृत समूहमा पर्ने १२ जातजातिहरू : माझि, सियार, ल्होमी, थुदाम, धानुक, चेपाङ, सतार, धामी, झागड, बोटे, दनुवार, बरामु) का साथै मुक्त कर्मैया, वादी, हलिया, चरुवाका सन्ततीहरूलाई प्रति विद्यार्थी प्रति वर्ष रु. ५०० का दरले दलित र छात्रा छात्रवृत्ति दिने प्रकृया पूरा गरी वितरण गर्ने ।

(५) सडक बालबालिका तथा बाल श्रमिकका लागि आवासीय शैक्षिक प्रबन्ध

महानगरपालिकाहरूले विद्यालय उमेर समूहका विद्यालयबाहिर रहेका सडक बालबालिका तथा बालश्रमिक बालबालिकाहरू पहिचान गरी बालबालिकाहरूको पढाइ सुनिश्चितका लागि शिक्षाका क्षेत्रमा क्रियाशील सङ्घसंस्थाहरूसँग सहकार्य गरी आवासको प्रबन्ध मिलाउन नजिकको विद्यालयसँग सहकार्य गर्न प्रति वर्ष प्रति बालबालिका रु. ४० हजार प्रदान गर्ने ।

(६) विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति

शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले आ.व. २०७४ र ७५ देखि अति आवश्यक भएका विपन्न वर्गलाई लक्षित गरी कक्षा ९ देखि १२ सम्मका विद्यार्थीहरूलाई विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति दिने कार्य सुरु गरेको छ । आ.व. २०७६/७७ देखि माध्यमिक तहका विद्यार्थीहरूलाई विगतमा प्रदान गरिँदै आएको अन्य सबै प्रकारका छात्रवृत्तिहरू (सहिद तथा द्वन्द्वपीडित परिवारका छोराछोरीका लागि र अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि छात्रवृत्तिबाहेक) लाई परिमार्जन गरी विपन्नताका आधारमा विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति कायम भएको छ । यसका लागि छनोट भएका विद्यार्थीमध्ये छात्रवृत्ति पाउन योग्य भई छनोटमा परेका कक्षा ८ का विद्यार्थीहरूले २०७६ साल वैशाखको शैक्षिक सत्रमा कक्षा ९ मा भर्ना भएपछि, कक्षा १० का विद्यार्थीहरूले २०७५ को SEE परीक्षाको नतिजा प्राप्त भई २०७६ सालमा कक्षा ११ मा भर्ना भएपछि र कक्षा ११ मा फाराम भरेका विद्यार्थीले यसै शैक्षिक सत्रमा छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने छन् । विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिको प्रभावकारी वितरणका लागि विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति कार्यान्वयन कार्यविधि २०७४ कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

छात्रवृत्तिको लागि आवेदन दिने प्रक्रिया

विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि विद्यार्थी छनोट गर्न विद्यालयमार्फत अनलाइनबाट फाराम भर्न सकिने व्यवस्था छ । अनलाइनबाट फाराम भर्न IEMIS.doe.gov.np मा जाने र आफ्नो विद्यालयको कोड र पासवर्ड हालेर लगइन गर्नुपर्नेछ । लगइन गरेपछि PMT फाराममा गई विवरण भरेर सवमिट गर्न सिकन्छ । यसका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रले कक्षा ८ र १० मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई अनलाइनमार्फत फाराम भर्न गोरखापत्र तथा केन्द्रको वेबसाइटमा सूचना प्रकाशन गरी सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई सूचना गर्ने गर्दछ ।

विद्यार्थी छनोट प्रक्रिया

फाराममा तोकिएको सूचकहरूलाई आधार मानी विद्यार्थीले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा सबैभन्दा विपन्न देखिएका मध्येबाट विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य विद्यार्थीको छनोट गरिने छ । यसरी विद्यार्थी छनोट गर्दा विज्ञान विषय लिई कक्षा ११ मा अध्ययन गर्ने छात्राहरूको ३ क्वान्टाइलसम्म र छात्रहरूको २ क्वान्टाइलसम्म छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य हुने छन् भने अन्य विषयको कक्षा ११ को हकमा प्रथम क्वान्टाइलसम्मका विद्यार्थीहरू छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य हुने छन् । त्यस्तै कक्षा ९ मा भने प्रथम क्वान्टाइलमा पर्ने विद्यार्थीहरू विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य हुने छन् ।

छात्रवृत्ति वितरण प्रक्रिया

विपन्न लक्षित छात्रवृत्तिका लागि छनोट भएका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति रकम निकासामा विद्यार्थीको नाममा बैङ्क खाता खोल्न लगाई सोही खातामा रकम निकासामा दिने व्यवस्था छ । यसका लागि स्थानीय तहमा सञ्चालित 'क' वर्गका बैङ्कसँग सहकार्य गरिने छ ।

छात्रवृत्तिको रकम

कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषयमा विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति पाउने छात्रछात्राहरूका लागि वार्षिक रु. २४ हजार, विज्ञान विषयबाहेक अन्य विषयमा अध्ययन गर्ने विपन्न छात्रछात्राहरूका लागि वार्षिक रु. १८ हजार र कक्षा ९ र १० मा छनोट भएका विद्यार्थीहरूको लागि वार्षिक रु. ६ हजारका दरले छात्रवृत्ति पाउने छन् ।

(७) उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति

शिक्षा विकास निर्देशनालयले उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति छनोटका लागि सूचना प्रकाशित गर्ने, प्राप्त निवेदनका आधारमा अपाङ्गताको लेखाजोखा गरी छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थी छनोट गर्ने र छनोट भएका विद्यार्थीहरूलाई अपाङ्गताको प्रकृतिअनुसार अपाङ्ग विद्यार्थीको वर्गअनुरूप छात्रवृत्तिबापतको रकम विद्यार्थीलाई बैङ्क खातामा उपलब्ध गराउने ।

(८) द्वन्द्वपीडित छात्रवृत्ति

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले विद्यालयमा अध्ययनरत द्वन्द्वपीडित छात्रवृत्ति प्राप्त गर्न योग्य विद्यार्थीहरूको प्रमाणसहितको निवेदन सङ्कलन गरी कक्षागत नामनामेसी विवरणका आधारमा विनियोजित बजेट तथा कार्यक्रमको अधीनमा रही छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने । छात्रवृत्ति नागरिक राहत, क्षतिपूर्ति तथा आर्थिक सहायतासम्बन्धी (चौथो संशोधन, २०७४) कार्यविधि, २०६६ अनुसार विद्यार्थी छनोट गरी देहायअनुसार रकम विद्यार्थीको बैङ्क खातामा उपलब्ध गराउने

- प्राथमिक तह- रु. १२ हजार
- निम्नमाध्यमिक तह- रु. १४ हजार
- माध्यमिक तह - रु. १६ हजार
- उच्च माध्यमिक तथा प्रमाण पत्र तह- रु. १८ हजार ।

उमेरको हद : यो छात्रवृत्ति १८ वर्षसम्मका छात्रछात्राहरूलाई मात्र उपलब्ध गराइने छ ।

बजेट नपुगा हुने भएमा : अनिवार्य रूपमा पुस मसान्तभित्र शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा थप बजेटका लागि विवरण उपलब्ध गराउने ।

(९) सहिदका छोराछोरीहरूका लागि छात्रवृत्ति

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले विद्यालयमा अध्ययनरत सहिदका छोराछोरीहरूको कक्षागत नामनामेसी विवरणका आधारमा विनियोजित बजेट तथा कार्यक्रमको आधारमा रही छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने ।

सहिदका छोराछोरीहरूले छात्रवृत्तिका लागि निवेदन पेश गर्दा आफू अध्ययनरत स्थानीय तहमा निवेदन दिनुपर्ने र सोही तहबाट छात्रवृत्तिको भुक्तानी लिनुपर्ने छ ।

इकाइले विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीबाट निवेदनका साथ नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयबाट सहिद घोषणा गरेको प्रमाण पत्र लिएको व्यक्ति हो भन्ने एकीन गरी भुक्तानी दिनुपर्ने ।

सहिदका छोराछोरीको छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने आधार पूरा गरेका बालबालिकालाई देहायअनुसार निकासामा दिने

- प्रारम्भिक बाल शिक्षा कक्षादेखि कक्षा ५ सम्म रु. १२ हजार
- कक्षा ६-८ र माध्यमिक तह ९-१० रु. १८ हजार र
- माध्यमिक कक्षा ११-१२ तथा सोभन्दा माथि सबै तह रु. २४ हजार

ख. संस्थागत विद्यालयले उपलब्ध गराउनुपर्ने छात्रवृत्ति

- शिक्षा ऐन (संशोधनसहित) को दफा १६ ज. संस्थागत विद्यालयले छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्ने: संस्थागत विद्यालयहरूले विद्यालयमा भर्ना भएका कुल विद्यार्थी सङ्ख्याको कम्तीमा १० प्रतिशतमा नघटने गरी तोकिएबमोजिम विपन्न, अपाङ्ग, महिला, दलित वा जनजाति विद्यार्थीलाई निःशुल्क छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- शिक्षा नियमावली २०५९ (संशोधनसहित) को नियम १५१ छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्नुपर्ने (१) विद्यालयले प्रत्येक कक्षामा प्रथम र द्वितीय हुने विद्यार्थीलाई क्रमशः १०० प्रतिशत र ५० प्रतिशत शुल्क मिनाहा गरी जेहेन्दार छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्ने (२) संस्थागत विद्यालयहरूले विद्यालयमा भर्ना भएका कुल विद्यार्थी सङ्ख्याको कम्तीमा १० प्रतिशतमा नघटने गरी तोकिएबमोजिम विपन्न, अपाङ्ग, महिला, दलित वा जनजाति विद्यार्थीलाई निःशुल्क छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । कक्षा ११ र १२ मा भर्ना भएका विद्यार्थी सङ्ख्याको ३ प्रतिशतले नघटने गरी निःशुल्क छात्रवृत्ति दिनु पर्दछ ।
- संस्थागत विद्यालय मापदण्ड तथा सञ्चालन निर्देशिका २०६९ को परिच्छेद ६ मा छात्रवृत्तिसम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ । जसअनुसार संस्थागत विद्यालयहरूले प्रत्येक प्रथम र द्वितीय हुने विद्यार्थीहरूलाई क्रमशः शतप्रतिशत र पचास प्रतिशत शुल्क मिनाहा गरी जेहेन्दार छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्ने साथै कुल विद्यार्थी सङ्ख्याको कम्तीमा दश प्रतिशतमा नघटाई जेहेन्दार, विपन्न, असहाय तथा गरिब, अपाङ्ग, महिला, दलित, जनजाति, द्वन्द्वपीडित र सहिद परिवारका विद्यार्थीलाई समावेशी आधारमा छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने छ भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

प्रक्रिया

छात्रवृत्ति कोटाका लागि विद्यालयले विद्यार्थी भर्नासँगै छात्रवृत्तिका लागि सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यसरी निवेदन दिने विद्यार्थीहरूको परीक्षा लगायतका प्रकृया पूरा गरी छात्रवृत्तिमा भर्ना हुने विद्यार्थी छनौट गर्नु पर्नेछ । उक्त प्रकृत्यामा समावेश भई छनौटमा परेका मध्ये जिल्ला छात्रवृत्ति बैङ्कमा ३४ प्रतिशत कोटा छुट्ट्याई विद्यालयले ६६ प्रतिशत कोटाका लागि मात्र छात्रवृत्तिमा विद्यार्थी भर्ना गर्नुपर्ने छ भन्ने व्यवस्था रहेको छ ।

छात्रवृत्तिसम्बन्धी व्यवस्थाका लागि स्थानीय तहहरूले कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ ।

(च) निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान

- स्थानीय तहका सम्बन्धित शिक्षा अधिकृतले फ्लास रिपोर्टअनुसार कक्षागत विद्यार्थी प्रमाणित गरी विद्यालयमा निकासाका लागि सिफारिस गर्ने
- स्थानीय तहले विद्यालयको खातामा पाठ्यपुस्तकबापतको रकम पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले तोकिएको मूल्यसूचीका आधारमा निकासा दिने

- विद्यालयको खातामा निकासी भएको रकमबाट प्रत्येक विद्यार्थीलाई भर्ना भएको समयमा नै १ सेट पाठ्यपुस्तक खरिद गरी वितरण गर्ने ।
- प्रत्येक विद्यार्थीबाट अधिल्लो शैक्षिक सत्रमा प्रयोग भएका पाठ्यपुस्तक फिर्ता लिई पुस्तकालयमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- कक्षा ११ र १२ का लागि विद्यालयलाई तोकिएको एकमुष्ट रु. ५० हजार स्थानीय तहले विद्यालयको खातामा उपलब्ध गराउने र विद्यालयले आवश्यक पुस्तक खरिद गरी पाठ्यपुस्तक पर्याप्त हुने गरी पुस्तकालय सुदृढ गर्ने र त्यही मार्फत पाठ्यपुस्तक लैजाने फिर्ता गर्ने प्रणाली अवलम्बन गर्ने ।

शैक्षिक सत्र २०७६ को लागि पाठ्यपुस्तकको मूल्य सूची (मूल्यसूची आ.व. अनुसार परिमार्जन भइरहन्छ ।)

कक्षा १-५	कक्षा १ देखि ५ सम्म क्रमशः रु. २३८, २३४, २८८, ३३६ र ३६८
कक्षा ६-८	कक्षा ६ देखि ८ सम्म क्रमशः रु. ४५०, ५०२ र ५४२
कक्षा ९-१०	कक्षा ९ र १० अनिवार्य विषय क्रमशः रु. ४४१ र ४५१ र ऐ. र अङ्ग्रेजी माध्यमको पापु प्रति पेज रु. ०।३३ का दरले
कक्षा ११-१२	एकमुष्ट वार्षिक रु. ५० हजार

(छ) विद्यार्थी भर्ना (सबै विद्यालयहरूको लागि)

- कक्षा एकमा भर्ना गर्दा अनिवार्य रूपमा विद्यार्थीको जन्मदर्ता प्रमाण पत्र लिनुपर्ने छ ।
- कक्षा एकमा भर्ना गर्दाबाहेक अन्य माथिल्लो कक्षामा भर्ना गर्दा अनिवार्य रूपमा सोभन्दा तल्लो कक्षा उत्तीर्ण गरेको प्रमाण पत्र र स्थानान्तरण प्रमाण पत्र लिएर मात्र भर्ना गर्नुपर्ने छ ।
- कक्षा नौमा विद्यार्थी भर्ना गर्दा कक्षा ८ को स्थानीय तह स्तरीय परीक्षा समितिबाट लिइएको परीक्षा उत्तीर्ण गरेको लब्धाङ्क पत्र लिएर मात्र भर्ना गर्नुपर्ने छ ।
- कक्षा १२ मा भर्ना गर्दा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको अनुमति बेगर भर्ना गर्न पाइने छैन । वैवाहिक सम्बन्ध, बसाइँ सराई वा कर्मचारीको सरुवा भएको अवस्थामा निजका छोराछोरीको हकमा विवाह दर्ताको प्रमाण पत्र, सरुवा भएकाहरूको हकमा रमाना पत्र र बसाइँ सराईको प्रमाण पत्र पेश गरी शैक्षिक सत्रको जेष्ठ महिनाभित्र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र सम्बन्धित स्थानीय तहको अनुमति लिएर भर्ना गरिसक्नु पर्ने छ ।
- कक्षा १० मा नयाँ भर्ना गर्दा विद्यार्थीले कक्षा ९ मा भरेको रजिस्ट्रेसन फारामको मेनुसहित भर्ना गर्न पर्नाको कारण खुलाई अभिभावकले भर्ना लिने विद्यालयमा निवेदन दिनुपर्ने छ । त्यसरी अभिभावकको निवेदन प्राप्त भएपछि विद्यालयले आवश्यकताअनुसार छानवीन गरी भर्ना लिन उपयुक्त देखेमा उक्त विद्यार्थीलाई भर्ना लिई शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा जानकारी दिनुपर्ने छ र परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा रजिस्ट्रेसन नम्बर परिवर्तन वा संशोधन अभिलेखनका लागि निवेदन दिनुपर्ने छ ।
- साधारणतया हरेक शैक्षिक सत्र शुरू भएको एक महिनालाई मात्र विद्यार्थी भर्ना समय मानिएको छ ।
- हरेक विद्यार्थीले प्रत्येक कक्षाको वार्षिक परीक्षा उत्तीर्ण नगरी लब्धाङ्क पत्र र स्थानान्तरण पत्र लिनु दिनु हुँदैन ।
- एक पटक भर्ना भएको विद्यार्थीलाई सोही विद्यालयमा पुनः भर्ना शुल्क लिइ भर्ना गर्न पाइँदैन ।

- पाँच वर्ष उमेर पूरा भएकालाई कक्षा १ मा भर्ना लिने र १४ वर्ष उमेर पूरा नभई माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एस.ई.ई.) मा समावेश गर्नु गराउनु हुँदैन ।
- खुला विद्यालयहरूले माध्यमिक तहमा भर्ना लिनुपूर्व निजले २ वर्षअगाडि कक्षा ८ उत्तीर्ण गरे नगरेको सुनिश्चित गरेर मात्र भर्ना लिनु पर्नेछ ।
- कुनै पनि विद्यालयले विद्यार्थी भर्ना गर्दा अनावश्यक विज्ञापन वा लोभ लालसा देखाई विद्यार्थीलाई प्रलोभन देखाउनु हुँदैन ।

(ज) लेखापरीक्षणसम्बन्धी जानकारी

१. प्रत्येक विद्यालयले आर्थिक वर्षको भाद्रभिन्न सामाजिक परीक्षण सम्पन्न गरिसक्नु पर्ने हुन्छ ।
२. सामुदायिक विद्यालयहरूले आफ्नो विद्यालयको वार्षिक अन्तिम लेखापरीक्षण र सामाजिक लेखापरीक्षण गराइ सोको एकप्रति प्रतिवेदन अनिवार्यरूपमा स्थानीय तहमा बुझाउनु पर्ने ।
२. विद्यालयहरूको वार्षिक अन्तिम लेखापरीक्षण र सामाजिक लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका बेरजुहरू समयमा नै नियमित गर्नु पर्ने भए नियमित गर्ने र दाखिला गर्नु पर्ने भए बेरजु खातामा दाखिला गरी सम्परीक्षण गराउनु पर्ने ।
३. संस्थागत विद्यालयहरूले लेखापरीक्षण प्रमाण पत्र प्राप्त गरी नियमित रूपमा नवीकरण भएका प्रमाण पत्रधारी लेखापरीक्षकहरूद्वारा वार्षिक अन्तिम लेखापरीक्षण गराउनु पर्दछ ।

(झ) राष्ट्रिय गान, झण्डोत्तोलन र विद्यालयको चिह्न

- प्रत्येक विद्यालयले बिहानीको प्रार्थनामा र प्रत्येक औपचारिक कार्यक्रम वा समारोहको सुरुमा राष्ट्रिय गान गाउनु पर्ने छ ।
- विद्यालयमा मनाइने समारोहहरूमा झण्डोत्तोलन गर्नु पर्नेछ ।
- प्रत्येक विद्यालयको चिह्न षट्कोण हुनेछ । विद्यालयले चाहेमा उक्त षट्कोणभित्र आफ्नो विद्यालयको छुट्टै चिह्न वा सङ्केत राख्न सक्ने छ ।
- विद्यालयहरूले आफ्नो लेटर प्याडमा IEMIS Code अनिवार्य रूपमा राख्नु पर्दछ ।

(ञ) विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक-अभिभावक सङ्घ पुनर्गठन

- प्रचलित कानुनबमोजिम अभिभावकको भेला गराई विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन गर्नुपर्ने छ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन भइसकेपछि व्यवस्थापन समितिले अभिभावकहरूको भेला गराई शिक्षक-अभिभावक सङ्घको कार्यकारी समिति गठन गर्नुपर्ने छ ।
- वि.व्य.स. र शिक्षक-अभिभावक सङ्घको कार्यकारी समितिको पदावधि कानुनमा तोकिएबमोजिम हुने छ ।
- वि.व्य.स. र शिक्षक-अभिभावक सङ्घको बैठक कम्तीमा ३ महिनामा १ पटक बस्ने छन् ।

(ट) अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्नुपर्ने

- हरेक विद्यालयले विद्यालयमा शिक्षण गतिविधि एवम् विद्यार्थीहरूको सिर्जनात्मक प्रतिभाको विकासका लागि नियमित रूपमा अतिरिक्त क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने छ ।

- अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा शिक्षक तथा विद्यार्थी दुवैले भाग लिनुपर्ने छ ।
- विद्यालयले शुक्रवारका दिन पढाइ समाप्त भएपछि विद्यार्थीहरूलाई अतिरिक्त क्रियाकलापमा सहभागी गराउनु पर्नेछ । उक्त दिन पठनपाठन नगराई अतिरिक्त क्रियाकलाप मात्र गर्नु वा मध्यान्तरपछि छुट्टी गर्नु हुँदैन ।

(ठ) शिक्षक नियुक्ति

(अ) करार शिक्षक नियुक्ति सम्बन्धमा

१. शिक्षा नियमावली २०५९ को (संशोधनसहित) नियम ९७ बमोजिम वि.व्य.स. को अध्यक्ष वा अध्यक्षले तोकेको सदस्यको अध्यक्षतामा सम्बन्धित प्र.अ., वि.नि. र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले अध्यावधिक गरेको विशेषज्ञको सूचीबाट कुई जना विशेषज्ञसहित पाँच सदस्यीय शिक्षक छनोट समिति गठन गर्नुपर्ने छ ।
२. शिक्षक पदपूर्तिको लागि आवेदन दिने समय कम्तीमा १५ दिनको म्याद राखी विज्ञापन प्रकाशित गर्नुपर्नेछ । विज्ञापनको सूचना सम्बन्धित विद्यालय, स्थानीय तह र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा टाँस गरी सम्बन्धित वि.प्र. फाँटबाट मुचुल्का बनाउने र स्थानीय स्तरको पत्रिकामा प्रकाशित गर्नुपर्ने हुन्छ । शिक्षक सेवा आयोगले प्रकाशित गरेको करार सूचीमा सूचिकृत भएका उम्मेदवारहरूले निवेदन दिएको अवस्थामा माथिल्लो प्राथमिकता क्रमको उम्मेदवारलाई नियुक्ति दिनुपर्ने छ ।
३. करार नियुक्तिको योग्यता सूचीमा परेको कुनै पनि व्यक्तिले निवेदन नदिएमा शिक्षक सेवा आयोगले निर्धारण गरेको पाठ्यक्रमअनुसार लिखित परीक्षा सञ्चालन गर्नुपर्ने छ । लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ताकोको पूर्णाङ्क प्रचलित कानुनबमोजिम हुनुपर्ने छ ।
४. शिक्षक छनोट समितिले शिक्षक सिफारिसका लागि लिइने परीक्षाको परीक्षा केन्द्र सम्बन्धित स्थानीय तहको सदरमुकाममा राख्नुपर्ने छ ।
५. सिफारिस गरेका व्यक्तिहरूमध्येबाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिले मुख्य उम्मेदवार र वैकल्पिक उम्मेदवार समेतको नामावली प्रकाशन गर्नुपर्ने छ ।
६. मुख्य उम्मेदवारलाई बढीमा एक वर्षको लागि करारमा नियुक्ति गर्नुपर्ने छ ।
७. शिक्षक छनोट गर्दा शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ (संशोधनसहित) को नियम १० बमोजिम अयोग्य नभएको हुनुपर्ने छ ।
८. उपर्युक्त नियुक्तिको प्रक्रिया नपुऱ्याई शिक्षक नियुक्ति गरिएमा शिक्षा नियमावली २०५९, (संशोधनसहित) को नियम ९७ (१०) बमोजिम त्यस्ता नियुक्ति बदर गरिने छ ।
९. करारमा नियुक्ति दिइएका शिक्षकहरूको अभिलेखीकरणका लागि यस कार्यालयमा नियुक्त शिक्षकको शैक्षिक योग्यता, नागरिकता, निरोगिताको प्रमाण पत्र, अध्यापन अनुमति प्रमाण पत्रको फोटोकपी, मुचुल्काको फोटोकपी र दरवन्दी प्रमाणित पत्र तथा छनोट समिति र वि.व्य.स. का निर्णयहरूको १/१ प्रति फोटोकपी अनिवार्य पेश गर्नु पर्नेछ ।

करार शिक्षक नियुक्ति अभिलेखीकरणका लागि पेश गर्नुपर्ने आवश्यक कागजातहरू

- १ नागरिकता प्रमाण पत्र प्रतिलिपि-१ ।
- २ शैक्षिक प्रमाण पत्रका प्रमाणित प्रतिलिपिहरू ।
- ३ अध्यापन अनुमति पत्रको प्रतिलिपि ।
- ४ निरोगिता प्रमाण पत्र (अनुसूची १४ अनुसार) ।

- ५ विद्यालयले दिएको नियुक्ति पत्रको बोधार्थ ।
- ६ विज्ञापन गरेको सूचनाको प्रतिलिपि
- ७ विज्ञापन टाँस गरेको मुचुल्का ।
- ८ विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयको प्रतिलिपि
- ९ विद्यालयको सिफारिस ।
- १० दरवन्दी वा राहतमा करारी नियुक्ति गर्दा लाग्ने दस्तुर (जिल्ला शिक्षा समितिको निर्णयानुसार) बुझाएको रसिद ।

(ड) सरुवा गर्दा अपनाउनुपर्ने प्रक्रिया

- सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको सरुवा सहमति (जिल्लान्तर सरुवाका लागि मात्र) ।
- अनुमूची १७ बमोजिमको निवेदन फाराम ।
- सरुवा भई आउने र जाने दुवै विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा सम्बन्धित स्थानीय तहको निर्णयसहितको सहमति पत्रहरू।
- स्थायी र अस्थायी दुवै नियुक्ति पत्रको प्रतिलिपि (जिल्लान्तर सरुवाका लागि मात्र)
- जिल्ला शिक्षा समितिको निर्णयानुसार जिल्लान्तर सरुवाका लागि लाग्ने दस्तुर बुझाएको भौचर वा रसिद ।

(ढ) कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम भर्ने प्रक्रियाका सम्बन्धमा

- सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत दरवन्दीभित्रका स्थायी शिक्षकहरूले शैक्षिक सत्र सुरु भएको ३० दिनभित्र अघिल्लो शैक्षिक सत्रको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम भरी आफ्नो विद्यालयको प्रधानाध्यापकसमक्ष बुझाउनु पर्नेछ । त्यसरी बुझाइएको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम विद्यालयले दर्ता गरी फारामको निर्दिष्ट स्थानमा उक्त दर्ता नम्बर लेख्नु पर्दछ ।
- प्रधानाध्यापकसमक्ष पेश गरेको का.स.मू. फाराम नियमानुसार आफ्नो कार्य सम्पन्न गरी प्रतिक्रियासहित फाराम बुझाएको १५ दिनभित्र प्रधानाध्यापकले सम्बन्धित स्थानीय तहमा बुझाउनु पर्नेछ ।
- स्थानीय तहका शिक्षा प्रमुखले नियमानुसार मूल्याङ्कन गरी सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा पुनरावलोकनका लागि बुझाउनु पर्दछ । इकाइले कार्य सम्पादन सम्बन्धी कार्य सम्पन्न गरी त्यसको अभिलेख राखी शिक्षा विकास निर्देशनालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

(ण) निवृत्तिभरण लगायत आर्थिक सुविधाको व्यवस्था (सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूको लागि)

(अ) निवृत्तभरण

- नेपाल सरकारको स्वीकृत दरवन्दीमा कम्तीमा २० वर्ष सेवा पूरा गरेका स्थायी शिक्षकहरूलाई निम्न हिसाबले निवृत्तभरण पाउँछन्

$$\text{निवृत्तभरण} = (\text{जम्मा नोकरी वर्ष} \times \text{आखिरी महिनाको तलब}) / ५०$$

(आ) पारिवारिक निवृत्तभरण

- कुनै पनि शिक्षकको नोकरीमा बहाल छँदै वा निवृत्तिभरण पाउन थालेको ७ वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएमा इच्छाईएको व्यक्तिले ७ वर्षसम्मको लागि निवृत्तिभरण भत्ता पाउने छ ।

(इ) आजीवन पारिवारिक वृत्ति

- विद्यालयको कामको सिलसिलामा काज खटी आएको अवस्थामा दुर्घटनामा परी वा त्यसैको कारणले पछि मृत्यु भएमा निजले पाउने निवृत्तिभरणको ५०% आजीवन निवृत्तिभरण निजको विधवा पत्नी वा विदु पतिलाई उपलब्ध गराइने व्यवस्था छ ।

(ई) उपदान

- स्थायी भएको कम्तीमा ५ वर्ष पूरा भई निवृत्तिभरण नपाउने अवस्थामा सेवाबाट राजीनामा स्वीकृत गराई अवकाश लिन चाहेमा निज शिक्षकले निम्नानुसारको उपदान रकम पाउने छ ।

सेवा अवधिअनुसार उपदान रकम

- ५ वर्षदेखि १० वर्षसम्म- सेवा गरेको वर्ष सङ्ख्या x आखिरी महिनाको आधा तलब
- १० वर्षदेखि १५ वर्षसम्म- सेवा गरेको वर्ष सङ्ख्या x आखिरी महिनाको तलब
- १५ देखि २० वर्ष सेवा अवधि पूरा नभएसम्म- सेवा वर्ष सङ्ख्या x आखिरी डेढ महिनाको तलब

(उ) उपचार खर्च

- स्थायी शिक्षकलाई सेवा अवधिभरमा निजले खाइपाई आएको तलबको हिसाबले हुने गरी देहायबमोजिम उपचार खर्च दिने व्यवस्था छ ।

तहअनुसार उपचार खर्च

- माध्यमिक तहको शिक्षकको लागि १२ महिना बराबरको तलब रकम
- निम्नमाध्यमिक तहको शिक्षकको लागि १८ महिना बराबरको तलब रकम
- प्राथमिक तहको शिक्षकको लागि २१ महिना बराबरको तलब रकम
- शिक्षक वा निजको परिवार बिरामी हुँदा समेत माथिको रकम नवढ्ने गरी उपचार खर्च मध्येबाटै बिचमा पनि उपचार खर्च लिन सक्ने व्यवस्था छ, तर २० वर्षभन्दा कम सेवा अवधिमा राजीनामा स्वीकृत गराई सेवाबाट अवकाश लिएमा निजहरूका लागि २० वर्षलाई पूरा अवधि मानी त्यसको अनुपातमा निजले गरेको सेवा अवधि गणना गरी उपचार खर्च दिइने छ ।

(ए) शैक्षिक भत्ता

माथि उल्लिखित व्यवस्थाअनुसार सेवारत शिक्षकको मृत्यु भएमा त्यस्तो शिक्षकको २ जनासम्म सन्ततिलाई १८ वर्ष नपुग्जेल सम्म निम्नानुसार शैक्षिक भत्ता दिइने छ ।

तहअनुसार शैक्षिक भत्ता

- माध्यमिक तहको शिक्षकको प्रत्येक सन्ततिको लागि वार्षिक रु. ९००।-
- नि.मा.वि. र प्राथमिक तहको शिक्षकको प्रत्येक सन्ततिको लागि वार्षिक रु. ७००।-

(ओ) सन्तति वृत्ति

माथि उल्लिखित व्यवस्थाअनुसार सेवारत शिक्षकको मृत्यु भएमा त्यस्तो शिक्षकको २ जना सम्म सन्ततिलाई १८ वर्ष नपुगुन्जेलसम्म निम्नानुसार मासिक सन्तति वृत्तिसमेत दिइने व्यवस्था छ ।

तहअनुसार सन्तति वृत्ति

- माध्यमिक तहको प्रथम श्रेणीको लागि सुरु तलबको ८%
- माध्यमिक द्वितीय र तृतीय श्रेणीको लागि सुरु तलबको १०%
- अन्य तहका शिक्षकको लागि सुरु तलबको १२%

(औ) बिमाको व्यवस्था

आर्थिक वर्ष २०६४/०६५ को सुरुदेखि लागु हुने गरी नेपाल सरकारले स्थायी शिक्षकहरूलाई सावधिक जीवन बिमाको व्यवस्था गरेको छ । हाल प्रति महिना रु. ४०० को दरले शिक्षकले बिमाबापत योगदान गर्ने र थप ४०० नेपाल सरकारको तर्फबाट थप भई वार्षिक नौ हजार छ सय बिमाबापत रकम जम्मा हुने व्यवस्था रहेको छ ।

(त) अवकाशको व्यवस्था

- सेवारत शिक्षकले स्वेच्छिक अवकाश लिन चाहेमा नियुक्ति गर्ने अधिकारीले जुनसुकै बखत राजीनामा दिने व्यक्तिको राजीनामा पत्र स्वीकृत गर्न सक्ने छ ।
- ६० वर्ष पूरा भएमा शिक्षकलाई अनिवार्य अवकाश दिइने छ ।
- १५ वर्ष अविछिन्न सेवा गरेको शिक्षकलाई मेडिकल बोर्डको सिफारिसमा अधिकतम ५ वर्ष सेवा अवधि थप गरी निवृत्तिभरण पाउने गरी अवकाश दिन सकिने विशेष व्यवस्था गरिएको छ ।

विद्यालय शिक्षक किताबखानासँग सम्बन्धित कार्यका लागि आवश्यक कागज पत्रहरू

स्रोत : विद्यालय शिक्षक किताबखानाको वेबसाइट www.stro.gov.np

१. निवृत्तभरण

- सुरु स्थायी नियुक्ति पत्र
- सरुवा, बढुवा, रमाना, तालिमसम्बन्धी पत्रहरू । रमाना पत्रमा बिदा उल्लेख नभएको भए वा द्विविधा भएमा तत्कालीन विद्यालयको बिदा उल्लेख भएको पत्र तथा बिदाको सक्कल अभिलेख रजिस्टर, सञ्चित बिदा उल्लेख भएको सङ्ख्यामा केरमेट, थपघट, टिपेक्स लगाई सच्याइएको पत्र संलग्न नगर्ने ।
- अस्थायी र स्थायी अवधिको बिदाको फाराम छुट्टाछुट्टै भर्ने ।
- सेवा प्रवेश गर्दाको र हालको शैक्षिक योग्यता तथा नागरिकता प्रमाण पत्र ।
- सेवा अवधिभर असाधारण तथा बेतलबी बिदा, अध्ययन बिदा लिए/नलिएको स्पष्ट खुलेको विद्यालयको पत्र ।
- सेवा अवधिभर औषधी उपचार खर्च रकम लिए/नलिएको स्पष्ट खुलेको विद्यालयको पत्र ।
- बरबुझारथ गरेको विद्यालयको पत्र ।

- जि.शि.का. बाट सेवा अवधि प्रमाणित पत्र ।
- नोकरी तथा वैयक्तिक विवरण (सिटरोल) १ थान भरी विद्यालय र जि.शि.अ. बाट प्रमाणित गरी पेश गर्ने ।
- ३/३ प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो (सम्बन्धित शिक्षक र हकवालाको) ।
- नाम, थर फरक परेको भए सम्बन्धित निकायको प्रमाणित पत्र ।
- विभागीय सजाय पाए/नपाएको विद्यालयको पत्र ।
- शिक्षकको विवरण सङ्क्षिप्त रूपमा उल्लेख भएको नि.भ./उपदान माग फाराम विवरण भरी जि.शि.अ. बाट प्रमाणित ।
- सम्पूर्ण कागजातहरूमा जि.शि.अ. बाट व्यहोरा प्रमाणित भएको हुनु पर्ने ।

२. उपदान

- उपरोक्तअनुसार बुँदा नं. १ बमोजिम कागजातहरू ।

३. पारिवारीक निवृत्तभरण

- मृत्युदत्ता प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- नाता प्रमाणित पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- नेपाली नागरिकता प्रमाण पत्र (शिक्षक र हकवाला)को प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- उपरोक्तअनुसार बुँदा नं. १ बमोजिमको कागजातहरू ।

४. निवृत्तभरण नामसारी/पेन्सनपट्टा प्रतिलिपि

- मृत्युदत्ता प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- नाता प्रमाणित पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- हकवालाको नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- सम्बन्धित/हकवालाको ३ प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो ।
- नि.भ. अधिकार पत्र (पेन्सनपट्टा प्रतिलिपिको लागि समेत ।)
- नि.भ. अधिकार पत्र (पेन्सनपट्टा) हराएकोमा प्रहरी प्रतिवेदन ।
- रु. २००।- को नगदी रसिद (प्रतिलिपिको लागि)
- निवेदन पत्र ।

५. ठेगाना परिवर्तन

- सुरु स्थायी नियुक्तिको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- सरुवा रमाना पत्र आदिका प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- शिक्षक वैयक्तिक विवरण (सिटरोल) प्रमाणित ।
- नेपाली नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

- उल्लेखित बुँदा नं. १ बमोजिमका आवश्यक कागजातहरू ।
- बसाइँ सराइ गर्दा परिवारसहित बसाइँ सराइ गरेको प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- बसाइँ सराइ गरेको क्षेत्रमा खरिद गरेको जग्गाको जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पूर्जाको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- बसाइँ सराइको लागि दुवैतर्फको पञ्जिकाधिकारीको कार्यालयबाट प्राप्त बसाइँ सराइ प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।
- बसाइँ सरी गएको क्षेत्रको मतदाता नामावलीमा निजको परिवारसहितको नाम समावेश भएको निर्वाचन आयोगको मतदाता नामावली ।
- जि.शि.का. को सिफारिस पत्र ।

६. तलबी प्रतिवेदन पारित गर्ने प्रकृया

- विद्यालय शिक्षक किताबखानाले विकास गरेको तलबी प्रतिवेदन फारामबमोजिमको विवरणहरू प्रत्येक जि.शि.का. ले प्रत्येक वर्ष चैत्र मसान्तसम्म तयार गरि सोको Hard copy / Soft copy किताबखानामा पठाउने ।
- विद्यालय शिक्षक किताबखानाले प्राप्त विवरणहरू रुजु गरी भिडाई विद्यालयगत रूपमा ग्रेड सङ्ख्या र रकम यकिन गर्ने ।
- यकिन भएपछि तलबी प्रतिवेदन पुनः रुजु गरी प्रमाणित गर्ने ।
- प्रमाणित तलबी प्रतिवेदन असार मसान्तसम्ममा जि.शि.का. मा पठाउने ।
- सूचना र तथ्याङ्कमा फरक परी तलब ग्रेडको रकम तथा सङ्ख्या र विवरणमा फरक भएका शिक्षकहरूको तलबी प्रतिवेदन संशोधनका लागि भाद्र मसान्तभित्र आधार, प्रमाण पुष्ट्यइँसहित पुनः किताबखानामा पठाउनु पर्ने ।
- प्राप्त तलबी प्रतिवेदन संशोधन गरी जि.शि.का. मा पठाउने ।

७. वैयक्तिक तथा नोकरी विवरण (सिटरोल) दर्ता तथा प्रमाणित

- सुरु स्थायी नियुक्ति पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- सरुवा, बढुवा, रमाना हाजिर भएको जानकारीसम्बन्धी पत्रका प्रमाणित प्रतिलिपिहरू ।
- शैक्षिक योग्यता तथा नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपिहरू ।
- सेवा अवधिभर असाधारण तथा बेतलबी बिदा, अध्ययन बिदा लिए/नलिएको स्पष्ट खुलेको जि.शि.का. को पत्र ।
- सेवा अवधिभर कार्यरत औषधि उपचार रकम लिए/नलिएको स्पष्ट खुलेको जि.शि.का. को पत्र ।
- नाम, थर नमिलेको भए सम्बन्धित निकायको सिफारिस पत्र ।
- उल्लेखित कागजातको व्यहोरासँग भिड्ने गरी शिक्षा नियमावली २०५९ (संशोधनसहित) अनुसूची १६ बमोजिमको वैयक्तिक तथा नोकरी विवरण (सिटरोल) फाराम - ३ थान भरी विद्यालयको प्र.अ. र जि.शि.अ. बाट प्रमाणित ।

- विद्यालय शिक्षक किताबखानामा प्राप्त सिटरोल र कागजातहरू भिडाई कम्प्युटर PIS मा प्रविष्ट गराई शिक्षक सङ्केत नं. कायम गरी प्रमाणित गरेपछि १ थान सिटरोल अभिलेखमा राखी २ थान जि.शि.का. मा पठाइन्छ ।
- जि.शि.का. बाट १ थान कार्यालयमा राखी १ थान शिक्षक कार्यरत विद्यालयमा पठाउने ।
- शैक्षिक योग्यता र नागरिकतामा जन्म मिति फरक भएमा अधिल्लो जन्म मिति उल्लेख गर्ने ।

८. अस्थायी शिक्षकको बिरामी बिदाको रकम भुक्तानी तथा यकिन गर्ने

- सुरु अस्थायी नियुक्ति पत्र ।
- म्याद थप गरिएको पत्र/अस्थायी नियुक्ति समर्थन/अस्थायी नियुक्तिको अभिलेख ।
- अवकाश/राजीनामा वा अस्थायी नोकरी अवधि समाप्त भएको पत्र ।
- सञ्चित बिदाको अभिलेख (निर्धारित ढाँचामा) ।
- जि.शि.का. को सिफारिस पत्र ।
- सेवा अवधि खुल्ने सेवा प्रमाणित पत्र ।
- नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्र ।
- शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र ।
- सरुवा भएको भए सरुवा रमाना पत्र ।

९. आजीवन पारिवारिक वृत्ति, सन्तति वृत्ति र शैक्षिक भत्ता

- उल्लेखित बुँदा नं. १ र ३ बमोजिमका आवश्यक कागजातहरू ।
- शिक्षा नियमावली, २०५९ (संशोधनसहित) नियम १२५ अनुसारको वृत्ति सिफारिस समितिको निर्णय तथा सिफारिसमा विद्यालयको कामको सिलसिलामा दुर्घटनाको कारण शिक्षकको मृत्यु भएको भन्ने व्यहोरा उल्लेख भएको हुनु पर्ने र सो सुविधा उपलब्ध गराउन जि.शि.का. को सिफारिस पत्र ।
- सन्ततिहरूको जन्मदर्ता प्रमाण पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेको सिफारिस पत्र ।
- सम्बन्धित शिक्षकलाई काजमा खटाएको पत्र ।
- दुर्घटनाजन्य प्रमाणहरू : घटना स्थलगत प्रकृति मुचुल्का (सर्जमिन) । लास जाँच प्रकृति मुचुल्का (पोष्टमार्टम रिपोर्ट) र प्रहरी प्रतिवेदन ।
- तीन/तीन प्रति पासपोर्ट साइजको फोटोसहित सम्बन्धित व्यक्तिहरू विद्यालय शिक्षक किताबखानामा आउनु पर्ने छ ।

१०. सेवा, सुविधा रकम निकास (औ.उ./उपदान/सञ्चित बिरामी बिदा) (अस्थायी अवधिको समेत)

- अवकाश प्राप्त शिक्षकहरूको नि.भ./उपदान किटान भएपछि पाउने रकम निर्धारण भएअनुसार सम्बन्धित जि.शि.का. बाट शिक्षकहरूले भुक्तानी पाउने गरी अख्तियारी (निकास) पठाइने छ ।

११. इच्छाइएको व्यक्ति परिवर्तन

- विवाह दर्ता, नाता प्रमाणित प्रमाण पत्र, मृत्युदर्ता प्रमाण पत्र, इच्छाइएको व्यक्तिको नेपाली नागरिकताको

प्रमाण पत्र, सक्कल नि.भ. पत्र, (पेन्सनपट्टा), ३ प्रति पार्सपोर्ट साइजको फोटो र जन्मदर्ता आदि । सम्बन्धित निवृत्त शिक्षकको मृत्युपछि इच्छाएको व्यक्ति परिवर्तन गरिने छैन ।

१२. कार्यरत औषधि उपचार खर्च

- अस्पतालमा भर्ना र डिस्चार्ज भएको कागजात ।
- औषधोपचार गर्दा लागेको खर्चको बिल भर्पाइमा जि.शि.अ. ले प्रमाणित गरी पाउने रकम यकिन गरेको सिफारिस पत्र ।
- उपचार गराउँदा उपभोग गरेको स्विकृत बिदाको पत्र तथा बुँदा नं १ बमोजिमका आवश्यक कागजातहरू ।
- उक्त रकम माग गरी श्री शिक्षा मन्त्रालयमा पठाइने छ ।

१३. ७५/८५ वर्ष उमेर पूरा भएको प्रमाणित

- उमेर खुल्ने प्रमाणहरू । जस्तै : पेन्सनपट्टा, नागरिकता, जन्म मिति खुलेको शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र आदि ।
- ७५/८५ वर्ष उमेर पूरा भएको प्रमाणित भएपछि शिक्षा नियमावलीबमोजिम पेन्सनमा रकम थप हुने छ ।

१४. नोकरी अवधि गणना

- शिक्षा नियमावली २०५९ (संशोधनसहित) नियम ११४ (क) १ बमोजिम बहालवाला शिक्षकले २०६९ चैत्र मसान्तभित्र नोकरी अवधि गणना गराउनु पर्ने व्यवस्था थियो र नयाँ नियुक्ति हुने शिक्षकले नियुक्ति पाएको मितिले १ वर्षभित्र शिक्षक किताबखानाबाट नोकरी अवधि गणना गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । सो कार्यका लागि पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू निम्न रहेका छन् ।
- स्थायी नियुक्ति पत्र
- सरुवा, बढुवा, रमानाको पत्र ।
- तत्कालीन राजीनामामा र अवकाश तथा नियुक्ति पत्र ।
- सेवा, सुविधा लिए/नलिएको सम्बन्धमा सो कुरा खुल्ने पत्र ।
- वैयक्तिक तथा नोकरी विवरण (सिटरोल) भरी प्रमाणित भएको हुनु पर्ने ।
- नभरेको भए ३ थान सिटरोल भरी विद्यालय तथा जि.शि.का. बाट प्रमाणित पेश गर्ने ।

नोट:- उपरोक्तानुसार कार्यसम्पादन गर्न र गराउनको लागि पेश भएका कागजातहरूको सक्कल प्रति भिडाउने गरिएको छ । प्रतिलिपि कागजातहरूमा जि.शि.अ. बाट व्यहोरा प्रमाणित भएको हुनुपर्छ ।

(थ) अध्यापन अनुमति पत्र

- शिक्षक सेवा आयोगले सालबसाली विज्ञापन गर्ने व्यवस्था गरेको छ ।
- आयोगको व्यवस्थाअनुसार अनलाइन निवेदन दर्ता गर्न सकिने व्यवस्था लागु गरिएको छ ।
- परीक्षा केन्द्रहरू आयोगले तोकिदिएको जिल्ला सदरमुकाममा सञ्चालन हुन्छ ।

- नतिजा प्रकाशन भएपश्चात् सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमार्फत अध्यापन अनुमति पत्र वितरण गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।
- तालिमप्राप्त नगरेका वा शिक्षा विषय लिई आवश्यक योग्यता हाँसिल नगरेका व्यक्तिहरूले परीक्षामा बसेर अध्यापन अनुमति पत्र लिएको भए आयोगले तोकेको समयसीमाभित्र तालिमको प्रमाणपत्र पेश गरेमा उक्त अस्थायी प्रकृतिको अध्यापन अनुमति पत्र स्वतः स्थायीमा रूपमान्तरण हुने व्यवस्था रहेको छ ।

शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा अध्यापन अनुमति पत्र लिन आउँदा अपनाउनु पर्ने प्रक्रिया

- स्थायी अध्यापन अनुमति पत्रको परीक्षामा उत्तीर्ण भएको व्यक्तिले हाल सालै खिचेको पासपोर्ट साइजको दुई प्रति फोटो, प्रवेश पत्र, नागरिकताको प्रमाण पत्र वा प्रमाणित प्रतिलिपि, शैक्षिक योग्यताका प्रमाण पत्रहरू र चारित्रिक प्रमाण पत्रसमेत पेश गर्नुपर्ने छ ।
- सम्बन्धित निकायबाट तोकिएको राजस्व बापतको रकम बुझाएको रसिद ।
- अध्यापन अनुमति पत्र प्राप्त गर्ने व्यक्तिको प्रमाण पत्रमा आफ्नो नामथर, बाबुको नामथर र स्थायी ठेगानामा सामान्य हिज्जे मात्र फरक परेको खण्डमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले आवश्यक प्रमाणका (नागरिकता र शैक्षिक प्रमाण पत्र) आधारमा र अन्यको हकमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको सिफारिस पत्रका आधारमा शिक्षक सेवा आयोगले सच्याउने व्यवस्था छ ।

(द) परीक्षा

परीक्षा यस्तो पद्धति हो, जसले विद्यार्थीहरूको पढाइको स्तर मापन गर्दछ । यस सम्बन्धी चर्चा गर्नुभन्दा पनि यहाँ परीक्षाको परिणामपश्चात् प्राप्त लब्धाङ्क पत्र (कक्षा Sheet) जुन जीवनभर अत्यावश्यक रहन्छ, जसलाई हिफाजत गर्नु अनिवार्य हुन्छ, यस्तो महत्त्वपूर्ण लब्धाङ्क पत्रमा सानो ध्यान नपुनाले आफ्नो नाम, नामथर, नामथरको हिज्जे, जन्म मिति आदि विवरण (आफ्नो नागरिकता/जन्मदर्ता प्रमाण पत्र वा अन्य व्यक्तिगत विवरणसँग) फरक परी लब्धाङ्क पत्र सच्याउन पर्ने बाध्यता हुन आउँछ । जसमा कानुनी प्रक्रिया र आवश्यक कागजात जुटाउनु पर्ने भएबाट झमेला त छँदैछ, त्यसमा पनि जीवनभरको आफ्नो कमाइ रहेको सक्कल लब्धाङ्क पत्रमा नै फरक परेको विवरण सच्याइने हुँदा र पुनः अर्को सक्कल लब्धाङ्क पत्र उपलब्ध गराउन नसकिने र नपाइने हुनाले समयमै हामीले ध्यान पुऱ्याउन सक्थौं भने सोबाट सुरक्षित हुन सकिन्छ । यहाँ सोही बारेमा जानकारी दिने प्रयास गरिएको छ ।

(अ) लब्धाङ्क पत्रमा विद्यार्थीहरूको नाम, नामथर, नामथरको हिज्जे, जन्म मिति आदि विवरण फरक पर्ने कारणहरू

१. विद्यालयमा आफ्ना नानीहरूको भर्ना गर्दा (नाम लेखाउँदा) अभिभावकहरूबाटै नाम, जन्म मिति आदि विवरण लेखाउँदा जन्मदर्ता प्रमाण पत्रको आधारमा मात्र गर्नुपर्दछ ।
२. घरमा वा विद्यालयमा प्रेमले बोलाउने नामबाट विवरण लेखाउँदा नाम नमिल्ने भएकाले पछि नागरिकता वा वैदेशिक कामको लागि जाँदा झन्झट आइपर्ने सम्भावना भएकाले समयमा नै अभिभावक र सम्बन्धित विद्यालयले विशेष ध्यान पुऱ्याउनुपर्दछ ।
३. विद्यालयहरूले समेत उपर्युक्त अनुसारको बालबालिकाहरूको जन्मदर्ता, प्रचलित नाम, बोलाउने नाम वा अन्य बारेमा सोधपुछ नगरी भर्ना गर्ने गरेको कारणले गर्दा हाल कार्यालयमा यस प्रकारका धेरै गलित कमजोरीहरू देखिएको हुँदा यसमा पनि सम्बन्धित विद्यालयले विद्यार्थी र अभिभावकसँग सोधपुछ गरेर मात्र नाम र जन्म मिति लेख्ने गर्नुपर्दछ ।

४. शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमार्फत विद्यालयहरूले भने भराउने फारामहरू विद्यार्थीहरूलाई भराउँदा अभिभाकहरूलाई समेत पूर्ण जानकारी गराउनु पर्दछ ।
५. विशेष गरी कक्षा ८ को स्थानीय तहको परीक्षा र कक्षा ९ को रजिस्ट्रेसन फाराममा उल्लेख भएको नाम र जन्म मिति लगायतका विवरण नै एसइइको प्रमाण पत्रमा उल्लेख भई आउने भएकाले सम्बन्धित विद्यार्थी, अभिभावक र विद्यालयले कक्षा ८ को परीक्षा फाराम र कक्षा ९ को रजिस्ट्रेसन फाराम भराउँदा अनिवार्य रूपमा विद्यार्थीको जन्मदर्ता हेरेर मात्र सोहीअनुसार भर्नु भराउनुपर्दछ ।
६. **फाराम भने सम्बन्धमा** : माथि उल्लेख गरिए झै कक्षा ८ मा भरिएको फाराम नै पछिसम्म सोहीअनुसार विवरण कायम हुने हुँदा कक्षा ८ को फाराममा विशेष ध्यान दिई भर्नु पर्ने छ । फाराम भने सूचना स्थानीय तह र राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डमार्फत प्रकाशित सूचनाअनुसार हुने छ ।
७. **रजिस्ट्रेसन फाराम भने भराउने** : रजिस्ट्रेसन फाराम कक्षा ९ मा पुगेपछि भरिने एक महत्वपूर्ण फाराम भएको र एसइइ आवेदनफारामको समेत सोही फारामसँग लिड्क हुने भएको हुँदा फाराम नभरिएमा एसइइ परीक्षामा समावेश हुन नपाइने र फाराममा जुन विवरण भरिएको छ सोहीअनुसार नै एसइइ लब्धाङ्क पत्रमा विवरण कायम भै आउने हुँदा फाराम भर्दा होसियारका साथ विवरण भरी कक्षा ८ को लब्धाङ्क पत्रसँग मेल खाएको नखाएको रुजु गरी सच्याउनु पर्ने भएमा सोहीअनुसारको विवरण उल्लेख गरी नियमानुसार सच्याई फाराम भर्नुपर्दछ ।
८. फाराम भने सूचना र लाग्ने दस्तुर राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डबाट प्रकाशित सूचनाअनुसार हुने छ ।
९. फाराम साथ कम्तीमा १ वर्षअगाडि स्थानीय तहको कक्षा ८ उत्तीर्ण लब्धाङ्क पत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि फाराम साथ संलग्न हुनु पर्ने छ ।
१०. परीक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन शिक्षा विकास निर्देशनालय र राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकिए वमोजिम हुने छ ।
११. अन्य कुराहरू फाराममा तोकिएबमोजिम हुने छ ।

(आ) रजिस्ट्रेसन फाराम, लब्धाङ्क पत्र सच्याउने

माथि उल्लेख गरिएझै फाराम भर्नु अगावै विशेष ध्यान दिएमा रजिस्ट्रेसन एवम् लब्धाङ्क पत्रमा विवरण फरक परी सच्याउनु पर्ने कम्पै सम्भावना हुन्छ । कारणवश सच्याउनुपर्ने भएमा निम्नानुसार गर्नु गराउनु पर्ने छ ।

रजिस्ट्रेसन फाराम सच्याउनुपर्ने भएमा

रजिस्ट्रेसन फाराम सच्याउन सबैभन्दा पहिले कक्षा ८ को लब्धाङ्क पत्र सच्याउन अनिवार्य छ । सो को लागि निम्नानुसारका प्रक्रिया पुऱ्याउनु अनिवार्य हुन्छ ।

१. सच्याउनु पर्ने उचित र पर्याप्त कारणसहितको विद्यालयको सिफारिस पत्र ।
२. आफ्नो विवरण केमा फरक परेको हो सोको प्रमाण (जन्मदर्ता, नागरिकताको प्रमाण पत्र वा अन्य)
३. सो सम्बन्धमा सम्बन्धित गापा/वडा/नपा/उमनपा/मनपाको सक्कलै सिफारिस पत्र ।
४. कक्षा ८ को सक्कलै लब्धाङ्क पत्र (सम्बन्धित जिल्लाको मात्र सच्याइने) ।

एसइइ/एसएलसी लब्धाङ्क पत्रमा नाम/नामथरको हिज्जे/जन्म मिति सच्याउने

१. एसइइ/एसएलसी प्रवेश पत्रमा उल्लेख भएअनुसारको विवरण नामथर, नामथरको हिज्जे, जन्म मिति आदि विवरण प्राप्त एसइइ /एस.एल.सी. लब्धाङ्क पत्रमा फरक भई प्रवेश पत्रमा उल्लेख भएअनुसारको विवरण कायम गर्नुपर्ने भएमा निम्नानुसार गर्नु गराउनुपर्दछ:

- विद्यालयको सिफारिस पत्र, प्राइभेट परीक्षार्थीको हकमा निवेदन ।

- सिफारिस साथ सक्कलै प्रवेश पत्र र लब्धाङ्क संलग्न राखी राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय (कक्षा १०) सानोठिमीमा तोकिएको ढाँचामा निवेदन दिने ।
प्रवेश पत्रमा उल्लेख भएअनुसारकै नामथर, नामथरको हिज्जे, जन्म मिति आदि विवरण लब्धाङ्क पत्रमा कायम भई आए तापनि नागरिकताको प्रमाण पत्र, जन्मदर्ता प्रमाण पत्र वा अन्यमा विवरण फरक परी सोहीअनुसारको विवरण लब्धाङ्क पत्रमा कायम गर्नु परेमा निम्नानुसारको प्रक्रियाका साथ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको परीक्षा शाखामा सम्पर्क राख्नुपर्दछः
- विद्यालयको सिफारिस पत्र, प्राइभेट परिक्षार्थीको हकमा निवेदन ।
- आफ्नो विवरण खुलेको पत्र (नागरिकताको प्रमाण पत्र वा जन्मदर्ता प्रमाण पत्र) ।
- सो सम्बन्धमा सम्बन्धित स्थानीय तहबाट भएको व्यहोरा खुलेको सिफारिस पत्र ।
- सक्कलै लब्धाङ्क पत्र र प्रवेश पत्र ।
- उल्लिखित कागजातको साथमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको सिफारिस लिई सबै कागजातहरूसहित सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा विवरण संशोधनका लागि फैसला पर्चा बनाउन निवेदन पेश गर्नुपर्ने छ ।
- सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको फैसला पर्चासाथ सम्बन्धित शिक्षा विकास निर्देशनालयमा विवरण सच्याउन जानुपर्ने छ ।
- उक्त विवरण सच्याउने अवधि नतिजा प्रकाशन मितिले ६ महिना मात्र हुनेछ ।

एसइइको नतिजा प्रकाशित भई नतिजा स्थगित भएका विद्यार्थीहरूका लागी निम्नानुसार गर्नु गराउनु पर्दछ

- विद्यालयको सिफारिस पत्र ।
- मार्कलेजरको प्रतिलिपि ।
- प्रवेश पत्रको प्रतिलिपि ।
- आन्तरिक प्रयोगात्मक प्राप्ताङ्क छुट भई नतिजा स्थगित भएमा विद्यालयबाट दिइने प्राप्ताङ्क छुट भई नतिजा स्थगित भएमा विद्यालयबाट उक्त प्राप्ताङ्क प्रमाणित गरी शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा निवेदन दिई इकाइको सिफारिससहित राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय (कक्षा १०) सानोठिमीमा तोकिएको ढाँचामा निवेदन दिनुपर्दछ ।
- जन्म मिति नमिलेको कारण नतिजा स्थगित भएमा प्रमाणित जन्म मिति (नागरिकता वा जन्मदर्ता) साथ उल्लेख भए वमोजिमको कागजातहरूका साथ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा निवेदन दिई इकाइको सिफारिससहित राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय (कक्षा १०) सानोठिमीमा तोकिएको ढाँचामा निवेदन दिनुपर्दछ ।
- परीक्षाको प्राप्ताङ्क Missing भई नतिजा स्थगित भएका परीक्षार्थीहरूले सिधै परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयमा तोकिएको ढाँचामा निवेदन दिनुपर्दछ ।

शैक्षिक सत्र २०७४ पूर्वका जिल्ला स्तरीय परीक्षा (कक्षा ८) को प्रतिलिपि लिने प्रक्रिया

१. जि.शि.का. बाट प्राप्त प्रतिलिपि मार्कसिट विद्यालयबाट भरी भराई प्र.अ./प्रिन्सिपलबाट प्रमाणित गराई मार्कसिट उतार गरिएको प्राप्ताङ्कको लेजरको प्रतिलिपिमा समेत सम्बन्धित प्र.अ./प्रिन्सिपलबाट प्रमाणित गराई सो लेजरका साथ मार्कसिट प्रमाणितका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा पेश गर्नुपर्ने छ ।
२. इकाइ भएको अभिलेखमा मेल खाएमा मात्र तोकिएको दस्तुर लिई उक्त मार्कसिट प्रमाणित गरिने छ ।

जिल्ला स्तरीय परीक्षा (कक्षा ८) को मार्कसिट सच्याउने सम्बन्धमा

कक्षा आठ उत्तीर्ण गरेको लब्धाङ्क पत्रमा नामथर, जन्म मिति, बाबुको नामथर विवरण सच्याउनु पर्ने भएमा निम्नानुसारका कागजातसहित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा सम्पर्क राख्नु पर्दछ ।

१. विद्यालयको सिफारिस पत्र
२. सक्कलै मार्कसिट
३. जन्मदर्ता प्रमाणत्रको सक्कल वा प्रमाणित प्रतिलिपि
४. सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस पत्र
५. अवस्था हेरि प्रहरी प्रतिवेदन ।
६. उक्त मार्कसिट सच्याउने अवधि शैक्षिक सत्र सुरु भएको ६ महिना भित्रमात्र हुने छ ।

एसइइ/एस.एल.सी. मार्कसिटको प्रतिलिपि, प्रोभिजनल प्रमाण पत्र, माइग्रेसन प्रमाण पत्र सम्बन्धमा

एसइइ/एस.एल.सी. उत्तीर्ण मार्कसिटको प्रतिलिपि प्रोभिजनल प्रमाण पत्र, माइग्रेसन प्रमाण पत्र लिनका लागि सम्बन्धित शिक्षा विकास निर्देशनालयमा सम्पर्क राख्नुपर्ने छ ।

(ध) तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने

IEMIS शैक्षिक सत्र सुरु भएको १ महिनापश्चात् अविलम्ब आफूलाई उपलब्ध गराइएको विद्यालयको Excel file मा तथ्याङ्क अद्यावधिक गरी आफ्नो web page Login गरी Upload गर्नुपर्दछ । IEMIS अद्यावधिक नगर्ने विद्यालयको विवरण केन्द्रीय अभिलेखबाट हट्ने हुँदा त्यसबाट जुनसुकै बेला पनि पर्न सक्ने असुविधा प्रति सचेत हुन जरूरी छ ।

(न) सबै प्रकारका विद्यालय स्थापना र सञ्चालन

बाल विकास केन्द्रसहित सबै प्रकारका विद्यालय सञ्चालनको अनुमति लिनका लागि निम्नानुसारका कागजातसहित शैक्षिक सत्र सुरु हुनुभन्दा कम्तीमा ३ महिनाअगावै स्थानीय नगरपालिकामा सम्पर्क राख्नुपर्दछ ।

१. स्थानीय तहले उपलब्ध गराएको आवेदन फाराम
२. विद्यालय सञ्चालनका लागि तयार पारिएको शैक्षिक विधान
३. कक्षागत विद्यार्थी विवरण (नामावली सहित)
४. शिक्षक विवरण (आवश्यक प्रमाण पत्रसहित)
५. विद्यालय सञ्चालन स्थान, स्वामित्व वा सम्झौता पत्रको प्रतिलिपि
६. सम्बन्धित क्षेत्रको विद्यालय निरीक्षकको स्थलगत प्रतिवेदन

खण्ड ४ शिक्षा सेवाका विविध आयामहरू

४.१ राष्ट्रिय किताबखाना शिक्षक र उपलब्ध सेवाको जानकारी

रामराज खकुरेल

उपमहानिर्देशक, राष्ट्रिय किताबखाना(शिक्षक)

विद्यालय शिक्षा प्रशासन र त्यसअन्तर्गत रहने शिक्षकहरूको अभिलेख व्यवस्थापनको पृष्ठभूमि केलाउँदा २००७ सालको राजनीतिक परिवर्तनपछि प्राप्त भएको शैक्षिक क्षेत्रको विकासअन्तर्गत २००९ सालमा स्थापना भएको शिक्षा मन्त्रालय र विभागको प्रशासनिक व्यवस्थापनलाई पहिलो पाइलाको रूपमा लिन सकिन्छ।

२०१० सालमा राष्ट्रिय शिक्षा योजना आयोगको गठनपश्चात् मुलुकभर ७ स्थानमा डिभिजन इन्स्पेक्टर अफ स्कुल र २०१४ सालमा ३१ वटा सब-इन्स्पेक्टर अफिस हुँदै अञ्चल शिक्षा अधिकारी र जिल्ला शिक्षा इन्स्पेक्टरको व्यवस्था भई यिनै निकायहरूबाट शिक्षा प्रशासन र शिक्षा विकाससम्बन्धी कामहरू हुने गरेको थियो। २०२८ सालमा राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना (नयाँ शिक्षा) लागु भएपछि मात्र क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालय र जिल्ला शिक्षा कार्यालयको स्थापना भई शिक्षा प्रशासन र शिक्षक अभिलेखसम्बन्धी केही व्यवस्थित कार्यको प्रारम्भ भएको पाइन्छ। २०२८ सालमा जारी भएको शिक्षा नियमावलीमा व्यवस्था भएअनुसार लगातार १० वर्ष वा सोभन्दा बढी अवधि सेवा गरेका विद्यालय शिक्षक एवम् कर्मचारीले अवकाशपश्चात् श्री ५ को सरकारले तोकिदिएबमोजिम जिल्ला शिक्षा कोषबाट अनुदान पाउने कुरा उल्लेख भएको पाइन्छ। राष्ट्र सेवक निजामती कर्मचारीहरूले धेरै पहिलेदेखि सेवानिवृत्त सुविधा उपभोग गर्दै आइरहेकोमा शिक्षकहरूले २०३५/०३६ मा गरेको शिक्षक आन्दोलनको परिणामस्वरूप शिक्षा नियमावली २०२८ को पाँचौँ संशोधन २०३६।०६।०८ बाट २० वर्ष सेवा अवधि पुगेका शिक्षकलाई निवृत्तभरण तथा १० वर्ष सेवा अवधि पुगेका शिक्षकलाई उपदान प्रदान गर्ने नीतिगत व्यवस्था सुरुआत भएको पाइन्छ। तर उक्त प्रावधानको कार्यान्वयनका लागि गठित केन्द्रीय व्यवस्था समितिले २०३५/०४/०१ देखि अवकाश पाउने शिक्षकहरूलाई उक्त सुविधा प्रदान गर्ने गरी २०४२ वैशाख महिनामा निर्णय गरेपश्चात एकै पटक ठुलो सङ्ख्यामा सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्ने र सो कार्य सञ्चालन गर्न छुट्टै कार्यालय स्थापना नभएको हुँदा अभिलेख व्यवस्थापन र प्रमाणीकरणको जिम्मा जिल्ला शिक्षा कार्यालयलाई दिइ पाँचै क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालयलाई निवृत्तभरणसम्बन्धी काम गर्ने जिम्मेवारी दिएको पाइन्छ। पाँचै क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालयहरूबिच समन्वय र सहजीकरणका लागि शिक्षा मन्त्रालयको विद्यालय प्रशासन शाखाअन्तर्गत एक सानो इकाइको स्थापना समेत भएको पाइन्छ।

देशभरीका सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यालय शिक्षा सेवाअन्तर्गत स्थायी भई कार्यरत सम्पूर्ण शिक्षकहरूको वैयक्तिक अभिलेख राख्ने र सेवानिवृत्त सुविधा उपलब्ध गराउनका लागि मन्त्रिपरिषद्को मिति २०५४/१०।०२ को निर्णयअनुसार शिक्षा मन्त्रालयअन्तर्गत विभागीय स्तरको कार्यालयको रूपमा रहने गरी विद्यालय शिक्षक किताबखानाको स्थापना भएको पाइन्छ। यसरी विद्यालय शिक्षक किताबखाना २०५४ सालदेखि विधिवत रूपमा सञ्चालन भई सेवा प्रवाह गर्दै आइरहेकोमा नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७५/०२/०६ को निर्णयअनुसार निजामती किताबखाना, प्रहरी किताबखाना र शिक्षक किताबखाना समेतलाई एकीकृत गरी राष्ट्रिय किताबखाना नामकरण गरेको र सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मातहतको विभाग स्तरीय कार्यालयको रूपमा रही सेवा सञ्चालन गरिरहेको पाइन्छ।

राष्ट्रिय किताबखाना शिक्षकमार्फत उपलब्ध सेवाहरू

क) अभिलेख अद्यावधिक गर्ने

- किताबखानामा सिटरोल दर्ता गरी सङ्केत नम्बर प्राप्त गरेका शिक्षकहरूको सेवाकालमा भएका नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, पदस्थापन, बिदा, पुरस्कार, विभागीय सजाय लगायत वैयक्तिक तथा सेवासम्बन्धी अन्य विवरण विद्युतीय अभिलेख (TIS) र व्यक्तिगत फाइलमा राखिने।
- शिक्षकहरूको अभिलेखहरूको पत्र व्यवहार गर्दा अनिवार्य रूपमा शिक्षक सङ्केत नम्बर (सिटरोल नं.) उल्लेख हुनु पर्ने, सङ्केत नम्बर उल्लेख नभएका पत्रहरू व्यक्तिगत फाइलमा समावेश गर्न नसकिने।
- राष्ट्रिय किताबखाना शिक्षक आफैंबाट अभिलेख उत्पत्ति हुने नभई सम्बन्धित शिक्षक एवम् विद्यालयहरू र समन्वय इकाइहरूबाट उपलब्ध गराइएको विवरणहरू व्यवस्थित गर्ने काम मात्र गर्ने हुँदा आवश्यक विवरण उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी तथा दायित्व सम्बन्धित शिक्षक र विद्यालयको समेत हुने छ।

ख) शिक्षकहरूको सिटरोल दर्ता गर्ने

- स्थायी दरवन्दीमा स्थायी नियुक्ति पाएको शिक्षकले शिक्षा नियमावली २०५९ को नियम ९५ उपनियम ५ बमोजिम सेवा प्रवेश गरेको ३ महिनाभित्र अनुसूची-१६ बमोजिमको ढाँचामा आफ्नो वैयक्तिक विवरण फाराम (सिटरोल) अनिवार्य रूपमा दर्ता गरी प्रमाणित गराई सङ्केत नम्बर प्राप्त गर्नुपर्ने छ।
- राष्ट्रिय किताबखानामा दर्ताको लागि पेश भएको सिटरोल सम्बन्धित शाखाले पेश गर्नु पर्ने सबै कागजात पेश भए नभएको जाँच गरी कुनै पनि कैफियत नदेखिएमा सङ्केत नम्बर कायम गरी कम्प्युटरमा सम्पूर्ण विवरण प्रविष्ट गराइ सम्बन्धित अधिकृतले प्रमाणित समेत गरी १ प्रति किताबखानामा राखी बाँकी २ प्रति प्रमाणित सिटरोल सम्बन्धित कार्यालयमा फिर्ता पठाइने छ।

ग) शिक्षकहरूको अवकाशपश्चात्को (निवृत्तभरण, उपदान, औषधि उपचार, बिरामी बिदा लगायतको) सुविधा निर्धारण गर्ने

- अनिवार्य अवकाश, राजीनामा र मृत्युको कारणबाट सेवानिवृत्त भएका शिक्षकहरूले शिक्षा नियमावली २०५९ मा व्यवस्था भएअनुसारको सेवा निवृत्त सुविधा प्राप्त गर्ने छन्।
- २० वर्ष वा सोभन्दा बढी अवधि सेवा गरका शिक्षकहरूले नियमानुसार उपदान पाउने व्यवस्था छ तर २० वर्ष भन्दा कम समय स्थायी सेवा गरेको भए तापनि अस्थायी सेवासमेत गरेको छ भने बढीमा ७ वर्षसम्मको अस्थायी सेवा अवधि जोडी निवृत्तभरण उपलब्ध गराइने व्यवस्था छ। यस्तो सुविधा अनिवार्य अवकाश हुने शिक्षकले र सेवारत अवस्थामा मृत्यु हुने शिक्षकले मात्र पाउने कानुनी व्यवस्था छ।
- कुनै स्थायी शिक्षकलाई कुनै रोगका कारण विद्यालयमा गएर पठनपाठन गर्न योग्य नहुने भनी नेपाल सरकारद्वारा गठित मेडिकल बोर्डले सिफारिस गरेमा शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको निर्णयबाट बढीमा ५ वर्षसम्म सेवा अवधि थप गर्दा निवृत्तभरण हुने अवस्था भएमा सोहीबमोजिम निवृत्तभरण उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ।
- निवृत्तभरण र उपदान प्राप्त गर्ने गरी अवकाश भएका सबै शिक्षकहरूलाई सञ्चित बिदा र तोकिएबमोजिमको औषधि उपचार खर्च समेत पाउने छन्।

घ) तलबी प्रतिवेदन पारित गर्ने

- वार्षिक रूपमा तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र शिक्षकहरूलाई तलब भत्ता उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी सबै स्थानीय तहहरूलाई तोकिएको छ ।
- सबै स्थानीय तहहरूले आफ्नो पालिकाभित्र अवस्थित सबै विद्यालयका स्थायी शिक्षकहरूको तलबी प्रतिवेदन राष्ट्रिय किताबखाना शिक्षकद्वारा उपलब्ध गराइएको ढाँचाअनुसार २ प्रति तयार गरी प्रमाणित गरेर बाइन्डिङ समेत गरी शैक्षिक शत्र सुरु हुने बित्तिकै राष्ट्रिय किताबखाना शिक्षकमा बुझाउनु पर्ने छ । पालिकाहरूबाट पेश भएको तलबी प्रतिवेदन अधिल्लो शैक्षिक सत्र पारित तलबी प्रतिवेदन समेतको आधारमा किताबखानाले तोकेको अधिकृतबाट स्वीकृत गराई लैजानु पर्ने छ । यसरी तलबी प्रतिवेदन पारित गर्दा नियमानुसार तलब वृद्धि सङ्ख्या, रकम र तलब वृद्धि सुरु हुने मिति समेत खुलाइ तलबी प्रतिवेदन पारित गरिने छ ।

ङ) सम्पत्ति विवरण दाखिला र व्यवस्थापन गर्ने

- भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ५० (क) अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा ३० (१) बमोजिम प्रत्येक कर्मचारी/ शिक्षकहरूले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६० दिनभित्र र नयाँ नियुक्ति भएको शिक्षक/कर्मचारीले सुरु नियुक्ति भएको ६० दिनभित्र आफ्नो सम्पत्ति विवरण सम्बन्धित विद्यालयमार्फत किताबखानामा आइपुग्ने गरी पेश गर्नु पर्ने छ । सेवा निवृत्त भएपश्चात् पनि सेवा निवृत्त भएको आर्थिक वर्षको सम्पत्ति विवरण नयाँ आर्थिक वर्षको ६० दिनभित्र किताबखानामा प्राप्त हुने गरी पेश गर्नु पर्ने छ ।
- सङ्केत नम्बर नभएको वा नमिलेको र हालको विद्यालय, पद नमिली प्राप्त भएको सम्पत्ति विवरण दर्ता गरिने छैन ।
- हुलाकमार्फत तोकिएको अवधिभित्र प्राप्त भएकोमा कम्प्युटर प्रविष्ट गरी अभिलेख राखिने छ । तर तोकिएको ६० दिनपछि प्राप्त भएको सम्पत्ति विवरणलाई प्राप्त नभए सरह मानी अभिलेख राखिने छैन ।

च) अनिवार्य अवकाशको सूचना पठाउने

- प्रत्येक आ.व. मा अनिवार्य अवकाश पाउनेहरूको विवरण प्रत्येक ६ महिना (श्रावण र माघ) को १ गते किताबखानाको Website मा राखिने छ । यसरी राखेको विवरणको जानकारी पत्र ७७ जिल्लाको शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईमा पनि पठाइने छ ।
- अनिवार्य अवकाशको सूचना पठाउँदा शिक्षकहरूले पेश गरेको वैयक्तिक विवरण फाराम (सिटरोल) मा उल्लेख भएको जन्म मितिलाई आधार मानी पठाइने छ तर अवकाशको उमेर गणना गर्दा निजको नागरिकता प्रमाण पत्र, शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र र सिटरोलमध्ये जुन मितिबाट पहिले अवकाश हुन्छ सोही मितिबाट लागु हुने हुँदा सम्बन्धित शिक्षकले आफ्नो जन्म मिति खुलेको प्रमाण पत्र राम्रोसँग हेरी किताबखानाबाट प्रकाशित सूचनामा आफ्नो नाम समावेश नभए पनि सम्बन्धित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईमा जानकारी गराई अनिवार्य अवकाश लिनु पर्ने छ ।
- शिक्षा नियमावली २०५९ को नियम १३१ बमोजिम शिक्षकहरूको अवकाशको उमेर ६० वर्ष कायम गरिएको छ ।

छ) सेवा गणनासम्बन्धी कार्य गर्ने

- शिक्षा नियमावली २०५९ (संशोधनसहित) नियम ११४ 'क' उपनियम १ मा भएको व्यवस्थाअनुसार नोकरी

अवधि गणना गराउन चाहने बहालवाला शिक्षकले सम्वत् २०६९ चैत्र मसान्तभित्र र यो नियम प्रारम्भ भएपछि नियुक्ति हुने शिक्षकले नियुक्ति पाएको मितिले एक वर्षभित्र राष्ट्रिय किताबखाना शिक्षकबाट त्यस्तो नो करी अवधि गणना गराउनु पर्ने छ । सो अवधिपछि त्यस्तो नो करी अवधि गणना गरिने छैन ।

२०७८ श्रावण १ गतेबाट ७७ ओटै जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट

उपलब्ध हुने सेवाहरू

नेपाल सरकारको आ.व. २०७८/०७९ को आय व्यय वक्तव्यको बुँदा नं. ४१५ मा देशभरका शिक्षकलाई निवृत्तभरण अधिकार पत्रलगायत निजले पाउने सेवा सुविधा आगामी श्रावण १ गतेदेखि सम्बन्धित जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाटै वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ भन्ने व्यवस्थाबमोजिम सेवानिवृत्त शिक्षकको राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट निवृत्तभरण अधिकार पत्र तयार भइसकेपछि बाँकी तपसिलबमोजिमका अन्य सेवाहरू यही श्रावण १ गतेबाट सम्बन्धित जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट सुचारु भइसकेको छ ।

क. निवृत्तभरण अधिकार पत्रको प्रतिलिपि जारी गर्ने

राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट एक पटक जारी भइसकेको अधिकार पत्रको पाना सिद्धिई अर्को अधिकार पत्र बनाउनु परेमा निवृत्तभरण भुक्तानी गर्न तोकिएको बैङ्क रहेको जिल्लास्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट जारी भएको पुरानो निवृत्तभरण अधिकार पत्र खिची अधिकार पत्रको सुरु रकममा नियमानुसार वृद्धि रकम जोड्दा हुन आउने रकम मिल्ने नमिल्ने जाँच गरी घटीबढी भएमा हिसाबमिलान गरी सो मितिदेखि पाउने मासिक रकम तोक्यो नयाँ अधिकार पत्र जारी गर्ने छ । राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट जारी भएको निवृत्तभरण अधिकार पत्र हराएमा वा अन्य कुनै कारणले नासिन गएमा भुक्तानी गर्न तोकिएको बैङ्क रहेको जिल्लास्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट सुरुमा जारी भएको अधिकार पत्रको प्रतिलिपि फारामको आधारमा नयाँ अधिकार पत्र जारी गर्ने छ । निवृत्तभरण अधिकार पत्रको प्रतिलिपि नभएमा राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट वा निवृत्तभरण व्यवस्थापन कार्यालयबाट प्रतिलिपि लिई सोको आधारमा नयाँ अधिकार पत्र तयार गर्नु पर्ने छ । नयाँ अधिकार पत्र तयार गर्दा जिल्ला प्रशासन वा जिल्ला प्रहरी कार्यालयबाट अधिकार पत्र हराई वा नासिई गएको सिफारिस पत्र र प्रतिलिपि दस्तुरबापतको राजस्व रु. २०० दाखिला गर्न लगाई अधिकार पत्र जारी गर्नु पर्ने छ ।

ख. पारिवारिक निवृत्तभरण अधिकार पत्र तयार गर्ने (नामसारी)

- कुनै विद्यालय शिक्षकको सेवामा छँदै मृत्यु भएमा मृत्यु भएको मितिदेखि र सेवानिवृत्त भई राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट निवृत्तभरण अधिकार पत्र लिइसकेपछि ७ (सात) वर्ष अवधि नपुग्दै अधिकार पत्रबाहकको मृत्यु भएमा मृत्यु भएको मितिदेखि आफ्नो परिवारको सदस्यमध्ये कसैलाई इच्छाईएको भएमा त्यस्ता व्यक्तिले र इच्छाईएको व्यक्तिको पनि मृत्यु भएमा वा कसैलाई पनि इच्छाईएको नभएमा निजको एकाघरको नजिकको हकवालाले सात वर्ष नपुगा अवधिसम्म पुरै निवृत्तभरण पाउने र त्यसपछि निजको पति/पत्नीले आजीवन निज मृतकले खाईपाई आएको निवृत्तभरण रकमको आधा रकम पाउने व्यवस्था शिक्षा नियमावलीको नियम ११५ छ । यसरी पारिवारिक निवृत्तभरण जारी गर्दा देहायबमोजिमको कार्यविधि अपनाउनु पर्ने छ ।
- पारिवारिक निवृत्तभरणका लागि पारिवारिक निवृत्तभरण भुक्तानी गर्न तोकिएको बैङ्क रहेको जिल्लास्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा निवेदन दिएमा सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले शिक्षकको मृत्युपश्चात् मृत्युदत्ता प्रमाण पत्र, स्थानीय तहबाट गरिएको नाता प्रमाणित पत्रको प्रतिलिपि, इच्छाईएको व्यक्ति

वा पति/पत्नीको नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि र सक्कल निवृत्तभरण अधिकार पत्र समेतका संलग्न कागजातहरूको आधारमा निवृत्तभरण पाउने व्यक्तिको फोटोसहितको विवरण र कुन मितिदेखि के कति दरले निवृत्तभरण पाउने हो सो कुरा उल्लेख गरी अधिकार प्राप्त अधिकृतले प्रमाणित गरी भुक्तानीको लागि सम्बन्धित बैङ्कलाई आदेश दिनु पर्ने छ ।

- सेवानिवृत्त शिक्षकको निवृत्तभरण अधिकार पत्र लिएपछि ७ (सात) वर्ष अवधि नपुग्दै मृत्यु भएमा ७ (सात) वर्ष पुन बाँकी नपुग अवधिसम्मको लागि सम्बन्धित निवृत्तभरण अधिकार पत्र प्राप्त व्यक्तिले खाईपाई आएको रकम (वृद्धि समेत) जोडी निजले आफ्नो परिवारको सदस्यमध्ये कसैलाई इच्छाएको भएमा त्यस्ता व्यक्तिले र इच्छाएको व्यक्तिको पनि मृत्यु भएमा वा कसैलाई पनि इच्छाएको नभएमा निजको एकाघरको नजिकको हकवालाले पूरै रकम पाउने छन् र सो वर्ष अवधि भुक्तान भएपछि नियमानुसार पति/पत्नीले मात्र त्यसको आधा रकम आजीवन पाउन सक्ने व्यवस्थाअनुरूप परिवार कायम गर्दा निवृत्तभरण अधिकार पत्रमा कसैलाई इच्छाएको भएमा सोही व्यक्तिलाई र कसैलाई इच्छाएको नभएमा वा इच्छाएको व्यक्तिको मृत्यु भएमा नजिकको हकवाल यकिन गरी (क्रमअनुसार) निवृत्तभरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- एकभन्दा बढी श्रीमती भएको शिक्षकको सेवामा हुँदै वा निवृत्तभरण पाउन थालेको ७ वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएमा र कसैलाई इच्छाएको नभएमा निजले पाउने निवृत्तभरण निजको पत्नीहरूलाई बराबर हुने गरी छुट्टा छुट्टै पारिवारिक निवृत्तभरण अधिकार पत्र दिइने छ ।

ग. नाम, थर संशोधन सम्बन्धमा

नाम, थर, ठेगाना फरक परेकोमा स्थानीय तहको सर्जिमिन सहितको सिफारिस र सामान्य फरक परेकोमा स्थानीय तहको सिफारिसको आधारमा निवेदन प्राप्त भइसकेपछि कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले संशोधन गर्नेछ ।

घ. निवृत्तभरण रकम संशोधन सम्बन्धमा

अवकाश मितिमा गणना भएको निवृत्तभरण अङ्कको संशोधन गर्नुपरेमा राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) सँग सोधनी गरी राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) बाट भएको निर्णय निकासामोजिम कायम गर्ने, तर निवृत्तभरण वृद्धि रकम संशोधन सम्बन्धमा नियमानुसार वृद्धि रकम ठीक भए नभएको जाँची निर्धारण गरी सोको जानकारी राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) र निवृत्तभरण व्यवस्थापन कार्यालयमा पठाउनु पर्ने छ ।

ङ. भुक्तानी नलिएको निवृत्तभरण रकम भुक्तानी सम्बन्धमा

निवृत्तभरण अधिकार पत्रबाहक वा पारिवारिक निवृत्तभरण अधिकार पत्रबाहकको मृत्यु भई निजले भुक्तानी लिन बाँकी रहेको निवृत्तभरण रकम नियमानुसार निजको पारिवारिक निवृत्तभरणबाहक वा हकवालालाई निजको मृत्यु भएको मिति भन्दा अघिल्लो दिनको अवधिको रकम गणना गरी बैङ्क भुक्तानी आदेश दिनु पर्ने छ ।

च. औषधि उपचार सहयोग स्वरूप रकम वृद्धि सम्बन्धमा

सेवानिवृत्त निवृत्तभरण अधिकार पत्रबाहक वा पारिवारिक निवृत्तभरण अधिकार पत्रबाहक ७५ वर्ष उमेर पुगेपछि १० प्रतिशत र ८५ वर्ष उमेर पुगेपछि १० प्रतिशत औषधि उपचार खर्च पाउन निवेदन पेश गरेमा निवृत्तभरण अधिकार पत्रमा उमेर स्पष्ट उल्लेख भएकोमा सोहीबमोजिम र उमेर नखुलेकोमा राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) को अभिलेखबाट निवृत्तभरण अधिकार पत्रमा प्रमाणित भएअनुसार सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।

पारिवारिक निवृत्तभरणको हकमा नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्रमा जन्म मिति उल्लेख भएकोमा सोही मितिबाट र वर्ष उल्लेख भएकोमा जारी भएको मितिबाट वर्ष घटाउँदा कायम हुन आउने उमेर गणना गर्नु पर्ने व्यवस्था छ ।

४.२ शिक्षक सेवा आयोगको पाठ्यक्रम र यसको सान्दर्भिकता

दामोदर आचार्य
निर्देशक, पाविके, सानोठिमी

१. पृष्ठभूमि

गुरुर्ब्रम्हा गुरुर्विष्णुः गुरुर्देवो महेश्वरः । गुरुः साक्षात् परं ब्रम्ह तस्मै श्री गुरवे नमः ॥

हाम्रो परम्पराले गुरुलाई सृष्टिकर्ता, पालनकर्ता र संहारकर्ता समान पूज्य हुन्छन् भन्ने तथ्यलाई स्वीकार गरेको पाइन्छ । यसबाट अतीतमा गुरुहरूको भूमिकालाई कति महत्त्व दिइएको थियो भन्ने स्पष्ट हुन्छ । शिक्षालाई ज्ञान आर्जनबाट क्रमशः जीविकोपार्जनसँग आबद्ध गरिँदै जाँदा शिक्षकको भूमिका पनि परिवर्तित हुँदै आएको पाइन्छ । शिक्षकको गरिमा कायम राख्न शिक्षकहरूमा अन्य पेशाकर्मीमा भन्दा विशेष गुण हुनु अपरिहार्य हुन्छ ।

नेपालमा वि.सं. १(१) मा दरबार स्कुलको स्थापनासँगै आधुनिक शिक्षा प्रणालीको विकास भएको भए तापनि वि.सं. २००७ को राजनैतिक परिवर्तनपश्चात् विद्यालय र विद्यार्थी सङ्ख्यामा वृद्धि भएपछि सरकारको तर्फबाट विद्यालयको सुव्यवस्थित सञ्चालन गर्न भौतिक, शैक्षणिक तथा मानवीय पक्षको व्यवस्थापनका लागि विभिन्न प्रयासहरू भएको पाइन्छ । यीमध्ये शिक्षक व्यवस्थापन सम्बन्धमा भएका विगतको अभ्यास निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छन् ।

२. विगतका शिक्षक पदपूर्तिसम्बन्धी व्यवस्थाहरू

- राष्ट्रिय शिक्षा आयोगको विवरण, नेपालमा शिक्षा, २०१३ ले सकेसम्म शिक्षक शिक्षण केन्द्रमै नयाँ शिक्षकहरूलाई आफ्नो योग्यतालाई सुहाउँदो पदमा नियुक्ति गर्ने र उनीहरूको स्वार्थ, इच्छा, योग्यता, व्यक्तित्व र भूत पृष्ठभूमिसमेतका आधारमा नियुक्ति गर्ने र तालिम तथा अनुभवमा आधारित वेतन स्केल तथा अन्य सुविधाहरू प्रदान गर्ने सुझाव दिइएको छ ।
- सर्वाङ्गीण राष्ट्रिय शिक्षा समितिको रिपोर्ट, २०१८ ले चरित्र, ज्ञान प्रवीणता र शिक्षण कार्यमा झुकावका साथै बाल मनोविज्ञान तथा शिक्षाशास्त्रमा राम्रो तालिम भएकोलाई शिक्षकको काममा लगाउने र तलब स्केललगायत थप सुविधाको व्यवस्था गर्ने सिफारिस गरेको छ ।
- राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना, २०२८ ले एस.एल.सी. वा सो सरह, आइ.ए. वा सो सरह र बी.ए. वा सो सरह पास भएका व्यक्तिहरूलाई एकवर्षे तालिम दिई त्यस्ता व्यक्तिहरूलाई तत्तत् तहको शिक्षकको रूपमा नियुक्त गर्ने व्यवस्था गरिएको पाइन्छ ।
- राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनापूर्व गैरसरकारी विद्यालयहरूमा शिक्षक स्थायी नियुक्ति गर्ने प्रावधान भेटाउन नसकिए पनि शिक्षा ऐन, २०२५ अन्तर्गत बनेको शिक्षा नियमावली, २०२७ ले विद्यालय सञ्चालक समितिले छात्र सङ्ख्या, कक्षा सङ्ख्या र विषय सङ्ख्याका आधारमा दरवन्दी कायम गरी राख्नुपर्ने र त्यस्तो दरवन्दीमा जिल्ला शिक्षा अधिकारी वा अञ्चल शिक्षा अधिकारीको परामर्श लिई शिक्षक नियुक्ति वा बढुवा गर्न सक्ने र नियुक्तिको जानकारी ७ दिनभित्र जिल्ला शिक्षा अधिकारी वा अञ्चल शिक्षा अधिकारीको कार्यालयमा गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको देखिन्छ ।

राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना लागु भएपछिको शिक्षा नियमावली, २०२८ को नियम २३ ले जिल्ला शिक्षा सेवा आयोगको व्यवस्था गरेको र नियम २४ ले शिक्षकको नियुक्ति र बढुवाको सिफारिस गर्ने अधिकार यसलाई दिएको, सोही नियमावलीको सातौँ संशोधन (२०३७।१२।२३) ले उक्त कार्य जिल्ला शिक्षा समितिअन्तर्गतको शिक्षक छनौट उपसमितिको सिफारिसमा विद्यालय सञ्चालक समितिले गर्ने व्यवस्था गरेको पाइन्छ । यसैगरी शिक्षा ऐन, २०२८ को चौथो संशोधन, २०४५ र त्यसको आधारमा बनेको शिक्षा नियमावली, २०४६ मा पुनः शिक्षक छनौट समिति नै रहने

व्यवस्था भयो । यही बखत प्राथमिकतर्फ चार श्रेणी, माध्यमिक सहायक (निम्नमाध्यमिक) तर्फ ३ श्रेणी र माध्यमिकतर्फ ४ श्रेणी को व्यवस्था गरेको देखिन्छ । जसअनुसार सो समितिले छनौट गरेका उम्मेदवारलाई जि.शि.नि. को सिफारिसमा विद्यालय सञ्चालक समितिले नियुक्त गर्ने प्रावधान पाइन्छ ।

शिक्षा ऐन, २०२८ को पाँचौं संशोधन ९२० ४९० ले जिल्लास्तरमा प्राथमिक शिक्षक छनौट समिति र क्षेत्रीयस्तरमा क्षेत्रीय शिक्षक छनौट समितिको व्यवस्था गरी शिक्षा नियमावली, २०४९ जारी भएपछि उक्त समितिबाट सिफारिस भएका उम्मेदवारलाई जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट नियुक्ति हुने व्यवस्था भएको देखिन्छ ।

३. शिक्षक सेवा आयोगको गठन

तत्कालीन अवस्थामा शिक्षक छनौट परीक्षाको विज्ञापन नियमित रूपमा नहुने, विज्ञापन भएकोमा लामो समयसम्म नतिजा प्रकाशन नहुने र प्रकाशन भएको नतिजाको निष्पक्षतामाथि समेत पश्च चिह्न उठ्ने गरेकोले शिक्षण पेशामा क्षमतावान, दक्ष, सक्षम व्यक्तिहरूको निष्पक्ष तवरबाट प्रवेश सुनिश्चित गर्न र शिक्षक पदपूर्तिलाई नियमितता दिन उच्चस्तरीय राष्ट्रिय शिक्षा आयोगको प्रतिवेदन, २०५५ ले शिक्षण पेशामा सक्षम व्यक्तिहरूको छनौटलाई सुनिश्चित गर्न अध्यापन अधिकार पत्र लिएका व्यक्तिलाई मात्र अस्थायी नियुक्ति दिने र शिक्षकहरूको स्थायी नियुक्ति प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्न राष्ट्रियस्तरमा एक शिक्षक सेवा आयोगको गठन गर्ने र उक्त आयोगबाट छनौट गरिएका योग्यता क्रमसूचीबाट शिक्षकको नियुक्तिको व्यवस्था मिलाउने सुझावका आधारमा शिक्षा ऐन, २०२८ मा (छैटौं संशोधन, २०५५) मा राष्ट्रिय शिक्षक सेवा आयोग र शिक्षा ऐनको सातौं संशोधन, २०५८ (२०५८।१०।२५) मा शिक्षक सेवा आयोगको गठन भएको हो । सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक नियुक्तिका लागि योग्य उम्मेदवारको छनौट गरी सिफारिस गर्ने, स्थायी शिक्षकको बहुवाका लागि सिफारिस गर्ने र शिक्षक हुन चाहनेका लागि अध्यापन अनुमति पत्र प्रदान गर्ने क्षेत्राधिकार यस आयोगलाई छ ।

आयोगको स्थापनापश्चात् शिक्षक पदपूर्तिका लागि वि.सं. २०६१ देखि २०७५ सम्म जम्मा ६ पटक विज्ञापन गरी नतिजा प्रकाशन र सिफारिस गरेको छ । यी विज्ञापनमध्ये दुईओटा (वि.सं. २०६१ र २०७४ का) विज्ञापन कार्यरत अस्थायी शिक्षकले मात्र प्रतिस्पर्धा गर्नेगरी भएका हुन भने अन्य विज्ञापन खुला रूपमा पदपूर्ति गर्नेगरी भएका हुन । तीमध्ये पनि वि.सं. २०६९ र २०७५ मा तीनैओटा तहका लागि विज्ञापन भएको छ भने वि.सं. २०७१ र २०७२ मा निम्नमाध्यमिक र माध्यमिक तहको मात्र विज्ञापन भएको देखिन्छ ।

नेपालमा सबै तहका गरी सामुदायिक विद्यालयमा स्वीकृत १,०७,६०० दरवन्दीमध्ये जम्मा ४३,३२७ दरवन्दीका लागि आयोगबाट सिफारिस भएको देखिन्छ । जुन कुल दरवन्दीको ४०.२ प्रतिशत हो । यसरी विगतको तथ्याङ्क हेर्दा दरवन्दी सङ्ख्याको ज्यादै सानो हिस्साले मात्र आयोगको परीक्षाको सामना गरेको देखिन्छ ।

४. आयोगको शिक्षक छनौट पाठ्यक्रम

शिक्षक सेवा आयोगले शिक्षक छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रम समयसमयमा परिमार्जन गर्दै आएको देखिन्छ । खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षातर्फ आ.व. २०७३/०७४ भन्दा अगाडिको पाठ्यक्रममा विषयगततर्फ ८० र वस्तुगततर्फ २० गरी जम्मा १०० पूर्णाङ्कको लिखित परीक्षा रहेकोमा आ.व. २०७३/०७४ मा यसमा परिमार्जन गरी विषयगततर्फ ६० र वस्तुगततर्फ ४० पूर्णाङ्कको व्यवस्था लागु गरेको थियो । शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५९ को दसौं संशोधन, २०७६ (२०७६।०६।१३) ले पूर्णाङ्क १०० को सामान्य (प्रारम्भिक) परीक्षा र सो उत्तीर्ण गरिसकेपछि पूर्णाङ्क १०० को विषयगत परीक्षा लिने प्रावधान राखेबमोजिम आयोगले आ.व. २०७६/०७७ मा शिक्षक छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रममा सामान्य परीक्षा र विषयगत परीक्षा गरी २ चरणमा गर्ने गरी परीक्षाको व्यवस्था गरेको छ ।

क) सामान्य परीक्षा

सामान्य परीक्षातर्फको विषयवस्तु निम्नानुसारका विषयक्षेत्रबाट कायम गरेको छ :

क्र.सं.	विषय क्षेत्र	माध्यमिक तह	आधारभूत (प्राथमिक र निम्नमाध्यमिक)
१	सामान्य ज्ञान	४०	३०
२	शिक्षासम्बन्धी आधारभूत ज्ञान	२४	४०
३	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि	१६	१०
४	संविधान, शिक्षासम्बन्धी ऐन नियम	१०	१०
५	बौद्धिक परीक्षण	१०	१०

सो संरचनाअनुसार प्राथमिक र निम्नमाध्यमिक तह (आधारभूत) का लागि शिक्षासम्बन्धी आधारभूत ज्ञानका लागि बढी अड्कभार दिइएको छ भने माध्यमिकतर्फ सामान्य ज्ञान र सूचना तथा सञ्चार प्रविधिका लागि बढी अड्कभार दिइएको देखिन्छ । सामान्य परीक्षामा ५० ओटा बहुबैकल्पिक प्रश्नहरू सोध्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

ख) विषयगत परीक्षा

परिवर्तित प्रावधानअनुसार सामान्य परीक्षामा न्यूनतम ५० प्रतिशत अड्क प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरू मात्र दोस्रो चरणको विषयगत परीक्षामा सम्मिलित हुन पाउने व्यवस्था गरिएको छ । विषयगततर्फ माध्यमिक र निम्नमाध्यमिक तहका प्रत्येक विषयका अलगअलग विषयसँग सम्बन्धित विषयवस्तु, सक्षमता तथा विधिप्रविधिको ज्ञान, सिपको परीक्षण गर्ने गरी विषयगतको पाठ्यक्रम तयार गरिएको छ भने प्राथमिकतर्फ अलगअलग विषयगत व्यवस्था नभए तापनि उक्त तहमा पठनपाठन हुने सबै विषयक्षेत्र समेट्ने गरी पाठ्यक्रम निर्माण गरिएको छ र परीक्षा योजनाका प्रत्येक क्षेत्र समेटी विषयगत प्रश्नहरू सोध्ने व्यवस्था गरेको छ ।

विषयगत पत्रलाई पनि दुई खण्डमा विभाजन गरिएको छ । प्रत्येक खण्डबाट ५/५ प्रश्नहरू सोध्ने गरी खाका बनाइएको छ । यसरी खण्ड 'क' बाट शिक्षण विधि (Pedagogy) सँग सम्बन्धित प्रश्नहरू र खण्ड 'ख' बाट सम्बन्धित विषयको विषयवस्तु (Cognitive तह) मा आधारित प्रश्नहरू सोध्ने व्यवस्था छ ।

प्राथमिकतर्फ

प्राथमिकतर्फ खण्ड 'क' मा शैक्षणिक योजना र कक्षाकोठा व्यवस्थापन, बाल मनोविज्ञान, शिक्षण विधि र विद्यार्थी मूल्याङ्कन, नेपाली भाषाशिक्षण, सामाजिक अध्ययन तथा मानवमूल्य शिक्षण रहेका छन् भने खण्ड 'ख' मा अङ्ग्रेजी शिक्षण, गणित शिक्षण, विज्ञान तथा प्रविधि शिक्षण, स्वास्थ्य, शारीरिक तथा सिर्जनात्मक कला, भाषा पाठ्यक्रम जस्ता विषयवस्तु तथा सक्षमता रहेका छन् ।

निम्नमाध्यमिक तथा माध्यमिकतर्फ

आयोगले निम्नमाध्यमिक तथा माध्यमिकतर्फ प्रत्येक विषयका लागि अलग अलग प्रश्न पत्रहरू रहने गरी निम्नमाध्यमिकतर्फ ५ विषय र माध्यमिकतर्फ १३ विषयका लागि पाठ्यक्रम निर्माण गरेको छ । विषयको प्रकृतिअनुसार सामान्य भिन्नता भए पनि प्रत्येक विषयमा खण्ड 'क' अन्तर्गत शिक्षण विधि (Pedagogy) मापन गर्ने खालका प्रश्नहरू रहने र खण्ड 'ख' मा तत्तत् विषयको विषयवस्तु (Cognitive तह) मा आधारित भएर सोध्ने व्यवस्था गरिएको छ । उदाहरणको लागि माध्यमिक र निम्नमाध्यमिक तहका ५ ओटा अनिवार्य विषयहरूको विषयगत पाठ्यक्रमका विषयक्षेत्र तथा सक्षमता निम्नानुसार छन् ।

माध्यमिक र निम्नमाध्यमिक तर्फ अनिवार्य विषयहरूको विषयगत पत्र

नेपाली

नेपाली विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'क' तर्फ वर्ण, लिपि, अक्षर र शब्द शिक्षण, वाक्य परिचय र प्रकार शिक्षण, बोध र अभिव्यक्ति शिक्षण, साहित्यिक विधा, व्याकरण, भाषिक सिप, शिक्षण विधि र अध्यापन योजना, सिकाई सहजीकरण कार्यकलाप र प्रयोगात्मक भाषा विज्ञान रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा भाषिक सिप शिक्षण, विधा शिक्षण, व्याकरण शिक्षण र नेपाली व्याकरण, व्यावहारिक लेखन, सिर्जनात्मक लेखन र भाषिक सम्पादन शिक्षण, नि.मा. तहको नेपाली विषयको पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक अध्ययन छन्।

नेपाली विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'ख' तर्फ नेपाली भाषा, कोश र शब्द भण्डारको अध्ययन, साहित्यशास्त्र र लोक साहित्य, भाषिक मूल्याङ्कन र परीक्षण, नेपाली भाषा शिक्षणका समसामयिक सन्दर्भ र भाषिक आन्दोलन, नेपाली भाषा शिक्षणमा अनुसन्धान र तुलनात्मक अध्ययन रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा भाषा विज्ञान र नेपाली भाषा, पहिलो र दोस्रो भाषाका रूपमा नेपाली भाषाको शिक्षण, साहित्यशास्त्र र विधा सिद्धान्त, भाषा शिक्षणमा योजना र अनुसन्धान, भाषिक मूल्याङ्कन छन्।

अङ्ग्रेजी

अङ्ग्रेजी विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'क' तर्फ Teaching and Testing Oral Skills and Language Functions, Teaching and Testing Written English, Teaching and Testing Aspects of English Language, Planning and Designing Teaching Materials, Overview of English Language Curriculum of Secondary तह रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा Language Teaching Approaches, Methods and Strategies, Teaching Language Functions and Skills, ICT in English Language Teaching (ELT), English Language Teacher Professional Development, Overview of English Language Curriculum of Lower Secondary तह रहेका छन्।

त्यसैगरी अङ्ग्रेजी विषयकै माध्यमिक तहको खण्ड 'ख' तर्फ Theoretical Concepts of Language Learning and Teaching, Literature for Language Development, Professional Development of English Language Teachers, Reading and Writing in Language Education, Research in English as a Foreign Language (EFL) Context समेटिएका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा Basics of Grammar, Reading and Writing in English, Language and Linguistics, Literature in English Language Teaching (ELT) Classroom, English Language Classroom Management, Issues and Challenges रहेका छन्।

गणित

गणित विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'क' तर्फ Teaching Arithmetic, Teaching Algebra and Geometry, Teaching Pre-Calculus, Teaching Statistics, Overview of Mathematics Curriculum of Secondary तह रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा Mathematics Instructional Pedagogy, Teaching Arithmetic and Mensuration, Teaching Algebra, Teaching Geometry, Teaching Set and Statistics रहेका देखिन्छन्।

यसरी नै गणित विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'ख' तर्फ Calculus and Mechanics, Geometry and Differential Equation, History of Mathematics and Geometric Transformation, Probability, Recent Trends in Mathematics Education including ICT. रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा Number system, Logics and Linear Programming, Algebra and Binomial Expansions, Analytic Geometry, Euclidean and Transformation Geometry, Statistics and Probability छन्।

विज्ञान

विज्ञान विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'क' मा Teaching Physics, Teaching Geology and Astronomy, Teaching Chemistry, Teaching Biology, Overview of Science Curriculum of Secondary तह रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा Teaching Mechanics and Heat, Teaching Wave, Electricity and Magnetism, Teaching Earth and Space, Teaching Classification of Living Beings, Overview of Lower Secondary तह Science Curriculum रहेका छन्।

विज्ञान विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'ख' तर्फ Properties of Matter, Fundamentals of Chemistry, Anatomy, Physiology, Cell Biology, Genetics and Applied Biology रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा Basics of Physical Chemistry, Thermodynamics, Basics of Inorganic and Organic Chemistry, Microbiology and Genetics, Environmental Science छन्।

सामाजिक अध्ययन

सामाजिक अध्ययन विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'क' मा सामाजिक अध्ययनको स्वरूप, सामाजिक अध्ययन शिक्षण योजना र विधि, सामाजिक अध्ययनमा सञ्चार प्रविधि र प्रयोग हुने सिप, सामाजिक अध्ययन शिक्षणमा मूल्याङ्कन, भूगोल र सामाजिक सम्बन्ध रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकमा सामाजिक अध्ययनको स्वरूप, हाम्रो समाज, सामाजिक मूल्य र मान्यता, नागरिक सचेतना र संविधान, हाम्रो भूगोल र हावापानी, नेपालको इतिहास र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध रहेका छन्।

यसैगरी सामाजिक अध्ययन विषयको माध्यमिक तहको खण्ड 'ख' मा नेपाल र विश्वको इतिहास, नागरिक सचेतना र संविधान, नेपालको अर्थतन्त्र र विकास, नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र समसामयिक घटना, समसामयिक सामाजिक मुद्दा र विविधता व्यवस्थापन रहेका छन् भने निम्नमाध्यमिकतर्फ आर्थिक गतिविधि र जनसङ्ख्या, सामाजिक र सांस्कृतिक वातावरण, सामाजिक अध्ययनसँग सम्बन्धित विषयवस्तु, सामाजिक अध्ययन शिक्षण योजना र सिप, सामाजिक अध्ययनमा मूल्याङ्कन आदि रहेका छन्।

५. पाठ्यक्रमको सान्दर्भिकता

युनेस्कोको अनुसार सान्दर्भिकता भन्नाले सिकारु वा समग्रमा समाजका आवश्यकता, रुचि, आकाङ्क्षा र अपेक्षाहरूको उपयुक्तता र उपयोगिता भन्ने बुझिन्छ (Applicability and appropriateness of a curriculum to the needs, interests, aspirations and expectations of learners and society in general) शिक्षक छनौट परीक्षाको सान्दर्भिकताले उक्त परीक्षाका आधारमा छनौट हुने उम्मेदवारहरूले सिफारिस भई आफ्नो कार्यथलोमा जाँदा त्यसको उपयोगिता वा प्रयोजन भन्ने बुझनुपर्दछ।

विद्यालय तहको शिक्षक छनौट पाठ्यक्रमले यसको सान्दर्भिकतालाई मूलतः नेपालको विद्यालय तहको राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ द्वारा परिलक्षित विद्यालय शिक्षाका राष्ट्रिय उद्देश्य अनुकूलका विद्यालय तहका तत्तत् विषयका पाठ्यक्रम तथा नेपालको शिक्षक सक्षमता प्रारूप (Teacher Competency Framework), २०७३ सँग तुलना गरी स्थापित गर्नुपर्ने हुन्छ।

क) राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ (विद्यालय शिक्षाका राष्ट्रिय उद्देश्य)

राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ द्वारा परिलक्षित नेपालको विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्यहरूमा नेपालको विद्यालय तहको पाठ्यक्रमलाई मध्यनजर राख्दै यसमा अपेक्षित विद्यालय तहका राष्ट्रिय उद्देश्यको परिपूर्तिका लागि मार्गदर्शक र सहजकर्ताको भूमिका सशक्तरूपमा निर्वाह गर्नुपर्ने हुन्छ। विद्यालय शिक्षाको पाठ्यक्रमले आत्मसात गरेका

मूलभूत लक्ष्यहरू जस्तै : व्यक्तिमा अन्तर्निहित प्रतिभा प्रस्फुटन, राज्यले अङ्गीकार गरेको सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतान्त्रिक राज्य व्यवस्थाप्रति वफादारिता, राष्ट्रिय भावनाले ओतप्रोत, श्रमप्रति सम्मान गर्ने सिपयुक्त, सामाजिक सद्भाव र सहिष्णुतायुक्त, प्राकृतिक र राष्ट्रिय सम्पदा संरक्षणको चेतनायुक्त, सार्वभौम मानवअधिकार, सामाजिक न्याय, समानताअनुकूलको आचरणयुक्त, आधुनिक सूचना तथा सञ्चार प्रविधि प्रयोग गरी अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा प्रतिस्पर्धी दक्ष जनशक्तिको विकास, रचनात्मक तथा समालोचनात्मक चिन्तनका साथै जीवनोपयोगी वैज्ञानिक सिप र सुझबुझयुक्त, मौलिक कला संस्कृतिको संरक्षण, सम्बर्धन र विस्तारतर्फ अभिप्रेरित भई नेपाली पहिचानप्रति गर्व गर्ने, जलवायु परिवर्तन तथा प्राकृतिक एवम् मानव सिर्जित प्रकोपप्रति सचेत रही सम्भावित जोखिम न्यूनीकरण र विपद व्यवस्थापन गर्न सक्षम नागरिक तयार गर्ने एवम् समृद्ध राष्ट्र निर्माणका निम्ति आवश्यक मानव संशाधनको विकासजस्ता लक्ष्य हरू विद्यालय शिक्षाको अन्त्यसम्म प्राप्त गर्ने अपेक्षा राज्यले गरेको छ । यसको परिपूर्तिर्तर्फ उन्मुख सम्बाहकको जिम्मेवारी शिक्षकको काँधमा रहेको हुन्छ । यद्यपि यी उद्देश्यहरू विशिष्टकृत नहुने एवम् कुनै एउटा विषय वा विषय शिक्षकसँग मात्र सम्बन्धित नभई समग्र विद्यालय शिक्षाबाट अपेक्षित उपलब्धि भएको हुँदा शिक्षक छनौट परीक्षाको सान्दर्भिकता यससँग सोझै मापन गर्न सकिँदैन तथापि यस किसिमको उद्देश्यतर्फ उन्मुख उपलब्धिको प्राप्तिमा सक्षम शिक्षक छनौटका लागि शिक्षक छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रममा यस अनुकूलका तत्तत् विषय क्षेत्रका ज्ञान, सिप र अभिवृत्तियुक्त उम्मेदवारको पहिचान गर्न सक्ने हुनुपर्दछ ।

ख) नेपालको शिक्षक सक्षमता प्रारूप (Teacher Competency Framework)

शिक्षक छनौट पाठ्यक्रमको सान्दर्भिकता मापन गर्ने अर्को कसीको रूपमा रहेको शिक्षक सक्षमता प्रारूप (Teacher Competency Framework), २०७३ ले शिक्षकहरूमा निम्नानुसारका सक्षमता हुनुपर्ने भनी औल्याएको छ:

१. विषयवस्तुको ज्ञान (Content Knowledge) : विद्यार्थीहरूको सिकाइ आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न आफूले अध्यापन गर्ने विषयमा गहन ज्ञान भएको
२. शिक्षण सिकाइको तौर तरिकासम्बन्धी ज्ञान (Pedagogical Knowledge) : शिक्षण सिकाइ प्रक्रियासम्बन्धी गहन ज्ञान भएको र सो ज्ञानलाई शिक्षण सिकाइमा उपयुक्त तवरले प्रयोग गर्न सक्षम
३. बालबालिका/सिकारुसम्बन्धी ज्ञान (Knowledge about Children/ Learners) : बालबालिकाहरूको विविध सिकाइ आवश्यकता पहिचान गरी सोअनुरूप शिक्षण गर्न सक्षम
४. सिकाइ वातावरण तथा कक्षा व्यवस्थापन (Learning Environment and Classroom Management) : बालमैत्री सिकाइ वातावरणको सिर्जन गर्दै प्रभावकारी शिक्षण सिकाइका लागि कक्षा व्यवस्थापन गर्न सक्षम
५. सञ्चार तथा सहकार्य (Communication And Collaboration) : विद्यार्थी, अभिभावक तथा शिक्षकहरूबीच प्रभावकारी सञ्चार र सहकार्य गर्न सक्षम
६. निरन्तर सिकाइ र पेशागत तालिम (Continuous Learning and Professional Development) : आफूमा भएको ज्ञान, सिप एवम् अनुभवको विश्लेषण गरी निरन्तर सिकाइ र पेशागत विकासको लागि प्रतिबद्ध
७. कानुनी आधार तथा पेसागत आचारसंहिता (Legal Bases and Professional Conduct) : प्रचलित ऐन नियम तथा सामाजिक मूल्य मान्यता अनुकूल आदर्श पेसागत आचरण प्रदर्शन गर्दै आफ्नो जिम्मेवारी तथा उत्तरदायित्व बहन गर्न सक्षम
८. सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (Information and Communication Technology) : प्रभावकारी शिक्षण सिकाइका लागि सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग गर्न सक्षम

यसरी शिक्षकको लागि शिक्षक सक्षमता प्रारूपले तोकेका सक्षमताहरूमध्ये अधिकांश सक्षमताहरू शिक्षक

छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रममा समेटिएका देखिन्छन् । तथापि सबै सक्षमताहरू आयोगले लिने लिखित परीक्षाबाट मात्र समेट्न सकिँदैन । यसको लागि प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्तालाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरी समेट्न सकिन्छ ।

६. निष्कर्ष

यसरी शिक्षक छनौट परीक्षाको पाठ्यक्रममा सामान्य परीक्षा र विषयगत परीक्षाको लागि तोकिएका विषय र सक्षमता क्षेत्रहरूले समष्टिगतरूपमा सामान्य ज्ञान, विषयवस्तुको ज्ञान, सक्षमता, शिक्षण सिप र प्रवृत्तिसम्बद्ध अधिकांश पक्षहरू विद्यार्थीहरूको सिक्षणसिकाई क्रियाकलापसँग सान्दर्भिक नै देखिन्छन् । पछिल्लो पटक संशोधित शिक्षक छनौट पाठ्यक्रमको प्रावधानबाट समावेश गरिएका सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग र बौद्धिक परीक्षणसम्बद्ध ज्ञान तथा सक्षमताले विगतको पाठ्यक्रममा विविधता ल्याएको देखिन्छ । शिक्षक सेवा आयोगले आफ्नो कार्यसम्पादनका क्रममा गोपनीयता र निष्पक्षतालाई सर्वोपरि राख्दै आएको भए तापनि प्रश्न पत्रहरूको प्राविधिक पक्षमा उचित ध्यान पुन नसकेको यथार्थ आयोगद्वारा प्रकाशित प्रतिवेदनले नै स्वीकार गरेको छ । तसर्थ सान्दर्भिकता वृद्धिका लागि प्रशस्त सुधारको गुन्जायस छ । साथै शिक्षक छनौट परीक्षाको सान्दर्भिकता शिक्षक सेवा आयोगको पाठ्यक्रमका अतिरिक्त शिक्षक तयारी कार्यक्रम वा पाठ्यक्रम सञ्चालन गर्ने विश्वविद्यालयको पाठ्यक्रमसँग पनि सापेक्षिक हुन्छ ।

समग्रमा शिक्षक सक्षमता प्रारूपमा तोकिएका अधिकांश विषयवस्तुलगायतका सक्षमताहरू आयोगको लिखित परीक्षाको विषयगत पत्रले समेट्न सक्ने देखिएको छ । आयोगका विगत वर्षहरूका विज्ञापनहरूमा सामान्य परीक्षाको प्रावधान नभएकोमा अब उपरान्त हुने शिक्षक छनौट परीक्षामा सोसमेतबाट उत्तीर्ण उम्मेदवारहरू समावेश हुने हुँदा यसबाट थप सक्षमता समेटिन सक्ने देखिन्छ । त्यसैगरी केही सक्षमताहरू अध्यापन अनुमति पत्रको परीक्षाको पाठ्यक्रममा पनि समेटिएका छन् । शिक्षक सक्षमता प्रारूपले तोकिएका शिक्षक छनौटको लिखित परीक्षाले मापन गर्न कठिन हुने सिप र प्रवृत्तिजन्य सक्षमताहरू अन्तर्वार्ता र प्रयोगात्मक परीक्षणबाट मापन गर्न सकिन्छ । कानुनी प्रावधान भए तापनि विगतमा प्रयोगात्मक परीक्षा लिने अभ्यास आयोगले गरेको छैन । यसलाई स्पष्ट सूचकसहितको कार्यविधि बनाई प्रयोगात्मक परीक्षा व्यवस्थित रूपमा लिँदा थप सक्षमताहरू समेटिन गई यसले सान्दर्भिकतामा थप वृद्धि गर्दछ । पाठ्यक्रमको संरचना र विषयवस्तुहरूमा सान्दर्भिकता हुँदाहुँदै पनि यसको मर्मअनुकूल प्रश्न निर्माताहरूको ध्यान पुन सकेन भने पाठ्यक्रमको मर्मअनुसार नहुने आशङ्का रहिरहन्छ । तसर्थ प्रश्न निर्माता तथा परिमार्जनकर्ताहरूको चयन तथा अभिमुखीकरणमा समुचित ध्यान दिनु पनि उत्तिकै आवश्यक हुन्छ ।

सन्दर्भ सामग्रीहरू

राष्ट्रिय शिक्षा आयोगको प्रतिवेदन (नेपालमा शिक्षा), वि.सं. २०१३

सर्वाङ्गीण राष्ट्रिय शिक्षा समितिको रिपोर्ट, वि.सं. २०१८

राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना, वि.सं. २०२८

विद्यालय शिक्षक किताबखाना दिग्दर्शन, वि.सं. २०७३

शिक्षक सक्षमताको प्रारूप, शैजविके, सानोठिमी, वि.सं. २०७३

शिक्षक छनोटको प्रभावकारिता र प्रवृत्ति विश्लेषण, शिसेआ सानोठिमी, वि.सं. २०७६

राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, पाविके सानोठिमी, वि.सं. २०७६

शिक्षक सेवा आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन, वि.सं. २०७७

<http://www.ibe.unesco.org/en/glossary-curriculum-terminology/c/curriculum-relevance>

(Retrieved on २०२१/०६/१६)

४.३ वागमती प्रदेशमा विद्यालयीय शिक्षामा जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धिसम्बन्धी गतिविधिहरू : सङ्क्षिप्त चर्चा

तोयानाथ खनाल, पिएचडी

दिकेल, रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका ७, दोर्पा, खोटाङ

सारांश

विद्यालयीय शिक्षा औपचारिक शिक्षाको जग हो । यो जगलाई दरिलो बनाउनु नै शिक्षाको विकास र सुधारमा अर्थपूर्ण योगदान पुऱ्याउनु हो । अहिले सरोकारवालाहरूको चासो भनेको बालममैत्री वातावरणमा बालबालिकाहरूले जीवन उपयोगी सिपसहितको गुणस्तरीय विद्यालयीय शिक्षा प्राप्त गर्न सकून् भन्ने हो । यो चासो सम्बोधन गर्न सहयोग गर्ने विभिन्न पक्षहरू छन् । ती पक्षहरूमध्ये विद्यालय शिक्षासँग सम्बन्धित जनशक्तिको क्षमता विकास पनि एक हो । क्षमतावान् जनशक्तिले सरोकारवालाहरूको चासो सम्बोधन गर्नका लागि सहज वातावरण बढाउँछ । तीनै तहको सरकारका तर्फबाट विद्यालय शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि भइआएका नीतिगत, कार्यक्रमगत र कार्यान्वयनमा गरिएका प्रयासहरू सन्तोषजनक नै छन् । सरकारले क्षमता विकासलाई दिएको प्राथमिकतालाई शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिले मनन् गरेर आ-आफ्नो कार्यक्षेत्रमा सुधार गर्ने इच्छाशक्ति र सकारात्मक सोचाइका साथ तालिमलगायतका क्षमता विकासका कार्यकलापहरूमा सक्रिय सहभागिता जनाएमा आ-आफ्नो क्षमता तथा वृत्ति विकास हुने, सरकारको लगानी सदुपयोग हुने र विद्यार्थीहरूको सिकाइमा सुधार हुनेमा विश्वास गर्न सकिन्छ । यस लेखमा शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेल र वागमती प्रदेशका केही पालिकाहरूले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि गरेका कार्यकलापहरू र जनशक्तिको क्षमता विकासका क्षेत्रमा देखिएका समस्या र चुनौतीहरू र भावी कार्यदिशाका बारेमा चर्चा गरिएको छ । शिक्षा तालिम केन्द्रले सेवाकालीन र पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन गरिरहेको र वागमती प्रदेशका केही पालिकाहरूले छोटो अवधिका पुनर्ताजगी तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिरहेका छन् । पालिकाहरूले शिक्षा क्षेत्रको विकासमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकासमा गरेका प्रयासहरू सराहनीय पाइएका छन् । सञ्चालनमा रहेका सेवाकालीन र पुनर्ताजगी तालिमहरूबाट सहभागीहरूको क्षमता विकास हुनुका साथै विद्यालय शिक्षामा सुधारमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । सेवाकालीन तालिम सञ्चालन गर्नका लागि बदलिँदो परिवेश अनुकूलका विषयवस्तुहरू समेटेर पाठ्यक्रममा परिमार्जन गरी कार्यान्वयन गरेमा तालिमहरू अझ सहभागितामूलक, अन्तर्क्रियात्मक र फलदायी हुन्छन् । तीनै तहका सरकारले नीतिगत रूपमा शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि गरेको व्यवस्थाको कार्यान्वयनका लागि लगानी बढाउन र अनुगमन तथा पेशागत सहयोगलाई दरिलो बनाएर क्रियाशील बनाउन सकेमा निर्माण गरिएका नीतिहरू, गरिएको आर्थिक लगानी र कार्यान्वयनका प्रयासहरूले सार्थकता बढाउने छन् । क्षमता विकाससँग सम्बन्धित व्यक्ति र निकायहरूले सहभागीहरूको नेतृत्व क्षमता बढाएर खुसी हुन, खुसी बनाउन र खुसी बढाउनका लागि तालिमलगायत क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गरी आ-आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्नु नै उत्तम विकल्प हो ।

पृष्ठभूमि

शिक्षा सभ्यताको मुहान, मानव विकासको आधार र विकासको मेरुदण्ड हो । विद्यालयीय शिक्षा औपचारिक शिक्षाको जग र आधार हो । जगका रूपमा रहेको विद्यालयीय शिक्षालाई दरिलो बनाउनु अहिलेको आवश्यकता हो । यसका लागि हामी सबै सरोकारवालाहरूको योगदान चाहिन्छ । योगदानको सुनिश्चितताका लागि क्षमता बढाउनु आवश्यक छ । क्षमता बढाउने विभिन्न माध्यममध्येको तालिम पनि एक हो । अहिले देशमा शिक्षा क्षेत्रका तालिम निकायका रूपमा सातै प्रदेशमा सातओटा शिक्षा तालिम केन्द्रहरू क्रियाशील रहेका छन् । माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको अधिकार (क्षमता विकाससमेत) पाएको स्थानीय सरकार पनि शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि सक्रिय रहेको पाइन्छ ।

शिक्षा क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउने उदेश्यका साथ स्थापना भएका गैर सरकारी निकायहरू पनि शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता बढाउनका लागि सक्रिय रहेका छन्। शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेल वागमती प्रदेशको आधिकारिक तालिम निकाय हो। देशको राजधानी रहेको प्रदेशको तालिम निकायलाई सरोकारवालाहरूले अलिक फरक आँखाले हेर्नु र अपेक्षा गर्नु स्वाभाविक छ। यस तालिम केन्द्रले गरिरहेका तालिमसम्बन्धी गतिविधिहरू प्रकाशनमार्फत सरोकारवालाहरू सामु पुऱ्याउनु पनि अति आवश्यक छ। यसो गर्नाले सरोकारवालाहरूलाई तालिम केन्द्रले सञ्चालन गरिरहेका तालिमका बारेमा जानकारी भई केन्द्रलाई रचनात्मक सल्लाह सुझावहरू प्राप्त भएर अगाडि बढ्नका लागि अझ सहज हुने छ।

अहिले देशभरिका ७५३ ओटा पालिकाहरूले माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको अधिकार पाएका छन्। माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको अधिकार स्थानीय सरकारमा गएका अवस्थामा सरोकारवालाहरू अब शिक्षा क्षेत्रमा उल्लेख्य विकास हुन्छ भनी आशाका नजरले हेरिरहेका छन्। स्थानीय सरकारहरूले शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि विविध कार्यकलापका साथ शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता बढाउनका लागि प्रयासहरू पनि गरिरहेका छन्। क्षमता विकासका सन्दर्भमा उनीहरूले गरेका प्रयासहरू बारे चर्चा गर्नु पनि आवश्यक छ। यसो गर्नाले शिक्षा क्षेत्रका जनशक्तिको क्षमता विकाससम्बन्धी राम्रो काम गरिरहेका पालिकाहरूलाई थप हौसला हुनुका साथै अन्य पालिकाहरूलाई पनि प्रेरणाको स्रोतको काम गर्ने अपेक्षा गर्न सकिन्छ। यही आवश्यकतामा सहयोग पुऱ्याउनका लागि यो लेख तयार गर्ने प्रयास गरिएको हो।

नेपालको शैक्षिक इतिहासमा सरकारले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता बढाउने कामलाई प्राथमिकतामा राख्दै आएको छ। सरकारको यस प्राथमिकताले अहिलेसम्म निरन्तरता पाएको देखिन्छ। त्यसो हुनाले नै अहिले शिक्षा तालिम केन्द्रहरू सक्रिय रही सरोकारवालाहरूले शिक्षा क्षेत्रका लागि आ-आफ्नो क्षमता र योगदान बढाउन पाएका छन्। सरकारले गरेका प्रयासहरूको सुधारसहितको निरन्तरताका लागि समयसमयमा प्रकाशन हुने लेख रचनाहरूले ठुलो भूमिका खेल्छन्। सङ्घीय शासन प्रणाली कार्यान्वयनमा आएको प्रारम्भिक अवस्थामा शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकासमा समस्या र चुनौतीहरू हुनु स्वाभाविक छ। त्यस्ता समस्या र चुनौतीहरूका बारेमा जानकारी भयो भने आगामी दिनहरूमा सहज तरिकाले अगाडि बढ्न तालिम केन्द्र र स्थानीय तहहरूका लागि पृष्ठपोषण प्राप्त हुन्छ।

अध्ययनको औचित्य

विद्यालयीय शिक्षा औपचारिक शिक्षाको जग हो। शिक्षा सभ्यताको मुहान र विकासको मेरुदण्ड हो। शिक्षाको महत्त्वलाई व्यवहारमा उतार्नका लागि औपचारिक शिक्षाको जगलाई मजबुत बनाउनु अहिलेको आवश्यकता हो। औपचारिक शिक्षाको जग दरिलो बनाउने एउटा महत्त्वपूर्ण माध्यम यस क्षेत्रको विकासमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता बढाउनु हो। शिक्षा क्षेत्र ठुलो भएको अनि सबैले क्षमता विकासलाई कम महत्त्व दिनाले पनि क्षमता विकासका कामहरू पर्याप्त नहुन सक्छन्। साथै देश सङ्घीय शासन प्रणालीमा गइसकेको अवस्थामा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू अद्यावधिक भइनसकेका पनि हुन सक्छन्। यस अवस्थामा जनशक्तिको क्षमता बढाउनका लागि नेतृत्व गरिरहेको सरकारी निकायका रूपमा रहेको शिक्षा तालिम केन्द्रका गतिविधिहरूलाई सरोकारवालाहरू समक्ष पुऱ्याउनु पनि अहिलेको आवश्यकता हो। अहिलेको युग अनुसन्धान र विकासको पनि युग हो। शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकासका बारेमा भएका अध्ययनहरू अपर्याप्त भएका पनि हुनसक्छन्। त्यसो हुनाले यस विषयवस्तुमा गरिएको अध्ययनले सरोकारवालाहरूलाई आवश्यक सूचना दिनुका साथै क्षमता विकासका लागि प्रेरित हुन र गराउन मद्दत दिन्छ भन्ने विश्वास गरिएको छ।

माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको अधिकार पाएका पालिकाहरू अहिले शिक्षा क्षेत्रको विकासमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता बढाउने काममा पनि सक्रिय देखिएका छन्। जनताहरूका आकांक्षाहरू चुलिएका अवस्थामा पालिकाहरूले गरेका प्रयासहरू अपर्याप्त लाग्न पनि सक्छन् तर केही हुनु भनेको नै धेरै हुनुको सुरुआत हो। शिक्षा क्षेत्र

भनेको तत्काल परिवर्तन देखिने क्षेत्र पनि होइन । पालिकाहरूले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता बढाउनका लागि गरिरहेका प्रयासहरूका बारेमा चर्चा गरियो भने उनीहरूलाई यस क्षेत्रमा अगाडि बढ्नका लागि थप प्रोत्साहन मिल्छ । साथै अरु पालिकाहरूलाई यस क्षेत्रमा ध्यान बढाउनका लागि प्रेरणा दिन सक्छ । यस अध्ययनले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका सन्दर्भमा शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेल र वागमती प्रदेशअन्तर्गतका केही पालिकाहरूले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि गरेका प्रयासहरू बारे जानकारी लिन खोज्ने सरोकारवालाहरूलाई केही जानकारी दिने छ । यसका साथै यस विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्न चाहनेहरूका लागि यसले स्रोत सामग्रीका रूपमा पनि काम गर्नेछ भन्ने पनि अपेक्षा गरिएको छ ।

अध्ययनका उद्देश्यहरू

यो लेख देहायका उद्देश्यहरूमा केन्द्रित रहेको छ :

१. शिक्षा तालिम केन्द्र र केही स्थानीय तहहरूले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि सञ्चालन गरिरहेका कार्यक्रमहरूको चर्चा र समीक्षा गर्नु
२. क्षमता विकाससम्बन्धी समस्या र चुनौतीहरूको खोजी गरी भावी कार्यदिशा सुझाउनु

नीतिगत व्यवस्था र विश्लेषण

जनशक्तिको क्षमता विकास निरन्तर चलिरहने प्रक्रिया हो । शिक्षा सभ्यताको मुहान र विकासको मेरुदण्ड भएकाले शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकास अति आवश्यक मानिन्छ । क्षमता विकासका विभिन्न तरिकाहरू छन् । तीमध्ये तालिम पनि एक हो । तालिमका माध्यमबाट शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकास गर्ने परम्परा नेपालमा पुरानो नै मानिन्छ । यस खण्डमा नेपालमा शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकास र तालिमका सम्बन्धमा तीनै तहको सरकारका नीतिहरू केकस्ता रहेका छन् भन्ने विषयमा सङ्क्षिप्त चर्चा गरिएको छ ।

सङ्घीय शासन प्रणालीअन्तर्गत जननिर्वाचित सरकारले साविकका नौओटा शैक्षिक तालिम केन्द्रहरूमध्ये सातओटालाई प्रदेशअन्तर्गतका एकएक तालिम निकायका रूपमा देहायका कार्यजिम्मेवारीका साथ शिक्षा तालिम केन्द्र नामकरण गरी अहिले सातओटै प्रदेशमा यी तालिम केन्द्रहरू क्रियाशील रहेका छन् ।

(१) विद्यालय शिक्षाका लागि राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप तथा राष्ट्रिय गुणस्तर मापदण्ड निर्धारणअनुसार शिक्षक तथा कर्मचारीको क्षमता विकासका कार्यहरू (२) पाठ्यक्रम सम्बद्ध अध्ययन अनुसन्धान तथा पाठ्यक्रम कार्यान्वयन अनुगमन व्यवस्था (३) पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्रीको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि तालिम सञ्चालन (४) प्रदेश तथा स्थानीय तहसँग पाठ्यक्रम सम्बद्ध क्रियाकलापमा समन्वय, क्षमता विकास र प्राविधिक सेवा प्रवाह (५) विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय पाठ्यक्रम तथा मानव संसाधन विकासको क्षेत्रमा मन्त्रालयको नीतिको कार्यान्वयन (६) शैक्षिक तालिम कार्यक्रम तथा निकायहरूको तोकिएको मापदण्डअनुसार सम्बन्धन, प्राविधिक सहयोग, समन्वय, अनुगमन तथा नियमन (७) शिक्षक विकासका लागि प्रदेश तहमा मापदण्ड तर्जुमा तथा कार्यान्वयनसम्बन्धी कार्यहरू (८) विभिन्न तहमा शैक्षिक गुणस्तरका लागि शैक्षिक सामग्रीको सूची विकास, तालिम पाठ्यक्रम तथा सन्दर्भ सामग्री विकास र प्रमाणीकरण, तालिम सामग्री उत्पादन तथा वितरणसम्बन्धी कार्य (९) शिक्षक तालिम मान्यता तथा समकक्षताका कार्य (१०) तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू (शिक्षा तालिम केन्द्र, २०७७) ।

माथि उल्लेख गरिएका शिक्षा तालिम केन्द्रका लागि तोकिएका कामहरू नै सङ्घीय शासन प्रणालीमा सङ्घीय सरकारको शिक्षासम्बन्धी तालिम नीति हो । यसको कार्यान्वयनका लागि संरचनात्मक व्यवस्था, जिम्मेवारीअनुसारको जनशक्तिको व्यवस्था र तालिम केन्द्रका लागि वार्षिक र आवधिक रूपमा गरिने लगानीमा सरकारले ध्यान बढाउनुपर्ने देखिन्छ । कार्य विवरणमा विद्यालय कर्मचारी र विद्यालय व्यवस्थापन समिति तथा अभिभावक शिक्षक सङ्घका पदाधिकारीका लागि क्षमता विकाससम्बन्धी प्रावधान छुट भएको देखिन्छ । यसका साथै देशका सातओटै प्रदेशमा

जनशक्तिको क्षमतासम्बन्धी एकै किसिमको परिस्थिति छैन । विविध परिस्थितिको सम्बोधन गर्नका लागि कार्य विवरणमा यस बारेमा प्रावधान थप गरेमा स्थानीय आवश्यकताको सम्बोधन हुनुका साथै तालिम केन्द्रको मौलिक क्षमताको पनि पहिचान हुने देखिन्छ । अहिले वागमती प्रदेश सरकारले शिक्षा तालिम नीति ल्याउन लागेको छ । सायद सङ्घीय सरकारबाट छुट भएका कुराहरू प्रदेश सरकारले आफ्नो नीतिमा ल्याउने कुराको अपेक्षा गर्न सकिन्छ । सङ्घीय सरकारले प्रत्येक प्रदेशमा १/१ शिक्षा तालिम केन्द्र कार्य विवरणसहित तोक्दा देशका विभिन्न भागमा रहेका साविकका २० ओटा शैक्षिक तालिम केन्द्रहरू खारेजी गरेर ठुलो गल्ती गरेको देखिएको छ । सायद प्रदेश सरकारले यी तालिम निकायहरूको अपरिहार्यतालाई बुझ्ने छ भनी अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

नेपालको संविधानले शिक्षालाई नागरिकको मौलिक अधिकारका रूपमा स्थापित गरेको छ । नागरिकको मौलिक हकको सहज र प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि क्षमतावान् जनशक्तिको आवश्यकता पर्छ । संविधानले नै माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको अधिकार स्थानीय सरकारलाई दिएको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ उपदफा २ ज मा उल्लेख भएका स्थानीय सरकारका माध्यमिक तहसम्मको शिक्षासम्बन्धी २३ ओटा काम, कर्तव्य र अधिकारको २२ औं नम्बरमा- शिक्षण सिकाइ, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास (नेपाल सरकार, २०७४) को अधिकार पनि उल्लेख भएको छ । यो सङ्घीय सरकारले स्थानीय सरकारलाई तोकिएको शिक्षासम्बन्धी तालिम नीतिको आधार हो । यही अधिकारको कार्यान्वयनका लागि ७५३ स्थानीय सरकारहरूले आफ्नो तालिम नीति बनाएर अगाडि बढिरहेका हुन सक्छन् ।

शिक्षा तालिम नीति ल्याउने क्रममा मकवानपुरको इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाले आफ्नो शिक्षा ऐनको दफा १९ ख ११ शिक्षा प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकारमा विद्यालयको गुणस्तर बढाउन प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक तथा अन्य सरोकारवालाहरूको नियमित रूपमा बैठक, गोष्ठी वा तालिमको व्यवस्था गर्ने (इन्द्रसरोवर गाउँपालिका, २०७५) उल्लेख गरेको छ । धादिङ जिल्लाको रुविभ्याली गाउँपालिकाको विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधिको २२ को छ मा स्थानीय शिक्षा अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकारका रूपमा शिक्षाको गुणस्तर बढाउनका लागि शिक्षक, प्रधानाध्यापक तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूको समयसमयमा बैठक, गोष्ठी वा तालिम सञ्चालन गर्ने (रुविभ्याली गाउँपालिका, २०७६) भनी उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको रोशी गाउँपालिकाको विद्यालय शिक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन तथा नियमन कार्यविधिको २२ ज मा शिक्षा अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकारका रूपमा शिक्षाको गुणस्तर बढाउनका लागि शिक्षक, प्रधानाध्यापक तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूको समयसमयमा बैठक, गोष्ठी वा तालिम सञ्चालन गर्ने गराउने (रोशी गाउँपालिका, २०७५) भनी उल्लेख गरिएको छ । तालिमसम्बन्धी स्थानीय सरकारको नीतिका प्रसङ्गमा दोलखा जिल्लाको बिगु गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७४ ले गरेको व्यवस्था अलिक फरक किसिमको पाइएको छ । ऐनको दफा १६ को उपदफा ४ मा गाउँ शिक्षा समितिका काम, कर्तव्य र अधिकारको ८ नम्बरमा शिक्षक तालिम नीति तर्जुमा गरी लागु गर्ने (बिगु गाउँपालिका, २०७४) उल्लेख भएको छ । ऐनमा शिक्षक तालिम नीति भन्नुभन्दा शिक्षा तालिम नीति भनेको भए अझ फराकिलो हुने पनि देखिन्छ । बिगु गाउँपालिकाको शिक्षा ऐनमा भएको यस व्यवस्थाले गाउँ शिक्षा समितिले शिक्षकका लागि सञ्चालन हुने तालिमको नीति बनाएर कार्यान्वयनमा आउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ । स्थानीय सरकारले निर्माण गरेका र गर्ने यी र यस्तै नीतिहरूका आधारमा शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि हुने देखिन्छ ।

संविधान जारी भएपछिको निर्वाचित सरकारले जारी गरेको राष्ट्रिय शिक्षा नीति २०७६ को क्षमता विकाससम्बन्धी उद्देश्यमा- शिक्षा प्रणालीका विभिन्न अवयवहरूमा रहेर सेवा प्रवाह गर्ने जनशक्तिलाई उत्कृष्ट नतिजा प्रदर्शन गर्न उनीहरूको पेशागत योग्यता सक्षमता, इमानदारिता, प्रतिबद्धता र जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्दै शैक्षिक सुशासन कायम गर्नु (शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७६) भनी उल्लेख गरिएको छ । उल्लिखित उद्देश्य पूरा गर्नका लागि

सातओटा रणनीतिहरू उल्लेख भएका छन्। ती रणनीतिमध्येको एउटा रणनीति यस्तो छ- विद्यालय शिक्षा, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र उच्च शिक्षामा अध्यापन वा प्रशिक्षण गर्ने जनशक्तिको सक्षमता परीक्षण र तालिमलाई अनिवार्य गर्ने। हाल कार्यरत शिक्षकको सक्षमता परीक्षणको व्यवस्था गरी पेशागत सक्षमता, अध्यावधिकता, उत्प्रेरणा, कार्यसम्पादनस्तर र अनुभवजस्ता पक्षहरूलाई शिक्षकको वृत्ति विकाससँग आबद्ध गर्ने। सरकारको राष्ट्रिय शिक्षा नीतिमा शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि उल्लेख भएका माथिका व्यवस्थाले सम्बद्ध जिम्मेवार निकायहरूलाई अगाडि बढ्नका लागि आधार दिएको छ।

अहिले विद्यालय शिक्षामा कार्यान्वयनमा आएको विद्यालय क्षेत्र विकास योजनाले शिक्षक र प्रधानाध्यापकका लागि तालिमका सम्बन्धमा पनि कार्यक्रम राखेको छ। यस योजनाले सबै तहका नवप्रवेशी शिक्षकका लागि १० दिनको सेवा प्रवेश तालिम दिने भनी उल्लेख गरेको छ। सेवाकालीन तालिमका सम्बन्धमा प्रारम्भिक बाल विकासका सबै शिक्षकका लागि १ महिने सेवाकालीन तालिम, कक्षा १ देखि ५ सम्मका ५६,००० शिक्षक र माध्यमिक तहका ५४,००० शिक्षकलाई योजना अवधिभरिमा सेवाकालीन तालिम दिने कार्यक्रम रहेको छ। प्रधानाध्यापकका लागि नेतृत्व क्षमता विकास तालिमको कार्यक्रम पनि यस योजनामा समावेश छ। योजनाको यति अवधि बितिसकदा पनि नव प्रवेशी शिक्षकका लागि सेवा प्रवेश तालिम भने सञ्चालन भएको पाइँदैन।

शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि सरकारले तय गरेका नीति तथा कार्यक्रम सन्तोषजनक देखिन्छन्। सङ्घीय शासन प्रणालीमा गइसकेपछि स्थानीय सरकारले पनि क्षमता विकासका लागि उल्लेख गरेका नीतिहरू अपर्याप्त देखिँदैनन्। नीतिगत यी आधारहरूलाई टेकेर अगाडि बढेमा शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकास हुने विश्वास गर्न सकिन्छ। नीतिहरूमा गतिशीलता पनि हुने भएकाले तय भएका नीतिहरूको कार्यान्वयनका क्रममा हासिल भएका अनुभवका आधारमा नीतिहरू समसामयिक हुँदै जाने अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

अध्ययन विधि

यो लेख गुणात्मक अध्ययन (Qualitative research) मा आधारित छ। लेख तयार पार्नका लागि शिक्षा तालिम केन्द्रमा तालिम प्रमुखका रूपमा काम गर्दाका अनुभवलाई अभिलेखीकरण गर्नुका साथै हिजोआज भएका नयाँ कामहरूका बारेमा त्यहाँ कार्यरत जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग सम्पर्क गरी थप जानकारी लिइयो। स्थानीय तहहरूमा भएका क्षमता विकाससम्बन्धी कामहरूका बारेमा स्थानीय तहको शिक्षा शाखामा प्राविधिक सहायकका रूपमा काम गरिरहेका कर्मचारीहरूलाई प्रश्नावली भराइयो। प्रश्नावलीको सुरुमा प्राविधिक सहायकको वैयक्तिक विवरण आउने व्यवस्था गरिएको थियो भने त्यसपछि अन्य कुराहरूका अतिरिक्त सम्बन्धित पालिकाले शिक्षा क्षेत्रमा गरेका राम्रा कामहरू उल्लेख गर्नुहोस् भनी उनीहरूले अनुभूति गरेका कुराहरू स्वतन्त्र रूपमा लेख्न पाउने व्यवस्था गरिएको थियो। यहाँ राम्रा कामहरू भनेर स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेख भएका स्थानीय सरकारका आधारभूत र माध्यमिक शिक्षासम्बन्धी २३ ओटा अधिकारको कार्यान्वयनबारे जानकारी लिन पनि खोजिएको थियो भने शिक्षा क्षेत्रमा गरेका असल अभ्यासहरू पनि लिन खोजिएको थियो।

प्रश्नावली शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेलमा ३० कार्यदिने सेवाकालीन तालिममा सहभागी हुन आएका वागमती प्रदेशका १२ ओटा जिल्लाका २४ ओटा पालिकाका २४ जना प्राविधिक सहायकलाई भराइयो। प्रश्नावलीमा उल्लेख भएका राम्रा कामहरू केके रहेछन् भनी भरेका प्रश्नावलीहरू अध्ययन गरियो। यस क्रममा शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकास उल्लेख भएका फारामहरू छुट्ट्याएर राखियो। प्रश्नावली भर्ने २४ जना प्राविधिक सहायकमध्ये जम्मा ७ जनाले मात्र क्षमता विकाससम्बन्धी कार्यहरू सञ्चालन भइरहेका भनी उल्लेख गरेको पाइयो। यी ७ ओटा प्रश्नावलीहरू गहन रूपमा अध्ययन गरियो। यो लेख तयार पार्नका लागि प्रयोग गरिएका सूचना र जानकारीहरू विश्लेषण गर्ने क्रममा सम्बन्धित प्राविधिक सहायकसँग टेलिफोनमा सम्वाद गरेर उहाँहरूले प्रश्नावलीमा उल्लेख गरेका कुराहरूका बारेमा थप

स्पष्ट हुने काम गरिएको छ । अहिले पालिकाहरूले शिक्षा ऐन र नियमावली वा कार्यविधिसमेत निर्माण गरेर कार्यान्वयनमा ल्याएको अवस्था छ । प्राविधिक सहायकसँग टेलिफोन सम्पर्क गर्दा पालिकाका ऐन नियमावली र कार्यविधि पनि माग गरी अध्ययन गरियो । यस क्रममा विषयक्षेत्रसँग सम्बन्धित लिखित साहित्यहरूको अध्ययन गरी आवश्यकताअनुसार शिक्षा तालिम केन्द्र र पालिकाहरूमा भइरहेका कार्यकलापहरूसँग समेत जोड्ने प्रयास गरिएको छ ।

तालिम केन्द्रबाट सम्पादन भइरहेका तालिम कार्यक्रमहरू

सेवाकालीन तालिम

यो तालिम प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र, आधारभूत तह कक्षा १ देखि ५, आधारभूत तह कक्षा ६ देखि ८, अनि माध्यमिक तह कक्षा ९ र १० का शिक्षकहरूका लागि हो । विद्यालयहरूमा धेरै अगाडिदेखि कक्षा ११ र १२ को पनि पठनपाठन हुँदै आएको भए तापनि यी कक्षाहरूमा शिक्षण गर्ने शिक्षकहरूलाई सेवाकालीन तालिम दिइएको पाइएन । सेवाकालीन तालिमको जम्मा अवधि ३० दिनको हुन्छ । ३० दिनको तालिम २ चरण गरेर सम्पन्न हुन्छ । दुई चरणको १५/१५ दिनको तालिममा १०/१० दिनको तालिम केन्द्रमा आधारित तालिम हुन्छ भने ५/५ दिनको विद्यालयमा आधारित तोकिएका परियोजना कार्य सम्पन्न गरी तालिम केन्द्रमा बुझाएपछि तालिम सम्पन्न भएको मानिन्छ । प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रदेखि कक्षा ५ सम्म शिक्षण गरिरहेका शिक्षकहरूका लागि यो तालिम शिक्षकहरूको सुविधालाई ध्यानमा राखेर तालिम हल र सहजकर्ताहरू भएका वागमती प्रदेशका १३ ओटा जिल्लामा सञ्चालन गर्ने गरिएको छ । कक्षा ६ देखि १० सम्म शिक्षण गरिरहेका शिक्षकका लागि यो तालिम शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेल र साविक शैक्षिक तालिम केन्द्र काठमाडौंमा सञ्चालन गर्ने गरिएको छ । ३० कार्य दिनको तालिम पूरा भएपछि मात्र तालिम प्रमाण पत्र दिने गरिएको छ । प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रदेखि कक्षा ५ सम्मका शिक्षकका लागि तहगत र कक्षा ६ देखि १० सम्म शिक्षण गरिरहेका शिक्षकहरूलाई तहगत र विषयगत तालिम दिने गरिएको भए तापनि प्रमाण पत्रमा तह र विषय खुलाएको भने पाइएन । साथै तालिममा सहभागीहरूको मूल्याङ्कन जम्मा ५० पूर्णाङ्कका लागि विभिन्न आधारमा गरिने गरिए पनि प्रमाण पत्रमा श्रेणी खुलाएर दिने गरिएको पनि पाइँदैन । सेवाकालीन तालिमले शिक्षकका लागि पेशागत दक्षता विकास गर्नुका साथै स्थायी शिक्षकका लागि वृत्ति विकास (बढुवा) का लागि पनि काम गर्छ ।

नेपाल सरकारको निजामती सेवा शिक्षा प्रशासनका प्राविधिक सहायकका लागि पनि ३० कार्य दिने सेवाकालीन तालिम शिक्षा तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन हुँदै आएको छ । यस तालिममा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा प्राविधिक सहायकका रूपमा काम गरिरहेका कर्मचारीहरू सहभागी हुन पाउँछन् । कर्मचारीका लागि सञ्चालन हुने यो तालिम एकै चरणमा सम्पन्न हुने तालिम हो । यो तालिममा स्थायी कर्मचारीहरू मात्र सहभागी हुन पाउँछन् । यो तालिम सहभागीहरूको क्षमता विकासका साथै वृत्ति विकासका लागि उपयोगी मानिएको छ । यो तालिम पूरा गरिसकेपछि सहभागीहरूले श्रेणी खुलेको प्रमाण पत्र पाउँछन् । शिक्षक र कर्मचारीका लागि दिइने सेवाकालीन तालिम तत्कालीन शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्रबाट स्वीकृत भएको पाठ्यक्रमका आधारमा सञ्चालन गरिने व्यवस्था छ । कर्मचारीका लागि सञ्चालित तालिम तीनै तह (सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय) का कर्मचारीहरू एउटै समूहमा राखेर दिने गरिएको छ । यी तीनै तहका कर्मचारीको कार्य जिम्मेवारी भने फरक फरक छ ।

नेतृत्व क्षमता विकास तालिम

यो तालिम आधारभूत र माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रधानाध्यापकको जिम्मेवारी सम्हालिरहेका प्रधानाध्यापकका लागि हो । यो तालिमको पनि जम्मा अवधि ३० कार्यदिनको हुन्छ । ३० कार्यदिनको तालिम २ चरण गरेर सम्पन्न हुन्छ । दुई चरणको १५/१५ दिनको तालिममा १०/१० दिनको तालिम केन्द्रमा आधारित तालिम हुन्छ भने ५/५ दिनको विद्यालयमा आधारित तोकिएका परियोजना कार्य सम्पन्न गरी तालिम केन्द्रमा बुझाएपछि तालिम पूरा भएको मानिन्छ । यो तालिम पनि तत्कालीन शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्रबाट स्वीकृत भएको पाठ्यक्रमका आधारमा नै

सञ्चालन हुँदै आएको छ । देश सङ्घीय शासन प्रणालीमा गइसकेका अवस्थामा प्रधानाध्यापकका कार्य जिम्मेवारीहरू पनि फरक भइसकेका छन् तर तालिम पुरानै पाठ्यक्रममा आधारित भएर सञ्चालन गर्दा विद्यालयका आवश्यकताहरू सम्बोधन हुन्छन्/हुँदैनन् सम्बद्ध पक्षले सोचनुपर्ने हुन्छ । ३० कार्यदिनको तालिम पूरा गरेका प्रधानाध्यापकहरूलाई तालिम प्रमाण पत्र दिने व्यवस्था छ । यस तालिममा पनि तालिमका सहभागीहरूको मूल्याङ्कन अङ्कमा आधारित भए पनि प्रमाण पत्रमा श्रेणी खुलाएर दिने गरेको पाइन्छ । यो तालिमका लागि वार्षिक रूपमा धेरै कोटाहरू हुँदैनन् । अहिलेसम्म यो तालिम शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेलमा नै सञ्चालन हुन्छ । विद्यालयका प्रधानाध्यापकलाई शैक्षणिक नेतृत्वकर्ताका पनि नेतृत्वकर्ता मानिन्छ तर तालिम पाठ्यक्रममा शैक्षणिक नेतृत्वकर्ता बनाउन जोड दिने किसिमका विषयवस्तुहरू कम देखिएका छन् । माथि उल्लेख गरिएका तालिमहरू : शिक्षक र कर्मचारीका लागि सेवाकालीन तालिम र प्रधानाध्यापकको नेतृत्व क्षमता विकास तालिम अहिलेसम्म सङ्घीय सरकारको बजेटबाट सञ्चालित छन् ।

पुनर्ताजगी तालिम

शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेलले शिक्षक र प्रधानाध्यापकका लागि सञ्चालन गर्ने यो पाँच कार्यदिन (पन्ध्र सेसन) को तालिम हो । यो तालिम वागमती प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालयको बजेटबाट सञ्चालित तालिम हो । वागमती प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालयले मन्त्रालय स्थापना भएदेखि अहिलेसम्म प्रत्येक वर्ष दुई करोडभन्दा बढी रकम पुनर्ताजगी तालिममार्फत शिक्षक र प्रधानाध्यापकको क्षमता बढाउनका लागि लगानी गरिरहेको छ । सम्भवतः शिक्षक र प्रधानाध्यापकको क्षमता बढाउनका लागि बढी लगानी गर्ने वागमती प्रदेश देशभरिकै अग्रणी प्रदेश सरकार हो । यो तालिम तहगत र विषयगत रूपमा सञ्चालन हुन्छ । यो तालिम शिक्षक र प्रधानाध्यापकको मागका आधारमा सञ्चालन गर्ने गरिएको छ । तालिमको माग सङ्कलनका लागि विज्ञहरूको टोली विद्यालयमा गएर प्रश्नावली भराएर छलफल र अन्तरक्रिया गरेर शिक्षक, प्रधानाध्यापक र विद्यार्थीहरूसँग लक्षित समूह छलफल गरेर र कक्षा अवलोकनबाट समेत माग सङ्कलन गरी पाठ्यक्रम तयार गरेर तालिम सञ्चालन गरिन्छ । यो तालिम सहभागीहरूको सुविधालाई ध्यानमा राखेर तालिम हल, सहभागी र सहजकर्ताहरू भएका ठाउँमा जिल्ला जिल्लामा नै आमनेसामने पद्धतिमा सञ्चालन गर्ने गरिएको छ । यस किसिमको पुनर्ताजगी तालिम प्राविधिक कक्षा सञ्चालन भएका विद्यालयका शिक्षकका लागि, माध्यमिक विद्यालय तहका खेलकूद शिक्षकका लागि र शिक्षण सिकाइमा आधुनिक सूचना र सञ्चार प्रविधिको प्रयोग बढाउनका लागि पालिकागत रूपमा सोको नेतृत्व गर्न सक्ने शिक्षकका लागि सञ्चालन गर्ने गरिएको छ । पाँच दिनको यो तालिम पूरा गरेका सबै सहभागीहरूलाई तह र विषय खुलाएर तालिम प्रमाण पत्र पनि दिने गरिएको छ ।

शिक्षा तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन हुने सबै किसिमका तालिमहरू कोरोना भाइरसको महामारीका कारण बन्दाबन्दी भएको समयभन्दा अगाडि आमनेसामने पद्धतिमा सञ्चालन हुँदै आएका महामारीका कारणले यो सम्भव भएन । त्यसैले मिति २०७७ साल वैशाख ३० गतेका दिनदेखि शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेलले अनलाइनमा आधारित गरेर पनि पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन गर्न सुरुआत गरेको छ (शिक्षा तालिम केन्द्र, २०७७) । शिक्षक र प्रधानाध्यापकका लागि सञ्चालन हुने सेवाकालीन र नेतृत्व क्षमता विकास तालिम पनि मिति २०७७ असार ६ गतेदेखि अनलाइनमा आधारित गरेर सञ्चालन भइरहेको छ (शिक्षा तालिम केन्द्र, २०७७) । आमनेसामने पद्धतिमा सञ्चालन हुने तालिममा एउटा समूहमा बढीमा ३० जना र अनलाइनमा आधारित तालिमको एउटा समूहमा बढीमा २५ जना सहभागी रहनुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । शिक्षा तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन हुने तालिममा तालिमका सहभागीहरूले सरकारले तोकिदिएको नर्मसका आधारमा स्टेशनरी, खाजा र दैनिक पारिश्रमिक पाउने व्यवस्था छ भने सहजकर्ताहरूले सेसनगत रूपमा सहजीकरण भत्ता पाउने व्यवस्था छ ।

पालिकाहरूबाट सम्पादन भएका तालिम कार्यक्रमहरू

देश सङ्घीय शासन प्रणालीमा गइसकेपछि माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको अधिकार पाएका स्थानीय तहहरूले पनि आफ्नो पालिकामा सञ्चालित विद्यालयका प्रधानाध्यापक र शिक्षकका लागि क्षमता विकासका लागि तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको पाइन्छ । यस क्रममा मकवानपुर जिल्लाको इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाले आफ्नो पालिकामा भएका जम्मा २२ ओटा विद्यालयका आधारभूत तह (कक्षा १ देखि ५) मा शिक्षण गरिरहेका २२ जना शिक्षकहरूका लागि ५ दिनको तालिम सञ्चालन गरिसकेको पाइएको छ । यस तालिमको संयोजन पालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुखले गर्नुभएको जानकारी पाइयो । पालिकाको शिक्षा ऐनले पनि शिक्षा शाखा प्रमुखलाई नै यो जिम्मेवारी दिएको छ । यस पालिकामा माध्यमिक तहको पठनपाठन हुने जम्मा ६ ओटा मात्र विद्यालय रहेका छन् । कक्षा ६ देखि १२ सम्म अध्यापन गर्ने शिक्षकका लागि विषयगत तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने भने छिमेकी पालिकासँग समन्वय गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस पालिकाको छिमेकी पालिकाले शिक्षा क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखेको भए त आपसी समन्वयमा एउटा समूहका लागि बढीमा ३० जनासम्म सहभागी राखेर सहकार्यमा तालिम सञ्चालन गर्न सजिलो होला । यदि यस्तो अवस्था नभएमा उसले अरु पालिकामा समन्वय र सहकार्य गर्नुपर्ने देखिन्छ । शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिलाई तालिम दिने क्रममा धादिङ जिल्लाको धुनीबेंसी नगरपालिकाले आफ्नो पालिकामा सञ्चालित विद्यालयका लेखा र प्रशासनसम्बन्धी काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई लेखा र कम्प्युटरसम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिसकेको छ । लेखासम्बन्धी तालिमले विद्यालयको आर्थिक अभिलेख वैज्ञानिक बनाउनका लागि सहयोग पुगेको अनि कम्प्युटरसम्बन्धी तालिमले विद्यालयका प्रशासनिक कामहरू सम्पादन गर्नका लागि सहयोग भइरहेको प्राविधिक सहायकले बताउनुभयो । पालिकाले शिक्षक र प्रधानाध्यापकका लागि पनि तालिम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम रहेको उहाँको भनाइ रहेको छ । यस पालिकामा ३५ सामुदायिक र ९ संस्थागत विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन् ।

दोलखा जिल्लाको बिगु गाउँपालिकाले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि एक आर्थिक वर्षमा २५ लाखभन्दा बढी बजेट छुट्टयाएको पाइयो । पालिकाभित्र जम्मा ३८ ओटा सामुदायिक विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । पालिकाले छुट्टयाएको यस बजेटबाट प्रधानाध्यापकका लागि नेतृत्व क्षमता विकास तालिम, एकीकृत शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (IEMIS) सम्बन्धी तालिम, गणित विषयका शिक्षकका लागि तालिम, विद्यालय सुधार योजना निर्माण तालिम, शिक्षण विधि र सामग्री निर्माणसम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिने त्यस पालिकामा काम गरिरहेका प्राविधिक सहायकले बताए । यस पालिकामा तालिम सञ्चालन गर्नका लागि तालिम हल नभएकाले स्थानीय होटलमा सञ्चालन गरिएको उनको भनाइ रहेको छ । तालिम सञ्चालन गर्नका लागि दोलखा जिल्लाभित्रका विज्ञहरूलाई सहजकर्ताका रूपमा प्रयोग गरिएको अवस्था छ भने हाललाई यस पालिकामा बढीमा ३ दिनको तालिम सञ्चालन गरिएको उनै प्राविधिक सहायकको भनाइ रहेको छ । पालिका दुर्गम स्थानमा रहेको र अनलाइन पहुँचका लागि धेरै समस्याहरू भएकाले आमनेसामने पद्धतिमा नै तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने अवस्था त्यस पालिकामा रहेको छ ।

काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको रोशी गाउँपालिकाले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि बजेट त छुट्टयाएको छैन तर शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेल र नाङ्गशाल एसोसिएसन नामक गैर सरकारी निकायसँग समन्वय गरेर कक्षा १ देखि ५ र प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रका शिक्षकका लागि तालिम सञ्चालन गरिरहेको पाइयो । यस पालिकामा जम्मा ६९ ओटा सामुदायिक विद्यालय रहेका छन् । यस पालिकाका शिक्षकहरू शिक्षण सिकाइमा सूचना र सञ्चार प्रविधिको प्रयोगसम्बन्धी तालिम चाहन्छन् भन्छन् यस पालिकाका प्राविधिक सहायक । यसैगरी धादिङ जिल्लाको रुविभ्याली गाउँपालिकाले एकीकृत शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (IEMIS) र लेखासम्बन्धी गरी ५ दिनको तालिम विद्यालयका प्रधानाध्यापक र लेखासम्बन्धी काम गरिरहेका कर्मचारीका लागि सञ्चालन गर्नुभयो । यस पालिकामा जम्मा २१ ओटा सामुदायिक विद्यालयहरू रहेका छन् ।

स्थानीय सरकारको यो पहिलो कार्यकाल हो । यस अवधिमा शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि तालिम कार्यक्रमहरू उत्साहजनक रूपमा सञ्चालन भएको पाइयो । पहिलो कार्यकालको यो उत्साह आगामी दिनमा अझ बढी ऊर्जाका साथ अगाडि बढ्दै गएर विद्यालयीय शिक्षाको सुधार हुनेमा विश्वास गर्न सकिन्छ ।

तालिम सञ्चालनसम्बन्धी माथिको विवरणले शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेलले सेवाकालीन र पुनर्ताजगी तालिमहरू सञ्चालन गरेको र पालिकाहरूले छोटो अवधिका पुनर्ताजगी तालिमहरू सञ्चालन गर्दैआएको पाइयो । यी सरकारी निकायका साथै अरु सरकारी र गैर सरकारी निकायहरूबाट पनि शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि तालिम लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन भइरहेका छन् । सञ्चालित तालिमहरूले शिक्षा क्षेत्रमा सकारात्मक प्रभाव पारेको छ भनी विश्वास गर्न सकिन्छ ।

समस्या र चुनौतीहरू

अहिले वागमती प्रदेशका १३ ओटा जिल्लामा लगभग ७,००० सामुदायिक विद्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन् । यी विद्यालयहरूमा लगभग ४०,००० शिक्षकहरू कार्यरत रहेको पाइन्छ । यति ठुलो सङ्ख्यामा रहेको जनशक्तिको क्षमता विकास गर्नका लागि सरकारी निकायका रूपमा शिक्षा तालिम केन्द्र धुलिखेल मात्र रहेको छ । साथै शिक्षा तालिम केन्द्रको कार्य जिम्मेवारीका आधारमा कर्मचारी दरवन्दी पनि कम रहेको छ । तालिम केन्द्र धुलिखेलमा अहिले १७ ओटा विभिन्न तह र श्रेणीका कर्मचारी दरवन्दी रहेका छन् जो सेवाक्षेत्र र कार्य जिम्मेवारीका आधारमा कम हो । यति दरवन्दीमा पनि अहिलेसम्म १४ जना कर्मचारी मात्र पूरा भएका छन् । यो सीमित दरवन्दीमा रहेको जनशक्तिको समसामयिक विषयवस्तुमा क्षमतावान् बनाउने कार्यक्रमको अभाव पनि समस्याका रूपमा नै देखिएको छ । जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि वैदेशिक भ्रमण र तालिमको पनि ठुलो महत्त्व हुन्छ । तालिम केन्द्रको मौजुदा दरवन्दीका कर्मचारीहरूलाई मूलतः सङ्घीय शासन प्रणाली लागु भएका देशहरूका तालिम निकायहरूको भ्रमण गराउन सकेमा तालिम केन्द्रलाई सङ्घीय शासन प्रणालीको मर्म र भावनाअनुसार अगाडि बढाउन सकिन्थ्यो तर यस्ता कार्यक्रम नै नरहेको अवस्था छ । साविकमा काठमाडौं, चितवन र नुवाकोटमा रहेका शैक्षिक तालिम केन्द्रहरूलाई हालका वर्षहरूमा सङ्घीय र प्रदेश सरकारले बेवास्ता गरेको जस्तो देखिएको छ । साविकका यी तालिम केन्द्रहरू २०४२/०४३ सालदेखि विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूको क्षमता विकासमा सक्रिय रहँदै आएका संरचना हुन् । शैक्षिक तालिम केन्द्रहरू देशभरमा जम्मा २० ओटा थिए । यी संरचना खडा गर्दा सरकारको ठुलो लगानी भएको छ । यी संरचनाको प्रयोग हुनुका साथै सेवा क्षेत्र बढेको अहिलेको अवस्थामा यी निकायहरू भएमा शिक्षा तालिम केन्द्रहरूलाई कार्यसम्पादनमा सजिलो पनि हुन्छ । चुनौतीकै रूपमा रहेको अर्को पक्ष भनेको तालिम केन्द्रको भौतिक संरचनाको मर्मत सम्भार हो । सातओटै प्रदेशमा रहेका शिक्षा तालिम केन्द्रहरूको भौतिक पूर्वाधार निकै ठुलो रहेको छ । यो भौतिक पूर्वाधारको मर्मत सम्भारका लागि ठुलो मात्रामा बजेटको आवश्यकता रहने तर माथिल्ला निकायबाट प्राप्त हुने बजेट सीमित हुनाले भौतिक पूर्वाधारलाई आधुनिकीकरणसहित अद्यावधिक गर्न गाह्रो भएको छ । तालिम केन्द्र धुलिखेलका हकमा पानीको कमी पनि समस्याका रूपमा देखिएको छ । एउटामात्र धाराबाट आउने पानीले आवाससहितको तालिम केन्द्रका लागि अपर्याप्त त छँदैछ आमनेसामने पद्धतिको तालिम सञ्चालन हुँदा सहभागी छात्रबासका लागि पानीको आपूर्ति चुनौतीका रूपमा देखिएको छ । यसैगरी तालिम केन्द्रका लागि यातायातका साधनको कमी पनि अर्को समस्याका रूपमा देखिएको छ ।

शिक्षा तालिम केन्द्रले भोग्नुपरेका चुनौतीका रूपमा सरकारले तोकिदिएको खर्च गर्ने आधार (Norms) बाट सकारात्मक सोचसहितका क्षमतावान् र उत्प्रेरक सहजकर्ताको व्यवस्था गरेर तालिमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्नु पनि रहेको छ । तहगत रूपमा हेर्दा आधारभूत तहका शिक्षकहरूको तालिम सहजीकरण गरेबापत प्रति सत्र दिन सकिने पारिश्रमिक एकदम कम हुनाले झन् ठुलो चुनौतीको सामना गरिरहनु परेको अवस्था छ । यसका साथै तालिमका सहभागीहरूलाई तालिम केन्द्रमा बोलाएर तालिम दिँदा उनीहरूले पाउने निर्वाह भत्ताको कमी रहेको छ । एक दिनको

सहभागी निर्वाह भत्ता बापत पाउने रु. ७००।- बजारमा भएको महँगीका तुलनामा निकै कम भएको सहभागीहरूले बताउने गर्नुहुन्छ। तालिममा प्रति एकाइ लागतको कुरा गर्दा प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रका शिक्षकहरूको सेवाकालीन तालिमका लागि रु. ५,०००।- हुनु अनि आधारभूत तहको शिक्षकको तालिमका लागि रु. १५,०००।- हुनु असमानता र भेदभाव देखाउने प्रमाणका रूपमा मान्न सकिन्छ। सरकारले प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रका शिक्षकका लागि तोकिएको मासिक पारिश्रमिक पनि कक्षा १ देखि ५ सम्म शिक्षण गर्ने शिक्षकको भन्दा निकै कम छ जुन कुरा तालिमको प्रति एकाइ लागतमा पनि देखिएको हुनसक्छ।

देश सङ्घीय शासन प्रणालीमा गइसकेको छ। विद्यालयीय शिक्षाको पाठ्यक्रममा पनि समसामयिक परिमार्जन भइरहेको छ। शिक्षक र प्रधानाध्यापकका क्षमता विकासका आवश्यकता पनि फरक भइसकेका छन् तर विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई दिइने सेवाकालीन तालिम र प्रधानाध्यापकका लागि सञ्चालन हुने नेतृत्व क्षमता विकास तालिम तत्कालीन शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्रबाट निर्माण गरिएको पाठ्यक्रमकै आधारमा सञ्चालन भइरहेका छन्। साथै अहिले कर्मचारी पनि सङ्घीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहका भइसकेका छन्। कर्मचारीहरूको कार्य जिम्मेवारी पनि फरक भएको छ तर तीनै तहका कर्मचारीहरूलाई दिइने सेवाकालीन तालिम पुरानै ढाँचाको पाठ्यक्रमका आधारमा नै सञ्चालन भइरहेका छन्। सेवाकालीन तालिम पाठ्यक्रममा समसामयिक परिमार्जन हुन नसकेका कारणले पनि तालिममा सहभागीहरूको सहभागिता जति सक्रिय र अन्तरक्रियात्मक हुनुपर्ने हो त्यति हुन नसकी तालिम उत्पादनमूलक हुनमा कमी भएको अनुभव गरिएको छ। यसका साथै तालिममा सहजीकरण गर्ने जनशक्तिको क्षमता विकासतर्फ पनि सरकारले हालका वर्षहरूमा ध्यान दिन सकेको छैन। एक समयमा प्रशिक्षक प्रशिक्षणबिनाको तालिम सञ्चालन नहुने परम्परा पनि हामीले अनुभव गरेकै हो। तालिमलाई बढी अन्तर्क्रियात्मक र सहभागितामूलक बनाई फलदायी बनाउनका लागि सहजकर्ताको क्षमताले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने कुरालाई कसैले नकार्न सक्दैन। तर अहिले सङ्घीय र प्रदेश सरकारले प्रशिक्षक प्रशिक्षणको कार्यक्रम नै नराखेको अवस्था छ।

अहिले विद्यालयीय शिक्षा स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्रमा रहेको छ तर शिक्षकहरू सङ्घीय सरकारअन्तर्गतका मानिएका छन्। विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक र प्रधानाध्यापकहरूलाई तालिम दिने शिक्षा तालिम केन्द्र प्रदेश सरकारअन्तर्गतको कार्यालयका रूपमा रहेको छ। शिक्षा तालिम केन्द्रले तालिममा सहभागी गराउने भनेको विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकलाई नै हो। शिक्षकलाई तालिममा सहभागी गराउन तालिम केन्द्रले जिल्लामा रहेको सङ्घीय सरकारको कार्यालय शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइमा अनुरोध गर्नु वा शिक्षकले सिधै तालिम केन्द्रमा समन्वय गरेर तालिममा सहभागी हुँदा स्थानीय तहले राम्रो नमान्ने गरेको पाइएको छ। तालिम केन्द्रले स्थानीय तहमा समन्वय गर्न बढी झन्झटिलो हुने देखिएको छ किनभने वागमती प्रदेशको कुरा गर्ने हो भने पालिकाहरू ११९ ओटा छन् जुन १३ ओटा जिल्ला कार्यालयको सङ्ख्याभन्दा निकै गुना धेरै हो। कतिपय पालिकाबाट शिक्षकलाई तालिममा सहभागी गराउँदा बालबालिकाहरूको पढाइ बिग्रने बहानामा सहभागिता गराउन अनिच्छा देखाइएको समेत पाइन्छ। तालिम केन्द्रले जिल्लास्थित कार्यालयमा भन्दा स्थानीय तहसँग समन्वय गर्नु आफैँमा बढी झन्झटिलो काम त छँदैछ। यति गर्दा पनि तालिममा शिक्षकको सहज सहभागिता हुन नसक्नु समस्याकै रूपमा देखिएको छ। यो अवस्था आउनुमा स्वयम् शिक्षक पनि जिम्मेवार हुन सक्नुहुन्छ किनभने तालिममा सिकेका ज्ञान, सिप र प्रविधिको प्रयोग बढाएर बालबालिकाहरूको सिकाइमा सुधार ल्याउन प्रयास बढाएमा विद्यालय शिक्षाको जिम्मेवारी पाएको स्थानीय तहले आफ्नो जनशक्तिको क्षमता बढाउन चासो नदेखाउनुपर्ने कारण नहुनुपर्ने हो।

तालिमसम्बन्धी समस्या र चुनौतीकै रूपमा तालिममा सहभागी भएका सबै शिक्षकले आ-आफ्नो विद्यालयमा गएर आफूले सिकेका ज्ञान, सिप र प्रविधि सहकर्मी शिक्षक साथीहरूलाई Share गर्नुलाई पनि लिन सकिन्छ। विभिन्न समस्या र चुनौतीहरू हुँदाहुँदै पनि सहभागीहरूले तालिमबाट केही न केही कुराहरू सिकेकै हुन्छन्। सिकेका ती कुराहरू

विद्यालयमा Share गरेका खण्डमा अरु शिक्षकहरूले पनि सिकने अनि Share गर्ने शिक्षकलाई सिकेका ज्ञान, सिप र प्रविधि प्रयोगमा एक किसिमको वाध्यात्मक वातावरण निर्माण हुने हुँदा यस्तो संस्कारको ठुलो महत्त्व छ । तालिममा सहभागी भई विद्यालय गएका शिक्षक र प्रधानाध्यापकको सुपरीवेक्षण र पेशागत सहयोग नहुनुलाई पनि समस्या र चुनौतीका रूपमा लिन सकिन्छ ।

शिक्षक र प्रधानाध्यापकहरूको क्षमता बढाउनका लागि तालिमहरू सञ्चालन गर्दै रहेका पालिकाहरू पनि समस्या र चुनौतीभन्दा टाढा रहेको पाइएन । शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका सन्दर्भमा पालिकाहरूमा देखिएका समस्या र चुनौतीका रूपमा तालिमका लागि भौतिक पूर्वाधारको अभाव, क्षमतावान् सहजकर्ताहरूको कमीस पालिकाको शिक्षा शाखामा जनशक्तिको कमीस कक्षा सुपरीवेक्षण र पेशागत सहयोगको कमीस अधिकांश पालिकाको प्राथमिकतामा शिक्षा क्षेत्र नपर्नु र कक्षा ६ देखि माथि शिक्षण गर्ने विषयगत शिक्षक तालिमका लागि छिमेकी पालिकासँग समन्वय इत्यादि देखिएका छन् ।

तालिमका सहभागीहरूलाई नेतृत्वकर्ता मानेर होइन जागिरदार मानेर तालिम दिइनुलाई पनि समस्याका रूपमा लिन सकिन्छ । नेतृत्वको आधुनिक अवधारणाले प्रत्येक मानवलाई नेतृत्वकर्ताका रूपमा लिन्छ जो अति सही अवधारणा हो । नेतृत्वकर्ताको अवधारणाले आफ्नो जिम्मेवारीसँग सम्बन्धित समस्या र चुनौतीहरूसँग जुड्न, लड्न, भिड्न, परास्त गर्न, आफू जिम्मेवार हुन र सरोकारवालाहरूलाई जिम्मेवार बनाउन र कुनै पनि हालतमा आफ्नो गन्तव्यमा पुऱ्याएर खुसी हुन र खुसी बनाउन सिकाउँछ । यो अवधारणाले मानव जातिलाई आफ्नो जिम्मेवारीमा परिवर्तनको बाहकका रूपमा भिन्न पहिचानका साथ परिचित र स्थापित गराउँछ । माधवप्रसाद अधिकारीको भाषामा भन्दा जागिरदारको मानसिकताले मानवलाई काम कम गर्न र कुरा धैर्य गर्न, गैर जिम्मेवार हुन, अरुलाई दोष दिएर आफू पन्छन, समस्या र चुनौतीहरूसँग भाग्न, धेरैपटक घडी र क्यालेन्डर हेर्न, बहानाबाजी गर्न, जिम्मेवारीमा ढिलो पुन र छिट्टै घर फर्कन, ढाँट्न, छल्लन, जसरी पनि समय बिताउन, सकेसम्म सेवासुविधा बढी मात्रामा उपभोग गर्न, कसैको अनुगमनको अपेक्षा गर्न र अन्तिममा पेन्सनपट्टा लिएर सुखी हुन सिकाउँछ ।

भावी कार्यदिशा

शिक्षाको महत्त्वलाई कसैले नकार्न सक्दैन भने शिक्षाको समसामयिक विकासका लागि शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकास पनि निरन्तर चलिरहने प्रक्रिया हो । जनशक्तिको क्षमता विकाससम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई निरन्तर रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि समस्या र चुनौतीहरूलाई अवसरका रूपमा लिनु नै सबैभन्दा उपयुक्त विकल्प हो । संसारमा समस्या र चुनौतीहरू नभएको क्षेत्र नै छैन । समस्या र चुनौतीहरूसँग जुड्दै अगाडि बढेमा मात्र संस्थागत क्षमता बढ्नुका साथै गन्तव्यमा पनि पुगिन्छ । तालिम केन्द्रको संरचनात्मक विस्तार थप दरवन्दीको व्यवस्था, तालिम केन्द्रको जनशक्तिको क्षमता विकास, प्रशिक्षक प्रशिक्षणको व्यवस्था र विद्यमान भौतिक पूर्वाधारको मर्मत सम्भारका लागि बजेटको व्यवस्था गर्ने जिम्मेवारी सङ्घीय र प्रदेश सरकारको हो । यस बारेमा निरन्तर सम्झाइरहने र प्रयास गरिरहने भनेको तालिम केन्द्र नै हो । वागमती प्रदेशमा तालिम सहजीकरणका लागि क्षमतावान् जनशक्ति छ । जनशक्तिको परिचालन र प्रयोगमा सेवासुविधाले मात्र पनि भूमिका खेल्दैन । सो जनशक्तिको प्रयोग तालिम केन्द्रको टिमले गर्न सक्नु पर्दछ । तालिममा शिक्षक र प्रधानाध्यापकहरूको सहभागिता र क्षमता विकाससम्बन्धी कामहरूमा साझेदारी गर्नका लागि अब स्थानीय तहसँग समन्वय गर्नुको विकल्प छैन । हाल सञ्चालनमा रहेको अनलाइनमा आधारित तालिमलाई निरन्तरता दिनका लागि योजना बनाएर अगाडि बढ्न सक्तियो भने भोलि बन्दाबन्दी खुलेको अवस्थामा अनलाइन पहुँच भएको जनशक्तिलाई विद्यालयको पठनपाठनमा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी तालिम सञ्चालन गर्न सकिन्छ । तालिम केन्द्रले अन्य समस्या र चुनौतीहरूको पहिचान गरी तिनीहरूको सामना गर्दै अगाडि बढ्नु पर्दछ । शिक्षकको अनुगमन र पेशागत सहयोगका लागि स्थानीय तहहरूसँग समन्वय गरेर यसका लागि संयन्त्र बनाई परिचालनका लागि तालिम केन्द्रबाट सहजीकरण गर्न सकिन्छ ।

स्थानीय तहहरू अहिले माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको जिम्मेवारी पाएर काम गरेको प्रारम्भिक अवस्थामा छन्। तालिम केन्द्रसँग शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता बढाएको लामो अनुभव छ। त्यो अनुभवलाई स्थानीय तहहरूसँग समन्वय गरेर पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ। अहिले वागमती प्रदेशका ११९ ओटै शिक्षा शाखाका कम्तीमा शाखा प्रमुखहरू अनलाइन पहुँचमा छन्। तिनीहरूसँग अनलाइनका माध्यमबाट समसामयिक विषयवस्तुहरूमा छलफल, बैठक र अन्तरक्रिया नियमित रूपमा गरी अनुभव आदानप्रदान र नयाँ विचार उत्पादन गर्न सकिन्छ। स्थानीय तहमा तालिमका लागि आधुनिक प्रविधियुक्त तालिम हलको व्यवस्था, शिक्षा शाखाका लागि कम्तीमा १ दरवन्दी थप गरी सो दरवन्दीमा क्षमतावान् जनशक्तिको व्यवस्था र तालिम सहजीकरण गर्ने सहजकर्ताको व्यवस्थाका लागि पालिकाले आवश्यक बजेटको व्यवस्था गर्नु आवश्यक छ। यसका लागि स्थानीय तहको शिक्षा शाखाले पालिकाको विद्यालयीय शिक्षाको विकासका लागि पालिकामा रहेको सामाजिक समितिको नेतृत्वमा सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाएर योजना बनाई सोअनुसारको बजेट व्यवस्थापनका लागि पालिकामा पेश गर्नु र निकासका लागि कार्यक्रमको महत्त्व बुझाउनु आवश्यक छ। यसका साथै शिक्षा तालिम केन्द्र र पालिकाको शिक्षा शाखाले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासमा देखिएका समस्याहरू र समाधानका उपायहरूको पहिचान आआफ्नो परिवारमा घनीभूत रूपमा गरेर अगाडि बढेमा गन्तव्यमा पुग्न सकिन्छ।

सारांशमा भन्नुपर्दा तालिम प्रदायक निकायहरूले तालिमका सहभागीहरूलाई आफ्नो जिम्मेवारीसँग सम्बन्धित समस्या र चुनौतीहरूसँग जुड्न, लड्न, भिड्न, परास्त गर्न, आफू जिम्मेवार हुन र सरोकारवालाहरूलाई जिम्मेवार बनाउन र कुनै पनि हालतमा आफ्नो गन्तव्यमा पुऱ्याएर खुसी हुन र खुसी बनाउन साथै आफ्नो जिम्मेवारीमा परिवर्तनको बाहकका रूपमा भिन्न पहिचानका साथ परिचित र स्थापित गराउनका लागि तालिम सञ्चालन गर्नु गराउनु पर्छ।

निष्कर्ष

जनशक्तिको क्षमता विकास निरन्तर चलिरहने प्रक्रिया हो। औपचारिक शिक्षाको जगका रूपमा रहेको विद्यालयीय शिक्षा क्षेत्रमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता विकासको निकै ठुलो महत्त्व छ। यस महत्त्वलाई तीनी तहका सरकारले नीतिगत र कार्यक्रमगत रूपमा केही मात्रामा आत्मसात गरेकै छन्। यसलाई बढाउँदै लैजानुपर्छ। शिक्षा तालिम केन्द्र र पालिकाका शिक्षा शाखाहरू पनि विविध समस्या र चुनौतीहरूसँग जुड्दै विद्यालयीय शिक्षामा क्रियाशील जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि सक्रिय रहेका छन्। यस सक्रियताको निरन्तरता नयाँ ऊर्जाका साथ हुने नै छ। उनीहरूमा नयाँ ऊर्जा भर्नमा तालिमका सहभागीहरूले आफूले तालिममा सिकेका ज्ञान, सिप र प्रविधिको प्रयोग कार्यक्षेत्रमा बढाउने गरी तालिममा सक्रिय सहभागिता जनाउनु पर्छ। तालिम केन्द्रको सक्रियतालाई अझ उन्नत तरिकाले बढाउनका लागि सामाजिक विकास मन्त्रालयले सेवाकालीन तालिमको पाठ्यक्रमलाई समसामयिक बनाउन नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नु जरुरी छ। यसका साथै पालिकाको नेतृत्वले दिगो विकासका लागि शिक्षाको महत्त्वलाई आत्मसात गरी अधिकार क्षेत्रमा परेको माध्यमिक तहसम्मको शिक्षाको उचित सुधारका साथ विकास गर्न यस क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासलाई प्राथमिकतामै राखेर अहिलेसम्म गरिएको प्रयासलाई सकारात्मक ऊर्जाका साथ निरन्तरता दिनु अति आवश्यक छ। विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक शिक्षक सङ्घ र स्थानीय तहका पदाधिकारीका लागि पनि शिक्षा क्षेत्रको विकास गर्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू राखेर अगाडि बढ्नुपर्छ। विद्यालयीय शिक्षाको महत्त्व र यस क्षेत्रको जनशक्तिको सङ्ख्याका आधारमा शिक्षा तालिम केन्द्रको सङ्गठनात्मक संरचनामा पुनर्विचार गरी विस्तार गर्नु पनि त्यत्तिकै आवश्यक छ। स्थानीय तहहरू अहिले प्रारम्भिक चरणमा भएकाले शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि तिनीहरूलाई तालिम केन्द्रले नै सहजीकरण गर्नुपर्दछ। समस्या र चुनौतीका बीचमा रहेको शिक्षा क्षेत्रको जनशक्तिको क्षमता विकासका कार्यकलापहरूलाई निरन्तर रूपमा अगाडि बढाउनका लागि तालिम केन्द्र र पालिकाको शिक्षा शाखा Team learning र Team

working culture को विकास गरेर अगाडि बढ्नुपर्छ । क्षमता विकाससँग सम्बन्धित व्यक्ति र निकायहरूले सहभागीहरूको नेतृत्व क्षमता बढाएर खुसी हुनु, खुसी बनाउन र खुसी बढाउनका लागि तालिमलगायत क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गरी आआफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्नु नै उत्तम विकल्प हो ।

सन्दर्भ सामग्रीहरू

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका (२०७५); इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन २०७५ । इन्द्रसरोवर मकवानपुर: लेखक ।

नेपाल सरकार (२०७४); स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ । काठमाडौं : लेखक ।

शर्मा, गोपिनाथ (२०६४); नेपालको शैक्षिक इतिहास । काठमाडौं: मकालु प्रकाशन गृह ।

शिक्षा तालिम केन्द्र (२०७७); कार्यमूलक अनुसन्धान प्रतिवेदनहरू । धुलिखेल : लेखक ।

शिक्षा तालिम केन्द्र (२०७७); तालिम केन्द्र गतिविधि । धुलिखेल : लेखक ।

शिक्षा मन्त्रालय (२०७३); विद्यालय क्षेत्र विकास योजना वि सं २०७३/०७४ देखि २०७९/०८० । काठमाडौं : लेखक ।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय (२०७६); राष्ट्रिय शिक्षा नीति २०७६ । काठमाडौं : लेखक ।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय (२०७७); वैकल्पिक प्रणालीबाट विद्यार्थीको सिकाइ सहजीकरण निर्देशिका २०७७ । काठमाडौं : लेखक ।

बिगु गाउँपालिका (२०७४); बिगु गाउँपालिकाको आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा ऐन २०७४ । बिगु दोलखा : लेखक ।

रुबिभ्याली गाउँपालिका (२०७६); रुबिभ्याली गाउँपालिकाको विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि ०७५ ।

रुबिभ्याली धादिङ : लेखक ।

रोशी गाउँपालिका (२०७५); विद्यालय शिक्षा सञ्चालन व्यवस्थापन तथा नियमन कार्यविधि २०७५ । रोशी काभ्रेपलाञ्चोक : लेखक ।

४.४ नेपालमा एकीकृत पाठ्यक्रम : सैद्धान्तिक पक्ष र कार्यान्वयनका आधार

पुरुषोत्तम धिमिरे, पाअ, पाविके

१. विषय प्रवेश

हाल औपचारिक शिक्षालाई तहगत गरी स्तरीकरण तथा लक्ष्यपरक बनाउने कार्य विश्वभरमा चलिरहेको छ। यस क्रममा औपचारिक शिक्षालाई प्रारम्भिक बाल विकास, आधारभूत, माध्यमिक, स्नातक र स्नातकोत्तर तहमा बाँड्ने प्रचलन रहेको छ। प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षालाई सामाजिकीकरण तथा भाषिक सञ्चार वा अभिव्यक्तिको थालनी गर्ने लक्ष्य राखी यसकै आधारमा सक्षमता निर्धारण गर्ने गरिएको छ। आधारभूत तहमा पढ्नु, बुझ्नु, धारणा विकास गर्न र क्रियात्मक व्यवहारको अभ्यास गर्न सक्ने गरी सक्षमता निर्धारण गरिन्छ। आधारभूत तहको प्रारम्भिक कक्षामा विशेषतः बुझाइसहितको पढाइमा ध्यान केन्द्रित गरिएको छ। माध्यमिक तहमा समाजको अवलोकन गरी सामाजिकीकरणमा सहयोग गर्न, प्रशिक्षित हुन, समालोचनात्मक विचार दिन र आत्ममूल्याङ्कन गरी निर्णय गर्न सक्ने गरी लक्ष्य तोकिएका छन्। यसै गरी स्नातक तहमा प्राप्त ज्ञान, सिप, धारणा र अनुभवलाई एकीकृत गर्न, प्राप्त उपलब्धिलाई नियमित गर्न, परिस्थितिअनुसार व्यवस्थित हुन तथा नियम, समय, सन्दर्भ आदिका आधारमा प्रशासन चलाउन सक्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको पाइन्छ भने स्नातकोत्तर तहमा भने विज्ञता प्रदर्शन गर्न, सिर्जना गर्न र दार्शनिक आधार तय गर्न सक्नेलगायतका लक्ष्य राखिएको पाइन्छ। उक्त सन्दर्भमा समग्र सिकाइको अवधारणालाई निम्नानुसार प्रस्तुत गर्ने गरिन्छः

सिकाइका तह	सिकाइका नाम	सिकाइ प्रक्रिया	आधार वा रणनीति	सिकाइ अवधि
एक	उद्भवात्मक साक्षरता	<ul style="list-style-type: none"> गीत तथा कविताको लयबद्ध प्रस्तुतिमा जोड मौखिक प्रस्तुतिलाई व्यवस्थित गर्ने अभ्यास चित्र वा वस्तुलाई भाषामा प्रस्तुत गर्ने अभ्यास र संरचनात्मक पढाइ 	पढाइका लागि सिकाइसम्बन्धी रणनीति (read to learn)	जन्मदेखि कक्षा १ सम्म
दुई	प्रस्टता र अभ्यास	<ul style="list-style-type: none"> ध्वनि र सङ्केतबिचमा तालमेल मुद्रित हिज्जेको उपयोग, सङ्केतअनुसार हिज्जे तथा हिज्जेअनुसार सङ्केत लेखन विषयवस्तुमा प्रवेश 	पढाइका लागि सिकाइसम्बन्धी रणनीति (read to learn)	कक्षा १ को सुरुआती चरण
तीन	पुष्टि र गति	<ul style="list-style-type: none"> शब्द संरचनाको पहिचान (सुरु, मध्य र अन्त्यको ध्वनि लगायत) अर्थ र भावबिचमा सम्बन्ध कायम गरी उपयोग उपयोग र अभ्यास गरिएका शब्दको भण्डारण र पढाइमा गति प्रदान 	सिकाइका लागि पढाइसम्बन्धी रणनीति (Learn to read)	कक्षा १ देखि कक्षा ३ सम्म

चार	एक लक्ष्यपरक सिकाइ	<ul style="list-style-type: none"> पढाइलाई सिकाइको एक साधनका रूपमा उपयोग पठन रणनीतिलाई उपयोग गर्दै शब्दभण्डार विस्तार एक उद्देश्यमा आधारित बोधगत अभ्यास 	मौन पठन, शब्द भण्डार विस्तार, पठन प्रवाहमा सुधार, सोचाइ र सिर्जनाका लागि सिकाइ	कक्षा ४ देखि ८ सम्म
पाँच	बहुलक्ष्यपरक सिकाइ	पढाइलाई बहुलक्ष्यमा आधारित भई गरिने सिकाइ	स्वतन्त्र र समालोचनात्मक दृष्टिकोणको उपयोग	माध्यमिक तह
छ	पूर्णात्मुखी सिकाइ	विश्वव्यापी मान्यताका आधारमा गरिने सिकाइ	सिर्जना र प्रमाणीकरण	उच्च शिक्षा

उल्लिखित मान्यतानुसार हरेक विद्यार्थीले पढाइका लागि सिकाइ र सिकाइका लागि पढाइ दुवै चरण कक्षा ३ मा पूरा गर्नुपर्ने अवस्था रहन्छ । यस अवस्थामा सिकाइलाई बृहत् विषयवस्तुमाथि केन्द्रित गराउने उद्देश्यले दुई वा दुईभन्दा बढी विषयहरूका सान्दर्भिक पक्षहरूलाई अर्थपूर्ण रूपमा संयोजन गरी सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउन अत्यावश्यक देखिन्छ । यसर्थ एकीकृत पाठ्यक्रमलाई क्रियाकलापमा आधारित पाठ्यक्रमका रूपमा समेत लिने गरिन्छ । यसको प्रमुख मान्यता भनेकै 'विषयवस्तु र शिक्षण विधि तथा प्रक्रियाको एकीकरण शिक्षकले गर्न सक्छन् । एकीकरणसम्बन्धी कार्य क्रियाकलापमा आधारित भए वस्तुनिष्ठ हुन्छ ।' भन्ने नै हो । यसर्थ एकीकृत पाठ्यक्रमको औचित्यलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गर्न सकिन्छ:

- तल्ला कक्षामा विषयगत विशिष्टीकृत पाठ्यक्रम लागु गर्दा सिकाइ खण्डीकरण हुन गई अत्यावश्यक आधारभूत तहको जगलाई मजबुत बनाउन एकीकृत अवधारणा लागु गर्नु सान्दर्भिक देखिएको
- बालबालिकाको जीवन्त अनुभव र स्वाभाविक सिकाइ प्रक्रियालाई (natural learning process) आत्मसात् गर्न विभिन्न अध्ययन अनुसन्धानले सुझाएको: बालबालिकाको वास्तविक जीवनमा सिकाइ एकीकृत रूपमा हुन्छ । उनीहरू आफ्नो परिवेशमा (Real World) जस्तै : घर, समाजमा एकीकृत रूपमा सिकिराखेका हुन्छन् ।
- फरक फरक सिकाइ क्षेत्रलाई मिल्दो हदसम्म अन्तरसम्बन्ध पहिचान, प्राकृतिक सिकाइ, अनुभवको उपयोग तथा सङ्गठित ज्ञान हासिल गर्नमा सहयोग गर्नु उपयोगी देखिएको

२. एकीकृत पाठ्यक्रमको सैद्धान्तिक आधार, दृष्टिकोण र लक्ष्य

एकीकृत पाठ्यक्रम निश्चित सिद्धान्तमा आधारित भई विकास गरिन्छ । यस क्रममा विशेष गरी सिकाइ सिद्धान्तहरू आकर्षित हुने गरेको देखिन्छ । एकीकृत पाठ्यक्रम विकासका क्रममा प्रयोगमा आउने गरेका केही प्रमुख सिकाइ सिद्धान्तहरू देहायबमोजिम रहेका छन्:

(क) सामाजिक संरचनावाद (Social Constructivism)

Lev Vigotsky ले प्रतिपादन गरेको सामाजिक संरचनावाद देहायका मान्यताहरूलाई आत्मसात गरेको छ :

(अ) सामाजिक अन्तरक्रियाका आधारमा हुने सिकाइ

(आ) सिकारु सक्रिय भई हुने सिकाइ

(इ) सिकारुका सम्भावित सिकाइ सक्षमता पहिचान र सिकाइ सक्रियताका आधारमा परिपूर्ति (Zone of

Proximal development)

(ई) पूर्वज्ञानमा आधारित भई ज्ञानको पुनर्निर्माण ।

(ख) प्रजातन्त्रमा आधारित शिक्षा (**Democracy in education**)

प्रजातान्त्रिक मूल्यमा आधारित भई पाठ्यक्रमको विकास तथा कार्यान्वयन गर्ने मान्यता यसमा रहन्छ । यस मान्यतालाई John Dewey ले प्रतिपादन गरेका हुन् । यसअन्तर्गत मूलतः निम्नलिखित पक्षहरूको सम्बोधन गर्ने गरिन्छ :

(अ) सिकाइ सहजीकरणमा प्रजातान्त्रिक अभ्यास

(आ) समूह कार्य तथा सिकारु सक्रिय सिकाइ सहजीकरण क्रियाकलाप सञ्चालन ।

(ग) समालोचनात्मक सिकाइ विधि (**Critical Pedagogy**)

समालोचनात्मक सिकाइ विधि Paulo Freire र Andy Hargreaves ले प्रतिपादन गरेका हुन् । यस विधिमा शिक्षक केन्द्रित हुने पद्धतिबाट सिकारुकेन्द्रित हुने पद्धतिले स्थान पाउँछ । यसका लागि देहायबमोजिमका मान्यतामा आधारित भई पाठ्यक्रमको विकास तथा कार्यान्वयन गर्नुपर्छ:

(अ) परम्परागत सिकाइबाट क्रियाकलापमा आधारित सिकारुकेन्द्रित सिकाइ सहजीकरण

(आ) शिक्षकलाई ज्ञानको स्रोत मान्ने अवधारणाबाट सिकारु ज्ञानको स्रोत र सर्जक

(इ) सिकाइ सहजीकरणमा शिक्षक र सिकारुको समान सहभागिता

(ई) सिकारुको सिकाइ अवस्थाको स्वपहिचान, स्वविश्लेषण, स्वप्रत्यावर्तन र तार्किक समालोचना ।

उल्लिखित सन्दर्भको विश्लेषण गर्दा एकीकृत पाठ्यक्रमको विकास तथा कार्यान्वयन गर्दा देहायअनुसारका पक्षको प्राधान्यता रहने गरेको पाइन्छ:

(क) मुख्य विषयक्षेत्रमा केन्द्रीयता

(ख) पाठ्यक्रममा विविध पक्षहरूको एकीकरण

(ग) विषयवस्तुको अर्थपूर्ण संयोजन

(घ) सिकाइ सहजीकरणमा बहुविधि तथा प्रक्रियाको उपयोग

(ङ) सिकाइ र वास्तविक अनुभवबिच तादात्म्य ।

उल्लिखित सैद्धान्तिक पक्ष र विभिन्न अध्ययन, अनुसन्धान तथा अनुभवका आधारमा विभिन्न विद्वान्हरूले निम्नानुसारका दृष्टिकोण र लक्ष्य प्रस्तुत गरेका छन्:

(क) दृष्टिकोण

- पाठ्यक्रम एकीकरण सामान्यतः एउटा सङ्गठनात्मक साधन मात्र नभई कलात्मक परिवर्तन वा विविध विषयक्षेत्रहरूसँग सम्बन्धित पाठयोजनाहरूको जोड हो (बिन, सन् १९९५) ।
- पाठ्यक्रम एकीकरण गर्दा विषयवस्तुको सिकाइ कमजोर नभई छुट्टाछुट्टै वा विषयगत सिकाइभन्दा गहन र व्यापक हुन्छ (भार्स, सन् १९६५) ।
- एकीकृत पाठ्यक्रमले निश्चित विषयक्षेत्रको सिकाइमा केन्द्रीकृत हुँदै अन्य विषयक्षेत्रको सिकाइका अवसरलाई पनि खुला राख्छ (डा. कथीलगायत, सन् २००९) ।
- एकीकृत पाठ्यक्रमको सङ्गठनले विभिन्न विषयक्षेत्रका सिकारुका समग्र जीवनोपयोगी सिपलाई जोड दिन्छ वा पाठ्यक्रमका विभिन्न विषयक्षेत्रगत खण्डहरूको अर्थपूर्ण संयोजन गर्छ (गुड, सन् १९७३) ।
- विषयवस्तुलाई तेर्सो र ठाडो रूपमा अन्तरसम्बन्धित हुने गरी एकीकरण गर्नुपर्छ । (Jacobe, १९९७)

- विभिन्न विषय वा विधाबिच साझा अवधारणात्मक संरचनामा विषयवस्तुलाई सङ्गठित र आदानप्रदान गर्नुपर्छ (Erickson, २००१)
- विषयक्षेत्रको सीमाभन्दा बाहिर विभिन्न पक्षहरूलाई अर्थपूर्ण रूपमा अन्तरसम्बन्धित गरी सिकाइलाई जीवनसापेक्ष बनाउने गरी सङ्गठित गर्नुपर्छ। (Shoemaker, १९८९)
- विषयवस्तुको अन्तरसम्बन्धबाट नयाँ अर्थ, सम्बन्ध तथा संरचना विकास र पहिचान गर्ने क्षमता विकास गर्नुपर्छ (Dressel, १९८८)
- सिकाइलाई जीवनसापेक्ष र सान्दर्भिक बनाउने समग्र प्रक्रिया हो। (Beane, १९९५)

(ख) लक्ष्य

एकीकृत पाठ्यक्रमका प्रमुख लक्ष्यहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- (अ) सिकाइको खण्डीकरणमा रोकावट वा एकीकृत सिकाइ (Check in the fragmentation of learning)
- (आ) सहकार्यलाई बढावा (Promote collaboration)
- (इ) जीवन्त अनुभवसँगको तादात्म्य (Reflect the real world)
- (ई) स्वगतिमा हुने सिकाइ (Self pacing Learning)
- (उ) योजनाबद्ध सिकाइ सहजीकरण (Programmed Instruction)
- (ऊ) विद्यालय समुदाय सहसम्बन्ध (Connect school with the society)

उल्लिखित सैद्धान्तिक पक्ष, दृष्टिकोण र लक्ष्यका आधारमा हाम्रो सन्दर्भमा एकीकृत पाठ्यक्रमलाई अनुकूलित स्वरूपमा कार्यान्वयन गरिएको छ। यस क्रममा जीवन र जगत्सँगको अन्तरसम्बन्धबिना नागरिक पूर्ण हुन सक्दैन र जीवन र व्यवहार एकीकृत हुने भएकाले विषयगत सिकाइले जीवनपर्यन्त सिकाइलाई अपेक्षित रूपमा मुखरित गर्न सकिरहेको छैन भन्ने सार निष्कर्षका आधारमा कार्य थालनी भएको थियो। यसका लागि पाठ्यक्रमले जीवन, जगत् र जीवोपयोगी सिप विकास गर्नुपर्छ भन्ने मूल ध्येय राखिएको थियो। पौरस्त्य दर्शनमा आधारित (वैदिक शिक्षा) अखण्ड विद्या (एकीकृत सिद्धान्त) मा आधारित शिक्षा हो भने पाश्चात्य दर्शनमा आधारित शिक्षा खण्डित विद्या (विशिष्टीकृत शिक्षा) मा बढी प्रचलनमा रहेको छ तर हाल पाश्चात्य शिक्षामा पनि एकीकृत सिद्धान्तमा आधारित शिक्षाको अभ्यास बढिरहेको छ भन्ने वस्तुस्थितिसमेतको विश्लेषणका आधारमा नेपालका लागि एकीकृत पाठ्यक्रमको निम्नानुसारको अवधारणा तय गरिएको हो:

- सिकारुको सर्वाङ्गीण विकास गर्ने उद्देश्यबाट दुई वा दुईभन्दा बढी अन्तरसम्बन्धित विषयहरूबिच सहसम्बन्ध स्थापित गर्दै सिकारुको सक्रियतालाई केन्द्रमा राखी सैद्धान्तिक ज्ञान तथा सिपलाई व्यावहारिक जीवनसँग आबद्ध गर्ने गरी विकास गरिएको पाठ्यक्रम
- सिकाइलाई बृहत् विषयवस्तुमाथि केन्द्रित गराउने उद्देश्यले दुई वा दुईभन्दा बढी विषयहरूका सान्दर्भिक पक्षहरूलाई अर्थपूर्ण रूपमा संयोजन गरी निर्माण गरिएको पाठ्यक्रम
- भिन्न विषयक्षेत्रका सिकाइ सक्षमतालाई एउटै पाठ्यक्रममा समावेश गरी सिकाइ व्यवस्थापन गरिने पाठ्यक्रम

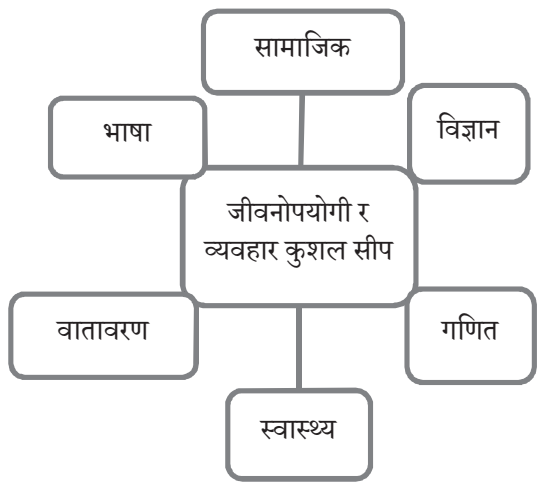
३. एकीकृत पाठ्यक्रमका उपागमहरू

एकीकृत पाठ्यक्रम कार्यान्वयनका विभिन्न उपागमहरू (approaches) अभ्यासमा रहेका छन्। प्रचलित उपागममा समेत विविधता पाइन्छ। ड्रेक, १९९८ ले अन्तरविषयगत (Interdisciplinary) : विषयक्षेत्रमा आधारित, कथामा आधारित (Story model) : जीवन्त अनुभवमा आधारित र प्रक्रियामा आधारित (Process approach) : सिकारु

सक्रियता, सहभागिता र समस्या समाधानमा आधारित गरी एकीकृत पाठ्यक्रमका उपागमलाई तीन भागमा बाँडेका छन् । त्यसै गरी उड, १९९७ ले यसलाई समस्यामा समाधानमा आधारित अन्तरविषयगत उपागमका रूपमा चित्रण गरेका छन् भने बिन, १९९७ ले सहकार्यात्मक योजना विधिमा आधारित उपागमका रूपमा प्रस्तुत गरेका छन् । एरिक्सन, १९९८ ले भने उच्च तहको विषयगत अवधारणामा आधारित उपागमका रूपमा ग्रहण गरेका छन् । विभिन्न मुलुकमा भइरहेको अध्ययन, अनुसन्धान र अभ्यासको विश्लेषण गर्दा एकीकृत पाठ्यक्रम विकास गर्दा विषयक्षेत्रगत प्रक्रिया (Thematic approach) लाई सर्वाधिक रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ । यसका लागि निश्चित प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्ने हुन्छ । यस प्रक्रियालाई चरणबद्ध रूपमा देहायबमोजिम प्रस्तुत गर्न सकिन्छ:

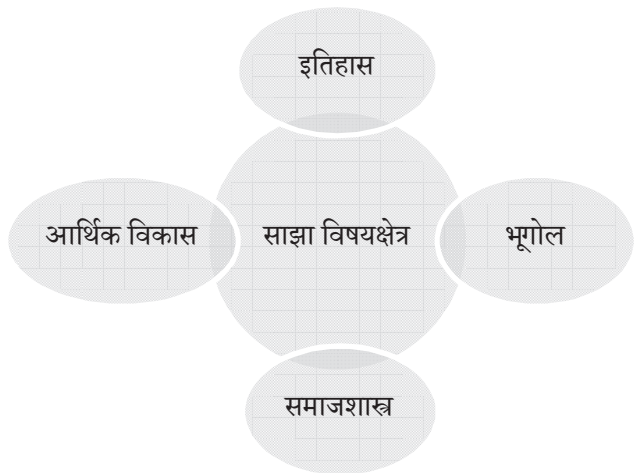
(क) बहुविषय समायोजन उपागम (Multidisciplinary approach)

यो विषयगत पक्षमा केन्द्रित हुन्छ । यसमा विषयक्षेत्र (Theme) हरू चयन गरी सोही विषयक्षेत्र (Theme) मा आधारित भई बहुविषयसँग सम्बन्धित सिकाइ उपलब्धि हासिल गराउने अभ्यास गरिन्छ । साझा विषयक्षेत्रमा विभिन्न विषयहरूको सहसम्बन्धलाई पनि उचित ध्यान दिइन्छ । यसको नमुना देहायबमोजिम छ:

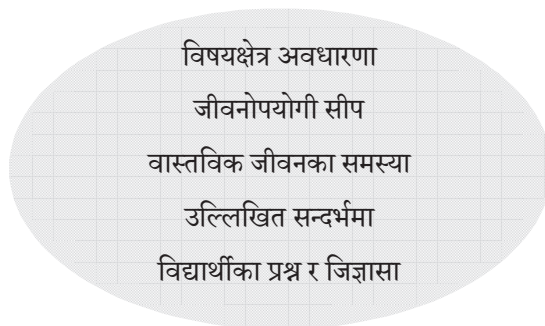
(ख) अन्तरविषय उपागम (Interdisciplinary approach)

यसमा साझा सिकाइलाई विभिन्न विषयसँग जोड्नुका साथै अन्तरविषयगत सक्षमता पहिचान गरिन्छ । यसलाई केन्द्रीय विषयक्षेत्रका रूपमा व्यवस्थित गरिन्छ । यसको नमुना देहायबमोजिम छ:

(ग) जीवन्त अनुभवसँग आबद्ध उपागम (Transdisciplinary approach)

यस उपागमले सिकारुको उत्सुकतासँग मेल खाने गरी सिकाइसहजीकरण क्रियाकलाप वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गर्छ । यसमा वास्तविक जीवनसँग सिकाइलाई आबद्ध गरी सिकाइको प्रयोग गर्ने पक्षलाई प्राथमिकता प्रदान गरिन्छ । यस उपागममा बढीभन्दा बढी परियोजना आधारित सिकाइ हुन्छ । यो सिकाइ सम्बद्ध विविध क्षेत्र र पक्षहरू (Cross cutting) मा आधारित भई गहिरो अध्ययनमा केन्द्रित रहन्छ । यसको नमुना देहायबमोजिम छ:

४. नेपालको प्रारम्भिक कक्षामा लागु गरिएको एकीकृत पाठ्यक्रमका विशेषताहरू

- प्रारम्भिक बालशिक्षाको पाठ्यक्रम एकीकृत सिद्धान्तका आधारमा विकास गरिने छ भने कक्षा १ देखि कक्षा ३ सम्मको पाठ्यक्रम पनि विषयगत पहिचान हुने गरी एकीकृत सिद्धान्तका आधारमा विकास गरी कार्यान्वयन गरिने छ: राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप २०७६ । अर्थात् यसमा विषयगत पहिचान छ ।
- उल्लिखित व्यवस्थाबमोजिम भाषा (नेपाली, अङ्ग्रेजी र मातृभाषा), गणित र सेरोफेरोलाई सिकाइ क्षेत्रका रूपमा ग्रहण गरी पाठ्यक्रम संरचना विकास गरिएको । (Literacy, Numeracy and Social skill) अर्थात् यो सिकाइ क्षेत्रमा संरचित भएको छ ।
- सामाजिक अध्ययन, विज्ञान तथा वातावरण, स्वास्थ्य तथा शारीरिक शिक्षा र सिर्जनात्मक कला विषयलाई अन्तरविषयक ढाँचाको पाठ्यक्रमका रूपमा हाम्रो सेरोफेरो विषयक्षेत्रमा एकीकरण गरिएको तथा हाम्रो सेरोफेरो, गणित, नेपाली भाषा, अङ्ग्रेजी भाषा विषयक्षेत्र समावेश गरी बहुविषयक ढाँचाको एकीकृत पाठ्यक्रम तयार गरिएको अर्थात् यो विषयगत संरचनाभन्दा अघि बढेको छ ।
- व्यवहारकुशल सिपहरूलाई एकीकृत गरिएको छ अर्थात् यसले जीवन र जगत्लाई जोड्ने सैद्धान्तिक आधारलाई अङ्गीकार गरेको छ ।
- एक पाठ्यघण्टा (Credit hour) बराबर ३२ कार्यघण्टा (Working hour) हुने गरी पाठ्यक्रम संरचना विकास गरिएको छ ।

५. साविकको कक्षा १-३ को पाठ्यक्रम र अहिलेको एकीकृत पाठ्यक्रमका मुख्य भिन्नता

पहिलेको पाठ्यक्रम	अहिलेको पाठ्यक्रम
शैक्षिक पद्धतिका विभिन्न विधागत विषयहरूको माध्यमबाट प्रदान गरिने ज्ञानले सिकारुलाई फरक फरक विषयहरूका रूपमा कार्यान्वयन गरी विषयगत पूर्वाधार तयार पार्ने	शैक्षिक पद्धतिका विभिन्न विधागत विषयहरूको माध्यमबाट प्रदान गरिने ज्ञानले सिकारुलाई फरक फरक विषयहरूबिचको अन्तरसम्बन्ध पहिचान, प्राकृतिक सिकाइ, अनुभवको उपयोग तथा सङ्गठित ज्ञान हासिल गर्नमा सहयोग गर्ने
विषयगत विशिष्टतालाई प्राथमिकतामा राखी पाठ्यक्रम निर्माण	सिकारुको सर्वाङ्गीण विकास गर्ने उद्देश्यबाट दुई वा दुईभन्दा बढी अन्तरसम्बन्धित विषयहरूलाई बृहत् पाठ्यक्रमका स्रोतहरूबिच सहसम्बन्ध स्थापित गर्दै सिकारुले हासिल गर्नुपर्ने सिकाइ उपलब्धि एवम् सक्षमतालाई केन्द्रमा राखी पाठ्यक्रम निर्माण ।
विषयवस्तुगत क्षेत्र र क्रमलाई जोड दिएको	सिकाइलाई बृहत् विषयवस्तुमाथि केन्द्रित गराउने उद्देश्यले दुई वा दुईभन्दा बढी विषयहरूका सान्दर्भिक पक्षहरूलाई एकै विषयक्षेत्रमा अर्थपूर्ण रूपमा संयोजन गरी निर्माण गरिएको पाठ्यक्रम । (बहुविषयक ढाँचाका लागि)
विषयगत पहिचान र अस्तित्वलाई विशेष जोड दिइएको	भिन्न विषयक्षेत्रका सिकाइ सक्षमतालाई एउटै पाठ्यक्रममा समावेश गर्दै सिकाइका विषयक्षेत्रहरूलाई सरलबाट जटिलतिरको क्रममा मिलाई सिकारुले स्वगतिमा सिक्न पाउने गरी सिकाइ व्यवस्थापन गरिने पाठ्यक्रम । (अन्तरविषय ढाँचाका लागि)
विषयगत शिक्षण र शिक्षक व्यवस्थापनमा जोड दिइएको	कक्षा शिक्षण वा समूह शिक्षण एवम् योजनामा जोड दिइएको
निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कनमा जोड दिइएको	निरन्तर सिकाइ र मूल्याङ्कनको एकीकरणमा जोड दिइएको (सिकाइ क्षेत्रगत उपलब्धिसूचक निर्माण र मूल्याङ्कनका क्रममा यसको उपयोग)

६. एकीकृत पाठ्यक्रम कार्यान्वयनका लागि मुख्य सरोकारवालाको भूमिका

(क) विद्यालय तह

- सबै शिक्षकलाई नयाँ पाठ्यक्रमका बारेमा जानकारी दिने
- अभिभावक तथा विद्यार्थीलाई नयाँ पाठ्यक्रम र विद्यार्थी कार्यपुस्तक बारेमा जानकारी दिने
- केन्द्रबाट पठाइएको पाठ्यक्रम अध्ययन गर्ने, गर्न लगाउने
- शिक्षक निर्देशिकाको व्यवस्था गर्ने (खरिद वा डाउनलोड गरेर प्रिन्ट गर्ने)
- शिक्षकलाई विद्यार्थी कार्यपुस्तक उपलब्ध गराउने
- नयाँ पाठ्यक्रम लागु हुने कक्षाका लागि कक्षा शिक्षकको व्यवस्था गर्ने र कक्षा शिक्षक र अन्य शिक्षकलाई समूहमा आधारित योजना र शिक्षणका लागि उत्प्रेरित गर्ने

- नयाँ पाठ्यक्रम तथा कार्य पुस्तकको कार्यान्वयन गर्न कार्य तालिका सोहीअनुसार तयार गर्ने
- नयाँ पाठ्यक्रम तथा कार्य पुस्तिकाको कार्यान्वयनका लागि विद्यालयले गर्नुपर्ने तयारीका बारेमा शिक्षक, स्थानीय तह, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट जानकारी प्राप्त गर्ने
- कार्यान्वयनका लागि आवश्यक सामग्रीको खरिद, सङ्कलन वा अन्य तरिकाबाट व्यवस्थापन गर्ने
- यस सम्बन्धमा सञ्चालन हुने तालिम, कार्यशाला वा क्षमता विकाससम्बन्धी कार्यक्रमको आयोजना गर्ने वा आयोजित कार्यक्रममा शिक्षकलाई सहभागी गराउने
- पाक्षिक वा मासिक रूपमा शिक्षकहरूको भेला गराई यसको कार्यान्वयनमा समस्या, चुनौतीका बारेमा छलफल गरी समाधानका लागि प्रयास गर्ने
- आवश्यकतानुसार स्थानीय तह, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, शिक्षा तालिम केन्द्र वा अन्य निकायहरूसँग सम्पर्क र समन्वय गर्ने

(ख) शिक्षक

- सम्बन्धित सामग्रीको सङ्कलन (बजार खरिद, वेबसाइट खोजी वा अन्य तरिका) गर्ने
- सङ्कलित सामग्रीको अध्ययन गर्ने
- सामग्रीको अध्ययन र अन्य शिक्षक (आफ्नै वा छिमेकी विद्यालयका) सँग छलफल, सोधखोज गर्ने
- कार्यान्वयनका लागि वार्षिक लगायत अन्य योजना तयार गर्ने
- कार्यान्वयनका लागि आवश्यक सामग्रीको सूची तयार गरी प्र.अ. लगायतसँग छलफल गर्ने
- सामग्री उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्ने

(ग) स्थानीय तह

- सम्बन्धित कक्षाका शिक्षकको विज्ञसूची तयार पारी पेसागत अनुभव र समस्याका बारेमा छलफल तथा समस्या समाधानका लागि अवसर प्रदान गर्ने
- Mentoring र Monitoring का आधारमा सिकाइ वातावरणको सुनिश्चितता दिने र यसका लागि स्थानीय तहको शिक्षा शाखालाई जिम्मेवार बनाउने
- स्थानीय तहमा आधारित विषयवस्तु, प्राज्ञिक साधन स्रोतको पहिचान उपयोग र शिक्षकनिर्मित योजना तथा सामग्री प्रयोगमा जोड दिने
- उत्कृष्ट शिक्षकको पहिचान गरी उसलाई नमुना शिक्षकका रूपमा उपयोग गर्ने
- केन्द्र तथा प्रदेशसँग समन्वय गरी आवश्यकतामा आधारित तालिम र पेसागत सिप हासिल गर्ने अवसर प्रदान गर्ने

(घ) प्रदेश तह

- अभिमुखीकरण तथा प्रबोधीकरण कार्यलाई तीव्रता दिने
- प्राज्ञिक तथा प्राविधिक सहयोगका लागि विज्ञसूची बनाई स्थानीय तहसँग सहकार्य गर्ने
- शिक्षक तालिमको खाका निर्माण र तालिम सञ्चालन गर्ने

- पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्रीका बारेमा पृष्ठपोषण सङ्कलन र त्यसमा आधारमा पेसागत सहयोग गर्ने
- केन्द्र र स्थानीय तहको सेतुका रूपमा रही गुणस्तरीय शिक्षाका लागि सक्रिय रहने

(ङ) सङ्घीय तह

- नीति, सामग्री र त्यसको आधार वा औचित्यका बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने
- प्रभावकारी कार्यान्वयनका विधि तथा प्रक्रियाका बारेमा प्रबोधीकरण गर्ने
- आवश्यकतामा आधारित पेसागत तथा अन्य सहयोग गर्ने
- सम्पर्क व्यक्ति तोकौं वा सहायता कक्ष निर्माण गरी निरन्तर सहयोगको व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने

७. कार्यान्वयनका आधार

एकीकृत पाठ्यक्रमको विशेषता भनेको नै विषयक्षेत्रमा आधारित पाठ्यक्रम हो । यसका लागि शिक्षकले निम्नानुसारका पक्षलाई विशेष रूपले ध्यान दिई समन्वय गर्नुपर्दछः

(क) क्षितीजीय एकीकरण (Horizontal Integration)

- (अ) शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्य तथा आधारभूत तहको सक्षमता एवम् कक्षागत सक्षमताका आधारमा विषयक्षेत्रहरू (Themes) लाई उपयोग गर्ने ।
- (आ) प्रत्येक विषयक्षेत्रका लागि अध्यापन समय, मूल्याङ्कन समय र सुधारात्मक एवम् आवश्यकतानुसार उपचारात्मक सिकाइ सहजीकरणका लागि समय किटान गर्ने ।

(ख) लम्बीय एकीकरण (Vertical Integration)

स्तरगत अथवा कक्षागत दक्षततका आधारमा २ वा २ भन्दा बढी कक्षाहरूलाई ध्यानमा राखेर सिकाइ सहजीकरण गर्ने सकिने योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने

(ग) विषयक्षेत्र निर्धारणका आधार र विषयगत एकीकरण प्रक्रिया

- (अ) सम्पूर्णता (Holistic) र समानताको आधारमा हालसम्म प्रचलनमा आएका सक्षमता/सिकाइ उपलब्धि एवम् मुख्य विषयवस्तुहरूलाई मुख्य आधार बनाउने
- (आ) Literacy, Numeracy /Social skill जस्ता मुख्य विषयक्षेत्र नछुट्टे गरी common theme का विषयवस्तु यकिन गर्ने

(घ) समसामयिक मुद्दा तथा स्थानीय विषयवस्तुको एकीकरण

- (अ) व्यवहार कुशल सिप, लैङ्गिक, समावेशीता, अपाङ्गता आदि पक्षबाट पनि केलाएर सान्दर्भिक विषयक्षेत्रमा यस्ता अन्तरसम्बन्धित मुद्दाहरूलाई समावेश गर्दै एकीकरण गर्ने
- (आ) स्थानीय विषयवस्तुहरू सान्दर्भिक विषयक्षेत्रमा समायोजन गर्ने ।

(ङ) समन्वय गर्ने आधार

- समूहमा आधारित योजना निर्माण गर्ने
- सिकाइ सहजीकरणको अवलोकन र पृष्ठपोषण आदानप्रदान गर्ने
- न्यूनतमदेखि अधिकतम तहसम्मका सिकाइ स्तर (learning standards) निर्धारण र सिकाइ मूल्याङ्कनको खाकासमेत तय गर्ने

(च) विद्यार्थी मूल्याङ्कन

- चारओटा स्तरमा उपलब्धिसूचक तोकिएका छन् । आफूले हासिल गरेका सूचकका आधारमा विद्यार्थीलाई स्वसिकाइ स्तर पहिचान र स्व:मूल्याङ्कन गर्न उत्प्रेरित गरिएको छ तथ्यलाई सिकाइ सहजीकरणका क्रममा ख्याल गर्ने
- जीवनसापेक्ष विषयवस्तु समावेश गरिएकाले सिकाइसँगै विद्यार्थी आफैँले स्व:स्फूर्त रूपमा सिकाइमा आधारित स्व:मूल्याङ्कन गर्न सक्ने अवसर प्रदान गर्ने
- विषय प्रवेश, अभ्यास, मूल्याङ्कन, उपचार र सबलीकरणका आधारमा विषयवस्तुको प्रस्तुतीकरण गरिएकाले विद्यार्थीको स्व:मूल्याङ्कन तथा सिकाइ उपलब्धिको मापनलाई सिकाइ सहजीकरण प्रक्रियामा नै एकीकरण गर्ने

८. निष्कर्ष

विभिन्न देशहरूले एकीकृत पाठ्यक्रम विकास गर्दा देशको परिस्थिति, प्राविधिक दक्षता, प्रविधिको उपलब्धता, जनशक्तिको पेसागत तथा प्राविधिक दक्षता, सामाजिक तथा सांस्कृतिक वातावरणीय परिवेशलाई आधार मानेको देखिन्छ । विश्वव्यापी रूपमा नै समान प्रकृतिको पाठ्यक्रम विकास ढाँचा प्रयोग भएको अवस्था देखिँदैन । विषयगत पहिचानले पनि स्थान पाएको देखिन्छ । एकीकृत पाठ्यक्रम विकास गर्दा मिश्रित नमुनाहरू उपयोगमा ल्याएको देखिन्छ । कार्यान्वयन तहको सक्षमता र तयारीलाई उच्च प्राथमिकता दिई पाठ्यक्रमको ढाँचा चयन गरेको पाइन्छ । केन्द्रीय स्वरूपको, प्रान्तीय स्वरूपको तथा विद्यालय तहको पाठ्यक्रम विकास तथा कार्यान्वयन गर्ने अभ्यास देखिन्छ । नेपालमा हाल केन्द्रबाट निर्मित पाठ्यक्रम लागु हुने गरेको छ । भौगोलिक विविधता, सामाजिक एवम् सांस्कृतिक विविधता समेतलाई ध्यान दिँदै एकीकृत पाठ्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा लैजानु उचित हुन्छ । यसका लागि शिक्षकको अपनत्व र सक्रियता प्रमुख पक्ष हो ।

४.५ ज्ञानमा आधारित समाज

नन्दलाल पौडेल

उपसचिव, शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, काठमाडौं

समाज (Society)

सामान्य अर्थमा समाजले एउटै रहन-सहन, व्यवस्था, धर्म आदि अँगाल्ने वा एकै स्थानमा बसोबास गर्ने मानिसहरूको समुहलाई बुझाउँछ । प्रोफेसर गिडिङ्स्का अनुसार समाज एक सङ्गठन हो वा व्यवहारहरूको योग हो जहाँ सहयोग दिने व्यक्ति एक अर्कोसँग सम्बन्धित हुन्छन् । समाजमा जनसङ्ख्या, सङ्गठन, स्वार्थ र सम्बन्धको सञ्जाल हुन्छ । यसको अर्थ समाजमा एकभन्दा बढी सदस्यहरू हुन्छन्, बृहत् संस्कृति हुन्छ, क्षेत्रीयता हुन्छ, समाजिक सम्बन्धमा सीमाहरू तोकिएका हुन्छन् र श्रम विभाजन हुन्छ । सारमा समाज निश्चित उद्देश्यका साथ व्यक्तिहरूको हितका लागि निर्माण गरिएको कृत्रिम उपाय हो ।

समाजको विकासक्रम (Evolution of Society)

मानिस समाजिक प्राणी हो । समाजबिना मानव जीवनको सार्थकता रहँदैन । मानव जे बन्न चाहन्छ त्यो समाजिक वातावरणमा बन्ने गर्दछ । मानवको लागि शान्ति, सुरक्षा र सेवाका सबै क्षेत्रहरू समाजमार्फत प्राप्त हुन सक्दछ ।

मानवको उदयपश्चात् समाज विकासको क्रम सुरु भएको हो । विश्वमा बनेको सुरुको समाज भनेको आदिम समाज (Tribal Society) हो । यसलाई वंश समाज वा जाति समाज पनि भन्न सकिन्छ । यो समाजको मूल उद्देश्य सुरक्षा र खाद्य पदार्थको जगेर्ना गर्ने कुरामा सीमित थियो । फिरन्ते जीवन, वन पैदावार र जङ्गली जनावरको सिकार गरेर जीविका सञ्चालन गर्ने कार्य यस समाजको मूल कर्म थियो । साझा मूल्य, एकता, नाता सम्बन्ध, वर्गरहित र मौखिक सञ्चार यस समाजका मूल विशेषता हुन् ।

समाजको उत्पत्तिसँगै त्यसको सुधारको पनि विकल्प थिएन । फिरन्ते जीवनबाट मानिसले क्रमशः खेतिपाति र पशुपालन गर्न सुरु गरे । त्यसपश्चात् आदिम समाज कृषि समाज (Agrarian Society) मा रूपान्तरण हुन पुग्यो । कृषि समाजको विकासपछि राज्यको अर्थ व्यवस्था कृषि उपजमा आधारित भयो । कृषि र पशुपालन उत्पादनका प्रमुख माध्यम बने । पूँजी बजारमा कृषिको वर्चस्व रहयो । श्रम र पूँजी समाजको आर्थिक सम्बन्धको प्रधान विषय बने । आजभन्दा दस हजार वर्ष पहिलेदेखि आजसम्म पनि कृषि समाजको अस्तित्व कायम छ ।

विश्वमा जनसङ्ख्याको तीव्र वृद्धिसँगै कृषि समाजको संरचना पनि जटिल बन्दै गयो । एकातर्फ मानिसका खाद्य आवश्यकता पूरा गर्न परम्परागत कृषि प्रणालीमा रूपान्तरणको खाँचो थियो भने अर्कोतर्फ उत्पादनलाई वितरण व्यवस्थापनको यथोचित प्रबन्ध मिलाउनु पर्ने आवश्यकता भयो । फलस्वरूप इ.सं. १००० देखि १५०० को बिचमा वाणिज्य तथा औद्योगिक समाज (Industrial Society) को जन्म भयो । खास गरी मध्ययुगमा विकास भएको युरोपेली समाज (सुरुमा उत्तर इटली) ले छरिएर रहेका पुराना ज्ञानहरूलाई पुनःआर्जन गरे र केही व्यापारिक क्षेत्रहरूका आफ्ना पचास प्रतिशतभन्दा बढी नागरिकहरूलाई कृषि पेशाबाट अलग गरी सहरीकरण गर्ने, खाद्य सामग्री आयात गर्ने, प्रशोधन गर्ने, निर्माण र व्यापारका केन्द्र सिर्जना गर्ने कार्य सुरु गरे । यसपछि नै वाणिज्य तथा औद्योगिक समाजको सुत्रपात हुन पुगेको हो । सत्रौं शताब्दीमा भएको औद्योगिक क्रान्तिले औद्योगिक समाजलाई स्थापित गरिदियो । अठारौं शताब्दीतिर वेलायतले आफ्नो कृषि पेशामा संलग्न नागरिकको सङ्ख्या एक तिहाई बनाउन सफल भयो । उन्नाइसौं शताब्दीको मध्यतिर आइपुग्दा पश्चिम युरोप र संयुक्त राज्य अमेरिकाले समेत आफ्ना पचास प्रतिशतभन्दा बढी नागरिकलाई कृषि पेशाबाट अलग गरी वाणिज्य, उद्योग र प्राविधिक क्षेत्रमा लगाउन सफल भएपछि औद्योगिक समाजको विकासमा निक्कै टेवा मिल्यो । आज संसारका धेरै कम मानिसहरू औद्योगिक समाजमा बस्छन् तर पनि त्यसको बोलबाला बढी नै छ । कृषि

समाजलाई औद्योगिक समाजले प्रतिस्थापन गर्न नसके पनि कृषिको आधुनिकीकरण, विविधीकरण र औद्योगिकीकरणका लागि प्रविधि अनिवार्य शर्त भएकोले यो समाज औद्योगिक समाजबाट दमित अवस्थामा रहेको छ । कृषि क्षेत्रमा भएका बाली सुधार, मलखाद, यन्त्रहरूको प्रयोग जस्ता प्राविधिक गतिविधिहरूले कृषि क्षेत्रको जनसङ्ख्या क्रमशः घट्दै गएको सन्दर्भमा आज आएर कृषि समाज क्रमशः औद्योगिक समाजमा रूपान्तरण भइरहेको देखिन्छ ।

विज्ञान र प्रविधिको चरम विकासले चाहे कृषि क्षेत्रमा वा औद्योगिक क्षेत्रमा किन नहोस् ठुलो उथलपुथल ल्याइदियो । श्रम र पूँजीको सम्बन्ध नै अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड हो भन्ने कुरालाई रूपान्तरण गरी ज्ञान र सूचना सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण कुराहरू हुन् भन्ने तथ्यलाई स्थापित गर्न पुग्यो यसले कृषि समाज र औद्योगिक समाजको आँगनमा सूचना समाज वा ज्ञानमा आधारित समाज (Information Society or Knowledge Based Society) को जन्म हुन पुग्यो । यसको विस्तृत चर्चा यहाँ गर्ने जमर्को गरिएको छ ।

ज्ञानमा आधारित समाजको परिचय (Introduction to Knowledge Based Society)

आधुनिक विश्वको परिवर्तित आर्थिक तथा राजनीतिक गतिशीलतालाई पूरा गर्न र सफल बनाउन विकास गरिएको समाज नै ज्ञानमा आधारित समाज हो । शिक्षित समाज जसका नागरिक सदस्यहरू ज्ञान अन्वेषण, रोजगारी तथा समाजको आर्थिक गतिशीलताका लागि उपयोग हुन्छन्, साँचो अर्थमा त्यो नै ज्ञानमा आधारित समाज हो । ज्ञानमा आधारित समाजले परम्परागत श्रम र पूँजीलाई समाजको आर्थिक सम्बन्धको प्रधान विषय नबनाएर ज्ञान, सिप र दक्षतालाई प्राथमिक तत्त्व मान्दछ । नागरिकको ज्ञानलाई मूल पूँजीको रूपमा परिभाषित गर्दछ । नागरिक क्षमताको उपयोगलाई विकासको आधार मान्दछ । त्यसकारण मानव स्रोत वा जनशक्ति नै आर्थिक र सामाजिक प्रणालीको सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण पूँजी हो । ज्ञानमा आधारित समाजका देहायका प्रमुख विशेषता हरू रहेका हुन्छन् ।

१. ज्ञानमा आधारित समाज परिवर्तनका लागि जहिले पनि खुल्ला हुन्छ र परिवर्तनलाई सबैभन्दा उपयुक्त तरिकाबाट स्थापित गर्ने प्रयास गर्दछ ।
२. समाजको प्रगतिका लागि नयाँ नयाँ मानकहरू (Standards) विकास गर्न र कार्यान्वयन गर्न खुल्ला हुन्छ ।
३. विकसित ज्ञान/जानकारीहरूलाई मानव हितमा कसरी लागु गर्न सकिन्छ भन्ने प्रकृया जान्न लगातार प्रयास जारी रहन्छ ।
४. सामाजिक गतिशीलता/रूपान्तरण हाँसिल हुन्छ । यथास्थितिको अन्त्य हुन्छ ।
५. ज्ञानको खोजी र अन्वेषण (Search and Research) यो समाजको सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण पक्ष हो ।
६. समाजका सबै सदस्यहरू दैनिक ज्ञानको प्राप्तिमा स्वतन्त्र हुन्छन् ।
७. ज्ञानमा आधारित समाजको साँचो वा मेरुदण्ड "प्रविधि" हो ।

माथिका विशेषताका आधारमा भन्न सकिन्छ कि ज्ञानमा आधारित समाजले ज्ञानको आर्थिक र सामाजिक जीवनमा पार्ने प्रभावलाई जोड दिन्छ । यसले परम्परागत प्राकृतिक स्रोतको भूमिकाका विपरीत मानवस्रोतको उपयोगलाई प्रधान विषय बनाएको हुन्छ । मानव विकास ज्ञानमा आधारित समाजको मार्ग हो । यसको मतलब व्यक्ति, उनीहरूको शैक्षिक उपलब्धि, साँस्कृतिक सम्पदा, सेवा, स्वास्थ्य र क्षमताले राष्ट्रको सामर्थ्यलाई निर्धारण गर्दछ भन्ने नै हो । ज्ञानमा आधारित समाज निर्माण अरु केही पनि होइन यो त अर्थ व्यवस्थासहित समाज र जीवनका सबै वृत्तमा ज्ञान संस्कृतिको सिर्जना गर्नु हो ।

ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्र (Knowledge Based Economy)

वृद्धिको मुख्य स्रोत खेत वा खनिज नभएर ज्ञानलाई मान्ने खालको अर्थ व्यवस्था ज्ञानमा आधारित अर्थ व्यवस्था हो । यो अर्थ व्यवस्था पूर्ण रूपमा ज्ञान एवं सूचनाको उत्पादन, वितरण तथा उपयोगमा आधारित हुन्छ । वस्तु

विनिमय जस्तै यस समाजमा ज्ञानको खरिद बिक्री हुन्छ । उदाहरणको रूपमा नेपालमा सञ्चालित कन्सल्टेन्सी सेवा, कोचिङ कक्षा आदिले ज्ञानको खरिद बिक्री गर्ने गर्दछन् । यसबाट राज्यलाई धेरै राजस्व समेत प्राप्त हुन्छ भने अर्थतन्त्रको अन्य अवयव जस्तै रोजगारी सृजना पनि भइरहेको हुन्छ । सूचना प्रविधिमा आधारित अनलाइन सेवा, इ-लाइब्रेरी, जर्नल प्रकाशन आदि पनि यही अर्थ व्यवस्थाका अङ्ग हुन् जहाँ ज्ञानलाई उत्पादनको रूपमा खरिद बिक्री गरिन्छ । त्यस्तै शोध तथा विकासका अनुसन्धान संस्थाहरू, IT कम्पनी, शिक्षक, प्राध्यापक, लेखक, पत्रकार, बैज्ञानिक, कम्पनीका कन्सल्टयान्टहरू, प्राविधिक विशेषज्ञहरूले ज्ञानमा आधारित अर्थ व्यवस्थाको मुख्य धारमा काम गरेका हुन्छन् । सूचना प्रविधिको आजको युगमा यो अर्थ व्यवस्थाको द्रुत गतिमा विकास भएको छ ।

मूलतः ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्र दुई मुख्य शक्तिका कारणले उत्पत्ति भएको मानिएको छ । पहिलो आर्थिक क्रियाकलापमा देखिएको ज्ञानको तीव्रता र दोस्रो आर्थिक मुद्दाका विश्वव्यापीकरण । यिनै शक्तिले कम विकसित मुलुकको अर्थतन्त्र तथा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामाथि पनि तीव्र दबाव सिर्जना गरिरहेका छन् । विश्वव्यापी रूपमा आत्मसात गरिएका निजीकरण, उदारवाद, खुला बजार र व्यापारमा सीमाभङ्गताले ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रलाई फस्टाउने वातावरण तयार गरिरहेको छ ।

नेपाली परिदृष्यलाई केलाउने हो भने हाम्रो शिक्षण व्यवस्थाले परम्परागत शैलीको ज्ञान हस्तान्तरण गरी विद्यार्थीलाई प्राज्ञिक डिग्रीको प्रमाण पत्रको सीमामा बाँध्ने भन्दा बढी केही गर्न सकेको देखिँदैन । व्यक्तिलाई ज्ञान संस्कृतिमा समाहित हुन, खोज र अन्वेषणमा सक्रिय बनाउन, प्रविधिलाई आत्मासाथ गर्न र रूपान्तरणको बाटोमा दुरो गरी खुट्टा टेकेर अगाडि बढाउन अब ढिला गर्नु हुँदैन । बौद्धिक सम्पदा अधिकार (IPR), पेटेन्ट राइट, कपिराइट, ट्रेडमार्क, भौगोलिक सङ्केतन (GI) तथा सबै नागरिकको पहुँचमा इन्टरनेट सुविधाको विस्तार जस्ता विषयहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर त्यसका लागि आवश्यक संरचना निर्माण गरी अगाडि बढ्न सकियो भने ज्ञानमा आधारित अर्थ व्यवस्थाको आडमा राष्ट्रको विकासमा टेवा दिन सकिन्छ ।

२१औं शताब्दी ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रको युग

युगअनुसार फरक-फरक कुराहरू प्राथमिकतामा पर्ने गर्छन् । आज हामी बाँचिरहेको युग ज्ञानको युग हो । यस युगमा ज्ञान नै आर्थिक-सामाजिक विकासको मुख्य संवाहक पनि हो । ज्ञान, सूचना प्रविधिको यस युगमा परम्परागत धारणामा भनिउँँ आर्थिक प्रणालीको गौण सहयोगी तत्व मात्र नभएर सशक्त मूल तत्वको रूपमा विकास भएको छ । परम्परागत अर्थतन्त्रमा प्राथमिक तत्व मानिएका श्रम र पूँजीलाई विस्थापित गर्दै ज्ञान नै पूँजी हो भन्ने नयाँ अवधारणा अगाडि आएको छ । अर्थतन्त्रको यो नवीन धारणामा श्रम र पूँजी प्रणालीका मूल तत्व नभएर सहयोगी तत्व मात्र रहने छन् । परम्परागत अर्थतन्त्रले लिएको स्थानीय पूँजीको सम्भावनामा व्यापकता थप्दै विश्व पूँजीको सम्भावनातर्फ यस अर्थतन्त्रले इङ्गित गरेको पाइन्छ । सशक्त उत्पादनलाई पूँजीको कमी नहुने, लाभको आशामा पूँजीको स्रोत आफैँ उत्पादनसम्म पुग्ने विश्वव्यापी पूँजीको मान्यता यस धारणाले राख्छ ।

ज्ञानको उचित परिचालनबाट रोजगारीमा वृद्धि, गरिबी निवारण तथा आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ भन्ने अवधारणाले व्यापकता पाएको छ । ज्ञानको उपयोग गर्दै प्राकृतिक संसाधनको कम उपस्थिति रहेका दक्षिण कोरिया, जापान, मलेसियाजस्ता कैयौँ मुलुकले आर्थिक-सामाजिक समृद्धि हासिल गरेका छन् । प्राकृतिक स्रोत साधनको भरमार उपस्थिति भएका मुलुकलाई पछाडि पाउँँ लोभलाग्दो प्रगति हासिल गर्ने यस्ता मुलुक ज्ञानको उचित परिचालन तथा व्यवस्थापनबाट नै सम्पन्न मुलुकको सूचीमा दरिन पुगेका हुन् । ज्ञानको उपयोगलाई आर्थिक विकासको सञ्चालक मान्ने यो अवधारणा, वास्तवमा ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्र हो । विगतका परम्परागत अर्थतन्त्र आज ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रमा रूपान्तरित भएका छन् । जसबाट यिनले हासिल गरेको समृद्धि लोभलाग्दो मात्र होइन दिगो र फराकिलो समेत बन्न पुगेको छ । हाल विश्व अर्थतन्त्रमा ठूला मानिएका प्राविधिक रूपले सम्पन्न अर्थतन्त्रहरू ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्र नै हुन् ।

ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्र भौतिक र प्राकृतिक संशाधनभन्दा बढी बौद्धिक सक्षमतामा भर पर्छ । जहाँ प्राकृतिक-भौतिक स्रोत साधनलाई भन्दा बढी बौद्धिक सक्षमता, ज्ञान, सिप, आविस्कार जस्ता अमूर्त तत्त्वलाई आर्थिक प्रणालीका मूल सञ्चालकको रूपमा स्विकारिन्छ । नवीन सोच, विचार, अत्याधुनिक प्रविधि, अन्वेषण र शिक्षाको जगमा यो अर्थतन्त्र अडेको हुन्छ । यस अर्थतन्त्रले तीव्र विकास, आविस्कार, परिवर्तन र बृहत् दायरा (क्षेत्रीय वा समग्र विश्व) को वकालत गर्छ जबकि परम्परागत धारणा आफैँमा सुस्त, स्थानीय दायरामा मात्र सीमित र अपरिवर्तनीय औद्योगीकरणको पक्षपाती हुन्छ । परम्परागत अवधारणाले भौतिक संशाधनको उच्चतम परिचालनमा जोड दिन्छ भने ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रले ज्ञान, सिप, विचार तथा आविस्कार जस्ता अमूर्त तत्त्वको अधिकतम उत्पादन, वितरण तथा व्यावसायीकरणबाट सजिलै आर्थिक-सामाजिक रूपान्तरण प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने मान्यता राख्छ । यस अवधारणाले प्राकृतिक संशाधनबाट हुने कमीको परिपूर्ति मानव स्रोत तथा अन्य अमूर्त तत्त्वका गुणस्तर सुधारबाट गर्न सकिन्छ भन्ने तथ्यलाई जोड दिएको देखिन्छ ।

फस्टाउँदो विश्वव्यापीकरण तथा सूचना प्रविधिको प्रयोगसँगै भविष्यमा विश्व खुम्चिएर एउटा गाउँमा सीमित हुने निश्चित छ । बदलिँदो वातावरणमा कुनै पनि राष्ट्रको अर्थतन्त्र अलग-थलग रहन सक्दैन । जति नै सानो राष्ट्र र अर्थतन्त्र भए पनि विश्वअर्थतन्त्रसँगै चाल मिलाएर हिँड्नुको विकल्प अब देखिँदैन । यस अवस्थामा अल्पविकसित तथा विकासोन्मुख राष्ट्रले पनि ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रलाई आत्मसात गर्नु उपयुक्त देखिन्छ । विकसित र अल्पविकसित राष्ट्रबिच देखिएको ज्ञानको खाडल पुर्न पनि ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रको उपयोग आवश्यक देखिएको छ तर हालको परम्परागत अर्थतन्त्रबाट एकैपटक छलाड लगाएर ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रमा रूपान्तरित हुन त्यति सहज भने छैन । उपयुक्त नीति, कार्ययोजना तथा पूर्वाधारबिना ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रको सपना दिवा स्वप्न मात्र हुन जान्छ । यसका लागि सरकार, निजी क्षेत्र, शैक्षिक क्षेत्र तथा अनुसन्धान केन्द्रजस्ता भिन्न-भिन्न क्षेत्रलाई परिचालन गरिनु आवश्यक छ ।

ज्ञानमा आधारित समाज निर्माण

ज्ञानमा आधारित समाजको पूर्ण विकासको लागि चार प्राथमिक कार्य आवश्यक रहन्छन् । ती हुन्, शिक्षामा दीर्घकालीन लगानी, अन्वेषण क्षमताको विकास, सूचना पूर्वाधारको आधुनिकीकरण र आर्थिक विकासमैत्री वातावरणको स्थापना । विश्व बैङ्क इन्स्टिच्युटले अधि सारेको अवधारणामा ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रका चार खम्बा देखिन्छन् । पहिलो अर्थतन्त्रलाई प्रोत्साहित गर्ने नीतियुक्त शासन, दोस्रो शिक्षित दक्ष जनशक्ति, तेस्रो प्रभावकारी आविस्कार प्रणाली र चौथो आधुनिक सूचना पूर्वाधार । यिनै चार खम्बामा ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्र टिकेको हुन्छ र यसका लागि ज्ञानमा आधारित समाज निर्माण हुने पर्दछ । यिनै क्षेत्रलाई बलियो तुल्याउँदै लैजाने हो भने आर्थिक उत्पादनका लागि आवश्यक ज्ञानको गुणस्तर तथा मात्रामा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि हुन गई राष्ट्रिय उत्पादनमा बढोत्तरी हुन पुग्छ । फलस्वरूप अभूतपूर्व आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ ।

ज्ञानमा आधारित समाजको प्राथमिक शर्त मानव पूँजीको विकास हो । शिक्षित, दक्ष, नवीन सोचधारी, अन्वेषक जनशक्तिको अभावमा यो समाज सिर्जना हुन सक्दैन । आवश्यक जनशक्ति विकासका लागि शिक्षा स्वास्थ्यजस्ता प्रत्यक्ष मानवस्रोतमा प्रभाव पार्ने क्षेत्रमाथिको लगानी वृद्धि गर्ने नीति अख्तियार गर्नु आवश्यक हुन्छ । मानव पूँजीको विकाससँगै ज्ञान, सिप र सिर्जनशीलतालाई प्रोत्साहित गर्नु पनि उत्तिकै जरुरी छ । जसबाट ज्ञानको उत्पादन, वितरण तथा व्यापारीकरणबाट आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ ।

सन् १९९९ मा विश्व बैङ्क इन्स्टिच्युटले विकासका लागि ज्ञान भन्ने परियोजना सञ्चालन गरेसँगै ज्ञानमा आधारित समाजको बारेमा चासो सुरु भए हो । हालको प्रतिस्पर्धी समयमा तीव्र आर्थिक विकासका लागि ज्ञानको उपयोग नै सर्वोपरि साबित हुँदै आएको छ । भौतिक तथा प्राकृतिक संशाधनमा आधारित आर्थिक विकासको दाँजोमा ज्ञानको उपयोगबाट प्राप्त गरिने विकास दिगो हुनुको साथै, फराकिलो र तीव्र भएको पाइन्छ । त्यसैले पनि विकासोन्मुख राष्ट्र

परम्परागत कृषि समाजबाट ज्ञानमा आधारित समाजमा रूपान्तरित हुन लालायित देखिएका हुन्। हात्रै छिमेकी मुलुक चीन र भारत पनि शिक्षा र प्रविधिमा फड्को मार्दै विश्व अर्थतन्त्रको ठुलो हिस्सा ओगट्न सफल देखिन्छन्। ज्ञानमा आधारित समाजको सबल पक्ष आविस्कार हो। मानवसमाजलाई आवश्यक पर्ने ज्ञान, सिप र सूचनाको आविस्कार गरी त्यसको मौद्रिकरण गर्ने सफल मुलुक नै आजको विश्व अर्थ-राजनीतिका नायक हुन्। यसै तथ्यबाट पनि ज्ञानमा आधारित समाजको सामर्थ्यको अनुमान गर्न सकिन्छ। बजारले तिनैलाई पुरस्कृत गरेको छ जसले विचार र आविस्कारलाई व्यावसायीकरण गर्न सकेका छन्। गरिब तथा अल्प विकसित मुलुकका अर्थतन्त्रले समग्र विश्व अर्थतन्त्रबाट समय समयमा खाने धक्काको सामना गर्न पनि परम्परागत अर्थतन्त्रबाट ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रमा रूपान्तरित हुनुको विकल्प छैन। यसका लागि समय छँदै शिक्षा प्रणालीमा व्यापक सुधार गरी रचनात्मक सोच, आविस्कार तथा व्यावसायीकरणमा वृद्धि गर्नु आवश्यक छ।

ज्ञानमा आधारित समाजका लागि शिक्षामा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको अनिवार्यता

ज्ञानका सम्भावित स्रोतहरूको पहुँचसम्म आम नागरिकहरूलाई लैजानका लागि सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको व्यापक उपयोग अनिवार्य छ। द्रुत गतिमा भएको ज्ञानको विष्फोटलाई उपयोग गर्न इन्टरनेट तथा आम सञ्चारका माध्यमहरूको उपयोग हुनु पर्दछ। यसका लागि सूचना तथा सञ्चार प्राप्त गर्ने आधारभूत सिप नागरिकहरूमा विकास हुनु अनिवार्य शर्त हो। त्यसैले शिक्षा प्राप्त गर्ने औपचारिक, अनौपचारिक वा अरिक्तिक कुनै पनि पद्धतिमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग गर्ने कुरामा जोड दिनु पर्दछ। सीमित पाठ्यपुस्तक, सन्दर्भ सामग्री वा अन्य छापाका माध्यमहरूबाट मात्र आजको ज्ञानमा आधारित समाज विकासको परिकल्पना पूरा हुन सक्दैन। यसबाट हामीले हाम्रो अर्थतन्त्रलाई दरिलो गरी टेवा दिन पनि सक्दौं। जनसङ्ख्या विष्फोट साथै लोकतान्त्रिक खुल्ला समाजको विकासले समय समयमा निम्त्याउने कोभिड-१९ जस्ता विश्वव्यापी महामारीको असरलाई न्यूनीकरण गर्दै नागरिकको शिक्षा पाउने मौलिक हकलाई प्रत्याभूत गर्न ज्ञानमा आधारित समाज महत्त्वपूर्ण उपाय हो भन्दा फरक पर्दैन।

ज्ञानमा आधारित नेपाली समाजका लागि डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६

‘डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६’ नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्ले कात्तिक ५, २०७६ मा स्वीकृत गरी ज्ञानमा आधारित समाज र डिजिटल अर्थतन्त्रका आधारको सबलीकरण गर्ने लक्ष्य लिएको छ। ‘डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६’ मा नागरिकलाई सरल र सहजरूपमा सार्वजनिक सेवा दिन र दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्न डिजिटल फाउन्डेसन, कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा, ऊर्जा, पर्यटन, वित्त र सहरी पूर्वाधार गरी आठ वटा प्रमुख क्षेत्र समेटिएको छ। सो फ्रेमवर्कले ती क्षेत्रलाई समेट्ने गरी नेपाललाई आर्थिक सामाजिक प्रगतितर्फ अग्रसर गराउने उद्देश्यका साथ जम्मा ८० वटा डिजिटल पहलसहितको कार्ययोजना समावेश गरेको छ।

‘डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६’ सम्बन्धी कार्यक्रमले ज्ञानमा आधारित समाज तथा डिजिटल अर्थतन्त्रका आधार निर्माण गर्ने, प्रविधिको अधिकतम उपयोग गरी विकास र समृद्धिका लक्ष्य हासिल गर्न आम नागरिकलाई प्रदान गरिने सार्वजनिक सेवा सरल र सहजरूपमा उपलब्ध गराउने लक्ष्य लिएको छ। यस्तै प्रविधिको प्रयोगबाट उत्पादन लागत कम गर्ने उद्देश्यसहित डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्कले सरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट प्रवाह हुने सबै प्रकारका सेवा तथा कारोवार विद्युतीय माध्यमबाट सञ्चालन गर्ने व्यवस्थामा जोड दिएको छ। स्वीकृत फ्रेमवर्कले तथ्याङ्कको उत्पादन, प्रशोधन र वितरणको लागत कम गरी पहुँच सुनिश्चित गर्ने सुशासन, विकास र समृद्धि हासिल गर्न नीतिगत तथा प्रणालीगत स्थिरता प्राप्तिका लागि योगदान गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

सन् २०२२ सम्ममा विकासशील राष्ट्र तथा सन् २०३० भित्र दिगो विकास लक्ष्य हासिल गरी मध्यम आयको मुलुक बन्ने लक्ष्यतर्फ अग्रसर रहेको, देशका सामु रहेका चुनौतीलाई सम्बोधन गर्ने बृहत् उद्देश्यका साथ "समृद्ध नेपाल,

सुखी नेपाली" को आकांक्षा हासिल गर्न अघि बढिरहेको र त्यसमा प्रविधिमा आधारित ज्ञान र लगानी दुवै अपरिहार्य रहेको उल्लेख गरेको छ ।

सरकारको उक्त आकांक्षाले पर्यटन क्षेत्रको विकास गर्दै क्षमता अभिवृद्धि गर्ने जल, यातायात, ऊर्जा क्षेत्र र सूचना प्रविधि पूर्वाधार निर्माणमा तीव्र जोड दिने लक्ष्य राखिएको छ । यस्तै उत्पादन र उत्पादकत्वमा अभिवृद्धि, प्रत्येक नागरिकलाई स्वास्थ्य बिमा र निःशुल्क स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था, गरिबी, निरक्षरता र बेरोजगारीको अन्त्य र युवा प्रतिभाको विदेश पलायनमा उल्लेख्य कमी ल्याउने जस्ता प्रमुख क्षेत्र समेटेको छ । ज्ञानमा आधारित समाजका लागि डिजिटल नेपालफ्रेमवर्क, २०७६ प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन हुन सकेको खण्डमा नेपाल पनि ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रको आडमा एक समृद्ध राष्ट्रको बाटोमा अगाडि लम्किन सक्ने अपेक्षा गर्न सकिन्छ ।

सन्दर्भ सामग्री

१. डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, नेपाल सरकार सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय, २०७६
२. Knowledge based society, Biteable.com, 2020
३. ज्ञानमा आधारित अर्थव्यवस्थाकी ओर अग्रसर होता भारत, यसार्क पाण्डे, आप इण्डिया, 8 January, 2019
४. Toward a knowledge based Society, Human Development Report, Russian Federation, 2004

खण्ड ५
जिल्लाको शैक्षिक अवस्था

५.१ शैक्षिक संस्थाहरू

५.१.१ पूर्व प्राथमिक तह (बाल विकास केन्द्र)

क्र.सं	स्थानीय तहको नाम	बाल विकास केन्द्रवितरण			प्रतिवेदन प्राप्त सञ्चालित बाल विकास केन्द्रहरू		
		विद्यालयमा आधारित	समुदायमा आधारित	जम्मा	विद्यालयमा आधारित	समुदायमा आधारित	जम्मा
१	शङ्खरापुर नपा	२५	०	२५	२५	०	२५
२	गोकर्णेश्वर नपा	१७	०	१७	१७	०	१७
३	बूढानीलकण्ठ नपा	१८	०	१८	१८	०	१८
४	टोखा नपा	१३	०	१३	१३	०	१३
५	तारकेश्वर नपा	३२	०	३२	३२	०	३२
६	नागार्जुन नपा	२४	०	२४	२४	०	२४
७	चन्द्रागिरी नपा	३०	०	३०	३०	०	३०
८	कीर्तिपुर नपा	१३	१	१४	१३	०	१३
९	दक्षिणकाली नपा	२१	१	२२	२२	१	२३
१०	कागेश्वरी मनोहरा नपा	२३	०	२३	२३	०	२३
११	काठमाडौं मनपा	१०२	६	१०८	९०	०	९०
	जम्मा	३१८	८	३२६	३०७	१	३०८

५.१.१.१ समुदायमा आधारित प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रहरू र त्यसमा कार्यरत सहयोगी कार्यकर्ताको विवरण २०७७

सि.नं.	बालविकास केन्द्र र ठेगाना एवम् सहयोगी कार्यकर्ताको नाम	स्थानीय तह सङ्ख्या	स्थानीय तह	सङ्ख्या
१	विकासका लागि सामुदायिक उत्थान कार्यक्रम नेपाल वाविके, कोटेश्वर	अस्मिता राउत	काठमाडौं मनपा	५
२	नेपाल निमुखा बालबालिका शिक्षा उत्थान संस्था वाविके, वसुन्धरा	रिता गुरुङ		
३	नेपाल निमुखा बालबालिका शिक्षा उत्थान संस्था वाविके, वसुन्धरा	सीता खाती		
४	सृष्टि बाल विकास केन्द्र, कुलेश्वर	मङ्गला श्रेष्ठ		
५	सृष्टि बाल विकास केन्द्र, कुलेश्वर	नम्रता रञ्जित		
६	मदरसा खदिजतुल कुबरा वाविके, बागबजार	रेस्मा वानु	कामनपा	१
७	बाल तथा महिला जनचेतना समाज वाविके, कीर्तिपुर	उर्मिला प्रधान	कीर्तिपुर	१
८	शिखरापुर बाल विकास केन्द्र, फर्पिङ	दुर्गा बास्तोला	दक्षिणकाली नपा	१

५.१.२ संस्थागत विद्यालयहरू

क्र सं	नगरपालिकाको नाम	पूर्व प्राथमिक कक्षा	कक्षागत विद्यालय सङ्ख्या				जम्मा विद्यालय सङ्ख्या
			आधारभूत		माध्यमिक		
			कक्षा १-५	कक्षा १-८	कक्षा १-१०	कक्षा १-१२	
१	शङ्खरापुर नपा		२		६	१	९
२	गोकर्णेश्वर नपा		१२	४	५५	१५	८६
३	बूढानीलकण्ठ नपा		१६	८	६२	५	९१
४	टोखा नपा		९	१०	४०	१४	७३
५	तारकेश्वर नपा		७	५	४१	५	५८
६	नागार्जुन नपा		५	६	३०	११	५२
७	चन्द्रागिरी नपा		८	८	३२		४८
८	किर्तिपुर नपा		६	०	१६	४	२६
९	दक्षिणकाली नपा		२	०	५	२	९
१०	कागेश्वरी मनोहरा नपा		९	४	३७	२	५२
११	काठमाडौं महानगरपालिका		१००	३८	३९१	१०९	६३८
	जम्मा		१७६	८३	७१५	१६८	११४२

स्रोत: जिल्ला शिक्षा कार्यालय, २०७४

५.१.३ सामुदायिक विद्यालयहरू र कार्यरत प्रधानाध्यापकहरू

क्र सं	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	टेलीफोन नं.	तह र श्रेणी	स्थायी/अस्थायी
१	गणेश माध्यमिक विद्यालय, चपली, बूढानीलकण्ठ	१-१२	मीमकाजी श्रेष्ठ	९८६१७०२४९०	माशि तृतीय	स्थायी
२	शिवपुरी माध्यमिक विद्यालय, महाराजगञ्ज कामनपा ३	१-१२	दिवाकर दुदशी पाण्डे	९८४१२६४४४०	माशि प्रथम	स्थायी
३	बाँसबारी माध्यमिक विद्यालय, बाँसबारी कामनपा ३	१-१२	अनिल झा	९८५११८६४४१	माशि तृतीय	स्थायी
४	महाँकाल जनजागत मा.वि., गोलफुटार, बूढानीलकण्ठ	१-१२	पदमबहादुर थापा	९८४१३५२८६५	निमाशि तृतीय	स्थायी
५	बूढानीलकण्ठ माध्यमिक विद्यालय, बूढानीलकण्ठ	१-१२	दीपक कार्की	९८४१३५२८६५	निमाशि तृतीय	स्थायी
६	पञ्चकन्या माध्यमिक विद्यालय, बूढानीलकण्ठ	१-१०	शम्भु कुवर	९८४१८०२०४	प्राशि द्वितीय	स्थायी
७	जनउद्वार माध्यमिक विद्यालय, बूढानीलकण्ठ	१-१०	हेरराम खत्री	९८४१३८३८३९	निमाशि तृतीय	स्थायी
८	नौलिन माध्यमिक विद्यालय, बूढानीलकण्ठ	१-१०	विष्णुकाजी श्रेष्ठ	९८४१६८२६७१	निमाशि तृतीय	स्थायी
९	रानीदेवी आधारभूत विद्यालय, कामनपा	१-८	रामजी गौतम	९८५१००८९८५	निमाशि तृतीय	स्थायी
१०	श्रीराम आधारभूत विद्यालय	१-८	बालकृष्ण रेग्मी	९८४१३६६४१०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
११	जय भद्रकाली आधारभूत विद्यालय, बूढानीलकण्ठ	१-८	बासुदेव थापा	९८४१४१६१३१	प्राशि तृतीय	स्थायी
१२	मदन आश्रित आधारभूत विद्यालय, बूढानीलकण्ठ	१-८	राजाराम भण्डारी	९८४१५९१५५१	अनुदान कोटा	अस्थायी
१३	बालविकास समाज आधारभूत विद्यालय, बूढानीलकण्ठ	१-८	दोर्जेलामा तामाङ	९८४१२०८१३५	प्राशि तृतीय	स्थायी
१४	आत्म विकास आधारभूत विद्यालय, बूढानीलकण्ठ	१-५	धर्मराज थापा	९८४१९८४६८५	प्राशि तृतीय	स्थायी
१५	टौदह माध्यमिक विद्यालय, टौदह, कीर्तिपुर	०-१२	दिवाकर श्रेष्ठ	९८६३१९५८८४	माशि तृतीय	स्थायी
१६	जनसेवा माध्यमिक विद्यालय, पाँगा, कीर्तिपुर	०-१२	देवराज महर्जन	९८४१०२१२७४	माशि तृतीय	स्थायी
१७	आदिनाथ माध्यमिक विद्यालय, चोभार, कीर्तिपुर	०-१०	खेमनाथ सिटौला	९८४१४२१४२१	माशि तृतीय	स्थायी
१८	मङ्गल माध्यमिक विद्यालय, कीर्तिपुर, कीर्तिपुर	०-१२	लोकलाल महर्जन	९८४१३०१२८५	माशि तृतीय	स्थायी
१९	कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालय, कीर्तिपुर, कीर्तिपुर	०-१०	लिलाधर अधिकारी	९८४१२०३०५७	माशि तृतीय	स्थायी
२०	गोरखनाथ माध्यमिक विद्यालय, कीर्तिपुर	०-१०	मखमल श्रेष्ठ	९८४१३६४५१२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२१	नारायण जनमाध्यमिक विद्यालय, मच्छेगाउँ चन्द्रागिरी	०-१०	कृष्णभक्त थापा	९८४१२९६०११	माशि द्वितीय	स्थायी
२२	बाघभैरव माध्यमिक विद्यालय, बाघभैरव, कीर्तिपुर	०-१०	शिवहरि गिरी	९८४१२२५२४५	माशि तृतीय	स्थायी
२३	बालकुमारी माध्यमिक विद्यालय, भत्केपाटी, कीर्तिपुर	०-१०	छत्रमणि अर्याल	९८५११२२९७२	निमाशि द्वितीय	स्थायी

क्र सं	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	टेलीफोन नं.	तह र श्रेणी	स्थायी/अस्थायी
२४	विश्वराष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय, कीर्तिपुर	०-१०	दिनेशकुमार महर्जन	९८४१४९६४०२	निमाशिश तृतीय	स्थायी
२५	वैष्णवी माध्यमिक विद्यालय, भाजगाल, कीर्तिपुर	१-१०	सुनिलकुमार कर्ण	०१४३३२१३९	माशि तृतीय	स्थायी
२६	इन्द्रायणी आधारभूत विद्यालय, कीर्तिपुर, देवढोका	०-५	फुसंत महर्जन	९८४१६२९६८०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२७	नवज्योति आधारभूत विद्यालय, कीर्तिपुर	०-५	कृष्णमान महर्जन	९८४१३७५९४७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२९	चुनदेवी आधारभूत विद्यालय, मच्छेगाउँ, चन्द्रागिरी	०-५	तोरणकुमारी सिंखडा	९८१२२१६१३५	प्राशि तृतीय	स्थायी
३०	शान्ति शिक्षा मन्दिर मा.वि., ठहटी, कामनपा	१-१०	सुदाम गौतम	९८५१११०२९१	माशि तृतीय	स्थायी
३१	शान्ति विद्यागृह मा.वि., लैनचौर, कामनपा	१-१०	शिवकुमारी घिमिरे	९८४६०६२३२२	माशि द्वितीय	स्थायी
३२	कन्या मन्दिर माध्यमिक विद्यालय, न्होखा, कामनपा	०-१०	वद्रीनाथ भट्टराई	९८४१७७९७७८	माशि तृतीय	स्थायी
३३	प्रभात माध्यमिक विद्यालय, नःघल, कामनपा	१-१०	राजेश्वरमान प्रधान	९८५१०२३३००	माशि द्वितीय	स्थायी
३४	भक्त विद्याश्रम मा.वि., टेंगल, रक्तकाली, कामनपा	१-१०	सुदर्शन कट्टेल	९८४१७८६८४९	माशि तृतीय	स्थायी
३५	लोकहित आधारभूत विद्यालय	०-८	सविना गुरुड	९८४१५८९३२७	निमा तृतीय	स्थायी
३६	नेपाल राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय, ढल्कु, कामनपा	१-८	दिपक कपाली	९८४१७३७५५०	निमा द्वितीय	स्थायी
३७	बालविकास आधारभूत विद्यालय, ढल्कु, कामनपा	०-८	विमला अधिकारी	९८४१४८३२८३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
३८	कंकेश्वरी आधारभूत विद्यालय	०-८	उत्तरप्रसाद देवकोटा	९८४१४५४५२२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
३९	अरुणोदय आधारभूत विद्यालय, ढोकाटोल, कामनपा	०-८	पाथिबेन्द्रराज मिश्र	९८४१६२२६८५	निमाशिश तृतीय	स्थायी
४०	कृष्ण मन्दिर आधारभूत विद्यालय, क्षेत्रपाटी, कामनपा	१-५	देवु कुमारी शर्मा	९८४३०७५६७०	प्राशि तृतीय	स्थायी
४२	पशुपतिमित्र माध्यमिक विद्यालय, चाबहिल, कामनपा	०-१०	चन्द्रकान्त पण्डित	९८५११४८३७९	माशि तृतीय	स्थायी
४३	बाल व्यवसायी माध्यमिक विद्यालय, सिफल, कामनपा	०-१०	श्यामप्रसाद भण्डारी	९८४१३८८९५७	माशि तृतीय	स्थायी
४४	श्रमराष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय, कुमारीगाल, कामनपा	०-१०	नारायणप्रसाद नेपाल	९८५१०३२९७८	माशि द्वितीय	स्थायी
४५	मित्र आधारभूत विद्यालय, चाबहिल, कामनपा	०-८	उमा निरौला	९८४१७८३१८६	प्राशि द्वितीय	स्थायी
४६	शारदा आधारभूत विद्यालय, देवपतन, कामनपा	०-८	महेन्द्रप्रसाद रिजाल	९७४११११६७३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
४७	सिताराम माध्यमिक विद्यालय, रामकोट, नागार्जुन	१-१२	सुरेन्द्रबहादुर थापा	९८४१३४१३०३	माशि तृतीय	स्थायी
४८	रत्नराज्य माध्यमिक विद्यालय, रामकोट, नागार्जुन	१-१०	सुन्दरराज पुरी	९८४१६६९५८७	माशि तृतीय	स्थायी
४९	बालबोध माध्यमिक विद्यालय	१-१०	जीवनराज मिश्र	९८५१०४९२६१	माशि तृतीय	स्थायी
५०	सीतापाइला माध्यमिक विद्यालय, सितापाइला, नागार्जुन	१-१२	लालबाबु गुप्ता	९८५१२१२०४२	माशि तृतीय	स्थायी
५१	जनउद्धार माध्यमिक विद्यालय	१-१०	रविराज खनाल	९८४१५२४१९७	निमा द्वितीय	स्थायी
५२	युवा सहभागिता माध्यमिक विद्यालय	१-१०	प्रवेशकुमार चौधरी	९८४१७९२७४५	माशि तृतीय	स्थायी
५३	भीमढुङ्गा आधारभूत विद्यालय, भीमढुङ्गा, नागार्जुन	१-८	रामेश्वर लुईटेल	९८४१९२३७९३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
५४	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	१-७	शिवहरी खनाल	९८४१६४४५२०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
५५	कल्पेश्वर आधारभूत विद्यालय	१-५	बद्रीराजकार्की	९८४१४१२१९७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
५६	ईन्द्र आधारभूत विद्यालय	१-५	कपिलदेव गिरी	९८५१५९३३९१	प्राशि द्वितीय	स्थायी
५७	महेशनारायण आधारभूत विद्यालय	१-४	विदुप्रसाद खनाल	९८४१७४०६८२	प्राशि तृतीय	अस्थायी
५८	ज्योति आधारभूत विद्यालय	१-५	राधा देवकोटा	९८४३१३३२८६	प्राशि तृतीय	स्थायी
५९	मुजुवा आधारभूत विद्यालय	१-५	श्यामकृष्ण भट्टराई	९८४१७६३९५०	प्राशि तृतीय	अस्थायी
६०	कर्मसामन्तेन लिड गुम्बा विद्यालय	१-५	रन्जित खनाल	९८४१५४५००१	प्राशि तृतीय	अनुदानकोटा
६१	पञ्चकन्या माध्यमिक विद्यालय, स्युचाटार, नागार्जुन	१-१०	तेजनारायण कापडी	९८४३२७४१२७	माशि तृतीय	स्थायी
६२	कोटेश्वर सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, कोटेश्वर, कामनपा	१-१०	पुष्पराज कुँवर	९८४१४१५७८६	माशि तृतीय	स्थायी
६३	गान्धी आदर्श मा.वि., गोठाटार, कागेश्वरी मनोहरा	१-१२	गणेश चन्द	९८५११६८४२४	माशि तृतीय	स्थायी
६४	तेज विनायक मा.वि., गोठाटार, कागेश्वरी मनोहरा	१-१२	मधुप्रसाद तिमिल्सेना	९८४१२८३२९९	माशि तृतीय	स्थायी
६५	भीमसेनगोला मा.वि., भीमसेनगोला, कामनपा	१-१०	गणेशकुमार राई	९८४३६५०८७०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
६६	सिद्धेश्वर माध्यमिक विद्यालय, शान्तिनगर	१-१०	प्रभाकर न्यौपाने	९८५११६८२८९	प्राशि तृतीय	स्थायी
६७	सर्वेश्वर आधारभूत विद्यालय, जडिवुटी, कामनपा	१-८	शान्ता पराजुली	९८४१८२०२०२	प्राशि द्वितीय	स्थायी

क्र सं	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	टेलीफोन नं.	तह र श्रेणी	स्थायी/अस्थायी
६८	बालराष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय	१-८	भवानी चापागाई	९८४९३००९८०	प्राशि तृतीय	स्थायी
६९	तरुण माध्यमिक विद्यालय, बालाजु, कामनपा	१-१०	प्रमिला काफ्ले	९८४१३३९०९२	माशि प्रथम	स्थायी
७०	सितला माध्यमिक विद्यालय, बलाजुटार, कामनपा	१-१२	शुक्रलाल श्रेष्ठ	९८४१२११६८७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
७१	जनजागृति ज्ञानरश्मी मा.वि., बालाजुटार, कामनपा	१-१०	मन्दिरा खनाल	९८४१६६२७३८	प्राशि द्वितीय	स्थायी
७२	सिद्धिगणेश माध्यमिक विद्यालय, पकनाजोल, कामनपा	१-१२	केशव भण्डारी	९८४१३६११७३	माशि तृतीय	अनुदानकोटा
७३	नेपाल युवक माध्यमिक विद्यालय, पकनाजोल, कामनपा	१-१०	सरिता क्षेत्री	९८४१७७७६७६	माशि द्वितीय	स्थायी
७४	बाल कल्याण आधारभूत वि., बालाजुटार, कामनपा	१-५	अर्जुनकुमार मुडवरी	९८४१३६९२९५	प्राशि तृतीय	स्थायी
७५	बुद्धज्योति बालउद्यान आधारभूत वि., बालाजु, कामनपा	१-८	विश्वामित्र खनाल	९८४१४३२९८६	प्राशि द्वितीय	स्थायी
७६	जुद्धोदय माध्यमिक विद्यालय, क्षेत्रपाटी, कामनपा	१-१०	लक्ष्मण पौडेल	९८५०००३३६	माशि तृतीय	स्थायी
७७	शान्तिनिकुञ्ज मा.वि., भगवतीबारी, कामनपा	१-१०	राधेश्याम प्रधान	९८६०६३९५६५	माशि तृतीय	स्थायी
७८	नव आदर्श माध्यमिक विद्यालय, वसन्तपुर, कामनपा	१-१०	प्रमोदकृष्ण श्रेष्ठ	९८४१३०६२६२	माशि तृतीय	स्थायी
७९	नवयुग माध्यमिक विद्यालय, ब्रह्मटोल, कामनपा	१-१०	चुडामणि शर्मा	९८५१६५४७६	माशि तृतीय	स्थायी
८०	नेपालआदर्श मा.वि., गणबहाल, कामनपा	१-१०	रविन रञ्जित	९८४८३३७५९२	माशि द्वितीय	स्थायी
८१	बालसेवा माध्यमिक विद्यालय, झोछे, कामनपा	१-१०	दिपक पोखरेल	९८५११७७३२१	माशि तृतीय	स्थायी
८३	हिमालय माध्यमिक विद्यालय, न्युरोड, कामनपा	१-१०	हिरालक्ष्मी श्रेष्ठ	९७४११३५२४३	निमाशि द्वितीय	स्थायी
८४	परोपकार माध्यमिक विद्यालय, भीमसेनस्थान, कामनपा	१-१२	मोहनबहादुर नेपाली	९८५०४४६३०	माशि द्वितीय	अस्थायी
८५	निर्मल विद्यापीठ आधारभूत विद्यालय	१-८	विश्वबन्धु भुसाल	९८५०२०१४३	निमाशि तृतीय	स्थायी
८६	आजाद आधारभूत विद्यालय	१-७	दीनबन्धु रेग्मी	९८४१५२१४०४	प्राशि द्वितीय	स्थायी
८७	सबलधौला आधारभूत विद्यालय	१-५	कल्पना ढुङ्गेल	९८४९२८०४०१	प्राशि तृतीय	स्थायी
८९	विद्योदय आधारभूत विद्यालय, झोछे	१-७	रविनकुमार तामाङ	९८४१४४४२०५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
९२	रत्नराज्य माध्यमिक विद्यालय, वानेश्वर	१-१२	रामआशिष यादव	९८५१२२१७६६	माशि द्वितीय	स्थायी
९३	विश्वनिकेतन माध्यमिक विद्यालय, त्रिपुरेश्वर	१-१२	हेरम्भराज कडेल	९८४१४२८००७	माशि द्वितीय	स्थायी
९४	गुहेश्वरी बालशिक्षा माध्यमिक विद्यालय, थापाथली	१-१०	निता पोखरेल	९८४३०५०९२५	माशि तृतीय	स्थायी
९५	बुद्धनगर आधारभूत विद्यालय, बुद्धनगर	१-८	पुरुषोत्तम नेपाल	९८४१८३४५२३	प्राशि तृतीय	अस्थायी
९६	रुद्रमति आधारभूत विद्यालय, वानेश्वर	१-५	मन्जु श्रेष्ठ	९८४९०३६९३१	प्राशि द्वितीय	स्थायी
९७	फर्पिंग माध्यमिक विद्यालय, फर्पिंग	१-१२	कृष्णकुमार श्रेष्ठ	९८४१२२०७२१	माशि तृतीय	स्थायी
९८	सेतिदेवी माध्यमिक विद्यालय, टल्कु	१-१२	विदुकुमार भण्डारी	९८४१२४४४८४	माशि तृतीय	स्थायी
९९	चम्पादेवी माध्यमिक विद्यालय	१-१०	मानबहादुर तामाङ	९८४१३०४११४	प्राशि प्रथम	स्थायी
१००	अरुणोदय माध्यमिक विद्यालय	१-१२	रामकाजी वस्नेत	९८५०११६६९	माशि तृतीय	स्थायी
१०१	कालीदेवी आधारभूत विद्यालय	१-८	राजन अधिकारी	९८४१९५९९४२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१०२	इनद्रायणी आधारभूत विद्यालय	१-८	भक्तनारायण मानन्धर	९८४१२०३६७३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१०३	दक्षिण महाकाली आधारभूत विद्यालय	१-३	कृष्ण बहादुर लामा	९८४१४८७४९९	प्राशि तृतीय	अनुदानकोटा
१०४	मनकामना आधारभूत विद्यालय	१-५	श्यामकुमार बस्नेत	९८४१३६१८१८	प्राशि तृतीय	स्थायी
१०५	चाल्नाखेल आधारभूत विद्यालय	१-८	प्रथिम्न केसी	९८४१३६३१६५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१०६	कामधेनु माध्यमिक विद्यालय	१-१०	सुरेन्द्र लामा	९८५०५२३३६	माशि तृतीय	स्थायी
१०७	श्रीकृष्ण माध्यमिक विद्यालय, छैमले	१-१०	अमृतमान श्रेष्ठ	९८४१२६७८९९	माशि तृतीय	स्थायी
१०८	पञ्चकन्या माध्यमिक विद्यालय, छैमले	१-१०	श्यामब लामी	९८४१३०५३३४	माशि तृतीय	स्थायी
१०९	शिवशक्ति आधारभूत विद्यालय	०	छायँ रिमाल	९८२३५६३२५९	वाविके	सहयोगी कार्यकर्ता
११०	ध्याम्पादेवी आधारभूत विद्यालय, छैमले	१-८	निस्कुमार लामा	९८४१४०६८९३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१११	बाघभैरव आधारभूत विद्यालय	१-५	शिवहरी गिरी	९८४१२२५२४५	माशि तृतीय	स्थायी
११२	डोल्लु आधारभूत विद्यालय	१-५	सिताराम केसी	९८४१३९९२९०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
११३	खोकना जनमाध्यमिक विद्यालय	१-१०	कमल खड्का	९८४१६७२५४५	माशि तृतीय	स्थायी

क्र सं	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	टेलीफोन नं.	तह र श्रेणी	स्थायी/अस्थायी
११४	सेतिदेवी माध्यमिक विद्यालय, सोखेल	१-१०	रामकुमार बस्नेत	९८४१२५२१९७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
११५	बालसुधार आधारभूत विद्यालय	१-८	कमलाकुमारी बिष्ट	९८४९५५५५२२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
११६	गणेश आधारभूत विद्यालय, सोलेभञ्ज्याङ	१-८	हरिश्चन्द्र श्रेष्ठ	९८४१४३७५४१	निमाशि द्वितीय	स्थायी
११७	कालिकाशरण माध्यमिक विद्यालय, जहरसिंहपौवा	१-१२	प्रमोद प्रधान	९८६००१४२०५	माशि द्वितीय	स्थायी
११८	चापाबोट माध्यमिक विद्यालय	१-१२	विष्णुलाल कटुवाल	९८६०९३८१५६	माशि तृतीय	स्थायी
११९	नविन ग्रामशिक्षा मन्दिर माध्यमिक विद्यालय	१-१०	गुरुप्रसाद ढंगाल	९८४१२२२७६१५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१२०	शारदा माध्यमिक विद्यालय	१-१०	मानबहादुर तामाङ	९८४११९७६४८	प्राशि तृतीय	स्थायी
१२१	बालज्योति आधारभूत विद्यालय	१-८	सिताराम ढुङ्गाना	९८४१८४२७९८	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१२२	रातमाटे आधारभूत विद्यालय	१-५	राजुराम ढकाल	९८०८६६११७५	प्राशि तृतीय	अनुदानकोटा
१२३	पाखरीचौर आधारभूत विद्यालय	१-५	ठाकुरप्रसाद ढंगाल	९७४११९६६८८	प्राशि तृतीय	अनुदानकोटा
१२४	शिलादेवी आधारभूत विद्यालय	१-५	मानबहादुर पाख्रिन	९८४१४४५७९१	प्राशि तृतीय	स्थायी
१२५	महेन्द्रराष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय	१-५	इश्वरीप्रसाद ढंगाल	९८०११४०८५२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१२६	सूर्यज्योति आधारभूत विद्यालय	१-५	भिम बहादुर घ्लान	९७४११११८७५	प्राशि तृतीय	अनुदानकोटा
१२७	देवी आधारभूत विद्यालय	१-५	विनाकुमारी श्रेष्ठ	९८४१३४८३५३	प्राशि तृतीय	स्थायी
१२८	बैरमहादेव आधारभूत विद्यालय	१-५	राघव कुमार झा	९८५११७९६२६	प्राशि तृतीय	स्थायी
१२९	भुवनेश्वर आधारभूत विद्यालय	१-५	कविप्रसाद तिवारी	९८४१६८६३७१	प्राशि तृतीय	स्थायी
१३०	जागृति आधारभूत विद्यालय	१-५	रामकृष्ण गोतामे	९८४१२८९५१५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१३१	पद्मकन्या माध्यमिक विद्यालय, डिल्लीबजार	१-१२	रिता तिवारी	९८४१४६०३२०	माशि तृतीय	स्थायी
१३२	विजयस्मारक माध्यमिक विद्यालय	१-१२	डिल्ली शर्मा	९८५११९०४९४	माशि तृतीय	स्थायी
१३३	ज्ञानविकास आधारभूत विद्यालय	१-८	रमादेवी थापा	९८४१५३८६४०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१३४	पद्मोदय माध्यमिक विद्यालय	१-१२	मिना कोइराला	९८४९८५१३२१	माशि प्रथम	स्थायी
१३५	शहीद शुक्रे माध्यमिक विद्यालय	१-१०	शैली सिंह राठौर	९८४१४६५५८१	माशि तृतीय	स्थायी
१३६	महाँकाल माध्यमिक विद्यालय	१-१०	सन मानन्धर	९८४९४६६३२२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१३७	त्योड माध्यमिक विद्यालय	१-१०	सुरेन्द्र केसी	९८५१२३५४९६	माशि तृतीय	स्थायी
१३८	भानु माध्यमिक विद्यालय	१-१०	शारदा पौडेल	९८४१३४५३६७	माशि तृतीय	स्थायी
१३९	संस्कृत माध्यमिक विद्यालय	१-१०	शिवराज अधिकारी	९८४१६७३६४१	माशि द्वितीय	स्थायी
१४०	नन्दी माध्यमिक विद्यालय, नक्साल	१-१०	गीता काफ्ले	९८४१६११२५७	माशि तृतीय	स्थायी
१४१	नन्दीरात्री माध्यमिक विद्यालय	१-१०	मोहनराज शर्मा	९८४१७८७५८४	माशि तृतीय	स्थायी
१४२	टंगल माध्यमिक विद्यालय	१-१२	राजेन्द्र अधिकारी	९८५१०३६४६२	माशि तृतीय	स्थायी
१४३	केन्द्रिय बहिरा माध्यमिक विद्यालय, नक्साल	१-१२	उपेन्द्र पराजुली	९८४१४४८०३५	माशि तृतीय	विशेष शिक्षा परिषद्
१४४	महेन्द्र राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय	१-१२	देवराज गुरुङ	९८५१०४३५४२	माशि प्रथम	स्थायी
१४५	धुम्बाराही माध्यमिक विद्यालय	१-१०	सुजाता राजलवट	९८५१२११०७०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१४७	पन्चकन्या आधारभूत विद्यालय	१-८	विनि तारंजित	९८५११७७९८७	प्राशि प्रथम	स्थायी
१४८	कमल आधारभूत विद्यालय	१-६	मानबहादुर खड्का	९८४११४६३१०	प्राशि तृतीय	स्थायी
१४९	नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय, नेपालटार	०-१२	निर्मला शाक्य	९८४१५१२७३३	माशि तृतीय	स्थायी
१५०	ग्रामसेवा माध्यमिक विद्यालय	०-१२	तेजनाथ आचार्य	९८४१९१८०६७	माशि तृतीय	स्थायी
१५१	पृथ्वीनारायण माध्यमिक विद्यालय	०-१२	नारायण शर्मा	९८४१३१९४६१	माशि तृतीय	स्थायी
१५२	कालीदेवी माध्यमिक विद्यालय	०-१२	कृष्णप्रसाद ओझा	९८४१२००१३९	माशि तृतीय	स्थायी
१५३	सांला बालकुमारी माध्यमिक विद्यालय	०-१२	टिकाराम भट्ट	९८४११२५७५८	माशि तृतीय	स्थायी
१५४	मानसिंह हर्षमाध्यमिक विद्यालय	०-१२	नारायणजङ्ग थापा	९८४९०६७६४९	माशि द्वितीय	स्थायी
१५५	फुटुङ माध्यमिक विद्यालय	०-१२	भगिरथ उपाध्याय	९८४१६३५२८७	माशि तृतीय	स्थायी
१५६	जीतपुर माध्यमिक विद्यालय	०-१२	राजेन्द्र ज्ञवाली	९८४१२६६२१४	निमाशि द्वितीय	स्थायी

क्र सं	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	टेलीफोन नं.	तह र श्रेणी	स्थायी/ अस्थायी
१५७	नागार्जुन ठुलागाउँ माध्यमिक विद्यालय	०-१२	अर्जुनफुयाल	९८४१२७८१४६	निमाशि द्वितीय	स्थायी
१५८	नागार्जुन माध्यमिक विद्यालय	०-१०	रामकुमारी पौडेल	९८४६०८६८१२	माशि तृतीय	स्थायी
१५९	मनमैजु माध्यमिक विद्यालय	०-१०	रविना महर्जन	९८४१२३१८१४	माशि तृतीय	स्थायी
१६०	काभ्रेस्थली माध्यमिक विद्यालय	०-१०	श्यामालाल पाण्डे	९८४३६५१०८६	माशि तृतीय	स्थायी
१६१	कालिकाशरण माध्यमिक विद्यालय	०-१०	गोपालप्रसाद गजुरेल	९८४९१३६८१०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१६२	कुन्चिपवाकल माध्यमिक विद्यालय	०-१०	राजु नेपाल	९८४१४८४७२०	प्राशि तृतीय	स्थायी
१६३	पुरानो गुहेश्वरी माध्यमिक विद्यालय	०-१०	होमनाथ अमगाई	९८५१९३५११	माशि तृतीय	स्थायी
१६४	महादेवस्थान आधारभूत विद्यालय	०-५	मेघबहादुर दाहाल	९८४१४२३५५३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१६५	सरस्वती आधारभूत विद्यालय	०-५	विमला बस्न्यात	९८४१२५६९९६	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१६६	धर्म विद्याश्रम आधारभूत विद्यालय	०-५	शान्ति बस्नेत	९८४१२०३७३५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१६७	खड्ग बालकोट आधारभूत विद्यालय	०-५	उद्धब लामा	९८४९१४२९१०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१६८	ज्ञानोदय आधारभूत विद्यालय	०-५	प्रल्हाद फुयाल	९८४१४४५९१३	प्राशि तृतीय	स्थायी
१६९	कालिका कठेरी आधारभूत विद्यालय	०-५	सुदिप सापकोटा	९८४१५६६२५२	प्राशि तृतीय	स्थायी
१७०	मनोहर माध्यमिक विद्यालय, गोंगबु	०-१२	माधवप्रसाद भट्टराई	९८५४०२८७००	माशि द्वितीय	स्थायी
१७१	बौधेश्वर माध्यमिक विद्यालय, टोखा	०-१२	उत्तम अधिकारी	९८४११४५१८२	माशि तृतीय	स्थायी
१७२	तिलिङ्गाटार माध्यमिक विद्यालय, टोखा	०-१२	सरोजकुमार पाण्डे	९८५१९२७०३	माशि तृतीय	स्थायी
१७३	सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, टोखा	०-१२	अर्जुन श्रेष्ठ	९८४१४०४३८५	निमाशि तृतीय	स्थायी
१७४	झोरमहाँकाल माध्यमिक विद्यालय, टोखा	०-१०	हरिकृष्ण धिताल	९८४१३९३२३३	प्राशि तृतीय	स्थायी
१७५	धापासी माध्यमिक विद्यालय, टोखा	०-१०	श्रीराम थापा	९८४१३६७२३६	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१७६	जालुपा माध्यमिक विद्यालय, टोखा	०-१०	सुजनकुमार श्रेष्ठ	९८४१३९०८९८	माशि द्वितीय	स्थायी
१७७	चण्डेश्वरी आधारभूत विद्यालय, टोखा	०-९	गोपालबहादुर कार्की	९८४३७९८७७७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१७८	गीतामाता माध्यमिक विद्यालय, विजेश्वरी	१-१२	हरिकृष्ण श्रेष्ठ	९८४३७६२५०	माशि तृतीय	स्थायी
१७९	हलचोक माध्यमिक विद्यालय	१-१०	केशव नेपाल	९८४१५२४५९१	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१८०	बालविकास माध्यमिक विद्यालय	१-१०	प्रेमतामाङ लामा	९८१००१५५५०	प्राशि तृतीय	स्थायी
१८१	सिता बालविकास आधारभूत विद्यालय	१-८	बिष्णु श्रेष्ठ	९८४१३७६२५०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१८२	जनसुधार आधारभूत विद्यालय	१-८	सितादेवी पौडेल	९८४१७७३७२२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१८३	इचङ्गुनारायण आधारभूत विद्यालय	१-८	अमृताश्रेष्ठ	९८१८४९५२०९	प्राशि तृतीय	स्थायी
१८४	इश्वर आधारभूत विद्यालय	०-५	इन्द्रबहादुर उप्रेती	९८४१३९०४४७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१८५	जनप्रभात माध्यमिक विद्यालय, कालिमाटी	०-१०	सत्यन्द्रलाल कर्ण	९८४९२४१६६६	माशि तृतीय	स्थायी
१८६	ज्ञानोदय माध्यमिक विद्यालय, बाफल	०-१२	नातिकाजी महर्जन	९८४१३५३४४९	माशि तृतीय	स्थायी
१८७	जनविकास माध्यमिक विद्यालय, बलबु	०-१२	सिताकुमारी ढकाल	९८६०९७००१२	निमा द्वितीय	स्थायी
१८८	कुलेश्वर माध्यमिक विद्यालय, कुलेश्वर	०-१०	सानुकान्छा नेपाल	९८४१३५०४१०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१८९	सरस्वती निकेतन माध्यमिक विद्यालय, टेकु	०-१०	रविनामहर्जन	९८४१४५५२४४	माशि तृतीय	स्थायी
१९०	पञ्चकन्या माध्यमिक विद्यालय, छाउनी	०-१०	रुपामानन्धर	९८४१५५२८२९	निमाद्वितीय	स्थायी
१९१	जनपथ माध्यमिक विद्यालय, कलङ्की	०-१०	जीतबहादुर लामिछाने	९८४१७७८८०२	माशि तृतीय	स्थायी
१९२	नीलबाराही माध्यमिक विद्यालय, कालिमाटी	०-१२	जानुका नेपाल	९८५११८७३२९	निमाशि तृतीय	स्थायी
१९३	राष्ट्रिय आधारभूत विद्यालय, जैसिदेवल, टेकु	०-८	नमिताराजभण्डारी	९८४१६९०९३०	प्राशि तृतीय	स्थायी
१९४	महेन्द्र सरस्वती निकेतन आधारभूत विद्यालय, टेकु	०-८	पृथ्वी मगर	९८५१२८७५४	प्राशि तृतीय	स्थायी
१९५	गुहेश्वरी माध्यमिक विद्यालय, सिनामंगल	१-१२	मेघबहादुर बन्जारा	९८४१७३४३७५	निमाशि तृतीय	स्थायी
१९६	शारदा माध्यमिक विद्यालय, सिनामंगल	१-१२	ठाकुरप्रसाद सिग्देल	९८४१९३७३४७	माशि तृतीय	स्थायी
१९७	मंगलादेवी माध्यमिक विद्यालय, बत्तिसपुतली	१-१०	मधुसुधन ढुङ्गेल	९८४३६४७१८	माशि तृतीय	स्थायी
१९८	बालपीठ आधारभूत विद्यालय	०-५	कृष्णमुरारी न्यौपाने	९८४१४१४५४५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
१९९	निर्मल बालविकास विद्यालय, भीमसेनगोला	बौद्धिक	ज्योति भट्टराई	९८४१५८२२११	प्राशि तृतीय	विशेष शिक्षा

क्र सं	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	टेलीफोन नं.	तह र श्रेणी	स्थायी/अस्थायी
		अपाङ्गता				परिषद्
२०१	प्रभात माध्यमिक विद्यालय, थानकोट	०-१०	गोविन्द रूपाखेती	९८५१०५०५५९	माशि द्वितीय	स्थायी
२०२	अमरज्योति माध्यमिक विद्यालय, स्युचाटार	०-१२	सुन्दर पन्त	९८५१०६८६९०	माशि तृतीय	स्थायी
२०३	कङ्काली माध्यमिक विद्यालय, नैकाप	०-१०	बिष्णु प्रसाद पनेरु	९८५१०८५२३६	माशि द्वितीय	स्थायी
२०४	मङ्गलदय माध्यमिक विद्यालय, थानकोट	०-१०	कविन्द्र गोपाली	९८४१५२०२००	निमाशि द्वितीय	स्थायी
२०५	बलम्बु माध्यमिक विद्यालय, बलम्बु	०-१०	सुमन रावत	९८४१५६३२१०	माशि द्वितीय	स्थायी
२०६	भीम माध्यमिक विद्यालय, नागढुंगा	०-१०	इन्द्रप्रसाद काप्र्री	९८४१५८७५२६	प्राशि तृतीय	स्थायी
२०७	चुनदेवी माध्यमिक विद्यालय	०-१०	मेगेन्द्र लामा	९८५१०५०७१६	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२०८	चण्डीभैरव माध्यमिक विद्यालय	०-१०	किशोरप्रसाद पाण्डे	९८५११६३१५२	निमाशि तृतीय	स्थायी
२०९	चण्डिकादेवी माध्यमिक विद्यालय	०-१०	गोविन्द बुढाथोकी	९८५१०४७३४८	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२१०	जनकल्याण माध्यमिक विद्यालय	०-१०	गौतम नकर्मि	९८४१५०१३५५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२११	जनविकास माध्यमिक विद्यालय	०-१०	माधव रिजाल	९८५१०९८२७५	निमाशिद्वितीय	स्थायी
२१२	पञ्चकन्या माध्यमिक विद्यालय, स्युचाटार	०-१०	तेजनारायण कापडी	१४२७३८३१	माशि तृतीय	स्थायी
२१३	मंगल माध्यमिक विद्यालय, नैकाप	०-१०	कृष्णहरि कार्की	९८४१२९८३८६	प्राशिद्वितीय	स्थायी
२१४	श्रीकृष्ण माध्यमिक विद्यालय	०-१०	बलराम कार्की	९८४१३८२८५१	माशिद्वितीय	स्थायी
२१५	विद्यामन्दिर माध्यमिक विद्यालय	०-१०	माधवप्रसाद गौतम	९८४१३९७७०८	माशि तृतीय	अस्थायी
२१६	विष्णुदेवी माध्यमिक विद्यालय, तिनथाना	०-१०	दिवाकर चौधरी	९८४१३२४७३२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२१७	विष्णुदेवी शिक्षा सदन	०-१०	बसन्तराज खत्री	९८४१३१०६१०	माशि तृतीय	स्थायी
२१८	भैरवनाथ आधारभूत विद्यालय	०-८	सिता थापा	१४०३९३०६	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२१९	महालक्ष्मी आधारभूत विद्यालय	०-८	अन्जना सुवेदी	९८४१२००५८	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२२०	इन्द्रज्योति आधारभूत विद्यालय	०-५	राजकुमार सुवेदी	९८४१००३३४९	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२२१	नवदुर्गा आधारभूत विद्यालय	०-५	अर्जुन कार्की	९८४१२४४७१४	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२२२	जनचेतना आधारभूत विद्यालय	०-५	उदयकुमार सिग्देल	९८४१६३९७०१	प्राशि तृतीय	अनुदानकोटा
२२३	सेतीदेवी आधारभूत विद्यालय	०-५	महेन्द्र देव	९८४१८७२१४१	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२२४	चम्पाशिखर आधारभूत विद्यालय	०-५	सानु भाइ भट्टराई	९८४१८२६३०२	प्राशि तृतीय	अनुदानकोटा
२२५	कान्तिभैरव माध्यमिक विद्यालय, डाँछी	०-१०	तीर्थराज कोइराला	९८४१४११६६८	माशि तृतीय	अस्थायी
२२६	आदर्श माध्यमिक विद्यालय, भद्रबास	०-१२	जयसिंह चौधरी	९८४१६५५०२२	माशि द्वितीय	स्थायी
२२७	राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय, इन्द्रायणी	०-१२	अर्जुन कारज्जित	९८४१२४४०६६	माशि द्वितीय	स्थायी
२२८	सिद्धिराजेश माध्यमिक विद्यालय	०-१२	बुद्धिविलास धिताल	९८४१५९४५२०	माशि तृतीय	स्थायी
२२९	नेपाल राष्ट्रिय निर्माण माध्यमिक विद्यालय	०-१२	पुरुषोत्तम पहाडी	९८५११४३११०	माशि तृतीय	स्थायी
२३०	बाल विकास माध्यमिक विद्यालय, आलापोट	०-१०	राजकुमार वाइवा	९८४५२८८६२२	माशि तृतीय	स्थायी
२३१	बालउद्धार माध्यमिक विद्यालय, गागलफेदी	०-१०	विनोदप्रसाद ढकाल	९८४१४२६१८५	निमाशि तृतीय	स्थायी
२३२	आनन्द भैरव माध्यमिक विद्यालय	०-१०	गितादेवी कार्की	९८४१६१६९३५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२३३	चलनटार आधारभूत विद्यालय	०-८	प्रधुमन खड्का			स्थायी
२३४	गागलफेदी हर्ष आधारभूत विद्यालय	०-८	दिलबहादुर श्रेष्ठ	९८६१०२९९३३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२३५	मणिलिङ्गेश्वर आधारभूत विद्यालय	०-८	श्याम अधिकारी	९८४१८२३२०४	प्राशि तृतीय	स्थायी
२३६	चम्पकविनायक आधारभूत विद्यालय	०-५	पार्वती पन्त	९८४१६९३८८५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२३७	चौलनारायण आधारभूत विद्यालय	०-५	तारा गौतम	९८४९२७१८१०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२३८	नाथिेश्वरी आधारभूत विद्यालय	०-५	रामभक्त खड्का	९८४१५६३१०७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२३९	भाग्योदय माध्यमिक विद्यालय, साँखु	१-१२	रुषण वसी	९८४१५०११३४	माशि तृतीय	स्थायी
२४०	भगवती माध्यमिक विद्यालय	१-१२	अनुप श्रेष्ठ	९८४००६७३१८	निमाशि तृतीय	स्थायी
२४१	उग्रतारा माध्यमिक विद्यालय	१-१०	डम्बरबहादुर घलान	९८४१४२४४७४	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२४२	महेन्द्र बाल आधारभूत विद्यालय	१-८	केदारबहादुर केसी	९८४१२७२८४१	प्राशि द्वितीय	स्थायी

क्र सं	विद्यालयको नाम र ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्र.अ. को नाम	टेलीफोन नं.	तह र श्रेणी	स्थायी/अस्थायी
२४३	वनदेवी आधारभूत विद्यालय	१-८	बुद्धिबहादुर तामाङ	९८४१४४५७३८	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२४४	गणेश आधारभूत विद्यालय	०-५	न्हुछेराज श्रेष्ठ	९८४१४२६७३७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२४६	मणिचुंग आधारभूत विद्यालय	०-५	श्रीराम कार्की	९८४१४३१२५०	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२४८	क्षितिज जनजागृति आधारभूत विद्यालय	०-५	निर्मल लामा	९८४११४०९०१	प्राशि तृतीय	स्थायी
२४९	महेन्द्र बौद्ध माध्यमिक विद्यालय, बौद्ध	१-१२	धर्मेन्द्र खकुरेल	९८४१९८६३१५	माशिद्वितीय	स्थायी
२५०	बालउद्धार माध्यमिक विद्यालय, कपन	१-१२	विनोद पण्डित	९८५११४७८२७	माशि तृतीय	स्थायी
२५१	जनकल्याण माध्यमिक विद्यालय, महाँकाल	०-१२	कुमारीकमला राई	९८४१५००२५५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२५२	ग्रामशिक्षा मन्दिर माध्यमिक विद्यालय, कपन	१-१२	रुद्रकोईराला	९८५११४०३५४	माशि तृतीय	स्थायी
२५३	पाथिभारा आधारभूत विद्यालय	१-५	विनोदप्रासाद आचार्य	९८५११२९४०३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२५४	नेपाल चार्टर आधारभूत विद्यालय	१-५	बाबुराजा पन्त	९८४१०४४२२५	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२५५	जनजागृति माध्यमिक विद्यालय, बौद्ध	१-१०	रामकाजी केसी	९८४११६५९२७	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२५६	बालकुमारी आधारभूत विद्यालय	१-८	लक्ष्मी तिमिल्सेना	९८४१८४०६१७	प्राशि तृतीय	अनुदानकोटा
२५७	नवजागृति माध्यमिक विद्यालय, रामहिटी	१-१०	उद्धवप्रासाद अधिकारी	९८४१९०८९१३	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२५८	यज्ञमति माध्यमिक विद्यालय	१-१०	मुकुन्द बुढाथोकी	९८४१३२४३८३	प्राशि तृतीय	स्थायी
२५९	सहयोगी माध्यमिक विद्यालय, गोकर्ण	१-१२	निर्माण न्यौपाने	९८४१३१५३२४	माशि द्वितीय	स्थायी
२६०	चामुण्डा माध्यमिक विद्यालय, नारायणटार	१-१२	यादवप्रसाद पौडेल	९८४१३१३२६४	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२६१	अरुणोदय माध्यमिक विद्यालय, जोरपाटी	१-१२	कृष्णप्रसाद नेपाल	९८५१११३५६६	माशि प्रथम	स्थायी
२६२	ओखेनी माध्यमिक विद्यालय, सुन्दरीजल	१-१२	देवराज भट्टराई	९८५१०४३४४२	माशि तृतीय	स्थायी
२६३	देवी बालसुधार माध्यमिक विद्यालय, सुन्ताखान	१-१०	सितारामगिरी	९८४१५२१९०४	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२६४	सुन्ताखान माध्यमिक विद्यालय, सुन्ताखान	१-१०	झलक कुमार अधिकारी	९८४११३६६३०	माशि तृतीय	स्थायी
२६५	बालसुधार माध्यमिक विद्यालय, नयाँपाटी	१-११	हेमराम घिमिरे	९८४११२७८२७	माशि तृतीय	स्थायी
२६६	गोकर्ण माध्यमिक विद्यालय, गोकर्ण	१-१२	सुस्मिता केसी	९८५१२३२२८९	माशि तृतीय	स्थायी
२६७	खगेन्द्र नवजीवन केन्द्र माध्यमिक विद्यालय, नारायणटार	१-१२	राघव दवाडी	९८५१०११८१२	माशि तृतीय	विशेष शिक्षा परिषद्
२६८	रामजानकी आधारभूत विद्यालय, नयाँपाटी	१-८	साधुराम फुयाल	९८५१०३३६९१	प्राशि तृतीय	स्थायी
२६९	ईश्वरी आधारभूत विद्यालय, चिलाउने, सुन्दरीजल	१-८	मधुप्रसाद सिम्खाडा	९८४१५२२०२२	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२७०	ग्रामसुधार आधारभूत विद्यालय, गाम्चा, बालुवा	१-८	गोपालप्रसाद धमला	९८४११३०६८८	प्राशि तृतीय	स्थायी
२७१	तारेभिर आधारभूत विद्यालय, तारेभिर, बालुवा	१-८	शिवहरि भण्डारी	९८४१४६६५७६	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२७३	सुन्दरीजल आधारभूत विद्यालय, मूलखर्क	१-५	प्रकाश कर्माचार्य	९८४१४९६८३९	प्राशि द्वितीय	स्थायी
२७४	बाघद्वार आधारभूत विद्यालय, ओखेनी	१-३	संजय कुमारलामा		प्राशि तृतीय	स्थायी
२७५	भीमदेव आधारभूत विद्यालय नयाँपाटी, देवस्थल	१-८	सिता मायायोजन	९८४१४९११७४	प्राशि तृतीय	स्थायी
२७६	सुस्त:मनस्थिति पारिवारिक सरसल्लाह तथा स्रोत विद्यालय	बौद्धिक अपाङ्गता	सोमबहादुर श्रेष्ठ	९८४१२५२९९०	माशि तृतीय	विशेष शिक्षा परिषद्

माथिको तथ्यले जिल्लाका सबै विद्यालयमा कानूनअनुसारको योग्यता पुगेका शिक्षकहरूलाई प्रधानाध्यपक बनाउन सकिएको छैन । काठमाडौँ जिल्लाका जम्मा ४ वटा सामुदायिक विद्यालयमा १ जनासम्म पनि माध्यमिक दरवन्दी (साधारण वा अनुदानकोटा) छैन भने थप १२ विद्यालयमा एउटा मात्र मा.वि. दरवन्दी वा अनुदान कोटा मात्र रहेको अवस्था छ । २४ वटा सामुदायिक कक्षा ८ सम्म सञ्चालित आधारभूत विद्यालयमा निम्नमाध्यमिक तहको शिक्षक दरवन्दी वा अनुदान कोटा रहेको छैन । केही तहगत दरवन्दी रहेको विद्यालयमा पनि विविध कारणले तल्लो तहका शिक्षकहरूले प्रधानाध्यापकको जिम्मेवारी बहन गरेको अवस्था हो । योग्यता पुगेको प्रअले विद्यालय नेतृत्व नगर्दासम्म अपेक्षित रूपमा विद्यालय प्रशासन र व्यवस्थापन हुन्छ भन्न कठिन छ ।

५.२ स्थानीय तहअनुसार शिक्षक दरवन्दी विवरण, २०७४

सि.नं.	नगरपालिका	प्राथमिक तहको दरवन्दी सङ्ख्या						निम्नमाध्यमिक तहको दरवन्दी सङ्ख्या						माध्यमिक तहको दरवन्दी सङ्ख्या						उच्च मावि अनुदान। दरवन्दी						
		स्थायी			अस्थायी। राहात			जम्मा	स्थायी			अस्थायी। राहात			जम्मा	स्थायी			अस्थायी। राहात			जम्मा	अनुदान	दरवन्दी	जम्मा	
		प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी	अस्थायी दरवन्दी	राहात दरवन्दी	जम्मा		प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी	अस्थायी दरवन्दी	राहात दरवन्दी	जम्मा		प्रथम श्रेणी	द्वितीय श्रेणी	तृतीय श्रेणी	अस्थायी दरवन्दी	राहात दरवन्दी	जम्मा					
१	शङ्खरापुर नपा	३	६१	५०	३०	१४	१५८	०	४	११	९	१४	३८	०	२	११	१२	१०	३५	६	४	१०				
२	गोकर्णेश्वर नपा	०	४६	४२	१६	७	१११	०	१३	१५	८	१२	४८	१	६	१५	११	१०	४३	२	२	४				
३	बूढानीलकण्ठ नपा	२	३७	५८	१७	१७	१३१	०	८	१६	७	२३	५४	०	०	२१	५	१६	४२	१०	०	१०				
४	टोखा नपा	२	३२	२६	७	६	७३	०	४	१२	४	१८	३८	०	१	१८	६	४	२९	४	५	९				
५	तारकेश्वर नपा	२	६८	५५	२०	१३	१५८	१	१९	२५	८	२०	७३	०	५	२१	१९	२८	७३	१८	४	२२				
६	नागार्जुन नपा	१	४६	६०	१८	६	१३१	१	९	२३	११	१६	६०	१	२	१९	९	१८	४९	४	२	६				
७	चन्द्रागिरी नपा	२	७५	८७	२८	१७	२०९	२	१३	३०	२१	२०	८६	०	६	३८	१३	३२	८९	४	२	६				
८	कीर्तिपुर नपा	२	४४	४०	२३	३	११२	०	१०	२१	८	३	४२	०	४	२२	१५	८	४९	४	२	६				
९	दक्षिणकाली नपा	१	४९	४५	२२	८	१२५	०	३	९	१५	२०	४७	०	१	२१	१०	६	३८	०	५	५				
१०	कागेश्वरी मनोहरा नपा	१	५६	३८	२३	१०	१२८	०	९	३३	९	१७	६८	०	२	३१	१३	१२	५८	८	२	१०				
११	काठमाडौं महानगरपालिका	१५	३७५	३०९	१२५	६९	८९३	२	७०	२४२	९०	७२	४७६	९	४५	२१९	९१	५६	४२०	४०	१६	५६				
	जम्मा	३१	८८९	८१०	३२९	१७०	२२२९	६	१६२	४३७	१९०	२३५	१०३०	११	७४	४३६	२०४	२००	९२५	१००	४२	१४२				

५.३ विद्यार्थी विवरण

५.३.१ कुल विद्यार्थी विवरण

शैक्षिक सत्र २०७७ (२०७६ को तुलनामा ३.२७ प्रतिशतले कमी)

कक्षा/तह	छात्रा	छात्र	जम्मा
ECD/ पूर्व प्राथमिक	२६६३६	३२६७९	५९३१५
कक्षा १	१४६८६	१८११३	३२७९९
कक्षा २	१६३१६	२०००१	३६३१७
कक्षा ३	१६३०१	२०५५२	३६८५३
कक्षा ४	१६३३७	२०३०५	३६६४२
कक्षा ५	१६२९४	१९६६५	३५९५९
कक्षा १-५	१०६४७०	१३१३१५	२३७७८५
कक्षा ६	१५९५२	१९४५८	३५४१०
कक्षा ७	१५८७८	१९१७९	३५०५७
कक्षा ८	१६५८१	१९९२६	३६५०७
कक्षा ६-८	४८४११	५८५६३	१०६९७४
कक्षा १-८	१५४८८१	१८९८७८	३४४७५९
कक्षा ९	१६६०८	१९२४८	३५८५६
कक्षा १०	१६५३९	१९७६०	३६२९९
कक्षा ९-१०	३३१४७	३९००८	७२१५५
कक्षा ११	८८४९	९४३७	१८२८६
कक्षा १२	९६१३	१०४७२	२००८५
कक्षा ११-१२	१८४६२	१९९०९	३८३७१
कक्षा ९-१२	५१६०९	५८९१७	११०५२६
कक्षा १-१२	२०६४९०	२४८७९५	४५५२८५

नोट: पालिकागत विद्यार्थी सङ्ख्या खण्ड २ अन्तर्गत सम्बन्धित पालिकाको पाश्चित्रमा दिइएको छ।

शैक्षिक सत्र २०७७ मा कोभिड १९ महामारीका कारण यस जिल्लाको विद्यार्थी सङ्ख्या थोरै घटेको अवस्था छ। खास गरी विभिन्न जिल्लाका ग्रामीण क्षेत्रबाट रोजगारीका लागि काठमाडौं आई काम गर्ने जनसङ्ख्याका आश्रित बालबालिकाहरू अभिभावकको रोजगारी गुमे अनुसार आफ्नो घर ठेगाना भएको जिल्लामा फिर्ता हुँदा यो स्थिति आएको हो।

शैक्षिक सत्र २०७६(२०७५ को तुलनामा ७.५ प्रतिशतले वृद्धि)

क्र.सं	नगरपालिकाको नाम	वाविके			बाविके समुदायमा आधारित			कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कुल जम्मा		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
२७	काठमाडौं	३६३२०	४५६२२	८१९४२	५०७	५६८	१०७५	८३०७५	१०३४३९	१८६५१४	४९४६२	५९७७५	१०९२३७	३२८११	३९१२६	७१९३७	९५७८	१०४०७	१९९८५	२११७५३	२५८९३७	४७०६९०
१	बूढानीलकण्ठ नगरपालिका	३५५९	४३६७	७९२६	६	१८	२४	६८१४	८६८३	१५४९७	४१०१	५०२१	९१२२	२६३८	३१४४	५७८२	८५८	७८९	१६४७	१७९७६	२२०२२	३९९९८
२	चन्द्रागिरी नगरपालिका	२८०३	३४१०	६२१३	११३	१३४	२४७	५४७५	६६२०	१२०९५	३०२१	३३७९	६४००	१७६७	१९०५	३६७२	२४७	२४४	४९१	१३४२६	१५६९२	२९११८
३	दक्षिणकाली नगरपालिका	४९४	६०२	१०९६	१०	११	२१	१०६९	१४२४	२४९३	६७५	७५९	१४३४	४०५	४४९	८५४	२१६	२२१	४३७	२८६९	३४६६	६३३५
४	भोकर्नेश्वर नगरपालिका	३७९०	४७२६	८५१६	१०	९	१९	७८०३	९४३०	१७२३३	४३०६	४८५०	९१५६	२८८८	३१३४	६०२२	८९९	७८२	१६८१	१९६९६	२२९३१	४२६२७
५	कागेश्वरीमनोहरा नगरपालिका	२७२३	३३८२	६१०५	४४	३४	७८	५२९९	६२६९	११५६८	२९००	३१५३	६०६१	१७३६	१८२०	३५५६	४६२	३६३	८२५	१३१७२	१५०२१	२८१९३
६	काठमाडौं महानगरपालिका	१४४२९	१८४३२	३२८६१	१२८	१३२	२६०	३७५२१	४७५०९	८५०३०	२३७८२	२९८१९	५३६०१	१६७७७	२१३२४	३७१८१	५१३३	६४१७	११५५०	९७७१०	१२३५४३	२२२८८३
७	कीर्तिपुर नगरपालिका	१०४५	१२६२	२३०७	४	२	६	२५८२	३५३२	६११४	१६३०	२३४९	३९७९	१०३४	१३७१	२४०५	१५१	२४३	३९४	६४४६	८७५१	१५२०५
८	नागार्जुन नगरपालिका	१६११	१९१५	३५२६	४७	७६	१२३	३९८३	४७८७	८७००	२११४	२४६८	४६६२	११११	१३०३	२४९१	२३९	२२३	४६२	९२६२	१०७७२	२००३४
९	शङ्खरापुर नगरपालिका	५७६	६५२	१२२८	९	५	१४	११९२	१३७३	२५६५	७५	७४२	१५२७	४८	४४२	९२८	२२६	१४५	३९१	३२२४	३३५९	६५५३
१०	तारकेश्वर नगरपालिका	३१५८	४२४२	७४००	५७	५७	११४	५८३९	७०७६	१२९१५	२९२३	३५४०	६५२३	१७६६	१९३७	३७०३	५७१	५०२	१०७३	१४३७४	१७३५४	३१७२२
११	टोखा नगरपालिका	२१३२	२६३२	४७६४	७९	९०	१६९	५४९८	६७३६	१२२३४	३०७७	३६९५	६७७२	२१५६	२२८७	४५४३	५५६	४७८	१०३४	१३४९८	१६०१९	२९५१६

शैक्षिक सत्र २०७५ (२०७४ को तुलनामा १६.०३ प्रतिशतले वृद्धि)

क्र.सं.	नगरपालिकाको नाम	वाविके			वाविके समुदायमा आधारित			कक्षा १-५			कक्षा ६-८			कक्षा ९-१०			कक्षा ११-१२			कुल जम्मा		
		छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
७	काठमाडौं	३५९३०	४५०२२	८०९५२	५००	५४९	१०४९	७६८७०	९४५९५	१७१४६५	४६७४७	५५०९८	१०१७६५	३०८०३	३५०४८	६५८५१	८३११	८५०४	१६८९५	१९९२४१	२३८७३६	४३७९७७
१	बूढानीलकण्ठ नगरपालिका	३३५०	४०८४	७४३४	१९	२६	४५	७०४९	८८८५	१५९३४	४०३७	४७३८	८७७५	२६६५	२९०९	५५६६	७५५	६६४	१४१९	१७८७५	२१२९८	३९१७३
२	चन्द्रागिरी नगरपालिका	२७५६	३३४१	६०९७	१४१	१७९	३२०	५०९४	६०९१	१११०५	२९१८	३१७२	६०९०	१८६७	१८४१	३७०८	९२	६४	१५६	१२७८८	१४६८८	२७४७६
३	दक्षिणकाली नगरपालिका	५९०	८६८	१४५८	४	१	५	११५४	१४११	२६४५	६८२	७२९	१४११	३९३	४५८	८५१	१२२	१२९	२५१	२९४५	३६७६	६६२१
४	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	४०५७	५०७९	९१३६	१८	१४	३२	७३३०	८६३५	१५९६५	४१८३	४६४९	८८३२	२५६९	२७५२	५३२१	१०७९	८३९	१९१८	१९२३६	२१९६८	४१२०४
५	कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका	२३३४	३०१५	५३४९	३०	३६	६६	४८४१	५७८६	१०६२७	२७३४	२९८०	५७१४	१६१५	१६८९	३३०४	४७७	३८६	८६३	१२०३१	१३८९२	२५९२३
६	काठमाडौं महानगरपालिका	१४१३३	१७७३३	३१८६६	१६३	१७५	३३८	३४१३५	४२५४१	७६६८४	२२०८०	२६९२०	४९०००	१५२८५	१८४३९	३३७२४	४१२७	४७०६	८८३३	८९९२३	११०५२२	२००४४५
७	कीर्तिपुर नगरपालिका	१०८९	१३८६	२४७५	०	०	०	२४७५	३३५५	५८३०	१५६५	२१५७	३७२२	१००८	१२८०	२२८८	२५०	३२५	५७५	६३८७	८५०३	१४८९०
८	नागार्जुन नगरपालिका	१७५१	२१२३	३८७४	४६	४८	९४	३५२९	४१४७	७६७६	१९९५	२१६३	४१५८	११०९	११८२	२२९१	२१३	२०३	४१६	८६४३	१८६६	१८५०९
९	शङ्खरापुर नगरपालिका	५४८	६७६	१२२४	४	१	५	११७२	१२८७	२४५९	७६०	७१७	१४७७	४८६	४३१	९१७	१९२	९१	२८३	३१६२	३२०३	६३६५
१०	तारकेश्वर नगरपालिका	३३००	४१९९	७४९९	२०	१२	३२	५०९३	६३३३	११४१६	२७८६	३१७६	५९६२	१७३५	१७६७	३५०२	७१२	७१०	१४२२	१३४४६	१६१८७	२९८३३
११	टोखा नगरपालिका	२०२२	२५१८	४५४०	५५	५७	११२	५०७८	६०४६	१११२४	३००७	३६१७	६६२४	२०७१	२३०८	४३७९	३७२	३८७	७५९	१२६०५	१४९३३	२७५३८

दलित, जनजाति तथा अपाङ्गता भएका विद्यार्थी विवरण २०७७

प्रकार	वाविके	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८	कक्षा ९	कक्षा १०	कक्षा ११	कक्षा १२	जम्मा	
जम्मा	छात्रा	२६८६१	१४७५६	१६२७३	१६३५८	१६३७३	१६३३६	१५९७२	१५८९८	१६६१०	१६६२७	१६५३६	८८४५	९६५२	२०७०९७
	छात्र	३३०२९	१८२०२	२००७५	२०५८९	२०३५७	१९७०३	१९४४०	१९१९२	१९९५५	१९२६१	१९७४३	९४२५	१०५१८	२४९४८९
दलित	छात्रा	१६२८	८५८	८९८	९२२	७८५	८६९	७९५	८१५	८३२	७९८	८५१	४६९	५४९	११०६९
	छात्र	१९६४	१०८२	१०९५	१०४३	८७८	९९०	९१३	८५०	९२१	८४४	८३०	४५१	५२६	१२३८७
जनजाति	छात्रा	१३१९०	७०७१	७७१५	७६६७	७६५३	७६२७	७४६९	७४८२	७८४०	७७१९	७६९०	४२६६	४६३९	९८०२८
	छात्र	१५६२४	८४६२	९१७८	९३८४	९१५७	८८३१	८८४५	८६६६	८८०७	८२९०	८६३६	४१३८	४६७२	११२६९०
ब्राह्मण, क्षेत्री	छात्रा	९२११	५१०५	५८९५	६०५२	६२४८	६२६८	६२१५	६२०९	६४७६	६७२१	६६५३	३४८२	३९५८	७८४९३
	छात्र	११७६५	६५९३	७५७६	८०२४	८१६७	७८१३	७७५४	७७२८	८१६५	८११९	८३१५	३९८२	४५७५	९८५७६
अन्य	छात्रा	२७९८	१७१०	१७२०	१६९०	१६५५	१५५१	१४६२	१३७३	१४५०	१३५१	१३०९	६२७	४८८	१९१८४
	छात्र	३६४७	२०४४	२१९३	२१०६	२१३२	२०४१	१८९२	१९१४	२०४४	१९७५	१९३६	८५४	७३३	२५५११
अपाङ्गता	छात्रा	१०९	९७	५७	५४	५५	६७	५७	६८	६७	६६	९३	३०	२९	८४९
	छात्र	१५७	६५	६०	५३	६३	६७	६१	६८	७३	७७	७४	३६	२९	८८३

शैक्षिक सत्र २०७६ को विद्यार्थी प्रवाह (कक्षा उत्तीर्ण हुने, दोहो-च्याउने तथा छोड्ने विद्यार्थीको विवरण)

सूचक	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०			
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	
उत्तीर्ण	सङ्ख्या	१५३२४	१९२१९	३४५४३	१५०२६	१९४०३	३४४२९	१५५८३	१९२४५	३४८२८	१५१९०	१८६७०	३३८६०	१५१०३	१८४५३	३३५५६	१४९५०	१८२५७	३३२०७	१४९५५	१८१९१	३३१४६	१५६९३	१८१८१	३३८७४	१५५०५	१८१०६	३३६११	१०७३३	१४७२६	२३२५९
	दर	९०.६८	९२.०२	९१.४२	९३.६९	९४.२५	९४.०१	९४.४७	९४.६७	९४.५८	९४.९४	९४.७१	९४.८१	९५.२७	९४.९३	९५.०८	९४.६६	९४.५१	९४.५७	९३.५७	९३.५४	९३.२४	९४.७	९५.६९३	९४.१८१	९४.३	९४.५१	९३.८८	९४.१७	९६.८९	९६.१५
दोहो-च्याउने दर	सङ्ख्या	५२४	५२८	१०६२	१३८	१३४	२७२	१२५	१४१	२६६	९५	१२४	२२१	१२०	११५	२३५	१११	१५५	२६६	१०१	१६७	२१६	१११	१४०	२५१	१३४	१८१	३१५	१३१	२१०	३४१
	दर	३.१	२.५८	२.८१	०.८६	०.६५	०.७४	०.७६	०.६९	०.७२	०.५९	०.६८	०.६४	०.७६	०.५९	०.६७	०.७	०.८	०.७६	०.७२	०.७१	०.८३	०.६७	०.७२	०.७	०.८२	०.९४	०.८८	१.१७	१.५९	१.४
छोड्ने	सङ्ख्या	१०५१	११२९	२१८०	८७४	१०४९	१९२३	७८७	९४३	१७३०	७१५	९०१	१६२४	६३०	८७०	१५००	७३३	९०६	१६३९	९०३	१२०६	२१०९	७६७	१०३१	१७९८	७६६	१०००	१७६६	२१४	३००	५१४
	दर	६.२२	५.४१	५.७७	५.४५	५.१	५.२५	४.७७	४.६४	४.७	४.४७	४.६१	४.५५	४.१७	४.४८	४.२५	४.६४	४.६९	४.६७	४.६५	४.६६	४.९३	४.६७	४.६३	४.०१	४.६७	५.१८	४.९५	१.९३	२.२७	२.११

खण्ड ६
महत्त्वपूर्ण सम्पर्क फोन नम्बर र इमेल ठेगाना

६.१ मन्त्रालय मातहत निकायका सम्पर्क व्यक्तिहरूको नाम र सम्पर्क नम्बर

क्र. स.	कार्यालय	नाम, थर	पद	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१	श्री शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र	चूडामणि पौडेल	महानिर्देशक	९८५१११५९०४	paudelcm@gmail.com
	श्री शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र	अर्जुन ढकाल	निर्देशक	९८४६२७८७५४	arjundhakal52@gmail.com
	श्री शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र	रामप्रसाद शर्मा	शाखा अधिकृत	०९५७६२२५७७	rampd2036@gmail.com
२	श्री विश्वविद्यालय आयोग(UGC)	प्रा. शंकर भण्डारी	सदस्य सचिव	९८५११३०५५१	profsp.bhandari@ugcnepal.edu.np
	श्री विश्वविद्यालय आयोग(UGC)	डुलराज चिमरिया	अनु. तथा मूल्याङ्कन अधिकृत	९८५११८९६०५	dr.chimariya@ugcnepal.edu.np
३	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (CTEVT)	जीवनारायण काफ्ले	सदस्य सचिव	9841759470	kaflendpo@gmail.com
	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (CTEVT)	देवेशचन्द्र देवकोटा	निर्देशक	9851054298	debesh479@gmail.com
	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (CTEVT)	निलप्रसाद लामिछाने	योजना अधिकृत	9851214912	nilprasad.14912@gmail.com
४	पाठ्यक्रम विकास केन्द्र	अणप्रसाद न्यौपाने	महानिर्देशक	९८५७०३८९६७ / ९८४१६२४९२४	neupaneana@yahoo.com
	पाठ्यक्रम विकास केन्द्र	प्रेमकुमार भट्टराई	निर्देशक	9841327938	bhattaraiPK@gmail.com
	पाठ्यक्रम विकास केन्द्र	मुक्ता पोखरेल	शाखा अधिकृत	9849357179	mukta.pokhrel@yahoo.com
५	शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र	शिवकुमार सापकोटा	का.मु. महानिर्देशक	9851091208	sapkotashiba@yahoo.com
६	राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक)	रामराज खकुरेल	का.मु. महानिर्देशक	9851176037	khakurel_rr@yahoo.com
७	युनेस्कोको निमित्त नेपाल राष्ट्रिय आयोग	युवराज पौडेल	सचिव	9851148111	yrpoudel2012@gmail.com/ unesconatcomnepal@gmail.com
	युनेस्कोको निमित्त नेपाल राष्ट्रिय आयोग	ईन्दिरा बुढाथोकी	शाखा अधिकृत	9849328331	unesconatcomnepal@gmail.com
८	शिक्षक सेवा आयोग	दिनेश कुमार श्रेष्ठ	का.मु. प्रशासकीय प्रमुख	9841377735	dineshshrestha@gmail.com
	शिक्षक सेवा आयोग	शुदर्शन मरहड्डा	उप सचिव	9841396718	marahattas123@yahoo.com
९	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड	दुर्गाप्रसाद अर्याल	सदस्य सचिव	9851005759	aryalmr156@gmail.com
	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड	गोविन्द खनियाँ	योजना महाशाखा प्रमुख	9851049119	khaniyagr@gmail.com
	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड	सुवास सिवाकोटी	शाखा अधिकृत	9741091755	siwakoti_06@hotmail.com
१०	व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिवृद्धि परियोजना (EVENT)	चन्द्रकान्त भूसाल	परियोजना निर्देशक	9841274282	ckbhusal033@gmail.com
	व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिवृद्धि परियोजना (EVENT)	उद्भव कट्टेल	शाखा अधिकृत	98512207085	katteluddhav.kattel@gmail.com

	व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिवृद्धि परियोजना (EVENT)	शिवराज पोखरेल	शाखा अधिकृत	9851187111	shivaraj.pokhrel@gmail.com
११	शिक्षाको लागि खाद्य परियोजना	प्रकाश सापकोटा	नि. कार्यक्रम निर्देशक	9841427922	p.sapkota2011@gmail.com
	शिक्षाको लागि खाद्य परियोजना	मनोज कोइराला	लेखापाल	9841603368	manojkoirala_3@hotmail.com
१२	नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय	उपेन्द्रप्रसाद मैनाली	पुस्तकालय प्रमुख	९८४११४३४८५	upendraprasadmainali@gmail.com
	नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय	वसन्तराज पन्थ	पुस्तकालय अधिकृत	९८४१९३७२०८	panthabasanta@gmail.com
१३	डिल्लीरमण रेग्मी पुस्तकालय	भोलाकुमार श्रेष्ठ	पुस्तकालय प्रमुख	9841221664	bholashresthame@gmail.com
१४	केशर पुस्तकालय	दशरथ मिश्र	पुस्तकालय प्रमुख	9841473845	dapsmishra@gmail.com/ info@klib.gov.np
१५	जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र	महेशप्रसाद तिमिल्सिना	महाप्रबन्धक	9851212303	info@janakedu.com.np
	जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र	धिरज खतिवडा	वरिष्ठ सहायक	9860137007	dhirajkhatiwada@gmail.com
	जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र	तिल बहादुर अधिकारी		6630170	
१६	चिकित्सा शिक्षा आयोग	डा भोजराज काफ्ले	सदस्य सचिव	९८४१५१३१५९	member_secretary@mec.gov.np bhojraj15@yahoo.com
	चिकित्सा शिक्षा आयोग	सावित्रा पौडेल	शाखा अधिकृत	9851231135	ohsabhu@gmail.com/ info@mec.gov.np
१७	नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रज्ञा प्रतिष्ठान (NAST), खुमलटारा	निशा राना		9851069४70	planning@nast.org.np
१८	विपि कोइराला मेमोरियल प्लानेटेरियम र अब्जरभेटरी तथा विज्ञान संग्रहालय विकास समिति, किर्तिपुर	सनद कुमार शर्मा	प्रमुख	9851007731	sksharmaktm@gmail.com/pla neta.observatory@gmail.com
१९	राष्ट्रिय बिधि विज्ञान प्रयोगशाला, खुमलटारा	विरेन्द्र शाक्य	कार्यकारी निर्देशक	9860829796	birend2005@gmail.com
	राष्ट्रिय बिधि विज्ञान प्रयोगशाला, खुमलटारा	ओमप्रकाश शर्मा	प्रमुख बैज्ञानिक अधिकृत	9841368067	acharya1roman@gmail.com
२०	मेडिकल कलेज पूर्वाधार निर्माण विकास समिति गेटा कैलाली	हेमराज पुजारा	प्रमुख	९८४१४११००९	
२१	बुटवल मेडिकल कलेज पूर्वाधार निर्माण विकास आयोजना, तिलोत्तमा, रूपन्देही	मानबहादुर घमिरे	प्रमुख	9851204145	ghimiremb@yahoo.com
२२	बर्दिवास मेडिकल कलेज पूर्वाधार निर्माण विकास आयोजना, बर्दिवास महोत्तरी	देवीप्रसाद सुवेदी	प्रमुख	9849792400	devi_sbd775@yahoo.com
२३	सुर्खेत मेडिकल कलेज पूर्वाधार निर्माण विकास आयोजना, वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत	हेमकुमार ढकाल	प्रमुख	9848047625	hemkumar.dhakal@gmail.com

६.२ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र शिक्षासम्बन्धी अन्य सङ्घसंस्थाका वेबसाइट, फोन नं. र ईमेल ठेगाना

निकाय	Web site	टेलिफोन नं.	ईमेल ठेगाना
१ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	www.moest.gov.np	४२००३५३, ४२००३५, ४४२११९९०, ४२००३७९, ४२००३७३, ४२००३७५	infomoe@moe.gov.np
२ शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र	www.cehrd.gov.np	६६३१०७५, ६६३१९७१, ६६३३६२५, ६६३१९७४, ६६३१९७२, ६६३४१८१, ६६३१७०६, ६६३४१७३	info@doe.gov.np
३ शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र, मानव संशाधन विकास महाशाखा	www.nced.gov.np	६६३१२७६, ६६३४३३९, ६६३८१५०, ६६३०१९३, ६६३१४८६, ६६३०४५७	decedu@mail.com.np
४ पाठ्यक्रम विकास केन्द्र	www.moecdc.gov.np	६६३०५८८, ६६३४९१६, ६६३०७९७	info@moescdc.gov.np
५ राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय (कक्षा १०)	www.soce.gov.np	६६३०७३९, ६६३०८१९, ६६३००७०, ६६३११४६	info@soce.gov.np
६ शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्र, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा शाखा	www.nfec.gov.np	६६३१२८८, ६६३१२८०	nfec@mos.com.np
७ विद्यालय शिक्षक किताबखाना	www.stro.gov.np	०१-४२८३०२३, ०१- ४६७०७५७, ०१- ४६७२८२३ Fax : ०१-४२८४९००	stroedu@gmail.com
८ शैक्षिक गुणस्तर परीक्षण केन्द्र	www.ero.gov.np	६६३९५५७, ६६३९५५६, ६६३९५५६	
९ व्यावसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिवृद्धि परियोजना	www.event.fgov.np	४११७५५०, ४१११७७५, १६६००१६७७७७, Toll free ४१११७७५	
१० शिक्षाको लागि खाद्य कार्यक्रम परियोजना	www.ffep.gov.np	४४३१८५३, ४४३१८९५, ४४३०६५०	ffep@wlink.com.np
११ विश्वविद्यालय अनुदान आयोग	www.ugcnepal.edu.np	६६३८५४९, ६६३८४३४, ६६३८५५०, ६६३८५५१, ६६३८५५२	info@ugcnepal.edu.np
१२ शिक्षक सेवा आयोग	www.tsc.gov.np	६६३७८७२ (fax), ६६३७८७३, ६६३८१५१	info@tsc.gov.np
१३ युनेस्कोको निमित्त राष्ट्रिय सचिवालय	www.nncu.org.np	४४१८७८२, ४४२८१०७, ४४१२४६०	unesco@nncu.wlink.com.np
१४ त्रिभुवन विश्वविद्यालय	www.tribhuvanuniversity.edu.np	४३३०८४०, ४३३०८४३	
१५ नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय		०८२-५२९०१, ४२२१५१०	
१६ काठमाडौं विश्वविद्यालय	web@ku.edu.np	११-६६१२९९, ६६१३९९, ११-६६१४४३	
१७ पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय	www.purbuniv.edu.np	०२१-५२१२०४	
१८ पोखरा विश्वविद्यालय	www.pu.edu.np	०६१-५६०४८९, ५६०६३९	info@pu.edu.np contact-office@pu.edu.np

निकाय	Web site	टेलिफोन नं.	ईमेल ठेगाना
१९ राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड	www.neb.edu.np	०६१-५६०३९२	hseboard@mos.com.np
२० CTEVT	www.ctevt.org.np	४४१२१९६, ४४४०९०४, ४४४०९०५	admin@ctevt.wlink.com.np
२१ जनक शिक्षा केन्द्र लिमिटेड		६६३०५९८, ६६३१३६२, ६६३१५८६, ६६३५१२९, ६६३१५८६	
२२ केसर लाइब्रेरी	www.klib.gov.np	६६३०४०८, ६६३०७६९, ६६३०२९४	info@klib.gov.np
२३ नेपाल राष्ट्रिय पुस्तकालय	www.nnl.gov.np	६६३०७८७, ६६३०७९६	nnl@nnl.wlink.com.np
२४ डिल्लीरमण-कल्याणी पुस्तकालय	www.drkrmlibrary.np	४४११३१८, ४४४२०१०	drkrmlibrary@htp.com.np
२५ राष्ट्रिय दलित आयोग, सिंहदरवार		४४२५९१९, ४२४५३२५	
२६ राष्ट्रिय योजना आयोग, सिंहदरवार		४२११०४१, ४२२६८७९, ४२१११३९	
२७ विद्युत विकास विभाग, अनामनगर		४४७९२४७, ४४८०२१८	
२८ सडक विभाग, पचली		४२१५१०३	
२९ नेपाल खानेपानी संस्थान, त्रिपुरेश्वर		४२२३४८४, ४२११३१७	
३० निजामती किताबखाना, हरिहरभवन		५५२१२९८	
३१ निजामती किताबखाना, हरिहरभवन (महानिर्देशक)		५५२६९४९	
३२ राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग		४२२८८०४	
३३ नेपाल टेलिभिजन, सिंहदरवार		४२२८१३४, ४२२७४५९	
३४ साझा पेट्रोल पम्प, पुल्चोक		५५५४८८६	
३५ राष्ट्रिय अपाङ्ग महासङ्घ, भृकुटीमण्डप		४२३११५९	
३६ राष्ट्रिय महिला आयोग, सिंहदरवार		४२५६७०९	
३७ राष्ट्रिय जनजाति विकास समिति, अनामनगर		४२६६४८०, ४२६५१४३	
३८ लोक सेवा आयोग, म.क्षे.नि., कमलपोखरी		४४१९८८६, ४४११०९५, ४४१९८८९	

६.३ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय अन्तर्गतका सम्पर्क नम्बरहरू

सि.नं.	विवरण	फोन	फ्याक्स
१	माननीय शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रीज्यूको निजी सचिवालय	01-4200353	01-4200373
२	श्रीमान् सचिवज्यूको निजी सचिवालय	01-4200354	01-4200375
३	प्रशासन महाशाखा	01-4200356	
३.१	कर्मचारी प्रशासन तथा जनशक्ति विकास शाखा	०१-४२११९९० ०१-४२००३७९	
३.२	आन्तरिक प्रशासन तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन शाखा	01-4200453	
३.३	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	01-4211960	
३.४	आर्थिक प्रशासन शाखा	01-4200360	
४	योजना महाशाखा	01-4200357	01-4200378
४.१	वैदेशिक सहायता समन्वय (विद्यालय शिक्षा) शाखा	01-4200381	
४.२	वैदेशिक सहायता समन्वय (उच्च तथा प्राविधिक शिक्षा) शाखा	01-4200381	
४.३	योजना, कार्यक्रम तथा बजेट (विद्यालय शिक्षा) शाखा	01-4200383	
४.४	योजना, कार्यक्रम तथा बजेट (उच्च तथा प्राविधिक शिक्षा) शाखा	01-4200383	
४.५	पुस्तकालय समन्वय शाखा	01-4211964	
४.६	सञ्चार (मिडिया) समन्वय शाखा	01-4211964	

४.७	नीति निर्धारण समितिको सचिवालय	01-4211983	
४.८	युनेस्कोका निमित्त नेपाल राष्ट्रिय आयोग	01-4200559	
५	शैक्षिक व्यवस्थापन महाशाखा	01-4200358	
५.१	आधारभूत शिक्षा शाखा	01-4211985	
५.२	माध्यमिक शिक्षा शाखा	01-4211985	
५.३	प्रारम्भिक बाल विकास, वैकल्पिक तथा खुला शिक्षा समन्वय शाखा	01-4211985	
५.४	विद्यालय सम्पत्ति व्यवस्थापन शाखा	01-4211985	
६.	अनुगमन मूल्याङ्कन तथा निरीक्षण महाशाखा	01-4200359	
६.१	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा	01-4200382	
६.२	कार्यक्रम अनुगमन समन्वय शाखा	01-4200382	
६.३	पोषण तथा खाद्य सुरक्षा अनुगमन शाखा	01-4200382	
६.४	शासकीय सुधार तथा निरीक्षण शाखा	01-4200340	
६.५	शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन शाखा	01-4200387	
६.६	सूचना तथा सञ्चार प्रविधि शाखा	01-4200387	
७	उच्च तथा प्राविधिक शिक्षा महाशाखा	01-4200390	
७.१	उच्च शिक्षा शाखा	01-4200387	
७.२	प्राविधिक शिक्षा शाखा	01-4200362	
७.३	छात्रवृत्ति शाखा	01-4418169	
७.४	शैक्षिक परामर्श तथा प्रमाणीकरण शाखा	01-4411704	
७.५	वैदेशिक अध्ययन अनुमति पत्र व्यवस्थापन शाखा	01-4444705	
७.६	शिक्षण संस्था समन्वय शाखा	01-4200362	

६.४ सामाजिक विकास मन्त्रालयहरूका टेलिफोन नम्बरहरू

सि.नं	मन्त्रालयको नाम	सम्पर्कहरू
१	सामाजिक विकास मन्त्रालय १ नं प्रदेश, मोरङ	977-21-536184, मन्त्रीज्यूको सचिवालय : ०२१-४४२०८२ सचिवज्यूको सचिवालय : ०२१-४४२२४२, आर्थिक प्रशासन शाखा : ०२१-४४२२४३, योजना, प्रशासन महाशाखा : ०२१-४४२४२८, शिक्षा महाशाखा : ०२१-४४२३८४, दर्ता चलानी : ०२१-४४२५२७, इमेल : mosdprov1@gmail.com , वेबसाइट: mosd.p1.gov.np
२	सामाजिक विकास मन्त्रालय २ नं प्रदेश, धनुषा	+977-01-4429659, 4429660 फ्याक्स : +977-01-4433935, 4433934 इमेल : mosd.p2.gov@gmail.com, mosd@p2.gov.np Facebook : https://www.facebook.com/mosd.p2 Twitter : https://twitter.com/CMProvince2 वेबसाइट: http://mosd.p2.gov.np/
३	सामाजिक विकास मन्त्रालय वागमती प्रदेश, हेटौँडा	०५७-५२४८३६, ०५७-५२३८५७, ०५७-५२७७२८, ०५७-५२३१७९ फ्याक्स नं. :- टोल फ्रि नं. :- इमेल : mosd@bagamati.gov.np वेबसाइट : http://mosd.bagamati.gov.np
४	शिक्षा, संस्कृति, विज्ञान प्रविधि तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय गण्डकी प्रदेश, पोखरा	सम्पर्क नं. : ०६१८२७-६७-४- इमेल: ministrysocialdevpkr@gmail.com वेबसाइट: https://mosd.gandaki.gov.np/ फ्याक्स: ०६१-४६७९१४ प्रशासन तथा योजना महाशाखा : ०६१-५-९०-२४७, आर्थिक प्रशासन शाखा : ०६१-४-६७-८२६ युवा तथा खेलकुद महाशाखा, शैक्षिक योजना तथा अनुसन्धान महाशाखा र उच्च शिक्षा महाशाखा : ०६१-५-९०-२४२ नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तथा जनस्वास्थ्य महाशाखा : ०६१-५-९०-२०७

		अस्पताल विकास तथा चिकित्सा सेवा महाशाखा (दर्ता/चलानी समेत) : ०६१-४-६७-८२७ सामाजिक विकास महाशाखा : ०६१-५-९०-२४१
५	शिक्षा, विज्ञान, युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय, बुटवल	ईमेल : mosdfive@gmail.com फोन : ०७१-५५०६४६
६	सामाजिक विकास मन्त्रालय कर्णाली, सुर्खेत	फोन नं.बर: ०८३५२१७०५- ईमेल: mosdsurkhet@gmail.com सरकारी डोमेन ईमेल: mosd@karnali.gov.np
७	सामाजिक विकास मन्त्रालय सुदूरपश्चिम प्रदेश धनगढी, कैलाली	फोन : ०९१-५२५००९/५२४५६३ फ्याक्स : ०९१-५२७१६८ टोलफ्रि नम्बर : १६६०-९१५५५६३ ईमेल : mosdkailali07@gmail.com, info.mosd@sudurpashchim.gov.np

६.५ शिक्षा विकास निर्देशनालयका टेलिफोन नम्बरहरू

निर्देशनालय	टेलिफोन नं.
१. शिक्षा विकास निर्देशनालय, प्रदेश नं १	०२६-५२०२२०, ५२०२१९
२. शिक्षा विकास निर्देशनालय, प्रदेश नं २, धनुषा	+९७७९८५४०२१११० / ५३०७१३-०४१-
३. शिक्षा विकास निर्देशनालय, प्रदेश नं ३, हेटौडा, मकवानपुर	०५७-५२७१०५
४. शिक्षा विकास निर्देशनालय, गण्डकी प्रदेश, पोखरा	०६१-५२०१०४५, २००९६, ४६५०९६
५. शिक्षा विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत	०८३-५२०२७६
६. शिक्षा विकास निर्देशनालय, सुदूरपश्चिम प्रदेश, दिपायल, डोटी	०९४-४४०१३५, ४४०३०९

६.६ शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइका टेलिफोन नम्बरहरू

जिल्ला	टेलिफोन नं.	जिल्ला	टेलिफोन नं.
१. ताप्लेजुङ	०२४-४६०१०५	३९. तनहुँ	०६५-५६०१०५
२. पाँचथर	०२४-५२०१०५	४०. कास्की	०६१-५२०१४७
३. इलाम	०२७-५२००२९	४१. स्याङ्जा	०६३-४२०१०५
४. झापा	०२३-५२००३७	४२. पाल्पा	०७५-५२०११९
५. संखुवासभा	०२९-५६०१०५	४३. गुल्मी	०७७-५२०१०५
६. भोजपुर	०२९-४२०१०५	४४. अर्घाखाँची	०७९-४२०११३
७. धनकुटा	०२६-५२०१०५	४५. नवलपरासी	०७८-५२०१०५
८. सुनसरी	०२५-५६०१५२	४६. रूपन्देही	०७१-५२१४५४
९. मोरङ्ग	०२१-५२२२७५	४७. कपिलवस्तु	०७६-५६००११
१०. तेह्रथुम	०२६-४६०१०५	४८. मुस्ताङ	०१९-४४१००१
११. सोलुखुम्बु	०३८-६२०१०५	४९. बागलुङ	०६९-५२०१०५
१२. ओखलढुङ्गा	०३७-५२०१०५	५०. म्याग्दी	०६८-५२०१०५
१३. खोटाङ्ग	०३६-४२०१०५	५१. पर्वत	०६७-४२०१०५
१४. उदयपुर	०३५-४२०१०५	५२. रूकुम	०८८-६४९०९०
१५. सिरहा	०३३-५२०१०५	५३. सल्यान	०८८-५२९०७४
१६. सप्तरी	०३१-५२१३४२	५४. रोल्पा	०८६-४४९११४
१७. दोलखा	०४९-४२०१०५	५५. प्युठान	०८६-४२००६९
१८. रामेछाप	०४९-५२०३११	५६. दाङ	०८२-५६०००९
१९. सिन्धुली	०४७-५२०१७५	५७. बाँके	०८१-५२०३४१
२०. महोत्तरी	०४४-५२००५९	५८. बर्दिया	०८४-४२०११३
२१. धनुषा	०४१-५२०१४३	५९. सुर्खेत	०८३-५२००४९
२२. सर्लाही	०४६-५२९११५	६०. दैलेख	०८९-४२०१५०
२३. रसुवा	०१०-५४०१५७	६१. जाजरकोट	०८९-६४९३१६
२४. नुवाकोट	०१०-५६००५७	६२. डोल्पा	०१९-५५००३२
२५. धादिङ	०१०-५२०१२४	६३. मुगु	०१९-४५००२२
२६. सिन्धुपाल्चोक	०११-६२०११७	६४. जुम्ला	०८७-५२०००९
२७. काभ्रेपलाञ्चोक	०११-६६१११७	६५. कालिकोट	०८७-४४९३१६

जिल्ला	टेलिफोन नं.	जिल्ला	टेलिफोन नं.
२८. काठमाडौं	०१-४२८२९८५	६६. हुम्ला	०१९-५५०००१
२९. ललितपुर	०१-५५३८४९२	६७. बझाङ	०९२-४२०७११
३०. भक्तपुर	०१-६६१००४६	६८. बाजुरा	०९७-५४१०३५
३१. मकवानपुर	०५७-५२०५०१	६९. अछाम	०९७-६२०१३५
३२. चितवन	०५६-५२०१५१	७०. डोटी	०९४-४२०१३५
३३. पर्सा	०५१-५२२३३८	७१. कैलाली	०९१-५२११४३
३४. बारा	०५३-५५००२५	७२. दार्चुला	०९३-४२०१३५
३५. रौतहट	०५५-५२०१२०	७३. बैतडी	०९५-५२०१३५
३६. मनाङ्ग	०६६-४४९३४४	७४. डडेल्धुरा	०९६-४२०१३५
३७. गोरखा	०६४-४२०१०५	७५. कञ्चनपुर	०९९-५२१२२४
३८. लम्जुङ	०६६-५२०१०५	७६. रुकुम पूर्व	
७७. नवलपरासी पूर्व			

६.७ सबै स्थानीय तहहरूको वेबसाइट विवरण

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
१	फुङ्लिङ नगरपालिका	ताप्लेजुङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	phunglingmun.gov.np
२	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	aathraithribenimun.gov.np
३	सिदिङ्वा गाउँपालिका	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	sidingbamun.gov.np
४	फक्ताङ्लुङ गाउँपालिका	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	phaktanglungmun.gov.np
५	मिक्वाखोला गाउँपालिका	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	mikwakholaamun.gov.np
६	मेरिङ्गदेन गाउँपालिका	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	meringdenmun.gov.np
७	मैवाखोला गाउँपालिका	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	maiwakholaamun.gov.np
८	पाथीभरा याङ्वरक गाउँपालिका	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	yangwarakmuntaplejung.gov.np
९	सिरीजङ्घा गाउँपालिका	ताप्लेजुङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	sirijanghamun.gov.np
१०	फिदिम नगरपालिका	पाँचथर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	phidimmun.gov.np
११	फालेलुङ गाउँपालिका	पाँचथर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	phalelungmun.gov.np
१२	फाल्गुनन्द गाउँपालिका	पाँचथर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	phalgunandamun.gov.np
१३	हिलिहाङ गाउँपालिका	पाँचथर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	hilihangmun.gov.np
१४	कुम्मायक गाउँपालिका	पाँचथर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	kummayakmun.gov.np
१५	मिक्लाजुङ गाउँपालिका	पाँचथर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	miklajungmunpanchthar.gov.np
१६	तुम्बेवा गाउँपालिका	पाँचथर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	tumwewamun.gov.np
१७	याङ्वरक गाउँपालिका	पाँचथर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	yangwarakmunpanchthar.gov.np
१८	ईलाम नगरपालिका	ईलाम	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	ilammun.gov.np
१९	देउमाई नगरपालिका	ईलाम	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	deumaimun.gov.np
२०	माई नगरपालिका	ईलाम	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	maimun.gov.np
२१	सूर्योदय नगरपालिका	ईलाम	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	suryodayamun.gov.np
२२	फाकफोकथुम गाउँपालिका	ईलाम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	phakphokthummun.gov.np
२३	चुलाचुली गाउँपालिका	ईलाम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	chulachulimun.gov.np
२४	माईजोगमाई गाउँपालिका	ईलाम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	maijogmaimun.gov.np
२५	माङ्सेबुङ गाउँपालिका	ईलाम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	mansebungmun.gov.np
२६	रोङ गाउँपालिका	ईलाम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	rongmun.gov.np
२७	सन्दकपुर गाउँपालिका	ईलाम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	sandakpurmun.gov.np
२८	मेचीनगर नगरपालिका	झापा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	mechinagamun.gov.np
२९	दमक नगरपालिका	झापा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	damakmun.gov.np
३०	कन्काई नगरपालिका	झापा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	kankaimun.gov.np
३१	भद्रपुर नगरपालिका	झापा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	bhadrapurmun.gov.np
३२	अर्जुनधारा नगरपालिका	झापा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	arjundharamun.gov.np
३३	शिवाशताक्षी नगरपालिका	झापा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	shivashatakshimun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
३४	गौरादह नगरपालिका	झापा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	gauradahmun.gov.np
३५	विरतामोड नगरपालिका	झापा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	birtamodmun.gov.np
३६	कमल गाउँपालिका	झापा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	kamalimun.gov.np
३७	गौरीगंज गाउँपालिका	झापा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	gaurigunjmun.gov.np
३८	बाह्रदशी गाउँपालिका	झापा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	bahradashimun.gov.np
३९	झापा गाउँपालिका	झापा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	jhapamun.gov.np
४०	बुद्धशान्ति गाउँपालिका	झापा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	buddhashantimun.gov.np
४१	हल्दिवारी गाउँपालिका	झापा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	haldibarimun.gov.np
४२	कचनकवल गाउँपालिका	झापा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	kachankawalmun.gov.np
४३	विराटनगर महानगरपालिका	मोरङ	महानगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	biratnagarimun.gov.np
४४	बेलवारी नगरपालिका	मोरङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	belbarimun.gov.np
४५	लेटाङ नगरपालिका	मोरङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	letangmun.gov.np
४६	पथरी-शनिश्चरे नगरपालिका	मोरङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	patharishanishcharemun.gov.np
४७	रङ्गेली नगरपालिका	मोरङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	rangelimun.gov.np
४८	रतुवामाई नगरपालिका	मोरङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	ratuwamaimun.gov.np
४९	सुनवर्षि नगरपालिका	मोरङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	sunawarshimun.gov.np
५०	उर्लाबारी नगरपालिका	मोरङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	urlabarimun.gov.np
५१	सुन्दरहरैँचा नगरपालिका	मोरङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	sundarharaichamun.gov.np
५२	बुढीगङ्गा गाउँपालिका	मोरङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	budhigangamunmorang.gov.np
५३	धनपालथान गाउँपालिका	मोरङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	dhanapalthanmun.gov.np
५४	ग्रामथान गाउँपालिका	मोरङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	gramthanmun.gov.np
५५	जहदा गाउँपालिका	मोरङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	jahadamun.gov.np
५६	कानेपोखरी गाउँपालिका	मोरङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	kanepokharimun.gov.np
५७	कटहरी गाउँपालिका	मोरङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	kataharimun.gov.np
५८	केराबारी गाउँपालिका	मोरङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	kerabarimun.gov.np
५९	मिकलाजुङ गाउँपालिका	मोरङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	miklajungmunmorang.gov.np
६०	ईटहरी उपमहानगरपालिका	सुनसरी	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	itaharimun.gov.np
६१	धरान उपमहानगरपालिका	सुनसरी	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	dharan.gov.np
६२	ईनरुवा नगरपालिका	सुनसरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	inaruwamun.gov.np
६३	दुहवी नगरपालिका	सुनसरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	duhabimun.gov.np
६४	रामधुनी नगरपालिका	सुनसरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	ramdhunimun.gov.np
६५	बराहक्षेत्र नगरपालिका	सुनसरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	barahamun.gov.np
६६	देवानगञ्ज गाउँपालिका	सुनसरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	dewanganjmun.gov.np
६७	कोशी गाउँपालिका	सुनसरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	koshimun.gov.np
६८	गढी गाउँपालिका	सुनसरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	gadhimun.gov.np
६९	बर्जु गाउँपालिका	सुनसरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	barjumun.gov.np
७०	भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका	सुनसरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	bhokrahamun.gov.np
७१	हरिनगर गाउँपालिका	सुनसरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	harinagaramun.gov.np
७२	पाख्रिबास नगरपालिका	धनकुटा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	pakhribasmun.gov.np
७३	धनकुटा नगरपालिका	धनकुटा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	dhankutamun.gov.np
७४	महालक्ष्मी नगरपालिका	धनकुटा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	mahalaxmimundhankuta.gov.np
७५	साँगुरीगढी गाउँपालिका	धनकुटा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	sangurigadhimun.gov.np
७६	सहिदभूमि गाउँपालिका	धनकुटा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	khalsachhintangshahidbhumimun.gov.np
७७	छथर जोरपाटी गाउँपालिका	धनकुटा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	chhatharjorpatimun.gov.np
७८	चौबिसे गाउँपालिका	धनकुटा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	choubisemun.gov.np
७९	म्याङ्लुङ नगरपालिका	तेहथुम	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	myanglungmun.gov.np
८०	लालीगुराँस नगरपालिका	तेहथुम	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	laliguransmun.gov.np
८१	आठराई गाउँपालिका	तेहथुम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	aathraimun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
८२	छथर गाउँपालिका	तेहथुम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	chhatharmun.gov.np
८३	फेदाप गाउँपालिका	तेहथुम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	phedapmun.gov.np
८४	मेन्छयायेम गाउँपालिका	तेहथुम	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	menchhayayemmun.gov.np
८५	चैनपुर नगरपालिका	संखुवासभा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	chainpurmun.gov.np
८६	धर्मदेवी नगरपालिका	संखुवासभा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	dharmadevimun.gov.np
८७	खाँदबारी नगरपालिका	संखुवासभा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	khandbarimun.gov.np
८८	मादी नगरपालिका	संखुवासभा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	madimunsankhuwasabha.gov.np
८९	पाँचखपन नगरपालिका	संखुवासभा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	panchkhapanmun.gov.np
९०	भोटखोला गाउँपालिका	संखुवासभा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	bhotkholamun.gov.np
९१	चिचिला गाउँपालिका	संखुवासभा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	chichilamun.gov.np
९२	मकालु गाउँपालिका	संखुवासभा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	makalumun.gov.np
९३	सभापोखरी गाउँपालिका	संखुवासभा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	savapokharimun.gov.np
९४	सिलीचोड गाउँपालिका	संखुवासभा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	silichongmun.gov.np
९५	भोजपुर नगरपालिका	भोजपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	bhojpurmun.gov.np
९६	षडानन्द नगरपालिका	भोजपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	shadanandamun.gov.np
९७	टेम्केमैयुङ गाउँपालिका	भोजपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	tyamkemaikumun.gov.np
९८	रामप्रसाद राई गाउँपालिका	भोजपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	ramprasadrainmun.gov.np
९९	अरुण गाउँपालिका	भोजपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	arunmun.gov.np
१००	पौवादुङमा गाउँपालिका	भोजपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	pauwadungmamun.gov.np
१०१	साल्पासिलिछो गाउँपालिका	भोजपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	salpasilichhomun.gov.np
१०२	आमचोक गाउँपालिका	भोजपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	aamchowkmun.gov.np
१०३	हतुवागढी गाउँपालिका	भोजपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	hatuwagadhimmun.gov.np
१०४	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका	सोलुखुम्बु	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	solududhkundamun.gov.np
१०५	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका	सोलुखुम्बु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	dudhkoshimun.gov.np
१०६	खुम्बु पासाङल्हमु गाउँपालिका	सोलुखुम्बु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	khumbupasanglhamamun.gov.np
१०७	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका	सोलुखुम्बु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	dudhkaushikamun.gov.np
१०८	नेचासल्यान गाउँपालिका	सोलुखुम्बु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	nechasalyanmun.gov.np
१०९	महाकुलुङ गाउँपालिका	सोलुखुम्बु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	mahakulungmun.gov.np
११०	लिखु पिके गाउँपालिका	सोलुखुम्बु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	likhupikemun.gov.np
१११	सोताङ गाउँपालिका	सोलुखुम्बु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	sotangmun.gov.np
११२	सिद्धिचरण नगरपालिका	ओखलढुङ्गा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	siddhicharanmun.gov.np
११३	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	ओखलढुङ्गा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	khijidembamun.gov.np
११४	चम्पादेवी गाउँपालिका	ओखलढुङ्गा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	champadevimun.gov.np
११५	चिशं खुगाढी गाउँपालिका	ओखलढुङ्गा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	chishankhugadhimmun.gov.np
११६	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	ओखलढुङ्गा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	manebhanjyangmun.gov.np
११७	मोलुङ गाउँपालिका	ओखलढुङ्गा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	molungmun.gov.np
११८	लिखु गाउँपालिका	ओखलढुङ्गा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	likhumunokhaldhunga.gov.np
११९	सुनकोशी गाउँपालिका	ओखलढुङ्गा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	sunkoshimunokhaldhunga.gov.np
१२०	हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका	खोटाङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	halesituwachungmun.gov.np
१२१	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका	खोटाङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	rupakotmajhuwagadhimmun.gov.np
१२२	ऐसेलुखर्क गाउँपालिका	खोटाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	aiselukharkamun.gov.np
१२३	रावा बेसी गाउँपालिका	खोटाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	lamidandamun.gov.np
१२४	जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका	खोटाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	jantedhungamun.gov.np
१२५	खोटेहाङ गाउँपालिका	खोटाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	khotehangmun.gov.np
१२६	केपिलासगढी गाउँपालिका	खोटाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	kepilasgadhimun.gov.np
१२७	दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका	खोटाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	diprungmun.gov.np
१२८	साकेला गाउँपालिका	खोटाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	sakelamun.gov.np
१२९	बराहपोखरी गाउँपालिका	खोटाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	barahapokharimun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
१३०	कटारी नगरपालिका	उदयपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	katarimun.gov.np
१३१	चौदण्डीगढी नगरपालिका	उदयपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	chaudandigadhimun.gov.np
१३२	त्रियुगा नगरपालिका	उदयपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	triyugamun.gov.np
१३३	बेलका नगरपालिका	उदयपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर १	belakamun.gov.np
१३४	उदयपुरगढी गाउँपालिका	उदयपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	udayapurghadhimun.gov.np
१३५	ताप्ली गाउँपालिका	उदयपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	taplimun.gov.np
१३६	रौतामाई गाउँपालिका	उदयपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	rautamaimun.gov.np
१३७	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका	उदयपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर १	sunkoshimunudayapur.gov.np
१३८	राजविराज नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	rajbirajmun.gov.np
१३९	कञ्चनरूप नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	kanchanrupmun.gov.np
१४०	डाकेश्वरी नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	dakneshworimun.gov.np
१४१	बोदेबरसाईन नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	bodebarsainmun.gov.np
१४२	खडक नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	khadakmun.gov.np
१४३	शम्भुनाथ नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	shambhunathmun.gov.np
१४४	सुरुङ्गा नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	surungamun.gov.np
१४५	हनुमाननगर कङ्कालिनी नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	hanumannagarkankalinimun.gov.np
१४६	सप्तकोशी नगरपालिका	सप्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	saptakoshimun.gov.np
१४७	अग्निसाइर कृष्णासरवन गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	agnisairkrishnasawaranmun.gov.np
१४८	छिन्नमस्ता गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	chhinnamastamun.gov.np
१४९	महादेवा गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	mahadevamun.gov.np
१५०	तिरहुत गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	tirahutmun.gov.np
१५१	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	tilathikoiladimun.gov.np
१५२	रूपनी गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	rupanimun.gov.np
१५३	राजगढ गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	belhichapenamun.gov.np
१५४	विष्णुपुर गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	bishnupurmunsaptari.gov.np
१५५	बलान-बिहुल गाउँपालिका	सप्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	balanbihulmun.gov.np
१५६	लहान नगरपालिका	सिराहा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	lahanmun.gov.np
१५७	धनगढीमाई नगरपालिका	सिराहा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	dhangadhaimaimun.gov.np
१५८	सिरहा नगरपालिका	सिराहा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	sirahamun.gov.np
१५९	गोलबजार नगरपालिका	सिराहा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	golbazarmun.gov.np
१६०	मिर्चैयाँ नगरपालिका	सिराहा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	mirchayiamun.gov.np
१६१	कल्याणपुर नगरपालिका	सिराहा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	kalyanpurmun.gov.np
१६२	कर्जन्हा नगरपालिका	सिराहा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	karjanhamun.gov.np
१६३	सुखीपुर नगरपालिका	सिराहा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	sukhipurmun.gov.np
१६४	भगवानपुर गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	bhagwanpurmun.gov.np
१६५	औरही गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	aurahimunsiraha.gov.np
१६६	विष्णुपुर गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	bishnupurmunsiraha.gov.np
१६७	बरियारपट्टी गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	bariyarpatimun.gov.np
१६८	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	laxmipurpatarimun.gov.np
१६९	नरहा गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	narahamun.gov.np
१७०	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	sakhuwanankarkattimun.gov.np
१७१	अर्नमा गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	anarmamun.gov.np
१७२	नवारजपुर गाउँपालिका	सिराहा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	nawarajpurmun.gov.np
१७३	जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका	धनुषा	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	janakpurmun.gov.np
१७४	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	kshireshwornathmun.gov.np
१७५	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	ganeshmancharnathmun.gov.np
१७६	धनुषाधाम नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	dhanushadhammun.gov.np
१७७	नगराइन नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	nagrainmun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
१७८	विदेह नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	bidehamun.gov.np
१७९	मिथिला नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	mithilamun.gov.np
१८०	शहीदनगर नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	shahidnagar mun.gov.np
१८१	सबैला नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	sabailamun.gov.np
१८२	कमला नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	kamalamun.gov.np
१८३	मिथिला बिहारीनगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	mithilabiharimun.gov.np
१८४	हंसपुर नगरपालिका	धनुषा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	hansapurmun.gov.np
१८५	जनकनन्दिनी गाउँपालिका	धनुषा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	janaknandinimun.gov.np
१८६	बटेश्वर गाउँपालिका	धनुषा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	bateshwormun.gov.np
१८७	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका	धनुषा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	mukhiyapattimusaharmiyamun.gov.np
१८८	लक्ष्मीनिया गाउँपालिका	धनुषा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	laxminiyamun.gov.np
१८९	औरही गाउँपालिका	धनुषा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	aurahimundhanusha.gov.np
१९०	धनौजी गाउँपालिका	धनुषा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	dhanaujimun.gov.np
१९१	जलेश्वर नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	jaleshwormun.gov.np
१९२	बर्दिबास नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	bardibas mun.gov.np
१९३	गौशाला नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	gaushalamun.gov.np
१९४	लोहरपट्टी नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	loharpattimun.gov.np
१९५	रामगोपालपुर नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	ramgopalpurmun.gov.np
१९६	मनरा शिसवा नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	manrashiswamun.gov.np
१९७	मटिहानी नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	matihanimun.gov.np
१९८	भैँगाहा नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	bhagahamun.gov.np
१९९	बलवा नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	balwamun.gov.np
२००	औरही नगरपालिका	महोत्तरी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	aurahimunmahottari.gov.np
२०१	एकडारा गाउँपालिका	महोत्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	ekdaramun.gov.np
२०२	सोनमा गाउँपालिका	महोत्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	sonmamun.gov.np
२०३	साम्सी गाउँपालिका	महोत्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	samsimun.gov.np
२०४	महोत्तरी गाउँपालिका	महोत्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	mahottarimun.gov.np
२०५	पिपरा गाउँपालिका	महोत्तरी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	pipramun.gov.np
२०६	ईश्वरपुर नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	ishworpurmun.gov.np
२०७	मलंगवा नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	malangwamun.gov.np
२०८	लालबन्दी नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	lalbandimun.gov.np
२०९	हरिपुर नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	haripurmun.gov.np
२१०	हरिपुरवा नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	haripurwamun.gov.np
२११	हरिवन नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	harionmun.gov.np
२१२	बरहथवा नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	barhathwamun.gov.np
२१३	बलरा नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	balramun.gov.np
२१४	गोडैटा नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	godaitamun.gov.np
२१५	वागमती नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	bagmatimunsarlahi.gov.np
२१६	कविलासी नगरपालिका	सर्लाही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	kawilasimun.gov.np
२१७	चक्रघट्टा गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	chakraghattamun.gov.np
२१८	चन्द्रनगर गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	chandranagarmun.gov.np
२१९	धनकौल गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	dhankaulmun.gov.np
२२०	ब्रह्मपुरी गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	brahmapurimun.gov.np
२२१	रामनगर गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	ramnagarmun.gov.np
२२२	विष्णु गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	bishnumun.gov.np
२२३	कौडेना गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	kaudenamun.gov.np
२२४	पर्सि गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	parsamun.gov.np
२२५	बसबरीया गाउँपालिका	सर्लाही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	basbariyamun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
२२६	कमलामाई नगरपालिका	सिन्धुली	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kamalamaimun.gov.np
२२७	दुधौली नगरपालिका	सिन्धुली	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	dudhaulimun.gov.np
२२८	गोलन्जर गाउँपालिका	सिन्धुली	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	golanjormun.gov.np
२२९	घ्याङलेख गाउँपालिका	सिन्धुली	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	ghyanglekhumun.gov.np
२३०	तीनपाटन गाउँपालिका	सिन्धुली	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	tinpatanmun.gov.np
२३१	फिक्कल गाउँपालिका	सिन्धुली	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	phikkalmun.gov.np
२३२	मरिण गाउँपालिका	सिन्धुली	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	marinmun.gov.np
२३३	सुनकोशी गाउँपालिका	सिन्धुली	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	sunkoshimunsindhuli.gov.np
२३४	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका	सिन्धुली	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	hariharpurghadhimun.gov.np
२३५	मन्थली नगरपालिका	रामेछाप	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	manthaimun.gov.np
२३६	रामेछाप नगरपालिका	रामेछाप	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	ramechhapmun.gov.np
२३७	उमाकुण्ड गाउँपालिका	रामेछाप	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	umakundamun.gov.np
२३८	खाँडादेवी गाउँपालिका	रामेछाप	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	khandadevimun.gov.np
२३९	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका	रामेछाप	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	gokulgangamun.gov.np
२४०	दोरम्बा गाउँपालिका	रामेछाप	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	dorambamun.gov.np
२४१	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	रामेछाप	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	likhumunramechhap.gov.np
२४२	सुनापती गाउँपालिका	रामेछाप	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	sunapatimun.gov.np
२४३	जिरी नगरपालिका	दोलखा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	jirimun.gov.np
२४४	भिमेश्वर नगरपालिका	दोलखा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bhimeshwormun.gov.np
२४५	कालिन्चोक गाउँपालिका	दोलखा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kalinchowkmun.gov.np
२४६	गौरीशङ्कर गाउँपालिका	दोलखा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	gaurishankarmun.gov.np
२४७	तामाकोशी गाउँपालिका	दोलखा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	tamakoshimun.gov.np
२४८	मेलुङ्ग गाउँपालिका	दोलखा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	melungmun.gov.np
२४९	विगु गाउँपालिका	दोलखा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bigumun.gov.np
२५०	वैतेश्वर गाउँपालिका	दोलखा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	baiteshwormun.gov.np
२५१	शैलुङ्ग गाउँपालिका	दोलखा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	shailungmun.gov.np
२५२	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका	सिन्धुपाल्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	chautarasangachowkgadhimun.gov.np
२५३	बाह्रविसे नगरपालिका	सिन्धुपाल्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bahrabisemun.gov.np
२५४	मेलम्ची नगरपालिका	सिन्धुपाल्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	melamchimun.gov.np
२५५	ईन्द्रावती गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	indrawatimun.gov.np
२५६	जुगल गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	jugalmun.gov.np
२५७	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	panchpokharithangpalmun.gov.np
२५८	बलेफी गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	balephimun.gov.np
२५९	भोटेकोशी गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bhotekoshimun.gov.np
२६०	लिसङ्खु पाखर गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	lisankhupakharmun.gov.np
२६१	सुनकोशी गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	sunkoshimunsindhupalchowk.gov.np
२६२	हेलम्बु गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	helambumun.gov.np
२६३	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	सिन्धुपाल्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	tripurasundarimunsindhupalchowk.gov.np
२६४	धुलिखेल नगरपालिका	काभ्रेपलान्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	dhulikhelmun.gov.np
२६५	बनेपा नगरपालिका	काभ्रेपलान्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	banepamun.gov.np
२६६	पनौती नगरपालिका	काभ्रेपलान्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	panautimun.gov.np
२६७	पाँचखाल नगरपालिका	काभ्रेपलान्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	panchkhalmun.gov.np
२६८	नमोबुद्ध नगरपालिका	काभ्रेपलान्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	namobuddhamun.gov.np
२६९	मण्डनदेउपुर नगरपालिका	काभ्रेपलान्चोक	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	mandandeupurmun.gov.np
२७०	खानीखोला गाउँपालिका	काभ्रेपलान्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	khanikholamun.gov.np
२७१	चौरीदेउराली गाउँपालिका	काभ्रेपलान्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	chaurideuralimun.gov.np
२७२	तेमाल गाउँपालिका	काभ्रेपलान्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	temalmun.gov.np
२७३	बेथानचोक गाउँपालिका	काभ्रेपलान्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bethanchowkmun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
२७४	भुम्लु गाउँपालिका	काभ्रेपलान्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bhumlumun.gov.np
२७५	महाभारत गाउँपालिका	काभ्रेपलान्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	mahabharatmun.gov.np
२७६	रोशी गाउँपालिका	काभ्रेपलान्चोक	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	roshimun.gov.np
२७७	ललितपुर महानगरपालिका	ललितपुर	महानगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	lalitpurmun.gov.np
२७८	गोदावरी नगरपालिका	ललितपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	godawarimunlalitpur.gov.np
२७९	महालक्ष्मी नगरपालिका	ललितपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	mahalaxmimunlalitpur.gov.np
२८०	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका	ललितपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	konjyosomun.gov.np
२८१	वागमती गाउँपालिका	ललितपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bagmatimunlalitpur.gov.np
२८२	महाङ्काल गाउँपालिका	ललितपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	mahankalmun.gov.np
२८३	चाँगुनारायण नगरपालिका	भक्तपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	changunarayanmun.gov.np
२८४	भक्तपुर नगरपालिका	भक्तपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bhaktapurmun.gov.np
२८५	मध्यपुर थिमी नगरपालिका	भक्तपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	madhyapurthimimun.gov.np
२८६	सूर्यविनायक नगरपालिका	भक्तपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	suryabinayakmun.gov.np
२८७	काठमाडौं महानगरपालिका	काठमाडौं	महानगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kathmandu.gov.np
२८८	कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kageshworimanoharamun.gov.np
२८९	कीर्तिपुर नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kirtipurmun.gov.np
२९०	गोकर्णेश्वर नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	gokarneshwormun.gov.np
२९१	चन्द्रागिरी नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	chandragirimun.gov.np
२९२	टोखा नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	tokhamun.gov.np
२९३	तारकेश्वर नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	tarakeshwormunkathmandu.gov.np
२९४	दक्षिणकाली नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	dakshinkalimun.gov.np
२९५	नागार्जुन नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	nagarjunmun.gov.np
२९६	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	budhanilkanthamun.gov.np
२९७	शङ्खरापुर नगरपालिका	काठमाडौं	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	shankharapurmun.gov.np
२९८	बिदुर नगरपालिका	नुवाकोट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bidurmun.gov.np
२९९	बेलकोटगढी नगरपालिका	नुवाकोट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	belkotgadhimun.gov.np
३००	ककनी गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kakanimun.gov.np
३०१	किस्पान्ड गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kispangmun.gov.np
३०२	तादी गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	tadimun.gov.np
३०३	तारकेश्वर गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	tarakeshwormunnuwakot.gov.np
३०४	दुपचेश्वर गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	dupcheshwormun.gov.np
३०५	पञ्चकन्या गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	panchakanyamun.gov.np
३०६	लिखु गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	likhumunnuwakot.gov.np
३०७	म्यंगड गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	meghangmun.gov.np
३०८	शिवपुरी गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	shivapurimun.gov.np
३०९	सूर्यगढी गाउँपालिका	नुवाकोट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	suryagadhimun.gov.np
३१०	उत्तरगया गाउँपालिका	रसुवा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	uttargayamun.gov.np
३११	कालिका गाउँपालिका	रसुवा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kalikamunrasuwa.gov.np
३१२	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका	रसुवा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	gosaikundamun.gov.np
३१३	नौकुण्ड गाउँपालिका	रसुवा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	naukundamun.gov.np
३१४	आमाछोदिङमो गाउँपालिका	रसुवा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	parbatikundamun.gov.np
३१५	धुनीबेशी नगरपालिका	धादिङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	dhunibeshimun.gov.np
३१६	निलकण्ठ नगरपालिका	धादिङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	neelakanthamun.gov.np
३१७	खनियाबास गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	khaniyabasmun.gov.np
३१८	गजुरी गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	gajurimun.gov.np
३१९	गल्छी गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	galchhimun.gov.np
३२०	गङ्गाजमुना गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	gangajamunamun.gov.np
३२१	ज्वालामूखी गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	jwalamukhimun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
३२२	धात्रे गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	thakremun.gov.np
३२३	नेत्रावती डबजोड गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	netrawatimun.gov.np
३२४	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	benighatrorangmun.gov.np
३२५	रुवी भ्याली गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	rubivalleymun.gov.np
३२६	सिद्धलेक गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	siddhalekmun.gov.np
३२७	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	धादिङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	tripurasundarimundhading.gov.np
३२८	हेटौडा उपमहानगरपालिका	मकवानपुर	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	hetaudamun.gov.np
३२९	थाहा नगरपालिका	मकवानपुर	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	thahamun.gov.np
३३०	इन्द्रसरोवर गाउँपालिका	मकवानपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	indrasarowarmun.gov.np
३३१	कैलाश गाउँपालिका	मकवानपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kailashmun.gov.np
३३२	बकैया गाउँपालिका	मकवानपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bakaiyamun.gov.np
३३३	बाग्मति गाउँपालिका	मकवानपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bagmatimunnakawanpur.gov.np
३३४	भिमफेदी गाउँपालिका	मकवानपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bhimphedimun.gov.np
३३५	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	मकवानपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	makawanpurgadhimun.gov.np
३३६	मनहरी गाउँपालिका	मकवानपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	manaharimun.gov.np
३३७	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका	मकवानपुर	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	raksirangmun.gov.np
३३८	चन्द्रपुर नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	chandrapurmun.gov.np
३३९	गरुडा नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	garudamun.gov.np
३४०	गौर नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	gaurmun.gov.np
३४१	बौधीमाई नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	baudhimaimun.gov.np
३४२	बृन्दावन नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	brindawanmun.gov.np
३४३	देवाही गोनाही नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	dewahigonahimun.gov.np
३४४	गढीमाई नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	gadhimaimun.gov.np
३४५	गुजरा नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	gujaramun.gov.np
३४६	कटहरिया नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	katahariyamun.gov.np
३४७	माधव नारायण नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	madhavanrayanmun.gov.np
३४८	मौलापुर नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	maulapurmun.gov.np
३४९	फतुवाबिजयपुर नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	phatuwabijaypurmun.gov.np
३५०	ईशनाथ नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	ishnathmun.gov.np
३५१	परोहा नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	parohamun.gov.np
३५२	राजपुर नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	rajpurmunrautahat.gov.np
३५३	राजदेवी नगरपालिका	रौतहट	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	rajdevimun.gov.np
३५४	दुर्गा भगवती गाउँपालिका	रौतहट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	durgabhagawatimun.gov.np
३५५	यमुनामाई गाउँपालिका	रौतहट	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	yamunamaimun.gov.np
३५६	कलैया उपमहानगरपालिका	वारा	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	kalaiyamun.gov.np
३५७	जीतपुर सिमरा उपमहानगरपालिका	वारा	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	jeetpursimaramun.gov.np
३५८	कोल्हवी नगरपालिका	वारा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	kolhabimun.gov.np
३५९	निजगढ नगरपालिका	वारा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	nijgadhmun.gov.np
३६०	महागढीमाई नगरपालिका	वारा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	mahagadhimaimun.gov.np
३६१	सिम्रौनगढ नगरपालिका	वारा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	simraungadhmun.gov.np
३६२	पचरौता नगरपालिका	वारा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	pachrautamun.gov.np
३६३	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	aadarshakotwalmun.gov.np
३६४	करैयामाई गाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	karaiyamaimun.gov.np
३६५	देवताल गाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	devtalmun.gov.np
३६६	परवानीपुर गाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	parwanipurmun.gov.np
३६७	प्रसौनी गाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	prasaunimun.gov.np
३६८	फेटा गाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	phetamun.gov.np
३६९	बारागढीगाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	baragadhimun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
३७०	सुवर्ण गाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	suwarnamun.gov.np
३७१	विश्रामपुर गाउँपालिका	वारा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	bishrampurmun.gov.np
३७२	बिरगंज महानगरपालिका	पर्सा	महानगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	birgunjmun.gov.np
३७३	पोखरिया नगरपालिका	पर्सा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	pokhariyamun.gov.np
३७४	बहुदरमाई नगरपालिका	पर्सा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	bahudarmaimun.gov.np
३७५	पर्सगढी नगरपालिका	पर्सा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर २	parsagadhimmun.gov.np
३७६	ठोरी गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	thorimun.gov.np
३७७	जगरनाथपुर गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	jagarnathpurnmun.gov.np
३७८	धोबीनी गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	dhobinimun.gov.np
३७९	छिपहरमाई गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	chhipaharmaimun.gov.np
३८०	पकाहा मैनपुर गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	pakahamainpurnmun.gov.np
३८१	बिन्दबासिनी गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	bindabasinimun.gov.np
३८२	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	sakhuwaprasaunimun.gov.np
३८३	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	paterwasugaulimun.gov.np
३८४	कालिकामाई गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	kalikamaimun.gov.np
३८५	जिरा भवानी गाउँपालिका	पर्सा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर २	jjrabhawanaimun.gov.np
३८६	भरतपुर महानगरपालिका	चितवन	महानगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	bharatpurnmun.gov.np
३८७	कालिका नगरपालिका	चितवन	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	kalikamunchitwan.gov.np
३८८	खैरहनी नगरपालिका	चितवन	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	khairhanimun.gov.np
३८९	माडी नगरपालिका	चितवन	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	madimunchitwan.gov.np
३९०	रत्ननगर नगरपालिका	चितवन	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	ratnanagarmun.gov.np
३९१	राप्ती नगरपालिका	चितवन	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ३	raptimunchitwan.gov.np
३९२	इच्छाकामना गाउँपालिका	चितवन	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ३	ichchhakamanamun.gov.np
३९३	गोरखा नगरपालिका	गोरखा	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	gorkhamun.gov.np
३९४	पालु डटार नगरपालिका	गोरखा	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	palungtarmun.gov.np
३९५	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	sulikotmun.gov.np
३९६	सिरानचोक गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	siranchowkmun.gov.np
३९७	अजिरकोट गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	ajirkotmun.gov.np
३९८	आरुघाट गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	aarughatmun.gov.np
३९९	गण्डकी गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	gandakimun.gov.np
४००	चुमनुव्री गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	chumanuwrimun.gov.np
४०१	धाचे गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	dharchemun.gov.np
४०२	भिमसेनथापा गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	bhimsemun.gov.np
४०३	शहिद लखन गाउँपालिका	गोरखा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	shahidlakhanmun.gov.np
४०४	बेसीसहर नगरपालिका	लमजुङ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	besishaharmun.gov.np
४०५	मध्यनेपाल नगरपालिका	लमजुङ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	madhyanepalmun.gov.np
४०६	राईनास नगरपालिका	लमजुङ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	rainasmun.gov.np
४०७	सुन्दरबजार नगरपालिका	लमजुङ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	sundarbazarmun.gov.np
४०८	कन्होलासोथार गाउँपालिका	लमजुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	kwholasotharmun.gov.np
४०९	दूधपोखरी गाउँपालिका	लमजुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	dudhpokharimun.gov.np
४१०	दोदी गाउँपालिका	लमजुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	dordimun.gov.np
४११	मर्स्याङदी गाउँपालिका	लमजुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	marsyangdimun.gov.np
४१२	भानु नगरपालिका	तनहुँ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	bhanumun.gov.np
४१३	भिमद नगरपालिका	तनहुँ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	bhimadmun.gov.np
४१४	व्यास नगरपालिका	तनहुँ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	vyasmun.gov.np
४१५	शुक्लागण्डकी नगरपालिका	तनहुँ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	shuklagandakimun.gov.np
४१६	आँकुवैरेनी गाउँपालिका	तनहुँ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	aanbookharenimun.gov.np
४१७	ऋषिङ्ग गाउँपालिका	तनहुँ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	rishingmun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
४१८	घिरिङ गाउँपालिका	तनहुँ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	ghiringmun.gov.np
४१९	देवघाट गाउँपालिका	तनहुँ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	devghatmun.gov.np
४२०	म्याग्दे गाउँपालिका	तनहुँ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	myagdemun.gov.np
४२१	बन्दिपुर गाउँपालिका	तनहुँ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	bandipurmun.gov.np
४२२	गल्याङ नगरपालिका	स्याङजा	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	galyangmun.gov.np
४२३	चापाकोट नगरपालिका	स्याङजा	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	chapakotmun.gov.np
४२४	पुतलीबजार नगरपालिका	स्याङजा	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	putalibazarun.gov.np
४२५	भीरकोट नगरपालिका	स्याङजा	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	bheerkotmun.gov.np
४२६	वालिङ नगरपालिका	स्याङजा	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	walingmun.gov.np
४२७	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	स्याङजा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	arjunchauparimun.gov.np
४२८	आँधिखोला गाउँपालिका	स्याङजा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	aandhikholaun.gov.np
४२९	कालीगण्डकी गाउँपालिका	स्याङजा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	kaligandakimunsyangja.gov.np
४३०	फेदीखोला गाउँपालिका	स्याङजा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	phedikholaun.gov.np
४३१	बिरुवा गाउँपालिका	स्याङजा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	biruwamun.gov.np
४३२	हरिनास गाउँपालिका	स्याङजा	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	harinasmun.gov.np
४३३	पोखरा महानगरपालिका	कास्की	महानगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	pokharalekhnathmun.gov.np
४३४	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	कास्की	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	annapumamunkaski.gov.np
४३५	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका	कास्की	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	machhapuchhremun.gov.np
४३६	मादी गाउँपालिका	कास्की	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	madimunkaski.gov.np
४३७	रूपा गाउँपालिका	कास्की	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	rupamun.gov.np
४३८	चामे गाउँपालिका	मनाङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	chamemun.gov.np
४३९	नार्पा भूमि गाउँपालिका	मनाङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	narpabhumimun.gov.np
४४०	नासाँ गाउँपालिका	मनाङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	nashongmun.gov.np
४४१	मनाङ डिब्याङ गाउँपालिका	मनाङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	nesyangmun.gov.np
४४२	घरपझोड गाउँपालिका	मुस्ताङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	gharapjhangmun.gov.np
४४३	थासाङ गाउँपालिका	मुस्ताङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	thasangmun.gov.np
४४४	लो-पेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका	मुस्ताङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	dalomemun.gov.np
४४५	लोमन्थाङ गाउँपालिका	मुस्ताङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	lomanthangmun.gov.np
४४६	वारगुङ मुक्तिकेत्र गाउँपालिका	मुस्ताङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	bahragaumuktichhetramun.gov.np
४४७	बेनी नगरपालिका	म्याग्दी	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	benimun.gov.np
४४८	अन्नपूर्ण गाउँपालिका	म्याग्दी	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	annapumamunmyagdi.gov.np
४४९	धवलागिरी गाउँपालिका	म्याग्दी	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	dhawalagirimun.gov.np
४५०	मंगला गाउँपालिका	म्याग्दी	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	mangalamun.gov.np
४५१	मालिका गाउँपालिका	म्याग्दी	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	malikamunmyagdi.gov.np
४५२	रघुंगा गाउँपालिका	म्याग्दी	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	raghugangamun.gov.np
४५३	कुश्मा नगरपालिका	पर्वत	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	kushmamun.gov.np
४५४	फलेवास नगरपालिका	पर्वत	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	phalewasmun.gov.np
४५५	जलजला गाउँपालिका	पर्वत	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	jaljalalamun.gov.np
४५६	पैयूँ गाउँपालिका	पर्वत	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	paiyunmun.gov.np
४५७	महाशिला गाउँपालिका	पर्वत	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	mahashilalamun.gov.np
४५८	मोदी गाउँपालिका	पर्वत	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	modimun.gov.np
४५९	बिहादी गाउँपालिका	पर्वत	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	bihadimun.gov.np
४६०	बागलुङ नगरपालिका	वाग्लुङ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	baglungmun.gov.np
४६१	गल्कोट नगरपालिका	वाग्लुङ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	galkotmun.gov.np
४६२	जैमिनी नगरपालिका	वाग्लुङ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	jaiminimun.gov.np
४६३	ढोरपाटन नगरपालिका	वाग्लुङ	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	dhorpatanmun.gov.np
४६४	बरेङ गाउँपालिका	वाग्लुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	barengmun.gov.np
४६५	काठेखोला गाउँपालिका	वाग्लुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	kathekholaun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
४६६	तमानखोला गाउँपालिका	वाग्लुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	tamankholamun.gov.np
४६७	ताराखोला गाउँपालिका	वाग्लुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	tarakholamun.gov.np
४६८	निसीखोला गाउँपालिका	वाग्लुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	nisikhohamun.gov.np
४६९	वडिगाड गाउँपालिका	वाग्लुङ	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	badigadmun.gov.np
४७०	मुसिकोट नगरपालिका	गुल्मी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	musikotmungulmi.gov.np
४७१	रेसुङगा नगरपालिका	गुल्मी	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	resungamun.gov.np
४७२	ईस्मा गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	ishmamun.gov.np
४७३	कालीगण्डकी गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	kaligandakimungulmi.gov.np
४७४	गुल्मी दरबार गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	gulmidarbarmun.gov.np
४७५	सत्यवती गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	satyawatimun.gov.np
४७६	चन्द्रकोट गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	chandrakotmun.gov.np
४७७	रुरुक्षेत्र गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	rurumun.gov.np
४७८	छत्रकोट गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	chhatrakotmun.gov.np
४७९	धुर्कोट गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	dhurkotmun.gov.np
४८०	मदाने गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	madanemun.gov.np
४८१	मालिका गाउँपालिका	गुल्मी	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	malikamungulmi.gov.np
४८२	रामपुर नगरपालिका	पाल्पा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	rampurmun.gov.np
४८३	तानसेन नगरपालिका	पाल्पा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	tansenmun.gov.np
४८४	निस्दी गाउँपालिका	पाल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	nisdimun.gov.np
४८५	पूर्वखोला गाउँपालिका	पाल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	purbakhohamun.gov.np
४८६	रम्भा गाउँपालिका	पाल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	rambamun.gov.np
४८७	माथागढी गाउँपालिका	पाल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	mathagadhimun.gov.np
४८८	तिनाउ गाउँपालिका	पाल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	tinaumun.gov.np
४८९	बगनासकाली गाउँपालिका	पाल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	baganasakalimun.gov.np
४९०	रिब्दिकोट गाउँपालिका	पाल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	ribdikotmun.gov.np
४९१	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका	पाल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	rainadevichhaharamun.gov.np
४९२	बुटवल उपमहानगरपालिका	रूपन्देही	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	butwalmun.gov.np
४९३	देवदह नगरपालिका	रूपन्देही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	devdahamun.gov.np
४९४	लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिका	रूपन्देही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	lumbinisanskritikmun.gov.np
४९५	सैनामैना नगरपालिका	रूपन्देही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sainamainamun.gov.np
४९६	सिद्धार्थनगर नगरपालिका	रूपन्देही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	siddharthanagamun.gov.np
४९७	तिलोत्तमा नगरपालिका	रूपन्देही	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	tilottamamun.gov.np
४९८	गैडहवा गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	gaidahawamun.gov.np
४९९	कन्चन गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	kanchanmun.gov.np
५००	कोटहीमाई गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	kotahimaimun.gov.np
५०१	मर्चवारी गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	marchawarimun.gov.np
५०२	मायादेवी गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	mayadevimunrupandehi.gov.np
५०३	ओमसतिया गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	omsatiyamun.gov.np
५०४	रोहिणी गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	rohinimun.gov.np
५०५	सम्मरीमाई गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sammariamaimun.gov.np
५०६	सियारी गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	siyarimun.gov.np
५०७	शुद्धोधन गाउँपालिका	रूपन्देही	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	shuddhodhanmunrupandehi.gov.np
५०८	कपिलवस्तु नगरपालिका	कपिलवस्तु	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	kapilvastumun.gov.np
५०९	बुद्धभुमी नगरपालिका	कपिलवस्तु	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	buddhabhumimun.gov.np
५१०	शिवराज नगरपालिका	कपिलवस्तु	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	shivrajmun.gov.np
५११	महाराजगंज नगरपालिका	कपिलवस्तु	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	maharajgunjmun.gov.np
५१२	कृष्णनगर नगरपालिका	कपिलवस्तु	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	krishnanagamun.gov.np
५१३	बाणगां गाउँपालिका	कपिलवस्तु	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	bangangamun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
५१४	मायादेवी गाउँपालिका	कपिलबस्तु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	mayadevimunkapilvastu.gov.np
५१५	यसोधरा गाउँपालिका	कपिलबस्तु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	yasodharamun.gov.np
५१६	शुद्धोधन गाउँपालिका	कपिलबस्तु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	shuddhodhanmunkapilvastu.gov.np
५१७	विजयनगर गाउँपालिका	कपिलबस्तु	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	bijaynagamun.gov.np
५१८	सन्धिखर्क नगरपालिका	अर्घाखाँची	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sandhikharkamun.gov.np
५१९	शितगंगा नगरपालिका	अर्घाखाँची	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	shitagamun.gov.np
५२०	भूमिकास्थान नगरपालिका	अर्घाखाँची	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	bhumikasthanmun.gov.np
५२१	छत्रदेव गाउँपालिका	अर्घाखाँची	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	chhatradevmun.gov.np
५२२	पाणिनी गाउँपालिका	अर्घाखाँची	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	paninimun.gov.np
५२३	मालारानी गाउँपालिका	अर्घाखाँची	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	malaranimun.gov.np
५२४	प्यूठान नगरपालिका	प्यूठान	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	pyuthanmun.gov.np
५२५	स्वर्गद्वारी नगरपालिका	प्यूठान	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	swargadwarimun.gov.np
५२६	गौमुखी गाउँपालिका	प्यूठान	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	gaumukhimun.gov.np
५२७	माण्डवी गाउँपालिका	प्यूठान	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	mandavimun.gov.np
५२८	सरुमारानी गाउँपालिका	प्यूठान	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sarumaranimun.gov.np
५२९	मल्लरानी गाउँपालिका	प्यूठान	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	mallaranimun.gov.np
५३०	नौवहनी गाउँपालिका	प्यूठान	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	naubahinimun.gov.np
५३१	झिमरुक गाउँपालिका	प्यूठान	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	jhimrukmun.gov.np
५३२	ऐरावती गाउँपालिका	प्यूठान	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	airawatimun.gov.np
५३३	रोल्पा नगरपालिका	रोल्पा	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	rolpamun.gov.np
५३४	त्रिवेणी गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	trivenimunrolpa.gov.np
५३५	परिवर्तन गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	duikhohimun.gov.np
५३६	माडी गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	madimunrolpa.gov.np
५३७	रुन्टीगढी गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	runtigadhimun.gov.np
५३८	लुङ्ग्री गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	lungrimun.gov.np
५३९	गंगादेव गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sukidahamun.gov.np
५४०	सुनछहरी गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sunchhaharimun.gov.np
५४१	सुनिलस्मृति गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	suwarnawatimun.gov.np
५४२	थवाङ गाउँपालिका	रोल्पा	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	thabangmun.gov.np
५४३	मुसिकोट नगरपालिका	रुकुम (पश्चिम भाग)	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	musikotmunrukum.gov.np
५४४	चौरजहारी नगरपालिका	रुकुम (पश्चिम भाग)	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	chaurjaharimun.gov.np
५४५	आठबिसकोट नगरपालिका	रुकुम (पश्चिम भाग)	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	aathbiskotmun.gov.np
५४६	पुथा उत्तरांगा गाउँपालिका	रुकुम (पूर्वी भाग)	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	puthaultargangamun.gov.np
५४७	भूमे गाउँपालिका	रुकुम (पूर्वी भाग)	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	bhumemun.gov.np
५४८	सिसने गाउँपालिका	रुकुम (पूर्वी भाग)	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sisnemun.gov.np
५४९	बाँफिकोट गाउँपालिका	रुकुम (पश्चिम भाग)	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	banphikotmun.gov.np
५५०	त्रिवेणी गाउँपालिका	रुकुम (पश्चिम भाग)	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	trivenimunrukum.gov.np
५५१	सानी भेरी गाउँपालिका	रुकुम (पश्चिम भाग)	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	sanibherimun.gov.np
५५२	शारदा नगरपालिका	सल्यान	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	sharadamun.gov.np
५५३	बागचौर नगरपालिका	सल्यान	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	bagchaurmun.gov.np
५५४	बनगाड कुपिण्डे नगरपालिका	सल्यान	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	bangadkupindemun.gov.np
५५५	कालिमाटी गाउँपालिका	सल्यान	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	kalimatimun.gov.np
५५६	त्रिवेणी गाउँपालिका	सल्यान	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	trivenimunsalyan.gov.np
५५७	कपुरकोट गाउँपालिका	सल्यान	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	kapurkotmun.gov.np
५५८	छत्रेश्वरी गाउँपालिका	सल्यान	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	chhatreshworimun.gov.np
५५९	सिद्ध कुमाख गाउँपालिका	सल्यान	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	dhorchaurnmun.gov.np
५६०	कुमाख गाउँपालिका	सल्यान	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	kumakhmalikamun.gov.np
५६१	दामा गाउँपालिका	सल्यान	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	darmamun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
५६२	तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	दाङ	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	tulsipurmun.gov.np
५६३	घोराही उपमहानगरपालिका	दाङ	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	ghorahimun.gov.np
५६४	लमही नगरपालिका	दाङ	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	lamahimun.gov.np
५६५	बंगलाचुली गाउँपालिका	दाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	bangalachulimun.gov.np
५६६	दंगीशरण गाउँपालिका	दाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	dangisharanmun.gov.np
५६७	गढवा गाउँपालिका	दाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	gadhwamun.gov.np
५६८	राजपुर गाउँपालिका	दाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	rajpurmundang.gov.np
५६९	राप्ती गाउँपालिका	दाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	raptimundang.gov.np
५७०	शान्तिनगर गाउँपालिका	दाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	shantinagamun.gov.np
५७१	बबई गाउँपालिका	दाङ	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	babaimun.gov.np
५७२	नेपालगंज उपमहानगरपालिका	बाँके	उपमहानगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	nepalgunjmun.gov.np
५७३	कोहलपुर नगरपालिका	बाँके	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	kohalpurmun.gov.np
५७४	नरैनपुर गाउँपालिका	बाँके	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	narainapurmun.gov.np
५७५	राप्ती सोनारीगाउँपालिका	बाँके	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	raptisonarimun.gov.np
५७६	बैजनाथ गाउँपालिका	बाँके	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	baijanathmun.gov.np
५७७	खजुरा गाउँपालिका	बाँके	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	khajuramun.gov.np
५७८	डुडुवा गाउँपालिका	बाँके	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	duduwamun.gov.np
५७९	जानकी गाउँपालिका	बाँके	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	janakimunbanke.gov.np
५८०	गुलरिया नगरपालिका	बर्दिया	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	gulariyamun.gov.np
५८१	मधुवन नगरपालिका	बर्दिया	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	madhuwanmun.gov.np
५८२	राजापुर नगरपालिका	बर्दिया	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	rajapurmun.gov.np
५८३	ठाकुरबाबा नगरपालिका	बर्दिया	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	thakurbabamun.gov.np
५८४	बाँसगढी नगरपालिका	बर्दिया	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	bansgadhimun.gov.np
५८५	बारबर्दिया नगरपालिका	बर्दिया	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	barbaridiyamun.gov.np
५८६	बढैयाताल गाउँपालिका	बर्दिया	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	badhaiyatalmun.gov.np
५८७	गेरुवा गाउँपालिका	बर्दिया	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	geruwamun.gov.np
५८८	बिरेन्द्रनगर नगरपालिका	सुर्खेत	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	birendranagamun.gov.np
५८९	भेरीगंगा नगरपालिका	सुर्खेत	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	bherigangamun.gov.np
५९०	गुर्भाकोट नगरपालिका	सुर्खेत	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	gurbhakotmun.gov.np
५९१	पञ्चपुरी नगरपालिका	सुर्खेत	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	panchapurimun.gov.np
५९२	लेकवेशी नगरपालिका	सुर्खेत	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	lekbeshimun.gov.np
५९३	चौकुने गाउँपालिका	सुर्खेत	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	chaukunemun.gov.np
५९४	बराहताल गाउँपालिका	सुर्खेत	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	barahatalmun.gov.np
५९५	चिङ्गाड गाउँपालिका	सुर्खेत	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	chingadmun.gov.np
५९६	सिमता गाउँपालिका	सुर्खेत	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	simtamun.gov.np
५९७	नारायण नगरपालिका	दैलेख	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	narayanmun.gov.np
५९८	दुल्लु नगरपालिका	दैलेख	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	dullumun.gov.np
५९९	चामुण्डा विन्द्रासैनी नगरपालिका	दैलेख	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	chamundabindrasainimun.gov.np
६००	आठबीस नगरपालिका	दैलेख	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	aathabismun.gov.np
६०१	भगवतीमाई गाउँपालिका	दैलेख	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	bhagawatimaimun.gov.np
६०२	गुराँस गाउँपालिका	दैलेख	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	guransmun.gov.np
६०३	डुंगेश्वर गाउँपालिका	दैलेख	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	dungeshwormun.gov.np
६०४	नौमुले गाउँपालिका	दैलेख	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	naumulemun.gov.np
६०५	महावु गाउँपालिका	दैलेख	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	mahabumun.gov.np
६०६	भैरवी गाउँपालिका	दैलेख	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	bhairabimun.gov.np
६०७	ठाँटीकाँध गाउँपालिका	दैलेख	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	thantikandhmun.gov.np
६०८	भेरी नगरपालिका	जाजरकोट	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	bherimun.gov.np
६०९	छेडागाड नगरपालिका	जाजरकोट	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	chhedagadmun.gov.np

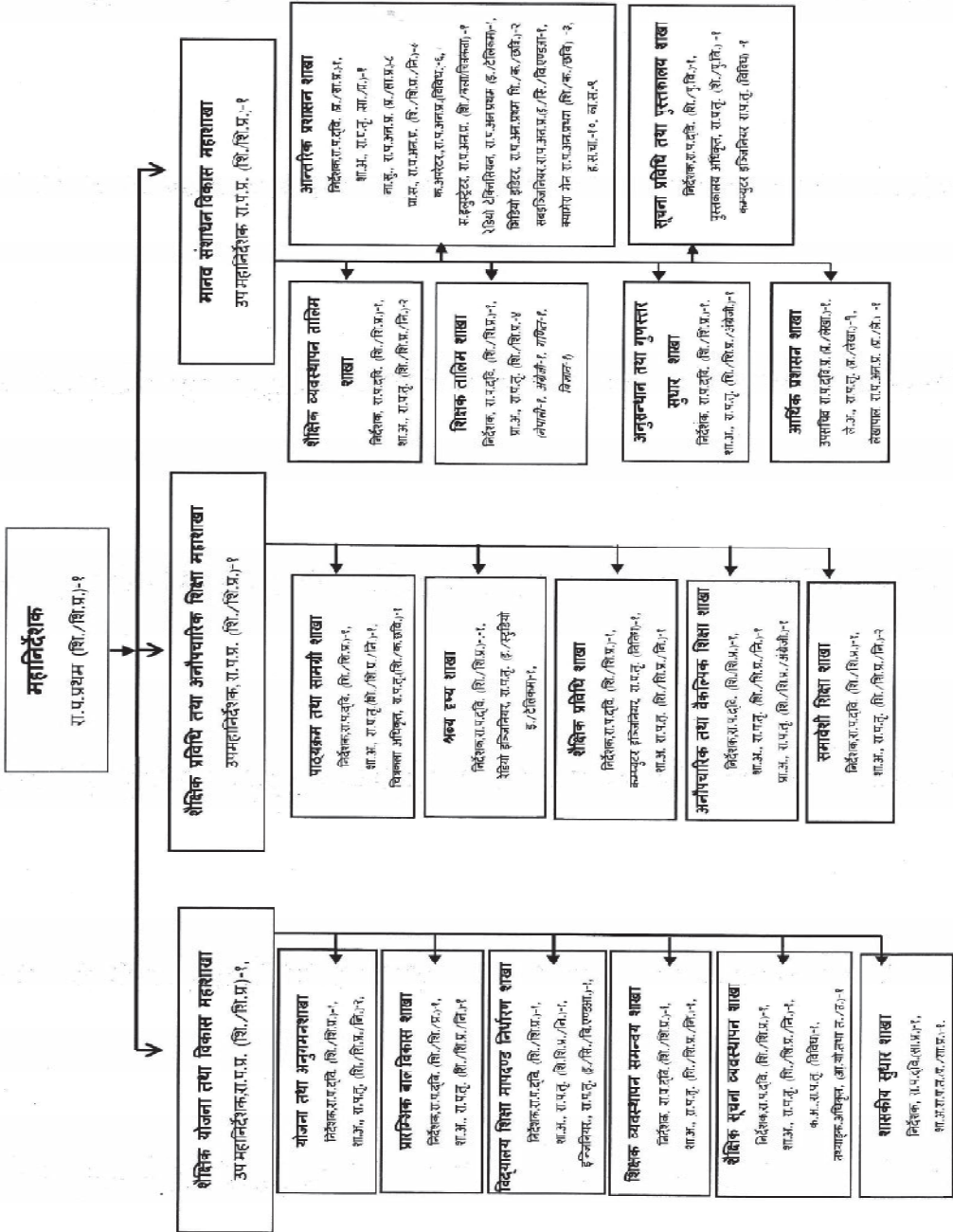
क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
६१०	नलगाड नगरपालिका	जाजरकोट	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	tribeninalgadmun.gov.np
६११	बारेकोट गाउँपालिका	जाजरकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	barekotmun.gov.np
६१२	कुसे गाउँपालिका	जाजरकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	kushemun.gov.np
६१३	जुनीचाँदे गाउँपालिका	जाजरकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	junichaandemun.gov.np
६१४	शिवालय गाउँपालिका	जाजरकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	shibalayamun.gov.np
६१५	ठूली भेरी नगरपालिका	डोल्पा	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	thuliberhimun.gov.np
६१६	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका	डोल्पा	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	tripurasundarimundolpa.gov.np
६१७	डोल्पो बुद्धगाउँपालिका	डोल्पा	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	dolpobuddhamun.gov.np
६१८	शे फोक्सु-डोगाउँपालिका	डोल्पा	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	shephoksundomun.gov.np
६१९	जगदुल्ला गाउँपालिका	डोल्पा	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	jagdullamun.gov.np
६२०	मुड्केचुला गाउँपालिका	डोल्पा	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	mudkechulamun.gov.np
६२१	काईके गाउँपालिका	डोल्पा	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	kaikemun.gov.np
६२२	छार्का ताडसोड गाउँपालिका	डोल्पा	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	chharkatangsongmun.gov.np
६२३	चन्दननाथ नगरपालिका	जुम्ला	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	chandannathmun.gov.np
६२४	कनकासुन्दरी गाउँपालिका	जुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	kankasundarimun.gov.np
६२५	सिंजा गाउँपालिका	जुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	sinjamun.gov.np
६२६	हिमा गाउँपालिका	जुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	himamun.gov.np
६२७	तिला गाउँपालिका	जुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	tilamun.gov.np
६२८	गुठिचौर गाउँपालिका	जुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	guthichaurmun.gov.np
६२९	तातोपानी गाउँपालिका	जुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	tatopanmun.gov.np
६३०	पातारासी गाउँपालिका	जुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	patarasimun.gov.np
६३१	खाँडाचक्र नगरपालिका	कालिकोट	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	khandachakramun.gov.np
६३२	रास्कोट नगरपालिका	कालिकोट	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	raskotmun.gov.np
६३३	तिलागुफा नगरपालिका	कालिकोट	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	tilagufamun.gov.np
६३४	पचालझरना गाउँपालिका	कालिकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	pachaljharanamun.gov.np
६३५	सान्नी त्रिवेणी गाउँपालिका	कालिकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	sannitrivenimun.gov.np
६३६	नरहरनाथ गाउँपालिका	कालिकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	narharinathmun.gov.np
६३७	शुभ कालीका गाउँपालिका	कालिकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	kalikamunkalikot.gov.np
६३८	महावै गाउँपालिका	कालिकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	mahawaimun.gov.np
६३९	पलाता गाउँपालिका	कालिकोट	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	palatamun.gov.np
६४०	छायानाथ रारा नगरपालिका	मुगु	नगरपालिका	कर्णाली प्रदेश	chhayananathramun.gov.np
६४१	मुगुम कार्मारोङ गाउँपालिका	मुगु	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	mugumkarmarongmun.gov.np
६४२	सोरु गाउँपालिका	मुगु	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	sorumun.gov.np
६४३	खत्याड गाउँपालिका	मुगु	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	khatyadmun.gov.np
६४४	सिमकोट गाउँपालिका	हुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	simkotmun.gov.np
६४५	नाम्खा गाउँपालिका	हुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	namkhamun.gov.np
६४६	खार्पुनाथ गाउँपालिका	हुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	kharpunathmun.gov.np
६४७	सर्केगाड गाउँपालिका	हुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	sarkegadmun.gov.np
६४८	चंखेली गाउँपालिका	हुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	chankhelimun.gov.np
६४९	अदानचुली गाउँपालिका	हुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	adanchulimun.gov.np
६५०	ताजाकोट गाउँपालिका	हुम्ला	गाउँपालिका	कर्णाली प्रदेश	tajakotmun.gov.np
६५१	बडीमालिका नगरपालिका	बाजुरा	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	badimalikamun.gov.np
६५२	त्रिवेणी नगरपालिका	बाजुरा	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	trivenimunbajura.gov.np
६५३	बुढीगंगा नगरपालिका	बाजुरा	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	budhigangamunbajura.gov.np
६५४	बुढीनन्दा नगरपालिका	बाजुरा	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	budhinandamun.gov.np
६५५	गौमुल गाउँपालिका	बाजुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	gaumulmun.gov.np
६५६	जगन्नाथ गाउँपालिका	बाजुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	pandavufamun.gov.np
६५७	स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका	बाजुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	swamikartikmun.gov.np

क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
६५८	खप्तड छेडेदह गाउँपालिका	बाजुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	chheddahamun.gov.np
६५९	हिमाली गाउँपालिका	बाजुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	himalimun.gov.np
६६०	जयपृथ्वी नगरपालिका	बझाङ	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	jayaprithvimun.gov.np
६६१	बुंगल नगरपालिका	बझाङ	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bungalmun.gov.np
६६२	तलकोट गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	talkotmun.gov.np
६६३	मष्टा गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	mastamun.gov.np
६६४	खप्तडछान्ना गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	khaptadchhannamun.gov.np
६६५	थलारा गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	thalamun.gov.np
६६६	वित्थडचिर गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bitthadchirmun.gov.np
६६७	सुर्मा गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	surmamun.gov.np
६६८	छबिसपाथिभेरागाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	chhabispathiveramun.gov.np
६६९	दुर्गाथली गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	durgathalimun.gov.np
६७०	केदारस्युँ गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	kedarasymun.gov.np
६७१	साइपाल गाउँपालिका	बझाङ	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	kandamun.gov.np
६७२	मंगलसेन नगरपालिका	अछाम	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	mangalsenmun.gov.np
६७३	कमलबजार नगरपालिका	अछाम	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	kamalbazarmun.gov.np
६७४	साँफेबगर नगरपालिका	अछाम	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	sanfebagarmun.gov.np
६७५	पन्चदेवल विनायकनगरपालिका	अछाम	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	panchadewalbinayakmun.gov.np
६७६	चौरपाटी गाउँपालिका	अछाम	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	chaurpatimun.gov.np
६७७	मेल्लेख गाउँपालिका	अछाम	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	mellekhmun.gov.np
६७८	बान्निगढी जयगढ गाउँपालिका	अछाम	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bannigadhijaygadhmun.gov.np
६७९	रामारोशन गाउँपालिका	अछाम	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	ramaroshanmun.gov.np
६८०	ढकारी गाउँपालिका	अछाम	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	dhakarimun.gov.np
६८१	तुर्माखाँद गाउँपालिका	अछाम	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	turmakhadmun.gov.np
६८२	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	डोटी	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	dipayalsilgadhimun.gov.np
६८३	शिखर नगरपालिका	डोटी	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	shikharmun.gov.np
६८४	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	डोटी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	purbichaukimun.gov.np
६८५	बडीकेदार गाउँपालिका	डोटी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	badikedarmun.gov.np
६८६	जोरायल गाउँपालिका	डोटी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	jorayalmun.gov.np
६८७	सायल गाउँपालिका	डोटी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	sayalmun.gov.np
६८८	आदर्श गाउँपालिका	डोटी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	aadarshmun.gov.np
६८९	के.आई.सिं. गाउँपालिका	डोटी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	kisinghmun.gov.np
६९०	बोगटान फुड्सिल गाउँपालिका	डोटी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bogatanmun.gov.np
६९१	धनगढी उपमहानगरपालिका	कैलाली	उपमहानगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	dhangadhimun.gov.np
६९२	टिकापुर नगरपालिका	कैलाली	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	tikapurmun.gov.np
६९३	घोडाघोडी नगरपालिका	कैलाली	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	ghodaghodimun.gov.np
६९४	लम्कीचुहा नगरपालिका	कैलाली	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	lamkichuhamun.gov.np
६९५	भजनी नगरपालिका	कैलाली	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bhajanimun.gov.np
६९६	गोदावरी नगरपालिका	कैलाली	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	godawarimunkailali.gov.np
६९७	गौरीगंगा नगरपालिका	कैलाली	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	gaurigangamun.gov.np
६९८	जानकी गाउँपालिका	कैलाली	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	janakimunkailali.gov.np
६९९	बर्दगोरिया गाउँपालिका	कैलाली	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bardgoriyamun.gov.np
७००	मोहन्याल गाउँपालिका	कैलाली	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	mohanyalmun.gov.np
७०१	कैलारी गाउँपालिका	कैलाली	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	kailarimun.gov.np
७०२	जोशीपुर गाउँपालिका	कैलाली	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	joshipurmun.gov.np
७०३	चुरे गाउँपालिका	कैलाली	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	churemun.gov.np
७०४	भीमदत्त नगरपालिका	कञ्चनपुर	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bheemdattamun.gov.np
७०५	पुर्नवास नगरपालिका	कञ्चनपुर	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	punarbasmun.gov.np

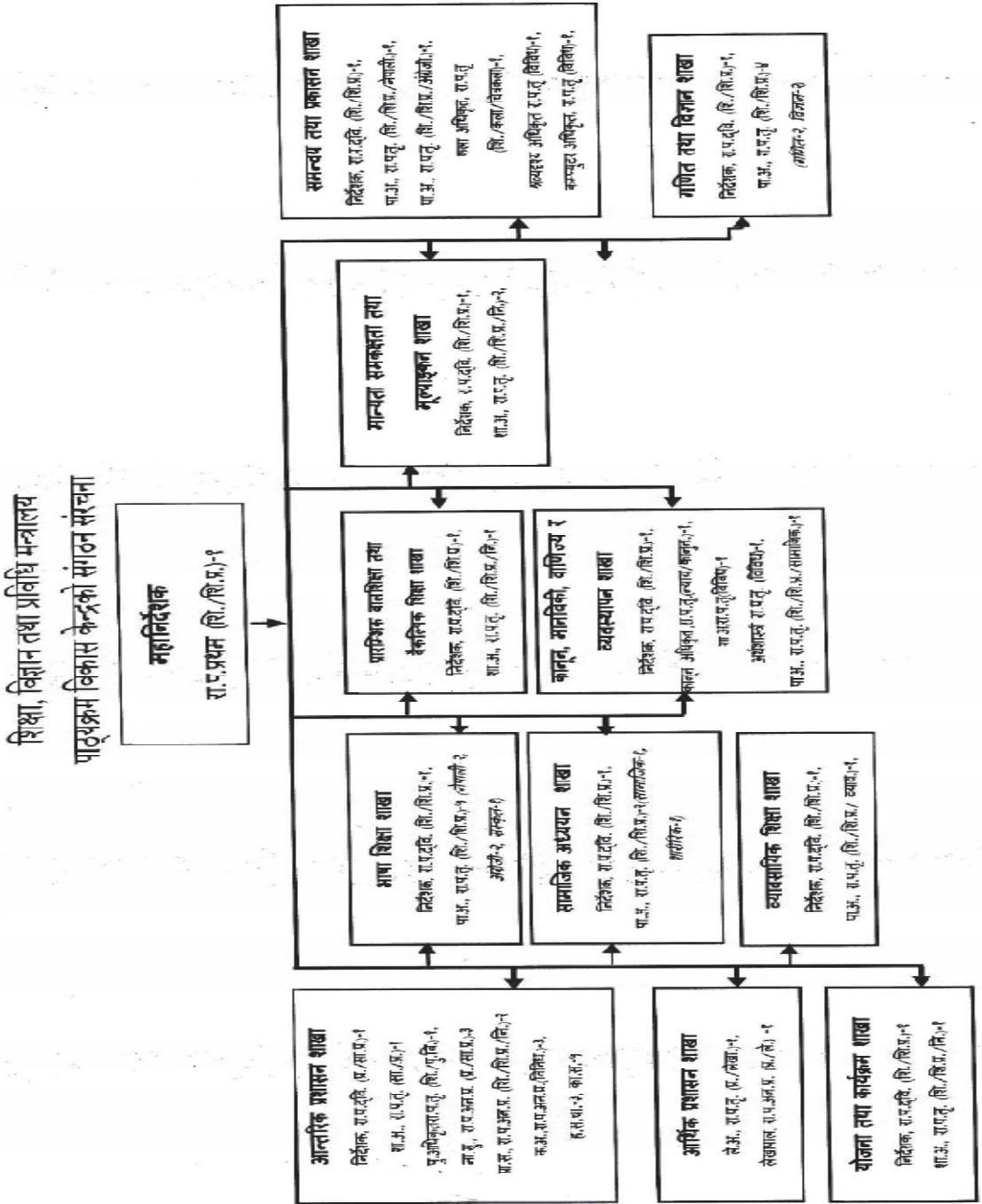
क्रसं	स्थानीय तह	जिल्ला	तहको प्रकार	प्रदेशको नाम	Web site
७०६	वेदकोट नगरपालिका	कञ्चनपुर	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bedkotmun.gov.np
७०७	महाकाली नगरपालिका	कञ्चनपुर	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	mahakalimunkanchanpur.gov.np
७०८	शुक्लाफाँटा नगरपालिका	कञ्चनपुर	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	shuklaphantamun.gov.np
७०९	बेलौरी नगरपालिका	कञ्चनपुर	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	belaurimun.gov.np
७१०	कृष्णपुर नगरपालिका	कञ्चनपुर	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	krishnapurmun.gov.np
७११	बेलडाडी गाउँपालिका	कञ्चनपुर	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	beldandimun.gov.np
७१२	लालझाडी गाउँपालिका	कञ्चनपुर	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	laljhadimun.gov.np
७१३	अमरगढी नगरपालिका	डडेलधुरा	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	amargadhimun.gov.np
७१४	परशुराम नगरपालिका	डडेलधुरा	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	parshurammun.gov.np
७१५	आलिताल गाउँपालिका	डडेलधुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	aalitalmun.gov.np
७१६	भागेश्वर गाउँपालिका	डडेलधुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	bhageshwormun.gov.np
७१७	नवदुर्गा गाउँपालिका	डडेलधुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	navadurgamun.gov.np
७१८	अजयमेरु गाउँपालिका	डडेलधुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	ajayamerumun.gov.np
७१९	गन्यापधुरा गाउँपालिका	डडेलधुरा	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	ganyapadthuramun.gov.np
७२०	दशरथचन्द नगरपालिका	बैतडी	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	dasharathchandmun.gov.np
७२१	पाटन नगरपालिका	बैतडी	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	patanmun.gov.np
७२२	मेलौली नगरपालिका	बैतडी	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	melaulimun.gov.np
७२३	पुर्चौडी नगरपालिका	बैतडी	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	purchaudimun.gov.np
७२४	सुर्नया गाउँपालिका	बैतडी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	sunaryamun.gov.np
७२५	सिगास गाउँपालिका	बैतडी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	sigasmun.gov.np
७२६	शिवनाथ गाउँपालिका	बैतडी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	shivanathmun.gov.np
७२७	पञ्चेश्वर गाउँपालिका	बैतडी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	pancheshwormun.gov.np
७२८	दोगडाकेदार गाउँपालिका	बैतडी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	dogdakedarmun.gov.np
७२९	डीलासैनी गाउँपालिका	बैतडी	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	dilasainimun.gov.np
७३०	महाकाली नगरपालिका	दार्चुला	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	mahakalimundarchula.gov.np
७३१	शैल्यशिक्षर नगरपालिका	दार्चुला	नगरपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	shaillyashikharmun.gov.np
७३२	मालिकार्जुन गाउँपालिका	दार्चुला	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	malikarjunmun.gov.np
७३३	अपिहिमाल गाउँपालिका	दार्चुला	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	apihimalmun.gov.np
७३४	डुङ्गा गाउँपालिका	दार्चुला	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	duhunmun.gov.np
७३५	नौगाड गाउँपालिका	दार्चुला	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	naugadmun.gov.np
७३६	मार्मा गाउँपालिका	दार्चुला	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	marmamun.gov.np
७३७	लेकम गाउँपालिका	दार्चुला	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	lekammun.gov.np
७३८	व्यांस गाउँपालिका	दार्चुला	गाउँपालिका	सुदूरपश्चिम प्रदेश	vyansmun.gov.np
७३९	कावासोती नगरपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	kawasotimun.gov.np
७४०	गैडाकोट नगरपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	gaidakotmun.gov.np
७४१	देवचुली नगरपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	devchulimun.gov.np
७४२	मध्यबिन्दु नगरपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	नगरपालिका	गण्डकी प्रदेश	madhyabindumun.gov.np
७४३	बौदीकाली गाउँपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	bungdikalimun.gov.np
७४४	बुलिङटार गाउँपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	bulingtamun.gov.np
७४५	बिनयी त्रिवेणी गाउँपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	binayitribenimun.gov.np
७४६	हुप्सेकोट गाउँपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पूर्व)	गाउँपालिका	गण्डकी प्रदेश	hupsekotmun.gov.np
७४७	बर्दघाट नगरपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	bardghatmun.gov.np
७४८	रामग्राम नगरपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	ramgrammun.gov.np
७४९	सुनवल नगरपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	नगरपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sunwalmun.gov.np
७५०	सुस्ता गाउँपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sustamun.gov.np
७५१	पाल्हीनन्दन गाउँपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	palhinandanmun.gov.np
७५२	प्रतापपुर गाउँपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	pratappurmun.gov.np
७५३	सरावल गाउँपालिका	नवलपरासी (बर्दघाटसुस्ता पश्चिम)	गाउँपालिका	प्रदेश नम्बर ५	sarawalmun.gov.np

२. शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको सङ्गठन संरचना

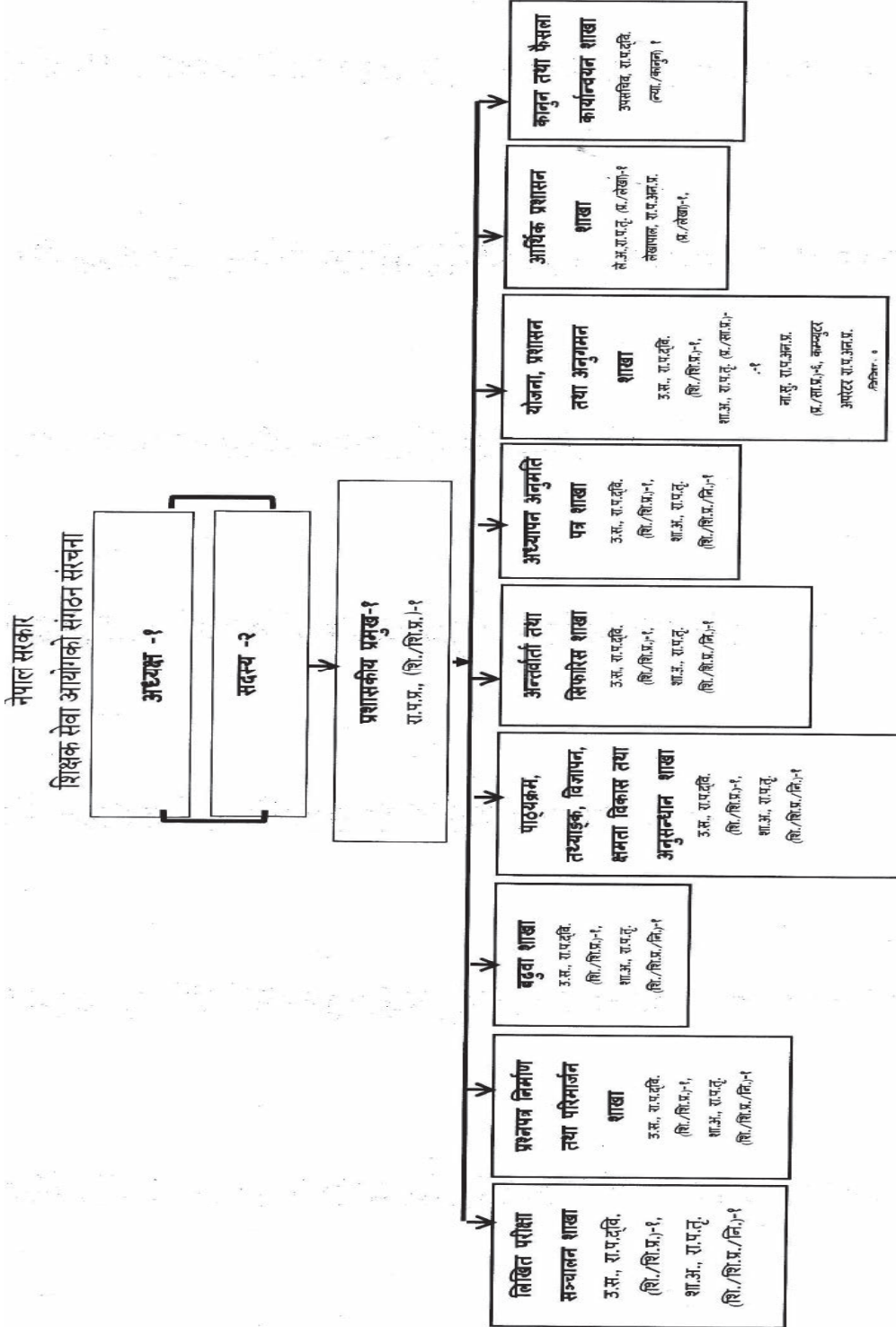
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रको संगठन संरचना

३. पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको सङ्गठन संरचना

४. शिक्षक सेवा आयोगको सङ्गठन संरचना

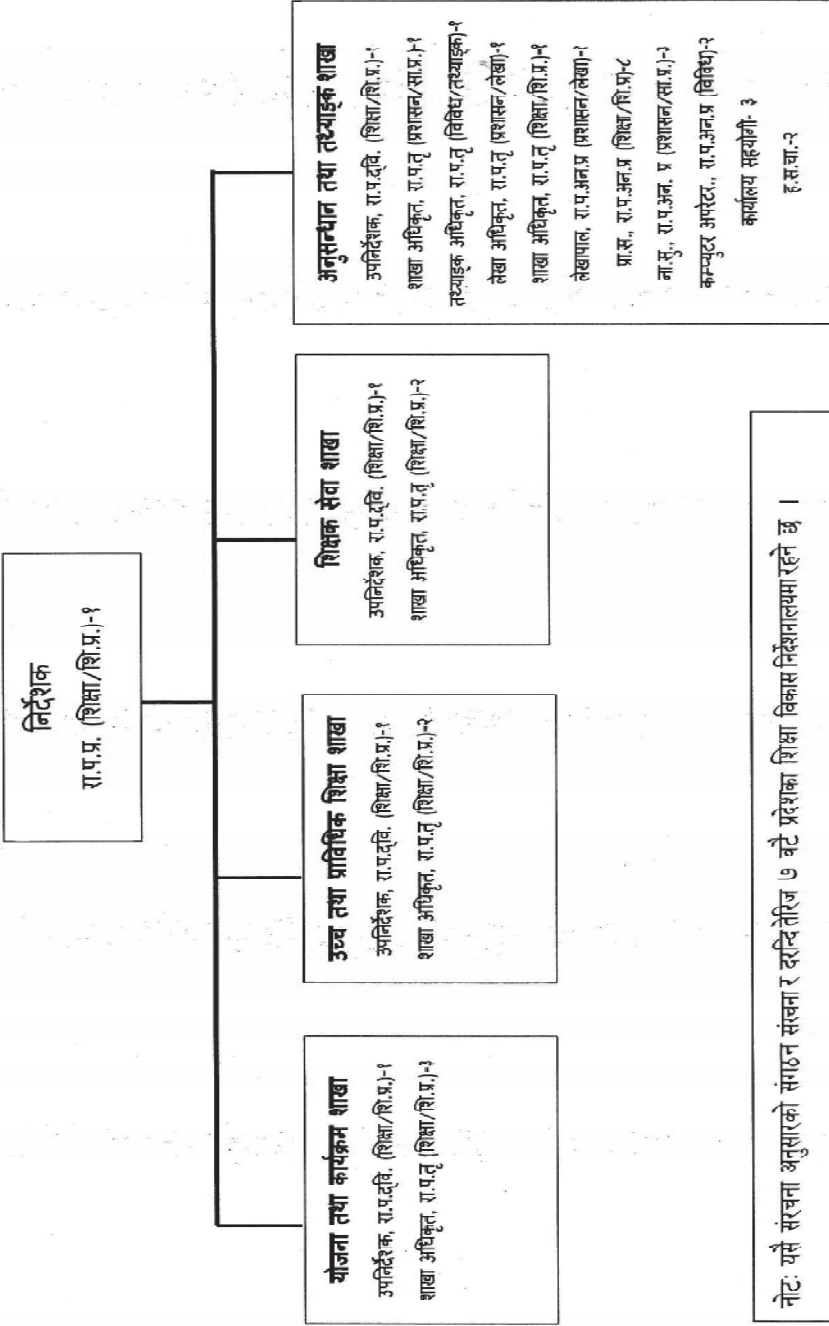

७. शिक्षा विकास निर्देशनालयको सङ्गठन संरचना

प्रदेश सरकार (प्रवेश नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७)

समाजिक विकास मन्त्रालय

शिक्षा विकास निर्देशनालयको संगठन संरचना

नोट: यसै संरचना अनुसारको संगठन संरचना र दरन्दि तैरिज ७ वटै प्रदेशका शिक्षा विकास निर्देशनालयमा रहने छ ।

यी शिक्षा विकास निर्देशनालयहरू प्रदेश राजधानी (हेका विाटमा, जनकपुर, हेटौँडा, पोखरा, रुपन्देही, सुर्खेत र धनगढीमा

कायम गरिएका छन् ।

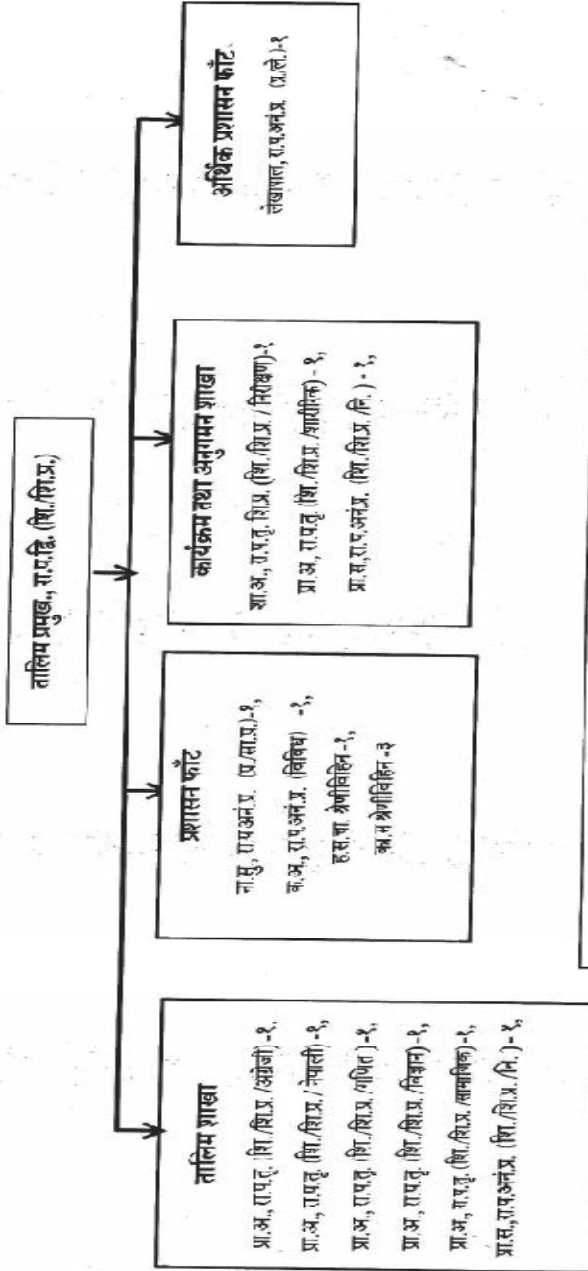
८. शिक्षा तालिम केन्द्रको सङ्गठन संरचना

प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास मन्त्रालय

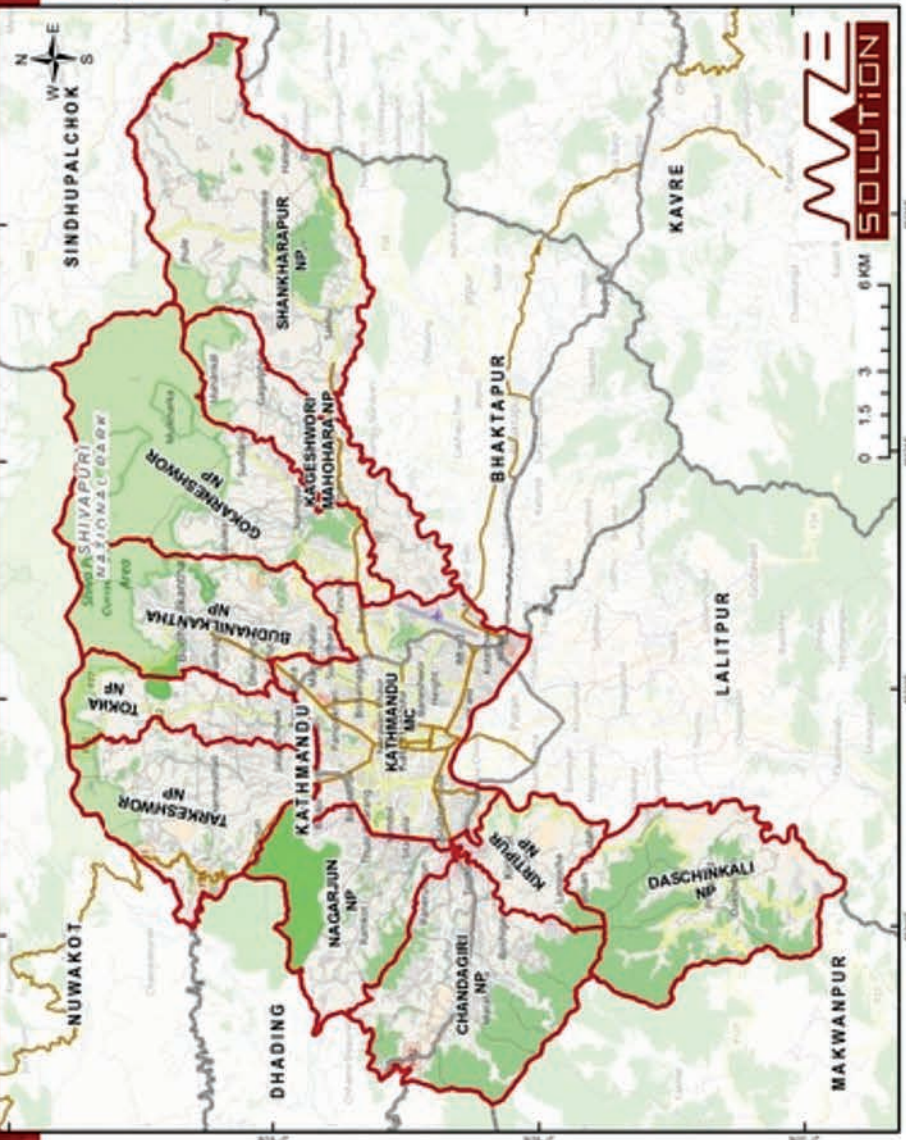
प्रदेश नं १, २, ३, ४, ५, ६ र ७

शिक्षा तालिम केन्द्रको संगठन संरचना

नोट: यसै संरचना अनुसारको संगठन र दरबन्दी तैरिज ७ नै प्रदेश शिक्षा तालिम केन्द्रमा रहेने छ ।
यी तालिम केन्द्रहरू सुनसरी, बारा, काभ्रे, तनहुँ, रुपन्देही, सुर्खेत र इटौरीमा कायम गरिएका छन् ।

NEW LOCAL LEVEL MAP OF NEPAL

MAP FOR ALL

PROVINCE 3

DISTRICT
KATHMANDU

LEGEND

- Province
- District
- Municipal Area
- Municipal Boundary
- Highway
- Major Road
- Local Level
- Urban Municipality
- Rural Municipality
- Province Boundary

DATE CREATED:

August 2017

PROJECTION:

UTM M

SOURCE & REFERENCE:

RAW ADMIN BOUNDARY: Dept of Survey
ROAD DATA: OpenStreetMap
NEW LOCAL LEVEL BOUNDARY: MORALD Report
CROSS-CHECK & VERIFICATION:
Mapa by LOGOOP CHINA
BASE MAP: OpenStreetMap, Esri, DeLorme

CREATED BY:

MAZE SOLUTION
architects, engineers, planners
www.fb.com/mazesolution

67°58'E

67°58'E

67°58'E

67°58'E